

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ
ЕКСПЕРТИЗИ ТА ІНФОРМАЦІЇ**

**ЗБІРНИК
РЕФЕРАТІВ ДИСЕРТАЦІЙ,
НДР ТА ДКР**

№ 11'2018

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ
ТА ІНФОРМАЦІЇ
(УКРІНТЕІ)

ЗБІРНИК РЕФЕРАТІВ ДИСЕРТАЦІЙ, НДР ТА ДКР

№ 11'2018

Видається з квітня 2003 року

Виходить 12 разів на рік

Київ - 2018

УДК 082.1:82-991

Реєстраційне свідоцтво: Сер. КВ №22631-12531ПР, від 24.03.2017 р.

Редакційна колегія: Л.М. Миронова, Т.А. Юрченко

Періодичні видання УкрІНТЕІ:

Бюлетень реєстрації НДР та ДКР (6 випусків на рік) – містить назви розпочатих науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, зареєстрованих в УкрІНТЕІ, які систематизовано за рубриками. Посилаючись на номер державної реєстрації, можна одержати додаткові відомості про наукову роботу, зазначену в реєстраційній картці. Номер у Каталогі Укрпошти – **23554**

Збірник рефератів дисертацій, НДР та ДКР – періодичне видання, в якому подано інформацію щодо виконаних науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт, докторських та кандидатських дисертацій, які надходять до УкрІНТЕІ від наукових установ – виконавців робіт. Збірник рефератів призначено для фахівців наукових, проектних, конструкторських, технологічних установ та організацій, вищих навчальних закладів. Це дозволяє вести облік робіт аналогічного напрямку та встановлювати контакти з організаціями, які виконують близькі за тематикою роботи. Перед кожним документом наведено інвентарний номер документа, який має такий вигляд 0200U000257: перші дві цифри позначають тип документа (02 – інформаційна картка зі звітом, 03 – інформаційна картка без звіту, 04 – облікова картка кандидатської дисертації, 05 – облікова картка докторської дисертації); наступні дві – рік надходження роботи до фондів УкрІНТЕІ; останні – порядковий номер документа; далі – назва теми, вид звітнього документа, назва організації – виконавця робіт, прізвище керівника робіт, реєстраційний номер теми, індекс УДК, кількісна характеристика. Реферат публікується в авторській редакції. В кінці реферату вказано умови розповсюдження. Дані відносно договірної ціни надає організація-виконавець. За інвентарним номером, наведеним у бібліографічному описі, в УкрІНТЕІ можна замовити копію потрібного документа, для одержання якого необхідно надіслати лист-замовлення, наведений в кінці збірника та перерахувати відповідну суму на наш розрахунковий рахунок.

Номер у Каталогі Укрпошти – **23683**

Передплата на видання здійснюється через УкрІНТЕІ або Укрпошту.

Розрахунковий рахунок УкрІНТЕІ: р/р **312 572 741 97044** в ДКСУ код ЄДРПОУ 40814998, МФО 820172, ІПН 408149926502

Тел./факс: (044) 521-00-39; (044) 521-09-48

E-mail: sale@uintei.kiev.ua

Додаткову інформацію можна одержати за адресою:

УкрІНТЕІ, вул. Антоновича, 180, м. Київ, 03150. Відділ створення електронних інформаційних ресурсів; відділ створення та реалізації інформаційної продукції.

Тел./факс: (044) 521-00-68, тел. (044) 521-00-39.

E-mail: nddkr@uintei.kiev.ua

Підписано до друку 26.10.2018 р. Формат 60x84 1/8.

Ум.- друк. арк. 23,95

Обл.- вид. арк. 21.32. Тир. 40 прим.

Ціна договірна. Зам. 0311

Видавництво УкрІНТЕІ. 03150, Київ, вул. Антоновича, 180

©УкрІНТЕІ, 2018

00/26 СУСПІЛЬНІ НАУКИ

02 ФІЛОСОФІЯ

02.21 Логіка

02.11.18.0001/0418U000091

Тищенко Микита Валерійович. Особливості формалізації контекстів аргументації: Дис... к.філос.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 18.12.2017.

УДК 162.6.

207 с. – Бібліогр.: 153 назви.

Дисертація присвячена аналізу поняття контексту аргументації з точки зору можливостей його формального вираження. Виявлено низку теоретичних проблем, пов'язаних з визначенням різновидів контекстів аргументації в типології Волтона-Краббе та прагма-діалектичній теорії контексту. Зокрема, проблеми доречності визначення еристичного діалогу як окремого контексту, невідповідності діалогу дослідження реальному процесу наукового дослідження та недостатній аргументаційній складовій діалогу пошуку інформації. Досліджено використання можливостей формальної діалектики та семантичного підходу для формалізації контекстів аргументації. Визначено переваги діалогової гри як інструменту формалізації, важливість побудови аргументаційної системи та розширення епістемічної бази агента аргументації.

03 ІСТОРІЯ. ІСТОРИЧНІ НАУКИ

03.09 Загальна історія

03.11.18.0002/0418U000167

Андрущак Роман Іванович. Римокатолицька церква на Поділлі в умовах радянської релігійної політики у 20-х рр. ХХ ст.: Дис... к.і.н. /Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. – Захищена 25.01.2018.

УДК 94: 272(477.43/.44)"192"(043..

280 с. – Бібліогр.: 643 назви.

Дисертація присвячена комплексному вивченню становища Римокатолицької церкви на Поділлі в умовах радянської релігійної політики в 20-х рр. ХХ ст. Дослідження базується на аналізі широкого кола архівних джерел, більша частина яких введена до наукового обігу вперше. Завдяки вивченню історіографічного матеріалу відображено малодосліджений характер даної проблеми. У роботі визначено організаційну структуру Римокатолицької церкви на Поділлі та подано кількісну характеристику духовного кліру та костельної мережі. Вивчено проблему чисельності та питання національно-релігійної ідентичності римокатолицького населення Поділля, зокрема важливу увагу приділено такій окремій категорії населення як "українці-католики". Висвітлено питання антикатолицької пропаганди на Поділлі та відображено процес втручання радянської влади в релігійно-побутове життя віруючих. Відображено умови існування та динаміку чисельності римокатолицьких громад Поділля. З'ясовано засоби адміністративного тиску більшовиків на подільське римокатолицьке духовенство.

03.11.18.0003/0418U000168

Іванов Вячеслав Олександрович. Політика СРСР щодо Фінляндії у 1939 - 1944 рр.: історіографія: Дис... к.і.н. /Інститут історії України. – Захищена 26.01.2018.

УДК 930: 327 (480: 47+57) "1939 / 1944".

252 с. – Бібліогр.: 719 назв.

У дисертації вперше систематизовано й узагальнено праці сучасної вітчизняної, радянської, російської сучасної, зарубіжної історіографії, присвячених дослідженню радянсько-фінляндські взаємовідносин під час Другої світової війни. Визначено внесокта упущення науковців кожного з напрямів у вивчення даної проблеми. В дисертації уперше виокремлений український аспект складової радянсько-фінляндського протистояння у 1939-1944 рр. Виявлені особливості воєнного протистояння СРСР і Фінляндії в контексті Другої світової війни, що в кінцевому результаті стало основою для створення нової платформи відносин між цими країнами в останній чверті ХХ ст. у історіографічних дослідженнях.

03.11.18.0004/0418U000192

Фролов Сергій Миколайович. Створення та розвиток частин спеціального призначення розвідки Чорноморського флоту (1953-1992 рр.): Дис... к.і.н. /Національний університет оборони України імені Івана Черняховського. – Захищена 14.02.2018.

УДК 623.974"1953/1992".

289 с. – Бібліогр.: 407 назв.

У дисертації на основі вивчення праць радянських, українських і зарубіжних дослідників, архівних та опублікованих документів і матеріалів, мемуарної літератури та низки інших джерел показано стан наукової розробленості теми, розкрито процес та узагальнено досвід створення та розвитку частин спеціального призначення розвідки Чорноморського флоту (1953-1992 рр.) Проаналізовано закордонний і радянський досвід формування та застосування флотських частин спеціального призначення у першій половині ХХ ст., який став підґрунтям для створення частин спеціального призначення розвідки на Чорноморському флоті у визначений в дисертації період. Запропоновано авторську періодизацію процесу розвитку частин спеціального призначення розвідки Чорноморського флоту (1953-1992 рр.) та з'ясовано особливості кожного з них. Висвітлено зміни у поглядах керівництва Військово-Морського Флоту СРСР і Чорноморського флоту та з'ясовано зміст основних організаційних заходів зі створення на Чорному морі частин спеціального призначення розвідки (1953-1992 рр.), встановлено їх позитивні та негативні аспекти. Розкрито завдання, що вирішували частини спеціального призначення розвідки Чорноморського флоту, показано їх трансформацію в залежності від змін воєнно-політичної обстановки, а також зміни організаційно-штатної структури. Показано роль і місце частин спеціального призначення розвідки Чорноморського флоту у структурі флоту та у збройній боротьбі на морі, визначено тенденції їх розвитку. Розкрито систему підготовки водолазів-розвідників Чорноморського флоту, її спрямованість та результати в залежності від змін завдань і розвитку спеціального озброєння і військової техніки у кожному з визначених історичних періодів. Висвітлено процес створення спеціального озброєння, спорядження і військової техніки для водолазів-розвідників та її випробування в умовах Чорного моря. Показано, що набутий у 1953-1992 рр. досвід став фундаментом, на якому почали розвиватися частини спеціального призначення ВМС ЗС України. У роботі сформульовано рекомендації щодо впровадження результатів дослідження у теорію і практику підготовки та розвитку ВМС ЗС України. Ключові слова: Військово-Морський Флот СРСР, частини спеціального призначення розвідки Чорноморського флоту, 6-й морський розвідувальний пункт, 17-а окрема бригада спеціального призначення розвідки, 1464-й розвідувальний пункт спеціального призначення, водолази-розвідники, бойові плавці.

03.11.18.0005/0418U000217

Кожушко Аліна Миколаївна. Реформування Організації Об'єднаних націй та розвиток міжнародних відносин у 90-х роках ХХ – початку ХХІ століття: Дис... к.і.н. /Державний заклад „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка“. – Захищена 03.03.2020.

УДК 341.123:327.7. "19/20"(043.3).

206 с.: 1 табл. – Бібліогр.: 311 назв.

Об'єкт: діяльність ООН щодо підтримання глобального миру та безпеки в досліджуваній період. Показані погляди на модернізацію Організації постійних та непостійних членів Ради Безпеки, виявлено корінні відмінності в їх інтересах. Проаналізовано причини невдач реформування ООН на початку ХХІ ст., зокрема небажання США, Росії, КНР, Великобританії та Франції змінювати існуючу привілейовану структуру провідних органів Організації.

03.11.18.0006/0418U000218

Гарькавченко Катерина Геннадіївна. Територіально-політичний поділ світу в 90-х рр. ХХ - початку ХХІ століття: боротьба за Арктику: Дис... к.і.н. /Державний заклад „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка“. – Захищена 02.03.2020.

УДК 327:325(299.2)"19/20"(043.3).

196 с.: 1 табл. – Бібліогр.: 207 назв.

Об'єкт: міжнародні відносини 90-х рр. ХХ – початку ХХІ ст. в арктичному регіоні. У дисертації комплексно досліджено міжнародні відносини в Арктиці в 90-х рр. ХХ – початку ХХІ ст. Розглянуто політику провідних північних держав: США, Канади, Росії, Норвегії, Данії, КНР. Значну увагу приділено дослідженню еволюції політики Арктичної ради, проаналізовано її спроможність реагувати на нові виклики та ризики, що з'явилися в регіоні на початку ХХІ ст.

03.11.18.0007/0418U000304

Левчук Ірина Сергіївна. Діяльність польських, українських та єврейських жіночих організацій в Другій Речі Посполитій: компаративний аналіз: Дис... к.і.н. /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 28.03.2018.

УДК 94:32-055.2(100) "1918/1939".

257 с. – Бібліогр.: 331 назв.

У дисертації досліджено постановня та діяльність польських, українських, єврейських жіночих організацій. З'ясовано, що їх утворення - результат прагнення жінок змінити свою соціальну роль у суспільстві, врівноважити права й можливості обох статей. Проаналізовано участь жіночих організацій у громадсько-політичному житті, їхню роботу в міжнародних організаціях. Доведено, що більшість з них зосереджували свою увагу на добродійній та культурно-просвітницькій роботі. Діяльність жіночих організацій сприяла популяризації фемінізму. Усвідомлення значимості спільного захисту корпоративних інтересів не призвело до артикуляції завдання консолідації на наднаціональній основі.

03.11.18.0008/0418U000305

Слободян Станіслав Олегович. Політика радянської влади у сфері шкільної історичної освіти у 1917-1941 рр: Дис... к.і.н. /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 28.03.2018.

УДК [94(47+57):37.014]"1917/1941".

232 с. – Бібліогр.: 342 назви.

На основі аналізу архівних та опублікованих джерел висвітлено політичні, економічні та суспільні умови функціонування шкільної освіти та показано їх вплив на історичну освіту в радянських школах. Досліджено, у якому вигляді відбувалася передача історичних знань у рамках комплексних програм упродовж 1920-х рр. та яким був зміст навчальної літератури з історії. Відображено обмін думками між істориками та методистами щодо місця історії в школі, а також простежено зміни у шкільній політиці на межі 1920-х - 1930-х рр. Проаналізовано процес і механізми утвердження сталінізму в історичній науці і його наслідки для історичної освіти. Досліджено причини ідеологічного повороту, здійсненого Й. Сталіним та його оточенням в середині 1930-х рр. Значна увага відведена роботі над підручниками з історії, проведенню конкурсу 1936 р. на найкращий підручник історії СРСР та формуванню в ході цієї роботи нової концепції вітчизняної історії.

03.11.18.0009/0418U000310

Семенчук Сергій Олександрович. Осередки язичництва лівобережжя Середньої Подністрянщини (ХІ ст. до н.е. - ХІІІ ст. н.е.): Дис... к.і.н. /Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. – Захищена 30.03.2018.

УДК 94:257.2(477.4)"-11/+12"(043.3).

305 с. – Бібліогр.: 460 назв.

У дисертації на основі досягнень історіографії та об'єктивного аналізу джерел розкрито історію розвитку осередків язичництва лівобережжя Середньої Подністрянщини. Відтворено сутність поховальної обрядовості на матеріалах курганів, поховальних комплексів та могильників. Вивчено священні місця дохристиянських часів у світоглядній системі мешканців краю: святилища-житла та святилища відкритого типу, жертівники-капища, сакральні городища-святилища, наскально-ритуальні об'єкти. Досліджено кам'яні культові божества як об'єкт поклоніння населення регіону на прикладі 26 скульптур. У процесі дослідження з'ясовано час поширення та функціонування осередків язичництва на лівобережжі Середньої Подністрянщини, починаючи від доби фінальної бронзи і до періоду ХІІІ ст. н.е.

03.11.18.0010/0418U000311

Шевчук Богдан Леонідович. Волинська казенна палата наприкінці ХVІІІ - у 60-х рр. ХІХ ст.: структура, повноваження та соціальні наслідки діяльності: Дис... к.і.н. /Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. – Захищена 30.03.2018.

УДК 94(477)"17/18":336:336.22.

264 с. – Бібліогр.: 455 назв.

У дисертації охарактеризовано Волинську казенну палату як один із елементів механізму держави. У роботі простежено правові аспекти формування структури установи. Проаналізовано її основні повноваження. Досліджено кадровий склад, встановлено способи і критерії його комплектування. Охарактеризовано правове регулювання і практики Волинської казенної палати в галузях оподаткування, фінансового контролю, обліку населення та рекрутських наборів. Визначено, що установа керувалася спеціальним законодавством, яке регулювало відносини з національними меншинами. Простежено соціальні наслідки діяльності Казенної палати щодо поляків і євреїв. Встановлено, що Волинська казенна палата була дієвим інструментом для виконання державної політики, насамперед у питаннях стягнення податків та обліку населення.

03.11.18.0011/0418U000363

Феденко Олена Олексіївна. Роль італійської

громади Одеси в соціально-економічному житті Наддніпрянської України наприкінці XVIII - на початку XX ст: Дис... к.і.н. /Інститут історії України. – Захищена 27.04.2018.

УДК 94 (477.74)(=131.1):664 "18/1917".

296 с. – Бібліогр.: 586 назв.

У дисертації запропоновано новий концептуальний підхід дослідження ролі італійської громади Одеси в економічному житті Наддніпрянської України наприкінці XVIII - на початку XX ст. шляхом виокремлення економічної діяльності італійців Одеси із контексту економічного розвитку Наддніпрянської України та їхньої діяльності в сфері мистецтва. До наукового обігу введено значний масив архівних матеріалів із фондів архівів України та Італії, що дозволяють відтворити цілісну картину економічної діяльності членів італійської громади Одеси наприкінці XVIII - початку XX ст. Визначено етапи формування італійської громади Одеси, мовну і станovo-професійну приналежність її членів. З'ясовано вплив діяльності італійських купців на розвиток торгівлі в Наддніпрянській Україні. Висвітлено участь італійських переселенців у розбудові промисловості і ремісничої справи в Наддніпрянській Україні.

03.11.18.0012/0418U000364

Юнгер Михайл Беллович. Антикомуністична опозиція в Угорщині (1968–1990 рр.): Дис... к.і.н. /Інститут історії України. – Захищена 27.04.2018.

УДК 94(439)[329.15:321.01]"1968/19908.

223 с. – Бібліогр.: 280 назв.

У дисертації на основі опрацювання архівних матеріалів та значного масиву опублікованих та неопублікованих джерел досліджено процес становлення опозиційних груп та внесок партій, створених на їх основі, у мирну зміну політичного режиму. Здійснено історико-теоретичний аналіз передумов виникнення народницької та урбаністичної опозиційних груп. Виявлено пріоритетні напрями опозиційної діяльності урбаністичної та народницької груп: проведення протестних акцій, збір підписів під зверненнями до керівництва 20 УСРП з питань соціально-економічного розвитку, а також заснування протягом 1981–1987 рр. низки часописів та видавництва самвидаву. Досліджено участь реформаторського крила УСРП у підготовці зміни режиму та визначено політичні цілі групи на чолі з Р. Ньершем. Встановлено значну роль зовнішньополітичного чинника у забезпеченні мирного характеру суспільно-політичної трансформації в Угорщині.

03.11.18.0013/0418U000438

Гребенюк Валерій Станіславович. Становлення Британської колоніальної імперії в середині XVIII ст: Дис... к.і.н. /Державний заклад „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка". – Захищена 18.06.2020.

УДК 94(410.1)"17".

242 с.: 1 табл. – Бібліогр.: 406 назв.

Об'єкт: історичний розвиток міжнародних відносин та колоніального протистояння у світі в середині XVIII ст. розглянуто особливості процесу побудови Британської колоніальної імперії в середині XVIII ст. з урахуванням специфіки розроблення стратегії ведення військових кампаній у кожному з театрів протистояння, ролі організаторів та виконавців експансіоністських підприємств, співвідношення ворогуючих сторін, впливу третіх сил у кожному з регіонів, де велась боротьба. Простежено зміну поглядів керівників британських міністерств щодо об'єктів колоніальної боротьби, що зумовлені перетвореннями в міжнародних відносинах того часу, перебігом військових дій, внутрішньополітичною боротьбою.

03.19 Історія окремих країн

03.11.18.0014/0418U000050

Давтян Давід Альбертович. Громадсько-політична діяльність вірмен Північного Причорномор'я (1778-1920 рр.): Дис... к.і.н. /Чорноморський національний університет імені Петра Могили. – Захищена 15.12.2017.

УДК 94:323.1(043.3) (=479.25:477.7)"1778/192".

236 с. – Бібліогр.: 350 назв.

Дослідження дає можливість відтворити ретельне та неупереджене дослідження соціальної, політичної та етнічної історії місцевих вірмен в період 1778-1920 років. Наукова актуальність дослідження пов'язана з відсутністю у вітчизняній і зарубіжній історіографії дослідження вірмен, що проживають на північному узбережжі Чорного моря. Ретельно та ґрунтовно вивчено соціальну та політичну активність вірмен, що забезпечує об'єктивне та всебічне відтворення історії місцевих вірмен у 1778-1920 роках. Це дослідження має величезне значення в умовах сучасних соціально-політичних відносин розвитку нашої багатонаціональної країни. Ретельне та об'єктивне сприйняття етнічних спільнот та їх соціально-культурних особливостей є основою передумовою успішної етнонаціональної політики.

03.11.18.0015/0418U000053

Гавриш Іванна Вікторівна. Станиславівська єпархія Української греко-католицької церкви у період підпілля (1946-1989 рр.): Дис... к.і.н. /ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника". – Захищена 27.12.2017.

УДК 94(477.8) : 26/28:262.3 "1946/1989".

188 с.: 18 іл. – Бібліогр.: 415 назв.

У дисертації досліджено історію Станиславівської єпархії Української греко-католицької церкви в період підпілля (1946-1989 рр.). Охарактеризовано ліквідацію церковної структури на території єпархії, ув'язнення й заслання священників і монахів за відмову прийняти православ'я, процес переведення греко-католицьких громад під юрисдикцію РПЦ. Проаналізовано механізми переслідування та присікання нелегальної діяльності греко-католиків радянськими органами влади. Окреслено форми релігійного підпілля в умовах нелегальної діяльності УГКЦ. З'ясовано особливості душпастирської діяльності священників, жертвовної праці мирян, внутрішній устрій підпільних монастирів і духовних семінарій, виховання нових осіб для священства ібогопосвяченого життя. Висвітлено внесок духовенства і вірних єпархії в процес легалізації Церкви наприкінці 1980-х рр.

03.11.18.0016/0418U000112

Проценко Вікторія Володимирівна. Становлення та діяльність освітянської профспілки в Українській СРР у 1920-ті рр: Дис... к.і.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 26.12.2017.

УДК 94(477):331.105.44:37 "192".

264 с. – Бібліогр.: 510 назв.

У роботі досліджено процес становлення та діяльності освітянської профспілки в УСРР у 1920-ті рр. Вивчено статутно-організаційну структуру та показано кількісний склад профспілки. Проаналізовано участь освітянської профспілки у вирішенні матеріальних та соціальних проблем працівників освіти та науки. Показано участь освітян у культурно-освітній діяльності. Розглянуто діяльність освітянської профспілки у суспільно-політичному житті республіки, з'ясовано місце освітян у радянській бюрократичній системі влади. Підкреслено, що освітянська профспілка була одним із основних важелів впливу на населення. На освітян лягало двоєдине завдання: з одного боку - освіта, з ін-

шого - трансформація життя народних мас. До агітаційно-пропагандистської роботи активно залучалися секції наукових робітників, які у 1920-х рр. входили до складу освітнянської профспілки.

03.11.18.0017/0418U000127

Богатирчук Катерина Олександрівна. Повсякденне життя дітей і підлітків шкільного віку в Українській РСР (друга половина 60-х - перша половина 80-х рр. XX ст.): Дис... к.і.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 26.01.2018.

УДК 94:394:373-053.2/6(477) "1960/1980" (043.3).
332 с. – Бібліогр.: 570 назв.

Дисертаційна робота є одним із перших спеціальних досліджень, присвячених реконструюванню повсякденного життя дітей і підлітків в Українській РСР 60-80-х років XX ст. На основі аналізу джерельної бази, матеріалів усної та візуальної історії, наявної історіографії розкрито дитяче повсякдення радянського періоду, зокрема дітей і підлітків шкільного віку доби "застою". Проаналізовано зміст і напрями політики радянської влади щодо охорони та підтримки дитинства в УРСР, висвітлено ефективність соціального забезпечення дітей і підлітків. Визначено пріоритетні напрями соціалізації дітей у радянське суспільство. Охарактеризовано державну інфраструктуру, що сприяла формуванню прокомуністичного світогляду та забезпечувала виховну роботу серед учнівської молоді. Розглянуто форми і методи впливу на школярів з боку партійно-радянського апарату. Досліджено соціально-побутове забезпечення школярів під час перебування в навчальному закладі, зокрема розкривається система харчування, стан медичного обслуговування, транспортне забезпечення та приділяється увага зовнішньому вигляду школярів. Визначено основні форми та зміст організованого та неорганізованого дозвілля, досліджено особливості відпочинку під час канікул, подано характеристику різновидів таборів, позашкільних закладів освіти, гуртків різного спрямування.

03.11.18.0018/0418U000159

Вараниця Анна Орестівна. Учителі народних шкіл Галичини другої половини XIX – початку XX століття: Дис... к.і.н. /Інститут українознавства ім. І.Крип'якевича НАН України. – Захищена 01.02.2018.

УДК 373.3.011.3-051(477.83/86)"18/19"(043.3).
200 с. – Бібліогр.: 1038 назв.

Об'єкт: вчителі народних шкіл Галичини другої половини XIX – початку XX століття у шкільних, громадських, національних, повсякденних і приватних практиках. Мета: створення максимально повної колективної біографії учителів народних шкіл Галичини другої половини XIX – початку XX століття. Методи: історичний та просопографічний аналіз, порівняння, проблемно-тематичний, систематичний, аналітичний, соціологічний, ретроспективний, описовий. Результати: уперше у центр наукового дослідження поставлено колективну біографію народних учителів без розділення соціально-професійної групи за національними й територіальними критеріями, проведено просопографічний аналіз соціально-професійної групи народних учителів, з'ясовано зворотній зв'язок між учительством і національними елітами, до наукового обігу введено значну частину раніше не використаних джерел. Сфера використання: при написанні історичних та педагогічних праць, в дослідженні інтелектуальної, соціальної, гендерної та політичної історії, історії освіти, повсякдення і міжнаціональних відносин у південно-західній Галичині, у викладанні.

03.11.18.0019/0418U000161

Попович Олексій Анатолійович. ОУН і УПА в політиці пам'яті та свідомості населення України (2005–2014): Дис... к.і.н. /Інститут українознавства ім. І.Крип'якевича НАН України. – Захищена 01.02.2018.

УДК 329.73ОУН-УПА:32.019.5(477)"2005/2014".
182 с. – Бібліогр.: 699 назв.

Об'єкт: процес формування політики пам'яті та функціонування свідомості населення в сучасній Україні щодо діяльності ОУН і УПА. Мета: аналіз функціонування політики пам'яті та свідомості населення про діяльність ОУН і УПА середини XX ст. Методи: загальнонаукові та спеціальні історичні методи, міждисциплінарний підхід. Результати: уперше проаналізовано вплив органів влади на формування політики пам'яті про український визвольний рух середини XX ст., виокремлено вплив образу ОУН (бандерівської та мельниківської) і УПА в навчально-освітній літературі на пересічного мешканця України, визначено місце та роль мас-медіа в контексті формування об'єктивного образу про діячів ОУН та вояків УПА серед населення різних регіонів держави, удосконалено концептуальні підходи щодо тлумачення понять "політика пам'яті", "історична пам'ять" та "національна пам'ять". Сфера використання: при написанні синтетичних монографій з новітньої історії України, для підготовки університетських навчальних посібників і навчально-методичних видань, викладанні навчальних спецкурсів, для вироблення державної політики щодо впровадження історичного наратива про український визвольний рух середини XX ст. серед населення України та зарубіжних країн.

03.11.18.0020/0418U000164

Казан Емілія Мар'янівна. Розвиток військово-медичної служби Збройних Сил України (1991 – 2015): Дис... к.і.н. /Академія Сухопутних військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Захищена 31.01.2018.

УДК 614.84:091(477)"1991/2015".
172 с. – Бібліогр.: 375 назв.

Об'єкт: військово-медична служба Збройних Сил України. Мета: комплексний аналіз особливостей функціонування військово-медичної служби Збройних Сил України в контексті сучасних державотворчих процесів. Методи: систематизації, типологізації, ретроспекції, проблемно-хронологічний, історично-порівняльний, критично-аналітичний, біографічний. Результати: вперше в українській історіографії проведено комплексний аналіз механізмів формування та функціонування військово-медичної служби Збройних Сил України в історичній ретроспективі, охарактеризовано ефективність діяльності Центрального військово-медичного управління, Військово-медичного департаменту Міністерства оборони України, Постійно діючого штабу з питань організації медичного забезпечення населення та учасників АТО, Військово-цивільного координаційного штабу медичної допомоги, розглянуто спроби інтеграції системи медичного забезпечення військ (сил) в єдиний медичний простір України в умовах проведення АТО, удосконалено підходи та принципи до реформування військово-медичної служби Збройних Сил України, вимоги до формування / підготовки кадрового резерву військово-медичної служби Збройних Сил України. Сфера використання: для подальшого компаративного вивчення проблеми, у системі організації військово-медичної служби на центральному та місцевому рівнях, у навчальному процесі при підготовці узагальнюючих / спеціальних наукових робіт та навчальних посібників з військової медицини України.

03.11.18.0021/0418U000165

Верхотурова Мар'яна Андріївна. Артилерія XIV–XVIII століть з фондів Львівського історичного музею: історія формування та характеристика колекції: Дис... к.і.н. /Академія Сухопутних військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Захищена 31.01.2018.

УДК 94:358:623.41"13/17":[069:94](477.83–25)(043.3).

178 с. – Бібліогр.: 350 назв.

Об'єкт: колекція гармат XIV–XVIII ст. Львівського історичного музею. Мета: здійснити атрибуцію колекції гармат XIV–XVIII ст. Львівського історичного музею, висвітлити виробництво артилерії в XIV–XVIII ст. у Львові та відслідкувати процес формування колекції артилерії XIV–XVIII ст. Львівського історичного музею. Методи: аналіз і синтез, типологізація, логічний, системно-структурний, історико-порівняльний, проблемно-хронологічний. Результати: вперше досліджено колекцію артилерії XIV–XVIII ст. Львівського історичного музею, виділено етапи формування колекції артилерії XIV–XVIII ст. Львівського історичного музею, систематизовано, проаналізовано і зведено в єдиний каталог колекцію артилерії XIV–XVIII ст. Львівського історичного музею, для дослідження матеріалу гармат к. XIV–XVI ст.; використано методика металографічного аналізу, уточнено окремі питання з історії виробництва артилерії у Львові XIV–XVIII ст., джерельну базу теми дослідження, історію формування фондів Львівського історичного музею. Сфера використання: під час написання узагальнюючих праць з військової історії, довідникових та енциклопедичних статей, укладання навчальних та навчально-методичних посібників, підготовки спеціальних курсів з військової історії.

03.11.18.0022/0218U000986

Діяльність волонтерських організацій як чинник зміцнення обороноздатності України та реінтеграції тимчасово окупованих територій: Заключний звіт /Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича, Інститут народознавства НАН України; Керівник Литвин Микола Романович. – ДР 0117U007011. УДК 355.337.2(477):[364.048.6:341.324](477.6+477.75)"2014/2017".

308 с.

Мета – аналіз особливостей та механізмів надання волонтерської допомоги Збройним силам України, військовим формуванням, правоохоронним структурам, органам центральної державної влади та місцевого самоврядування під час дії особливого періоду, проведення антитерористичної операції на сході України; вивчення культурно-освітньої діяльності волонтерів, спрямованої на пропаганду української національної ідентичності. Об'єкт дослідження – волонтерство як соціокультурне явище, яке сформувалося в умовах гібридної агресії Російської Федерації після українського Євромайдану. Предмет дослідження – усно історичні та офіційні джерела про взаємини волонтерів з громадянським суспільством та органами влади, волонтерство як соціальний капітал в процесі трансформацій пострадянського суспільства, формування нового культурно-освітнього простору держави, зокрема прифронтової зони. Узагальнюючий та рекомендаційний матеріал, викладений в монографії "Про гідність. Волонтерський рух в Україні 2013–2017 років", виступає на наукових конференціях, соціальних мережах та аналітичних записках для органів центральної влади.

03.11.18.0023/0218U001102

Система управління та місцевого самоврядування в містах і селах Білорусі й України в 16-18 ст.: Заключний звіт /Інститут історії України НАН України; Керівник Гурбик Андрій Олександрович. – ДР 0117U002832. УДК 94(477) "15/17".

90 с.

Досліджено загальну систему управління та самоврядування в містах і селах Білорусі та України впродовж тринадцятого історичного періоду 16-18 ст.; розглянуто структуру і процес/процедуру формування органів самоврядування в місті і на селі, виявлено їх регіональні особливості; визначено основні функції та напрямки діяльності органів міського та сільського самоврядування; висвітлено еволюцію сільського самоврядування в контексті розвитку звичаєво-правової культури та коного прав; визначено роль місцевої урядників та представників українських князівсько-шляхетських родів у системі місцевого управління й самоврядування; досліджено характер взаємовідносин новопосталих козацьких органів влади та місцевого самоврядування на різних етапах історичного розвитку Українського Гетьманату, адже початок формування державного каркасу Гетьманату проходив одночасно із руйнуванням старої системи влади, що функціонувала на українських землях як одне з відгалужень польської державної структури Речі Посполитої; розглянуто історико-правничі аспекти та особливості функціонування міського самоврядування у правовій системі Українського Гетьманату та ступінь залучення козацьких урядників у справи міського самоврядування і навпаки, наявність соціальних ліфтів та можливостей для представників вищої міської страти кооптуватися в середовище козацької старшини; висвітлено різноманітні аспекти/засади діяльності сільського самоврядування в селах Українського Гетьманату другої половини XVII - XVIII ст., вивчено комплекс повноважень, прав та обов'язків територіальних громад, їхні взаємовідносини з місцевою владою; досліджено міщанське самоврядування в Україні в другій половині XVIII - на початку XIX ст., структуру владино-самоврядних органів, які існували в українських містах напередодні та після їхнього входження до складу Російської держави, а також заходи імперії по організації та впорядкуванню діяльності цехових, ремісничих і міщанських управ; досліджено структуру міських органів, прояви їхніх самоврядних ознак у площині практичного повсякдення, а також мотивацію голів та членів управ до відбування своїх обов'язків та заходи держави до їх стимулювання; охарактеризовано основні повноваження станових міщанських інституцій.

03.81 Допоміжні історичні дисципліни

03.11.18.0024/0518U000242

Смуток Ігор Іванович. Руська шляхта Перемишльської землі (XIV - XVIII ст.). Історико-генеалогічне дослідження: Дис... д.і.н. /Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. – Захищена 25.10.2018.

УДК 94(477)"14/18":929.521.

590 с.: 20 табл. – Бібліогр.: 1901 назв.

У дисертації розглянуто історію руської шляхти Перемишльської землі у XIV - XVIII ст. через призму різних аспектів життєдіяльності (суспільна активність, майнове становище, демографічний розвиток, географія розселення, заангажованість у церковні справи). Православна шляхта від початків була складовою частиною шляхетського соціуму Перемишльської землі. У XV ст. її верхівка окатоличилась, що призвело до її суспільної маргіналізації та втрати матеріальних позицій. У наступному столітті руська шляхта еволюціонує, перетворившись на численну групу з різними ознаками соціокультурної окремішності. Виникнення унійної церкви стало для неї викликом. Упродовж XVII ст. руській шляхті вдавалося відстоювати свої конфесійні вподобання, однак суспільно-політичні і господарські катаклізми XVII ст. призвели в кінцевому результаті до поразки православ'я. Перехід на унію поклав початок поступовому

зближенню руської і католицької шляхти та стиранню відмінностей, що між ними існували.

03.11.18.0025/0418U000111

Рудюк Андрій Валентинович. Розвиток територіальної та муніципальної геральдики в Україні (1991-2016 рр.): Дис... к.і.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 26.12.2017.

УДК 94(477):929.6"1991/2016".

248 с. – Бібліогр.: 387 назв.

У дисертації досліджено процес герботворення в Україні в часи незалежності. Розкрито нормативно-правову базу, яка впливає на процес створення, затвердження та використання територіальних та муніципальних гербів. Визначено теоретичну базу дослідження та проаналізовано термінологічний та понятійний апарат сучасної геральдичної науки. Встановлено, що на розвиток геральдики в Україні активно впливали науково-дослідні центри, такі як Інститут історії України НАН України, Інститут української археографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського, УГТ, вищі навчальні заклади, краєзнавчі гуртки та спілки, інші громадські та приватні установи. Доведено, що в часи незалежності відроджуються національні традиції в територіальній та муніципальній геральдиці.

03.11.18.0026/0418U000216

Сорокіна Ольга Сергіївна. Писемні джерела з історії збереження української архівної та музейної спадщини в еміграції (1920-і – кін. 1980-х рр.): Дис... к.і.н. /Державний заклад „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка“. – Захищена 02.03.2020.

УДК 930(477):314.151.3-054.72"1920/1980".

336 с.: 1 табл. – Бібліогр.: 612 назв.

Об'єкт:писемні документи з історії культурницької діяльності української еміграції. У роботі розглянуто історіографію з теми дослідження. Здійснено джерелознавчу критику джерел, проаналізовано та введено до наукового обігу невідомі раніше документи з діяльності української еміграції по збереженню архівної та музейної спадщини. Визначено гносеологічну цінність та інформаційний потенціал означених джерел, досліджено ступінь їх достовірності, встановлено прогалини в джерельному комплексі з історії діяльності української еміграції по збереженню архівної та музейної спадщини, окреслено значення неактуалізованих джерел для подальшого дослідження проблеми.

03.11.18.0027/0418U000439

Кухлев Антон Сергійович. Матеріали особового походження як джерело із соціальної історії Південної України кінця XVIII – початку XX ст: Дис... к.і.н. /Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка". – Захищена 18.06.2018.

УДК 930.2:94(477.6/7)"1774/1917".

233 с. – Бібліогр.: 813 назв.

Об'єктом дисертаційного дослідження виступає комплекс джерел особового походження із соціальної історії Південної України кінця XVIII – початку XX ст. Проведено роботу щодо пошуку, класифікації та публікації матеріалів особового походження із соціальної історії Південної України. Зроблено висновок про їхні репрезентативність, автентичність, інформативність, простежено еволюцію та з'ясовано специфіку публікацій джерел.

03.11.18.0028/0418U000449

Каряка Олександр Віталійович. Ольвія Понтійська як античне місто: історія дослідження внутрішньої структури та планування (кінець XVIII - перша третина XX ст.): Дис... к.і.н. /Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. – Захищена 08.06.2018.

УДК 930:904/902"17/19".

312 с. – Бібліогр.: 483 назв.

Дисертація присвячена дослідженню історії розвитку поглядів на внутрішню структуру та планування давньогрецького міста Ольвія Понтійська наприкінці XVIII - першій третині XX ст. - від локалізації давньогрецької пам'ятки до початку "славінського" періоду - часу виникнення типової радянської моделі організації археологічних досліджень Ольвійської експедиції. Розглянуто історіографію питання, окреслено основне коло публікацій з означеної проблематики. Висвітлено основний комплекс питань, що пов'язані з труднощами організації археологічних досліджень пам'ятки, суперечностей, які супроводжували початковий етап розвитку української античної археології.

03.11.18.0029/0418U000450

Суховерська Ірина Іванівна. Сучасна російська історіографія Другої світової війни:

Дис... к.і.н. /Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. – Захищена 08.06.2018.

УДК 94(438):271.222"1945/201".

225 с. – Бібліогр.: 380 назв.

У дисертаційній роботі представлені аналіз і узагальнення досліджень Другої світової війни в сучасній російській історіографії, подано характеристику її теоретичних підстав та організаційних форм. Зроблено спробу комплексно дослідити стан розвитку сучасної російської історіографії Другої світової війни, історичним тлом якої стала реалізація державної політики пам'яті. З'ясовано особливості функціонування образу Другої світової війни в сучасній російській історіографії. Охарактеризовано взаємовплив пострадянської російської історіографії та державної політики пам'яті щодо трактування подій Другої світової війни. Виявлено концепти, які визначають наступність радянських традицій у пострадянській російській історіографії.

04 СОЦІОЛОГІЯ

04.21 Суспільство як система. Соціальні відносини і процеси

04.11.18.0030/0218U001148

Соціальні проблеми цивілізаційного вибору сучасного українського суспільства:

Заключний звіт /Інститут соціології НАН України; Керівник Чепурко Гульбаршин Іскаківна. – ДР 0115U002186. УДК 316.4.

170 с.

Визначено, що цивілізаційний вибір українського суспільства - це результат вільного й раціонального прийняття ним рішення щодо перспективної моделі соціального життєстрою, враховуючи можливості практичної реалізації мети і завдань його розвитку. Зроблено висновок, що долучення до певної цивілізації, яка визначається закономірностями її соціокультурного й технологічного розвитку, має головні складові вибору: сенс визначеності-соціальні координатологіка дій. Для нашого суспільства, за даними експертного опитування та загальнонаціонального моніторингу, найбільш прийнятна орієнтація на європейську цивілізацію.

04.41 Соціальні класи, спільності і групи

04.11.18.0031/0218U001149

Інноваційний та адаптаційний потенціал структур повсякденної життєдіяльності різних категорій населення у кризовому соціумі: Заключний звіт /Інститут соціології НАН України; Керівник Макеєв Сергій Олексійович. – ДР 0115U002185. УДК 316.3.

75 с.

Розроблена й обґрунтована соціологічна концепція кризових явищ в суспільстві, яку визначено як стан сингулярності. Проявами такого стану в соціальній структурі є лімітованість (перехідність) основних інститутів, а також формування внутрішньо неоднорідних утворень - соціальних складок. З'ясовано, що домінантними залишаються адаптаційні практики практично в усіх категоріях населення - саме вони обумовлюють скорочення набору та інтенсивності споживчих практик, перехід повсякденного життя у режим економії.

04.51 Соціологія сфер соціального життя, соціальних явищ і інститутів

04.11.18.0032/0418U000075

Горбова Юлія Сергіївна. Соціологічний контекст практик корпоративної соціальної відповідальності в Україні: Дис... к.соц.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 21.12.2017.

УДК 316.354.2.

202 с.: 16 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 171 назва.

Представлено соціологічний механізм емпіричного дослідження практик реалізації корпоративної соціальної відповідальності в управлінні компанією та аналізу соціальних звітів. Запропоновані соціологічні індикатори оцінки соціальних звітів (як джерела інформації про практики корпоративної соціальної відповідальності). Уточнено найбільш поширені практики корпоративної соціальної відповідальності для різних форм бізнесу. Розроблено алгоритм соціологічної оцінки корпоративних соціальних звітів, які публікуються компаніями.

04.11.18.0033/0218U001150

Участь громадян України у культурі: ціннісно-сміслові пріоритети та сучасні практики: Заключний звіт /Інститут соціології НАН України; Керівник Костенко Наталія Вікторівна. – ДР 0115U002183. УДК 316.7.

111 с.

Розроблено методологічний похід до вивчення культурної партиципації громадян у сучасному українському суспільстві, який заснований на визначенні культурної ситуації в термінах "emergency", особливого стану системної турбулентності, а також розумінні двоїстого характеру культури як генералізованого виміру й специфічної області суспільного життя. У кризових умовах емпірично зафіксована тенденція до стримування культурної компетентності різних категорій і груп населення внаслідок ослаблення їх економічного статусу, ідеологічних обмежень, медіа-скептицизму, невисокої якості доступних культурних продуктів. З розширенням мережевої культури підсилюється також тренд до продукування інноваційних форматів участі в культурі.

04.11.18.0034/0218U001364

Інститут освіти у системі забезпечення інформаційної безпеки держави: Заключний звіт

/Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Бакіров Віль Савбанович. – ДР 0115U000491. УДК 316.334:37+32:004.

362 с.

Об'єкт дослідження: система інформаційної безпеки держави. Предмет дослідження: роль і можливості інституту освіти у системі забезпечення інформаційної безпеки держави. Мета дослідження: визначення та наукове обґрунтування ролі інституту освіти у створенні системи інформаційної безпеки держави. Методи дослідження: аналіз і синтез, логічне узагальнення, типологізація, компаративний метод, аналіз правової бази і документів; метод системного, інституційного, неінституційного та соціокультурного аналізу; опитування методом структурованих інтерв'ю, фокусованих групових інтерв'ю, вторинного аналізу соціологічних даних. Результати НДР: Уточнено інтерпретацію інформаційної безпеки держави в контексті діяльності інституту освіти та комунікативного простору сучасного суспільства (як безпеки інформаційно-комунікативної). На засадах поєднання системно, інституційного, неінституційного та соціокультурного підходів розроблено методологічну стратегію дослідження ролі інституту освіти у забезпеченні інформаційної безпеки держави. Розроблено концептуальні засади визначення загроз в інформаційній сфері держави, з урахуванням нового інструментарію інформаційних війн, інформаційних, а також інформаційно-комунікативних і медіа-практик сучасної молоді, як у межах освітнього простору, так і поза ним. Визначено основні функціональні можливості інституту освіти у системі забезпечення інформаційної безпеки держави, які мають базуватися на розвитку критичного мислення, формуванні медіакомпетентності та інформаційно-цифрової компетентності, зокрема в умовах становлення та розвитку електронної освіти. Результати НДР упроваджені у навчальний процес. Висновки дослідження можуть слугувати концептуальним орієнтиром освітньої політики, бути використаними для підвищення управлінського потенціалу органів і суб'єктів управління освітою та у подальшій роботі наукового забезпечення інформаційної безпеки України у соціогуманітарному вимірі.

06 ЕКОНОМІКА. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

06.03 Економічні теорії

06.11.18.0035/0418U000118

Катаранчук Ганна Гергіївна. Поведінка домашніх господарств як суб'єктів ринкових відносин: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 27.12.2017.

УДК 330.567.28.

210 с.: 18 табл., 43 іл. – Бібліогр.: 267 назв.

У дисертації здійснено системно-концептуальне дослідження теоретико-методологічних і практичних основ поведінки домашніх господарств як суб'єктів ринкових відносин у сучасній економіці. Узагальнено методологічні підходи щодо визначення сутності домашніх господарств та їхньої поведінки як суб'єктів ринкових відносин. Запропоновано новий теоретико-методологічний підхід до ідентифікації сутності домогосподарства як відкритої системи. Виділено типові моделі та головні характеристики споживчої поведінки домогосподарств та їх поведінки як власників економічних ресурсів. Конкретизовано алгоритми та стереотипи економічної поведінки домогосподарств. Розроблено методологічні підходи до формування стратегій їх поведінки в умовах невизначеності зовнішнього середовища.

06.35 Наука управління економікою. Обліково-економічні науки

06.11.18.0036/0518U000219

Ляхович Галина Іванівна. Розвиток організації бухгалтерського обліку на засадах аутсорсингу: Дис... д.е.н. /Житомирський державний технологічний університет. – Захищена 28.09.2018.

УДК 657.221:005.3.

364 с.: 29 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 336 назв.

Робота присвячена виявленню закономірностей та формуванню науково обґрунтованих пропозицій щодо розвитку теорії і методології організації бухгалтерського обліку на засадах аутсорсингу. Обґрунтовано розуміння організації бухгалтерського обліку як управлінської діяльності, яка має свою теорію та методологію. Висвітлені основні тенденції її розвитку в сучасних умовах. Розкрито сутність, види бухгалтерського аутсорсингу в напрямі удосконалення його організації. Обґрунтовано теорію трансакційних витрат як економіко-теоретичного підґрунтя використання бухгалтерського аутсорсингу. Запропоновано порядок вирішення проблем нормативного регулювання аутсорсингу в сфері бухгалтерського обліку. Розкрито методологію організації бухгалтерського обліку на засадах аутсорсингу в розрізі її організаційної та технологічно-методичної складових. Узагальнено моделі співпраці між аутсорсером та підприємством-замовником в умовах використання інформаційно-комп'ютерних технологій. Запропоновано комплекс заходів захисту облікової інформації в умовах ведення обліку на засадах аутсорсингу. Розроблено теоретико-методологічні засади аналізу доцільності та ефективності бухгалтерського аутсорсингу. Основна частина положень, висновків та рекомендацій впроваджена у практичну діяльність: Івано-Франківської обласної державної адміністрації, ПП "ПРОМБУДСЕРВІС", ПрАТ "Волиньобленерго", ПП "Спец-Ком", ПП "Вест-МІМ", ТзОВ АФ "УкрЗахідАудит", ТОВ "Аудиторська компанія "Альфа-аудит ЛТД", ТОВ "Альтмед", ТзОВ "Галаудитконсалтинг", ТОВ "Логістик Сервіс Калуж", Тернопільського національного економічного університету, Житомирського державного технологічного університету

06.11.18.0037/0518U000220

Ізмайлов Ярослав Олексійович. Бухгалтерський облік та аналіз господарської діяльності підприємств в умовах інвестиційно-інноваційного розвитку економіки України: Дис... д.е.н. /Житомирський державний технологічний університет. – Захищена 19.09.2018.

УДК 657.05:[330.322+330.341].021].

378 с.: 24 табл., 62 іл. – Бібліогр.: 474 назви.

У дисертації розвинуто теорію та методологію, розроблено організаційно-методичні положення бухгалтерського обліку та аналізу господарської діяльності підприємств з визначенням пріоритетних об'єктів-стимуляторів, оновленим складом функцій, завдань та модифікацією принципів відповідно до умов інвестиційно-інноваційного розвитку. Удосконалено порядок відображення в обліково-аналітичній системі підприємств інформації про інвестиції, інновації, оборотні активи, НДДКТР, інтелектуальний капітал, гудвіл тощо. Запропоновано теоретико-методологічну модель складання інтегрованої звітності. Обґрунтовано складові організації технології облікового процесу в умовах цифровізації та глобалізації економічних відносин. Розроблено механізм поетапного економічного аналізу інвестиційно-інноваційного розвитку підприємств. Основна частина положень, висновків та рекомендацій впроваджена у практичну діяльність: Міністерства фінансів України, Управління

економіки виконкому Криворізької міської ради, Департаменту економіки та інвестицій Київської міської державної адміністрації, Північного офісу Держаудитслужби Державної аудиторської служби України, Асоціації "Укррудпром", ПАТ "Південний гірничо-збагачувальний комбінат", ПАТ "Укрзалізниця", ДП "ДПШ "Кривбаспроект", Криворізького економічного інституту ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана"

06.11.18.0038/0418U000035

Соловйова Наталія Володимирівна. Обліково-контрольні та аналітичні аспекти діяльності головних розпорядників бюджетних коштів: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 20.12.2017.

УДК 005.3.631.145-022.56(043.3).

188 с.: 33 табл., 32 іл. – Бібліогр.: 162 назви.

Дисертація присвячена обґрунтуванню теоретичних положень та розробці рекомендацій з удосконалення бухгалтерського обліку, аналізу і контролю діяльності головних розпорядників бюджетних коштів. Запропоновано порядок до обліково-аналітичного та контрольного забезпечення формування доходів і видатків головних розпорядників бюджетних коштів. Уточнено поняття, економічну сутність, класифікацію видатків та доходів бюджетних установ для достовірного визнання та відображення цих об'єктів в обліку.

06.11.18.0039/0418U000190

Бадер Омар Ахмад Далайін. Еволюційне моделювання та ІТ-підтримка розвитку підприємств: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 29.01.2018.

УДК 519.866:658.1:330.46:004(043.3).

195 с.: 9 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 178 назв.

Дисертацію присвячено розробленню концептуальних положень і відповідного інформаційного інструментарію економіко-математичного моделювання динаміки еволюційних процесів трофічних відносин популяцій підприємств, це дало змогу здійснити фазовий і біфуркаційний аналіз можливих динамічних режимів еволюції популяцій, визначити механізми впливу зовнішнього середовища і внутрішньої структури системи, виявити закономірності та межі стійкості процесів злиття та поглинання (M&A). У роботі аналізуються основні положення еволюційної концепції розвитку популяції підприємств як економічної системи, розглядається еволюційна концепція розвитку систем популяцій, аналізуються засади методів еволюційного моделювання, що дають змогу аналізувати функціонування популяцій підприємств в умовах індивідуальної стратегії поведінки кожного із них. Запропоновано еволюційний підхід до оцінки синергетичного ефекту M&A. Застосовано еволюційне моделювання сценаріїв розвитку самоорганізації популяцій підприємств молочної промисловості за допомогою поєднання статистичних і експертних даних, сформовано модельну популяцію фірм, що відображає поведінкові та ресурсно-технологічні характеристики досліджуваної в роботі реальної популяції виробничих підприємств, які формують вхідні потоки речовини, енергії та інформації для молочної промисловості. Це дало можливість об'єднати відображення основних варіантів зовнішніх умов функціонування популяції та її внутрішньої структури.

06.11.18.0040/0418U000244

Вовк Володимир Романович. Моделювання діяльності учасників фондового ринку

за умов невизначеності: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника". – Захищена 01.03.2018.

УДК [330.4:519.866]:336.761(477).

170 с.: 22 табл., 96 іл. – Бібліогр.: 279 назв.

Дисертаційна робота присвячена обґрунтуванню теоретичних положень, розробці практичних рекомендацій та комплексу економіко-математичних моделей щодо прийняття ефективних рішень учасниками фондового ринку, що вимагає максимально точного прогнозування дохідності цінних паперів, оцінки їх ризиків та врахування якісних чинників, які найбільше впливають на процеси на фондовому ринку. Досліджено, що фінансові часові ряди цін акцій українських компаній володіють умовною гетероскедастичністю. Це дало змогу ефективно прогнозувати волатильність дохідності акцій використовуючи GARCH-моделі. У роботі дослідження проведено на даних котировань акцій з 1.04.2009 р. по 31.08.2017 р. п'яти українських компаній, які користувалися найбільшим попитом на біржовому ринку України у 2016 р. за обсягом виконаних біржових контрактів: ПАТ "Державна енергогенеруюча компанія "Центренерго", ПАТ "Райффайзен Банк Аваль", ПАТ "Мотор Січ", ПАТ "Укрнафта" та ПАТ "Укртелеком". Побудовано та досліджено комплекс моделей для прогнозування волатильності дохідності акцій кожної з компаній, а саме: GARCH(1,1), GARCH(2,1), GJR-GARCH(1,1), GJR-GARCH(2,1), EGARCH(1,1), EGARCH(2,1). На підставі найкращої з них для кожної компанії розраховано прогнозні значення волатильності дохідності акцій на 10-ти денний період.

06.11.18.0041/0418U000346

Куріненко Ольга Василівна. Моделювання ймовірності банкрутства підприємств на основі теорії нечіткої логіки: Дис... к.е.н. /Хмельницький національний університет. – Захищена 27.04.2018.

УДК 519.866:658.16:510.644.4.

251 с.: 21 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 180 назв.

У дисертаційній роботі розроблено теоретичні положення, методичні та практичні аспекти щодо моделювання ймовірності банкрутства підприємств на основі теорії нечіткої логіки. Удосконалено науково-методичні підходи: щодо проведення аналізу фінансової звітності залежно від наявних методів та інформаційної бази підприємства; вибору дискримінантних моделей оцінки ймовірності банкрутства з позицій їх акцентів на очевидних ознаках кризи у одновимірному та багатовимірному аналізі, а також спрощеній статистичній процедурі; інструментарію перетворень факторів вибраних моделей за НП(С)БО з метою розширення періоду діагностики суб'єкта. Розроблено підхід щодо оцінки ймовірності банкрутства, основний зміст якого - це ранжування інтегральних оцінок дискримінантних моделей за психофізичною "шкалою бажаності" через попереднє нормування ключових показників функції, їх перетворення у часткові та узагальнені значення. На основі цього підходу проведено вирівнювання результатів оцінок. Автоматизовано всі етапи моделювання і теоретично обґрунтовані підходи щодо оптимізації параметрів при моделюванні будь-яких інших процесів.

06.11.18.0042/0418U000375

Дзюбенко Олег Миколайович. Економічний аналіз фінансового потенціалу лісгосподарських підприємств: Дис... к.е.н. /Житомирський державний технологічний університет. – Захищена 30.05.2018.

УДК 658.155:338.4.

180 с.: 66 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 190 назв.

В роботі обґрунтовано теоретичні аспекти та розроблено організаційно-методичні положення економічного аналізу фінансового потенціалу лісгосподарських підприємств. В частині теоретичних аспектів розроблено модель фінансового потенціалу як об'єкту економічного аналізу. Здійснено оцінку зовнішнього середовища функціонування лісгосподарських підприємств. Визначено специфічні риси фінансового потенціалу підприємств галузі. Обґрунтовано складові та визначено сукупність аналітичних процедур щодо оцінки фінансового потенціалу підприємств. Запропоновано інтегровану бальну методику оцінки фінансового потенціалу за рівнями: високий, умовно-високий, середній, умовно-середній, низький, умовно-низький, умовно-критичний, критичний. Розроблено методичні положення економічного аналізу фінансового плану як складової оцінки фінансового потенціалу лісгосподарського підприємства. Обґрунтовано порядок застосування інтегрованого та економічного показника до оцінки фінансового потенціалу. Представлені в роботі розробки впроваджені в практичну діяльність таких суб'єктів господарювання: Житомирське обласне управління лісового та мисливського господарства, ДП "Новоград-Волинське досвідне лісомисливське господарство", ДП "Коростишівське лісове господарство", ДП "Малинське лісове господарство", Житомирський державний технологічний університет.

06.11.18.0043/0218U000836

Теоретичне обґрунтування методики розрахунку плати за тимчасове користування окремими елементами благоустрою, що перебувають у комунальній власності територіальної громади м. Харкова, для розміщення відкритих літніх майданчиків, елементів вуличної торгівлі, малих архітектурних форм і тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного та іншого призначення для ведення підприємницької та іншої діяльності: Заключний звіт /Харківський національний економічний університет імені Семе́на Кузнеця; Керівник Внукова Наталія Миколаївна. – ДР 0118U000008. УДК 332.025.2:338.51.

57 с.

Набули подальшого розвитку економіко-статистичний та системний підходи до розрахунку плати за тимчасове використання окремими елементами благоустрою з використанням рівня коефіцієнтів функціонального призначення відкритих літніх майданчиків, елементів вуличної торгівлі, малих архітектурних форм та тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного та іншого призначення для ведення підприємницької та іншої діяльності з використанням методу аналогів; Удосконалено розрахунок плати за тимчасове користування окремими елементами благоустрою комунальної власності для розміщення відкритих літніх майданчиків, елементів вуличної торгівлі, малих архітектурних форм та тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного та іншого призначення через теоретичне обґрунтування структури та рівня розрахунку цієї плати.

06.11.18.0044/0218U001214

Розвиток інституту уповноваженого економічного оператора в контексті імплементації Рамкових стандартів безпеки та полегшення міжнародної торгівлі ВМО: Заключний звіт /Університет державної фіскальної служби України; Керівник Несторишен Ігор Васильович. – ДР 0116U003660.

УДК 339.543.
305 с.

Об'єкт дослідження - є функціонування інституту УЕО відповідно до Рамкових стандартів безпеки та полегшення міжнародної торгівлі ВМО. Мета роботи - вдосконалення інституту уповноваженого економічного оператора та механізму його реалізації відповідно до Рамкових стандартів безпеки та полегшення міжнародної торгівлі ВМО. Методи дослідження - для досягнення поставленої мети у процесі дослідження були використані наступні методи: метод синтезу та аналізу, дедукції та індукції, порівняння, узагальнення, абстрагування, діалектичного пізнання), метод порівняльно-правового пізнання, системний аналіз та абстрактно-логічний. Результати ННТР розглядаються у двох аспектах: - наукове значення - розробка заходів щодо забезпечення належного балансу між регуляторним контролем органів доходів і зборів та спрощенням митних процедур економічним операторам у сфері зовнішньоекономічної діяльності. - практичне значення - розробка пропозицій до проекту Закону України "Про внесення змін до Митного кодексу України (щодо уповноваженого економічного оператора та спрощення митних формальностей)" та розробка проєктів нормативно-правових актів щодо практичної реалізації зазначених заходів. Відповідно до технічного завдання, проаналізовано організаційно-економічні передумови виникнення інституту УЕО; охарактеризовано міжнародні підходи та рекомендації щодо функціонування інституту УЕО; досліджено та узагальнено європейський досвід функціонування інституту УЕО; визначено особливості взаємного визнання статусу УЕО митними адміністраціями різних країн; проаналізовано нормативно-правову базу регулювання УЕО; окреслено основні проблеми та перспективи впровадження інституту УЕО в Україні; розроблено пропозиції щодо вдосконалення інституту УЕО та механізму його реалізації відповідно до Рамкових стандартів безпеки та полегшення міжнародної торгівлі ВМО.

06.51 Світова економіка. Міжнародні економічні відносини

06.11.18.0045/0418U000046

Запроводиук Анастасія Володимирівна. Корпоративні стратегії венчурного бізнесу США: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". - Захищена 19.12.2017.

УДК 334.784(73):330.322.16:330.131.7]:339.9(043.3).

210 с.: 13 табл., 55 іл. - Бібліогр.: 263 назви.

Дисертацію присвячено дослідженню умов, факторів, закономірностей розвитку і механізмів корпоративного венчурного бізнесу в США. У праці розглядаються концепції корпоративного венчурного капіталу, визначається зміст корпоративного венчурингу та узагальнюються детермінанти його ефективності. Запропоновано універсальну модель венчурного бізнесу корпорацій. Розглянуто венчурні стратегії провідних технологічних корпорацій та ключові механізми їх реалізації. Досліджено ретроспективу еволюції корпоративного венчурингу

та виокремлено хвилі його розвитку.

06.11.18.0046/0418U000388

Бабич Тетяна Олегівна. Інноваційно-технологічні фактори глобального економічного прогресу: Дис... к.е.н. /Державний вищий навчальний заклад "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". - Захищена 22.05.2018.

УДК УДК: 339.9:330.341.1(043.5).

210 с.: 10 табл., 58 іл. - Бібліогр.: 347 назв.

У роботі обґрунтовано структурно-факторну модель глобального економічного прогресу як динамічного, спіралеподібного, дискретного руху глобальної економічної системи до якісно нового стану із задоволенням людських потреб у контексті сталого розвитку. Визначено ключові виклики майбутнього розвитку (зміна клімату, руйнація природних ресурсів, вуглецева енергетика, продовольча незахищеність, урбанізація, поширення інфекційних захворювань, глобальні конфлікти), на які необхідно давати адекватні відповіді (автоматизація, диджиталізація, штучний інтелект, інтернет речей, зелена економіка, науки про життя). Доведено, що сучасна модель економічного прогресу, заснована на інтелектуальному капіталі, якісно відрізняється від попередніх моделей, які використовували фізичний та людський капіталі, здатністю до постійного необмеженого зростання. Запропоновано методіку багатокритеріальної (надійності, швидкості та легка доступності, прозорості, відсутність внутрішнього дублювання показників) оцінки глобального економічного прогресу за індексом, що враховує: економічне благополуччя, рівень зайнятості; витрати на освіту; енергоефективність; індекс здоров'я; культурну інтеграцію; такий підхід дає можливість, з одного боку, інтегрувати найбільш економічно, соціально та цивілізаційно значимі параметри розвитку, а з другого - зорієнтувати технологічні ресурси та інвестиції на людський розвиток і добробут.

06.52 Тенденції і проблеми економічного розвитку і зростання. Планування економіки. Економічні цикли і кризи

06.11.18.0047/0218U000994

Трансформація бізнесу на засадах вартісно-орієнтованого корпоративного управління: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Козик Василь Васильович. - ДР 0113U005295. УДК 338.246.025.871.88;336.279 668.5;658.012.2.

93 с.

У роботі досліджено теоретичні і прикладні засади трансформації бізнесу на засадах вартісно-орієнтованого корпоративного управління, проаналізовано методичні положення з трансформації бізнесу, виділено особливості вартісного оцінювання у рамках інноваційних проєктів. Розглянуто управління трансформацією бізнесу на засадах вартісно-орієнтованого корпоративного управління. Запропоновано напрямки удосконалення управління трансформацією бізнесу.

06.11.18.0048/0218U001276

Стратегічні пріоритети промислової політики України в аспекті стабілізації індустріального потенціалу Донбасу: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Носирев Олександр Олександрович. - ДР 0117U004943. УДК 330.342; 338.12; 338.34; 330.36.

75 с.

Об'єкт дослідження - формування стратегії державної промислової політики відновлення Донбасу з урахуванням національних інтересів держави. Мета роботи - розробка стратегічних напрямів державної промислової політики в аспекті стабілізації промислового потенціалу Донбасу та підвищення рівня економічного розвитку та економічної безпеки держави. Методи дослідження - системного та синергетичного підходів, аналізу та синтезу, статистичні методи. Практична значущість полягає у тому, що розроблені висновки і рекомендації можуть бути безпосередньо використані для цілеспрямованого управління формуванням меха-

нізмів та інструментів промислової політики на рівні держави, регіону, галузей або окремих підприємств. Виконано системний аналіз проблем промислового комплексу на державному, галузевому (регіональному) рівнях. Обґрунтовано теоретико-методичні засади формування промислової політики як фактора забезпечення умов стійкого соціально-економічного розвитку та економічної безпеки України. Набули подальшого розвитку підходи до розробки пріоритетів промислової політики України на базі відновлення промислового потенціалу Донбасу та визначення на цій основі перспективних напрямків впровадження державної підтримки окремих галузей та підприємств. Вдосконалено методичні засади оцінки промислового розвитку в умовах впливу факторів зовнішнього і внутрішнього середовища на регіональний економічний розвиток в аспекті врахування національних інтересів України.

06.54 Продуктивні сили і науково-технічний прогрес

06.11.18.0049/0418U000063

Стефанишин Оксана Борисівна. Управління фінансовим забезпеченням розвитку підприємств роздрібною торгівлі: Дис... к.е.н. /Львівський торговельно-економічний університет. – Захищена 28.02.2017.

УДК 658.14/.15:339.37.

255 с.: 41 таб., 17 іл. – Бібліогр.: 277 назв.

1/Об'єкт: процес управління фінансовим забезпеченням розвитку підприємств роздрібною торгівлі. Мета: наукове обґрунтування теоретико-методичних основ і прикладних інструментів та засобів управління фінансовим забезпеченням розвитку підприємств роздрібною торгівлі. Методи: системний підхід; методи аналізу і синтезу, наукової абстракції; індукції та дедукції; кореляційно-регресійного аналізу; методи структурного аналізу, моделювання; компаративний аналіз. Запропоновано: удосконалені: концептуальні підходи до оцінювання фінансового забезпечення розвитку роздрібного торговельного підприємства, методичний підхід до обґрунтування фінансової стратегії розвитку роздрібного торговельного підприємства, інструментарій практичного управління процесами залучення і використання фінансових ресурсів підприємств роздрібною торгівлі. Сфера використання: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, суб'єкти підприємницької діяльності.

06.11.18.0050/0218U000992

Обґрунтування інноваційно-інвестиційних стратегій, програм і проектів розвитку господарських структур, галузей та регіонів:

Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Козик Василь Васильович. – ДР 0113U005293. УДК 658.001.76 330.332.001.76.

175 с.

У роботі досліджено теоретичні засади обґрунтування інноваційно-інвестиційних стратегій, програм і проектів розвитку господарських структур, галузей та регіонів; проаналізовано методи і моделі обґрунтування інноваційно-інвестиційних стратегій, зокрема розглянуто економічні механізми інноваційно-інвестиційного розвитку. Розроблено рекомендації з обґрунтування інноваційно-інвестиційних стратегій, програм і проектів розвитку господарських структур, галузей та регіонів.

06.11.18.0051/0218U000993

Проблеми формування і розвитку, економічного оцінювання інноваційної інфраструктури. Трансфер технологій: Заключний звіт

/Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Козик Василь Васильович. – ДР 0113U005294. УДК 330.341.1:62.001.7 330:001:89.

110 с.

У роботі досліджено теоретичні положення щодо формування і розвитку інноваційної інфраструктури та трансферу технологій, зокрема розглянуто трансфер технологій у системі "університет - влада - бізнес". Проаналізовано методичні засади економічного оцінювання інноваційної інфраструктури та трансферу технологій. На підставі проведеного дослідження розроблено шляхи формування і розвитку інноваційної інфраструктури та трансферу технологій.

06.11.18.0052/0218U001280

Підвищення інноваційної сприйнятливості підприємств до технологій енергозбереження:

Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний університет"; Керівник Дюжев Віктор Геннадійович. – ДР 0115U007155. УДК 330.341.1.

78 с.

Об'єкт дослідження - інноваційні процеси з підвищення інноваційної сприйнятливості до технологій енергозбереження. Мета роботи - розробка та обґрунтування методів підвищення інноваційної сприйнятливості підприємств та організацій до технологій геліоенергетики та обґрунтування теоретико-методичних положень, заходів щодо їх реалізації в умовах зовнішнього і внутрішнього середовища. Методи дослідження: економіко-математичне і структурно-логічне моделювання для розробки методики комплексної оцінки соціально-економічної і природоохоронної ефективності енергозберігаючих інновацій. Вперше запропоновано методичний підхід із раціоналізації вибору геліоколекторів на основі використання модернізованого методу оптимізації цільових споживчих функцій підприємств та організацій, який дозволяє з більшою достовірністю обґрунтувати вибір геліообладнання для умов конкретного господарюючого суб'єкту. Удосконалено поняття інноваційної сприйнятливості підприємств щодо сфери енергозбереження та виявлено процеси її формування. Удосконалено механізми щодо формування умов щодо підвищення інноваційної сприйнятливості підприємств та організацій до технологій енергозбереження на основі вдосконалення забезпечують її зовнішніх і внутрішніх факторів. Результати НДР можуть стати теоретико-методичною базою для подальшого дослідження інноваційної сприйнятливості підприємств до технологій енергозбереження та нормативно-методичною основою при розробці національних і регіональних програм, спрямованих на підтримку інноваційної діяльності.

06.56 Суспільно-економічна структура

06.11.18.0053/0418U000370

Рубіш Іван Іванович. Державне регулювання інвестиційних процесів в перехідних економіках:

Дис... к.е.н. /Львівський торговельно-економічний університет. – Захищена 04.05.2018.

УДК 330.322 : 338.246.025.2 : 330.342.

196 с.: 25 таб., 27 іл. – Бібліогр.: 260 назв.

Об'єкт: державне регулювання інвестиційних процесів в перехідній економіці. Мета: удосконалення теоретико-методологічних підходів, визначення чинників та пріоритетів державного регулювання інвестиційних процесів в перехідних економіках. Методи: економіко-математичного аналізу; кореляційного аналізу; покроковий багатофакторний регресійний аналіз та тест Гренджера; SWOT-аналіз. Запропоновано: удосконалені: методичні засоби активізації державного інвестиційної політики на процесі поглиблення відносин із міжнародними організаціями через механізм імплемента-

ції державної політики в інвестиційній сфері; наукові підходи щодо активізації інвестиційної політики; набуло подальшого розвитку теоретичне обґрунтування доцільності державного регулювання інвестиційних процесів в перехідній економіці. Сфера використання: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України.

06.58 Відтворювальна структура економіки. Нагромадження і споживання. Добробут

06.11.18.0054/0218U001072

Комплексні актуарні дослідження довгострокової платоспроможності обов'язкової професійної пенсійної системи: Заключний звіт /Науково-дослідний інститут праці і зайнятості населення Мінпраці і НАН України; Керівник Коцюба О.В. – ДР 0117U000693. УДК 330.59:369:519.2:519.8.

58 с.

Напрацьовано методологічні підходи та надано комплексну актуарну оцінку основних параметрів ППС, запровадження якої передбачено перспективним законодавством України. Робота передається за кордон за договірною ціною.

06.61 Територіальна структура економіки. Просторова (регіональна) економіка

06.11.18.0055/0518U000259

Єрмакова Ольга Анатоліївна. Теоретико-методологічні засади формування регіональної інноваційної політики в умовах глокалізації: Дис... д.е.н. /Інститут проблем ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України. – Захищена 26.10.2018.

УДК 332.02+330.341.1(477).

555 с.: 36 табл., 34 іл. – Бібліогр.: 301 назва.

Об'єктом дослідження є процеси формування регіональної інноваційної політики в умовах глокалізації. Мета дослідження - поглиблення теоретико-методологічних засад та розробка практичних рекомендацій щодо формування регіональної інноваційної політики в Україні в умовах глокалізації. Методи: теоретичного узагальнення і ретроспективного аналізу, дискурсивного аналізу, аналізу та синтезу, економіко-статистичного аналізу, системного аналізу, матричного позиціонування, сценарний метод, графічний метод, SWOT-аналіз, інституціонально-системний метод. Теоретичні та практичні результати - теоретико-методологічні положення та практичні рекомендації щодо формування регіональної інноваційної політики України на засадах глокалізації, методичні підходи до діагностики стану інноваційного розвитку та визначення відповідних сценаріїв. Новизна - визначено методологію формування регіональної інноваційної політики України в умовах глокалізації, яка базується на концепції комплементарного поєднання глокальних компонентів інноваційного розвитку регіонів у складі: результативного (інноваційної діяльності), локального (соціального капіталу в інноваційній сфері), глобального (міжнародного співробітництва в інноваційній сфері) з регулюючими інститутами. Ступінь впровадження - "Edmond de Rothschild Group", Комітет з питань соціальної політики та праці Верховної Ради України, Комітет з питань науки і освіти Верховної Ради України, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Міністерство освіти і науки України, Одеська, Миколаївська, Херсонська обласні державні адміністрації, Одеська обласна рада, Одеська міська рада, Ізмаїльська міська рада, Комінтернівська районна рада та ін. Сфера (галузь) використання - регіональна економіка, вища школа.

06.11.18.0056/0418U000238

Тонкошкур Максим Васильович. Забезпечення функціонування туристичного комплексу регіону: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника". – Захищена 01.03.2018.

УДК 332.1:338.48.

169 с.: 15 табл., 37 іл. – Бібліогр.: 197 назв.

У дисертаційній роботі отримано результати вирішення важливого наукового завдання обґрунтуванні теоретичних положень і розробці практичних рекомендацій щодо забезпечення функціонування туристичного комплексу регіону. Удосконалено теоретико-методичні підходи щодо систематизації та структурування територіально-просторових утворень у туристичній сфері; виділено та доповнено поняття "туристичний комплекс регіону". Проаналізована поелементна структура наявної ресурсної бази та визначений її вплив на результат функціонування туристичних комплексів в розрізі регіонів та виявлені проблеми функціонування туристичного комплексу регіону. Обґрунтовано механізм забезпечення функціонування туристичного комплексу регіону шляхом формування туристичного профілю та створення системи взаємодії між державним та приватним секторами з метою просування регіонального туристичного продукту. Розроблено на основі удосконаленої класифікації туризму науково-методичний підхід щодо рейтингового оцінювання привабливості туристичного комплексу у розрізі регіонів.

06.11.18.0057/0418U000239

Щьокіна Євгенія Юріївна. Організаційно-управлінські інновації в забезпеченні розвитку регіону: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника". – Захищена 02.03.2018.

УДК 332.12.001.76 (043.3/.5).

212 с.: 28 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 284 назви.

В дисертаційній роботі запропоновано авторській підхід дефініції "соціально-економічний розвиток" як інституційну основу розвитку регіональної системи. Генеза теорій регіонального розвитку дозволила виокремити її постулати: забезпечення економічної ефективності та соціальної справедливості в розподілі та використанні ВРП; забезпечення конкурентоспроможності регіону; забезпечення відтворення соціально-економічних сфер регіону та соціально-економічної безпеки регіону. Визначено сучасні глобальні тенденції щодо територіального управління та обґрунтовано необхідність запровадження системи ОМІ, яка формує процес якісних змін в розвитку регіонів в координатах альтернативних та ефективних організаційно-управлінських заходів, що складається з сукупності взаємопов'язаних елементів системи, які утворюють цілісність та враховують вплив різноспрямованих чинників у взаємодії з якими виявляються її властивості. Удосконалено науково-методичні підходи до запровадження системи ОУІ на основі використання системного та комплексного підходів та визначено основні етапи цього процесу. Обґрунтовано та запропоновано підґрунтя типології факторів впливу на соціально-економічний розвиток регіону. Змістовний аналіз наведених факторів дає можливість репрезентувати вітчизняні порівняльні та конкурентні переваги в розвитку окремого регіону. Науково обґрунтовано та ідентифіковано змістовне наповнення стратегування з позиції організації ефективного функціонування системи ОУІ, як багатоплановий системний управлінський процес та спосіб самостійного управління розвитком, що дає можливість систематизувати та забезпечити комплексний підхід до поєднання окремих інструментів управління розвитком з різними часовими горизонтами. Конструктивна адаптація зарубіжного досвіду реалі-

зована в низці пропозицій щодо використання бенчмаркінгових технологій в координатах системи ОУІ в рамках організації та використання маркетингу територій. Розроблено комплекс механізмів цільової реалізації всіх елементів системи ОУІ, які поєднують нормативно-правовий, інституціональний, фінансово-економічний, інфокомунікаційний механізми та інститут державно-приватного партнерства та будуть здійснюватися суб'єктами регіонального розвитку відповідно до плану реалізації регіональної стратегії та інших регіональних програм, а також рішень органів місцевого самоврядування, що приймаються для досягнення визначених цілей розвитку регіону.

06.11.18.0058/0418U000240

Гавриш Ірина Іванівна. Формування та розвиток привабливості регіонів України: маркетинговий підхід: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника". – Захищена 28.02.2018.

УДК 332.1.021:339.138.

214 с.: 38 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 337 назв.

Дисертаційна робота присвячена обґрунтуванню теоретичних положень та розробці практичних рекомендацій формування та розвитку привабливості регіонів на основі маркетингового підходу. Обґрунтовано теоретичні засади дослідження сутності привабливості регіону та її видів, регіональної політики привабливості та застосування маркетингового підходу в регіоналістиці. Розкрито суть привабливості регіону з позиції маркетингового підходу та її взаємозв'язки з конкурентоспроможністю регіону. Обґрунтовано концептуальні засади маркетингового підходу до формування та розвитку привабливості регіонів. Запропоновано класифікацію видів привабливості регіону за рахунок введення нової класифікаційної ознаки "за цільовими аудиторіями". Розроблено методичний підхід до оцінки рівня привабливості регіонів України, який передбачає застосування мультикомпонентної методики. Розроблено та протестовано методику експертної оцінки привабливості регіону. Визначено суть і розроблено підхід до вибору політики формування та розвитку привабливості регіонів. Узагальнено зарубіжний досвід застосування маркетингового підходу до формування та реалізації політики привабливості регіону. Відібрано успішні практики формування та розвитку привабливості регіону на основі маркетингового підходу, які доцільно застосовувати в Україні.

06.11.18.0059/0418U000243

Писарева Ірина Володимирівна. Формування стратегії розвитку туристичних ресурсів в регіоні: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника". – Захищена 28.02.2018.

УДК 332.1:338.486.1-043.86.

169 с.: 37 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 210 назв.

У дисертаційній роботі отримано результати вирішення важливого наукового завдання обґрунтуванні теоретичних положень і розробці практичних рекомендацій щодо формування та реалізації стратегії розвитку туристичних ресурсів в регіоні. Дано теоретичне обґрунтування економічної сутності туристичних ресурсів, узагальнено наукові підходи до формування стратегії розвитку туристичних ресурсів в регіоні. Розроблено методичний підхід до оцінки стратегічного потенціалу розвитку туристичних ресурсів в регіонах України на основі групування туристичних ресурсів у кожному регіоні. Вдосконалено організаційно-економічне забезпечення реалізації стратегії розвитку туристичних ресурсів на основі ДПП. Методичне забезпечення реалізації стратегії розвитку туристичних ресурсів в Харківській обла-

сті включає формування системи міжгалузеві координації, удосконалення методів управління, раціональне використання матеріальних і інтелектуальних ресурсів, ріст активності й ініціативи населення, розвиток системи стратегічного партнерства.

06.11.18.0060/0418U000245

Бушинська Вікторія Вікторівна. Оцінювання розвитку регіонів України в умовах формування економіки знань: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника". – Захищена 02.03.2018.

УДК 338.1:332.14.

187 с.: 24 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 142 назв.

У дисертації розроблено теоретичні та прикладні аспекти оцінювання розвитку регіонів в умовах формування економіки знань. Досліджено еволюцію теоретичних поглядів на розвиток регіональної економіки, заснованої на знаннях, як критеріїв економічного зростання. Встановлено, що економіка, заснована на знаннях, виступає ключем до розуміння взаємозалежності між використанням наукового потенціалу та соціально-економічним розвитком. Крім того, наголошено на необхідності постійного моніторингу рівня економіки, заснованої на знаннях, оскільки лише такий підхід дозволить приймати правильні рішення, що в свою чергу приведуть до позитивних економічних результатів, зумовлених розвитком економіки, заснованої на знаннях. Розроблено систему критеріїв оцінки економіки, заснованої на знаннях, в регіонах на основі методології КАМ (Knowledge Assessment Methodology). Результати реалізації даної методології показали, що у більшості випадків області займають подібні позиції, незалежно від аналізованої сукупності чинників. Побудовано типологію регіонів за ознакою "рівень розвитку економіки знань". Класифікація регіонів здійснювалась на основі таксономічного показника. Це дозволило не тільки представити рейтинг відповідно до значень основних індексів, тобто індексу знань (КІ) та індексу економіки знань (КЕІ), а також відносно основних чинників розвитку економіки, заснованої на знаннях. Проведено рейтингове оцінювання розвитку економіки, заснованої на знаннях, в регіонах України, що дозволило продемонструвати відсутність значних міжрегіональних диспропорцій щодо рівня розвитку економіки, заснованої на знаннях. Проте, протягом аналізованого періоду помітна відсутність покращення загального рівня економіки, заснованої на знаннях. Розроблено модель залежності просторових взаємодій між окремими регіонами. Розроблено інтегральний показник оцінки рівня розвитку складових економіки знань для регіонів України. Розроблено економетричну модель оцінювання впливу економіки, заснованої на знаннях, на рівень життя населення в регіонах України.

06.11.18.0061/0418U000329

Сидорук Марта Валеріївна. Організаційно-економічні засади управління проектами транскордонного співробітництва: Дис... к.е.н. /Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. – Захищена 04.05.2018.

УДК [339.92:332.1](4:477)(043.5).

223 с.: 20 табл., 35 іл. – Бібліогр.: 179 назв.

У дисертації здійснено теоретичне узагальнення та запропоновано сучасні наукові підходи до виконання актуального науково-практичного завдання, яке полягає в поглибленні теоретико-методичних засад, розробленні напрямів удосконалення організаційно-економічного забезпечення управління проектами транскордонного співробітництва. Здійснено діагностику результатів виконання проектів транскордонного співробітництва в регіоні із застосу-

ванням нового методичного підходу, який ґрунтується на використанні економетричної моделі оцінки впливу інвестицій на показник економічного розвитку регіону. Розроблено науково-практичні засади вдосконалення організаційно-економічного забезпечення управління проектами транскордонного співробітництва. Запропоновано створити спеціальний поновлювальний фонд як резервний за допомогою акумуляції коштів на засадах публічно-приватного партнерства.

06.71 Галузева структура економіки. Галузеві і спеціальні економічні науки

06.11.18.0062/0418U000023

Власенко Тетяна Володимирівна. Механізми управління галузевою структурою аграрних підприємств:

Дис... к.е.н. /Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка. – Захищена 27.12.2017.

УДК 338.431:631.115.

249 с.: 80 табл., 95 іл. – Бібліогр.: 261 назва.

У дисертації наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання, яке полягає у теоретико-методологічному та практичному обґрунтуванні вдосконалення механізмів управління галузевою структурою аграрних підприємств для підвищення ефективності їх функціонування. Запропоновано комплексний підхід щодо удосконалення механізмів управління галузевою структурою аграрних підприємств, в основі якого лежить врахування регіональних особливостей їх територіального розміщення, результати аналізу факторів, інтенсивності їх використання та результуючих ознак - ключових показників ефективності діяльності, встановлення однорідності, стійкості досліджуваних процесів та визначенні форм зв'язку в динаміці, які є емпіричним базисом структурованого вибору напрямів підвищення ефективності функціонування аграрних підприємств. Обґрунтовані напрями підвищення результативності аграрних підприємств шляхом розробки механізму системного вдосконалення галузевої структури виробництва. Розроблено методичний підхід до удосконалення управління спеціалізацією, пошуку оптимального співвідношення галузей аграрних підприємств та економічного прогнозування ефективності їх діяльності на основі використання емпіричних моделей для пошуку оптимуму показників ефективності. Надано рекомендації щодо вдосконалення галузевої структури господарств для підвищення ефективності їх діяльності.

06.11.18.0063/0418U000024

Бірченко Наталія Олександрівна. Стратегічні засади ризик-менеджменту підприємств агропродовольчої сфери:

Дис... к.е.н. /Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка. – Захищена 27.12.2017.

УДК 338.341.1:631.1.017.3.

189 с.: 24 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 221 назва.

У дисертації наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання, яке полягає у теоретико-методологічному та практичному обґрунтуванні вдосконалення системи ризик-менеджменту підприємств агропродовольчої сфери для підвищення результативності їх функціонування. Запропоновано цілісну концепцію побудови стратегій ризик-менеджменту підприємств агропродовольчої сфери в умовах нестабільної кон'юнктури та конкурентних структур цільових продуктових та ресурсних ринків, яка ґрунтується на використанні оціночних сценаріїв реалізації типологізованих стратегій, що застосовуються в залежності від моментальних характеристик вказаних ринків,

а також є виділеними з урахуванням галузевої приналежності та рівня розвитку економічного потенціалу підприємств. Обґрунтовані напрями підвищення ефективності діяльності аграрних підприємств шляхом застосування страхових інструментів управління ризиками через порівняння ймовірностей отримання підприємствами агропродовольчої сфери збитків або недоотримання ними прибутків з рівнем адекватності страхових компенсацій масштабам наслідків ризикових подій. Розроблено методичний підхід до оцінки економічної ефективності стратегій ризик-менеджменту підприємств агропродовольчої сфери, які ґрунтуються на поєднанні методу сценаріїв з основними положеннями оцінки економічного потенціалу підприємств та результатами визначення станів ринкової кон'юнктури, що дає змогу підвищити якість управлінських рішень щодо стратегій управління ризиками. Надано рекомендації щодо вдосконалення системи ризик-менеджменту підприємств агропродовольчої сфери для підвищення ефективності їх діяльності.

06.11.18.0064/0418U000025

Колпаченко Надія Миколаївна. Організаційно-економічні засади розвитку біоенергетичного потенціалу аграрних підприємств:

Дис... к.е.н. /Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка. – Захищена 28.12.2017.

УДК 658.589:338.43.02.

185 с.: 23 табл., 21 іл. – Бібліогр.: 181 назва.

Дисертація присвячена теоретично-методичному обґрунтуванню та практичному опрацюванню організаційно-економічних засад розвитку біоенергетичного потенціалу аграрних підприємств. В роботі визначено місце та роль біоенергетичного потенціалу в структурі економічного потенціалу аграрних підприємств. Ідентифіковані структурні та функціональні характеристики біоенергетичного потенціалу аграрних підприємств. Розроблено та апробовано методичні підходи до оцінки біоенергетичного потенціалу та економічної ефективності його використання. Ідентифіковано структурно-динамічні тенденції використання біопалива у аграрному виробництві в Україні та світі. Виконано оцінку впливу ступеня мобілізації біоенергетичного потенціалу на економічну ефективність діяльності аграрних підприємств. Виявлено тенденції реалізації енергоефективних виробничо-технологічних та організаційно-управлінських рішень аграрними підприємствами. Визначено організаційні засади стратегічного планування розвитку біоенергетичного потенціалу аграрних підприємств. Обґрунтовано концептуальні засади побудови організаційно-економічного механізму управління розвитком біоенергетичного потенціалу аграрних підприємств. Окреслено процедури ефективної мобілізації компонент біоенергетичного потенціалу. Обґрунтовано концептуальні засади побудови організаційно-економічного механізму управління розвитком біоенергетичного потенціалу аграрного підприємства, в основу якого покладено принципи послідовності дій та поетапності контролю їх результатів з огляду на зміни зовнішнього середовища підприємства в частині динаміки цін на енергетичні ресурси виробництва для підвищення ефективності енергоефективних виробничо-технологічних та організаційно-управлінських рішень в операційному менеджменті підприємства. Розвинуто типологію структурних складових виробничого потенціалу аграрного підприємства шляхом обґрунтування віднесення біоенергетичного потенціалу до функціональних потенціалів та його ідентифікації в якості значимої складової ресурсного потенціалу підприємства та визначення його внутрішньої структури на основі виокремлення реалізованого та нереалізованого потенціалів, а також потенціалу розвитку.

06.11.18.0065/0418U000026

Азізов Отабег Рахматуллаєвич. Організаційно-економічний механізм управління збутовою діяльністю аграрних підприємств:

Дис... к.е.н. /Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка. – Захищена 29.12.2017.

УДК 338.43:334.012.23.

185 с.: 34 табл., 21 іл. – Бібліогр.: 231 назва.

Дисертація присвячена обґрунтуванню напрямів та розробці прикладних рекомендацій щодо побудови та функціонування організаційно-економічного механізму управління збутовою діяльністю аграрних підприємств. Ідентифіковано понятійно-категоріальний апарат досліджень збутової діяльності аграрних підприємств. Обґрунтовано концептуальні засади формування та функціонування організаційно-економічного механізму управління збутом продукції аграрних підприємств. Вивчено процес формування конкурентних та кон'юнктурних характеристик цільових ринків збуту продукції аграрних підприємств. Оцінено ступінь повноти реалізації економічних інтересів аграрних підприємств на цільових ринках збуту. Визначено структурно-динамічні тенденції змін рівня економічної ефективності виробничо-збутової діяльності аграрних підприємств. Обґрунтовано принципи та критерії ефективності, а також особливості побудови систем управління збутом продукції аграрних підприємств. Визначено організаційні засади удосконалення управління збутовою діяльністю аграрних підприємств. Обґрунтовано концептуальні засади побудови організаційно-економічного механізму управління збутовою діяльністю аграрних підприємств на основі ідентифікації системного характеру впливу конкурентних та кон'юнктурних факторів її здійснення з використанням методичних підходів до оцінки ефективності функціонування маркетингових каналів просування та комерційних каналів ринкового розподілу продукції, а також співставлення вказаних оцінок з результатами ідентифікації збутових можливостей підприємства. Визначена типологія систем управління збутовою діяльністю аграрних підприємств. Формалізовано напрями удосконалення управління збутом продукції аграрних підприємств на внутрішньому ринку шляхом обґрунтування стратегій побудови маркетингової та збутової політики за критерієм очікуваної економічної ефективності виробничо-комерційної діяльності.

06.11.18.0066/0418U000027

Кускова Світлана Вікторівна. Стратегічне управління конкурентоспроможністю підприємств-виробників агропродовольчої продукції:

Дис... к.е.н. /Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка. – Захищена 30.12.2017.

УДК 339.137.2:631.11.

195 с.: 30 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 176 назв.

У дисертації наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання, яке полягає у теоретично-методичному та практичному обґрунтуванні засад стратегічного управління конкурентоспроможністю підприємств-виробників агропродовольчої продукції для підвищення ефективності їх функціонування. Обґрунтовано концепцію побудови та функціонування організаційно-економічного механізму підвищення конкурентоспроможності підприємств-виробників агропродовольчої продукції на засадах їх адаптації до умов цільових ринків збуту продукції на основі використання механізмів державної підтримки, інвестиційно-інноваційного забезпечення та раціоналізації фінансово-економічної діяльності, що забезпечує раціональне ресурсокористування, підвищення капіталізації та рестру-

ктуризації, досягнення високих виробничо-економічних та соціально-екологічних показників розвитку. Запропоновано методичний підхід до аналізу конкурентоспроможності функціонування підприємств агропродовольчої сфери, який дозволяє виявити їх ефективність, стабільність розвитку, стратегічні можливості та перспективи, розробити заходи раннього попередження загроз; а також методичний підхід до визначення конкурентного потенціалу аграрних підприємств на основі визначення ступеня їх адаптивності до змін конкурентного оточення та кон'юнктури цільових ринків збуту. Представлено інструментарій оцінки конкурентоспроможності підприємств агропродовольчої сфери через визначення інтегральних показників ефективності використання капіталу та трудових ресурсів відносно рентабельності основної діяльності. Надані рекомендації щодо визначення шляхів та резервів підвищення конкурентоспроможності підприємств на основі раціонального використання капіталу та трудових ресурсів суб'єктів господарювання, їх іміджу та ділової репутації. Обґрунтовано та апробовано методичний підхід до аналізу конкурентоспроможності функціонування підприємств агропродовольчої сфери, який дозволяє виявити їх ефективність, стабільність розвитку, стратегічні можливості та перспективи, розробити заходи раннього попередження загроз зниження рівня конкурентоспроможності та економічних результатів діяльності. Ідентифіковано економічні передумови та структурні тенденції конкурентного розвитку об'єктних ринків агропродовольчої продукції з огляду на визначення передумов поведінки підприємств-товаровиробників шляхом обґрунтування методичних засад оцінки стратегій підвищення конкурентоспроможності та ефективності.

06.11.18.0067/0418U000034

Дядін Андрій Сергійович. Оцінка ефективності підприємницької діяльності в роздрібній торгівлі:

Дис... к.е.н. /Харківський державний університет харчування та торгівлі. – Захищена 27.12.2017.

УДК 658.87:003.12(043.3).

160 с.: 20 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 252 назви.

Об'єкт - процес оцінки ефективності підприємницької діяльності в роздрібній торгівлі; мета - обґрунтування теоретичних положень та розробка науково-методичних і прикладних рекомендацій щодо оцінки ефективності підприємницької діяльності в роздрібній торгівлі; методи - загальнонаукові та специфічні; результати - розвиток теоретичних положень і розробка науково-методичних рекомендацій, прикладного інструментарію для вдосконалення оцінки ефективності підприємницької діяльності в роздрібній торгівлі; новизна - графоаналітичний метод оцінки інтенсивності впливу зовнішніх чинників на підприємницьку діяльність в роздрібній торгівлі; науково-методичний підхід до експрес-оцінки ефективності підприємницької діяльності в роздрібній торгівлі; ієрархічна модель комплексної оцінки ефективності підприємницької діяльності в роздрібній торгівлі; понятійний апарат теорії підприємництва; концептуальні засади оцінки ефективності підприємницької діяльності в роздрібній торгівлі; система показників комплексної оцінки ефективності підприємницької діяльності в роздрібній торгівлі.

06.11.18.0068/0418U000062

Ільченко Діана Анатоліївна. Державне регулювання пасажирського автомобільного транспортного комплексу:

Дис... к.е.н. /Львівський торговельно-економічний університет. – Захищена 19.12.2017.

УДК 33:629.34-047.74:005.21:354(477)(043.3).

268 с.: 24 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 230 назв.

Об'єкт: процес державного регулювання пасажирсько-автомобільного транспортного комплексу у національному макроекономічному середовищі. Мета: обґрунтування теоретико-методичних положень та практичних рекомендацій щодо державного регулювання пасажирського автомобільного транспортного комплексу. Методи: морфологічного аналізу; системно-структурний підхід; діагностичний підхід; логіко-порівняльний; емпіричний; статистичного аналізу; факторний аналіз; кореляційно-регресійного аналізу; економіко-математичного моделювання; функціональний синтез. Запропоновано: концептуальні складові до оцінювання соціально-економічної ефективності пасажирського автомобільного транспортного комплексу; наукові підходи до формування механізму розвитку державного регулювання пасажирського автомобільного транспортного комплексу; процес стратегічного планування в системі пасажирського автомобільного транспортного комплексу. Сфера використання: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Міністерство інфраструктури України.

06.11.18.0069/0418U000098

Крутогорський Ярослав Володимирович. Механізм стимулювання впровадження технологій енергозбереження на промислових підприємствах: Дис... к.е.н. /Донбаська державна машинобудівна академія. – Захищена 21.12.2017.

УДК 658.5:005:620.9.

197 с.: 14 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 179 назв.

Об'єктом дослідження є процеси стимулювання промислових підприємств до впровадження технологій енергозбереження. Методи дослідження: узагальнення, аналізу та синтезу, методи економіко-математичного моделювання, функціонально-цільовий підхід, статистичний та порівняльний методи, процесний і ситуаційний підходи; абстрактно-логічний підхід. Наукова новизна одержаних результатів полягає в уточненні та розвиненні теоретико-методичних основ і розробці наукових засад практичного інструментарію реалізації механізму стимулювання промислових підприємств до впровадження технологій енергозбереження. Удосконалено методичне забезпечення оцінки економічної ефективності впровадження технологій енергозбереження; механізм стимулювання впровадження технологій енергозбереження на промислових підприємствах. Дістали подальшого розвитку економічна сутність поняття "енергозбереження"; інституційне забезпечення впровадження технологій енергозбереження на промислових підприємствах; зміст політики щодо впровадження технологій енергозбереження на промислових підприємствах на основі використання світового досвіду з енергозабезпечення.

06.11.18.0070/0418U000219

Тищук Інна Володимирівна. Регіональні механізми стимулювання підприємництва у сфері сільського зеленого туризму: Дис... к.е.н. /Мукачівський державний університет. – Захищена 28.02.2018.

УДК 332.12:338.48(043.3).

292 с.: 56 табл., 88 іл. – Бібліогр.: 242 назви.

Дисертаційна робота присвячена обґрунтуванню теоретико-методичних засад та прикладних положень формування та реалізації регіональних механізмів стимулювання підприємництва у сфері сільського зеленого туризму. Узагальнено наукові підходи до визначення поняття "сільський зелений туризм". Розроблено концептуальну модель регіонального розвитку підприємництва у сфері сільського зеленого туризму. Сформовано методологічний підхід до оцінки природно-ресурсного потенціалу розвитку сільського зеленого туризму регіонів.

06.11.18.0071/0418U000229

Волошин Юрій Юрійович. Розвиток організаційної культури сільськогосподарських підприємств: Дис... к.е.н. /Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка. – Захищена 02.03.2018.

УДК 631.15:631.11.

254 с.: 48 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 176 назв.

У дисертації узагальнено та систематизовано теоретико-методичні та прикладні питання розвитку організаційної культури сільськогосподарських підприємств. Розроблено пропозиції щодо удосконалення методики оцінювання організаційної культури; узагальнено модель формування організаційної культури та систематизовано її основні функції; виявлено чинники впливу на організаційну культуру сільськогосподарських підприємств; встановлено взаємозв'язок між організаційною культурою та ефективністю підприємства; здійснено діагностику організаційної культури підприємств на різних рівнях управління та запропоновано концепцію організаційної культури залежно від фаз ділового циклу. Обґрунтована концепція розвитку організаційної культури сільськогосподарських підприємств ґрунтується на урахуванні різних фаз ділового циклу та передбачає трансформацію основних складових організаційної культури з метою забезпечення позитивного впливу на результати та рівень економічної ефективності діяльності. В дослідженні удосконалено теоретичний підхід щодо структурування організаційної культури, відмінністю якого є виділення таких її основних складових як: стиль керівництва, кодекси та установки організації, церемонії та ритуали, лідери змін, дрес-коди. Виконане оцінювання організаційної культури сільськогосподарських підприємств на основі поєднання кількісних, холістичних і метаморфічних методів. Систематизовано функції організаційної культури підприємства. Розвинуто методичний підхід до діагностики структури організаційної культури сільськогосподарських підприємств, який дозволяє виявити пріоритети організаційної культури на різних рівнях управління та врахувати їх у процесі її розвитку. Обґрунтовано модель організаційної культури сільськогосподарських підприємств, яка базується на стимулюванні праці та оцінці ефективності, дозволяючи гнучко реагувати на коливання ділової активності підприємства. Доповнено сутнісну характеристику поняття "організаційна культура" на основі пріоритетності функції інтегрування, що дозволяє об'єднати членів організації в єдину систему.

06.11.18.0072/0418U000294

Мінчак Нінель Джемалівна. Розвиток і використання персоналу підприємств з виробництва мінеральних вод: Дис... к.е.н. /ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіональна Академія управління персоналом". – Захищена 29.03.2018.

УДК 338.45.02-032.27(043.5).

246 с.: 30 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 268 назв.

У дисертації проаналізовано сутність та уточнено тлумачення поняття "персонал". Визначено особливості функціонування організаційно-економічного механізму управління розвитком і використанням персоналу. Удосконалено модель організації матеріального стимулювання розвитку і використання персоналу підприємств з виробництва мінеральних вод. Запропоновано методичний підхід щодо вдосконалення інформаційно-методичного забезпечення управління розвитком і використанням персоналу. Узагальнено методичні засади та запропоновано методику оцінки вартості персоналу підприємства. Сформульовано систему оцінки персоналу підприємства. Апробовано запропонований механізм розробки системи грейдів для розвитку і ефективному використанні персоналу підприємств з виробництва мінеральних

вод.

06.11.18.0073/0418U000314

Буринська Оксана Ігорівна. Забезпечення сталого розвитку аграрного сектора національної економіки: Дис... к.е.н. /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 27.04.2018.

УДК [338.43.02:502.131.1](477).

284 с.: 20 табл., 40 іл. – Бібліогр.: 220 назв.

Систематизовано теоретико-методологічні засади концепції сталого розвитку з врахуванням особливостей її галузевої реалізації, що дозволило сформулювати власне визначення категорії "сталий розвиток аграрного сектора". Удосконалено методичний підхід до оцінки сталості аграрного сектора через розрахунок інтегрального показника. Дані проведеного обчислення стали інформаційно-аналітичною основою розробки перспективних напрямів стратегії впровадження концепції сталого розвитку в аграрному секторі. В основі побудови стратегії враховано необхідність екологізації аграрного сектора в умовах забезпечення сталого розвитку.

06.11.18.0074/0418U000372

Печенюк Алла Петрівна. Формування стратегії розвитку сільського зеленого туризму: Дис... к.е.н. /Подільський державний аграрно-технічний університет. – Захищена 11.05.2018.

УДК 338.48 (045).

208 с.: 43 табл., 41 іл. – Бібліогр.: 166 назв.

Об'єкт дослідження: процес формування стратегії розвитку сільського зеленого туризму. Метою дисертаційної роботи є формування стратегії розвитку сільського зеленого туризму з урахуванням туристично-рекреаційних особливостей та аграрного потенціалу регіону. Для досягнення поставленої мети і завдань у роботі використано сучасні загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, зокрема: порівняльного аналізу, графічний, розрахунково-конструктивний, абстрактно-логічний, аналізу і синтезу; соціологічний, картографічний. Вперше розроблено модель організації регіонального еколого-економічного центру розвитку сільського зеленого туризму в умовах природоохоронних територій, основою діяльності якого є координація взаємозв'язків між суб'єктами сільського туризму та виробниками органічної продукції з метою стимулювання екологічного розвитку території, що дасть змогу створити унікальний туристичний продукт, результатом якого стане посилення конкурентних переваг досліджуваного регіону, вихід на міжнародний ринок послуг, а також покращення екологічного стану та якості земель.

06.11.18.0075/0418U000373

Личук Людмила Іванівна. Формування і використання трудового потенціалу сільськогосподарських підприємств: Дис... к.е.н. /Подільський державний аграрно-технічний університет. – Захищена 10.05.2018.

УДК 331.52:631.11(477.84).

192 с.: 31 табл., 24 іл. – Бібліогр.: 219 назв.

Досліджено сутність трудового потенціалу в системі господарського механізму сільськогосподарських підприємств, визначено теоретичні засади його формування і використання, узагальнено методичні підходи його дослідження. Проаналізовано стан і особливості формування і використання трудового потенціалу в сільськогосподарських підприємствах, проведено аналіз його наявності в підприємствах галузі в умовах ринкових трансформацій, здійснено економічну оцінку ефективності систем формування і використання

трудового потенціалу. Здійснено обґрунтування стратегічних напрямів розвитку трудового потенціалу сільськогосподарських підприємств; запропоновано основні шляхи вдосконалення процесів формування і використання трудового потенціалу на засадах сталого розвитку сільських територій; обґрунтовано напрями покращення системи управління трудовим потенціалом підприємств галузі шляхом застосування компетентнісного підходу.

06.11.18.0076/0218U000802

Асиметрія ринків транспортних послуг: теоретичні основи визначення та управління в умовах децентралізації: Заключний звіт /Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України; Керівник Котлубай О.М. – ДР 0115U000694. УДК 338.47(330.8+005)(477).

525 с.

Доведено, що в основі асиметрії ринку транспортних послуг лежить інституційне підґрунтя, яке через безпосередню заборону, або опосередковано через створення відповідних економічних умов впливає на зміну у порівнянні з економічно-доцільними: маршрутів перевезень; видів транспорту; транспортних засобів, чи всього цього одночасно. Розроблено модель організаційно - економічної структури управління транспортним комплексом України; інституційні засади забезпечення участі суб'єктів господарювання транспортного комплексу України в діяльності Європейської транспортної мережі. Доведено, що згідно з теорією граничної корисності повна симетрія глобального ринку транспортних послуг досягається за умови настання рівноваги граничної корисності перевезень по всій світовій (регіональній) транспортній мережі. Обґрунтовано, принципи, що покладаються в основу методології оцінки ступеню асиметрії на глобальному ринку транспортних послуг. Доведено, що оцінку ступеню асиметрії глобального ринку транспортних послуг слід здійснювати на теоретичному підґрунті ентропії систем, тобто міри неупорядкованості економічної системи яка оцінюється імовірністю знаходження системи у заданому стані (оптимальному співвідношенні витрат на початково-кінцеві і рухомі складові витрат та настання рівноваги граничної корисності перевезень по всій світовій (регіональній) транспортній мережі) помноженому на логарифм цієї імовірності узятий зі зворотним знаком. Розвинуто методологічні підходи до формування географічної та секторальної сегментації транспортних ринків. Удосконалено методологію виділення одиниці пропозиції та попиту на транспортну послугу. Обґрунтування основних відмінностей та умов формування маржинального доходу і витрат у транспортній сфері дозволило довести, що включення "зовнішніх" витрати транспорту до ціни транспортної послуги впливає на вибір виду транспорту та маршрут перевезення. Обґрунтовано теоретико-методологічні засади формування інституційного забезпечення функціонування суб'єктів транспортного комплексу України в європейській та світовій транспортній мережі збалансованості транспортного комплексу. Робота передається за кордон за договірною ціною.

06.11.18.0077/0218U001047

Вивчити особливості формування організаційно-економічного механізму управління змінними витратами виробничих ресурсів за різних технологій вирощування зернових культур: Заключний звіт /ІНЦ "Інститут землеробства НААН"; Керівник Єкель Ганна Володимирівна. – ДР 0117U002421. УДК 631.1:631.153.7:633.1.

65 с.

У роботі узагальнено наукові засади процесу формування організаційно-економічного механізму управління змінними витратами виробничих ресурсів за різних технологій вирощування зернових культур. На основі досліджень розроблено технологічні карти і визначено нормативи витрат на вирощування зернових культур за різних технологій. Здійснено економічний аналіз і розраховано економічну ефективність вирощування зернових культур за різних технологій. Удосконалено організаційно-економічний механізм управління змінними витратами виробничих ресурсів за різних технологій вирощування зернових культур. Узагальнено методичні принципи формування організаційно-економічного механізму управління змінними витратами виробничих ресурсів за різних технологій вирощування зернових культур, які дозволять удосконалити організацію використання ресурсів, завдяки чому можливе істотне скорочення (до 8-10%) витрат на оплату праці, пально-мастильних матеріалів, добрива та засоби захисту рослин. Визначено, що основними складовими організаційно-економічного механізму управління змінними витратами виробничих ресурсів за різних технологій вирощування зернових культур є: регламентовані нормативні акти державних органів, економічні нормативи, система управління змінними витратами, фактори впливу на процес управління, аспекти управління витратами, інструментарій управління витратами, формування оціночних резервів ризиків системи управління витратами, система мобілізації резервів підвищення ефективності діяльності підприємства.

06.11.18.0078/0218U001304

Розробка єдиного класифікатора видів робіт, які виконуються при технічному обслуговуванні та ремонту основних засобів ПАТ "УКРТРАНСГАЗ", з врахуванням технічних вимог щодо експлуатації та стандартів бухгалтерського обліку: Заключний звіт /Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу; Керівник Гораль Ліліана Тарасівна. – ДР 0117U003437. УДК 338.45:622.

53 с.

Об'єкт дослідження - процес формування витрат на експлуатацію, утримання і відновлення роботи основних засобів на підприємствах транспортування газу. Результати та їх новизна полягають у розвитку теоретико-методичних, організаційних і практичних рекомендацій із удосконалення системи обліку витрат на експлуатацію, утримання та відновлення основних засобів газотранспортних підприємств згідно вимог МСФЗ. Рекомендації щодо використання результатів роботи - на основі науково-теоретичних результатів проведеного дослідження розроблено робіт, які виконуються для технічного обслуговування та ремонту основних засобів на підприємствах НГК з урахуванням особливостей їх діяльності. Економічна чи соціально-економічна ефективність роботи - отримані результати дослідження спрямовані на підвищення достовірності, оперативності та аналітичності обліку витрат на експлуатацію, утримання і відновлення роботи основних засобів на підприємствах НГК згідно критеріїв їх визнання у балансовій вартості чи у витратах періоду за МСФЗ, та дають змогу виявляти та використовувати внутрішньогосподарські резерви покращення діяльності ПАТ "Укртрансгаз". Значимість роботи та висновки - класифікатор видів робіт, які виконуються при технічному обслуговуванні та ремонті основних засобів ПАТ "Укртрансгаз" з урахуванням технічних вимог щодо експлуатації та стандартів бухгалтерського обліку дозволить забезпечити адекватне відображення операцій з обліку витрат на обслуговування основних засобів газотранспортних підприємств, своєчасне одержання і аналіз необхідної інформації керівництвом та

швидко реагування для управління змінами. Робота передається за кордон за договірною ціною.

06.73 Фінансова наука. Грошові та податкові теорії. Кредитно-фінансові інститути

06.11.18.0079/0518U000260

Турянський Юрій Іванович. Стабілізація розвитку національної економіки на підставі трансформації механізму податкового регулювання: Дис... д.е.н. /Львівський торговельно-економічний університет. – Захищена 23.10.2018.

УДК 336.221.4:330.34.

492 с.: 60 табл., 75 іл. – Бібліогр.: 293 назви.

Об'єкт: процеси становлення, формування, функціонування системи макроекономічного податкового регулювання як інструменту стабілізації економіки. Мета: розробка теоретико-методологічних основ податкового регулювання як засобу стабілізації економіки, а також практичних рекомендацій щодо застосування податкових інструментів в плануванні податкової політики держави. Методи: системний та інституціональний; історичний і діалектичний; компаративного та історичного аналізу; коефіцієнтний та відносних величин; логічного узагальнення; трендового аналізу; аналізу еластичності; економіко-математичного моделювання. Запропоновано: запропонована структурна модель податкової системи; розроблено методологію діагностики стану елементів податкової системи на основі поєднання принципів системного, структурно-функціонального та цільового аналізу; системно досліджено механізм податкового регулювання та розроблено об'єктні моделі його елементів; запропоновано запровадження в Україні державної системи фіскального моніторингу. Сфера використання: Державна фіскальна служба України.

06.11.18.0080/0418U000096

Мартинюк Віталій Васильович. Фінансова політика інноваційного розвитку вищої освіти України: Дис... к.е.н. /Тернопільський національний економічний університет. – Захищена 28.12.2017.

УДК 336.02:[330.332+341.1]:378.

231 с.: 18 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 196 назв.

Об'єкт – процес формування і реалізації фінансової політики інноваційного розвитку системи вищої освіти в Україні. Метою дисертаційної роботи є розвиток теоретичних положень, методичних підходів і розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення механізму формування та реалізації фінансової політики інноваційного розвитку вищої освіти України. Методи – методи наукової абстракції і узагальнення, аналізу і синтезу, індукції і дедукції, спостереження і порівняння, емпіричного опису, групування, статистичного порівняння, вибіркових досліджень, структурного і кореляційно-регресійного аналізу, формалізації та економічного моделювання. Результати – систематизовано теоретико-методичні засади формування і реалізації фінансової політики інноваційного розвитку вищої освіти та розроблено науково-практичні рекомендації щодо перспектив її розвитку в системі фінансової політики держави. Новизна – обґрунтовано теоретико-методологічні підходи щодо формування фінансової стратегії інноваційного розвитку вищої освіти як складової стратегії соціально-економічного розвитку країни; удосконалено визначення поняття "фінансова політика інноваційного розвитку вищої освіти"; поглиблено концептуальні засади формування фінансової політики інноваційного розвитку вищої освіти у сучасних умовах з урахуванням запропонованих стратегічних напрямів; розвинуто методичні підходи до обґрунтування напрямів підвищення ефективності використання бюджетних ресурсів у сфері

вищої освіти та запровадження додаткової відповідальності розпорядників державних коштів за фінансові порушення; удосконалено підходи щодо реформування системи фінансування вищої освіти в частині обґрунтування доцільності державного фінансування підготовки фахівців лише за спеціальностями, які відповідають профілю навчального закладу; запропоновано науково-методичні підходи до розробки фінансової політики інноваційного розвитку вищої освіти з урахуванням формування якісного людського капіталу на національному рівні; обґрунтовано підходи до підвищення рівня фінансової автономії вищих навчальних закладів; розвинуто систематизацію принципів формування фінансової політики інноваційного розвитку вищої освіти. Впроваджено у практичну діяльність Комітету з питань науки і освіти Верховної Ради України, Тернопільської обласної державної адміністрації, Тернопільської обласної ради та в навчальний процес Тернопільського національного економічного університету. Сфера використання – діяльність Міністерства фінансів України, Міністерства освіти і науки України та Комітету з питань економічної політики Верховної Ради України.

06.11.18.0081/0418U000100

Кислюк Андрій Павлович. Волатильність податкових надходжень за умов макроекономічної нестабільності: Дис... к.е.н. /Донбаська державна машинобудівна академія. – Захищена 21.12.2017.

УДК 336.02: 336.225.

209 с.: 41 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 173 назви.

Об'єктом дослідження є процес податкового регулювання за умов макроекономічної нестабільності. Методи дослідження: абстрактно-логічний метод, системний і структурний методи; групування, аналізу і синтезу, статистичний аналіз; економіко-математичного моделювання; структурно-функціональний метод, ієрархічне упорядкування. Наукова новизна одержаних результатів полягає у поглибленні теоретичних засад, удосконаленні методичних підходів щодо регулювання волатильності податкових надходжень задля досягнення стійкого приросту джерел державних фінансів в умовах макроекономічної нестабільності. Удосконалено теоретичний підхід, який пояснює регулювання волатильності податкових надходжень як функцію економічного розвитку; концептуальні положення регулювання волатильності податкових надходжень в період макроекономічної нестабільності; методичний підхід до регулювання волатильності податкових надходжень; механізм регулювання волатильності податкових надходжень через визначення мети, завдань, принципів та функцій регулювання, формування методів та інструментів його реалізації. Дістали подальшого розвитку наукові засади застосування типів податкової політики для регулювання волатильності податкових надходжень в залежності від фази економічного розвитку; методичний інструментарій визначення впливу тенденцій макроекономічних показників на волатильність податкових надходжень України, який синтезує методи економіко-математичного моделювання; формалізована система інструментів механізму регулювання волатильності податкових надходжень до 2020 р.

06.11.18.0082/0418U000223

Бондаренко Андрій Ігорович. Ризики у ціноутворенні банківських продуктів: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 20.02.2018.

УДК 336.717.061:338.5:330.131.7 (043.3).

201 с.: 83 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 193 назви.

Дисертація присвячена питанням ефективного ціноутворення банківських продуктів з врахуванням повного спектру ризиків, що їм притаманні. Поглиблено

теоретико-методичні основи ризик-орієнтованого ціноутворення банківських продуктів, а саме: запропоновано авторський підхід до формулювання основних завдань ризик-орієнтованого ціноутворення; розроблено поняття ціноутворюючих ризиків банку та запропоновано класифікацію таких ризиків, поділяючи їх за ознакою розподілу їх вартості: у структурі витрат на управління окремими видами ризиків та у вигляді вартості під ризиком в структуру цін. Удосконалено процес декомпозиції (структуру) грошових потоків банку в процесі залучення-розміщення ресурсів завдяки виявленню відмінностей між процесом застосування традиційного ціноутворення та ризик-орієнтованого ціноутворення. Запропоновано концептуальні засади ризик-базового ціноутворення та побудовано алгоритм ризик-базового ціноутворення для комплексного процесу залучення-розміщення фінансових ресурсів. Запропоновано способи і методи оцінки неквантифікованих ризиків та інструменти пруденційного регулювання. Апробовано можливості ризик-базового ціноутворення на даних діючих українських комерційних банків.

06.11.18.0083/0418U000224

Брюховецька Ірина Олександрівна. Страхування майна громадян та напрями активізації його розвитку: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 20.02.2018.

УДК 368.11/.15(043.3).

168 с.: 30 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 163 назви.

Дисертацію присвячено поглибленню теоретико-методичних засад страхування майна громадян та розробці рекомендацій щодо напрямів його активізації. Визначено теоретичні основи страхування майна громадян. Розкрито роль страхування майна громадян, його місце у сучасній класифікації страхування. Досліджено історію страхування майна громадян в Україні. Проведено оцінку ймовірності матеріальних збитків нерухомості населення. Обґрунтовано переваги введення обов'язкової форми страхування житлового фонду. Розроблено рекомендації щодо проведення оцінки якості страхування майна громадян. Аргументовано пропозиції щодо удосконалення нормативно-правового забезпечення для можливості здійснення страхування дистанційно та використовуючи банкострахування.

06.11.18.0084/0418U000293

Грушина Аліна Ігорівна. Стратегічне управління фінансовими ресурсами підприємств культури: Дис... к.е.н. /ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіональна Академія управління персоналом". – Захищена 29.03.2018.

УДК 658.15:336.02:334.72:008.

290 с.: 43 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 239 назв.

Дисертація присвячена дослідженню теоретичних і практичних аспектів стратегічного управління фінансовими ресурсами підприємств. У ході вивчення й узагальнення наукової літератури уточнено сутність категорії "стратегічне управління фінансовими ресурсами". Запропоновано структуру системи стратегічного управління з урахуванням специфіки галузі культури. Систематизовано підходи до оцінки ефективності управління фінансовими ресурсами підприємств культури. Проаналізовано стан, ключові чинники, тенденції та закономірності розвитку галузі культури. Виокремлено фактор галузевої розбалансованості підприємств культурно-мистецького комплексу на регіональному рівні, що дозволило здійснити їх групування. На цій основі проведено оцінку фінансово-економічного стану підприємств культури й ефективності управління їх фінансовими ресурсами. Розроблено моделі прогнозування результативності підприємств культури з урахуванням чинників впливу

ву зовнішнього середовища. Виокремлено основні вектори стратегії управління фінансовими ресурсами та запропоновано алгоритм здійснення її оптимального вибору. Сформовано перелік факторів внутрішнього та зовнішнього середовища, на основі яких запропоновано інтегральний індекс конкурентоспроможності підприємств. Запропоновано механізм реалізації стратегічного управління фінансовими ресурсами у вигляді логічної моделі управління фінансами на основі стратегічних підходів розвитку підприємств, з урахуванням методів та інструментів управління суб'єктів державної вертикалі.

06.11.18.0085/0218U000871

Податкова діяльність держави в умовах становлення інформаційної економіки: Заключний звіт /Університет державної фіскальної служби України; Керівник Максименко Іван Андрійович. – ДР 0110U004554. УДК 336.77, 336.72.

358 с.

Розроблені основні напрями та пропозиції модернізації податкової діяльності української держави, які сприятимуть удосконаленню податкового законодавства та податкового адміністрування у контексті розвитку інформаційної економіки.

06.11.18.0086/0218U000900

Компаративний аналіз реформування та розвитку банківських систем країн світу:

Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Університет банківської справи"; Керівник Барановський Олександр Іванович. – ДР 0114U004861. УДК 336.71-047.44(100).

580 с.

Об'єкт дослідження - економічні відносини, що виникають у процесі реформування та розвитку банківських систем світу. Мета дослідження - на основі дослідження стану і тенденцій реформування та розвитку банківських систем країн світу, розробити рекомендації з оптимальної реорганізації банківської системи України. Згідно з програмою, технічним завданням та календарним планом виконання науково-дослідної роботи основними завданнями II (промислового) етапу є: 1) ідентифікація особливостей розвитку банківських систем країн світу; 2) дослідження ролі банківської системи в забезпеченні інноваційного розвитку світової економіки; 3) аналіз стійкості банківських систем країн світу; 4) дослідження правового статусу центральних банків країн світу та аналіз їх функцій; 5) дослідження організації роботи центральних банків країн світу; 6) виявлення інструментів нагляду та регулювання, аналіз ефективності їх використання регулятором. Методи дослідження: аналіз, синтез, наукова абстракція (при уточненні концептуальних положень організації функціонування та розвитку банківських систем країн світу; визначені поняття); порівняльний, статистичний аналіз, логічне узагальнення та групування (при класифікації моделей формування інституційної структури банківських систем, методів та інструментів

нагляду і регулювання банківської діяльності, оцінюванні конкуренції на ринках банківських послуг ЄС та України, виявленні особливостей формування монетарної та валютної політики центральних банків); системно-структурний аналіз, структурна декомпозиція (при формуванні моделей оверсайту платіжних систем, визначенні його зв'язків з моніторингом та регулюванням); економіко-математичне моделювання (при моделюванні банківської діяльності за допомогою виробничо-організаційним підходу вивчення галузевого ринку); кореляційний, регресійний та дискримінаційний аналіз (при оцінюванні вимірників конкуренції на банківському ринку України та Європейського Союзу, розви-

тку підходів щодо оцінюванні надійності банків). Наукова новизна одержаних результатів полягає у вирішенні наукової проблеми розроблення та наукового обґрунтування рекомендацій з оптимальної реорганізації банківської системи України на основі дослідження стану і тенденцій реформування та розвитку банківських систем країн світу. Найбільш вагомими науковими результатами проведеного дослідження є такі: 1) на основі критичного аналізу сутності та ролі центральних банків у системі державного регулювання економіки запропоновано основну функцію їх діяльності визначати як забезпечення стабільності грошового обігу та платіжного обороту шляхом регулювання та нагляду за діяльністю фінансово-кредитних інститутів і платіжних систем. Доведено, що реалізація цієї функції повинна передбачати забезпечення безперервності, пропорційності, послідовності та надійності грошового обігу і функціонування платіжних систем. Такий підхід, на відміну від існуючого, є більш простим, чітким, універсальним і зрозумілим як центральним банкам, так і суспільству та не створює колізій щодо неоднозначного оцінки і трактування результатів діяльності центральних банків; 2) удосконалено визначення поняття "оверсайт платіжних систем", шляхом виокремлення двох основних напрямів реалізації функції оверсайта платіжних систем, якими визначено моніторинг та приведення діяльності платіжних систем у відповідність до міжнародних стандартів, а також шляхом встановлення зв'язку та розмежування понять та діяльності щодо "оверсайта платіжних систем" та "регулювання платіжних систем", а також від основних напрямів діяльності наглядових органів щодо, зокрема, банківського нагляду та фінансового моніторингу; 3) удосконалено визначення поняття "спільний оверсайт платіжних систем" шляхом встановлення його важливої ролі у підтримці фінансової стабільності, пов'язаної із глобалізацією фінансових ринків та необхідністю здійснення центральними банками оверсайта міжнародних платіжних систем разом із центральними банками інших держав, у юрисдикції яких також функціонує ця система; та виокремлення основних його видів за ступенем формалізації за періодичністю здійснення; 4) запропоновано комплекс рекомендацій щодо реалізації заходів, спрямованих на підвищення рівня ефективності функціонування банківських об'єднань, в основу яких, на відміну від традиційних, покладено нормативно-інституційні підходи до організації діяльності банківських об'єднань в Україні; 5) встановлено групові відмінності конкурентних структур банківських ринків груп країн так званого старого союзу (ЄС-12) та нових членів ЄС-15 на основі аналізу показників конкуренції із урахуванням специфічних детермінант банківської конкуренції (жорсткості регуляторних рамок, технологічних та інформаційних обмежень); 6) удосконалено науковий підхід до забезпечення фінансової стійкості банківської системи, що передбачає визначення фінансової стійкості на мікро- та макрорівні, враховує потребу гнучкого і вчасного реагування на можливі внутрішні та зовнішні загрози, дає змогу розмежувати заходи щодо зниження індивідуального та системного ризиків, дозволяє розробити наглядовим органам заходи протидії при реалізації ризиків; 7) запропоновано удосконалений науково-методичний підхід щодо побудови розділюючої гіперплощини дискримінаційної моделі надійності банку, який, на відміну від існуючих, не використовує зведення про закони розподілу вихідних даних та дозволяє здійснювати обґрунтований вибір аргументів - змінних моделі; 8) удосконалена система характеристик факторів індивідуального кредитного ризику позичальників, за рахунок уточнення її складу, з урахуванням спільних та відмінних рис методів оцінки кредитоспроможності, запропонованих у світовій практиці, та класифікаційний розподіл на основні та допоміжні; 9) розвинуто науково-методичні підходи щодо тра-

ктування поняття "банківська система" на основі ідентифікації можливостей, які визначають недоліки та переваги системного, інституційного, системно-інституційного та інститутційно-економічного підходів; 10) набула подальшого розвитку класифікація ризиків діяльності центральних банків за рахунок уточнення переліку та характеристики операційних (нефінансових) ризиків центрального банку; 11) систематизовано умови застосування, переваги та недоліки показників концентрації, індекса Лернера, очікуваної варіації, Н-статистики Панзара-Росса, індикатора Буна з урахуванням специфіки їх використання в аналізі стану конкуренції в банківській системі; 12) запропоновано рекомендації щодо використання інструментів монетарного регулювання для стимулювання інвестиційно-інноваційної активності в країні на основі вивчення кореляційно-регресійних зв'язків між основними важелями інструментів монетарної політики Національного банку України та обсягами капітальних інвестицій; 13) розвинуто науково-практичні положення структурування основних показників діяльності банків в розрізі країн інвесторів, що на відміну від існуючих, передбачають розподіл банківського сектору за часткою власності активів, чистого прибутку та статутного капіталу, що дозволяє запропонувати заходи, покликані захистити національні інтереси у банківській сфері та сприяти підтриманню стабільності фінансової системи в довгостроковій перспективі; 14) набули розвитку науково-методичні підходи щодо аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища банку в частині вивчення чинників, які забезпечують інноваційний розвиток банківського сектору країни (внутрішні та зовнішні ризики, вплив репутаційних факторів, фінансової грамотності населення та законодавчого регулювання); 15) виділено найбільш успішні ініціативи у сфері нормативного регулювання інноваційного розвитку банківського сектору; 16) виявлено статистично значущі чинники формування дискримінантного показника надійності банків України при обмеженому обсязі вибірки (кошти банків та кошти юридичних осіб, грошові кошти і їх еквіваленти, грошові кошти в інших банках); 17) розвинуто рекомендації щодо підвищення конкурентоспроможності банків в частині визначення складу, особливостей застосування психолого-педагогічної складової системи управління персоналом з урахуванням світових стандартів корпоративного управління.

06.11.18.0087/0218U000934

Стабілізація фінансів державних корпорацій України в умовах євроінтеграційних процесів: Заключний звіт /Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління"; Керівник Іванецька Ольга Михайлівна. – ДР 0115U000934. УДК 336.221.4. 191 с.

Об'єкт дослідження механізми забезпечення прозорості державних фінансів. Предмет дослідження формування правил прозорості фінансів державних корпорацій України для забезпечення суспільної довіри з урахуванням досвіду країн ЄС. Методи дослідження: аналізу та синтезу; компаративного аналізу; історичний метод; функціональних спостережень; економіко-математичні методи; логіко-структурні методи. Результати та їх новизна: - розкрито та охарактеризовано зв'язок між прозорістю державних фінансів, транспарентністю фінансів державних підприємств та рівнем фіскальної прозорості; - узагальнено передумови забезпечення прозорості фінансів суб'єктів господарювання державного сектору економіки; - визначено форми залучення громадськості до здійснення моніторингу діяльності державних підприємств; - обґрунтовано напрями підвищення рівня транспарентності фінансів державних корпо-

рацій на макро- і мікрорівні; - узагальнено теоретичні підходи та практичні заходи щодо дотримання державними підприємствами принципів корпоративної соціальної відповідальності у країнах ЄС та Україні; - встановлено особливості підготовки і розкриття фінансової та нефінансової звітності держпідприємств у країнах ЄС та Україні; - розроблено рекомендації щодо змісту та процедур розкриття нефінансової звітності державними корпораціями України; - запропоновано підходи до управління процесами оцінювання фіскальних ризиків, пов'язаних з діяльністю держпідприємств, а також до складання та розкриття звіту про фіскальні ризики; - обґрунтовано пропозиції щодо впровадження обов'язкового звітування про платежі державі підприємствами добувної та лісозаготівельної галузей України; - розроблено підхід до оцінювання стабілізаційного ефекту від здійснення суспільного моніторингу фінансів держпідприємств. Результати наукового дослідження можуть бути використані при розробці пропозицій щодо підвищення рівня прозорості фінансів державних корпорацій в Україні.

06.11.18.0088/0218U001207

Дослідження проблематики керівництва і лідерства у забезпеченні антикорупційних стандартів в органах ДФС: Заключний звіт /Університет державної фіскальної служби України; Керівник Тильчик Ольга Віталіївна. – ДР 0117U004358. УДК 336.02. 248 с.

Дослідження проведено з метою удосконалення правового регулювання діяльності керівництва у забезпеченні антикорупційних стандартів в органах ДФС. У науково-дослідній роботі окреслено загальнотеоретичні аспекти керівництва і лідерства та досліджено зарубіжний досвід запобігання та протидії корупції у фіскальних органах. За результатами дослідження визначено проблемні питання, які виникають у процесі діяльності керівництва органів та структурних підрозділів у забезпеченні особистою відповідальністю та організуючої ролі у сфері запобігання корупції, запропоновано методичні рекомендації для керівників органів та структурних підрозділів ДФС щодо запобігання корупції та реалізації положень Антикорупційної програми. Робота передається за кордон за договірною ціною.

06.11.18.0089/0218U001209

Договори про попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях як інструмент забезпечення балансу інтересів контролюючих органів та платників податків: світовий досвід та Україна: Заклучний звіт /Університет державної фіскальної служби України; Керівник Тимченко Леонід Дмитрович. – ДР 0117U004362. УДК 36.1/5. 243 с.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, які виникають у сфері забезпечення дотримання вимог принципу "втягнутої руки" в контрольованих операціях. Метою дослідження є характеристика інституту ДУЦ у контексті забезпечення ефективного контролю за трансфертним ціноутворенням з урахуванням світового досвіду та виокремленням пропозицій щодо ефективного впровадження інституту ДУЦ в Україні. Методи дослідження: діалектичний метод; історико-правовий метод; порівняльно-правовий метод; формально-юридичний метод; структурно-функціональний метод. В рамках роботи визначено юридичну природу ДУЦ, розкрито вплив кампанії з протидії розмиванню бази оподаткування та переміщення прибутків в низькоподатковій юрисдикції на розвиток інституту ДУЦ, узагальнено досвід використання процедури попереднього узгодження ціноутворення в Індії, США, Росії та Казахстані, а також

охарактеризовано рекомендації ОЕСР щодо використання потенціалу процедури взаємного узгодження при укладенні ДУЦ та запропоновано зміни до нормативних засад інституту ДУЦ в Україні, зокрема, розроблено проект оновленої редакції Порядку попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, за результатами якого укладаються договори, що мають односторонній, двосторонній та багатосторонній характер. Отримані результати можуть бути використані у діяльності ДФС з метою вдосконалення нормативних засад інституту попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях.

06.11.18.0090/0218U001210

Оцінювання персоналу ДФС України: нормативно-правовий та організаційно-методичний аспекти: Заключний звіт /Університет державної фіскальної служби України; Керівник Трубін Ігор Олексійович. – ДР 0117U004363. УДК 335.08:336.1.07:342.9.

113 с.

Дослідження проведено з метою розробки на основі результатів наукового пізнання, практичних пропозицій, направлених на удосконалення правового регулювання в сфері оцінювання результатів службової діяльності посадових осіб ДФС України. Об'єкт дослідження - суспільні відносини, що виникають у сфері оцінки персоналу Державної фіскальної служби України. В процесі виконання науково-дослідної роботи використані методи структурно-генетичного аналізу; дедукції та синтезу; аналогії та моделювання тощо. Вперше розроблено Методичні рекомендації щодо визначення завдань і ключових показників результативності, ефективності та якості службової діяльності посадових осіб органів ДФС, які обіймають посади державної служби, віднесені до категорій "Б" та "В". Отримані наукові результати можуть бути використані при впровадженні нормативно-правових засад оцінки результатів службової діяльності посадових осіб ДФС та проекту інструктивно-методичних матеріалів для працівників кадрових підрозділів щодо проведення оцінювання результатів службової діяльності посадових осіб ДФС. Робота передається за кордон за договірною ціною.

06.75 Економічні проблеми організації і управління економікою країни

06.11.18.0091/0418U000016

Нікітіна Яніна Віталіївна. Облік та контроль розрахунків підприємств за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням в Україні: Дис... к.е.н. /Тернопільський національний економічний університет. – Захищена 15.12.2017.

УДК 657.471.122.

213 с.: 37 табл., 59 іл. – Бібліогр.: 195 назв.

Об'єкт - процес обліку та контролю розрахунків підприємств, пов'язаних із функціонуванням системи загальнообов'язкового державного соціального страхування та з настанням страхових випадків з тимчасової втрати працездатності. Мета - поглиблення теоретичних положень і розробка методичних підходів та практичних рекомендацій щодо вдосконалення обліку і контролю розрахунків підприємств за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням. Методи - загальнонаукові та емпіричні методи пізнання економічних явищ, ґносеологічний метод, дедукції, індукції, системно-структурного аналізу, моделювання, абстрагування й аналогії, методи економічного, статистичного, факторного аналізу, моделювання, графічний і табличний методи. Результати - теоретичне узагальнення і нове вирішення наукового завдання, що полягає в удосконаленні обліку та контролю розрахунків підприємств за загально-

обов'язковим державним соціальним страхуванням. Новизна - удосконалено: законодавчу та нормативну базу розрахунків за соціальним страхуванням шляхом узгодження окремих положень, а також порядок обчислення розміру допомоги з тимчасової втрати працездатності; порядок формування показників звітності через розробку контрольних бухгалтерських процедур з виявлення основних помилок, які виникають при оформленні заяви-розрахунку на матеріальне забезпечення з тимчасової втрати працездатності й при складанні звіту Ф4-ФСС за коштами загальнообов'язкового державного соціального страхування; номенклатуру аналітичних рахунків бухгалтерського обліку для відображення допомоги з тимчасової втрати працездатності; порядок відображення даних бухгалтерського обліку у звіті Ф4-ФСС за коштами загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності; набули подальшого розвитку: понятійно-категоріальний апарат системи соціального страхування, зокрема запропоновано трактування термінів "соціальне страхування" та "облік розрахунків за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням"; сукупність принципів організації та ведення внутрішнього контролю розрахунків за соціальним страхуванням; порядок аналізу витрат на соціальне страхування в розрізі виплат на оплату праці; обґрунтування доцільності запровадження загальнообов'язкової страхової медицини та формування облікового забезпечення в умовах її впровадження. Впроваджено в діяльності ТзОВ "Т.В.Д.", ТзОВ "Хірш-Пол-ТВД", ТзОВ ТД "ГАЛПАП", ПрАТ "Науково-дослідний інститут прикладної акустики" та в навчальному процесі Львівського національного університету імені Івана Франка. Сфера використання - діяльність будівельних підприємств.

06.77 Економіка праці. Трудові ресурси

06.11.18.0092/0218U001349

Соціологічна діагностика тіньової зайнятості в Україні та напрями її мінімізації в контексті удосконалення реалізації державної політики зайнятості: Заключний звіт /Інститут підготовки кадрів Державної служби зайнятості України; Керівник Боков Олександр Віталійович. – ДР 0116U002928. УДК 316.334.2:331.526.

215 с.

Предмет дослідження - соціологічна діагностика тіньової зайнятості в Україні та напрями її мінімізації в контексті удосконалення реалізації державної політики зайнятості. Мета науково-дослідної роботи - соціологічна діагностика тіньової зайнятості в Україні, аналіз проблем її легалізації та шляхів їх вирішення, розробка пропозицій щодо детінізації вітчизняного ринку праці в контексті удосконалення реалізації державної політики зайнятості. Методи дослідження - аналіз і синтез, методи соціальної діагностики, спостереження і узагальнення, групування, графічний метод та статистичний аналіз тощо. В роботі узагальнено методологічні та методичні підходи діагностики тіньової зайнятості; проаналізовано підходи та інструментарій сучасної політики ЄС в сфері детінізації національних ринків праці; визначено особливості нормативно-правового забезпечення державної політики детінізації зайнятості в Україні; досліджено сучасні тенденції щодо тінізації ринку праці і зайнятості в Україні; проведено соціологічну діагностику тіньової зайнятості в деяких регіонах України; визначено соціально-економічний механізм детінізації національного ринку праці; обґрунтовано детінізацію заробітної плати, як фактор забезпечення соціально-економічної стабільності; обґрунтовано доцільність удосконалення системи соціального діалогу в контексті детінізації зайнятості; розроблено пропозиції щодо удосконалення реалізації державної політики у сфері детінізації

ринку праці з урахуванням європейського досвіду. Результати наукового дослідження призначаються для використання державною службою зайнятості, органам державної виконавчої влади та місцевого самоврядування з метою зменшення обсягів тіншовій зайнятості населення на національному ринку праці. Робота розповсюджується за договірною ціною.

06.81 Економіка й організація підприємства. Управління підприємством

06.11.18.0093/0518U000239

Фалович Володимир Андрійович. Формування та розвиток комплексу емерджентних якостей в ланцюгу поставок на ринку товарів промислового призначення: Дис... д.е.н.

/Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. – Захищена 27.09.2018.

УДК 658.7:001.895.

463 с.: 73 табл., 60 іл. – Бібліогр.: 395 назв.

Об'єктом дослідження є процес формування та розвитку ланцюгів поставок товарів промислового призначення на основі логістичної концепції. Мета роботи - обґрунтування теоретико-методологічних засад формування та розвитку емерджентних якостей ЛПП товарів промислового призначення та розроблення рекомендацій щодо їхньої практичної реалізації. Автором використано методи: історико-логічний; методи теорії систем і системного аналізу; методи аналізу, синтезу та порівняння; методи індукції і дедукції; метод наукового узагальнення та систематизації; методи статистичної обробки результатів опитування; методи аналізу і графічного представлення; методи економетричного моделювання; методи статистичного аналізу; метод наукового узагальнення та систематизації; матричні методи. Теоретичне значення полягає у системному дослідженні сучасних напрацювань у науковій сфері щодо реалізації механізму формування і розвитку ланцюгів поставок товарів промислового призначення шляхом набуття ними емерджентних якостей, а також у вирішенні практичних питань, пов'язаних із застосуванням запропонованих підходів до управління розвитком відносин між учасниками ланцюга поставок. Наукова новизна полягає у вирішенні важливої наукової проблеми - розроблення теоретико-методологічних, науково-методичних та прикладних основ щодо формування і розвитку комплексу емерджентних якостей в ланцюгу поставок на ринку товарів промислового призначення. Предметом дослідження є теоретико-методологічні та прикладні аспекти формування та розвитку емерджентних якостей ланцюгів поставок товарів промислового призначення. Практичне значення одержаних результатів полягає у застосуванні запропонованих підходів до формування і розвитку ланцюгів поставок шляхом набуття ними емерджентних якостей, які матимуть безпосередній вплив на забезпечення відповідного рівня конкурентоспроможності не тільки на внутрішньому ринку, але і на ринках ЄС, які є сьогодні привабливими для українського виробника товарів промислового призначення. Сферою використання авторських рекомендацій є вітчизняні промислові підприємства, вищі навчальні заклади, органи влади.

06.11.18.0094/0518U000258

Бондаренко Світлана Анатоліївна. Теоретико-методологічні засади системного забезпечення стійкого інноваційного розвитку виноробних підприємств: Дис... д.е.н. /Інститут проблем ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України. – Захищена 25.10.2018.

УДК 663.28(658.589:005.334)(477).
507 с.: 40 табл., 117 іл. – Бібліогр.: 657 назв.

Об'єкт - процес формування теоретико-методологічних засад системного забезпечення стійкого інноваційного розвитку виноробних підприємств. Мета - теоретико-методологічне обґрунтування, поглиблення концептуальних положень і розроблення науково-практичних рекомендацій щодо системного забезпечення стійкого інноваційного розвитку виноробних підприємств. Методи дослідження - системно-структурного аналізу і синтезу, таксономічного аналізу та непараметричної статистики, матричний, експертних оцінок, динамічних нормативів, когнітивного аналізу. Теоретичні і практичні результати - полягають у тому, що теоретичні положення дисертації були доведені до рівня конкретних методик і рекомендацій. Обґрунтовані в дисертації рекомендації можуть бути використані організаціями та установами сфери виноградарства і виноробства, інвесторами та іншими підприємствами виноградарсько-виноробного комплексу для визначення можливих сценаріїв стійкого інноваційного розвитку виноробних підприємств. Наукова новизна - полягає у теоретико-методологічному обґрунтуванні, поглибленні концептуальних положень і розробці науково-методичних підходів до системного забезпечення стійкого інноваційного розвитку виноробних підприємств. Ступінь впровадження - одержані результати, висновки та пропозиції отримали позитивні відгуки та використано в практичній діяльності державних органів управління, наукових організацій та вітчизняних промислових підприємств: Департамент розвитку підприємництва та регуляторної політики Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (довідка №3633-06/43134-07 від 24.11.2017); Управління аграрної політики Одеської обласної державної адміністрації (довідка №02/83 від 25.01.2018; довідка №78/02/82 від 25.01.2018); Національний науковий центр "Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є. Таїрова" (довідка №710 від 13.12.2017); Економічна Академія Молдови, професор, д.е.н. Е. Феураш (відгук - вх. 19.04.2018); ПрАТ "Одеський завод шампанських вин" (довідка №764 від 09.06.2017); ТОВ "Виноградна долина" (довідка №266 від 29.12.2017); ПрАТ "Одесавинпром" (довідка №76 від 19.02.2018); ПрАТ "Одеський коньячний завод" (довідка №61 від 19.05.2017); ТОВ "ПТК "Шабо" (довідка №266 від 29.12.2017); ТОВ "С-Інжиніринг" (довідка №01/10-11 від 10.11.2017); ТОВ "Миколаївський коньячний завод" (довідка №75 від 19.02.2018); ПАТ "Коблево" (довідка №1152 від 05.04.2018); Науково-Технічне Підприємство "Планта-Вин", Молдова (довідка №74 від 19.04.2018). Матеріали дисертаційного дослідження (теоретичні, методичні та практичні авторські розробки) впроваджені в навчальний процес Одеської національної академії харчових технологій МОН України (акт впровадження вх. №262 від 29.12.2017). Сфера (галузь) використання - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

06.11.18.0095/0518U000269

Співак Сергій Михайлович. Інституційні засади формування організаційно-економічного механізму підвищення конкурентоспроможності промислових підприємств в умовах об'єднання територіальних громад: Дис... д.е.н. /Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. – Захищена 15.11.2018.

УДК 338.1:65.01:330.341.44.
422 с.: 39 табл., 45 іл. – Бібліогр.: 384 назви.

Об'єктом дослідження є процеси взаємодії складових організаційно-економічного механізму забезпечення конкурентоспроможності підприємств в умовах об'єднання територіальних громад на основі реалізації принципів розвитку. Мета роботи - обґрунтування та розробка науково-

методологічних підходів, теоретико-методичних положень і практичних рекомендацій щодо формування організаційно-економічного механізму підвищення конкурентоспроможності підприємств, що діють в умовах добровільного об'єднання територіальних громад. Автором використано методи: діалектичного пізнання; історичного аналізу; морфологічного аналізу; абстрактно-логічного підходу; статистичного аналізу; системного аналізу та формалізації складних структур; економіко-статистичного й порівняльного аналізу; економіко-математичного аналізу; теорії систем і системного підходу; графічного і табличного представлення. Теоретичне значення полягає у всебічному дослідженні сучасних напрацювань щодо розробки теоретичних основ та практичних рекомендацій щодо формування та підвищення конкурентоспроможності промислових підприємств в умовах об'єднання територіальних громад. Наукова новизна полягає у вирішенні важливої наукової проблеми? розроблення та формування організаційно-економічного механізму, теоретико-методологічних засад і методичних положень, практичних рекомендацій щодо підвищення конкурентоспроможності промислових підприємств, що функціонують в нових умовах об'єднання територіальних громад. Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методологічних, методичних положень та прикладних аспектів формування організаційно-економічного механізму забезпечення конкурентоспроможного розвитку підприємств в умовах об'єднання територіальних громад. Практичне значення полягає у можливостях використання розроблених теоретико-методологічних, науково-методичних положень та практичних рекомендацій щодо підвищення конкурентоспроможності промислових підприємств на основі впровадження організаційно-економічного механізму взаємодії з об'єднанням територіальних громад. Сферою використання авторських рекомендацій є вітчизняні промислові підприємства, вищі навчальні заклади, органи влади.

06.11.18.0096/0418U000065

Письменна Олександра Олександрівна. Теоретичні основи та методичний інструментарій формування кадрової стратегії підприємства: Дис... к.е.н. /Державний вищий навчальний заклад "Національний гірничий університет". – Захищена 15.12.2017.

УДК 338.2.

326 с.: 43 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 248 назв.

Дисертація присвячена розвитку теоретичних положень, розробці методичних підходів та інструментарію, а також практичних рекомендацій щодо формування кадрової стратегії підприємства. Систематизовано концептуальні засади кадрового менеджменту, встановлено особливості та визначено економіко-організаційні умови управління персоналом промислового підприємства. Узагальнено теоретичні засади стратегічного управління персоналом. Визначено сутність кадрової стратегії та теоретичні основи її формування. Обґрунтовано теоретико-методичні засади формування стратегічної кадрової цілі промислового підприємства. Визначено науково-методичні засади стратегічного аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища для обґрунтування кадрової стратегії. Обґрунтовано науково-методичний підхід до формування кадрової стратегії. Розроблено практичні рекомендації до формування кадрової стратегії промислового підприємства з використанням обґрунтованих теоретико-методичних підходів.

06.11.18.0097/0418U000082

Бабовал Надія Ростиславівна. Формування ринку освітніх послуг вищої школи в умовах європейської інтеграції: Дис... к.е.н. /Тернопіль-

ський національний економічний університет. – Захищена 29.12.2020.

УДК Індекс УДК 3.073.6:378(043.3).

170 с.: 18 табл., 38 іл. – Бібліогр.: 207 назв.

Об'єкт – процеси формування ринку освітніх послуг ВНЗ. Мета – поглиблення теоретичних положень і розробка методичних підходів та практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення формування ринку освітніх послуг ВНЗ в умовах європейської інтеграції. Методи – абстрактно-логічний метод, аналізу і синтезу, метод експертних оцінок, метод стратегічного аналізу, метод статистичної обробки даних та комп'ютерної обробки економічної інформації. Результати – обґрунтування теоретико-методичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо формування ринку освітніх послуг вищої школи в умовах європейської інтеграції. Новизна – удосконалено: теоретичні положення щодо формування ринку освітніх послуг шляхом обґрунтування особливостей освітньої послуги, яка є товаром на цьому ринку, що дозволить ВНЗ прогнозувати свою діяльність через стратегічне планування розвитку; трактування поняття "освітня послуга"; методичні підходи до оцінювання середовища функціонування ВНЗ через використання SWOT-аналізу, що дасть змогу визначити в нерозривному зв'язку як внутрішнє, так і зовнішнє середовище та спрогнозувати рівень розвитку, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності ВНЗ; набуло подальшого розвитку: науково-методичний підхід до аналізу інфраструктури ринку освітніх послуг, який передбачає впровадження моделі взаємодії партнерства "вищий навчальний заклад – галузь економіки – держава"; теоретико-методичні підходи до визначення якості освітніх послуг, а саме: об'єктивістський, релятивістський, компетентнісний; критерії оцінювання ефективності роботи науково-педагогічних працівників ВНЗ через обґрунтування додаткових складових підсумкової оцінки; модель неперервної системи мотивації трудової діяльності науково-педагогічних працівників ВНЗ; пріоритетні напрями розвитку ВНЗ для підвищення рівня конкурентоспроможності на освітньому ринку. Впроваджено у діяльність Львівського торговельно-економічного університету, Приватного вищого навчального закладу "Університет економіки і підприємництва", Тернопільського національного економічного університету, Тернопільської обласної ради, Управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації та в навчальний процес Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Сфера використання – діяльність вищих навчальних навчальних закладів.

06.11.18.0098/0418U000083

Лішгаба Людмила Вікторівна. Формування механізму компетентності менеджерів в системі охорони здоров'я: Дис... к.е.н. /Тернопільський національний економічний університет. – Захищена 29.12.2017.

УДК 65.012.32:61:378.14.

197 с.: 33 табл., 49 іл. – Бібліогр.: 176 назв.

Об'єкт – процес формування компетентнісного підходу менеджерів до управління в закладах охорони здоров'я. Мета – розвиток теоретико-методичних засад та надання практичних рекомендацій щодо формування механізму компетентності менеджерів медичних закладів у системі охорони здоров'я. Методи – діалектичний метод наукового пізнання з використанням системного підходу, порівняльний та статистичний аналіз, метод систематизації й узагальнення, багатofакторний аналіз, кореляційно-регресійний аналіз. Результати – розроблено теоретико-методичні положення та надано практичні рекомендації щодо формування механізму компетентності менеджерів у медичних закладах системи охорони здоров'я. Новизна – удосконалено:

дефініцію "компетентність", "менеджер у системі охорони здоров'я", "механізм формування компетентностей управлінського персоналу"; концептуальний підхід до управління компетентністю менеджерів закладів охорони здоров'я, який є синтезом методів, принципів й інструментів; стратегію розвитку управлінських компетентностей менеджерів медичних закладів у сфері охорони здоров'я; організаційно-економічний механізм забезпечення компетентності менеджерів у системі охорони здоров'я через використання формальних моделей компетентності менеджера, на основі яких розроблено мотиваційні важелі вмотивованості до інноваційної та науково-дослідницької діяльності, що забезпечить підвищення рівня компетентності управлінського кадрового забезпечення й ефективне управління медичними закладами. Впроваджено у діяльність комунального некомерційного підприємства "Міська комунальна лікарня № 3" Тернопільської міської ради, Тернопільської обласної комунальної клінічної психоневрологічної лікарні, Тернопільської обласної дитячої клінічної лікарні, Тернопільського обласного клінічного онкологічного диспансера. Сфера використання – діяльність медичних закладів в системі охорони здоров'я.

06.11.18.0099/0418U000097

Полгородник Олександр Вікторович. Державне регулювання інтеграційних процесів в контексті забезпечення економічної безпеки України: Дис... к.е.н. /Донбаська державна машинобудівна академія. – Захищена 22.12.2017.

УДК 351.82:339.924:330.36.

249 с.: 18 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 286 назв.

Об'єкт дослідження - процес регулювання інтеграційних процесів в умовах ризиків і загроз національній економічній безпеці країни. Метою роботи є розвиток теоретичного підґрунтя та вдосконалення методичних підходів до визначення закономірностей і специфічних рис інтеграційних процесів в Україні та формування на цій основі державної стратегії інтеграції до європейського економічного простору в контексті забезпечення економічної безпеки країни. Методи дослідження: теоретичний підхід; емпіричний підхід; системний підхід; діалектичний метод; конкретно-історичний метод; методи економіко-математичного моделювання; методи стратегічного аналізу. Наукова новизна полягає у комплексному вирішенні важливої народногосподарської проблеми щодо формування теоретико-методологічних положень державного регулювання інтеграційними процесами в контексті забезпечення економічної безпеки України. Удосконалено: концептуальні положення регулювання інтеграційних процесів в Україні; методичний підхід до обґрунтування управлінських рішень щодо формування державної інтеграційної політики; методичні засади побудови моделі кластерної економічної інтеграції національних економік; методичний інструментарій обґрунтування вибору стратегії управління інтеграційними процесами в Україні.

06.11.18.0100/0418U000099

Шакіна Наталія Анатоліївна. Стратегічне управління науково-технічним розвитком України за умов глобальної конкуренції: Дис... к.е.н. /Донбаська державна машинобудівна академія. – Захищена 22.12.2017.

УДК 338.242:008 (477).

230 с.: 26 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 215 назв.

Об'єкт дослідження - процес стратегічного управління науково-технічним розвитком України. Метою роботи є поглиблення теоретичних положень, вдосконалення методичних підходів і організаційних засад стратегічного управління науково-технічним розвитком країни за умов глобальної конкуренції. Методи дослідження: абстрактно-

логічний метод, конкретизація; монографічний, структурування, ієрархічне упорядкування; статистичний аналіз, графічний метод, порівняння, моделювання; комплексний підхід, структурно-функціональний метод, систематизація; системний підхід, структурний синтез, логічне узагальнення. Наукова новизна полягає у поглибленні теоретичних засад і удосконаленні організаційно-методичних підходів до стратегічного управління науково-технічним розвитком України в умовах загострення глобальної конкуренції. Вперше: обґрунтовано і змістовно розкрито за структурними елементами цілісний комплекс інституційного забезпечення стратегічного управління НТР України. Удосконалено: методичні засади прогнозування науково-технічного розвитку України; комплекс напрямів удосконалення стратегічного управління НТР України; механізм формування Стратегії НТР України. Дістало подальшого розвитку: зміст поняття "науково-технічний розвиток країни"; завдання та принципи стратегічного управління науково-технічним розвитком; теоретико-методичні засади стратегічного управління науково-технічним розвитком.

06.11.18.0101/0418U000144

Костін Дмитро Юрійович. Удосконалення матеріального стимулювання у системі мотивації на підприємствах електроенергетики:

Дис... к.е.н. /Українська інженерно-педагогічна академія. – Захищена 02.02.2018.

УДК 620.9:658.32(043.5).

234 с.: 43 табл., 46 іл. – Бібліогр.: 227 назв.

Об'єкт - процес удосконалення матеріального стимулювання у системі мотивації на підприємствах електроенергетики. Мета - наукове обґрунтування теоретико-методичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо вдосконалення матеріального стимулювання у системі мотивації на підприємствах електроенергетики. Методи - порівняльного аналізу, структурно-декомпозиційного та семантичного аналізу; метод логічного, історичного та системного підходів; методи узагальнення, порівняння, аналізу і синтезу; графічний метод; метод системно-структурного аналізу; метод таксономії; експертних оцінок; метод ієрархії. Результати - удосконалено: теоретичний базис процесу матеріального стимулювання у системі мотивації на підприємстві; методичний підхід до оцінки матеріального стимулювання у системі мотивації на підприємстві; методику ранжування методів стимулювання за ступенем значущості для різних категорій працівників на підприємствах електроенергетики. Набуло подальшого розвитку: науково-практичний підхід щодо визначення ступеня впливу стратегічних мотиваційних управлінських дій на рівень матеріального стимулювання на підприємствах електроенергетики; механізм матеріального стимулювання у системі мотивації на підприємствах електроенергетики. Упроваджено - на промислових підприємствах. Галузь - електроенергетика.

06.11.18.0102/0418U000250

Тинська Інна Іванівна. Державне підприємство в системі управління національною економікою: Дис... к.е.н. /Тернопільський національний економічний університет. – Захищена 15.03.2018.

УДК 338.2(043.3).

269 с.: 30 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 227 назв.

Об'єкт - процес становлення, розвитку і трансформації державного підприємництва в системі інститутів управління національною економікою. Мета - поглиблення теоретико-концептуальних, теоретико-методичних і прикладних засад використання багатоаспектного потенціалу державного підприємництва, а також розробка пропозицій, які сприятимуть модернізації його інституційної уча-

сті у розвитку національної економіки на сучасному етапі. Методи – теоретичне узагальнення, порівняння і морфологічний аналіз; системний, компаративний, кластерний, структурний та кореляційний види аналізу; контент-аналіз; сукупність статистичних методів; методи графічного та економіко-математичного моделювання. Результати – теоретико-концептуально обґрунтовано та емпірично підтверджено авторське бачення місця та ролі державного підприємства в сучасній інституційній архітектоніці управління національною економікою з формуванням конкретних пропозицій для усунення виявлених недоліків управлінської та підприємницької практики держави. Новизна – вперше розроблено багатоелементну концептуальну модель утвердження державного підприємства в сучасній інституційній архітектоніці управління національною економікою; удосконалено: понятійно-категоріальний апарат дослідження, зокрема запропоновано трактування дефініції "державне підприємство"; класифікацію суб'єктів державного підприємства; теоретико-методичні засади визначення характеру інституційного впливу державного підприємства у територіально-просторовому вимірі; науково-методичні підходи до формування моделі прогнозування секторально-галузевого поширення державного підприємства; набули подальшого розвитку: класифікація передумов виникнення державного підприємства за Р. Барром; наукові підходи щодо розмежування функцій державного підприємства; теоретико-методичні засади прийняття управлінських рішень щодо здійснення інституційних перетворень у рамках державного підприємства; науково-методичні підходи до оцінки внеску державного підприємства у реалізацію економічної політики держави за її складовими. Впроваджено в діяльність Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємства, Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції, Управління стратегічного розвитку міста Тернопільської міської ради, відділу охорони здоров'я Виноградівської районної державної адміністрації Закарпатської області та у навчальний процес Тернопільського національного економічного університету. Сфера використання – діяльність Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Фонду державного майна України.

06.11.18.0103/0418U000258

Ратинський Вадим Віталійович. Особливості використання маркетингового інструментарію у сфері ресурсозабезпечення промислових підприємств: Дис... к.е.н. /Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. – Захищена 27.03.2018.

УДК 339.138:65.01:658.

264 с.: 17 табл., 19 іл. – Бібліогр.: 206 назв.

Дисертаційну роботу присвячено поглибленню теоретичних і методичних положень, а також здійсненню аналізу особливостей використання маркетингового інструментарію у сфері ресурсозабезпечення промислових підприємств. Дослідження маркетингового інструментарію та його використання у сфері ресурсозабезпечення промислових підприємств показали що його застосування в значній мірі диверсифіковане в залежності від особливостей організаційного та виробничого процесу, а також галузі роботи підприємства. Встановлено, що особливості застосування маркетингового інструментарію залежать від глибини маркетингового механізму на підприємстві загалом. Визначено, що новітнім напрямком розвитку маркетингового інструментарію в сфері ресурсозабезпечення прогресивних підприємств є їх співпраця з суб'єктами інноваційного підприємства. Застосування розроблених економіко-математичних засобів маркетин-

гового інструментарію дозволило обґрунтувати особливості залежності зміни об'ємів продажу та ціни на один з основних елементів ресурсозабезпечення - світлі нафтопродукти. Застосування лінійних рівнянь найменших квадратів дозволило визначити відхилення об'єму продаж пального від лінії регресії.

06.11.18.0104/0418U000330

Степаненко Сергій Віталійович. Формування механізму управління організаційними змінами на підприємстві: Дис... к.е.н. /Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка. – Захищена 26.04.2018.

УДК 005.7:33.05 (043.3).

350 с.: 45 табл., 38 іл. – Бібліогр.: 278 назв.

Дисертацію присвячено подальшому розвитку теоретико-методичних засад і практичних рекомендацій щодо розробки та впровадження механізму управління організаційними змінами. Досліджено сутність "управління організаційними змінами" на підприємстві; запропоновано удосконалену структуру механізму управління організаційними змінами на підприємстві, яка включає суб'єкт управління, цілі та критерії оцінки ефективності, чинники впливу зовнішнього середовища, об'єкт управління у виді таких сфер: процеси (технології), організаційна структура (ієрархія), ключові компетентності персоналу і організаційна культура (комунікації) та інструментарій: принципи, методи, процеси. Оцінено сфери здійснення організаційних змін на досліджуваних підприємствах за сукупністю показників, узагальнених в інтегральні коефіцієнти методом таксономії. Використовуючи кластерний аналіз було отримано групи підприємств та надано рекомендації щодо впровадження методів управління організаційними змінами в кожній групі. Надано уточнену класифікацію організаційних змін за двома критеріями: сферою здійснення та масштабом. Для обґрунтування типу змін на підприємстві запропоновано методичний підхід на основі використання методу аналізу ієрархій шляхом визначення впливу зовнішніх чинників та внутрішніх причин.

06.11.18.0105/0418U000347

Пірус Володимир Олегович. Формування механізму управління інноваційним розвитком вищого навчального закладу: Дис... к.е.н. /Хмельницький національний університет. – Захищена 27.04.2018.

УДК 378:001.895:37.014.

256 с.: 46 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 211 назв.

Дисертацію присвячено обґрунтуванню теоретико-методичних положень і розробці практичних рекомендацій щодо побудови механізму управління інноваційним розвитком ВНЗ. Дістали подальшого розвитку категорійно-понятійний апарат теорії інноваційного розвитку вищих навчальних закладів і концептуальні підходи до управління інноваційним розвитком ВНЗ. В роботі здійснено аналіз діяльності окремих вищих навчальних закладів за складовими інноваційного розвитку та визначено сильні та слабкі сторони ВНЗ. Розроблено механізм управління інноваційним розвитком вищого навчального закладу, який ґрунтується на взаємопов'язаних комплексних функціональних підсистемах, зорієнтованих на оптимальний розподіл ресурсів ВНЗ, характеризується високим ступенем маневреності, швидким реагуванням на зміни, що відбуваються у внутрішньому і зовнішньому середовищі навчального закладу для оперативного коригування його діяльності, а також відповідає цільовим орієнтирам стратегічних засад інноваційного розвитку держави, що сприятиме ефективному функціонуванню та підвищенню рівня конкурентоспроможності ВНЗ.

Запропоновано модель моніторингу інноваційного розвитку ВНЗ, яка є важливою складовою механізму та засобом впливу й корекції діяльності суб'єктів інноваційного розвитку ВНЗ, що дозволяє сформулювати передумови для забезпечення якісних управлінських процесів на усіх рівнях, а також сприяє інформаційному забезпеченню системи підтримки прийняття управлінських рішень.

06.11.18.0106/0418U000391

Косовська Віра Василівна. Управління виробничо-господарською діяльністю підприємства на засадах розвитку трансферної системи: Дис... к.е.н. /Мукачівський державний університет. – Захищена 15.05.2018.

УДК 658.512.8.

255 с.: 41 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 186 назв.

У дисертаційній роботі виконано теоретичне узагальнення та запропоновано нове вирішення наукового завдання з удосконалення наявних та розроблення нових теоретико-методичних положень і практичних рекомендацій щодо управління виробничо-господарською діяльністю промислових підприємств на засадах розвитку трансферної системи. Обґрунтовано поняття "трансферна система" та сформовано основні засади її побудови, удосконалено підхід до ідентифікування критеріїв вибору окремих напрямів розвитку трансферної системи. Розроблено коефіцієнти трансферу сировинних (металобрухту) та енергетичних (електроенергії) ресурсів, які показують рівень залежності підприємства від постачальників у випадку змішаного способу трансферу ресурсів і на цій основі вдосконалено метод розрахунку собівартості продукції та економічно оцінено інноваційне рішення, що спрямоване на економію витрат виробництва

06.11.18.0107/0418U000405

Бесараб Світлана Олексіївна. Управління інвестиційною діяльністю підприємств (за матеріалами металургійних підприємств України): Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 16.05.2018.

УДК 658.152:005.21]:669 (477).

190 с.: 24 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 244 назви.

Дисертацію присвячено питанням ефективного управління інвестиційною діяльністю металургійних підприємств в умовах динамічного середовища. Поглиблено теоретико-методичні основи управління інвестиційною діяльністю підприємств, а саме: досліджено теоретичні підходи до визначення економічної сутності категорії "інвестиції" та встановлено її взаємозв'язок з такими поняттями, як "інвестиційний процес", "інвестиційна діяльність", "управління інвестиційною діяльністю". Удосконалено класифікацію інвестицій на засадах діяльності підприємств, а також досліджено фактори впливу на їх інвестиційну привабливість. Обґрунтовано теоретико-методичний підхід до застосування стратегічно орієнтованої моделі управління інвестиційною діяльністю підприємств. Досліджено сучасні проблеми розвитку світової металургії та її вплив на діяльність вітчизняних металургійних підприємств. На основі даного дослідження здійснено комплексну діагностику поточного стану, динаміки, проблем, перспектив і потенційних можливостей розвитку металургійних підприємств України. Проведено аналітичне оцінювання рівня ефективності їх інвестиційної діяльності. Розроблено практичні рекомендації щодо адаптації стратегічно орієнтованої моделі управління інвестиційною діяльністю залежно від загального рівня стратегічної орієнтованості суб'єкта господарювання. Обґрунтовано впровадження стратегічно орієнтованої моделі управління інвестиційною діяльністю підприємств на засадах самоорганізації, яка по-

будована з урахуванням ментально-когнітивних інструментів в інвестиційному менеджменті.

06.11.18.0108/0418U000406

Турчинова Юлія Сергіївна. Оцінювання та забезпечення досягнення економічних результатів діяльності підприємства (за матеріалами машинобудівних підприємств України): Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 16.05.2018.

УДК 005.53:[658.155:621].

208 с.: 14 табл., 72 іл. – Бібліогр.: 304 назви.

Дисертацію присвячено науково-практичним питанням оцінювання та організаційного забезпечення досягнення економічних результатів діяльності машинобудівних підприємств України. Упорядковано наукові позиції щодо інтерпретації змісту економічних результатів діяльності підприємства та здійснено їх систематизацію з виділенням базових підходів, які безпосередньо визначають економічні результати як категорію та синтетичних, у яких розкривається їх більш складна сутність. Удосконалено методичний підхід до оцінювання сукупних економічних результатів як єдності взаємозв'язку наслідків управління підприємством та форм прояву його внутрішніх системних властивостей. Здійснено економічне оцінювання сукупних економічних результатів діяльності вітчизняних машинобудівних підприємств та визначено причини, що їх зумовлюють. Досліджено стратегічно-орієнтований підхід до організаційного забезпечення досягнення економічних результатів діяльності підприємства на основі взаємозв'язку атрибутивного та дійового аспектів, які визначено на основі стратегічних концептів та сценарних процесів, реалізація яких мінімізує стратегічний розрив між очікуваними та фактично отриманими економічними результатами. Розроблено практичні рекомендації щодо забезпечення відповідності машинобудівних підприємств параметрам сучасного інтелектуального виробництва, як фундаментальної основи їх економічного зростання, та оцінено їх вплив на прогностичні економічні результати діяльності.

06.11.18.0109/0418U000451

Семенюк Ірина Юріївна. Механізм зовнішньоекономічної адаптації підприємств до умов євроінтеграційних процесів: Дис... к.е.н. /Хмельницький національний університет. – Захищена 30.05.2018.

УДК 339.92/944:[658-044.332+621](043.3).

269 с.: 29 табл., 41 іл. – Бібліогр.: 183 назви.

Здійснено теоретико-методичне дослідження особливостей організації зовнішньоекономічної діяльності підприємств в контексті розвитку євроінтеграційних процесів, визначено переваги та ризики адаптації промислових підприємств до умов євроінтеграційних процесів. Проведено аналіз особливостей і динаміки розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств машинобудівної галузі України, визначено фактори зовнішнього та внутрішнього середовища, які впливають на формування адаптаційного потенціалу зовнішньоекономічної діяльності підприємства за умов євроінтеграційних процесів, та виокремлено критерії зовнішньоекономічної адаптації підприємств до умов євроінтеграційних процесів. Розроблено структурно-логічну модель механізму зовнішньоекономічної адаптації підприємств до умов євроінтеграційних процесів. Визначено, що стимулювання підприємств при виході на європейські ринки можливе лише на основі взаємодії та регулювання важелів інституційного забезпечення адаптаційних процесів у зовнішньоекономічній діяльності підприємств. Окреслено особливості моніторин-

гу процесів зовнішньоекономічної адаптації підприємств до умов євроінтеграції.

06.11.18.0110/0418U000452

Панькова Катерина Вікторівна. Формування системи інформаційного забезпечення маркетингової діяльності підприємства: Дис...

к.е.н. /Хмельницький національний університет. – Захищена 29.05.2018.

УДК 339.138:007:658.

272 с.: 37 табл., 39 іл. – Бібліогр.: 205 назв.

В роботі обґрунтовано нові підходи в організації маркетингової діяльності підприємств, які базуються на системі якісного інформаційного забезпечення, і трансформують маркетинг в потужний інструмент формування нових знань про ринкове середовище, умови адаптації до нього та вирішення соціально-економічних проблем суб'єктів господарювання. Проаналізовано особливості функціонування машинобудівних підприємств Хмельницької області та їх маркетингової діяльності, виділено роль маркетингової служби як генератора ідей, сформованих шляхом вивчення ринкової ситуації та реальних і потенційних можливостей підприємства. Сформовано науково-методичні рекомендації маркетингового дослідження як однієї із базових засад системи інформаційного забезпечення маркетингової діяльності підприємства. Запропоновано науково-методичний підхід оцінки потенціалу інформатизації маркетингової діяльності підприємства. Визначено структурні елементи та послідовність побудови системи інформаційного забезпечення маркетингової діяльності підприємства, з виділенням функцій та змістовного наповнення інтелектуальної складової, яка включає інтегровану базу знань і нейронну мережу, що забезпечить ефективність маркетингової діяльності. Одержані наукові результати були апробовані на досліджуваних машинобудівних підприємствах та впроваджені в практику формування системи інформаційного забезпечення маркетингової діяльності підприємства.

06.11.18.0111/0418U000453

Нам'ясенко Віктор Миколайович. Управління ефективністю діяльності промислових підприємств на засадах маржинального підходу: Дис... к.е.н. /Хмельницький національний університет. – Захищена 29.05.2018.

УДК 330.34:334.716:005.332.8]:65.011(043.3).

269 с.: 30 табл., 21 іл. – Бібліогр.: 237 назв.

Дисертацію присвячено розробці механізму управління ефективністю діяльності підприємства, аналітичний інструментарій якого побудований на використанні маржинального підходу для вирішення проблеми комплексного виміру ефективності виробництва інноваційних продуктів, запровадження нової техніки та технологій, формування цін на інноваційні продукти; вплив управлінських та організаційних дій безпосередньо на операційний прибуток та загальну ефективність; інструментарій, що забезпечує перехід від статичної до динамічної діяльності та побудови ефективної системи планування та ціноутворення з врахуванням ринкового конкурентного середовища та інноваційної діяльності. Розроблено "гібридний АВС-метод", що являє собою поєднання маржинального підходу та "АВС-методу" і нівелює недоліки обох підходів - натомість підсилює їхні сильні сторони. Основні результати роботи дають змогу запровадити удосконалену систему управління задля підвищення ефективності діяльності промислових підприємств України.

06.11.18.0112/0418U000454

Головчук Юлія Олександрівна. Управління інноваційним потенціалом підприємства

на основі маркетингу взаємодії: Дис... к.е.н. /Хмельницький національний університет. – Захищена 30.05.2018.

УДК 658:[005.591.6:330.341.1:658.85].

266 с.: 34 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 210 назв.

Систематизовано наукові погляди на роль інформатизації у становленні інформаційної економіки, обґрунтовано діалектичну єдність і взаємообумовленість категорій "потенціал інновацій" та "інноваційний потенціал" у забезпеченні розвитку підприємства; виділено особливості і мотиваційний характер маркетингу взаємодії в управлінні інноваційним потенціалом промислових підприємств. Проаналізовано стан і динаміку підприємств машинобудування України з позицій реалізації їх інноваційного потенціалу, здійснено оцінку рівня відповідності структурно-функціональних складових інноваційного потенціалу групи машинобудівних підприємств їх конкурентним стратегіям та відповідності маркетингового забезпечення їх інноваційної діяльності принципам і завданням маркетингу взаємодії. Сформовано науково-методичні і практичні рекомендації щодо інструментального забезпечення управління формуванням і реалізацією інноваційного потенціалу промислового підприємства на основі маркетингу взаємодії.

06.11.18.0113/0218U000867

Управління енергоефективністю стратегічного розвитку виробничих підприємств на основі ресурсозберігаючих технологій і процесів: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Донецький національний технічний університет"; Керівник Захарова Оксана Володимирівна. – ДР 0113U002246. УДК УДК: 338.23:336(4).

206 с.

Об'єкт дослідження - процеси управління енергоефективністю стратегічного розвитку виробничих підприємств на основі ресурсозберігаючих технологій і процесів. Метою науково-дослідної роботи є розвиток науково-теоретичних положень та розробка практичних підходів до формування системи управління основними стратегічними ресурсами виробництва (енергетичними, людськими ресурсами та знаннями) з метою досягнення умов їх раціонального використання та фінансово-економічної ефективності відповідно до стратегічного плану розвитку промислового підприємства. Визначено місце і роль енергетичних ресурсів у виробництві сучасного промислового підприємства. Здійснено дослідження класифікації економічних показників оцінки використання енергетичних ресурсів у виробництві. Виявлено принципи досягнення енергоефективності сучасного промислового виробництва. Обґрунтовано систему економічного управління енергетичними ресурсами у виробництві. Встановлено сутність процесу формування персоналу та його роль у забезпеченні конкурентоздатності промислового підприємства. Наведено інструментарій оцінки ефективності процесу формування персоналу промислового підприємства. Визначено умови забезпечення якості професійного розвитку персоналу промислового підприємства. Проаналізовано економічно-доцільні обсяги інвестицій у людський капітал на різних етапах життєвого циклу працівника. Виявлено передумови та тенденції становлення економіки знань в Україні. Досліджено складові ефективного функціонування підприємства, діяльність якого заснована на управлінні знаннями. Розроблено заходи щодо збалансування інтересів особистості та підприємства у процесі управління знаннями. Визначено закономірності управління знаннями на рівні підприємства як інструмент досягнення крайнього стану економіки знань. Результати НДР використовуються в учбовому процесі для навчання студентів спеціальності 051 Економіка та 073 Менеджмент, а також у процесі управлін-

ня підприємствами.

10 ДЕРЖАВА І ПРАВО. ЮРИДИЧНІ НАУКИ

10.07 Загальна теорія держави і права

10.11.18.0114/0518U000266

Міхайліна Тетяна Вікторівна. Правосвідомість як інтегративний елемент правової системи: Дис... д.ю.н. /Інститут законодавства Верховної Ради України. – Захищена 20.11.2018.

УДК 340.116.

510 с. – Бібліогр.: 760 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню правосвідомості як відносно незалежного елементу правової системи, через який реалізуються інтегративно-синергетичні властивості правової реальності. У роботі проаналізовано та доопрацьовано загальні характеристики правосвідомості, на підставі чого аргументовано її специфічну роль у правовій системі, а саме: забезпечення взаємодії системи права, правової ідеології та юридичної практики.

10.15 Державне (конституційне) право і управління

10.11.18.0115/0418U000084

Турчинов Кирило Олександрович. Конституційно-правове регулювання діяльності політичних партій у виборчому процесі: Дис... к.ю.н. /Інститут законодавства Верховної ради України. – Захищена 28.12.2017.

УДК 342.84:329 (477).

190 с. – Бібліогр.: 231 назва.

У дисертації вперше у вітчизняній науці конституційного права з урахуванням положень чинного законодавства, міжнародно-правових норм і правозастосовчої практики здійснено наукове дослідження конституційно-правового регулювання діяльності політичних партій у виборчому процесі

10.11.18.0116/0418U000085

Білан Сергій Васильович. Конституційно-правові засади референдуму, як форми прямої демократії: Дис... к.ю.н. /Інститут законодавства Верховної ради України. – Захищена 28.12.2017.

УДК 342.84 (477).

172 с. – Бібліогр.: 179 назв.

Дисертація є дослідженням теоретичних і практичних аспектів референдуму, як форми прямої демократії. У дисертації досліджено методико-гносеологічні аспекти референдуму, як форми прямої демократії, розкрито роль та значення референдуму у структурі конституційного права та системі галузей права, досліджено історично-правову генезу референдуму з найдавніших часів до сьогодення, встановлено значення референдуму, як форми прямої демократії для розвитку конституційних правовідносин

10.11.18.0117/0218U000936

Імперативи формування громадянського суспільства в умовах модернізації державного управління в Україні: головні виміри та виклики: Заключний звіт /Національна академія державного управління при Президентові України; Керівник Гонюкова Лілія Василівна. – ДР 0116U002764. УДК 323.2:35:005.591.6](477).

315 с.

Об'єкт дослідження - парадигма формування громадянського суспільства в умовах сучасного державотворення. Мета роботи полягає у окресленні інноваційних засад взаємодії держави та громадянського суспільства на етапі сучасного державотворення

10.11.18.0118/0218U000937

Методологія стратегічного планування в умовах глобальних загроз: Заключний звіт /Національна академія державного управління при Президентові України; Керівник Мельник Юрій Віталійович. – ДР 0116U002765. УДК 351.746.1(477)(075.8).

210 с.

Об'єкт дослідження - стратегічне планування в умовах глобальних загроз національній безпеці та міжнародній стабільності. Мета роботи - розробка методології стратегічного планування в умовах глобальних загроз національній безпеці.

10.11.18.0119/0218U000938

Міжсекторальні взаємодії як основа публічного управління:європейський досвід для України: Заключний звіт /Національна академія державного управління при Президентові України; Керівник Телещун Сергій Олександрович. – ДР 0117U002861. УДК 001.89:.

117 с.

Об'єкт дослідження - система публічного управління та публічної політики в Україні. Мета роботи: визначення особливостей організації міжсекторальних взаємодій як основи публічного управління в Україні в контексті євроінтеграції.

10.11.18.0120/0218U000939

Аналіз соціогуманітарної політики у контексті інтеграції та консолідації українського суспільства: Заключний звіт /Національна академія державного управління при Президентові України; Керівник Трощинський Володимир Павлович. – ДР 0117U002860. УДК 351.84:005.21](477):061.1.

292 с.

Об'єкт дослідження – соціогуманітарний розвиток в контексті інтеграції та консолідації українського суспільства. Мета роботи - обґрунтувати теоретико-методологічні засади та сформулювати науково-практичні рекомендації органам державної влади й органам місцевого самоврядування

10.11.18.0121/0218U000940

Наукові основи медико-соціальних підходів в державній політиці з охорони здоров'я в Україні: Заключний звіт /Національна академія державного управління при Президентові України; Керівник Васюк Наталія Олегівна. – ДР 0117U002767. УДК 351.77:614:001.89] (477).

214 с.

Об'єкт дослідження - державна політика в сфері охорони здоров'я. Мета роботи: наукове обґрунтування пропозицій щодо формування державної політики з охорони здоров'я в контексті медико-соціальних впливів.

10.11.18.0122/0218U000941

Політична корупція в парламентській діяльності: природа, прояви, запобігання: Заключний звіт /Національна академія державного управління при Президентові України; Керівник Гошовська Валентина Андріївна. – ДР 0117U002872. УДК 328.185(075.8).

244 с.

Об'єкт дослідження - парламентська діяльність народних депутатів України. Мета дослідження - науково-теоретичне обґрунтування сучасного інструментарію запобігання політичній корупції в парламентській діяльності народних депутатів України та підготовка до видання навчально-методичних матеріалів за темою дослідження

10.11.18.0123/0218U000942

Науково-теоретичні засади функціонування служб персоналу щодо організації самоосвіти публічних службовців: Заключний звіт /Національна академія державного управління при Президенті України; Керівник Гошовська Валентина Андріївна. – ДР 0117U002873. УДК 001.89:005.95/.96:35.088.6.

227 с.

Об'єкт дослідження - самоосвіта публічних службовців з використання інтерактивних технологій. Мета роботи - розробка науково-теоретичних засад функціонування служб персоналу щодо організації самоосвіти публічних службовців.

10.11.18.0124/0218U000943

Мовнокомунікативна діяльність у публічному управлінні: Заключний звіт /Національна академія державного управління при Президенті України; Керівник Плотницька Інна Михайлівна. – ДР 0117U002870. УДК 81:316.77:35.07/.08](075.8).

91 с.

Об'єкт дослідження - комунікативна діяльність у публічному управлінні. Предмет дослідження - мовнокомунікативна діяльність у публічному управлінні. Мета роботи - підвищення рівня знань, умінь представників сфери публічного управління з мовнокомунікативної діяльності.

10.11.18.0125/0218U000944

Науково-методичний супровід програм із формування і розвитку громадянських компетентностей державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування: Заключний звіт /Національна академія державного управління при Президенті України; Керівник Кравченко Сергій Олександрович. – ДР 0117U002862. УДК 001.89:[1:35.07.

150 с.

Об'єкт дослідження - сфера державного управління та місцевого самоврядування. Предмет дослідження - процес формування і розвитку громадянських компетентностей у професійній освіті державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування.

10.11.18.0126/0218U000945

Інституційне проектування та моделювання стратегічного розвитку Національної академії державного управління при Президенті України: Заключний звіт /Національна академія державного управління при Президенті України; Керівник Загороднюк Сергій Васильович. – ДР 0115U004065. УДК 001.89:35.088.6:005.

205 с.

Мета роботи - розробити теоретико-методологічні засади інституціонального проектування та моделювання розвитку Національної академії державного управління управлінських реформ, а також модернізації закладу в умовах дії імперативів становлення новоутвореної галузі знань і освітньо-наукової спеціальності "Публічне управління та адміністрування"

10.11.18.0127/0218U000946

Філософська парадигма публічного управління в контексті сучасних викликів: Заключний звіт /Національна академія державного управління при Президенті України; Керівник Кравченко Сергій Олександрович. – ДР 0117U002867. УДК 001.89:[1:35.07.

187 с.

Об'єкт дослідження - методологія наукових досліджень та прийняття рішень у галузі публічного управління. Мета роботи - систематизація сучасних наукових напрацювань з філософії, логіки та методології проведення наукових досліджень і розробка навчально-методичного забезпечення дисциплін філософсько-методологічного спрямування у межах освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії "Публічне управління та адміністрування".

10.11.18.0128/0218U000947

Розробка концепції визначення професійних кваліфікацій та сертифікації фахівців у сфері публічного управління: Заклучний звіт /Національна академія державного управління при Президенті України; Керівник Хаджирадева Світлана Костянтинівна. – ДР 0117U002863. УДК 35.08:[005.951:005.585:005.336.5. 224 с.

Об'єкт дослідження - система визначення професійних кваліфікацій та сертифікації фахівців у сфері публічного управління. Предмет дослідження - концептуальні засади та технології визначення професійних кваліфікацій та сертифікації фахівців у сфері публічного управління.

10.17 Адміністративне право

10.11.18.0129/0518U000263

Джафарова Марина Вячеславівна. Административное процессуальное право Украины: вопросы теории: Дис... д.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 24.10.2018.

УДК 342.9.03 (477).

554 с. – Бібліогр.: 581 назва.

Диссертация является комплексным научным исследованием, посвященным теоретико-правовой характеристике административного процессуального права как самостоятельной отрасли права в национальной правовой системе. Автором осуществлен обзор специальных юридических литературных источников и выяснена степень научной разработанности проблемы по определению понятия и предмета административного процессуального права Украины в правовой мысли. Определены особенности предмета, методов, принципов, источников, системы, функций и задач административного процессуального права.

10.11.18.0130/0518U000264

Трофімцов Владислав Анатолійович. Адміністративно-правовий механізм протидії тероризму в Україні: Дис... д.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 28.09.2018.

УДК [349.2:331.109] (477).

404 с. – Бібліогр.: 369 назв.

Дисертацію присвячено аналізу адміністративно-правового механізму протидії тероризму. В роботі охарактеризовано історико-правовий розвиток протидії тероризму в світі. Здійснено загальну соціально-правову характеристику тероризму в Україні. Визначено особливості тероризму в Україні як об'єкта адміністративно-правової протидії. Запропоновано визначення сутності та змісту протидії тероризму. Охарактеризовано правові підстави протидії тероризму

в Україні. Розкрито сутність принципів адміністративно-правового забезпечення протидії тероризму. Визначено форми та методи адміністративно-правової протидії тероризму в Україні. Запропоновано поняття суб'єктів протидії тероризму в Україні та здійснено їх систематизацію. Охарактеризовано правовий статус суб'єктів протидії тероризму в Україні.

10.11.18.0131/0518U000265

Шоптенко Світлана Сергіївна. Адміністративно-юрисдикційна діяльність правоохоронних органів в Україні: Дис... д.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 27.09.2018.

УДК 342.95 (477).

442 с. – Бібліогр.: 421 назва.

Дисертацію присвячено визначенню сутності та особливостей адміністративно-юрисдикційної діяльності правоохоронних органів в Україні, а також окресленню напрямків її вдосконалення. В роботі визначено поняття, зміст та ознаки системи правоохоронних органів України. З'ясовано місце правоохоронних органів у системі суб'єктів адміністративно-юрисдикційної діяльності. Встановлено поняття, зміст та ознаки адміністративно-юрисдикційної діяльності правоохоронних органів. Виявлено завдання та принципи адміністративно-юрисдикційної діяльності правоохоронних органів в Україні.

10.11.18.0132/0418U000115

Курило Тетяна Сергіївна. Адміністративно-правові засади протидії корупції в сфері здійснення нотаріальної діяльності в Україні: Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут публічного права. – Захищена 26.12.2017.

УДК 342.95:35.077.2:347.961.

265 с. – Бібліогр.: 183 назви.

Розкриваються особливості адміністративної відповідальності нотаріусів як засобу протидії корупції в сфері здійснення нотаріальної діяльності в Україні. Детально характеризуються особливості притягнення нотаріусів до адміністративної відповідальності за правопорушення, пов'язані з корупцією. З'ясовується специфіка адміністративно-правового статусу нотаріуса як особливого суб'єкта адміністративної відповідальності за правопорушення, пов'язані з корупцією. Визначаються основні проблеми, які виникають під час притягнення нотаріусів до адміністративної відповідальності за порушення встановлених обмежень щодо одержання подарунків, а також обґрунтовуються найбільш перспективні шляхи їх подолання.

10.11.18.0133/0418U000204

Бухтіярова Ірина Геннадіївна. Адміністративно-правові засади захисту дитинства та материнства в Україні: Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут публічного права. – Захищена 06.03.2018.

УДК [342.951:347/63](477).

230 с. – Бібліогр.: 254 назви.

Розкривається генеза становлення інституту захисту дитинства та материнства в Україні. Надається характеристика сучасного стану захисту дитинства та материнства в Україні. Опрацьовуються правові засади захисту дитинства та материнства в Україні та визначається місце серед них норм адміністративного права. Визначається мета та розкриваються напрями адміністративно-правового захисту дитинства та материнства в Україні. Надається характеристика системи суб'єктів адміністративно-правового захисту дитинства та материнства в Україні. Окреслюються форми та методи адміністративно-правового захисту дитинства та

материнства в Україні. Узагальнюється зарубіжний досвід захисту дитинства та материнства та окреслюються можливості його використання в Україні.

10.11.18.0134/0418U000205

Озерна Ірина Вікторівна. Адміністративно-правове забезпечення діяльності закладів освіти в Україні: Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут публічного права. – Захищена 07.03.2018.

УДК 342.951.

218 с. – Бібліогр.: 185 назв.

З'ясовано загальні та спеціальні ознаки закладів освіти. Розкрито зміст і здійснено класифікацію напрямів освітньої діяльності. Визначено систему і проаналізовано повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які здійснюють адміністративно-правове забезпечення діяльності закладів освіти. Сформульовано поняття та визначено обов'язкові елементи адміністративно-правового забезпечення діяльності закладів освіти. Розкрито особливості адміністративно-правового забезпечення діяльності закладів загальної середньої, професійно-технічної та вищої освіти. Розглянуто міжнародні стандарти та проаналізовано зарубіжний досвід реалізації правових механізмів забезпечення права на освіту засобами адміністративного права.

10.11.18.0135/0418U000332

Пащенко Дмитро Андрійович. Репресивно-дискримінаційна політика та режимні заходи радянської влади щодо населення України (1917-1953 рр.): Дис... к.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 30.03.2018.

УДК 323.281(477).

192 с. – Бібліогр.: 327 назв.

Дисертаційний проект сфокусований на комплексному дослідженні мотиваційних чинників, законодавчо-нормативної бази репресивно-дискримінаційної політики більшовицького керівництва, режимних (заборонних) та ізоляційних заходів упродовж 1917-1953 років. Запропоновано авторську періодизацію репресивної політики радянської держави у зазначений історичний період. Подано характеристику різних категорій громадян, які підпадали під дію режимно-дискримінаційних заходів: "колишніх", "контрреволюціонерів", "паразитуючих елементів", бандитів, політемігрантів, утримувачів "кубел", шахраїв, спекулянтів, фальшивомонетників, репатрійованих та інших "соціально небезпечних елементів".

10.11.18.0136/0418U000333

Ткаченко Олександр Юрійович. Адміністративно-правові засади реалізації державної політики у паливно-енергетичній сфері в умовах децентралізації влади в Україні: Дис... к.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 25.04.2018.

УДК [342.95:347.955](477).

209 с. – Бібліогр.: 373 назви.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню адміністративно-правових засад реалізації державної політики у паливно-енергетичній сфері в умовах децентралізації влади в Україні. Запропоновано методологію дослідження феномену державної політики у паливно-енергетичній сфері України в умовах децентралізації влади. Доведено, що реалізація державної політики у зазначеній сфері є об'єктом адміністративно-правового регулювання. Аргументовано доцільність розробки та використання адміністративно-правового механізму для реалі-

зації державної політики у паливно-енергетичній сфері в умовах децентралізації влади в Україні. З'ясовано роль адміністративно-правових засобів у реалізації державної політики у паливно-енергетичній сфері.

10.11.18.0137/0418U000334

Прошута Грина Дмитрівна. Адміністративно-правове регулювання діяльності місцевих загальних судів в Україні: Дис... к.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 25.04.2018.

УДК [342.951:620.9](477).

207 с. – Бібліогр.: 305 назв.

Дисертацію присвячено визначенню сутності та особливостей адміністративно-правового регулювання діяльності місцевих загальних судів в Україні. З'ясовано особливості діяльності місцевих загальних судів як об'єкта адміністративно-правового регулювання. Розкрито зміст адміністративно-правових відносин, що виникають у діяльності місцевих загальних судів в Україні. Проаналізовано правові засади діяльності місцевих загальних судів в Україні та визначено місце серед них норм адміністративного законодавства. Вивчено специфіку адміністративних повноважень місцевих загальних судів в Україні. Розкрито сутність адміністративно-правового регулювання кадрового забезпечення діяльності місцевих загальних судів. Визначено ключові напрями здійснення контролю за діяльністю місцевих загальних судів в Україні.

10.21 Фінансове право

10.11.18.0138/0418U000289

Бригінець Андріана Василівна. Правове забезпечення конфіденційності у фінансово-правових відносинах: Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут публічного права. – Захищена 11.04.2018.

УДК 347.73(477).

232 с. – Бібліогр.: 335 назв.

Визначено сучасну парадигму сутності та значення правового забезпечення конфіденційності у фінансово-правових відносинах. Здійснено аналіз формування та генезису конфіденційності у фінансово-правових відносинах, а також розглянуто характерні особливості її становлення і функціонування в історичній ретроспективі. Досліджено сучасні наукові положення та на основі методологічних підходів сформульовано авторське бачення поняття конфіденційності у фінансово-правових відносинах у вузькому та широкому значенні. Охарактеризовано основні прояви конфіденційності та їх місце у фінансово-правових відносинах через бюджетну, податкову, банківську, комерційну (фінансово-комерційну) та валютну конфіденційність, а також розкрито законодавчий інструментарій їх забезпечення. З'ясовано фінансово-правовий аспект юридичної відповідальності за порушення конфіденційності. Проаналізовано зарубіжний досвід фінансово-правового регулювання конфіденційності та визначено перспективи його імплементації.

10.23 Господарське право

10.11.18.0139/0418U000180

Головащук Анна Петрівна. Цивільно-правове регулювання відносин, пов'язаних із застосуванням допоміжних репродуктивних технологій: Дис... к.ю.н. /Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – Захищена 05.02.2018.

УДК 347.6.

258 с. – Бібліогр.: 281 назва.

У дисертації досліджується правове регулювання застосування допоміжних репродуктивних технологій (далі - ДРТ). Аналізується законодавство зарубіжних країн у сфері регулювання застосування ДРТ. Визначаються правові режими регулювання ДРТ. Проводиться аналіз правових режимів, які діють для ДРТ в зарубіжних країнах. Аналізуються нормативно-правові акти, якими регулюються відносини у сфері застосування ДРТ.

10.11.18.0140/0418U000182

Гармата Ольга Володимирівна. Вдосконалення господарсько-правового забезпечення інвестиційної діяльності: Дис... к.ю.н. /ПраТ "ВНЗ "Міжрегіональна академія управління персоналом". – Захищена 28.02.2018.

УДК 346.543.

176 с. – Бібліогр.: 267 назв.

Сформульовано поняття, виявлено зміст та особливості інвестиційної діяльності в сучасних умовах. Проаналізовано спеціальне законодавство про інвестиційну діяльність в Україні та встановлено особливості правового регулювання такої діяльності. Досліджено порядок здійснення іноземного інвестування в Україні. Систематизовано основні моделі регулювання інвестиційної діяльності закордоном та виявлено напрями вдосконалення правового регулювання інвестиційної діяльності на основі закордонного досвіду.

10.11.18.0141/0418U000225

Белоусов Володимир Дмитрович. Правовий статус гірничодобувного та пов'язаних з ним переробних підприємств: Дис... к.ю.н. /Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП). – Захищена 28.02.2018.

УДК 346.2:334.723:622.

197 с. – Бібліогр.: 277 назв.

Дисертація присвячена дослідженню правового статусу гірничодобувного та пов'язаних з ним переробних підприємств. У роботі обґрунтовано необхідність

удосконалення понятійного апарату законодавства про гірничі підприємства, зокрема, уточнено визначення гірничодобувного підприємства, сформульовано визначення гірничопереробного підприємства та гірничого майна, удосконалено визначення гірничого підприємства, консервації гірничого (гірничодобувного) об'єкта.

10.11.18.0142/0418U000362

Уралева Юлія Павлівна. Господарсько-правове регулювання посередницької діяльності у сфері страхування: Дис... к.ю.н. /Донецький національний університет імені Василя Стуса. – Захищена 04.05.2018.

УДК 346.12:347.413:347.764.

277 с. – Бібліогр.: 256 назв.

Об'єкт дослідження суспільні відносини, які мають місце при здійсненні посередницької діяльності у сфері страхування; мета - обґрунтування нових теоретичних положень з удосконалення господарсько-правового регулювання цієї діяльності; методи - загальнонаукові та спеціальні; наукова новизна полягає у доопрацюванні раніше відомих та розробці нових положень щодо цієї діяльності, підготовці пропозицій з удосконалення законодавства; вперше обґрунтовано, що організації асистанс є страховими посередниками, запропоновано розробку Примірних договорів про надання страхових посередницьких послуг і застосування штрафних санкцій за порушення страхових посередників; результати використовуються у навчальному процесі, рекомендовані до використання у практичній діяльності

10.27 Цивільне право

10.11.18.0143/0418U000036

Шахназарян Каріне Ернестівна. Захист прав на чужі речі за законодавством України:

Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 22.12.2020.

УДК 347.122:347.25(477).

219 с. – Бібліогр.: 334 назви.

Дисертація є першим у вітчизняній науці цивільного права спеціальним комплексним дослідженням захисту прав на чужі речі за цивільним законодавством України. У дисертації здійснено огляд літератури за темою дисертації та обрати напрями дослідження. Охарактеризовано концепцію захисту прав на чужі речі за законодавством України. Визначено поняття та здійснено класифікацію прав на чужі речі, що підлягають захисту. Розглянуто особливості цивільно-правового захисту прав на чужі речі при виникненні, здійсненні та припиненні цих прав. Визначені способи захисту прав на чужі речі та здійснено їх класифікацію. З'ясовані особливості речово-правових, зобов'язальних та спеціальних способів захисту прав на чужі речі. Сформулював теоретично обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення чинного цивільного законодавства України у сфері захисту прав на чужі речі.

10.11.18.0144/0418U000037

Менсо Ірина Володимирівна. Правове регулювання діяльності електронних бібліотек за цивільним законодавством України:

Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 22.12.2020.

УДК 34.77:(02:004.9)(477).

222 с. – Бібліогр.: 204 назви.

Дисертація є першим спеціальним комплексним дослідженням теоретичних і практичних аспектів діяльності електронних бібліотек за цивільним законодавством України. У дисертації розглянуто правові засади діяльності електронних бібліотек за законодавством України та окремих зарубіжних країн. Визначено поняття, ознаки та види електронних бібліотек. З'ясовано співвідношення понять "електронна бібліотека", "база даних" та "мережа Інтернет". Визначено види та форми творів в електронних бібліотеках. Охарактеризовано поняття "живі" твори та "сирітські" твори. Розмежовано оцифрування та цифровізацію при формуванні фондів електронних бібліотек та охарактеризовано порядок їх здійснення. З'ясовано співвідношення понять оцифрування творів і репрографічного відтворення з урахуванням міжнародних та європейських стандартів. Розкрито особливості вільного використання творів електронними бібліотеками та охарактеризовано договірні відносини при формуванні фондів електронних бібліотек. Сформульовано науково обґрунтовані пропозиції з удосконалення цивільно-правового регулювання відносин, які виникають при функціонуванні електронних бібліотек.

10.11.18.0145/0418U000179

Бондаренко Ольга Олегівна. Цивільно-правова охорона промислових зразків в Україні та країнах ЄС:

Дис... к.ю.н. /Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – Захищена 05.02.2018.

УДК 347.77.01:347.773(477:4-6ЄС).

235 с. – Бібліогр.:

У дисертації досліджено теоретичні та методологічні засади цивільно-правової охорони промислових зразків в Україні та країнах Європейського Союзу. Розглядається одна з основних проблем, пов'язаних з правовим регулюванням охорони, використання та захисту промислових зразків:

зіткнення прав на зазначений об'єкт з правами на інші об'єкти інтелектуальної власності, а саме з правами на об'єкти авторського права та з правами на знаки для товарів і послуг.

10.11.18.0146/0418U000181

Тур Ольга Тарасівна. Відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків консультативних послуг, за цивільним законодавством України:

Дис... к.ю.н. /Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – Захищена 06.02.2018.

УДК 347.513:347.56:005.942.

240 с. – Бібліогр.: 19 назв.

Актуальність теми дослідження зумовлена стрімким розвитком відносин з надання консультативних послуг та відсутністю спеціального правового регулювання цього виду послуг. У зв'язку з цим, вирішення проблеми стосовно регламентації відшкодування шкоди, завданої недоліками консультативних послуг, має важливе значення для правозастосування, розробки рекомендацій на основі аналізу судової практики та удосконалення нормативно-правової бази в сфері надання консультативних послуг.

10.11.18.0147/0418U000246

Гнідан Руслан Миколайович. Договір оренди земельної ділянки:

Дис... к.ю.н. /ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника". – Захищена 02.03.2018.

УДК 347.453.4.

201 с. – Бібліогр.: 206 назв.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню актуальних теоретичних і практичних проблем, пов'язаних із регулюванням договорів оренди земельної ділянки. У роботі на підставі чинного законодавства та практики його застосування аналізуються відносини, що виникають під час укладення, виконання та припинення договорів оренди земельної ділянки, з'ясовується поняття предмета та об'єкта договору. Особлива увага приділена питанням співвідношення норм Цивільного і Земельного кодексів України та інших нормативних актів, які регулюють відносини щодо договорів оренди земельної ділянки, виявленню між ними неузгодженостей і протиріч. Аналізуються істотні умови договору оренди земельної ділянки, правове положення учасників договірних правовідносин, відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання договорів оренди земельної ділянки. Досліджується правова природа права оренди земельної ділянки та робиться висновок про те, що право оренди земельної ділянки належить до речових прав, оскільки, на відміну від найму (оренди) інших видів майна, право оренди земельної ділянки може бути відчужене. Значна увага в дисертації приділяється розробці пропозицій щодо вдосконалення Закону України "Про оренду землі".

10.11.18.0148/0418U000259

Насурлаєва Катерина Енверівна. Цивільно-правове регулювання договору інжинірингу:

Дис... к.ю.н. /Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – Захищена 28.03.2018.

УДК 347.454.31:347.454.32:347.440.64.

245 с. – Бібліогр.:

Дисертацію присвячено дослідженню такого поняття як договір інжинірингу. Дисертантом досліджено концептуальні підходи до виокремлення змісту вказаного поняття. Значну увагу автором приділено дослідженню стану дослідження інжинірингу в Україні, проаналізовано міжнародний досвід з цього питання. Автором розкрито сутність, природу та особливості договору інжинірингу. Дисертантом внесено

пропозиції щодо вдосконалення законодавства в сфері договірних відносин. Запропоновано авторське визначення договору інжинірингу.

10.11.18.0149/0418U000261

Мінченко Дар'я Анатоліївна. Визнання та виконання рішень іноземних судів: Україна та Англія: Дис... к.ю.н. /Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. – Захищена 28.03.2018.

УДК 341.96:347.93.

222 с. – Бібліогр.: 23 назви.

В дисертації розкрито сутність та юридичну природу процедури визнання та виконання рішень іноземних судів та її відмінність від юридичної природи визнання та виконання рішень міжнародних комерційних арбітражів. Визначено рішення іноземних судів, які підлягають визнанню та виконанню в Україні, склад суб'єктів у цивільних справах про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду та про визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню.

10.11.18.0150/0418U000393

Котвяковський Юрій Олександрович. Оскарження рішень третейських судів у порядку цивільного судочинства: Дис... к.ю.н. /Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАНУ. – Захищена 30.05.2018.

УДК 347.998.72.

226 с. – Бібліогр.: 267 назв.

Дисертація присвячена дослідженню процесуальних аспектів розгляду справ про оскарження рішень третейських судів. Обґрунтовується, що розгляд компетентними державними судами таких справ є проявом контрольної функції з боку держави за дотриманням учасниками третейського розгляду при укладенні третейської угоди та третейськими судами при розгляді ними справ законодавства у сфері третейського судочинства.

10.31 Цивільно-процесуальне право (цивільний процес)

10.11.18.0151/0418U000263

Сивак Володимир Миколайович. Правовий статус голови суду в умовах реформування системи судоустрою в Україні: Дис... к.ю.н. /Приватний вищий навчальний заклад "Львівський університет бізнесу та права". – Захищена 16.03.2018.

УДК 347.962 (477).

216 с. – Бібліогр.: 318 назв.

Дисертація присвячена комплексному дослідженню теоретичних і практичних проблем характеристики правового статусу голови суду. У роботі здійснено характеристику етапів становлення та розвитку системи судоустрою в Україні в умовах реформування. Визначено поняття правового статусу голови суду. Розкрито та проаналізовано структуру правового статусу голови суду. Окреслено та охарактеризовано гарантії забезпечення реалізації правового статусу голови суду. З'ясовано особливості набуття та припинення правового статусу голови суду. Визначено повноваження голови суду. Розкрито особливості юридичної відповідальності голови суду. Встановлено особливості правового статусу голови апеляційного суду, голови вищого спеціалізованого суду, голови Верховного Суду та голови касаційного суду. Узагальнено зарубіжний досвід правового регулювання статусу голови суду та запропоновано можливість його використання в Україні. Виокремлено шляхи вдосконалення гарантії реалізації правового статусу голови суду.

10.11.18.0152/0418U000264

Князева Наталія Веніамінівна. Конфлікти інтересів у професійній діяльності адвоката: Дис... к.ю.н. /Приватний вищий навчальний заклад "Львівський університет бізнесу та права". – Захищена 16.03.2018.

УДК 347.965.42.

196 с. – Бібліогр.: 174 назви.

У дисертації наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання - визначення сутності, особливостей та видів конфліктів інтересів у професійній діяльності адвоката та шляхів вдосконалення їх уникнення. За результатами проведеного дослідження сформульовано низку нових наукових висновків та практичних пропозицій і рекомендацій, спрямованих на досягнення зазначеного завдання. Охарактеризовано становлення та розвиток адвокатської діяльності в Україні. Визначено завдання та функції професійної діяльності адвоката в Україні. Розкрито принципи професійної діяльності адвоката в Україні. Окреслено значення уникнення конфлікту інтересів, як одного із найважливіших принципів професійної діяльності адвоката. З'ясовано проблеми правового регулювання уникнення конфлікту інтересів в професійній діяльності адвоката. Визначено види конфліктів інтересів в професійній діяльності адвоката. Розкрито досвід країн Європи у правовому регулюванні уникнення конфлікту інтересів в адвокатській діяльності та з'ясувати можливості його використання в Україні. Узагальнено досвід США у правовому регулюванні уникнення конфлікту інтересів в адвокатській діяльності. Запропоновано напрями вдосконалення уникнення конфлікту інтересів в адвокатській діяльності.

10.63 Трудове право

10.11.18.0153/0418U000038

Шишлюк Вікторія Русланівна. Припинення трудового договору за законодавством України і Польщі: Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 23.12.2020.

УДК 349.22:331406.4(477+438).

259 с. – Бібліогр.: 246 назв.

Дисертація є першим у вітчизняній науці трудового права спеціальним комплексним порівняльно-правовим дослідженням правового регулювання припинення трудового договору за законодавством України і Польщі. Визначено поняття "припинення трудового договору" та його відмінності від суміжних понять. Проаналізовано правове регулювання припинення трудового договору за законодавством України і Польщі. Охарактеризовано окремі підстави припинення трудового договору за законодавством України і Польщі. Розглянуто порядок припинення трудового договору за угодою (згодою) сторін, з ініціативи працівника, з ініціативи роботодавця та внаслідок обставин, які не залежать від волі сторін, за законодавством України і Польщі. З'ясовано особливості припинення трудового договору з окремими категоріями працівників за законодавством України і Польщі (вагітними жінками і жінками, які мають дітей, неповнолітніми працівниками та керівниками юридичних осіб). Сформульовано науково обґрунтовані пропозиції про внесення змін та доповнень до актів чинного трудового законодавства, проекту ТК України з урахуванням позитивного законодавчого досвіду Польщі.

10.11.18.0154/0418U000039

Наньєва Марія Іванівна. Укладення трудового договору за законодавством України та окремих зарубіжних країн: Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 23.12.2020.

УДК 349.22:331.106 (477).
201 с. – Бібліогр.: 190 назв.

Дисертація є одним із перших у сучасній вітчизняній науці трудового права спеціальним комплексним порівняльно-правовим дослідженням укладення трудового договору за законодавством України та окремих зарубіжних країн. У дисертації визначено поняття та ознаки трудового договору за законодавством України та окремих зарубіжних країн. Здійснено класифікацію видів трудового договору за законодавством України та окремих зарубіжних країн. Визначено поняття укладення трудового договору та його нормативну основу. Розглянуто вимоги до працівників при укладенні трудового договору за законодавством України та окремих зарубіжних країн. Охарактеризовано процедуру укладення трудового договору за законодавством України та окремих зарубіжних країн. З'ясовано особливості укладення трудового договору з окремими категоріями працівників за законодавством України та окремих зарубіжних країн. Визначено гарантії для працівників при укладенні трудового договору. Сформульовано науково обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення актів чинного законодавства, проекту ТК України у частині укладення трудового договору з урахуванням позитивного законодавчого досвіду окремих зарубіжних країн.

10.11.18.0155/0418U000089

Денісова Людмила Леоніївна. Правове регулювання соціального забезпечення працівників поліції в Україні: Дис... к.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 27.12.2017.

УДК УДК 349.3 (477).

213 с. – Бібліогр.: 190 назв.

Дисертацію присвячено системному та ґрунтовному аналізу особливостей правового регулювання соціального забезпечення працівників поліції в Україні. У роботі досліджено сутність трудово-правового статусу працівника поліції, з'ясовано особливості правового регулювання соціального забезпечення працівників поліції, проаналізовано спільні та відмінні риси соціального забезпечення працівників поліції та міліції. Охарактеризовано систему принципів соціального забезпечення працівників поліції. З'ясовано класифікацію функцій соціального забезпечення працівників поліції. Виокремлено гарантії соціального забезпечення працівників поліції. Здійснено теоретико-правову характеристику їх змісту. Встановлено проблеми правового регулювання соціального забезпечення працівників поліції, а також надано пропозиції щодо їх вирішення. Сформовано шляхи запозичення позитивного зарубіжного досвіду щодо правового регулювання соціального забезпечення працівників поліції.

10.11.18.0156/0418U000090

Тиха Аліна Павлівна. Правове регулювання змін трудового договору: Дис... к.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 28.12.2017.

УДК 349.226.

235 с. – Бібліогр.: 209 назв.

У дисертації розкрито специфіку правового регулювання змін трудового договору за діючим та проєкtnим законодавством України про працю. Проаналізовано історію становлення правового регулювання змін трудового договору, починаючи з часів Київської Русі-України по сьогоднішній день, чим доведено, що зміни трудового договору у тій чи іншій мірі регулювались задовго до виникнення трудового права. Систематизовано види змін трудового договору, зокрема виокремлено зміни форми, змісту та виду трудового

договору. Особливу увагу звернено на аналіз правового регулювання зміни змісту трудового договору шляхом зміни обов'язкових та додаткових умов трудового договору: про трудову функцію, оплату праці, місце роботи, режим роботи, робоче місце, а також умов трудового договору, не пов'язаних із виконанням роботи.

10.11.18.0157/0418U000092

Багрій Василь Андрійович. Правове регулювання додаткової заробітної плати в Україні: Дис... к.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 28.12.2017.

УДК 349.232 (477).

208 с. – Бібліогр.: 193 назви.

Дисертацію присвячено системному та ґрунтовному аналізу особливостей правового регулювання додаткової заробітної плати в Україні. У роботі досліджено правову природу додаткової заробітної плати, проаналізовано спільні та відмінні риси основної та додаткової заробітної плати. Охарактеризовано структуру та види додаткової заробітної плати. З'ясовано мету, систему завдань і принципів додаткової заробітної плати в Україні. Виокремлено гарантії додаткової заробітної плати в Україні. Здійснено теоретико-правову характеристику змісту вищезазначених правових явищ. Встановлено проблеми правового регулювання додаткової заробітної плати, а також надано пропозиції щодо їх вирішення. Сформовано напрями запозичення позитивного зарубіжного досвіду у досліджуваній сфері.

10.11.18.0158/0418U000093

Черкунов Олександр Віталійович. Правове регулювання трудової діяльності працівників правоохоронних органів: Дис... к.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 26.12.2017.

УДК УДК 349.2.

197 с. – Бібліогр.: 175 назв.

Дисертацію присвячено комплексному та ґрунтовному аналізу проблематики правового регулювання трудової діяльності працівників правоохоронних органів. У роботі з'ясовано сутність та ознаки трудової діяльності працівників правоохоронних органів. Охарактеризовано етапи генезису правового регулювання трудової діяльності працівників правоохоронних органів. Досліджено мету, завдання і функції правового регулювання трудової діяльності працівників правоохоронних органів. Проаналізовано зміст системи принципів правового регулювання трудової діяльності працівників правоохоронних органів. Виокремлено проблеми сучасного стану правового регулювання трудової діяльності працівників правоохоронних органів та надано пропозиції щодо їх вирішення. З'ясовано позитивний зарубіжний досвід правового регулювання трудової діяльності працівників правоохоронних органів, виокремлено напрями його запозичення в Україну.

10.67 Право соціального забезпечення

10.11.18.0159/0218U001228

Концептуальні засади управління закладами системи соціального захисту населення в Україні: Заключний звіт /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова; Керівник Ярошенко Алла Олександрівна. – ДР 0115U000555. УДК 364-5:005.12:349.3.

113 с.

В проєкті вивчено та проаналізовано принципи, методи та форми управління закладами системи соціального

захисту населення та визначено аспекти, які на сьогоднішній день є ключовими. За допомогою наукових досліджень розроблено якісно нове навчально-методичне забезпечення спеціальності "Соціальне забезпечення" спеціалізації "Управління соціальними закладами". Результати проекту стануть основою розробки концептуальних засад управління закладами системи соціального захисту населення. Визначення ступеню впливу фінансового, матеріально-технічного, кадрового та інших ресурсів на якість управління та діяльність закладів системи соціального захисту населення.

10.77 Кримінальне право

10.11.18.0160/0418U000260

Довгаль Максим Вікторович. Протидія насильницьким злочинам проти осіб, які є носіями авторитету органів державної влади:

Дис... к.ю.н. /Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – Захищена 29.03.2018.

УДК 343.31.

185 с. – Бібліогр.: 324 назви.

У дисертації досліджено теоретичні та методологічні засади протидії насильницьким злочинам проти осіб, які є носіями авторитету органів державної влади. Запропоновано дефініцію поняття "насильницький злочин проти осіб, які є носіями авторитету органів державної влади", підставу, привід та умови криміналізації цих злочинів. Охарактеризовано об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів відповідних злочинів.

10.11.18.0161/0418U000394

Ізай Ірина Миколаївна. Кримінально-правова протидія втручанню в діяльність працівників правоохоронних органів:

Дис... к.ю.н. /Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАНУ. – Захищена 30.05.2018.

УДК 343.35.

241 с. – Бібліогр.: 300 назв.

Дисертація присвячена дослідженню особливостей кримінально-правової протидії втручанню в діяльність працівників правоохоронних органів. Проаналізовано загально-теоретичні засади протидії таким суспільно небезпечним діям, здійснена кримінально-правова характеристика злочинів, які полягають у злочинному втручанні в діяльність працівників правоохоронних органів та/або їх близьких родичів та членів сім'ї у зв'язку з їх професійною діяльністю, проаналізовано проблемні питання практики застосування закону України про кримінальну відповідальність у цій сфері та практику призначення покарання особам за вчинення відповідних злочинів.

10.11.18.0162/0418U000395

Філь Ірина Миколаївна. Кримінально-правова та кримінологічна протидія неналежному виконанню професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником:

Дис... к.ю.н. /Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАНУ. – Захищена 31.05.2018.

УДК 343.6+343.9.

275 с. – Бібліогр.: 473 назви.

У дисертації досліджено загальнотеоретичні та методологічні положення кримінальної відповідальності за неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником. Охарактеризовано об'єктивні та суб'єктивні ознаки складу злочину, передбаченого у ст. 140 КК України. Запропоновано авторські дефініції понять "хворий", "пацієнт", "невиконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником",

"неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником", "медична допомога", "фармацевтична допомога"

10.11.18.0163/0418U000396

Пономарьова Марина Сергіївна. Кримінально-правова характеристика складу злочину постановленням суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови:

Дис... к.ю.н. /Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – Захищена 30.05.2018.

УДК 343.36.

221 с. – Бібліогр.: 291 назва.

У роботі здійснено аналіз родового та безпосереднього об'єкта та об'єктивної сторони складу злочину. При вчиненні злочину під впливом обстановки обґрунтовується доцільність виокремлення у привілейований склад злочину. Обґрунтовано, що рішення Конституційного Суду України є предметом злочину. Здійснено аналіз особи потерпілого від злочину. Доведено доцільність доповнення складу злочину метою "перешкодження доступу до публічної інформації або реалізації права на мирні зібрання".

10.79 Кримінально-процесуальне право (кримінальний процес)

10.11.18.0164/0418U000178

Козакова Ірина Віталіївна. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання у виді позбавлення волі за законодавством України та Держави Ізраїль:

Дис... к.ю.н. /Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. – Захищена 06.02.2018.

УДК 343.265.2(477+569.4) (043.3).

212 с. – Бібліогр.: 213 назви.

Дисертація є завершеною науковою роботою та присвячена дослідженню комплексу питань теоретичного і практичного характеру, що стосуються проблем застосування умовно-дострокового звільнення від відбування покарання у виді позбавлення волі за законодавством України та Держави Ізраїль. В роботі здійснено історичний аналіз розвитку інституту умовно-дострокового звільнення та проведено відмежування його від суміжних інститутів кримінального права.

10.81 Кримінологія

10.11.18.0165/0518U000218

Ліховіцький Ярослав Олкесандрович. Кримінологічні засади запобігання злочинам, що вчиняються персоналом Державної кримінально-виконавчої служби України:

Дис... д.ю.н. /Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – Захищена 27.09.2018.

УДК 343.8 (477).

620 с. – Бібліогр.: 958 назв.

В дисертації здійснено кримінологічну характеристику злочинів, що вчиняються персоналом Державної кримінально-виконавчої служби України у сфері виконання покарань, а також розроблені науково обґрунтовані шляхи щодо нейтралізації блокування, усунення детермінант, що спричиняють та обумовлюють злочинну поведінку цих осіб, та в цілому щодо удосконалення правового механізму загальносоціального, спеціально-кримінологічного та індивідуального запобігання даному виду злочинності.

10.85 Криміналістика

10.11.18.0166/0418U000078

Карпенко Дмитро Олександрович. Техніко-криміналістичне забезпечення розслідування злочинів, пов'язаних з порушенням правил безпеки руху або експлуатації транспорту: Дис... к.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 23.12.2017.

УДК [343.78: 343.78] (477).

202 с. – Бібліогр.: 193 назви.

У дисертації здійснено комплексний аналіз особливостей техніко-криміналістичного забезпечення розслідування злочинів, пов'язаних з порушенням правил безпеки руху або експлуатації транспорту. На основі аналізу позицій учених-криміналістів, чинного кримінального та кримінального процесуального законодавства визначено поняття та зміст техніко-криміналістичного забезпечення досудового розслідування. Розкрито організаційні та правові основи техніко-криміналістичного забезпечення досудового розслідування дорожньо-транспортних пригод, встановлено їх взаємозв'язок.

10.11.18.0167/0418U000080

Коршенко Вадим Анатолійович. Теоретичні та методичні основи судової телекомунікаційної експертизи: Дис... к.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 21.12.2017.

УДК 343.98.

181 с. – Бібліогр.: 221 назва.

У дисертації розроблено наукові основи, загальні методичні і організаційні положення судової телекомунікаційної експертизи. Визначено поняття телекомунікаційної експертизи, досліджено її місце в системі судових експертиз і проаналізовано значення у кримінальному провадженні. Систематизовано об'єкти судової телекомунікаційної експертизи, окреслено предмет та запропоновано перелік завдань цієї експертизи. Розглянуто систему методів і засобів діагностичних та ідентифікаційних досліджень у рамках судової телекомунікаційної експертизи.

10.87 Міжнародне право

10.11.18.0168/0418U000354

Майснер Андрій Васильович. Міжнародний злочин "агресія" в сучасній доктрині міжнародного права: Дис... к.ю.н. /Інститут законодавства Верховної ради України. – Захищена 27.04.2018.

УДК 340.134:341.223.

219 с. – Бібліогр.: 279 назв.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню міжнародного злочину "агресія" у різних формах її вияву, включаючи економічну та інформаційно-комунікаційну агресію, розроблено пропозиції щодо вдосконалення міжнародно-правового механізму протидії агресії, сформульовано новітні методологічні підходи до визначення міжнародно-правових засобів протидії тероризму в контексті формування широкого розуміння поняття агресії на сучасному етапі. Здійснено комплексний аналіз міжнародно-правової бази з питань протидії агресії, включаючи норми міжнародного гуманітарного права, що застосовуються щодо будь-яких збройних конфліктів незалежно від їхнього змісту та інтенсивності бойових дій. Досліджено актуальні питання вдосконалення міжнародно-правових засобів протидії агресії та доктринальних підходів до кваліфікації міжнародного злочину "агресія" на рівні міжнародних організацій та міжнародних судових органів.

11 ПОЛІТИКА. ПОЛІТИЧНІ НАУКИ

11.15 Теорія політичних систем. Внутрішня політика

11.11.18.0169/0418U000064

Попова Марія Федорівна. Роль публічної влади в формуванні стратегії розвитку полікультурних регіонів України (на прикладі Одеського регіону): Дис... к.політ.н. /Державний заклад "Південноукраїнський

національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського". – Захищена 15.12.2017.

УДК 321.7:323.172 (477.74) (043.3).

220 с. – Бібліогр.: 301 назва.

Об'єкт - місцеві органи публічної влади в Україні; мета - визначення ролі місцевої публічної влади у формуванні стратегії розвитку полікультурних регіонів України; методи - інституційний, порівняльний; новизна - визначені шляхи підвищення ефективності ролі публічної влади у формуванні стратегії розвитку полікультурного регіону; результати - можуть бути використані органами державної влади, політичними партіями і рухами для зміцнення механізму взаємодії інститутів громадянського суспільства і держави в особі органів місцевого самоврядування; у навчальному процесі при розробці спецкурсів з політичної науки, місцевого самоврядування, етнополітології.

11.11.18.0170/0418U000214

Таран Ярослав Анатолійович. Українська діаспора Республіки Польща та її роль у демократичному розвитку сучасної України:

Дис... к.політ.н. /Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – Захищена 05.03.2018.

УДК 323. 15: 94 (477).

187 с. – Бібліогр.: 287 назв.

Досліджено причини виникнення, сучасний стан і напрями використання потенційних можливостей української діаспори Республіки Польща в умовах демократичного розвитку сучасної України. Охарактеризовано визначальні риси діаспори як державотворчого чинника: участь у суспільно-політичних, соціально-економічних та культурних процесах "материнської" землі, ретрансляція її основних цінностей; забезпечення своїй батьківщині позитивного міжнародного іміджу, економічної, культурної та інформаційної присутності в геополітично важливих регіонах; сприяння розв'язанню внутрішніх проблем рідної країни.

11.11.18.0171/0418U000215

Оснач Олексій Михайлович. Інститути та механізми модернізації міграційної політики: порівняльно-політологічний аналіз: Дис...

к.політ.н. /Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – Захищена 05.03.2018.

УДК 325-024.79 (-11) (477) (043.3).

211 с. – Бібліогр.: 490 назв.

Обґрунтовано необхідність створення ефективного міжнародного режиму в сфері міграційної політики з метою зменшення обсягу нелегальних міграційних потоків, перетворення міграції на важливий ресурс розвитку та інструмент забезпечення глобальної економічної рівноваги, закріплення гарантій дотримання прав мігрантів.

11.11.18.0172/0418U000254

Грабіна Ганна Вікторівна. Субкультура влади як фактор політичних перетворень в межах хвиль демократизації: Дис... к.політ.н.

/Державний заклад "Південноукраїнський національний

педагогічний університет імені К.Д. Ушинського". – Захищена 15.03.2018.

УДК 321.7-027.19:316.723:303.446 (043.3).

197 с. – Бібліогр.: 217 назв.

Об'єкт - феномен субкультури влади; мета - визначення ролі субкультури влади в процесі демократизації суспільства; методи - структурно-функціональний, дискурсу, контент-аналіз; новизна - реалізована спроба аналізу сутності демократичного переходу за допомогою концепту "субкультура влади", що дало можливість поєднати культурологічний, кратологічний та політико-антропологічний виміри транзитологічних досліджень; результати - можуть бути використані державними органами, політичними партіями в процесі демократизації суспільства, при викладанні політології, спецкурсів "Політичні інститути та процеси", "Політична культура та ідеологія".

11.11.18.0173/0418U000295

Фогел Христина Євгенівна. Політичні аспекти становлення та розвитку міграційної політики Європейського Союзу: Дис... к.політ.н.

/Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 29.03.2018.

УДК 327:[314.15]:061.1ЄС.

283 с.: 1 іл. – Бібліогр.: 511 назва.

Дисертаційна робота присвячена ґрунтовному дослідженню політичних аспектів становлення та розвитку міграційної політики Європейського Союзу в контексті трансформації міжнародного середовища. Проаналізовано еволюцію міграційних політик держав - членів ЄС (на прикладі ФРН, Республіки Польща та Грецької Республіки) у контексті формування, функціонування та трансформації спільної міграційної політики ЄС. Охарактеризовано зовнішній вимір міграційної політики ЄС та його значення для діяльності третіх країн, виокремлено новий, п'ятий етап становлення міграційної політики ЄС (розпочався з 2016 р.), на якому держави-члени демонструють прагнення екстерналізувати окремі питання, пов'язані з регулюванням міграційних потоків, що засвідчує значущість "зовнішнього виміру" міграційної політики ЄС.

11.25 Теорія міжнародних відносин. Зовнішня політика і дипломатія

11.11.18.0174/0418U000157

Моценко Олександр Миколайович. Близькосхідний вектор зовнішньої політики Турецької Республіки в постбіполярний період: Дис... к.політ.н. /Чорноморський національний університет імені Петра Могили. – Захищена 19.01.2018.

УДК 327 (560-15) (043.3).

225 с. – Бібліогр.: 261 назва.

У дисертації проведено комплексне дослідження близькосхідної регіональної політики Туреччини у постбіполярний період. Розкрито основні етапи, особливості еволюції та формування зовнішньої політики країни на Близькому Сході з моменту створення Республіки і до сьогоднішнього дня. Досліджено місце Близького Сходу в сучасній зовнішньополітичній доктрині Турецької Республіки.

11.11.18.0175/0218U000997

Інформаційно-комунікаційні та політико-правові фактори трансформації системи міжнародних відносин на початку ХХІ ст:

Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Луцький Юрій Остапович. – ДР 0113U005278. УДК 327*71* 327.009.11 327.009; 339.9 001.89:004.31; 001.89:004.6.

510 с.

Описано нову модель балансу сил з погляду неоніституціоналізму та конструктивізму. Розкрито сутнісні характеристики парадигми європейської безпеки у вимірах формування нової системи "балансу сил" в Центральній-Східній Європі (ЦСЄ). Досліджено консервативно-державну та ліберально-демократичну моделі зовнішньої політики Словачької Республіки та визначено її основні зовнішньополітичні пріоритети. Виявлено чинники та умови формування сепаратизму, описано особливості та специфіка прояву сепаратистських тенденцій в країнах ЦСЄ, їх вплив на національну безпеку держави та регіону. У контексті трансформації міжнародних відносин слід констатувати зростання у ЦСЄ загрози сепаратистських конфліктів та регіонального сепаратизму. Встановлено, що одним з основних факторів посилення сепаратистських тенденцій у ЦСЄ є зовнішня підтримка таких конфліктів РФ. Досліджено соціально-комунікаційні технології міжкультурної взаємодії системи місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства (ГС). Категоріально ідентифіковано суб'єкти суспільних відносин, які спроможні впроваджувати професійні стандарти для створення компромісної комунікаційної дійсності. З'ясовано критерії соціально-комунікаційної технологічної оптимізації міжкультурної взаємодії системи місцевого самоврядування та інститутів ГС. Проаналізовано глобальне ГС як особливий суб'єкт на глобальній політичній арені. Побудовано модель глобального ГС, яка відображає основні особливості феномена, позитивні та негативні аспекти його функціонування, а також потенційні способи вирішення проблем та оптимізації діяльності акторів. Проаналізовано процес трансформації суспільних цінностей внаслідок приходу та проникнення нових технологій в життя сучасної людини. Визначено потенційні загрози для суспільства внаслідок автоматизації майбутнього.

13 КУЛЬТУРА

13.09 Історія культури. Історія вивчення культури

13.11.18.0176/0418U000054

Гіса Оксана Андріївна. Краківська та львівська музикологічні школи як феномен культури України та Польщі: Дис... к.мист. /ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника". – Захищена 28.12.2017.

УДК 378.4(477.83)+78.03.

168 с.: 5 табл., 10 іл. – Бібліогр.: 352 назв.

Дисертація присвячена системному дослідженню діяльності кафедр музикології Ягеллонського та Львівського університетів у руціці ягеллонської традиції Польщі й України в оригінальному переломленні засад європейської музичної академічної освіти від часу їхнього заснування (1911-1912 рр.) - до початку ХХІ ст. Виявлено освітню спрямованість ягеллонства, яка нерозривно пов'язана з національно-конфесійною багатоскладовістю в межах викладацького й учнівського загалу. Встановлено, що історично суттєвою корегуючою складовою буття Краківського й Львівського університетів стала неоягеллонська-панславистська світоглядна хвиля ХІХ - першої половини ХХ сторіччя, свідством впливовості якої виступає "рівняння на європейський Схід" найвидатніших представників культури й мистецтва Польщі у ХХ ст. Проаналізовано напрями наукової діяльності завідувачів кафедр А. Хибінського та З. Яхімецького. З'ясовано напрями наукової діяльності учнів професорів З. Яхімецького й А. Хибінського в Інституті музикології Ягеллонського університету; кафедрах музикознавства Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка та

Львівського університету ім. І. Франка. Проаналізовано до-робок представників сучасної краківської та львівської му-зикологічних шкіл у напрямі втілення ягеллонських засад слов'янської культурно-мистецької співпраці. Порівняльний аналіз діяльності двох музикознавчих шкіл - краківської та львівської засвідчив спільні й відмінні риси діяльності цих провідних дослідницьких утворень, дав змогу простежити шлях становлення музикології як науки та навчальної ди-сципліни на теренах Польщі й України. У результаті актив-ної взаємодії вчених кількох поколінь сформовано тради-ції потужних наукових центрів - краківського й львівського, сильного органіку поєднання європейської широти освіти і прослов'янської патріотичної націленості своєї фахової ді-яльності.

13.11.18.0177/0418U000055

Степанюк Ігор Віталійович. Вокально-хореографічна культура Волині другої по-ловини ХХ - початку ХХІ століття: джерела та сучасні тенденції функціонування: Дис...

к.мист. /ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника". - Захищена 28.12.2017.

УДК 784/792.8/793.3(477.82)"196/20"(043.3).

207 с.: 212 іл. - Бібліогр.: 589 назв.

У дисертації досліджуються джерела та тенденції роз-витку вокально-хореографічної культури Волині другої по-ловини ХХ - початку ХХІ століття. Ґрунтовно аналізую-ться теоретичні та методологічні аспекти дослідження син-тетичних видів мистецтва, вивчаються особливості функці-онування аматорського вокально-хореографічного мистецтва в регіоні, висвітлюється система хореографічної освіти як джерела розвитку професійного вокально-хореографічного мистецтва. Основні тенденції розвитку досліджуваного син-тетичного жанру досліджуються на матеріалі провідного вокально-хореографічного колективу регіону - Волинського народного хору, діяльність якого вирізняється широкою па-літрою яскраво-вираженого регіонального та національного репертуару, широкою географією концертних та конкурсно-фестивальних виступів.

13.11.18.0178/0418U000166

Янина-Ледовська Євгенія Вікторівна. Куль-турна обумовленість хореографічних інтер-претацій балету І. Стравінського "Весна свя-щенна": Дис... к.мист. /Харківська державна академія культури. - Захищена 01.02.2018.

УДК 792.82:130.2] (043.5).

203 с. - Бібліогр.: 284 назви.

Об'єкт дослідження - балет Ігоря Стравінського "Весна священна" та його хореографічні інтерпретації. Досліджено культурну детермінацію балету І. Стравінського "Весна свя-щенна" та його хореографічних варіантів, створених протя-гом ХХ - поч. ХХІ ст. Запропоновано типологію хореогра-фічних інтерпретацій балету "Весна священна". Визначено балет І. Стравінського як твір-передбачення, що окреслив перспективи розвитку сучасного балетного театру та мисте-цького авангарду. Галузь науки - теорія та історія культу-ри, мистецтвознавство.

14 НАРОДНА ОСВІТА. ПЕДАГОГІКА

14.01 Загальні питання народної освіти і пе-дагогіки

14.11.18.0179/0418U000355

Горідько Наталія Михайлівна. Моделі і ме-тоди управління екологічними знаннями в освітніх проєктах: Дис... к.т.н. /Національний транспортний університет. - Захищена 11.05.2018.

УДК УДК 005.8:001.8:504.06:37:0022.

187 с.: 22 табл., 47 іл. - Бібліогр.: 143 назви.

Дисертаційна робота присвячена вирішенню актуаль-ного науково-технічного завдання розробки методів, моде-лей та інструментів управління екологічними знаннями для формування екологічної компетентності членів проєктної команди в освітніх проєктах, що спрямовані на зниження техногенного впливу на довкілля.

14.11.18.0180/0218U000891

Адаптація теорії і практики створення уч-бового центру ситуаційного моделювання та управління для галузі фінансового і зовні-шньоторгового інжинірингу: Заключний звіт /Київський національний торговельно-економічний універ-ситет; Керівник Краскевич Валерій Євгенович. - ДР 0112U004540. УДК 519.876.2/004.942+687.015.

95 с.

Об'єкт дослідження - учбовий ситуаційний центр. Мета - створення автоматизованої інтелектуальної системи під-тримки прийняття оптимальних рішень для управління в сфері фінансового інжинірингу. Одним із найважливіших принципів, покладених в основу проєктування і викори-стання УСЦ слідує вважати принцип "дружнього" інтер-фейсу (ЦДІ). В процесі створення УСЦ необхідно будова-ти "дружній" інтерфейс системи з врахуванням специфі-ки конкретних користувачів. СЦ створюється для підтрим-ки прийняття управлінських рішень і повинен вміти під-лаштуватися під не професіонального користувача - лю-дину, яка приймає рішення. Тому інтерфейс системи повин-ен враховувати індивідуальні особливості особи, що при-ймає рішення. Методи дослідження: Ґрунтуючись на прин-ципі "дружнього" інтерфейсу розробнику алгоритмічного забезпечення спільно з користувачем чи (або) особою, яка приймає рішення (ОПР) необхідно визначити, що є вхідною інформацією для моделювання СОЯП (система, об'єкт, яви-ще, процес), що є вихідною (бажаною) інформацією та що є перешкоджаючими факторами для отримання остан-ньої інформації (перешкоди). Програмно-інструментальні засоби. Використовується методологія структурного аналізу і проєктування SADT (Structured Analysis and Design Techni-que), яка на протязі останніх десятиріч використовується для задач проєктування комп'ютерних систем для вирішен-ня задач управління, в тому числі, управління фінансами. Для моделювання статичних задач використовується IDEF (IcomDefinition) технологія за допомогою засобів BPwin. Для моделювання динамічних задач використовується методоло-гія IDEF/CPN (Colored Petri Nets). Комп'ютерне проєктуван-ня програмних засобів здійснюється за допомогою CASE - засобів (Computer Aided Software Engineering). Робота переда-ється за кордон за договірною ціною.

14.11.18.0181/0218U001174

Духовно-мистецька творчість дітей та мо-лоді у сучасному соціокультурному просторі: Заключний звіт /Тернопільський національний пе-дагогічний університет імені Володимира Гнатюка; Ке-рівник Водяний Богдан Остапович. - ДР 0113U000120. УДК 37.017.92(036).

35 с.

Об'єкт дослідження - процес духовного розвитку твор-чої особистості. Предмет дослідження - художньо-творча ді-яльність дітей та молоді в умовах позашкільного творчого культурно-освітнього середовища. Мета дослідження -

розробка організаційно-педагогічної та культурологічної моделі духовного становлення творчої особистості у суча-сному соціокультурному просторі. Робота розповсюджує-ться за договірною ціною.

14.11.18.0182/0218U001177

Реалізація гендерного підходу в освітньо-виховний простір "навчальний заклад - родина - громада" в контексті європейської моделі демократії: Заключний звіт /Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка; Керівник Кравець Володимир Петрович. – ДР 0115U000193. УДК 305:37(477).

82 с.

Об'єкт - гуманізація освітньо-виховного простору "навчальний заклад - родина - громада" на засадах гендерного підходу як інноваційної соціально-педагогічної технології. Мета. Розробка і методологічне обґрунтування засад гендерного підходу та його імплементації як системативної складової гуманізації освітньо-виховного простору "навчальний заклад-родина-громада" задля прогнозування можливостей самореалізації нової генерації громадян України в умовах євроінтеграції та формування егалітарного світогляду (гендерної компетентності, чутливості та толерантності) в учнівської та студентської молоді як демократичних стратегій мислення. Методи дослідження та апаратура. Теоретичні та емпіричні методи, психодіагностичний інструментарій, педагогічне моделювання, експеримент, активні соціально-психологічні методи навчання, гендерна експертиза нормативно-правових освітніх документів та дидактичних матеріалів; математико-статистична обробка для кількісного та якісного аналізу емпіричних даних. Теоретичні і практичні результати. Обґрунтовано педагогічні умови формування валеологічної культури у дітей 5-10-ти років. Уточнено сутність поняття "валеологічна культура" як інтегративного феномену кризів призму гендеру та сформульовано поняття "валеологічна культура старших дошкільників і молодших школярів на засадах гендерного підходу". Виявлено вплив соціально-педагогічних чинників гендерної соціалізації на формування валеологічної культури у старших дошкільників і молодших школярів. Визначені межі й уточнені категорії сексуальної педагогіки; розроблені принципи відбору змісту сексуально-педагогічної освіти у вищій школі; виявлено дидактичні умови реалізації сексуально-педагогічної вищої освіти; визначено структурні ознаки роботи зі сексуальної соціалізації та вимоги довузівської сексуально-педагогічної освіти; розроблено програмні вимоги з питань підготовки майбутніх педагогів до здійснення сексуальної соціалізації дітей, що враховують їх психічні та індивідуальні особливості. На основі отриманих результатів дослідження розроблено навчально-методичний комплект з основ здоров'я (підручник і робочий зошит з грифом МОН України, посібник для вчителя); навчальну програму освітнього курсу "Фінансова мудрість родинної педагогіки" і навчально-методичний посібник "Відкриті родинні студії "Фінансова мудрість батьківської педагогіки" з грифом МОН України, навчально-методичні посібники "Гендерне виховання дошкільнят", "Сексуальна педагогіка". Новизна. Реалізація інтегративного гендерного підходу у освітньо-виховний простір передбачає методологічне обґрунтування його різновиду - особистісно-егалітарного підходу як базового щодо формування гендерних компетентностей у всіх учасників соціокультурної взаємодії на основі "педагогічної матриці" національної гуманістичної спадщини, здійснення аналізу психологічних механізмів диференціації та інтеграції статевої поведінки зростаючої особистості, їх змісту та форм у системі патріархальних та егалітарних орієнтацій; виявлення характеру міжстатевих взаємин представників обох статей на основі рівності-нерівності, домінування-підлеглості; визначення критеріїв гендерної взаємодії в батьківсько-дитячих взаєминах з метою попередження домашнього та інших форм насильства над дітьми; розробки

психодіагностичного інструментарію для вивчення феномену дитячої та молодіжної субкультури зі врахуванням вікових та етнокультурних особливостей; розвиток інфраструктури Школи гендерної рівності (інтерактивне навчання підлітків та юнацтва за принципом "рівний-рівному"). Виявлення специфіки дитячо-батьківських взаємин; стереотипізованості педагогічних настановлень дорослих (батьків, вихователів та вчителів) та шляхів її подолання як умови вільного статевої ролі самовизначення дітей та юнацтва; утвердження егалітарних сімейних цінностей і поширення засад усвідомленого, відповідального, батьківства. Ефективність впровадження. Проведено Міжнародну та всеукраїнську науково-практичні конференції, здійснено гендерний аудит ВНЗ. Загалом за звітний період протягом 2015-2017 рр. надруковано: комплекс навчально-методичної літератури (1 підручник з грифом МОН України, 8 посібників (6 - з грифом МОН України) для вчителів, вихователів, батьків), 1 навчальна програма освітнього курсу, 1 брошуру. Опубліковано 4 статті у колективних монографіях; 4 - у навчально-методичному посібнику для вчителів, 1 збірник матеріалів конференції, 11 - у зарубіжних виданнях, 6 статей - у виданнях, які входять у науко-метричну базу Index Copernicus, 27 публікацій - в фахових виданнях, близько 17 статей у інших виданнях, 37 тез і матеріалів конференції. Оновлено інформаційний дайджест міжнародної кампанії "16 днів проти гендерно-обумовленого насильства". Розширено інфраструктуру Гендерно-освітнього Науково-дослідного центру з проблем гендерної освіти та виховання учнівської та студентської молоді НАПН України - ТНПУ ім. В.Гнатюка. Сфера використання. Гуманітарні науки. Робота розповсюджується за договірною ціною.

14.11.18.0183/0218U001337

Сучасні технології підготовки майбутніх менеджерів освітньої сфери в контексті єдиного європейського простору: Заключний звіт /Херсонський державний університет; Керівник Федяєва Валентина Леонідівна. – ДР 0115U001127. УДК 378.1:005 (4).

248 с.

Розв'язання основних задач: проаналізовано теоретико-методологічні та історичні засади підготовки менеджерів освіти в умовах магістратури; розроблено структурно-функціональну модель підготовки майбутніх управлінців в умовах вищого навчального засобами сучасних педагогічних технологій у контексті єдиного європейського освітнього простору, яка охоплює: суб'єктів взаємодії, організаційно-педагогічні умови, чинники формування освітнього простору майбутніх менеджерів освітньої галузі, етапи формування професійної компетентності майбутніх управлінців у вищих навчальних закладах, зміст роботи на кожному з етапів з урахуванням визначених умов, організаційні форми й методи роботи, що визначають зміст педагогічних технологій; теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено організаційно-педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх менеджерів освітньої галузі у процесі професійної підготовки засобами педагогічних технологій.

14.09 Історія народної освіти і педагогіки. Персоналія

14.11.18.0184/0418U000030

Сирова Юлія Володимирівна. Організаційно-педагогічні засади методичної роботи в дошкільних навчальних закладах України (друга половина ХХ століття): Дис... к.пед.н. /Академія педагогічних наук України. – Захищена

12.12.2017.

УДК УДК 373(091).

245 с.: 1 табл. – Бібліогр.: 407 назв.

На підставі аналізу значного масиву першоджерел і джерелознавчої літератури цілісно досліджено питання розвитку організаційно-педагогічних засад методичної роботи в дошкільних навчальних закладах України в другій половині ХХ століття. Схарактеризовано різні аспекти наукової розробки проблеми; з'ясовано провідні поняття дослідження; визначено передумови становлення питань, які вивчаються, в Україні досліджуваного періоду. Науково обґрунтовано етапи (1950-ті рр.; 1960-1983 рр.; 1984-1999 рр.) розвитку організаційно-педагогічних засад методичної роботи в дошкільних навчальних закладах зазначеного періоду. Окреслено перспективи творчого використання педагогічно цінних ідей і досвіду організації методичної роботи в дошкільних установах другої половини ХХ століття за сучасних умов розвитку дошкільної освіти та сформульовано прогностичні тенденції подальшого розвитку зазначених питань в Україні.

14.11.18.0185/0418U000326

Берладина Ольга Богданівна. Тенденції розвитку початкових шкіл сільської місцевості в Україні (друга половина ХХ - початок ХХІ століття): Дис... к.пед.н. /Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. – Захищена 26.04.2018.

УДК УДК 373.3(477-22)(091)"195/201".

298 с.: 2 табл., 3 іл. – Бібліогр.: 299 назв.

У дисертаційній праці здійснено цілісний історико-педагогічний аналіз тенденцій розвитку початкових шкіл сільської місцевості в другій половині ХХ - початку ХХІ століття. Розкрито генезу, сутність, чинники розвитку, історіографію, джерельну базу дослідження, роль і місце початкової школи в соціальній інфраструктурі села, уточнено і конкретизовано понятійно-категоріальний апарат.

14.11.18.0186/0418U000403

Крапивний Ярослав Миколайович. Розвиток педагогічної майстерності вчителя в духовних освітніх закладах Чернігівщини (XVIII-XIX століття): Дис... к.пед.н. /Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України. – Захищена 30.05.2018.

УДК 37.014.521(477.51) "17/18".

292 с.: 11 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 283 назви.

Систематизовано й узагальнено зміст, специфіку та організаційні форми опанування складниками педагогічної майстерності в контексті історичного поступу; обґрунтовано перспективи творчого використання прогресивних ідей та історичного досвіду розвитку педагогічної майстерності в духовних освітніх закладах Чернігівщини XVIII-XIX ст. для реформування сучасної системи підготовки вчителів України.

14.11.18.0187/0418U000404

Пастушок Ольга Іванівна. Розвиток системи освіти дорослих у Польщі (друга половина ХХ - початок ХХІ століття): Дис... к.пед.н. /Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України. – Захищена 30.05.2018.

УДК 374.7-043.86(51-"19"/-15"20")(438).

198 с.: 15 табл., 10 іл. – Бібліогр.: 304 назви.

Дисертація присвячена цілісному аналізу проблеми розвитку системи освіти дорослих у Польщі другої половини ХХ - початку ХХІ ст. Виявлено чинники розвитку системи

освіти дорослих у Польщі в окреслений період та проаналізовано її нормативно-правове забезпечення. Розроблено авторську періодизацію розвитку освіти дорослих Польщі у другій половині ХХ - на початку ХХІ ст. за нормативним, історичним, організаційним і змістовим критеріями. З'ясовано, що система освіти дорослих у Польщі в означений період характеризувалася цілісністю, динамічністю та складалася із двох підсистем - шкільної (загальноосвітні початкові і середні школи для дорослих, гімназії, середні професійні, середні спеціальні школи для дорослих, поліцейські школи, ліцеї, вищі навчальні заклади і курси при центрах зайнятості) і позашкільної (центри неперервного і практичного навчання, центри підвищення кваліфікації, народні університети, центри освіти дорослих, університети третього віку.

14.11.18.0188/0218U001341

Освітні технології реалізації психолінгвістичного підходу в корекційно-розвивальному навчанні дітей з порушеннями мовлення:

Заключний звіт /Інститут спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук України; Керівник Данилавічюте Еляна Анатоліївна. – ДР 0115U000203. УДК 376-056.264-053.2/.6.

40 с.

Об'єкт дослідження: мовленнєва та навчальна діяльність дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку. Мета дослідження: розроблення науково-методичних засад удосконалення моделей регламентування та імплементації змісту спеціальної освіти дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку. Методи: аналіз та узагальнення науково-теоретичної літератури з проблеми дослідження, програм та підручників для масових та спеціальних загальноосвітніх шкільних та дошкільних навчальних закладів; психолого-педагогічний експеримент констатувального та формувального характеру; спостереження, кількісний та якісний аналіз отриманих емпіричних даних. Основні результати: концепція, монографія, збірники наукових праць, навчально-методичні рекомендації, статті. Галузь застосування: дошкільні та шкільні заклади для дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку, вищі навчальні заклади, курси підвищення кваліфікації. Робота розповсюджується за договірною ціною.

14.11.18.0189/0218U001352

Особистісно орієнтовані технології навчання дітей з порушеннями слуху в контексті соціокультурного підходу:

Заключний звіт /Інститут спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук України; Керівник Литовченко Світлана Віталіївна. – ДР 0115U000202. УДК 376-056.263-053.2/.6:37.091.31. 47 с.

Об'єкт дослідження: організація та зміст навчання дітей з порушеннями слуху. Мета роботи: наукове обґрунтування змісту освіти дітей з порушеннями слуху та розроблення особистісно орієнтованих технологій його реалізації в контексті соціокультурного підходу. Методи роботи: Теоретичні: аналіз філософської, психолого-педагогічної, методичної літератури, вивчення та узагальнення педагогічного досвіду, порівняльний аналіз. Емпіричні: методи педагогічної та психологічної діагностики (психолого-педагогічне спостереження, анкетування, опитування учнів, батьків і педагогів навчальних закладів), аналіз учнівських робіт та навчально-методичної документації. Результати: Виявлено закономірності, що визначають трансформації соціального інституту освіти та провідні тенденції в реформуванні освіти дітей з особливими потребами, зокрема дітей з порушеннями слуху. Охарактеризовано тенденції, які є актуальними щодо реалізації сучасних світових вимог до побудови змісту освіти дітей з порушеннями слуху, зокрема: прийнят-

тя соціальної моделі розуміння порушення слуху; визнання пріоритету принципів суб'єктивності, варіативності форм і гнучкості змісту освіти, а також врахування взаємозумовленості змістового і технологічного компонентів; особистісно орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного освітніх підходів. Науково обґрунтовано зміст основної ланки освіти дітей з порушеннями слуху на основі особистісної спрямованості навчання, визнання індивідуальності, самобутності й самоцінності особистості, врахуванні суб'єктивного досвіду, можливостей та потреб учня. Розроблено зміст основної ланки освіти дітей глухих та зі зниженим слухом з предметів: українська мова, географія, трудове навчання (8-10 класи). Теоретично обґрунтовано та розроблено зміст Програм з корекційно-розвиткової роботи для 5-9 (10) класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів: "Ритміка" для глухих дітей; "Ритміка" для дітей зі зниженим слухом; для 1-5, 6-10, 11-12 класів загальноосвітніх навчальних закладів зі спеціальною та інклюзивною формами навчання: "Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови для глухих дітей (у співавторстві)", "Розвиток слухового сприймання та формування вимови для дітей зі зниженим слухом" (у співавторстві). Здійснено теоретичне обґрунтування методичних підходів до реалізації змісту початкової освіти дітей з порушеннями слуху з предметів "Математика", "Літературне читання", "Предметно-практичне навчання". Робота розповсюджується за договірною ціною.

14.11.18.0190/0218U001354

Формування навчальної діяльності у дітей із затримкою психічного розвитку в умовах реформування освіти: Заключний звіт /Інститут спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук України; Керівник Прохоренко Леся Іванівна. – ДР 0115U000205. УДК 376 - 056.34:616.89-008.1/053.4/.5:37.014.3.

52 с.

Об'єкт дослідження: навчальна діяльність школярів із затримкою психічного розвитку. Предмет дослідження: формування навчальної діяльності школярів із затримкою психічного розвитку в умовах реформування освіти. Мета дослідження: теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка формування навчальної діяльності школярів із затримкою психічного розвитку в умовах реформування освіти. Методи дослідження. Для забезпечення достовірності положень і висновків та розв'язання завдань дослідження передбачається використання комплексу методів, серед яких теоретичні: аналіз (логіко-теоретичний, порівняльний) психолого-педагогічної літератури для розкриття сутності й особливостей розроблення дидактичного та методичного забезпечення реалізації змісту освіти дітей із ЗПР та визначення основних понять; навчально-дидактичної літератури, пов'язаної з навчання дітей в початковій й основній школі в Україні та закордоном; емпіричні: психолого-педагогічне спостереження, опитування, тестування, аналіз учнівських робіт та навчально-методичної документації, психолого-педагогічний експеримент. Протягом звітнього періоду реалізовані наступні завдання 1. Здійснено аналіз результатів впровадження науково-методичного та навчально-дидактичного забезпечення початкової та основної ланки освіти дітей із затримкою психічного розвитку. 2. Підготовано навчально-методичні посібники: "Навчальна діяльність школярів із затримкою психічного розвитку: теорія та практика", "Технологія формування спілкування дітей із затримкою психічного розвитку" та методичні рекомендації "Формування міжособистісних стосунків у підлітків із ЗПР". 3. Здійснено моніторинг впровадження результатів НДР. Результати НДР впроваджено у практику роботи:

спеціальних загальноосвітніх шкіл для дітей із ЗПР, інклюзивних класів, навчально-реабілітаційних центрів. Галузь

застосування результатів роботи: спеціальна психологія, педагогіка, корекційна педагогіка. Робота розповсюджується за договірною ціною.

14.11.18.0191/0218U001361

Корекційно-розвивальна спрямованість реалізації компетентнісного підходу в змісті освіти дітей з розумовою відсталістю: Заключний звіт /Інститут спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук України; Керівник Чеботарьова Олена Валентинівна. – ДР 0115U000200. УДК 376-056.34/.36-053.4:37.011.33.

73 с.

Об'єкт дослідження: організація та зміст навчання дітей з інтелектуальними порушеннями. Мета роботи: наукове обґрунтування концептуальних засад змісту освіти дітей з інтелектуальними порушеннями та розроблення програмно-методичного та корекційно-розвивального забезпечення його реалізації в контексті компетентнісного підходу. Методи роботи: Теоретичні: аналіз філософської, психолого-педагогічної, методичної літератури, вивчення та узагальнення педагогічного досвіду, порівняльний аналіз. Емпіричні: методи педагогічної та психологічної діагностики (психолого-педагогічне спостереження, анкетування, опитування учнів, батьків і педагогів навчальних закладів), аналіз учнівських робіт та навчально-методичної документації. Результати роботи: Визначено наукові принципи розроблення змісту освіти дітей з порушеннями інтелектуального розвитку. Підготовлено монографію "Теоретичні та методичні засади реалізації змісту освіти дітей з порушеннями розумового розвитку" (авт.: О.В. Чеботарьова, Г.О. Блеч, І.В. Гладченко, С.В. Трикоз, І.В. Бобренко), в межах якої обґрунтовано концептуальні підходи та визначено основні напрями оновлення змісту освіти молодших школярів з інтелектуальними порушеннями, презентовано провідні освітні напрями та корекційно-розвивальні технології навчання молодших школярів з порушеннями інтелектуального розвитку (легкого та помірного ступеня, представлено інтегративну модель освіти дітей зазначеної категорії, яка складається з організаційного, змістового та технологічно-процесуального компонентів. Зміст розділів висвітлює концептуальні підходи та технології формування соціально-адаптивних та життєвих компетенцій у процесі трудового та соціально-побутового навчання, розвитку мовлення, навчання математики, української мови, основ здоров'я, фізичної культури, природознавства, образотворчого та музичного мистецтва. Також презентовано, вперше розроблені в Україні корекційно-розвивальні напрями, а саме: арт-педагогічні, музично-ритмічні, комунікативні, сенсорно-інтегративні, соціально-особистісні. Робота розповсюджується за договірною ціною.

14.23 Дошкільне виховання. Дошкільна педагогіка

14.11.18.0192/0418U000420

Шульга Людмила Миколаївна. Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку на заняттях з малювання: Дис... к.пед.н. /Інститут проблем виховання НАПН України. – Захищена 29.05.2018.

УДК 37.015.31.016:74(043.5).

259 с.: 19 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 355 назв.

У дисертаційному дослідженні запропоновано новий підхід до вирішення актуальної проблеми розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку на заняттях із ма-

лювання. Проаналізовано стан розробленості питання у вітчизняній та зарубіжній літературі. Шляхом теоретичного аналізу наукових джерел уточнено сутність поняття "творчі здібності дитини дошкільного віку". Визначено структурні компоненти (образно-асоціативний, емоційно-чуттєвий, продуктивний), критерії (когнітивний, сенсорно-естетичний, діяльнісно-естетичний) і відповідні показники, схарактеризовано рівні сформованості творчих здібностей дітей дошкільного віку (високий, середній і низький). Розроблено, теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено технологію розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку на заняттях із малювання як модель організації художньо-естетичної діяльності дошкільників, що спрямована на набуття в них когнітивного досвіду, емоційно-чуттєвого сприйняття навколишнього світу, формування естетичного ставлення до його об'єктів і забезпечує художньо-творче самовираження кожної дитини. Визначено й обґрунтовано педагогічні умови ефективного впровадження технології розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку на заняттях із малювання: професіоналізм педагога (психолого-педагогічна, культурологічна, технологічна компетенції) і методичне, дидактичне та інформаційне забезпечення освітнього процесу на заняттях з малювання. Результати впровадження розробленої технології в освітній процес закладів дошкільної освіти довели її ефективність.

14.11.18.0193/0218U001362

Теоретико-методичне забезпечення інклюзивного навчання дошкільників з особливими потребами в умовах модернізаційних змін в Україні: Заключний звіт /Інститут спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук України; Керівник Коваль Людмила Вікторівна. – ДР 0115U000206. УДК 373.043.2 - 056.2/.3.

40 с.

Об'єкт дослідження: процес інклюзивного навчання дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами. Мета дослідження: розроблення науково-методичних засад формування навчально-виховного процесу дітей дошкільного віку з порушеннями психофізичного розвитку в інклюзивних умовах. Галузь застосування: середня (науково-методичне забезпечення навчально-виховної роботи) та вища (підготовка та перепідготовка спеціалістів) ланки освіти. Методи роботи: аналіз наукової зарубіжної та вітчизняної психолого-педагогічної літератури, педагогічне спостереження, анкетування, бесіди, експериментальні дослідження. Результати: науково обґрунтовано та розроблено концептуальні засади інклюзивного навчання дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами. Визначено основні науково-теоретичні підходи до організації навчально-виховної діяльності в ДНЗ з інклюзивним навчанням з урахуванням сучасних освітніх тенденцій. Розроблено та апробовано навчально-методичне забезпечення інклюзивної освіти. Робота розповсюджується за договірною ціною.

14.25 Загальноосвітня школа. Педагогіка загальноосвітньої школи

14.11.18.0194/0418U000206

Андрійчук Ольга Іванівна. Тестове оцінювання навчальних досягнень старшокласників з історії: Дис... к.пед.н. /Інститут педагогіки НАПН України. – Захищена 21.02.2018.

УДК 37.091.26.373.5.94.

356 с.: 33 табл., 21 іл. – Бібліогр.: 247 назв.

For the first time, as a separate didactic phenomenon, a test has been conducted to assess the educational achievements of senior pupils at Ukrainian history lessons; the matrix of the

test has been designed for assessing the level of development of components of historical competence; the methodical conditions for the effective implementation of the test evaluation of senior pupils on the history of Ukraine have been substantiated, in particular: preparation of teachers for the creation and use of test tasks for assessing students, psychological and cognitive readiness of senior pupils for participation in the test evaluation, systematic application of the test evaluation of academic achievements of students after each topic or section of the course; the test method for evaluating the educational achievements of 10-11th-grade students in Ukrainian history lessons has been developed and experimentally tested. Key words: test, test evaluation, matrix of test content, components of historical competence.

14.11.18.0195/0418U000283

Мірошниченко Ольга Миколаївна. Виховання здоров'язбережувальної поведінки молодших школярів засобами українських народних традицій: Дис... к.пед.н. /Державний заклад „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка". – Захищена 28.03.2020.

УДК 37.014.5:81'374.26 – 20/21 – (043.5).

313 с.: 19 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 310 назв.

Об'єкт: процес виховання здоров'язбережувальної поведінки молодших школярів; мета: теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити технологію виховання здоров'язбережувальної поведінки молодших школярів засобами українських народних традицій; методи: теоретичні; емпіричні (анкетування, педагогічне спостереження, бесіда, діалог, методи експертних оцінок, самооцінки, вивчення продуктів навчально-пізнавальної діяльності молодших школярів, тестування, педагогічний експеримент) з метою перевірки ефективності технології виховання здоров'язбережувальної поведінки учнів початкових класів засобами українських народних традицій; інтерпретаційні (порівняння, ранжування, узагальнення теоретичних досліджень, практичного досвіду) для розробки інноваційних методик; математично-статистичні (кількісний та якісний аналіз даних експерименту); новизна: теоретично обґрунтовано, розроблено й експериментально перевірено технологію здоров'язбережувальної поведінки молодших школярів засобами українських народних традицій, яка містить такі етапи: підготовчий; пізнавальний; практичний та аналітичний; визначено критерії й показники здоров'язбережувальної поведінки молодших школярів засобами українських народних традицій та ключове поняття дослідження "здоров'язбережувальної поведінки молодших школярів засобами українських народних традицій"; результати: розроблено і впроваджено в практику закладів освіти: технологію формування здоров'язбережувальної поведінки молодших школярів засобами українських народних традицій; методичні рекомендації для вчителів-практиків, вихователів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів "Роль українських народних традицій у формуванні культури здоров'я сучасної людини"; галузь – теорія і методика виховання.

14.11.18.0196/0418U000324

Дикий Олег Юрійович. Методика навчання військово-прикладного семіборства старшокласників у позаурочній діяльності: Дис... к.пед.н. /Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. – Захищена 24.04.2018.

УДК УДК 373.016:355-057.874.

218 с.: 32 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 208 назв.

У дисертації розроблено поетапно-последовну методику навчання військово-прикладного семіборства старшокласників у позаурочній діяльності, що включає спрямованість

фізичних вправ, інтенсивність занять, тривалість і характер відпочинку, кількість занять протягом тижня. Поетапність визначається поступовим включенням до навчання різних видів військово-прикладного багатоборства: від підтягування "відстаючих" якостей до розвитку провідних видів фізичної підготовленості (метання гранати, плавання, біг на 3000 м, підтягування на перекладині у висі). Розроблено модельні характеристики військово-прикладного семиборства для допризовної молоді, що дозволяють оцінити відповідність індивідуального розвитку фізичної і технічної підготовленості, визначити шляхи подальшого вдосконалення, засоби індивідуалізації і корекції тренувального процесу.

14.11.18.0197/0418U000327

Сцісловський Станіслав Вадимович. Програмування розвивальних занять з фізичної культури для учнів старшої школи: Дис...

к.пед.н. /Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. – Захищена 25.04.2018.

УДК УДК 373.5.016:796.(043.3).

236 с.: 19 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 251 назва.

У дисертації обґрунтовано алгоритм для програмування розвивальних занять з фізичної культури у старшій школі, - комплекс виконавчих операцій, який реалізують у визначеній послідовності для такого: конкретизації мети і завдань занять; діагностики соматотипу в кожного хлопця; визначення форм занять для реалізації розвивального змісту; уточнення компонентів рухової активності для розвитку в хлопців із різними соматотипами; забезпечення на кожному уроці з фізичної культури термінової, у визначений період часу - накопичувальної адаптації та оптимальної організації фізичної активності.

14.11.18.0198/0418U000328

Розтока Андрій Вячеславович. Технологія навчання фізичній культурі учнів 5-6 класів в умовах навчально-виховної діяльності основної школи: Дис... к.пед.н. /Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. – Захищена 25.04.2018.

УДК УДК 373.016:796.

235 с.: 35 табл., 38 іл. – Бібліогр.: 226 назв.

У дисертації розроблено особистісно-орієнтовану технологію навчання учнів 5-6 класів фізичної культури в умовах навчально-виховної діяльності основної школи, що включає чітку послідовність мети, принципів, засобів, методів, етапів навчання, вимог до дозування фізичних навантажень, контролю і самоконтролю.

14.11.18.0199/0418U000349

Блудова Юлія Олександрівна. Формування художньо-естетичного смаку дітей молодшого шкільного віку засобами регіональної культурно-історичної спадщини: Дис... к.пед.н. /Академія педагогічних наук України. – Захищена 26.04.2018.

УДК 373.3.015.31:7.011:[930.85(477)](043.5).

288 с.: 20 табл., 19 іл. – Бібліогр.: 454 назви.

У дисертаційному дослідженні здійснено теоретичне узагальнення та практично вирішено проблему формування художньо-естетичного смаку дітей молодшого шкільного віку, що знайшло своє відображення в теоретико-методологічному обґрунтуванні та експериментальної перевірки теоретичної моделі та методики виховання художньо-естетичного смаку у дітей молодшого шкільного віку засобами регіональної культурно-історичної спадщини. Визначено сутність та структуру художньо-естетичного смаку дітей молодшого шкільного віку як здатність людини на

основі естетичного досвіду та художньо-естетичних знань емоційно оцінювати естетичні властивості навколишнього світу та мистецтва, відрізняючи прекрасне від потворного, що знаходить своє вираження в естетичних інтересах, потребах, здатності до цілісного сприйняття творів мистецтва та отримання естетичної насолоди від спілкування з прекрасним (ідеалом); прагненні виражати власні почуття та переживання від сприйнятих естетичних об'єктів у художньо-творчій діяльності. Обґрунтовано особливості виховання художньо-естетичного смаку у дітей молодшого шкільного віку як сенситивного періоду залучення дитини до пізнання краси навколишнього світу для виховання емоційно-чуттєвої сфери; художньо-естетичне виховання молодших школярів представлено як цілісний педагогічний процес полісуб'єктної взаємодії педагогів і вихованців, заснований на спеціально організованій діяльності, спрямованій на інтеріоризацію естетичних цінностей з метою формування художньо-естетичної вихованості дитини. Визначено критерії, показники та рівні сформованості естетичного смаку дітей молодшого шкільного віку засобами регіональної культурно-історичної спадщини та розроблено інструментарій діагностики сформованості цього феномену: спонукальний, ціннісно-орієнтаційний, пізнавальний, креативний. Розкрито виховний потенціал регіональної культурно-історичної спадщини як одного з дієвих засобів виховання художньо-естетичного смаку дітей молодшого шкільного віку, що втілює досвід, норми, здобутки різних поколінь, відтворюють багатовікову історію розвитку суспільства. Створено модель організаційно-методичної системи виховання художньо-естетичного смаку дітей молодшого шкільного віку та експериментально перевірити її ефективність. Обґрунтовано методіку художньо-естетичного виховання дітей молодшого шкільного віку засобами регіональної культурно-історичної спадщини та впроваджено її в практику спрямованого виховання початкової школи, яка була спрямована: на підвищення художньо-естетичної культури учителів, керівників гуртків мистецтв; збагачення змісту навчально-виховного процесу початкової школи кращими зразками народного мистецтва; інтеграції естетичних знань у сферу позакласної діяльності молодших школярів, залучення учнів до активної самостійної художньої творчості, усвідомленого оцінювання творів народного мистецтва та набуття ними власного досвіду у створення художнього образу в художньо-естетичній діяльності.

14.11.18.0200/0418U000407

Сологуб Олександр Валентинович. Методика навчання плавання підлітків зі зниженими функціональними можливостями в умовах позаурочної роботи: Дис... к.пед.н. /Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. – Захищена 15.05.2018.

УДК УДК 373.016:797.2-053.6-053.26(043.3).

252 с.: 35 табл., 40 іл. – Бібліогр.: 270 назв.

У дисертації обґрунтовано методіку навчання плавання підлітків в умовах позаурочної роботи на основі врахування функціональних можливостей організму, мотиваційного прагнення навчитися плавати та індивідуальної плавально-координаційної схильності як критеріїв диференціації піділу на групи в ході початкового етапу навчання. Окреслено положення оптимізації впровадження засобів, методів, форм і педагогічних умов навчання плавання підлітків щодо функціональних можливостей організму, які сприяли ефективності навчання відповідно до їхнього мотиваційного прагнення.

14.11.18.0201/0418U000409

Федецький Артем Андрійович. Методика

навчання учнів футболу із застосуванням інформаційних моделей: Дис... к.пед.н. /Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. – Захищена 14.05.2018.

УДК УДК 796.332:004.94.

193 с.: 28 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 187 назв.

У дисертації обґрунтовано методику навчання учнів футболу із застосуванням інформаційних моделей (на основі методів процентилів, сигмальних відхилень, шкали регресії, комплексного методу). Розроблено й узгоджено з наявними теоретично-методичними положеннями моделі спеціалізованих стандартних вправ, що дають змогу співвіднести величину навантаження, її вибіркочу спрямованість з процесом удосконалення техніко-тактичної майстерності.

14.27 Позашкільна освіта і виховання. Позашкільна педагогіка

14.11.18.0202/0218U001253

Навчання та виховання молоді на засадах людинознавства як наукової платформи освіти XXI століття: Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Гончаренко Марія Степанівна. – ДР 0115U001547. УДК 613.86:378.032.

160 с.

Об'єкт дослідження - валео-педагогічне дослідження механізмів гармонійного розвитку особистості майбутніх фахівців у процесі професійної підготовки, через формування здоров'я (психологічного, соціального, духовного) на засадах людинознавства як наукової платформи освіти XXI століття. Предмет дослідження - складові здоров'я (психологічне, соціальне, духовне). Мета роботи - теоретично обґрунтувати, розробити та експериментально перевірити ефективність реалізації валео-педагогічної технології духовно-морального виховання студентів. Результати дослідження. Розроблені та впроваджені: валео-педагогічна технологія духовно-морального виховання студентів, методики (інтерактивні, проблемно-пошукові із застосуванням арт-технік, вправ з елементами нейролінгвістичного програмування та казкотерапії). Створено навчальні посібники, словник, курси лекційних та практичних занять з використанням мультимедійних технологій, тренінги, для формування соціальної зрілості, позитивного мислення та мовлення, формування духовних цінностей, гуманістичного світогляду, творчого та відповідального ставлення до процесу саморозвитку і духовного зростання.

14.29 Спеціальні школи. Дефектологія

14.11.18.0203/0218U001355

Лінгводидактичне забезпечення вивчення української жестової мови нечуючими учнями різних вікових груп: Заключний звіт /Інститут спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук України; Керівник Замша Анна Володимирівна. – ДР 0114U001633. УДК 376-056.26:616.28-008.14.016:811.161.2*221.24.

50 с.

Об'єкт : процес вивчення української жестової мови як засобу спілкування та навчання в умовах двомовності. Мета: визначення та обґрунтування лінгводидактичних засад вивчення УЖМ нечуючими учнями різних вікових груп; розроблення та апробація у навчально-виховному процесі нечуючих дітей спеціальних закладів лінгводидактичного забезпечення вивчення УЖМ. Методи: аналіз літератури, спостереження, експеримент. Результати: монографія, жести́вник, навч.програми, метод.рекомендації. Галузь застосува-

ння: заклади освіти для нечуючих. Робота передається за кордон за договірною ціною.

14.35 Вища освіта. Педагогіка вищої школи

14.11.18.0204/0518U000222

Зінукова Наталія Вікторівна. Методична система навчання студентів магістратури усного перекладу у зовнішньоекономічній сфері (на матеріалі англійської та української мов): Дис... д.пед.н. /Київський національний лінгвістичний університет. – Захищена 09.10.2018.

УДК 378.147:811.111.

640 с.: 28 табл., 2 іл. – Бібліогр.: 402 назви.

У дисертації обґрунтовано теоретико-методичні засади методики навчання студентів магістратури усного перекладу у зовнішньоекономічній сфері, які (засади) реалізовано в концепції формування фахової компетентності усного перекладача, що включає зміст і структуру фахової компетентності усного перекладача, типологію і систему вправ для навчання послідовного перекладу у зовнішньоекономічній сфері, модель організації навчання здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти послідовного перекладу у зовнішньоекономічній сфері. Запропонована в дослідженні концепція ґрунтується на засадах суб'єктно-синергетичного, когнітивного та компетентнісного підходів, кожен з яких формує певну професійну якість перекладацької особистості, урахуванні вимог до сучасного усного перекладача, специфіки й функцій його діяльності у зовнішньоекономічній сфері, новітніх досягненнях методики навчання перекладу.

14.11.18.0205/0518U000223

Корнева Зоя Михайлівна. Система професійно орієнтованого англійського навчання студентів технічних спеціальностей у вищих навчальних закладах: Дис... д.пед.н. /Київський національний лінгвістичний університет. – Захищена 10.10.2020.

УДК 378.016:811.111](043.3).

630 с.: 23 табл., 16 іл. – Бібліогр.: 833 назви.

У дисертації вперше у методичній науці теоретично обґрунтовано й розроблено систему професійно орієнтованого англійського навчання студентів технічних спеціальностей закладів вищої освіти (ЗВО) й реалізовано їх у відповідній концепції, яка включає структуру, послідовність та зміст формування міжкультурної професійно орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності (МПОКК) студентів ЗВО технічного профілю, ієрархізовано принципи формування зазначеної компетентності, визначено метод (конструктивістське комбіноване навчання) та у його межах види експериментальної навчальної діяльності та моделі організації навчального процесу для кожного етапу навчання англійської мови професійного спрямування у ЗВО технічного профілю. Ефективність запропонованої методики перевірено і підтверджено в ході експериментального навчання. Сформульовано методичні рекомендації щодо використання методу конструктивістського комбінованого навчання англійської мови професійного спрямування студентів технічних спеціальностей, які знайшли своє практичне втілення у навчальному процесі чотирьох закладів вищої освіти..

14.11.18.0206/0518U000227

Войтович Оксана Петрівна. Теоретичні і методичні засади формування технологічної компетентності майбутніх екологів у процесі фахової підготовки: Дис... д.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 11.10.2018.

УДК 377.3.091.33:502/509(043.3).

457 с.: 15 табл., 54 іл. – Бібліогр.: 433 назви.

У дисертаційній роботі вперше обґрунтовано, експериментально перевірено та впроваджено методичну систему формування технологічної компетентності майбутніх екологів. У роботі обґрунтовано необхідність упровадження компетентнісного підходу до вивчення основ виробництва з урахуванням специфіки утворення ресурсів, їх раціонального використання, перероблення, використання готової продукції та впливу цих процесів на навколишнє природне середовище. Виявлено та теоретично обґрунтовано педагогічні умови формування технологічної компетентності майбутніх екологів. Проведене експериментальне дослідження підтвердило ефективність розробленої методичної системи формування технологічної компетентності майбутніх екологів, що супроводжувалось статистично обґрунтованим підвищенням рівня технологічної компетентності майбутніх екологів.

14.11.18.0207/0518U000229

Зуєва Лариса Євгеніївна. Теоретичні та методичні засади психолого-педагогічної підготовки професійних суддів у системі суддівської освіти України і Канади: Дис... д.пед.н.

/Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 28.09.2018.

УДК 378.05 + 378.12 + 379.

601 с.: 6 табл., 3 іл. – Бібліогр.: 629 назв.

У дисертаційній роботі розроблено на основі компаративного педагогічного дослідження концептуальну цілісну синергетичну модель психолого-педагогічної підготовки професійних суддів у системі суддівської освіти України з обґрунтуванням її дидактичної структури як теоретико-методичної основи психолого-педагогічної підготовки суддів, що забезпечило поетапну реалізацію основних концептуальних положень дослідження; здійснено компаративний комплексний аналіз соціально-педагогічних проблемного поля психолого-педагогічної підготовки професійних суддів на сучасному етапі, на основі якого схарактеризовано соціальний контекст змісту суддівської освіти в Україні та Канаді; теоретично обґрунтовано концептуальні засади психолого-педагогічної підготовки суддів у системі суддівської освіти як основи підвищення рівня психолого-педагогічного саморозвитку та самовдосконалення суддів з позиції інноваційного освітнього проекту в контексті реалізації методологічних фаз (проекування, технологізація, рефлексія), психолого-педагогічний аспект підготовки суддів до викладацької діяльності з урахуванням психофізіологічних характеристик професійного розвитку судді; розкрито принципи соціального контексту суддівської освіти Канади; проаналізовано характерні особливості досліджуваних феноменів: "психолого-педагогічна підготовка суддів", " психолого-педагогічний супровід суддів"; досліджено й визначено тенденції впровадження синергетичної моделі психолого-педагогічної підготовки професійних суддів через імператив надання рекомендацій як джерело вдосконалення системи суддівської освіти в Україні у контексті сучасної компаративістики теорії і методики професійної освіти; розроблено цілісний операційний комплекс розвитку педагогічної майстерності суддів та авторську програму для його реалізації, яка базується на бірності методів навчання (викладання) й учіння.

14.11.18.0208/0518U000235

Мисліцька Наталія Анатоліївна. Навчання фізики на засадах пропедевтичного підходу у формуванні методичної компетентності майбутнього вчителя фізики: Дис... д.пед.н.

/Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 17.10.2018.

УДК 378.016:[53:005.336.2](043.3).

448 с.: 24 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 340 назв.

Вперше запропонована концепція і розроблена модель наскрізного формування методичної компетентності майбутнього вчителя фізики, яке починається пропедевтичною підготовкою до вивчення загального курсу фізики на базі узагальнених питань шкільного курсу фізики та експериментальної фізики. Основні завдання їх полягають у відтворенні, узагальненні, систематизації знань шкільного курсу фізики, знань, умінь і навичок проводити фізичний експеримент, розв'язувати фізичні задачі та розглядаються як етап пропедевтичної підготовки до вивчення загальної фізики у вищому навчальному закладі і пролонгація набутих знань для формування методичної компетентності при вивченні циклу методичних дисциплін. На основі концепції запропоновано моделі: вивчення загальної фізики з використанням методичної пропедевтики та формування методичної компетентності майбутнього учителя фізики, яке базується на систематизації і структуризації знань з курсу загальної фізики в контексті професійної діяльності. Вперше розроблено та впроваджено навчально-методичні комплекси "Загальна фізика з основами методичної пропедевтики" та "Компетентнісно-орієнтована освіта: методика навчання фізики". Вперше теоретично обґрунтовано та апробовано використання хмаро-орієнтованих технологій, електронних освітніх ресурсів в навчанні загальної фізики та в циклі методичних дисциплін.

14.11.18.0209/0518U000248

Мисліцька Наталія Анатоліївна. Навчання фізики на засадах пропедевтичного підходу у формуванні методичної компетентності майбутнього вчителя фізики: Дис... д.пед.н.

/Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 17.10.2018.

УДК 378.016:[53:005.336.2](043.3).

448 с.: 24 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 340 назв.

Вперше запропонована концепція і розроблена модель наскрізного формування методичної компетентності майбутнього вчителя фізики, яке починається пропедевтичною підготовкою до вивчення загального курсу фізики на базі узагальнених питань шкільного курсу фізики та експериментальної фізики. Основні завдання їх полягають у відтворенні, узагальненні, систематизації знань шкільного курсу фізики, знань, умінь і навичок проводити фізичний експеримент, розв'язувати фізичні задачі та розглядаються як етап пропедевтичної підготовки до вивчення загальної фізики у вищому навчальному закладі і пролонгація набутих знань для формування методичної компетентності при вивченні циклу методичних дисциплін. На основі концепції запропоновано моделі: вивчення загальної фізики з використанням методичної пропедевтики та формування методичної компетентності майбутнього учителя фізики, яке базується на систематизації і структуризації знань з курсу загальної фізики в контексті професійної діяльності. Вперше розроблено та впроваджено навчально-методичні комплекси "Загальна фізика з основами методичної пропедевтики" та "Компетентнісно-орієнтована освіта: методика навчання фізики". Вперше теоретично обґрунтовано та апробовано використання хмаро-орієнтованих технологій, електронних освітніх ресурсів в навчанні загальної фізики та в циклі методичних дисциплін.

14.11.18.0210/0518U000257

Самокиш Іван Іванович. Система моніторингу функціональних можливостей студентів

вищих навчальних закладів у процесі фізичного виховання: Дис... д.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищено 02.11.2018.

УДК 378.013+613.11+611.672+612.06.

484 с.: 79 табл., 43 іл. – Бібліогр.: 375 назв.

У дисертації вперше розроблено, науково обґрунтовано, експериментально перевірено та впроваджено систему моніторингу функціональних можливостей студентів вищих навчальних закладів у навчально-виховному процесі фізичного виховання. Визначено сутність і нові концептуальні напрями модернізації системи моніторингу функціональних можливостей студентів вищих навчальних закладів; розроблено та обґрунтовано комплексний моніторинг функціональних можливостей студентів вищих навчальних закладів під час навчально-виховного процесу фізичного виховання на основі показників фізичної підготовленості та функціонального тестування зі зміною потужності фізичного навантаження за замкненим циклом; теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено організаційно-структурну модель комплексного моніторингу функціональних можливостей студентів у рамках навчально-виховного процесу фізичного виховання у системі вищої освіти; обґрунтовано можливість використання методики визначення функціональних можливостей студентів вищих навчальних закладів для оцінювання навчальних досягнень студентів у процесі занять з фізичного виховання; розроблено за всіма показниками моніторингу функціональних можливостей студентів вищих навчальних закладів нормативні таблиці; отримано факторну структуру функціональних можливостей студентів 17-19 років з урахуванням показників фізичного розвитку, фізичної підготовленості, фізичної працездатності, енергетичного рівня, серцево-судинної системи, ефективності регуляції серцевої діяльності та показників центральної нервової системи

14.11.18.0211/0418U000029

Жученко Євген Володимирович. Виховання морально-естетичної культури у студентів технічних коледжів: Дис... к.пед.н. /Академія педагогічних наук України. – Захищено 12.12.2017.

УДК 378.036.

294 с.: 8 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 403 назви.

У дисертації розглядаються теоретико-методологічні основи виховання морально-естетичної культури у студентів технічних коледжів; здійснено історико-педагогічний аналіз взаємодії морального та естетичного феноменів; обґрунтовано та узагальнено накопичений досвід морально-естетичного виховання у світовому та вітчизняному цивілізаційному просторі; розкрито сутність і якісну характеристику поняття "морально-естетична культура"; обґрунтовано та спроектовано теоретичну модель виховання морально-естетичної культури у студентів технічних коледжів, показано моніторинг її ефективності; розроблено спецкурс "Морально-естетична культура особистості", науково-методичне забезпечення процесу виховання морально-естетичної культури у студентів технічних коледжів, методичні рекомендації "Культурно-духовні основи виховання", "Краса морально-го вчинку".

14.11.18.0212/0418U000033

Тараненко Юлія Петрівна. Підготовка майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів: Дис... к.пед.н. /Бердянський державний педагогічний університет. – Захищено 28.12.2017.

УДК 371.134:792.8:37.036 (043.3).

282 с.: 9 табл., 21 іл. – Бібліогр.: 223 назви.

Об'єкт: підготовка майбутніх учителів хореографії в педагогічних ВНЗ; мета - теоретично обґрунтувати, розробити й експериментально перевірити модель підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів; методи: аналіз наукової педагогічної, психологічної та мистецтвознавчої літератури, дисертаційних робіт, систематизація й узагальнення педагогічного досвіду та документації; моделювання; педагогічне спостереження, анкетування, педагогічний експеримент; методи математичної статистики; новизна: теоретично обґрунтовано, розроблено та експериментально перевірено модель підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів, яка складається з теоретичного, операційно-творчого та рефлексивно-оцінного блоків, реалізується завдяки створенню педагогічних умов, забезпечує сформованість у майбутніх учителів хореографії готовності до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів та передбачає запровадження відповідного ресурсного забезпечення (зміст, форми, методи навчання); визначено сутність поняття "підготовка майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів"; уточнено термінологічний апарат у контексті підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів, а саме сутність поняття: "готовність майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів", "художньо-творчі здібності молодших школярів у процесі хореографічної діяльності"; удосконалено зміст навчання майбутніх учителів хореографії у процесі вивчення фахових дисциплін.

14.11.18.0213/0418U000145

Нікула Наталя Вікторівна. Формування методичної культури майбутніх учителів початкових класів у процесі професійної підготовки: Дис... к.пед.н. /Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України. – Захищено 31.01.2018.

УДК 378.011.3-051:373.3:[011.82:008].

365 с.: 10 табл., 16 іл. – Бібліогр.: 325 назв.

У дисертації вперше здійснено цілісний аналіз проблеми формування методичної культури майбутніх учителів початкових класів у педагогічній теорії та освітній практиці. Розкрито зміст і структуру методичної культури майбутніх учителів початкових класів. Визначено критерії, показники та рівні сформованості методичної культури майбутніх учителів початкових класів. Теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено ефективність моделі формування методичної культури майбутніх учителів початкових класів, яка складається із трьох взаємопов'язаних блоків (теоретико-методологічний, змістово-діяльнісний, результативний). Розроблено навчально-методичне забезпечення формування методичної культури майбутніх учителів початкових класів у процесі професійної підготовки.

14.11.18.0214/0418U000146

Кочурська Інна Вікторівна. Педагогічні умови гуманізації професійної підготовки майбутніх педагогів-музикантів у мистецьких навчальних закладах: Дис... к.пед.н. /Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України. – Захищено 31.01.2018.

УДК 378.011.3-051:373.3:[011.82:008].

301 с.: 44 табл., 3 іл. – Бібліогр.: 273 назви.

Встановлено, що результатом гуманізації професійної підготовки педагогів-музикантів є сформованість у майбутніх фахівців гуманістичної спрямованості як особистісної якості, що забезпечить їх успішну самореалізацію.

цію, здатність здійснювати навчання учнівської молоді на засадах гуманістичних цінностей. Уточнено сутність поняття "гуманістична спрямованість особистості педагога-музиканта", визначено критерії, показники та рівні її сформованості. Теоретично обґрунтовано педагогічні умови, розроблено та апробовано модель гуманізації професійної підготовки майбутніх педагогів-музикантів у мистецьких навчальних закладах.

14.11.18.0215/0418U000198

Гудима Юлія Петрівна. Формування у майбутніх учителів англійської мови навчально-стратегічної компетентності в діалогічному мовленні: Дис... к.пед.н. /Київський національний лінгвістичний університет. – Захищена 28.02.2020.

УДК 371.315:811.111.

409 с.: 16 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 172 назви.

Дисертацію присвячено розв'язанню проблеми формування у майбутніх учителів англійської мови (АМ) навчально-стратегічної компетентності (НСтК) в діалогічному мовленні (ДМ). У роботі теоретично обґрунтовано й практично розроблено методику формування НСтК у процесі ДМ, з використанням розроблених навчальних матеріалів. Визначено поняття НСтК у ДМ, котру розглянуто як здатність та готовність студента, який вивчає ІМ до усвідомленого, ефективного та самостійного навчання й управління процесом іншомовного спілкування у діалогічній формі, що передбачає постановку цілей комунікативного завдання студентом, самоконтроль та самооцінку результатів, а також здатність мовця компенсувати в ході розмови недостатність знання мови та / або мовленнєвого і соціального досвіду спілкування ІМ. Сформульовано й описано поняття та структуру НСтК. Проаналізовано психологічні особливості формування НСтК в англійському ДМ. Охарактеризовано зміст і структуру пам'яток. У межах дослідження проведено аналіз підручників / НМК з АМ щодо реалізації НСтК у ДМ. Визначено вимоги до вправ та сформульовано поняття "вправи для формування НСтК в англійському ДМ". На основі описаних теоретичних положень розроблено підсистему вправ для формування в майбутніх учителів НСтК у процесі навчання ДМ, а також укладено модель організації навчання на її основі.

14.11.18.0216/0418U000199

Володько Анна Миколаївна. Методика навчання майбутніх перекладачів усного послідовного науково-технічного перекладу (німецька та українська мови): Дис... к.пед.н. /Київський національний лінгвістичний університет. – Захищена 27.02.2020.

УДК 371.315:811.111.

338 с.: 28 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 357 назв.

Дисертацію присвячено вирішенню проблеми навчання майбутніх перекладачів усного послідовного науково-технічного перекладу. У роботі теоретично обґрунтовано, практично розроблено та експериментально перевірено методику навчання усного послідовного науково-технічного перекладу з використанням ділової гри та з врахуванням готовності студентів до навчання та виконання завдань, що імітують реальну професійну перекладацьку ситуацію проблемного та проблемно-пошукового характеру. Конкретизовано цілі та складники змісту навчання усного послідовного перекладу студентами четвертого курсу. Уточнено та сформульовано власне визначення понять "усний послідовний переклад" та "навчання усного послідовного перекладу" у підготовці студентів мовних спеціальностей вищого навчального закладу. Досліджено компоненти перекладацької компетентності, проаналізовано особливості усного послідовного

науково-технічного перекладу. Визначено компоненти психологічного змісту усного послідовного перекладу та компоненти готовності студентів до навчання усного послідовного перекладу. Досліджено особливості наукового дискурсу, проведено лінгвістичний аналіз автентичних текстів та обґрунтовано необхідність використання автентичних АВМ та текстів для підвищення ефективності навчання. У межах дослідження уточнено етапи, розроблено підсистему вправ і модель навчання усного послідовного науково-технічного перекладу. Ефективність впровадженої методики навчання перевірено та доведено експериментально. Сформульовано методичні рекомендації щодо навчання майбутніх перекладачів усного послідовного науково-технічного перекладу.

14.11.18.0217/0418U000200

Коробова Юлія Володимирівна. Методика навчання майбутніх учителів англійської мови мовленнєвої адаптації: Дис... к.пед.н. /Київський національний лінгвістичний університет. – Захищена 27.02.2020.

УДК 371.315:811.111.

443 с.: 20 табл., 10 іл. – Бібліогр.: 230 назв.

Дисертацію присвячено розв'язанню проблеми навчання мовленнєвої адаптації майбутніх учителів англійської мови – студентів третіх курсів ВНЗ. У роботі проаналізовано сучасний стан проблеми формування вмінь професійно орієнтованого говоріння в педагогічній теорії та практиці. Досліджено теоретичні передумови формування вмінь мовленнєвої адаптації в майбутніх учителів англійської мови на заняттях із навчальної дисципліни "Практика усного та писемного мовлення англійської мови": визначено зміст навчання мовленнєвої адаптації майбутніх учителів англійської мови, конкретизовано та науково обґрунтовано сутність понять "мовленнєва адаптація" і "комплексна мовленнєва адаптація", виокремлено найбільш ефективні шляхи покращення сприйняття навчальної інформації учнями. Виокремлено принципи відбору навчальних матеріалів, відібрано відповідний навчальний матеріал; теоретично обґрунтовано і практично розроблено підсистему вправ і модель навчання. Експериментально доведено загальну ефективність розробленої методики, визначено її оптимальний варіант, сформульовано методичні рекомендації щодо навчання мовленнєвої адаптації майбутніх учителів англійської мови.

14.11.18.0218/0418U000207

Шкатула Олександр Павлович. Методика використання курсантами вищих військових навчальних закладів інтернет-ресурсів у процесі навчання історії України: Дис... к.пед.н. /Інститут педагогіки НАПН України. – Захищена 21.02.2018.

УДК 335.085 5:37.035.7:004.7:94 (477).

257 с.: 33 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 332 назви.

У дисертації проаналізовано різні підходи до використання інтернет-ресурсів у процесі навчальної діяльності вищих військово-навчальних закладів. Визначено особливості використання інтернет-ресурсів курсантами у процесі навчання історії України з врахуванням розвитку складових інформаційно-технологічної компетентності в умовах компетентно орієнтованого навчання. У роботі теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено ефективність авторської методики використання інтернет-ресурсів, охарактеризовано її особливості та компоненти.

14.11.18.0219/0418U000269

Коновалова Катерина Ігорівна. Формування професійної культури майбутніх вихователів

закладів дошкільної освіти і у процесі фахової підготовки: Дис... к.пед.н. /Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського". – Захищена 28.03.2018.

УДК 378.147:373.2.011.3-051(043.3).

190 с.: 14 табл., 3 іл. – Бібліогр.: 268 назв.

Об'єкт - фахова підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти у закладі вищої освіти. Мета - теоретично обґрунтувати та експериментально апробувати педагогічні умови формування професійної культури майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти у процесі фахової підготовки. Новизна - вперше виявлено й обґрунтовано педагогічні умови формування професійної культури майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти у процесі фахової підготовки. Подальшого розвитку набули теорія і методика фахової підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Результати - розроблено й експериментально апробовано діагностувальну й експериментальну методику формування професійної культури майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти у процесі фахової підготовки; навчальний модуль "Основи формування професійної культури майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти" у межах навчальної дисципліни "Педагогіка дошкільна"; програму педагогічного гуртка "Практичні аспекти формування професійної культури майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти". Ефективність впровадження - висока. Галузь - педагогічна, вищі заклади освіти.

14.11.18.0220/0418U000270

Цісюань Вей. Підготовка майбутніх менеджерів освіти до експертно-аналітичної діяльності в загальноосвітніх закладах: Дис... к.пед.н. /Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського". – Захищена 27.03.2018.

УДК 378+371.134+001.89+005.95-051.

191 с.: 14 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 201 назв.

Об'єкт - професійна підготовка майбутніх менеджерів освіти до експертно-аналітичної діяльності в закладах вищої освіти. Мета - теоретично обґрунтувати й експериментально апробувати педагогічні умови підготовки майбутніх менеджерів освіти до експертно-аналітичної діяльності в загальноосвітніх закладах. Новизна - вперше визначено й науково обґрунтовано педагогічні умови підготовки майбутніх менеджерів освіти до експертно-аналітичної діяльності в загальноосвітніх закладах. Подальшого розвитку набули теорія і методика підготовки майбутніх менеджерів освіти до експертно-аналітичної діяльності в загальноосвітньому закладі, спецкурс "Ліцензування та атестація освітнього закладу". Ефективність впровадження - висока. Галузь - педагогічна, вищі навчальні заклади.

14.11.18.0221/0418U000275

Чайка Олена Вікторівна. Підготовка майбутніх учителів-філологів до організації позакласної творчої діяльності учнів загальноосвітніх закладів: Дис... к.пед.н. /Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського". – Захищена 27.03.2018.

УДК 378.37+37.011.31-043.61+37.036.

196 с.: 11 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 294 назви.

Об'єкт - професійна підготовка майбутніх учителів-філологів. Мета - науково обґрунтувати й апробувати педагогічні умови підготовки майбутніх учителів-філологів до

організації позакласної творчої діяльності учнів загальноосвітніх закладів. Новизна - вперше визначено й науково обґрунтовано педагогічні умови підготовки майбутніх учителів-філологів до організації позакласної творчої діяльності учнів загальноосвітніх закладів. Подальшого розвитку набула методика професійної підготовки майбутніх учителів-філологів. Результати - розроблено й експериментально апробовано діагностувальну й експериментальну методику підготовки майбутніх учителів-філологів до організації позакласної творчої діяльності учнів загальноосвітніх закладів, спецкурс "Позакласна творча діяльність з української / англійської мов і літератури в загальноосвітньому закладі", програма педагогічного гуртка "Творча майстерня вчителя-філолога". Ефективність впровадження - висока. Галузь - педагогічна, вищі та загальноосвітні навчальні заклади.

14.11.18.0222/0418U000284

Горбенко Олена Володимирівна. Виховання ціннісних орієнтацій у студентської молоді засобами східних єдиноборств: Дис... к.пед.н. /Державний заклад „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”. – Захищена 27.03.2020.

УДК 37.014.5:81'374.26 – 20/21 – (043.5).

275 с.: 35 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 250 назв.

Об'єкт: процес управління професійною підготовкою майбутніх учителів інформатики; мета: науково обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність структурно-функціональної моделі системи управління якістю професійної підготовки майбутніх учителів інформатики; методи: системний та проблемно-цільовий аналіз; між-дисциплінарний синтез та контент-аналіз; спостереження; анкетування, тестування, бесіда, інтерв'ю, самооцінка; експертне оцінювання; педагогічний експеримент; методи математичної статистики; новизна: вперше розроблено та експериментально перевірено структурно-функціональну модель системи управління якістю професійної підготовки майбутніх учителів інформатики; визначено критерії й показники управління якістю професійної підготовки майбутніх учителів інформатики та ключове поняття дослідження "управління якістю професійної підготовки майбутніх учителів інформатики"; удосконалено принципи шляхом їх деталізації до управління якістю професійної підготовки майбутніх учителів інформатики; загальноуправлінські функції внаслідок їх конкретизації до управління цим процесом; результати: розроблена структурно-функціональна модель системи управління якістю професійної підготовки майбутніх учителів інформатики може бути застосована для розв'язання практичних проблем удосконалення процесу управління освітнім процесом ВНЗ; розроблені та впроваджені: спецкурс "Система управління якістю професійної підготовки майбутніх учителів інформатики у вищих педагогічних навчальних закладах"; методичні рекомендації "Теоретичні засади управління якістю професійної підготовки майбутніх учителів інформатики" та "Основні аспекти впровадження та реалізації системи управління якістю професійної підготовки майбутніх учителів інформатики"; галузь – теорія і методика виховання.

14.11.18.0223/0418U000285

Махновський Сергій Сергійович. Формування лідерської позиції студентів в освітньому середовищі класичного університету: Дис... к.пед.н. /Державний заклад „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”. – Захищена 27.03.2020.

УДК 37.014.5:81'374.26 – 20/21 – (043.5).

252 с.: 25 табл., 1 іл. – Бібліогр.: 374 назви.

Об'єкт: процес виховання лідерської позиції студентів класичного університету; мета: підвищити рівень сформованості лідерської позиції студентів класичного університету шляхом створення в його освітньому середовищі відповідних теоретично обґрунтованих педагогічних умов; результати: можливість реалізації теоретично обґрунтованих й експериментально перевірених умов формування лідерської позиції студентів в освітньому середовищі класичного університету, в освітньому процесі інших закладів вищої освіти цього типу; розроблені та впроваджені: в освітній процес Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (довідка № 0501-40 від 18.09.2017), Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (довідка № 25.01-01-2174 від 17.10.2017), Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (довідка № 36/15-2802 від 25.10.2017), розроблені науково-методичні доробки з питань формування лідерської позиції студентів в освітньому середовищі класичного університету можуть послуговуватися викладачам, кураторам студентських груп для використання в педагогічній діяльності, укладання підручників і навчально-методичних посібників, а також студентам при написанні бакалаврських і магістерських робіт.

14.11.18.0224/0418U000296

Горбань Сергій Іванович. Формування професійної компетентності майбутніх художників сакрального живопису з використанням інноваційних технологій: Дис... к.пед.н. /Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського. – Захищена 30.03.2018.

УДК 7.0715:001.895.

217 с.: 20 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 347 назв.

Об'єкт дослідження - професійна підготовка майбутніх художників сакрального живопису. Мета дослідження - теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка структурно-функціональної моделі формування професійної компетентності художників сакрального живопису з використанням інноваційних технологій. Методи дослідження: теоретичні: вивчення й аналіз педагогічної, навчально-методичної, науково-дослідної, релігійної літератури для визначення сутності професійної компетентності майбутнього художника сакрального живопису, її складників та виокремлення компонентів її структури, з'ясування можливостей інноваційних технологій щодо формування професійної компетентності майбутніх художників сакрального живопису; синтез, порівняння, конкретизація, систематизація й узагальнення теоретичних та емпіричних даних сприяли обґрунтуванню етапів формування професійної компетентності майбутнього художника сакрального живопису в процесі навчання в церковних та світських закладах вищої освіти, визначенню педагогічних засад та розробленню критеріїв, показників і рівнів сформованості професійної компетентності у студентів; емпіричні: спостереження, анкетування, тестування, бесіди, аналіз відвіданих занять для вивчення рівня обізнаності викладачів церковних та світських навчальних закладів щодо можливостей інноваційних технологій навчання у формуванні професійної компетентності майбутніх художників сакрального живопису та готовності до їх використання в освітньому процесі, для виявлення рівня використання інноваційних технологій у професійній підготовці майбутніх художників сакрального живопису, рівня сформованості професійної компетентності студентів; педагогічний експеримент сприяв комплексному визначенню рівнів сформованості професійної компетентності майбутніх художників сакрального живопису; статистичні: методи описової статистики, У-критерій Манна-Уїтні для кількісної та якісної інтерпретації емпіричних даних. Теоретичні результати: вперше: нау-

ково обґрунтовано структурно-функціональну модель формування професійної компетентності майбутніх художників сакрального живопису з використанням інноваційних технологій навчання, яка передбачає: цільовий, методологічний, змістово-організаційний, оціночно-результативний компоненти; визначено сукупність педагогічних умов (створення професійно-творчого навчального інноваційного середовища у навчальному закладі, дотримання етапності й послідовності формування професійної компетентності, оновлення змісту навчальних дисциплін, готовність викладачів до реалізації інноваційних технологій навчання); окреслено критерії та показники сформованості професійної компетентності студентів; схарактеризовано рівні; визначено поняття "професійна компетентність художника сакрального живопису"; уточнено сутність поняття "інноваційні технології навчання майбутніх художників сакрального живопису"; удосконалено зміст, форми і методи професійної підготовки майбутніх художників сакрального живопису із використанням інноваційних технологій навчання; подальшого розвитку набули положення про реалізацію компетентнісного підходу в формуванні професійної компетентності майбутніх художників сакрального живопису; інноваційні методи та форми організації навчального процесу із використанням інноваційних технологій у світських та церковних закладах вищої освіти. Практичне результати - науково обґрунтована структурно-функціональна модель формування професійної компетентності майбутніх художників сакрального живопису з використанням інноваційних технологій пройшла апробацію і може бути впроваджена в освітній процес закладів вищої освіти; дібрано та адаптовано пакет діагностичних матеріалів для визначення рівня сформованості професійної компетентності студентів; оновлено та доповнено зміст навчальних дисциплін "Техніка станкового сакрального живопису", "Техніка монументального сакрального живопису", "Християнська іконографія" з метою збагачення їх викладання інноваційними технологіями навчання; упроваджено авторську навчальну програму спецкурсу "Історія і теорія християнського сакрального мистецтва".

14.11.18.0225/0418U000325

Воронєцький Вадим Борисович. Розвиток рухової активності студенток вищих навчальних закладів у процесі позааудиторних занять пауерліфтингом: Дис... к.пед.н. /Східно-європейський національний університет імені Лесі Українки. – Захищена 24.04.2018.

УДК 378.016:796.894 (043.3).

209 с.: 24 табл., 1 іл. – Бібліогр.: 251 назва.

У дисертації обґрунтовано організаційно-методичне забезпечення позааудиторних занять пауерліфтингом, спрямованих на розвиток рухової активності студенток протягом навчання у закладі вищої освіти, а його елементами є спроектована модель розвитку рухової активності під час занять означеного змісту та методика реалізації цієї моделі у практичній діяльності. Відмінними рисами спроектованої моделі від інших існуючих є поетапний розвиток рухової активності та диференціація на кожному етапі: засобів, методів навчання; спрямованості фізичних навантажень у річному періоді; дозування навантажень для кожного заняття; видів і змісту контролю, самоконтролю.

14.11.18.0226/0418U000331

Шевченко Катерина Валеріївна. Підготовка бакалаврів освіти у педагогічних університетах КНР: Дис... к.пед.н. /Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України. – Захищена 03.05.2018.

УДК 378.4 - 057.21(510).

312 с. – Бібліогр.: 343 назви.

Визначено особливості змістового компоненту професійної підготовки бакалаврів освіти; розкрито специфіку використання традиційних та інноваційних форм, методів і засобів навчання у процесі професійної підготовки бакалаврів освіти на основі китайського досвіду. Схарактеризовано сутність практичної та науково-дослідницької підготовки бакалаврів освіти; а також розкрито зміст, законодавче забезпечення професійної підготовки майбутніх учителів в університетах України. На основі порівняльно-педагогічного аналізу професійної підготовки бакалаврів освіти в педагогічних університетах КНР та України виявлено подібні особливості відмінності; обґрунтовано науково-методичні рекомендації щодо використання конструктивних ідей китайського досвіду в Україні.

14.11.18.0227/0418U000348

Петрів Галина Василівна. Виховання ціннісного ставлення до земельних ресурсів студентів аграрних коледжів: Дис... к.пед.н. / Академія педагогічних наук України. – Захищена 26.04.2018.

УДК УДК 377:36:63:17.022.1:502.1.

248 с.: 23 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 218 назв.

Дисертацію присвячено актуальній темі виховання ціннісного ставлення до земельних ресурсів студентів аграрних коледжів. На основі аналізу еволюції ідей виховання ціннісного ставлення людини до земельних ресурсів від найдавніших часів і до сьогодення показано стан розробки проблеми у філософській, економічній та психолого-педагогічній літературі. Визначено сутність та розкрито структуру поняття "ціннісне ставлення до земельних ресурсів студентів аграрних коледжів", обґрунтовано соціальну потребу виховання ціннісного ставлення до земельних ресурсів студентів аграрних коледжів. Узагальнено вітчизняний та зарубіжний досвід виховання ціннісного ставлення до земельних ресурсів студентів аграрних коледжів, визначено і обґрунтовано критерії (мотиваційно-вольовий, когнітивний, емоційно-ціннісний, діяльнісно-поведінковий) і відповідні їм показники, визначено та обґрунтовано рівні вихованості ціннісного ставлення до земельних ресурсів студентів аграрних коледжів. Теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено методику виховання ціннісного ставлення до земельних ресурсів студентів аграрних коледжів, яка є комплексною і системно охоплює усі компоненти виховного процесу (цільовий, методологічний, змістовий, процесуальний (етапи: спонукальний, 21 інформаційний, формувальний, діяльнісно-рефлексивний), результативний та контрольний-корекційний). Методика базувалась на ціннісному, особистісно-орієнтованому, діяльнісному, цивілізаційному, антропологічному підходах. У структурі методики забезпечено відповідні педагогічні умови (передача студентам коледжів знань про цінність земельних ресурсів; формування готовності наставників академічних груп та викладачів до виховання у студентів аграрних коледжів ціннісного ставлення до земельних ресурсів; вмотивування студентів коледжів до екологічно-безпечного використання земельних ресурсів у агропромисловому і сільськогосподарському виробництві; залучення студентів коледжів до колективної продуктивної праці на землі.

14.11.18.0228/0418U000408

Бишевец Наталья Григорьевна. Здоров'язбережувальна технологія навчання майбутніх учителів фізичної культури в умовах інформатизації освіти: Дис... к.пед.н. / Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. – Захищена 14.05.2018.

УДК УДК 378.016:796] : 004.7.

241 с.: 32 табл., 45 іл. – Бібліогр.: 288 назв.

Обґрунтовано, розроблено та апробовано здоров'язбережувальну технологію навчання майбутніх учителів фізичної культури в умовах інформатизації освіти, спрямовану на формування їхніх здоров'язбережувальних знань, умінь і навичок. Під час обґрунтування й розробки технології використано гуманістичний, аксіологічний, особистісно орієнтований та діяльнісний підходи. Розроблена технологія ґрунтувалася на принципах здоров'язбережувального навчання й уключала діагностичний, освітньо-інформаційний, здоров'язбережувальний та підсумковий етапи.

14.11.18.0229/0418U000444

Шроль Тетяна Степанівна. Формування ІКТ-компетентності майбутніх учителів математики: Дис... к.пед.н. / Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України. – Захищена 20.06.2018.

УДК 378.147:[373.5.011.3-051:51].

354 с.: 34 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 287 назв.

У дисертації охарактеризовано складові та критерії в структурі ІКТ-компетентності майбутніх учителів математики. Спроектовано та обґрунтовано модель формування ІКТ-компетентності майбутніх учителів математики. На основі моделі розроблено та впроваджено методику формування ІКТ-компетентності майбутніх учителів математики, що полягає у визначенні цілей та завдань, проектуванні, організації та проведенні освітнього процесу з формування ІКТ-компетентності майбутніх учителів математики (педагогічно спрямована дисципліна "Основи мультимедіа" та фахово спрямована дисципліна "Пакети математичних програм") з використанням мобільних, комп'ютерно- та хмароорієнтованих технологій. Виокремлено та обґрунтовано педагогічні умови формування ІКТ-компетентності майбутніх учителів математики. Педагогічний експеримент підтвердив результативність розробленої моделі та методики формування ІКТ-компетентності майбутніх учителів математики.

14.11.18.0230/0418U000445

Мозуль Ірина Вікторівна. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до формування у молодших школярів предметної природознавчої компетентності: Дис... к.пед.н. / Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України. – Захищена 20.06.2018.

УДК 378.147:[373.3:57.081.1-047.22](477).

294 с.: 18 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 276 назв.

Дисертацію присвячено підготовці майбутніх учителів початкової школи до формування у молодших школярів предметної природознавчої компетентності. Визначено поняття "готовність майбутнього вчителя початкової школи до формування у молодших школярів предметної природознавчої компетентності", обґрунтовано її структурні компоненти, виділено критерії, показники та рівні сформованості. Теоретично обґрунтовано і розроблено методику підготовки майбутніх учителів початкової школи до формування у молодших школярів предметної природознавчої компетентності у процесі професійної підготовки. У результаті дослідження експериментально перевірено методику підготовки майбутніх учителів початкової школи до формування у молодших школярів предметної природознавчої компетентності і підтверджено її результативність; розроблено рекомендації щодо підготовки майбутніх учителів початкової школи до формування у молодших школярів предметної природознавчої компетентності.

14.11.18.0231/0218U000984

Формування механізму університетського навчання молоді з особливими потребами:

Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Панченко Анна Володимирівна. – ДР 0117U001845. УДК 378.183; 371.64/69:337.3.

98 с.

Побудовано карту проблем та недоліків процесу навчання молоді з інвалідністю у Львівській політехніці. Запропоновано механізм інклюзії молоді з особливими потребами у навчальний процес та академічну групу. Обґрунтовано основні елементи програми психологічної і соціальної адаптації навчального колективу в умовах інклюзії студентів з особливими потребами. Сформувано сценарій мотивуючого відеоролика для підтримки молоді з особливими потребами в університеті. Робота розповсюджується за договірною ціною.

14.11.18.0232/0218U001273

Розробка методології розвитку лідерського потенціалу національної гуманітарно-технічної та управлінської еліти в інформаційному суспільстві: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Романовський Олександр Георгійович. – ДР 0115U000520. УДК 378.14+159.9:658.013.

292 с.

Об'єкт дослідження - підготовка гуманітарно-технічної та управлінської еліти у вищих технічних навчальних закладах в умовах інформаційного суспільства. Мета роботи - розробка і обґрунтування теоретичних та методологічних основ розвитку лідерського потенціалу національної гуманітарно-технічної та управлінської еліти у вищих технічних навчальних закладах та вдосконалення системи антикризового управління. Методи дослідження - теоретичні: аналіз, синтез, порівняння, моделювання, систематизація, узагальнення; емпіричні: анкетування, тестування, спостереження; статистичні: методи математичної статистики, якісний аналіз результатів. Результати та їх новизна - вперше розроблено педагогічні методики формування лідерського потенціалу, експериментальне визначення рівня розвитку лідерських властивостей студентів виз, розроблено ієрархічна система напрямків та заходів антикризового механізму сталого розвитку підприємства. Результати НДР впроваджені у освітній процес НТУ "ХПІ". Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкта дослідження - удосконалення педагогічного процесу у вищих технічних навчальних закладах, підвищення рівня розвитку лідерських властивостей студентів, підвищення затребуваності фахівців.

14.11.18.0233/0218U001277

Формування готовності до професійного самовизначення спортсменів після закінчення спортивної кар'єри: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Романовський Олександр Георгійович. – ДР 0117U004895. УДК 378.

121 с.

Об'єкт дослідження - підготовка співробітників виробничого підприємства до професійного самовизначення. Мета роботи полягає у підвищенні рівня сформованості готовності до професійного самовизначення співробітників виробничого підприємства шляхом теоретичного обґрунтування, розробки та експериментальної перевірки технології її формування. Методи дослідження - теоретичні: аналіз, синтез, порівняння, моделювання, систематизація, узагальнення; емпіричні: анкетування, тестування, спостереження; статистичні: методи математичної статистики, якісний аналіз результатів. Результати та їх новизна - вперше теоретично обґрунтовано, розроблено та експериментально перевірено технологію формування готовності до професійного самови-

значення співробітників виробничого підприємства, етапами реалізації якої є смисловий, інформаційно-орієнтовний, аналітично-дієвий, що забезпечує формування у спортсменів значущих професійних мотивів, інтересів, намірів щодо вибору професії як у спортивній сфері, так і в іншій професійній діяльності, знань типів професій та їх характеристик, вимог до них, а також розвиток саморефлексії та комплексу практичних умінь, інваріантних різним видам майбутньої професійної діяльності.

14.11.18.0234/0218U001278

Англomовна професійна підготовка інженерів-програмістів: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Романовський Олександр Георгійович. – ДР 0117U005250. УДК 378..

27 с.

Мета роботи - виявити вплив елементів англійської для спеціальних цілей (АСЦ) на рівень сформованої англomовної готовності до професійної діяльності інженерів-програмістів. Методи дослідження - емпіричні: методики діагностики, педагогічний експеримент, проведення індивідуальних занять; інтерв'ю, тестування. Результати та їх новизна - розроблено і впроваджено методику англomовного професійного навчання інженерів-програмістів в умовах приватного підприємства. Результати НДР впроваджені в освітній процес НТУ "ХПІ", Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" та ФОП Волін І.С. Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкта дослідження - пошук оптимальної методики формування англomовної готовності інженерів-програмістів в професійному середовищі.

14.11.18.0235/0218U001332

Інноваційні технології формування професійної культури працівника морського та річкового транспорту при вивченні гуманітарних дисциплін: Заклучний звіт /Херсонська державна морська академія; Керівник Кулікова Лілія Борисівна. – ДР 0115U002518. УДК 378.147:656.61.001 (07).

87 с.

Фундаментальна проблема проекту спрямована на вирішення та дослідження процесу формування професійної культури працівника морського та річкового транспорту при вивченні гуманітарних дисциплін. Об'єкт дослідження - це процес формування професійної культури сучасного моряка в контексті вивчення гуманітарних дисциплін. Предметом дослідження даного проекту є інноваційні технології як засіб формування професійної культури фахівців морської галузі. Метою проекту є розробка новітньої концепції формування професійної культури сучасного моряка у процесі вивчення гуманітарних дисциплін.

14.43 Спеціалізовані галузі педагогіки

14.11.18.0236/0418U000376

Житинська Марія Олександрівна. Соціально-педагогічна підтримка життєдіяльності осіб похилого віку в умовах територіального центру соціального обслуговування: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 17.05.2018.

УДК 37.013.42-053.9:364-3 (043.3).

250 с.: 10 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 287 назв.

Дисертація присвячена проблемі соціально-педагогічної підтримки життєдіяльності осіб похилого віку в умовах територіального центру соціального обслуговування. У роботі розкрито наукові засади соціально-педагогічної підтримки

життєдіяльності осіб похилого віку в сучасних умовах розвитку системи соціальної роботи; розроблено критерії, показники та виявлено рівні якості життєдіяльності осіб похилого віку в умовах територіального центру соціального обслуговування; розроблено та експериментально перевірено структурно-функціональну модель та зміст соціально-педагогічної підтримки якості життєдіяльності осіб похилого віку, обґрунтовано соціально-педагогічні умови, за яких реалізуються адекватні форми і методи соціально-педагогічної підтримки якості життєдіяльності осіб похилого віку в умовах територіального центру соціального обслуговування

14.85 Технічні засоби навчання і навчальне обладнання

14.11.18.0237/0218U001363

Створення системи соціологічного on-line моніторингу реформування вищої освіти України: Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Бакіров Віль Савбанович. – ДР 0116U000837. УДК 378(477).

373 с.

Об'єкт дослідження: система вищої освіти України, що знаходиться в процесі трансформації та реформування, процеси забезпечення інформаційної безпеки інформаційної системи on-line моніторингу в ВНЗ та МОНУ. Предмет дослідження: система соціологічного on-line моніторингу реформування вищої освіти України, математичні моделі та програмні макети елементів забезпечення інформаційної безпеки інформаційної системи on-line моніторингу в ВНЗ, та прототип програмно-апаратного комплексу і шляхом дослідної експлуатації перевірити якість проектних рішень. Метою науково-дослідної роботи (НДР) є - розробка прикладної працюючої методики та макету інформаційної технології on-line моніторингу реформування вищої освіти України з системою інформаційної безпеки і проведення її апробації (пілотне опитування) на національному рівні та розробка прикладної працюючої методики та прототипу інформаційної технології on-line моніторингу реформування вищої освіти України і проведення її апробації (пілотне опитування) на національному рівні. Методи дослідження: аналіз і синтез, логічне узагальнення, типологізація, аналіз, правова база і документів; опитування методом фокусованих групових інтерв'ю, вторинний аналіз соціологічної інформації; on-line опитування, первинний аналіз соціологічної інформації; аналітична обробка великих масивів даних. Результати НДР (том 1) - розроблено методологію, діючу методику, технологію організації та проведення on-line моніторингу реформування вищої освіти України; уточнено бази даних (панель) респондентів (викладачів і студентів) для її апробації; уточнено інструментарій для on-line опитування (анкету викладача і анкету студента) з проблем реформування вищої освіти України; проведено апробацію розробленої методики та інформаційної технології (2 пілотних опитування на рівні ВНЗ (ХНУ імені В. Н. Каразіна) та на національному рівні (18 ВНЗ України)); здійснено аналіз результатів двох пілотних досліджень; підготовлено три інформаційно-аналітичні матеріали за результатами дослідження; розроблено робочу програму курсу "On-line дослідження в соціології та маркетингу" (спеціальність "Соціологія", спеціалізація "Методи соціологічних досліджень"). В даному томі звіту подаються результати досліджень та розробки, що стосуються: обґрунтування вимог до on-line ІКТ анонімного опитування ВНЗ та МОНУ; обґрунтування вибору та аналіз механізмів криптографічного захисту в on-line ІКТ опитування ВНЗ та МОНУ; розробки та дослідження (випробування) математичних моделей криптографічних засобів для ІКТ анонімного

опитування ВНЗ та МОНУ; розробки ТЗ (ЧТЗ) на комплексну систему on-line моніторингу ВНЗ та МОНУ в процесі реформування вищої освіти України; розробки проекту ІКТ та програмного забезпечення on-line моніторингу ВНЗ в процесі реформування вищої освіти України; розробки прототипу (макету) ІКТ on-line анонімного опитування ВНЗ МОНУ України; експериментальних випробувань макету ІКТ анонімного опитування ВНЗ. За результатами виконання 2-го етапу розроблена і передана в експлуатацію прикладна працююча методика (том 1) та діючий прототип інформаційної технології (том 2) соціологічного on-line моніторингу реформування вищої освіти України; проведена повна апробація системи соціологічного on-line моніторингу; отримано 3 акти впровадження результатів НДР (том 1 - 2, том 2 - 1) Результати НДР (том 2) - розроблено діючу методику та технологію організації та проведення on-line моніторингу реформування вищої освіти України; створено систему інформаційної безпеки (ІБ) для системи on-line моніторингу в ВНЗ згідно з ЧТЗ, проведено дослідну експлуатацію інформаційної технології on-line моніторингу в ВНЗ з системою ІБ, яка підтверджена актами та протоколом дослідної експлуатації, після корегування програмного забезпечення здійснено передачу інформаційної технології on-line моніторингу в ВНЗ з системою ІБ у промислову експлуатацію, що підтверджено відповідним актом. Висновки та результати дослідження в цілому (том 1-2) призвели до створення працюючої інформаційної технології - системи соціологічного on-line моніторингу соціологічного реформування вищої освіти України; доповнили і збагатили інструментарій та інформаційну базу стратегічного і оперативного управління системою вищої освіти; збагатили теоретичні надбання всіх наук, які були задіяні в цьому міждисциплінарному дослідженні; були впроваджені в навчальний процес, у захисті магістерських робіт та двох кандидатських дисертацій учасників проекту; можуть бути використані у подальшій науковій розробці та практичній діяльності органів і суб'єктів управління освітою, ВНЗ

14.91 Народна освіта і педагогіка в окремих країнах

14.11.18.0238/0518U000226

Ярова Олена Борисівна. Тенденції розвитку початкової освіти в країнах Європейського Союзу: Дис... д.пед.н. /Інституті педагогіки НАПН України. – Захищена 11.10.2018.

УДК 373.3(4ЄС)(075.8).

531 с.: 19 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 708 назв.

У дисертації в порівняльно-педагогічному аспекті досліджено феномен початкової освіти в країнах Європейського Союзу. З метою розкриття характеру трансформацій, що відбуваються на організаційному, змістовому й управлінському рівнях, початкову освіту розглянуто в історико-культурному контексті держав-членів на тлі глобальних і регіональних викликів сучасності. Проаналізовано філософсько-педагогічні традиції, ключові психологічні та соціологічні теорії, що утворюють підґрунтя функціонування початкової школи в європейському освітньому просторі на рубежі XX-XXI століть. Зафіксовано і схарактеризовано такі тенденції розвитку початкової освіти в країнах ЄС, як: посилення ціннісного аспекту змісту, його стандартизація та трансформація на компетентнісні засади, оптимізація організації навчання в початковій школі, розвиток шкільного інспекторату та школо-базованого менеджменту, розширення і зміни професійних обов'язків шкільних директорів і педагогів. Розкрито інновації в оцінюванні навчальних досягнень молодших школярів. Простежено еволюцію теоретичних і регулятивних засад початкової освіти в Україні за

роки незалежності, визначено основні напрями її модернізації, зроблено висновки щодо перспективності використання прогресивного досвіду країн ЄС у розбудові нової української школи.

15 ПСИХОЛОГІЯ

15.01 Загальні питання психології

15.11.18.0239/0218U001109

Вивчення особистості працівників поліції із використанням проєктивних методів психологічної діагностики: Заключний звіт /Державний науково-дослідний інститут МВС України; Керівник Остапович Володимир Петрович. – ДР 0117U000337. УДК 159.072.53:351.74.007.

27 с.

Об'єкт дослідження - психологічна діагностика особистості працівників поліції. Предмет дослідження - проєктивні методи психологічної діагностики особистості працівників поліції. Мета дослідження - теоретично обґрунтувати і емпірично перевірити психологічні можливості дослідження особистості працівників поліції з використанням проєктивних методів психологічної діагностики. Методи дослідження обрані, виходячи з поставлених в роботі мети та завдань, з урахуванням його об'єкта та предмета. Для розв'язання поставлених завдань застосовувався комплекс взаємодоповнювальних методів: теоретичних: аналіз, синтез, порівняння, моделювання, узагальнення, систематизація, вивчення та аналіз літератури з проблеми дослідження та нормативно-правової бази МВС України та емпіричних - проєктивні психодіагностичні методи Л. Сонді, Г. Роршаха, Г. Хекгаузена, М. Люшера тощо, експертні оцінки; статистичні методи (кореляційний аналіз, аналіз достовірності відмінностей середніх значень на основі t-критерію Стьюдента). Отримані результати: підготовлено науково-практичний посібник у якому розглянуто питання розширення арсеналу психодіагностичного інструментарію, що застосовується у роботі практичних психологів системи МВС сучасними проєктивними методиками дослідження індивідуально-психологічних якостей поліцейських. Представлено теоретичне обґрунтування проєктивного підходу, наведено рекомендації щодо використання найбільш надійних і валідних методик. Посібник призначений для практичного використання психологами МВС України.

15.11.18.0240/0218U001111

Психологічні умови підвищення ефективності управлінської діяльності керівників підрозділів Національної поліції України: Заключний звіт /Державний науково-дослідний інститут МВС України; Керівник Остапович Володимир Петрович. – ДР 0117U000338. УДК 159.9:351.741(477).

29 с.

Об'єкт дослідження - управлінська діяльність керівників поліції. Предмет дослідження - психологічні умови, форми, методи і засоби підвищення ефективності управлінської діяльності керівників підрозділів Національної поліції України. Мета дослідження - теоретично обґрунтувати і визначити психологічні умови, які забезпечують підвищення ефективності управлінської діяльності керівників підрозділів Національної поліції України. Методи дослідження обрані, виходячи з поставлених в роботі мети та завдань, з урахуванням його об'єкта та предмета. Для розв'язання поставлених завдань, доцільним вбачається застосування комплексу взаємодоповнюючих методів: теоретичних - аналіз, синтез, порівняння, моделювання, узагальнення, систематизація, вивчення та аналіз літератури з проблеми дослідження та нормативно-правової бази МВС України; емпіричних

- анкетне опитування, психодіагностичні методи, експертні оцінки, напівстандартизовані індивідуальні бесіди); статистичні методи (кореляційний аналіз, аналіз достовірності відмінностей середніх значень на основі t-критерію Стьюдента). Отримані результати: підготовлено монографію у якій висвітлено психологічні аспекти роботи керівника поліцейського підрозділу, такі, як психологічні особливості підготовки та прийняття управлінських рішень; лідерство і управлінська компетентність менеджера поліції; професійний відбір кандидатів на службу до поліції і на керівні посади; мотивація, стимулювання і розвиток персоналу поліцейської організації; психологічні засади управління конфліктними ситуаціями в підрозділах; психологія командної роботи тощо. Розглянуті у монографії питання допоможуть керівникам поліцейських підрозділів, працівникам кадрових апаратів, практичним психологам запобігти конфліктам, дистресам, проявам девіантної поведінки, професійної деформації та інших негараздів в діяльності персоналу Національної поліції України.

15.21 Загальна психологія

15.11.18.0241/0518U000250

Кондратенко Лариса Олександрівна. Проблеми первинної шкільної неуспішності в історії вітчизняної психології: Дис... д.психол.н. /Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. – Захищена 05.04.2018.

УДК 159.9.37(091): 37-15.3-027.233.4.

369 с.: 6 табл., 1 іл. – Бібліогр.: 908 назв.

Дисертація присвячена складній та неоднозначній історії становлення сучасних уявлень вітчизняних психологів про сутність первинної шкільної неуспішності як багатоаспектного явища, у виникненні та розвитку якого головну роль відіграють не окремі причини, а цілісна реакція особистості на комплекс негативних впливів, спричинених різнотипними та різноспрямованими суб'єктивними та об'єктивними факторами. Доведено, що первинну шкільну неуспішність не можна зводити лише до академічної неуспішності. Академічна неуспішність є її найбільш очевидною, але не єдиною складовою. Її часто супроводжує загальна шкільна неуспішність, яка характеризується втратою дитини інтересу до навчання, відторгнення школи, девіантною, а то і деліквентною поведінкою. Запропонований у дисертації підхід до історико-психологічного дослідження дав змогу охарактеризувати специфіку розвитку психологічної думки у вибраний для дослідження період, показати вплив позанаукових чинників на особливості поглядів психологів на сутність первинної шкільної неуспішності та засоби її подолання. Вивчення історії більш ніж сторічної боротьби вітчизняних психологів і педагогів з шкільною неуспішністю дітей засвідчило, що виправити її виключно педагогічними методами неможливо. Аналіз роботи вчителів, які досягали прекрасних результатів у подоланні академічного невстигання дітей, переконливо свідчить про те, що окрім застосування новаторських і при цьому абсолютно різних методів навчання, вони завжди (усвідомлено або частіше навіть неусвідомлено) широко використовували механізми психологічного впливу на своїх вихованців. На основі аналізу різних як наукових досліджень, так і емпіричних психолого-педагогічних підходів до подолання первинної шкільної неуспішності показано, що її ефективна корекція можлива лише за умови врахування її психологічної складової, дії тих психологічних механізмів, які детермінують її виникнення і розвиток.

15.11.18.0242/0218U001254

Моделі формування гендерної ідентичності у сучасному культурному просторі України:

Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Кочарян Олександр Суренович. – ДР 0115U004051. УДК 159.922.1: 159.923.2 - 316.613. 252 с.

Проект присвячено вивченню психологічних моделей та механізмів формування гендерної ідентичності. Основною метою роботи було визначити на основі статевої ролі підходу нормативні та альтернативні моделі гендерного розвитку особистості та запропонувати шляхи корекції утворень маскуліності/фемінінності. В ході роботи виявлено актуальні культурні моделі гендерного функціонування особистості, які базуються на традиціях та актуальних явищах українського соціокультурного простору. Розглянуто складну мозаїку гендерного функціонування особистості в сучасному суспільстві та проаналізовано статево-рольове забезпечення культурних моделей гендерної ідентичності, актуальний стан та перспективи трансформації статево-рольових фільтрів гендерного розвитку. Створено інтегративну карту функціонування різних культурних моделей гендерної ідентичності. Надамо палітру феноменології викривлень маскуліності та фемінінності, яка утруднює формування продуктивної гендерної ідентичності у сучасній українській молоді. Уточнено й доповнено з позиції статево-рольового підходу уявлення щодо розвитку конструктивної гендерної ідентичності, розроблено сучасні програми корекції утворень маскуліності/фемінінності для молоді. Результати проекту впроваджено у навчальний процес факультету психології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна та діяльність Всеукраїнського інституту клієнт-центрованої та експериментальної психотерапії.

15.31 Психологія розвитку. Вікова психологія

15.11.18.0243/0518U000224

Грінцова Ольга Михайлівна. Психологія проектування життєвого шляху особистістю юнацького віку: Дис... д.психол.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 10.10.2018.

УДК 371.015.3:159.922.73-053.6.

562 с.: 20 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 594 назви.

У дисертації представлено результати теоретико-експериментального дослідження проектування життєвого шляху особистістю в юності. Проаналізовано основні наукові позиції сучасних вчених щодо вивчення специфіки життєпроєктування в юнацькому віці. Теоретично визначено зміст досліджуваного утворення, його структурні компоненти (смисложиттєві орієнтації, лінії життєвого проєкту, метапроєктування), механізми (екзистенційну рефлексію, прийняття життєвого рішення, авторський життєвий вибір, суб'єктну самодетермінацію процесу життєдіяльності), розроблено концептуальну модель проектування юнаками життєвого шляху. Обґрунтовано критерії (активізація автономних альтруїстичних смисложиттєвих орієнтацій; автономне самовизначення способів реалізації власних ціннісних орієнтацій; визначеність, інтегрованість та пролонгованість у часі життєвих цілей, планів і перспектив; трансценденція свого життєвого проєкту й проєктів інших людей; життєтворче реконструювання власного життєвого шляху юнаків), показники й рівні (високий, середній, низький) розвитку життєпроєктування в пізній юності. Емпірично досліджено психологічні особливості й динаміку становлення смисложиттєвих орієнтацій, ліній (інтимно-особистісної, професійної, етнічної, духовної) життєвого проєкту, метапроєктування, а також механізмів досліджуваного утворення. Встановлено ряд закономірностей розвитку проектування особистістю життєвого шляху в юності. Презентовано зміст, основні

етапи, методи й технології розробленої системи психологічних засобів з оптимізації проєктування юнаками життєвого шляху. Експериментально підтверджено ефективність розробленої системи та доцільність її подальшого впровадження у практику роботи практичних психологів, викладачів ВНЗ та інших фахівців з оптимізації життєпроєктування сучасної молоді.

15.11.18.0244/0418U000382

Ногачевська Інна Олександрівна. Психологічні особливості розуміння майбутніми вчителями-філологами сучасного поетичного тексту: Дис... к.психол.н. /ДВНЗ "Переяслав-

Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди". – Захищена 29.05.2018.

УДК 159.922.73:37.015.3:[378.147:373.5.011.3-051:80].

345 с.: 6 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 346 назв.

Дисертацію присвячено вивченню процесу розуміння майбутніми вчителями-філологами сучасного поетичного тексту. У роботі розкрито методологічну базу дослідження, визначено та емпіричним шляхом досліджено особливості розуміння майбутніми філологами сучасних поетичних текстів, збагачених новотворами. Читацьку компетентність розглянуто як чинник розуміння студентами-філологами сучасних поетичних текстів. З урахуванням теоретичного аналізу наукової літератури запропоновано модель розуміння майбутніми вчителями-філологами сучасних ПТ. Виділено інші механізми розуміння студентами-філологами сучасних ПТ: механізм актуалізації емоції форми, механізм гармонізації смислу, механізм ампліфікації ПТ, механізм набуття естетичного досвіду. Виокремлено психологічні особливості розуміння майбутніми вчителями-філологами сучасних ПТ: розуміння студентами як фактуальної, так й імпліцитної інформації ПТ забезпечується асоціативними реакціями, психічними переживаннями, емотивно-експресивним змістом тексту, творчою уявою студентів, особистісною рефлексією; розуміння студентами ідей та змісту твору, його глибинного сенсу великою мірою забезпечується сформованою читацькою компетентністю майбутніх філологів, їх мовленнєво-мисленнєвою компетентністю; розуміння студентами глибинних сенсів ПТ позитивно корелює з умінням філологів доводити, тлумачити й обґрунтовувати власну думку, формулювати оригінальні та унікальні судження, в тому числі - у формі авторського поетичного повідомлення. У формувальному експерименті успішно апробовано авторську програму фасилітації розуміння майбутніми вчителями-філологами сучасного поетичного тексту. Виділено психологічні умови та чинники розуміння студентами-філологами сучасних ПТ.

15.11.18.0245/0418U000383

Ковальова Оксана Анатоліївна. Психологічні особливості соціально-комунікативної компетентності вчителів: Дис... к.психол.н. /ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди". – Захищена 29.05.2018.

УДК 37.015.3:316.77.
203 с.: 60 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 154 назви.

Дисертаційне дослідження присвячене виявленню психологічних особливостей розвитку СКК вчителів ЗЗСО, теоретичному обґрунтуванню, розробці та експериментальній перевірці її розвивальної програми в умовах післядипломної освіти. На матеріалі теоретичного аналізу сформульовано поняття розвитку соціально-комунікативної компетентності вчителя, як еволюційного процесу поступального набуття якісних змін у розвитку психічних властивостей, які забезпечують його особистості здатність досягати партнер-

ських відносин з усіма суб'єктами освітнього процесу, враховуючи потреби, цінності й цілі всіх учасників взаємодії в рамках суспільно прийнятної коректно-етичної поведінки та успішної взаємокомунікації. Розроблено структурно-змістову модель розвитку соціально-комунікативної компетентності, виокремлено та обґрунтовано його критерії й показники. Створено, експериментально перевірено та стандартизовано авторську методику "Самооцінка соціально-комунікативної компетентності особистості". Розроблено розвивальну програму "Соціально-комунікативна компетентність вчителя", експериментально доведено її ефективність. Встановлено психологічні особливості розвитку СКК вчителів ЗЗСО, які полягають у доведенні того, що: а) розвиток субкомпетентностей зумовлений специфікою професійної діяльності особистості вчителя та залежить від профілю його навчальної дисципліни й освітнього ступеня навчання, він значуще не залежить від віку педагога й профілю його освітнього закладу; б) властивістю генезису субкомпетентностей є їх спроможність зазнавати значущих змін під психодіагностичним впливом; в) динаміка розвитку соціальних субкомпетентностей випереджає динаміку удосконалення комунікативних субкомпетентностей респондентів; г) генезис СКК вчителя відбувається інтенсивніше, якщо він має високий рівень актуального розвитку субкомпетентності "Відносини з самим собою".

15.11.18.0246/0218U001353

Науково-методичне обґрунтування системи раннього втручання для дітей з розладами аутичного спектра: Заключний звіт / Інститут спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук України; Керівник Сухіна Ірина В'ячеславівна. – ДР 0115U000204. УДК 159.922.76 - 056.48:616.896.

44 с.

Об'єкт - процес розвитку дитини раннього віку з аутизмом. Предмет - закономірності та особливості раннього втручання для надання психологічної допомоги родинам, які виховують дітей раннього віку з аутизмом. В результаті дослідження здійснено науково-методичне обґрунтування системи раннього втручання для дітей з особливими освітніми потребами. Розроблено модель системи раннього втручання з урахуванням сучасних українських реалій. З'ясовано, що раннє втручання: а) використовує потенціал пластичності нервової системи на ранніх етапах онтогенезу, б) дає можливість задіяти компенсаторні механізми дитини, в) запобігти негативному впливу невідповідної ситуації в родині. Обґрунтовано доцільність застосування родинно-орієнтованого підходу у системі раннього втручання для дітей з розладами аутичного спектра. Визначено зміст психокорекційного, психоосвітнього і розвивального складників психологічної моделі раннього втручання для дітей з аутизмом. Розроблено теоретико-концептуальні засади нового методичного забезпечення служби раннього втручання для дітей з аутизмом. Галузь дослідження - спеціальна педагогіка та психологія. Робота розповсюджується за договірною ціною.

15.41 Соціальна психологія

15.11.18.0247/0418U000149

Голентовська Ольга Святославівна. Ціннісно-рольова регуляція особистісної успішності у командній діяльності: Дис... к.психол.н. / Інститут соціальної та політичної психології. – Захищена 31.01.2018.

УДК 316.47/.6+159.9.072/.98.

309 с.: 4 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 232 назви.

У роботі представлено результати дослідження ціннісно-рольової регуляції особистісного успіху в команді, побудова-

но модель такої регуляції, яка демонструє зв'язок між досягненням людиною успіху в командній діяльності й ціннісно-рольовими параметрами, які його регулюють. Розкрито змістові особливості ціннісно-рольової регуляції особистісної успішності в командній діяльності й специфіку зв'язку між рівнем особистісного успіху в команді й такими параметрами його ціннісно-рольової регуляції, як кількість цінностей, які працівники можуть реалізувати в команді, і ціннісно-прийнятних для виконання командних ролей; розкрито рівень ціннісної готовності до рольового переключення й прийняття ролей інших членів команди.

15.11.18.0248/0418U000150

Товстокора Юлія Віталіївна. Особливості впливу комунікативних властивостей особистості на внутрішньогрупові стосунки студентської молоді: Дис... к.психол.н. / Інститут соціальної та політичної психології. – Захищена 31.01.2018.

УДК 159.923.33:316.023.4.

288 с.: 19 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 274 назви.

Здійснено теоретичний та емпіричний аналіз проблеми впливу комунікативних властивостей особистості на внутрішньогрупові стосунки студентської молоді. Уточнено модель дослідження багато-багатозначних зв'язків. Побудовано п'ятифакторну модель комунікативних властивостей особистості. Визначено особливості впливу комунікативних властивостей особистості на внутрішньогрупові стосунки студентської молоді та їхнє конфігурування залежно від домінування егоцентроїдної або алоцентроїдної підсистеми.

15.81 Прикладна психологія

15.11.18.0249/0418U000191

Дебренюк Андрій Петрович. Психологічна сумісність військових операторів радіолокаційних станцій під час виконання службових завдань в особливих умовах: Дис... к.психол.н. / Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського. – Захищена 08.02.2018.

УДК УДК 159.943/.944-059.2-048.87:355.42](043.5).

206 с.: 18 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 213 назви.

У дослідженні обґрунтовано особливості психологічної сумісності військових операторів радіолокаційних станцій. Визначено, що службова діяльність військових операторів радіолокаційних станцій на бойовому чергуванні є складною багаторівневою динамічною структурою приймання, переробки, видачі та контролю інформації на основі зовнішніх і внутрішніх розумових дій. Встановлено, що психологічна сумісність є важливою здатністю членів групи до спільної діяльності. З'ясовано, що основними детермінантами психологічної сумісності бойових обслуг на бойовому чергуванні є подібність операторів за особистісним фактором "адаптивність-тривожність" і їхня відмінність за фактором "лідерство-підлеглість". Доведено, що на фоні зростання рівня психологічної сумісності бойових обслуг відбулося істотне підвищення успішності їхньої спільної діяльності. Розроблено та впроваджено методику комплектування бойових обслуг операторів радіолокаційних станцій на основі врахування їхньої психологічної сумісності. У діадах, які комплектувалися за допомогою запропонованої методики, рівень співпереживання, взаємозгодженості дій та взаєморозуміння значно зріс, що, у свою чергу, зумовило підвищення рівня успішності службової діяльності. Ключові слова: психологічна сумісність, оператор радіолокаційної станції, спільна діяльність, суб'єкт діяльності, бойове чергування, особливі умови, професійно важливі якості.

15.11.18.0250/0418U000402

Кіраль Агнета Йосипівна. Формирование способности к противостоянию криминализации личности подростка: Дис... к.психол.н.

/Институт педагогической освіти і освіти дорослих НАПН України. – Захищена 31.05.2018.

УДК 159.923:343.85-053.6.

259 с.: 20 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 285 назв.

В диссертации осуществлен теоретический анализ исследуемого личностного образования в зарубежной и отечественной психологии. Раскрыто сущность понятия "делинквентное поведение личности подростка", его особенности и способности противостоять криминогенным сигналам на основе личностно ориентированного и субъектно-поведенческого подходов.

15.11.18.0251/0218U001110

Психологічний супровід окремих аспектів професійної діяльності працівників "КОРД": Заключний звіт /Державний

науково-дослідний інститут МВС України; Керівник Остапович Володимир Петрович. – ДР 0117U000336. УДК 159.9:351.749(477).

25 с.

Объект дослідження - процес психологічного супроводу професійної діяльності працівників "КОРД". Предмет дослідження - особливості організації, основні напрями, форми і методи психологічного супроводу професійної діяльності працівників "КОРД". Мета дослідження - обґрунтування та розробка системи заходів психологічного супроводу окремих аспектів професійної діяльності працівників "КОРД" з метою формування професійно-психологічної готовності працівників до службової діяльності а також надання психологічної допомоги після перебування в екстремальних ситуаціях. Методи дослідження: вивчення та аналіз спеціальної літератури, системний аналіз і синтез (для виділення з первинної емпіричної інформації певних структурних елементів, систематизації та узагальнення різномірних даних за характерними ознаками), соціально-психологічні методи (експертна оцінка, аналіз документації та продуктів діяльності тощо) та ін. Отримані результати: підготовлено науково-практичний посібник у якому висвітлено питання психологічного супроводу окремих аспектів професійної діяльності працівників підрозділів особливого призначення. Здійснено аналіз їхньої діяльності зазначено специфіку відбору, розкрито особливості психологічної підготовки до професійної діяльності. Окремо приділяється увага висвітленню питань надання психологічної допомоги працівникам "КОРД" після перебування в екстремальних ситуаціях.

16 МОВОЗНАВСТВО

16.21 Загальне мовознавство

16.11.18.0252/0518U000245

Кутуза Наталя Валеріївна. Комунікативна сугестія в рекламному дискурсі: психолінгвістичний аспект: Дис... д.філол.н. /Одеський національний університет імені І.І.Мечникова. – Захищена 26.10.2018.

УДК 811.161.2'272:159.964.225:659.1.

763 с.: 3000 іл. – Бібліогр.: 554 назви.

Дисертацію присвячено психолінгвістичному аналізу мегадискурсу реклами як сугестійного концентру сучасного комунікативного простору. Запропоновано класифікацію феномену впливу за критеріальними ознаками нейрофізіологічної активації, домінуванням емоційних полюсів та інтенсифікацією вияву, а також деталізовано поняття комуні-

кативного й мовленнєвого впливу з кваліфікацією відповідних актуальних складників. Виокремлено екстралінгвістичні й лінгвістичні сугестійні домінанти комерційних, політичних і соціальних рекламних дискурсів на концептуальних засадах класичних та новітніх наукових напрямів. Теоретичне та практичне значення роботи виразнено застосуванням авторських формул виявлення емоційної скерованості рекламного впливу з проекцією у площину Мілтон-модельних гіпноіндукторів, а також авторських експериментальних методів асоціативної реконструкції рекламних слоганів як мікротекстових гештальтів, що дало змогу виявити комунікативні стратегії й асоціативні тактики їхнього декодування. Запропоновано новий мовознавчий напрям - реклама лінгвосугестологія, метою якої є комплексне вивчення джерел, глибинної природи та функційної специфіки комунікативного впливу в дискурсивному просторі сучасної реклами а. Можливість використання сучасної української мови, стилістики. Сфера вживання - вища школа.

16.11.18.0253/0418U000163

Хвищук Олександр Віталійович. Структурно-семантичний аналіз прізвищ жителів м. Нововолинська Волинської області: Дис...

к.філол.н. /Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. – Захищена 16.02.2018.

УДК УДК 811.161.2'373.232.1(477.82-24)(043.3).

275 с. – Бібліогр.: 215 назв.

У дисертації вперше в українській ономастиці комплексно досліджено прізвища Нововолинська як території пізнього й фактично одночасного заселення, зокрема уведено в науковий обіг і проаналізовано новий антропонімний матеріал; запропоновано лексико-семантичну класифікацію місцевих прізвищ; розкрито роль різних шарів онімної та апелятивної лексики в їх формуванні; з'ясовано структурні особливості прізвищевих номінацій, актуальні способи їх творення; визначено найтипівші словотвірні моделі прізвищ; описано значення та закономірності сполучуваності словотвірних елементів; простежено кореляцію між місцевими антропонімами та деякими соціокультурними константами.

16.11.18.0254/0418U000282

Хмара Вікторія Володимирівна. Фразеологічні одиниці з антропним компонентом у західногерманських і східнослов'янських мовах: зіставний аспект: Дис... к.філол.н. /Міжнародний гуманітарний університет. – Захищена 23.03.2018.

УДК УДК 81'144 : 811.111 / 811.112.2 /811.161.1 / 811.161.2.

232 с.: 8 табл., 1 іл. – Бібліогр.: 407 назв.

Дослідження присвячено з'ясуванню спільних та етноспецифічних особливостей ФОАК, що вербалізують концепт ЛЮДИНА, на матеріалі англійської, німецької, української, російської мов. У дисертації схарактеризовано теоретичне підґрунтя для вивчення фразеологічних одиниць з антропним компонентом у зіставному аспекті; окреслено методологічні принципи аналізу ФОАК і розроблено комплексну методичку їх аналізу в зіставному аспекті; виявлено лінгвокогнітивні особливості ФОАК на позначення людини в західногерманських та східнослов'янських мовах; змодельовано фрейм-схему концептуального простору ЛЮДИНА в семантиці ФОАК досліджуваних мов.

16.31 Прикладне мовознавство

16.11.18.0255/0218U001060

Порівняльно-історичний метод в українському мовознавстві (XIX ст. - 30-і рр. XX ст.):

Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад

"Донбаський державний педагогічний університет"; Керівник Глушенко Володимир Андрійович. – ДР 0115U003183. УДК 811.161.2-115"18/19".

24 с.

Об'єкт дослідження становить сукупність наукових текстів - праць з лінгвістичної методології та історії української та інших слов'янських мов, авторами яких є мовознавці XIX ст. - 30-і рр. XX ст.: монографій, лекційних університетських курсів, статей, рецензій (загальною кількістю понад 300, включаючи рукописи, що зберігаються в архівах). Мета дослідження - розкриття поглядів українських мовознавців XIX ст. - 30-х рр. XX ст. на порівняльно-історичний метод та аналіз практичного втілення цих поглядів. Проект є оригінальним цілісним дослідженням актуальних проблем лінгвістичної методології та генетичного мовознавства. Уперше здійснено спробу комплексного дослідження всіх компонентів порівняльно-історичного методу в лінгвістично-історичному аспекті. Сформульовано концепцію розвитку порівняльно-історичного методу в українському мовознавстві впродовж XIX ст. - 30-х рр. XX ст. Поставлені в дослідженні завдання доцільно розв'язувати за допомогою актуалістичного методу, що є загальнонауковим методом теоретичного рівня наукового пізнання. Зокрема, він знаходить застосування в історіографії будь-якої науки, у тому числі в історіографії мовознавства. Наукова новизна та значимість отриманих наукових результатів дослідження полягає в тому, що на широкому фактичному матеріалі проведено аналіз особливостей порівняльно-історичного методу в українському мовознавстві XIX ст. - 30-х рр. XX ст. (з виділенням трьох різномірних компонентів - онтологічного, операційного та телеологічного): реалізації принципів історизму, причиновості, системності, загального зв'язку явищ, трактування мети порівняльно-історичного дослідження, виконання таких прийомів і процедур, як генетичне отождолення фактів, лінгвістична реконструкція, хронологізація й локалізація мовних явищ та їх системно пов'язаних сукупностей.

16.11.18.0256/0218U001173

Актуальні проблеми сучасної української лексикології (ономастики), дериватології та граматики: Заключний звіт /Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка; Керівник Бачинська Галина Василівна. – ДР 0113U003329. УДК 81'373=161.2.

142 с.

Об'єкт і предмет дослідження. Відповідно до наукової теми об'єктом дослідження є сучасна лексикологія (ономастика), дериватологія та граматика, а предметом дослідження є тропейстика сучасних художніх текстів, українські власні особові імена, прізвища, неофіційні іменування, українська ойконімія та периферійні ономастичні найменування, літературна ономастика, традиційне і нетрадиційне в граматиці української мови. Мета і основні завдання дослідження: Мета: вивчення специфіки лексичних одиниць у складі сучасної української літературної мови; актуальних проблем дослідження регіональної ономастики; традиційного і нетрадиційного в граматиці української мови. Завдання: - здійснити всебічний аналіз лексичної, онімної та граматичної систем української мови, - визначити основні принципи та способи номінації об'єктів на онімному рівні, - встановити особливості функціонування синтаксичних одиниць у різних типах мовленнєвих ситуацій комунікації українською мовою; - висвітлити результати наукового пошуку у серії наукових праць (дисертаціях, монографіях, статтях), навчально-методичній продукції, на наукових форумах різного рангу. - оновити змістове наповнення фундаментальних дисциплін на факультеті філології і журналістики: "Сучасна українська літературна мова

(лексикологія)", "Проблемні питання української ономастики", "Комп'ютерна лінгвістика", "Лінгвістична прагматика", "Вступ до мовознавства", "Загальне мовознавство"; - оновити змістове наповнення фундаментальної дисципліни на факультеті іноземних мов "Вступ до мовознавства"; - розробити і впровадити на факультеті філології і журналістики нову навчальну дисципліну "Комп'ютерна лінгвістика" (курс лекцій, практичні і лабораторні заняття), нову навчальну дисципліну для аспірантів "Основи філологічних досліджень". Для розв'язання поставлених завдань широко застосовано методи і методики вивчення мовних одиниць у взаємозв'язку із метою висловлень: методика ономастичного аналізу, концептуального аналізу, визначення етимології імен; лексико-семантичну актуалізацію досліджуваних тропів; установлення мовних механізмів реалізації висловлення; визначення місця і ролі тропів в авторських картинах світу, що експлікують національну мовно-концептуальну картину світу етносу). Методологія проекту базується на функціональному, інтегральному та структуральному підходах до вивчення мовних одиниць. Здійснено всебічний аналіз лексичної, онімної та граматичної систем української мови. Визначено основні принципи та способи номінації об'єктів на онімному рівні, встановлено особливості функціонування синтаксичних одиниць у різних типах мовленнєвих ситуацій комунікації українською мовою; схарактеризовано інноваційні процеси в периферійних найменуваннях; виявлено стилетвірне значення лексики у мовотворчості письменників різних періодів. Оновлено змістове наповнення фундаментальних дисциплін на факультеті філології і журналістики. Представлено на сайті університету електронні навчально-методичні розробки навчальних курсів. Здійснено публікації статей у зарубіжних виданнях, що мають імпакт-фактор, фахових виданнях України; у збірниках матеріалів конференцій, тезах доповідей та виданнях, що не включені до переліку фахових видань України; видано словники, монографії, посібники і навчально-методичні комплекси, науково-методичні рекомендації та ін. Висвітлення результатів наукового пошуку на регіональних, Всеукраїнських та Міжнародних конференціях, проведено 4 Всеукраїнські та Міжнародні конференції. Захищено 5 кандидатських дисертацій. Виконавці теми очолювали журі II етапу міжнародних та всеукраїнських конкурсів та олімпіад; брали участь у реалізації державних програм. Мова постійно змінюється, а лексика є основою моделювання картини світу. Тому авторами проекту запропоновано новий підхід до аналізу словникового складу мови. Слово постане у різних парадигмах сучасних лінгвістичних знань. Дослідження окремих лексичних угруповань, зокрема периферійних ономастичних найменувань відкриє можливості для окреслення напрямків їхнього розвитку, закономірностей усталення нових номінацій, специфіки конкурування варіантів, змін функційного потенціалу лексики в системі мови і в тексті. Загалом результати наукового проекту продемонструють панораму розвитку лексичної системи української мови в сучасних суспільно-політичних і культурних умовах функціонування. Результати наукового проекту матимуть широке застосування в освітньому процесі: 1) у лінгводидактиці вищої школи - у викладанні сучасної української літературної мови (лексикології, фразеології, лексикографії, морфології, синтаксису), вступу до мовознавства та загального мовознавства, у проведенні соціолінгвістичної практики, стилістики; у мовній освіті майбутніх учителів різних спеціальностей; 2) у системі підвищення кваліфікації педагогічних працівників; 3) у загальноосвітніх навчальних закладах. Учасники проекту активно задіяні у редакційно-рецензійній діяльності, вишкোলі молодих науковців. Г. В. Бачинська, О. С. Вербовацька - члени редколегії у науковому журналі: Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Серія: Мовознавство (Тернопіль). Г. В. Бачин-

ська бере участь у роботі спеціалізованої ради із захисту дисертацій ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"; Г. Д. Панчук здійснює керівництво дослідженнями аспірантів; Г. В. Бачинська, О. С. Вербовета є членами Товариства шанувальників і захисників говорів української мови. Робота за проектом іде окремою позицією від науково-методичних завдань у межах основної педагогічної діяльності викладачів. Підтверджує цей факт те, що викладачі читають інші дисципліни, ніж проблематика проекту. Робота розповсюджується за договірною ціною.

16.41 Мови світу

16.11.18.0257/0418U000049

Борис Дмитро Петрович. Неосленгізми в англійській мові початку XXI століття: структура і семантика: Дис... к.філол.н. /Київський національний лінгвістичний університет. – Захищена 29.12.2020.

УДК 811.111'276.2':373.43.

212 с. – Бібліогр.: 310 назв.

Дисертація присвячена дослідженню неосленгізмів англійської мови початку XXI століття, які поділено на неоформи, що відзначаються новизною позначувального; неосеманти, які зазнали зміни позначуваного; неоформосеманти, для яких характерна паралельна трансформація позначувального і позначуваного або перенесення їх у готовому вигляді з зовнішнього джерела. Встановлено, що сленгові неоформи утворюються внаслідок римованої субституції, ініціальної абревіації, усічення, фонетичної мімікрії, суфіксального усічення й еліпсису; сленгові неосеманти виникають шляхом метафоризації, метонімізації, метафтонімізації, розширення або звуження значення, пейорації й меліорації; сленгові неоформосеманти включають афіксати, конвертиви, телескопізми, редуплікативи і регресивні деривати, а також запозичення.

16.11.18.0258/0418U000051

Зоріна Юлія Валеріївна. Називний теми і називний уявлення в контексті сегментованих конструкцій поетичного і публіцистичного текстів: Дис... к.філол.н. /ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника". – Захищена 29.12.2017.

УДК 811.161.2'42.

220 с. – Бібліогр.: 268 назв.

Дисертацію присвячено вивченню явищ експресивного синтаксису: досліджено сегментовані конструкції зі значенням теми - називний уявлення й називний теми на матеріалі поетичного й газетно-публіцистичного текстів. У роботі розглянуто проблеми експресивного синтаксису, досліджено сегментовані конструкції з називним теми й називним уявленням з функційно-семантичного, лексико-семантичного, структурно-синтаксичного, стилістичного та інтонаційного поглядів на зразках поетичних та газетно-публіцистичних текстів; підтверджено думку певного кола дослідників про те, що називний уявлення й називний теми - конструкції суто динамічні й характерні як для поетичного, так і для газетно-публіцистичного текстів, які найяскравіше відображують питання сучасності. Досліджувані структури аналізуються в ракурсі порівняльної характеристики динамічного розвитку двох синтаксичних конструкцій, що й становить особистий внесок автора.

16.11.18.0259/0418U000132

Мамосюк Олена Сергіївна. Лінгвокогнітивні сценарії нарративу французьких художніх

текстів (на матеріалі новороманістських прозових творів): Дис... к.філол.н. /Київський національний лінгвістичний університет. – Захищена 23.01.2020.

УДК 821.133.1-3.09.

225 с. – Бібліогр.: 339 назв.

У роботі обґрунтовано необхідність уведення до наукового обігу семіотичної наратології терміна "лінгвокогнітивний сценарій нарративу"; розроблено методологічну базу для конструювання лінгвокогнітивних сценаріїв художнього нарративу Наталі Саррот та Алена Роб-Грійє; розкрито семіотичні механізми взаємодії смислоутворювальних компонентів лінгвокогнітивних сценаріїв нарративу письменників-новороманістів; визначено домінуючі засоби вираження фокалізації в лінгвокогнітивних сценаріях нарративу Н. Саррот; ідентифіковано домінуючі засоби вираження аспектуальної перспективи в лінгвокогнітивних сценаріях нарративу А. Роб-Грійє. Установлено закономірності й відмінності в семіотичній конфігурації композиційних і семантичних компонентів лінгвокогнітивних сценаріїв нарративу художніх текстів письменників періоду Нового роману.

16.11.18.0260/0418U000133

Кульбіда Діана Петрівна. Англіцизми в іспанському мас-медійному туристичному дискурсі: структура, семантика, функції:

Дис... к.філол.н. /Київський національний лінгвістичний університет. – Захищена 23.01.2020.

УДК 811.134.2'373.45'4:070:379.85(043.3).

274 с.: 4 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 293 назви.

У роботі висвітлено теоретичні засади дослідження та розроблено комплексну методику аналізу англомовного лексичного запозичення в іспанському мас медійному туристичному дискурсі. Установлено дві структурно-семантичні групи англіцизмів: інтегральні та модифіковані, ураховуючи туристичну сферу їхнього функціонування. Розглянуто фонетико графічну асиміляцію, структурну та семантичну адаптацію англіцизмів. Розроблено тематичну класифікацію англомовних запозичень в іспанському мас медійному туристичному дискурсі. Визначено мовні та позамовні функції англіцизмів у реалізації комунікативно прагматичних стратегій сучасного туристичного дискурсу.

16.11.18.0261/0418U000281

Білоус Юлія Володимирівна. Структурно-семантичні особливості соматичних фразеологізмів у німецькій мові: Дис... к.філол.н. /Міжнародний гуманітарний університет. – Захищена 23.03.2018.

УДК УДК 81'373.7=112.2.

238 с.: 19 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 382 назви.

Роботу присвячено комплексному вивченню семантичного змісту, формальної структури та функціональних особливостей соматичних фразеологічних одиниць (СФО) у німецькій мові. Соматизм визначається як ядровий компонент фразеологічної одиниці (ФО), що позначає певну частину тіла людини.

16.11.18.0262/0418U000357

Радзійон Віра Меконненівна. Складні іменники спортивної тематики у сучасній німецькій публіцистиці: структурно-семантичний та прагматичний аспекти: Дис... к.філол.н. /Київський національний лінгвістичний університет. – Захищена 16.05.2020.

УДК 811.112.2[276.5+276.6]:796.

416 с.: 4 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 243 назви.

Дисертацію присвячено дослідженню складних іменників спортивної тематики у структурно-семантичному та пра-

граматичному аспектах. У роботі композиції диференційовано за різними критеріями; встановлено способи написання складних іменників спортивної тематики; з'ясовано парадигматичні відношення у лексико-семантичному полі спорту; виокремлено складні іменники з прагматичним навантаженням та описано функціонування композитив у текстах різних жанрів спортивної публіцистики; схарактеризовано значення складних іменників для становлення зв'язного тексту сучасної німецької спортивної публікації.

16.11.18.0263/0418U000410

Очковська Анна Павлівна. Становлення рейзингової конструкції з суб'єктом в англійській мові XII-XVII ст.: структурний та функціональний аспекти: Дис... к.філол.н. /Київський університет імені Бориса Грінченка. – Захищена 25.05.2018.

УДК 811.111'364.

249 с.: 7 табл., 71 іл. – Бібліогр.: 282 назви.

Дисертацію присвячено вивченню структурних і функціональних властивостей рейзингової конструкції з суб'єктом в англійській мові XII-XVII ст. За допомогою методологічного апарату генеративної граматики у межах наукової розвідки виявлено, що процес розвитку рейзингової конструкції з суб'єктом відбувається в три етапи: 1) квазібезособова конструкція; 2) безособова конструкція; 3) рейзингова конструкція. Окреслено основні випадки функціонування досліджуваної конструкції на позначення модальності високої, середньої, невисокої ймовірності у середньо- та ранньомовноанглійській мові. На прикладі особливостей становлення цієї конструкції прослідковано вплив змін у способі мислення людини на появу нових синтаксичних структур у різні етапи функціонування мови.

16.11.18.0264/0218U001172

Актуальні проблеми лексикології і граматики української мови: Заключний звіт /Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка; Керівник Бабій Ірина Михайлівна. – ДР 0113U000121. УДК 811.161.2+81'373+81'36.

108 с.

Об'єктом дослідження є лексичні одиниці сучасної української мови. Здійснено наукові розвідки, у яких окреслено поняття концептосфери в когнітивній лінгвістиці, з'ясовано особливості концептуалізації сакрального та специфіку його об'єктивації в українській мові; висвітлено актуальні проблеми граматики, антропоїміки; обґрунтовано теоретичні проблеми ономастики, створено методику аналізу особових імен м. Тернополя на основі кількісно-якісного методу В. Д. Бондалетова; представлено основні наукові концепції розгляду простого речення; описано класифікації простих речень у сучасній лінгвістиці, з'ясовано специфіку односкладних речень, простежено їх функціонування в художньому мовленні, зокрема у творчості Ліни Костенко; досліджено принципи лексикографічного опису фразеологізмів, з'ясовано реалізацію естетичних можливостей фразеологізмів у художньому тексті. Укладено фразеологічний словник, видано монографії, навчально-методичні посібники, статті у фахових вітчизняних та зарубіжних виданнях; захищено кандидатські дисертації (Г. Вишневецька, О. Гоменюк, О. Огринчук), рекомендовано до захисту дисертацію О. Мисик. Результати дають можливість підготувати фахівців належного рівня у галузі лінгвістики. Робота розповсюджується за договірною ціною.

16.11.18.0265/0218U001182

Формування професійних компетенцій майбутніх перекладачів під час навчання у

ВНЗ: Заключний звіт /Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка; Керівник Цепенюк Тетяна Олегівна. – ДР 0113U000122. УДК 811.111=03:81'255.4:81'253+371.134.

61 с.

Об'єкт дослідження професійна підготовка майбутніх перекладачів у вищих навчальних закладах. Предмет дослідження - формування професійної комунікативної компетенції майбутніх перекладачів у вищих навчальних закладах. Метою дослідження є аналіз основ практики підготовки майбутніх перекладачів у вищих навчальних закладах. Відповідно до мети дослідження використовувались такі методи дослідження: теоретичні (аналіз, порівняння, синтез, класифікація, моделювання для визначення стану розробленості проблеми дослідження, обґрунтування педагогічних умов формування професійної компетентності майбутніх перекладачів, розробка моделі формування професійної комунікативної компетенції майбутніх перекладачів); емпіричні (педагогічне спостереження, бесіда, інтерв'ювання, анкетування, тестування, метод експертних оцінок); статистичні (методи кількісної та якісної обробки експериментальних даних). Очікувані результати виконання проекту та їх наукова новизна: вперше визначено й обґрунтовано педагогічні умови формування професійної комунікативної компетенції майбутніх перекладачів, розроблено модель формування професійної компетентності майбутніх перекладачів, уточнено компоненти, конкретизовано критерії та рівні сформованості професійної компетентності перекладача. За результатами дослідження розроблено курс "Основи толерантності майбутніх перекладачів", який є змістовим модулем курсу "Основи професійної діяльності перекладача" та курсу "Методика навчання перекладу". Отримані дані можуть використовуватися для укладання навчальних та навчально-методичних посібників, навчальних програм, розробки навчальних курсів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

17 ЛІТЕРАТУРА. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО. НАРОДНА ПОЕТИЧНА ТВОРЧИСТЬ

17.01 Загальні питання літературознавства

17.11.18.0266/0418U000032

Васильєва Анастасія Миколаївна. Дискурс безумства в англійській та російській прозі 20-40-х років XIX століття: Дис... к.філол.н. /Бердянський державний педагогічний університет. – Захищена 28.12.2017.

УДК 82.091(821.111+821.161.1)"18"(043.5).

201 с. – Бібліогр.: 188 назв.

Об'єкт: прозові твори 20-40-х років XIX століття - "Мельмот-блукач" (1820) Ч. Р. Метьюріна, "Талісман" (1825), "Вдова шотландського горця" (1827) В. Скотта, "Двійник, або мої вечори в Малоросії" (1828) А. Погорельського, "Посмертні записки Піквікського клубу" (1837) Ч. Діккенса, "Пікова дама" (1834) О. Пушкіна, "Записки божевільного" (1834) М. Гоголя, "Джен Ейр" (1847) Ш. Бронте, "Двійник" (1846) Ф. Достоєвського. Методи дослідження: комплексний підхід, що містить елементи біографічного, культурно-історичного, порівняльно-історичного, типологічного, тематологічного та інтерпретаційного методів, який доповнений сучасними набутками теорії психоаналізу. Результати, новизна: уперше на матеріалі англійської та російської прози 20-40-х років XIX століття досліджено дискурс безумства в контексті зарубіжної психіатрії і психології; виявлено способи й форми художньо-естетичного синтезу клініки та поезії безумства, подано класифікацію душевних

хвороб романтичного й реалістичного дискурсів, прийоми та способи їх белетризації; скориговано традиційні інтерпретації мотиву безумства у творчості Ч. Р. Метьюріна, В. Скотта, А. Погорельського, Ч. Діккенса, О. Пушкіна, М. Гоголя, Ш. Бронте, Ф. Достоевського у світлі міждисциплінарного підходу. Галузь використання: викладання у вищих навчальних закладах курсів з порівняльного літературознавства, історії зарубіжної літератури XIX століття, створення підручників та посібників з теорії літератури, у спецкурсах з історії російської та англійської літератур, а також під час написання студентських дипломних і магістерських робіт.

17.11.18.0267/0418U000248

Широкова Вікторія Володимирівна. Художній світ "Пригод Еме Лебефа" та "Подорожі сера Джона Фірфакса Туреччиною й іншими примітними країнами" М. О. Кузміна: Дис... к.філол.н. /Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. – Захищена 01.03.2018.

УДК 821.161.1-311Кузмин "191".

228 с. – Бібліогр.: 209 назв.

Мета дослідження - комплексне вивчення художнього світу ранніх романів М. О. Кузміна як результату не лише засвоєння й розробки сформованих раніше літературних жанрів, але і його власних жанровітвірних стратегій. Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що в дисертації вперше поставлено й вирішено проблему художнього світу двох творів ранньої прози М. О. Кузміна. Методи: системний, історико-літературний, структурний, типологічний, герменевтичний. Сфера використання - вища школа.

17.11.18.0268/0418U000249

Регрут Павло Васильович. Рецептні моделі творчості Михайла Коцюбинського: Дис... к.філол.н. /Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. – Захищена 01.03.2018.

УДК 821.161.2.09.

192 с. – Бібліогр.: 235 назв.

Метою роботи є з'ясування проблеми читацького сприйняття творчості Михайла Коцюбинського у різних часових параметрах та культурних стратегіях. Наукова новизна роботи полягає в тому, що це перша спроба спеціального дослідження творчого доробку Михайла Коцюбинського з позицій рецептивної естетики. Творчість письменника розглянуто залежно від читацького сприйняття у різні хронологічні етапи розвитку української культури та літератури. Методи: культурно-історичний, біографічний, культурологічний, компаративний. Сфера використання - вища школа.

17.07 Теорія літератури

17.11.18.0269/0418U000130

Урись Тетяна Юріївна. Модус національної ідентичності в сучасній українській поезії (на матеріалі творчості І. Андрусика, П. Вольвача та І. Павлука): Дис... к.філол.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 29.01.2018.

УДК 821.161.2.

209 с. – Бібліогр.: 287 назв.

Дисертація присвячена аналізу модусу національної ідентичності в сучасній українській поезії, визначено основні доміанти, що виражають його у поезії, здійснено ґрунтовний аналіз основних мотивів, які реалізуються через макро-і мікробрази, архетипи, символи та топоніми.

17.11.18.0270/0418U000131

Барабаш Світлана Миколаївна. Поетика художньої прози Михайла Козоріса: жанрово-стильові аспекти: Дис... к.філол.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 29.01.2018.

УДК 821.161.2.

205 с. – Бібліогр.: 196 назв.

Дисертація є першим аналітико-синтетичним дослідженням прозової творчості М. Козоріса, в якому з історико-теоретичних позицій висвітлено творчий внесок письменника. Вперше системно окреслено жанрову еволюцію, стильову доміанту та специфіку образного синтезу М. Козоріса, висвітлено самотність творчої індивідуальності письменника. У науковий обіг уведено раніше невідомі архівні матеріали, що розкривають творчу біографію митця. Продовжено напрацювання вітчизняних вчених щодо вивчення особливостей поетики епічного письма українських літераторів першої третини XX ст.

17.11.18.0271/0218U001180

Наративна комунікація і жанрова система українського письменства: Заключний звіт /Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка; Керівник Ткачук Микола Платонович. – ДР 0113U000126. УДК 82-1/-9.000+82...А/Я(477).

159 с.

Об'єкт дослідження: поетичні, прозові, драматичні твори українських письменників у контексті розвитку українського письменства з кінця XVI до початку XXI століття. Мета дослідження: дослідити типологію наративів творів українських митців слова, простежити комунікативні аспекти лірики, драми та епосу, встановити еволюцію художнього дискурсу творів письменників. Системність, комплексність та багатовекторність аналізу творів українських письменників визначили застосування таких методів дослідження: порівняльно-історичного, культурно-історичного, типологічного, компаративного, а також герменевтичного, етнопсихологічного, наратологічного підходів. Теоретичні результати роботи полягають в окресленні нових теоретико-аналітичних підходів до трактування творчості українських митців (Христофора Філалета, К. Транквіліона-Ставровецького, Л. Боровиковського, Б. Лепкого, В. Винниченка, В. Шевчука, І. Драча, М. Вінграновського, О. Гай-Головка, П. Богацького, В. Гжицького, О. Смотрича, Д. Гуменної, У. Самчука, В. Даниленка та ін.), зумовлених необхідністю комплексного дослідження, що розкриває нові вектори її осмислення в сучасному українському та світовому літературознавстві, в узагальненні та систематизації теоретико-методологічних засад сучасної наратології і жанрології, зокрема запропоновано нові принципи аналізу жанрів роману, повісті, новели, поеми, драми, літературного щоденника, полемічного трактату та ін. в українській літературі. Практичні результати: видано монографії, навчально-методичні посібники, статті у фахових українських та зарубіжних виданнях; захищено кандидатські дисертації (І. Д. Луцишин, О. Я. Мединська, Л. В. Олійник, Т. М. Скуратко, Н. В. Лівіцька, Н. С. Швець, Я. В. Нагорний, А. М. Панасюк, І. І. Нікітова, Т. В. Швець, Н. М. Яблонська, В.З. Сребнюк). Новизна НДР полягає в тому, що вперше в українському літературознавстві на широкому фактичному матеріалі проаналізовано жанрові і наративні моделі поетичних, прозових, драматичних творів українських письменників, що увиразнюють картину розвитку українського літературного процесу кінця XVI - початку XXI століття; у науковий обіг уведено досі не опрацьований літературний доробок Б. Лепкого, О. Гай-Головка, П. Богацького, В. Гжицького, О. Смотрича, Д. Гуменної, з

яких знято ідеологічні табу і які заповнюють певні прогалини в історії української літератури; комплексно осмислено біографічні, історико-літературні, морально-етичні, естетичні, поетикальні, жанрово-стильові, нарративні доміанти у творчості українських митців, окреслено їхнє новаторство у моделюванні художньої дійсності та образів персонажа у ній. Ефективність впровадження результатів НДР визначається високоякісною підготовкою фахівців у галузі літературознавства. Сфера (галузь) використання: літературознавство, мистецтвознавство, культурологія. Робота розповсюджується за договірною ціною.

18 МИСТЕЦТВО. МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

18.41 Музика. Музикознавство

18.11.18.0272/0418U000094

Яковчук Надія Данилівна. Камерно-інструментальні ансамблі О. Яковчука: жанрово-стильовий аспект: Дис... к.мист. / Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М.Т. Рильського НАН України. – Захищена 28.12.2017.

УДК 785.7:78.071.1 (477).

241 с. – Бібліогр.: 246 назв.

У дисертації вперше розглянуто жанрово-стильові аспекти камерно-інструментального ансамблю в творчості сучасного українського композитора Олександра Яковчука (нар. 1952 р.). Визначено внесок митця до традицій української камерно-інструментальної музики на широкому тлі її функціонування в останній третині ХХ - початку ХХІ ст. Система жанрових пріоритетів (сонати, тріо, квартети, "музика...", соїти, капричіо, фантазія, мініатюри) концептуально осмислена у контексті авторського стилю раннього та зрілого періодів творчості митця. Всі досліджені твори введено до музикознавчого обігу вперше.

18.11.18.0273/0418U000201

Долинська Лариса Леонідівна. Дитячий хор як виконавський феномен в жанровій системі музичного мистецтва: Дис... к.мист. / Одеська національна музична академія ім. А.В.Нежданової. – Захищена 28.02.2018.

УДК УДК 78.087.681+781.43+782.1+783.3+784.23/.5.

176 с. – Бібліогр.: 270 назв.

Дисертація присвячена вивченню специфічних аспектів функціонування, сприйняття та впливу дитячого хору, які представлені в розмаїтті жанрово-видових форм музичного мистецтва. Охоплюються теоретичний, історичний, естетико-філософський, психологічний, музикознавчий, жанровий та виконавсько-хоровий параметри, що дозволяє визначити багатоаспектність і принципи функціонування феномену дитячого хору. Виявляються основні модули дитячого образу світу у їх перетині з хоровою творчістю - цілісність (холістичність), колективність, міфопоетичність, емпатійність, емерджентність, ангелоподібність, ігрова природа, обумовлюючи функціональні аспекти дитячого хору як в "дорослій" музиці, так і в адресованій дітям. Розкриваються особливості функціонування дитячих хорів в історичній динаміці сприйняття дитинства з визначенням споріднених тенденцій.

18.11.18.0274/0418U000202

Ду Чжоу. Образ автора в камерно-вокальній творчості Ф. Шуберта: від поетичного слова до музично-виконавської інтерпретації:

Дис... к.мист. / Одеська національна музична академія ім. А.В.Нежданової. – Захищена 28.02.2018.

УДК УДК 78.01/.03/.071.1+781.68/784.3.

170 с. – Бібліогр.: 201 назв.

В дисертації вивчається камерно-вокальна творчість Ф. Шуберта як історичний та індивідуально-особистісний, жанрово-стильовий та лексико-семантичний феномен. Предметом дослідження виступає образ автора як процес та результат відтворення "внутрішньої людини" шляхом музично-інтонаційної, зокрема вокально-виконавської, нарації в камерно-вокальній музиці Ф. Шуберта. Визначаються передумови й чинники, провідні риси та музично-мовні особливості відтворення образу автора в камерно-вокальній музиці Ф. Шуберта.

19 МАСОВА КОМУНІКАЦІЯ. ЖУРНАЛІСТИКА. ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

19.01 Загальні питання вивчення масової комунікації

19.11.18.0275/0218U000898

Розробка моделі дій зловмисника по проникненню в інформаційну систему об'єкту нападу: Заключний звіт / Державний університет телекомунікацій; Керівник Курченко Олег Анастасійович. – ДР 0116U003991. УДК 316.77:002.

148 с.

Об'єкт дослідження - інформаційно-телекомунікаційна система підприємства (організації). Мета роботи - розробка моделі дій зловмисника по проникненню в інформаційну систему об'єкту нападу. Методи досліджень - аналіз, синтез, системний аналіз, узагальнення. Основні результати роботи: - проведено класифікацію типових вразливостей інформаційної системи та розроблено алгоритм виявлення найбільш критичних вразливостей для різних об'єктів господарювання; - проаналізовано досвід провідних ІТ компаній в сфері проведення аудиту інформаційної безпеки підприємства та організації; - проведено класифікацію типових вразливостей інформаційної системи та розроблено алгоритм виявлення найбільш критичних вразливостей для різних об'єктів господарювання; - розроблено модель порушника інформаційної безпеки підприємства (організації); - розроблено та обґрунтовано рекомендації органам безпеки об'єкту нападу щодо протидії проникненню в інформаційну систему підприємства (організації). Матеріали звіту доцільно використовувати для підготовки курсу лекцій з навчальних дисциплін та відпрацюванні оперативних завдань пов'язаних з аналізом дій зловмисника по проникненню в інформаційну систему та розробкою рекомендацій органам безпеки підприємства (організації) по протидії проникненню в інформаційну систему. Робота розповсюджується за договірною ціною.

19.41 Журналістика

19.11.18.0276/0218U001178

Публіцистична комунікація: теорія та історія: Заключний звіт / Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка; Керівник Поплавська Наталя Миколаївна. – ДР 0113U003332. УДК 070(477).

136 с.

Звіт про НДР: 136с.; 193 джерела. Цільові установки у процесі роботи над науковою темою полягали в комплексному дослідженні специфіки сучасного стану медіадискурсу, теоретичному обґрунтуванні тенденцій та динаміки функціональних змін сучасної публіцистики шляхом встановлення особливостей її функціонування, в ідентифікації генетичних та історичних особливостей публіцистики стосовно

но українських медіа та основ професійної підготовки сучасного журналіста, розробці відповідних методик формування професійної та комунікативної компетенцій фахівців. Об'єктом дослідження є публіцистичний контент сучасного медійного простору України. Предмет дослідження - змістовне наповнення публіцистичного тексту в контексті тенденцій розвитку медіагалузі, її функціональних, правових, організаційних та нормативно-правових аспектів. У процесі дослідження використано комплекс взаємодоповнюючих методів: аналіз наукових джерел, завдяки яким здійснено вивчення досліджуваної проблеми, виявлено основні тенденції розвитку змісту і напрямів професійної діяльності журналістів, зроблено порівняння професійної підготовки майбутніх фахівців у зарубіжній та вітчизняній теорії і практиці; інтерпретаційно-аналітичний, що передбачав інтерпретацію, порівняння, систематизацію фактів наукової літератури та їх узагальнення; контент-аналіз, бібліографічно-описовий, прогнозування, проблемно-тематичний. Найважливішими аспектами аналізу природи публіцистичного тексту були: лінгвістичний підхід, що дозволив виділити основні ознаки тексту а) виражальні, тобто фіксування тексту певними знаками; б) структурні - наявність системи взаємин між елементами тексту, що складають його структуру; семіотичний підхід дозволив виділити основні функції тексту, що властиві публіцистичному (функція адекватної передачі знань, тобто властивість бути носієм інформації; функція творення нового змісту, функція пам'яті, тобто властивість ставати джерелом інформації в контексті прочитання його у різні періоди); філософсько-культурологічний підхід утверджує існування одного знакового простору мови для транслювання тексту, підкреслюючи наявність єдиної "культурної" бази для автора і читача для декодування тексту, аналізує взаємодію тексту з дійсністю та часом, оскільки тексти володіють властивістю розповідати реципієнтам про іншу реальність минулих епох; літературознавчий підхід допоміг звернути увагу на роль автора у творі і художню специфіку тексту; комунікативний підхід у виразив необхідність розгляду тексту не автономно і не тільки як плід авторського задуму, а в аспекті комунікативної взаємодії автор - текст - аудиторія, підкреслюючи роль реципієнта у появі та функціонуванні тексту. Науковий і практичний результат, на одержання якого була спрямована робота, конкретизується тим, що визначено основні історичні етапи формування теорії публіцистики, логіко-семантичні основи утворення публіцистичних текстів та схарактеризовано специфіку українського публіцистичного дискурсу, найпомітніші наукові праці вітчизняних дослідників з теорії української журналістики, зокрема публіцистики, її місце і роль в теоретико-методологічному полі вітчизняного журналістикознавства, встановлено джерельну базу та методологію дослідження функціонування публіцистичної комунікації. З'ясовано стан наукової розробки проблеми та поняттєво-категоріальну базу дослідження, місце публіцистики в системі засобів масової комунікації, зв'язки її з наукою та художньою літературою В історико-хронікальному розрізі доведено, що українська публіцистика, як та, що забезпечує інформаційні потреби титульної нації, є своєрідним маркером та засобом вираження національної ідентичності. Комплексно проаналізовано інформаційно-комунікаційні умови виникнення, культурно-просвітницьку роль, історичну специфіку розвитку та особливості функціонування українського публіцистичного слова, ключові вектори еволюції публіцистичного стилю, динаміку розвитку, генетичні особливості та сфери функціонування публіцистичної комунікації в українському медіа дискурсі. Вивчено пізнавальні можливості публіцистики і психологічні основи її впливу на людину. Досліджено функціональні зміни у сучасній публіцистиці, що зумовлено підвищенням інтере-

сом вітчизняних та зарубіжних дослідників до вивчення тих функціональних медійних підсистем, які мають особливу комунікативну й соціальну значущість у сучасному суспільстві, сучасну дискурсивну парадигму змін у медійній системі, спрямованість періодичних видань та зіставлено їх тексти з теле- та аудіотекстам, розглянуто стильові особливості публіцистичних текстів, здійснено системний аналіз кращих зразків публіцистичних текстів у теле-, радіо-, інтернет- та друківаних форматах. Теоретичне та практичне значення одержаних результатів визначається можливістю їхнього застосування як при розв'язанні низки академічних наукових і навчальних проблем, у тому числі - заповнення "білих плям" у галузі українського журналістикознавства, так і в державно-політичній практиці - при виробленні інформаційної політики України з урахуванням євроінтеграційних прагнень. Концепція наукової розвідки сприятиме формуванню модерних підходів у побудові медійних стратегій України з метою якнайшвидшої адаптації вітчизняної журналістики до реалій європейського інформаційного обшину. Ключові слова: публіцистична комунікація, масова комунікація, теорія публіцистики, публіцистичний текст, автор, аудиторія, художня деталь, формально-риторичні засоби, медійна система, журналістикознавство Робота розповсюджується за договірною ціною.

20 ІНФОРМАТИКА

20.01 Загальні питання інформатики

20.11.18.0277/0418U000134

Приходнюк Віталій Валерійович. Технологічні засоби трансдисциплінарного представлення геопросторової інформації: Дис... к.т.н. /Інститут телекомунікацій і глобального інформаційного простору. – Захищена 25.01.2018.

УДК 004.82 + 004.91 + 005.94 + 528.065/.067.

148 с.: 6 табл., 57 іл. – Бібліогр.: 150 назв.

Об'єкт дослідження - інформаційні технології, що реалізують структурування природномовних документів та формування на їх основі онтологічних ГІС-додатків. Метою дослідження є створення онтологічної моделі і засобів трансдисциплінарного представлення геопросторової інформації та створення на їх основі онтологічних ГІС-додатків. Методи та теоретичні засади дослідження - теорія складних систем, системний аналіз, теорія множин, теорія графів, лямбда-числення; для формалізації представлення знань - алгебро-логічний та аксіоматичний методи, теорія категорій; для програмної реалізації інформаційної технології - шаблони проектування та об'єктно-орієнтований аналіз. Практичне значення. Реалізовано програмні засоби формування тематичних бібліотек інтерактивних документів на основі процедур редукації природномовних текстів за допомогою правил, представлених у вигляді безтипних лямбда-виразів. Реалізовані процедури динамічного формування тематичних шарів онтологічних ГІС-додатків на основі таксономії інтерактивних документів. Вдосконалено технологічні аспекти об'єктно-орієнтованого підходу до створення ГІС-додатків на основі формування тематичних шарів, що будуються з використанням таксономій трансдисциплінарних перетворень геопросторової інформації. Вдосконалено мережеві інструменти ІТ-ТОДОС, які можуть бути використані для трансдисциплінарного представлення геопросторової інформації у вигляді онтологічних ГІС-додатків. Наукова новизна одержаних результатів. Вперше: створена модель трансдисциплінарного представлення документів на основі множинної часткової впорядкованості гіпервідношень між множинами таксономій і натуральних систем; розроблена онтологічна модель інтерактивного документу, як технологічної основи формування тематичних шарів в се-

редовищі онтологічної ГІС, на основі множинної типізації; розроблено метод структуризації природномовних текстів на основі правил, представлених з допомогою безтипових лямбда-виразів. Вдосконалено теорію трансдисциплінарних онтологічних систем на основі безтипових лямбда-виразів. Розроблені моделі і засоби впроваджено у наукову та практичну діяльність установ різних галузей: кафедри медичної інформатики Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика, Інституту модернізації змісту освіти МОН, ПРАТ "ЕСОММ", ТОВ "Експерт-Центр", і Національного музею Т.Г. Шевченка, Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Мінюсту України, Інституту водних проблем меліорації НААН України, Комітету з питань будівництва, містобудування і житло-комунального господарства Верховної ради України.

20.53 Технічні засоби забезпечення інформаційних процесів

20.11.18.0278/0218U001317

Розробка методів пошуку запозичень контенту в електронних документах та інтеграція згенерованих документів в систему МОН України: Заключний звіт /Київський національний університет будівництва та архітектури; Керівник Лізунов Петро Петрович. – ДР 0116U000845. УДК 002.

138 с.

Запропонована розробка моделей представлення графічних зображень, математичних формул та табличних даних, структура яких не залежить від застосування обмеженого кола попередньо визначених модифікацій, що дає змогу порівнювати дані між собою виконуючи мінімальну кількість перетворень. Розроблено нові методи попередньої обробки графічних зображень, зокрема визначення загального кута повороту і набору модифікованих копій. Удосконалено існуючі методи визначення дублікатів зображень.

21 РЕЛІГІЯ. АТЕЇЗМ

21.31 Філософія і релігія

21.11.18.0279/0518U000215

Санніков Сергій Вікторович. Феномен водного хрещення у контексті сучасної баптистської сакраментології: Дис... д.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 25.09.2018.

УДК 265.1.

644 с. – Бібліогр.: 559 назв.

У дисертації вперше у вітчизняному богослов'ї здійснено цілісний аналіз феномену водного хрещення з погляду баптистського розуміння цього явища, розглядаючи його не з суто конфесійної сторони, а в дискурсі сакраментального богослов'я, що дозволило показати багатозначність цього явища і відкрити нові перспективи для його розуміння як енкаунтеру трансцендентного й іманентного. Автор виявив, що баптистський рух не можна трактувати виключно як раціоналістичний, в якому відсутній сакраментальний вимір. Показано антропологічний поворот у цьому русі в XVIII-XIX ст. та повернення богоцентризму в розуміння водного хрещення. Виявлено предметне поле та з'ясовано перетворення, які відбуваються у сучасному сакраментальному богослов'ї, висвітлено змістову наповненість поняття "гаїнство" щодо суміжних термінів "сакрамент", "постанова" й "священнодія". Автор досліджує поняття "цілісності" й відрізняє його від поняття "системності" та показує низку особливостей і форм існування цілісної методології. В дослідженні продемонстровано використання окремих прийомів цілісної методології, як-от:

герменевтичний, феноменологічний, семіотичний, перформативний, контингентний та ін. в дискурсі вивчення феномену водного хрещення. Проаналізовано біблійний контекст сакраменталізму й особливості сакраментальної мови апостола Павла. На цій основі окреслено головні напрями загальної сакраментології - уявлення про Христа як первісний сакрамент, про Церкву, Біблію та теофанічність як сакраментальні явища, а також про людину, яка за певних умов стає індивідуальним сакраментом. Також з'ясовано особливості церковної сакраментології та умови її дійсності і дієвості. Проаналізовано розвиток богословських поглядів баптистів на водне хрещення у діахронній перспективі, а також застосування поняття "хрещення" і його випадки в євангельських текстах і в посланнях апостолів. Автор висвітлює практику та богословські погляди на водне хрещення в донікейський період, а також розкрив чотири парадигми водного хрещення, які мають місце у різних дискурсах. В дисертації досліджено окремі сторони богослов'я хрещення, які підтримує більшість баптистів. Висвітлено сім найбільш поширених поглядів на хрещення, що становлять цілісний концепт баптистського богослов'я хрещення, яке узагальнюється в образі енкаунтеру Бога з людиною, ставлячи трансцендентальну цілісність. З'ясовано місце хрещення у христологічній та антропологічній перспективі, рефлексуючи на погляди інших традицій.

21.11.18.0280/0518U000228

Мокієнко Михайло Михайлович. П'ятидесятичність: особливості богословської та соціальної ідентифікації: Дис... д.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 09.10.2018.

УДК 284.57.

488 с. – Бібліогр.: 443 назви.

У дисертаційному дослідженні вперше у вітчизняному богослов'ї та релігієзнавстві здійснено комплексний аналіз богословської та соціальної ідентифікації п'ятидесятичнього руху, основних теологічних та еклесіологічних траєкторій розвитку вітчизняного п'ятидесятництва. Виявлено соціально-релігійні передумови, світоглядно-богословський контекст та історико-культурні чинники виникнення і розвитку руху, особливості його континентальних й історико-теологічних форм. Продемонстровано поліваріантний характер походження руху у багатьох осередках, виокремлено причини успішної адаптації п'ятидесятництва у різноманітних контекстах. В результаті аналізу з'ясовано, що п'ятидесятництво можна ідентифікувати завдяки його христологічній харизматичній духовності, вираженій у прагненні зустрітись з Богом через пневматологічні особливості руху: молитву на мовах, практику зцілення, акцент на чудесах та знаменах, вівтарний характер богослужіння. Встановлено характеристики руху, які забезпечують йому привабливість, а саме: рестораціонізм, вербальність, наративність, егалітаризм, акцент на перетворенні. Обґрунтовано, що втрата апокаліптичного фактору в п'ятидесятництві сприяла ресакралізації повсякденності та переходу від індивідуального преображення християнина до заклопотаності соціальними проблемами та преображенням творіння. На прикладі українського п'ятидесятництва продемонстровано особливості набуття регіональним рухом богословської та соціальної ідентичності у складних суспільно-політичних, світоглядних та релігійних умовах.

21.11.18.0281/0518U000230

Філоненко Олександр Семенович. Євхаристійна антропологія: критичний аналіз:

Дис... д.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 10.10.2018.

УДК 265.32+572 : 13.
408 с. – Бібліогр.: 491 назва.

У дисертації вперше у вітчизняному богослов'ї і релігієзнавстві представлена евхаристійна антропологія як новий напрям у філософській та богословській антропології, що досліджує практики подяки як визнання Іншого і шляхи реалізації людської гідності після практик розлюднення в антропологічній катастрофі ХХ століття. Актуальність евхаристійної антропології визначено в контексті повернення Реальності, Суб'єкта і Священного після їх виключення з філософського поля модерної і постмодерної думки; а саме це повернення описано як присутність Іншого. Дослідження антропологічних вимірів цієї присутності, обумовлене ставленням до етичної вимоги Е. Левінаса й естетичної пропозиції Ж. - Л. Маріона, веде до евхаристійної антропології з її концептуальним каркасом. У центрі аналізу перебуває зустріч з Іншим (з Богом і з людиною), яка визначає шляхи суб'єктивації через роботу вдячності. Автор окреслює взаємодію між філософським і богословським контекстами евхаристійної антропології, звертаючись до православної релігійної і філософської традиції (С. Франк, отець П. Флоренський, митрополит Сурозький Антоній та ін.). Інструменти евхаристійної антропології, що описують людину і шлях її виховання (педагогічна антропологія) в сучасній культурі присутності, розвиваються поза модерністською і постмодерністською мовами; цей інструментарій розвивається в орієнтації на можливості теоестетики, теодрами і теології Г. У. фон Бальтазара. Автор розвиває антропологічну мову, чутливу до богослов'я і педагогіки, що дозволяє описати шляхи подолання постідеологічної кризи через практики вдячності; свідок як протагоніст культури присутності постає як гімнограф, оповідач і садівник. Евхаристійна антропологія представляє форму філософії та богослов'я свідчення в українському контексті, в якому формується нова богословська дисциплінарна матриця після тривалого періоду домінування філософії підозри.

27/43 ПРИРОДНИЧІ І ТОЧНІ НАУКИ

27 МАТЕМАТИКА

27.03 Основи математики і математична логіка

27.11.18.0282/0218U001193

Розробка та дослідження нового методу побудови 4D міжсвердловинної акселерометричної математичної моделі кори Землі за даними сейсмічного зондування: Заключний звіт /Українська інженерно-педагогічна академія; Керівник Лютин Олег Миколайович. – ДР 0115U002498. УДК 519.6.

97 с.

Об'єкт дослідження: процес математичного моделювання вмісту кори Землі методами сейсмічної томографії. Предмет дослідження: математичне моделювання 4D структури кори Землі за допомогою інтерлінації вектор-функцій, які є прискореннями коливань ґрунту. Метою роботи є розробка, дослідження та застосування нового методу побудови 4D міжсвердловинної акселерометричної математичної моделі кори Землі за даними сейсмічного зондування. Задля досягнення поставленої мети побудована загальна теорія сплайн-інтерлінації вектор-функцій, які можуть бути швидкою або прискоренням, інформація про яких відома лише в точках заданої системи свердловин або на верхній досліджуваного регіону. На даному етапі ця міжсвердловинна математична модель побудована з використанням сплайн-інтерлінації вектор-функцій, якщо допоміжні функції є сплайнами від двох змінних першого або третього степеня на трикутній сітці вузлів. У першому розділі звіту на-

ведено аналітичний огляд методів побудови сплайнів однієї та двох змінних, огляд робіт з побудови сплайн-інтерлінації для скалярних функцій трьох змінних та визначено можливості узагальнення цих результатів на випадок інтерлінації вектор-функцій чотирьох змінних (x,y,z,t) . У другому розділі запропоновано будувати оператори сплайн-інтерлінації з використанням загальної теорії поліноміальної інтерполяції на системі точок, які є перетинами системи непаралельних прямих. Цей метод практично реалізовано при побудові операторів сплайн-інтерлінації вектор-функцій на трикутній сітці вузлів. Побудовано явні формули для операторів сплайн-інтерлінації функцій з використанням сплайнів першого та третього степенів в якості допоміжних функцій. Для випадку, коли інформація про частинні похідні у свердловинах не відома, запропоновано метод знаходження вказаних похідних через відомі значення наближувальних функцій $W(x,y,z,t)$. Розглянуто приклади. У третьому розділі представлено пакети програм для побудови операторів сплайн-інтерлінації вектор-функцій з використанням їх слідів у заданій системі свердловин. Пакет програм створений на СКМ MathCAD. Проведено тестування побудованого пакету програм. Зокрема показано, що у випадку, коли досліджувана функція є лінійною сумою допоміжних сплайн-функцій помножених на сліди вектор-функцій і задана лише у свердловинах, то побудовані математичні моделі точно відновлюють такі наближувальні функції.

27.17 Алгебра

27.11.18.0283/0418U000154

Бортош Марія Юліївна. Лінійно-алгебраїчні властивості категорій мономіальних матриць над локальними кільцями: Дис... к.ф.-м.н. /Інститут математики НАН України. – Захищена 30.01.2018.

УДК 512.64.

179 с. – Бібліогр.: 81 назва.

Дисертаційна робота присвячена вивченню матриць над комутативними кільцями. Доведено, що канонічно циклічна матриця (над комутативним локальним кільцем головних ідеалів) з неперіодичною ваговою послідовністю нерозкладна. Вказано необхідні і достатні умови (окремо) нерозкладності канонічно циклічної матриці з періодичною ваговою послідовністю. Доведено, що канонічно циклічні матриці ізоморфні в категорії мономіальних матриць тоді і лише тоді, коли вони ізоморфні в сильній категорії мономіальних матриць. Доведена необхідна умова незвідності канонічно t-циклічної матриці до- вільної ваги, в якій основну роль відіграє зв'язок між порядком та вагою матриці. Ця умова узагальнена на деякий клас канонічно (t; *)-циклічних матриць (в обох випадках комутативне локальне кільце не обов'язково є кільцем головних ідеалів). Отримано критерій незвідності канонічно t-циклічної матриці над кільцем з однозначним розкладом та критерій спадкової незвідності канонічно t-циклічної матриці малої ваги над комутативним кільцем головних ідеалів. Ці критерії узагальнено на деякий клас канонічно (t; *)-циклічних матриць. Вивчаються необхідні умови незвідності та достатні умови звідності канонічно циклічних матриць великої ваги над комутативним локальним кільцем. Ці умови розглядаються відносно підпослідовностей спеціального вигляду вагової послідовності. При дослідженні канонічно (t; *)-циклічних матриць порядку n розглядаються різні типи звідності: (*; 2)-звідність, (*; 3)-звідність, 2-спадкова звідність.

27.29 Звичайні диференціальні рівняння

27.11.18.0284/0418U000129

Кусій Сергій Миколайович. Робастна стабілізація та оптимізація систем керування при

наявності обмежених збурень: Дис... к.ф.-м.н. /Інститут математики НАН України. – Захищена 16.01.2018. УДК 517.93, 519.71.

136 с.: 1 таб., 14 іл. – Бібліогр.: 100 назв.

В дисертаційній роботі встановлено критерії існування статичних та динамічних регуляторів по вимірюваному виходу, які забезпечують асимптотичну стійкість лінійних систем керування з гарантованим спектральним запасом. Показано, що методи побудови стабілізуючих регуляторів, які випливають із отриманих критеріїв, можна застосувати до деякого класу нелінійних систем керування. Для дискретних систем керування розроблено ітераційний алгоритм побудови стабілізуючих статичних регуляторів по виходу, що зводиться до розв'язування лінійних матричних нерівностей. Для класів лінійних систем з керованими і спостережуваними виходами на основі методу квадратичних функцій Ляпунова сформульовано критерії існування стабілізуючих регуляторів, які забезпечують задану верхню оцінку зваженого рівня гасіння зовнішніх і початкових збурень. Розроблено та чисельно реалізовано для конкретних механічних об'єктів конструктивні алгоритми робастної стабілізації та узагальненої Н-оптимізації за допомогою динамічних регуляторів з нульовим початковим вектором.

27.11.18.0285/0218U001059

Конструктивні методи аналізу нетерових крайових задач для систем диференціальних, функціонально-диференціальних та диференціально-алгебраїчних рівнянь і теорії наближень: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет"; Керівник Чуйко Сергій Михайлович. – ДР 0115U003182. УДК 517.927.

28 с.

В ході виконання дослідження отримано конструктивні умови існування розв'язків, а також конструкції операторів Гріна для лінійних матричних диференціальних, функціонально-диференціальних та диференціально-алгебраїчних крайових задач. Для знаходження розв'язків матричних крайових задач для систем звичайних диференціальних рівнянь побудовані ефективні ітераційні схеми. Для нелінійних крайових задач для систем звичайних диференціальних рівнянь встановлено оригінальні умови існування розв'язків та побудовано модифіковані ітераційні схеми з використанням техніки найменших квадратів та методу Ньютона-Канторовича. Також в процесі виконання проекту було розв'язано низку важливих екстремальних задач теорії наближення функцій дійсної та комплексної змінних, зокрема: знайдено прями та обернені теореми теорії наближення і умови вкладення на класах Степанця у просторах Лебега зі змінним показником та просторах Орлича, доведено нові нерівності типу Бернштейна та Чебишева; знайдено точні значення найкращих наближень, базисного поперечника, поперечника за Колмогоровим, найкращого n -членного наближення у дискретних просторах Орлича; досліджено властивості оператора-решета Ф. Вінера. Також обчислено величини найкращих наближень ядра Коші на дійсній осі деякими підпросторами з просторів сумовних функцій і знайдено умови збіжності рядів Фур'є по системах Такенаки-Мальмквіста-Джрбашяна.

27.11.18.0286/0218U001230

Дослідження еволюційних детермінованих та стохастичних систем складної топологічної структури. Фрактальні властивості, керованість: Заключний звіт /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова; Керівник Працьовитий Микола Вікторович. – ДР 0115U000557.

УДК 517.9:517.5:519.21:511.7:511.3.
154 с.

Отримано опис асимптотичних властивостей розв'язків стохастично та імпульсно збурених еволюційних систем у нескінченновимірних фазових просторах; встановлено умови існування оптимальних керувань диференціальних рівнянь на часових шкалах, обґрунтовано принцип максимуму Понтрягіна, встановлено існування та єдиність розв'язку задачі Коші для рівняння типу Гамільтона-Якобі, доведено, що сім'я оптимальних керувань є компактною у просторі імовірнісних мір, а сім'я послаблених розв'язків є слабо компактною у просторі неперервних функцій. Для стохастичних диференціальних рівнянь у частинних похідних типу "реакція-дифузія" із запізненням отримані умови існування та єдиності розв'язку у вагових просторах Гільберта. Досліджена марковська властивість розв'язку, неперервна залежності від початкових даних. Створено цілісні теорії кодування (зображення) дійсних чисел і знайдено їх різноманітні застосування у метричній та ймовірнісній теорії чисел, фрактальній геометрії та фрактальному аналізу.

27.39 Функціональний аналіз

27.11.18.0287/0218U001229

Спектральні проблеми теорії диференціальних і різницевих операторів: Заключний звіт /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова; Керівник Деркач Володимир Олександрович. – ДР 0115U000556. УДК 517.98.

156 с.

Розроблено нові концепції і методи теорії розширень операторів, в спектральній теорії та їх застосування в теорії інтерполяції і в теорії прямих та обернених задач для оператора Шредингера, каноничних систем, матриць Якобі та їх узагальнення.

27.41 Обчислювальна математика

27.11.18.0288/0218U001197

Розробка математичних методів і пакета прикладних програм для побудови тривимірної математичної моделі замкнутої поверхні пера лопатки компресора авіадвигунів по результатам профілювання по лініям тока: Заключний звіт /Українська інженерно-педагогічна академія; Керівник Литвин Олег Олегович. – ДР 0117U005577. УДК 519.6.

101 с.

Дана робота присвячена побудові операторів інтерполяції функцій на системі просторових ліній, які з фізичної точки зору є лініями тока, газу на відповідних поверхнях лопаток компресорів та авіадвигунів із автоматичним збереженням ізогеометричних властивостей, зокрема, із автоматичним збереженням потрібного класу диференційовності математичної моделі поверхні. В основі розробленого методу лежить побудова операторів ермітової інтерполяції функцій двох та трьох змінних на системі неперетинних просторових ліній, які належать поверхні, що моделюється. При цьому для побудови таких операторів вважаються відомими рівняння вказаних просторових ліній, крім того, для побудови використовується метод О.М. Литвина побудови операторів наближення із автоматичним збереженням класу диференційовності. Враховуючи, що рівняння заданих точками просторових ліній на поверхні невідомі. Вони замінюються відповідними рівняннями з потрібним класом диференційовності, які будуються з використанням інтерполяційних сплайнів, що використовують координати (x_{ik}, y_{ik}, z_{ik}) , де i - номер лінії, k - номер точки на заданій лінії. В результаті

отримується оператор інтерполяції, який автоматично зберігає потрібний клас диференційованості та інтерполуює задану систему точок (x_{ik}, y_{ik}, z_{ik}) . В цьому операторі невідомі значення нормальних похідних першого та другого порядку на вказаних лініях тока невідомі. Тому вони повинні використовуватися як управляючі параметри. Робота розповсюджується за договірною ціною.

27.43 Теорія ймовірності й математичної статистики

27.11.18.0289/0418U000119

Федоренко Катерина Володимирівна. Методи статистичного моделювання випадкових функцій у задачах моніторингу навколишнього середовища: Дис... к.ф.-м.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 27.12.2017.

УДК УДК 519.21.

157 с. – Бібліогр.: 122 назви.

У дисертаційній роботі досліджуються методи статистичного моделювання випадкових процесів та полів і їх застосування у задачах моніторингу довкілля. Побудовано модель гауссового однорідного ізотропного випадкового поля на площині та алгоритм статистичного моделювання із кореляційною функцією типу Коші. Застосовано статистичне моделювання випадкового поля на площині з кореляційною функцією типу Коші на прикладі дослідження густини товщі крейдяних відкладів. Впроваджено методу статистичного моделювання випадкових процесів та випадкових полів на площині з рівномірною решіткою інтерполяції на основі модифікованих інтерполяційних розкладів Котельникова-Шеннона до сейсмологічних спостережень. Уперше доведена теорема про спектральний розклад випадкового поля, однорідного за часовою змінною та однорідного ізотропного за просторовими змінними, та обчислено оцінки швидкості збіжності в середньому квадратичному апроксимації випадкового поля його моделлю в L_2 . Уперше для випадкових полів, однорідних за часовою змінною та однорідних ізотропних за просторовими змінними, що мають обмежений за часовою змінною спектр, побудовано моделі у чотиривимірному та n -вимірному випадку та на основі знайдених оцінок швидкості збіжності в середньому квадратичному розроблено алгоритми статистичного моделювання таких гауссових полів із наперед заданою точністю.

28 КІБЕРНЕТИКА

28.17 Теорія моделювання

28.11.18.0290/0518U000233

Жарікова Марина Віталіївна. Методологічні основи геоінформаційної технології підтримки прийняття рішень в природно-техногенних системах за умов руйнівних процесів: Дис... д.т.н. /Українська академія друкарства. – Захищена 28.09.2018.

УДК 004.9.

503 с.: 20 табл., 130 іл. – Бібліогр.: 454 назви.

Дисертаційну роботу присвячено вирішенню актуальної науково-прикладної проблеми розробки методологічних основ геоінформаційної технології ризик-орієнтованої підтримки прийняття рішень в природно-техногенних системах в умовах надзвичайних ситуацій природного характеру. Запропоновано модель подання знань про можливі сценарії розвитку процесів руйнівного характеру в природно-техногенних системах у вигляді правдоподібних багаторівневих деревовидних мереж подій, а також метод побудови

моделі розвитку процесу руйнівного характеру на основі таких мереж у вигляді стрибкоподібного марківського процесу. Розроблено сукупність методів побудови динамічної просторово-розподіленої моделі ризику в умовах швидкоплинних процесів руйнівного характеру.

28.21 Теорія інформації

28.11.18.0291/0218U000988

Створення програмних засобів опрацювання векторних даних та захисту інформації на основі комбінаторної оптимізації: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Різник Володимир Васильович. – ДР 0113U001360. УДК 004.22; 519.725; 621.3.037.3; 519.16; 519.14.

91 с.

Розробено комплекс програмних засобів для опрацювання інформації та забезпечення її надійного захисту в інформаційно-комунікаційних системах. Пропонується вдосконалена стеганографічна система захисту інформації, комплекс методів технічного захисту інформації, інноваційні рішення в області комплексних систем інформаційної безпеки. В комплекс програмних засобів входять методи опрацювання та захисту інформації від несанкціонованого доступу, зокрема авторських прав відео та аудіо продукції, інформаційна безпека бізнесу і цінних паперів від підробок, захист інформаційних мереж та каналів зв'язку від зовнішніх перешкод, завадостійкого кодування, декодування та перетворення форми інформації в багатоканальних системах зв'язку. Робота розповсюджується за договірною ціною.

28.29 Системний аналіз

28.11.18.0292/0518U000271

Піх Ірина Всеволодівна. Методологічні основи інформаційних технологій формування та прогностичного оцінювання якості книжкових видань: Дис... д.т.н. /Українська академія друкарства. – Захищена 09.11.2018.

УДК 004.942+655.5+655.26+65.012.123.

357 с.: 103 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 224 назви.

Дисертація присвячена вирішенню актуальної науково-прикладної проблеми створення методологічних основ інформаційних технологій формування та прогностичного оцінювання якості книжкових видань на підставі дослідження факторів впливу на процеси випуску видань, проектування альтернативних варіантів їх реалізації, використання теорії нечітких множин для отримання показників якості видавничо-поліграфічних процесів. Виконано аналіз систем і способів контролю якості книжкових видань, вивчено фактори впливу на якість виконання технологічних етапів випуску книжкової продукції, розроблено методи їх ранжування. Розроблено моделі логічного виведення для відтворення логіки формування показників якості видавничо-поліграфічних процесів. Розроблено структурно-функціональні моделі інформаційних технологій формування та прогностичного оцінювання якості книжкових видань.

28.11.18.0293/0218U000786

Удосконалення системи управління базою даних підтримки прийняття рішень керівним складом Головного управління Військової служби правопорядку Збройних Сил України щодо правопорушень в Міністерстві оборони України та у Збройних Силах України: Заключний звіт /Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського; Керівник Зінченко Юрій Миколайович. – ДР 0117U003258. УДК 335.02:519.216.3.

26 с.

Об'єкт досліджень - процес обліку та обробки інформації про правопорушення в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України. Мета роботи - автоматизація процесу обліку та обробки інформації про правопорушення в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України. Методи досліджень - експериментальна експлуатація програмного продукту, що був розроблений; аналіз отриманих результатів; створення удосконаленої версії структури бази даних спеціального математичного та програмного забезпечення та проведення його тестування. При розробці спеціального математичного та програмного забезпечення були використані принципи теорії побудови реляційних баз даних та регресійного аналізу. В ході оцінки якості розробленого спеціального математичного та програмного забезпечення та якості застосованих початкових даних був використаний метод кореляційного аналізу. Проведені дослідження дозволили створити спеціальне математичне та програмне забезпечення, що дозволяє проводити оцінку рівня правопорядку у Міністерстві оборони України та Збройних Силах України під час їх повсякденної діяльності у мирний час та в особливий період. Розроблений програмний продукт є універсальним і може бути використаний для автоматизації інших управлінських процесів. Матеріали звіту можуть бути використані у ході подальших досліджень щодо створення програмних продуктів для автоматизації процесів, що відбуваються у органах військового управління Збройних Сил України.

28.11.18.0294/0218U000907

Побудова теорії неарбітражної динаміки в економічних системах: Заключний звіт /Інститут теоретичної фізики ім. М.М.Боголюбова Національної Академії Наук України; Керівник Гончар Микола Семенович. – ДР 0113U001090. УДК 519.86.

26 с.

Звіт містить результати виконаної теми, базовані на новій авторській концепції опису економіки, в якій вибір споживачів і прийняття рішень фірмами визначаються інформацією в економічних агентів і є взаємозалежні. Закладено основи нового методу оцінки ризиків дефолту та реальних опціонів. На перший план виносять роль інвестора як джерела фінансування, який за наявності певної інформації про стабільність фірми й можливість уведення в дію додаткових потужностей у майбутньому оцінює можливість дефолту фірми. Створено нову методіку порівняння ефективності різних економік на основі теорії економічних трансформацій та її конкретну реалізацію на прикладі України й Німеччини. Результатом є системні пропозиції реформування української економіки. Запропоновано нову модель функціонування банку й розроблено метод оцінки його банкрутства залежно від величини надходження депозитів, сплати за зобов'язаннями, величини втрати капіталу за неусувного ризику. Знайдено величину капіталізації банку, за якої банк спроможний функціонувати без банкрутства протягом заданого проміжку часу. Узагальнено раніше запропоновану модель роботи банку, еволюція капіталу якого описується однорідним ланцюгом Маркова, на випадок випадкового надходження депозитів і резервування капіталу для сплати по зовнішніх зобов'язаннях та інвестування в ризикові й неризикові активи. Досліджено інтегральні рівняння для ймовірності банкрутства. Описано стратегії сприятливого інвестування в ризикові й неризикові активи, за яких банк, маючи цілком визначений в моделі початковий капітал, спроможний функціонувати протягом тривалого часу з малою ймовірністю банкрутства. На підставі стохастичної моделі опису економічних систем досліджено рівновагу відкритої економічної системи за наявності монополістів і рі-

зних стратегій поведінки споживачів. Знайдено умови на задані характеристики економічної системи, виконання яких дає змогу визначити оптимальні стани рівноваги. Перебування в оптимальному стані рівноваги гарантує ефективне функціонування всієї економічної системи й кожного окремого її суб'єкта. Визначено стратегію оподаткування, що уможливило реалізацію саме оптимальних станів рівноваги. З'ясовано, за яких умов економічна система перебуватиме в стані рівноваги з мінімальним невикористаним капіталом, що сприятиме обмеженню інфляційних процесів.

29 ФІЗИКА

29.01 Загальні питання фізики

29.11.18.0295/0218U000847

Дослідження впливу вікон інтегрування на енергетичну роздільну здатність сцинтиляційних детекторів: Заключний звіт /Інститут сцинтиляційних матеріалів Національної академії наук України; Керівник Соболев Олександр Вікторович. – ДР 0117U001283. УДК 539.1.074.3:535.12...164.

41 с.

Знайдено ефективний метод аналізу кортежу імпульсів з ФЕП з використанням ієрархічної кластеризації, проведено аналіз отриманих груп, оцінено вклад імпульсів кожної групи в формування загального амплітудного спектра. Проведено часову декомпозицію імпульсів ФЕП та аналіз впливу різних за швидкістю компонентів вихідного імпульсу на особливості амплітудного спектру від гамма-джерела. Розроблено та застосовано метод глибинного навчання нейронної мережі типу енкодер (само-асоціатор), що дозволило створити імітаційну модель експерименту з детектором, а також може бути використано як частина нової бази знань про сцинтиляційні матеріали. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.11.18.0296/0218U001031

Квантові багаточастинкові ґраткові системи: динамічний відгук і ефекти сильних кореляцій: Заключний звіт /Інститут фізики конденсованих систем НАН України; Керівник Стасюк Ігор Васильович. – ДР 0112U007761. УДК 533; 536; 536.75; 537.3; 537.611.2; 539.2.

370 с.

Отримано ряд нових теоретичних результатів для квантових багаточастинкових ґраткових систем (твердотільні моделі Габарда, Фалікова-Кімбала, Гайзенберга, Ізинга-Гайзенберга, Ізинга, псевдоспін-електронна модель, а також моделі Бозе-Габарда і Бозе-Фермі-Габарда для надхолодних атомів у оптичних ґратках). Зокрема, для спектрів фотоелектронної емісії в зарядовпорядкованій фазі, фононних внесків у резонансне непружне розсіяння X-променів, термоелектричних властивостей систем з нелокальними кореляціями, спектрів і фазових діаграм оптичних ґраток тощо. Ці результати здобуті з використанням таких методів теорії сильно скорельованих систем як теорія динамічного середнього поля, метод функцій Гріна, формалізм операторів Габарда, кластерні розвинення, точна діагоналізація тощо. Результати досліджень впродовж 2013-2017 років опубліковані у 159 публікаціях.

29.11.18.0297/0218U001032

Розвиток статистичної теорії та її застосування для досліджень фазової поведінки, рівноважних і динамічних властивостей складних плиннів: Заключний звіт /Інститут фізики конденсованих систем НАН України; Керівник Головка Мирослав Федорович. – ДР 0112U007762. УДК 532; 533; 536; 537; 537.75; 538.9.

343 с.

Розвинуто ряд статистико-механічних методів для покращення ефективності комп'ютерного моделювання складних біохімічних рідинних систем. Проведено дослідження фазової поведінки моделі колоїдів з двома функціоналізованими областями ("плямами") сорту А та В на поверхні частинок. Запропоновано модель, яку можна вважати спрощеним варіантом моделі колоїдних флюїдів з короткодіючим притяганням та далекодіючим відштовхуванням, так звані моделі SALR. Модель отримала назву моделі Швейка-Гашека. Розроблено теорію для опису структури плинку поблизу твердої поверхні. Методом молекулярної динаміки проведено моделювання впливу високого тиску на гідратацію іонів у водних розчинах. Представлено розвинення теорії масштабної частинки та її покращення для опису простих і молекулярних плинків та їх сумішей в неупорядкованій пористій матриці. Вперше отримано узагальнені рівняння електродифузії типу Кетано для систем з просторово-часовою фрактальністю.

29.05 Фізика елементарних часток

29.11.18.0298/0418U000095

Ісаєва Карина Олександрівна. Стійкі когерентні структури в Бозе-конденсатах атомарних газів: Дис... к.ф.-м.н. /Інститут теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України. – Захищена 11.01.2018.

УДК 530.182, 533.951, 538.94.

149 с.: 39 іл. – Бібліогр.: 78 назв.

Дисертація присвячена теоретичному дослідженню нелінійних структур в Бозе-конденсатах атомарних газів. Показано, що гармонічний потенціал може стабілізувати векторні солітони в Бозе-конденсаті. Порівняно часову еволюцію конденсатів, утворених з компонент зі спіновими проекціями 0,1 та +1: в другому випадку надплинний потік швидко руйнується. Для першого набору спінових проекцій визначено співвідношення спінових населеностей, вище якого надплинний потік є стійким. Визначені умови генерації вихорів у конденсаті, що переміщується вузьким оптичним пучком. Визначена висота потенціального бар'єру між надплинними станами в Бозе-конденсаті для різних частот обертання широкого оптичного пучка та обраховано час переходу між цими станами.

29.15 Ядерна фізика

29.11.18.0299/0418U000151

Побережнюк Роман Володимирович. Фазові перетворення та критична точка сильновзаємодіючої матерії в ядро-ядерних зіткненнях: Дис... к.ф.-м.н. /Інститут теоретичної фізики ім. М.М.Боголюбова Національної Академії Наук України. – Захищена 01.02.2018.

УДК 531.311; 530.199.

120 с.: 2 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 129 назв.

В дисертації з використанням статистичної моделі ранньої стадії релятивістських ядро-ядерних зіткнень одержано якісні передбачення щодо можливих спостережуваних сигналів фазового переходу деконфайнмента. Зокрема, сигнали, що проявляються у залежності від енергії зіткнення виходу дивних частинок в протон-протонних взаємодіях, чарівних частинок та сильноінтенсивних мір флуктуацій чисел частинок в зіткненнях ядер свинець-свинець. Також в роботі виявлено явище граничної температури в газі пі-мезонів з рівнянням стану ван дер Ваальса. Поведінку системи в околі граничної температури порівняно з відповідною поведінкою адронної матерії з рівнянням стану Хагедорна. Одержано

вирази для флуктуацій числа нуклонів в області критичної точки ядерної матерії з рівнянням стану ван дер Ваальса.

29.11.18.0300/0218U000843

Розробка композиційних сцинтиляційних елементів для фізики високих енергій: Заключний звіт /Інститут сцинтиляційних матеріалів Національної академії наук України; Керівник Бояринцев Андрій Юрійович. – ДР 0116U006760. УДК 539.1.074.3:[621.386.82:539.12].

52 с.

Визначені оптимальні матеріали для виготовлення композиційних сцинтиляційних елементів. Матеріали світловодів мають прозорість до 95% в області люмінесценції монокристалів YSO:Ce, YAG:Ce та YAGG:Ce. Монокристалічні силікати та гранати мають добре узгодження спектрів збудження та випромінювання, тому можуть бути використані для виготовлення композиційного шару та спектрозміщуючого світловоду. При цьому вихідний сигнал збільшується понад 2 рази порівняно з Y-11 за рахунок меншої реабсорбції світла. Світловий вихід елемента зі світловодом з полісилоксану або кварцового скла вищий ніж у сцинтиляційної пластмаси у 2,2 та 1,2 рази, відповідно. Світловий вихід елемента зі світловодом з лейкосапфіру складає 50% та 80%, відповідно, відносно сцинтиляційної пластмаси зі спектрозміщуючим волокном Y-11 або YAG:Ce. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.11.18.0301/0218U000892

Розробка методу експериментального визначення вмісту водню в гідридах металів з високою точністю (1-2%) за допомогою пучків фільтрованих нейтронів: Заключний звіт /Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Грицай Олена Олександрівна. – ДР 0116U008498. УДК 539.172.4.

40 с.

Мета роботи: розробка методу визначення стехіометричного співвідношення в гідридах металів з використанням фільтрованих нейтронних пучків на КДР. Методи та методики досліджень: спектрометрія нейтронів за допомогою газонаповнених пропорційних лічильників; методика визначення повних нейтронних перерізів шляхом вимірювання пропускання нейтронів досліджуваних зразків; методика визначення стехіометричного складу гідридів металів на основі спостережуваних в експерименті повних нейтронних перерізів зразків гідридів; розробка алгоритмів та програмних продуктів, а також спеціалізованих файлів ядерних констант для проведення модельних розрахунків. Розроблено методику неруйнівного аналізу стехіометричного складу гідридів металів за допомогою фільтрованих нейтронних пучків на КДР. Методика оснований на аналізі спостережуваних в експерименті повних нейтронних перерізів $\tau(t(\text{спост.}))$ зразків гідридів, вимірюваних за методом пропускання. На прикладі гідриду титану (TiH_n) показано, що вимірювання та аналіз $\tau(t(\text{спост.}))$ зразків TiH_n дозволять отримати величину співвідношення метал-водень у гідриді (n) з точністю 1.0% при використанні фільтрованих нейтронів з середньою енергією 2 кеВ. Розроблено алгоритм та створено новий програмний продукт Metal-Hx_A&M.for та спеціалізовані файли ядерних констант на основі сучасних БОЯД для проведення модельних розрахунків запланованих експериментів.

29.11.18.0302/0218U000905

Модифікація оптичних та електричних властивостей кристалів типу GaSe легуванням перехідними металами: Заключний звіт /Інститут монокристалів Національної академії наук України; Керівник Коваленко Назар Олегович. –

ДР 0117U006221. УДК [548.5:546.681'23]:535.331.
30 с.

Досліджено вплив легування перехідними металами (Cr) в концентраціях <1 ваг.% на механічні, оптичні та електричні властивості нелінійно-оптичних кристалів GaSe. Показано, що при застосуванні CrSe в якості домішки відбувається зміцнення кристалічної решітки, яке проявляється у підвищенні мікротвердості кристалу в 2,5 рази. Досліджено вплив легування перехідним металом на електричні та оптичні властивості кристалів GaSe. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.11.18.0303/0218U000975

Дисипативні процеси в ядро-ядерних зіткненнях при великих динамічних збудженнях:

Заключний звіт /Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Коломієць Володимир Михайлович. – ДР 0116U005640. УДК 539.12; 539.141.

52 с.

Об'єктом дослідження є дисипативні властивості ядерної матерії в кінетичних та гідродинамічних підходах. Метод дослідження базується на кінетичних рівняннях Больцмана та Ландау-Власова в рамках нерівноважної статистичної фізики. Метою НДР є дослідження в'язкості, об'ємної та ізоспінової нестабільності ядерної матерії та статистичної густини рівнів в залежності як від параметрів рівноважного стану, так і зовнішніх полів при екстремальних температурах та густинах числа частинок. Основні результати: (1) зсувна в'язкість нуклонного газу у режимі частих зіткнень частинок залежить від густини числа частинок; (2) відношення зсувної в'язкості до густини ентропії вище критичної точки має мінімум у площині температура - густина біля нормальної густини ядерної матерії зі значенням набагато меншим класичного; (3) зсувна в'язкість та коефіцієнт поглинання в області переходу від частих до рідкісних зіткнень різко змінюються в залежності від параметрів рівноважного газу та частоти зовнішнього поля, а коефіцієнт поглинання має максимум, що є у доброму узгодженні з експериментальними даними; (4) на характер розвитку об'ємної та ізоспінової нестабільності в ядерній матерії суттєво впливають аномальна дисперсія, динамічне збурення поверхні Фермі та дисипативні процеси; (5) інкремент зростання об'ємної нестабільності значно залежить від температури та мультитиповості збурення густини нуклонів; (6) поверхневий дифузний шар визначає енергію деформації краплини ядерної матерії та бар'єри поділу краплини при наявності кулонівської взаємодії та ізотопічної асиметрії, а також статистичну густину рівнів і мультифрагментацію в ядерних реакціях. Використати можна в ІТФ НАН України, ЦЕРН Швейцарії, ОІЯІ Росії.

29.11.18.0304/0218U001121

Рідкісні ядерні процеси і розпади, спектроскопія розпадів та структура ядер :

Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Шульга Микола Федорович. – ДР 0115U000473. УДК 539.12/17; 539.17; 539.143/144; 539.172.12..

89 с.

Визначено нове, більш точне значення періоду напіврозпаду β^- -активного ізотопу ^{214}Po $T_{1/2} = 163,45 \pm 0,04$ мкс. В рядках значень β^- виявлено річну варіацію з амплітудою $A = (9,8 \pm 0,6) \cdot 10^{-4}$, добові варіації в сонячному, зірковому і місячному часі з амплітудами $(7,5 \pm 1,2) \cdot 10^{-4}$, $(7,2 \pm 1,2) \cdot 10^{-4}$ і $(6,9 \pm 2,0) \cdot 10^{-4}$, відповідно. Виявлено сильну кореляцію сонячно-добової і місячно-добової варіації β^- з швидкістю установки в напрямі на виділений астрономічний об'єкт. Встановлено найбільш жорстке на сьогодні обмеження на період на-

піврозпаду ^{124}Xe через $2K$ -захоплення: $T_{1/2} = 4,6 \cdot 10^{21}$ років на 90% р.д. Визначено заходи щодо суттєвого підвищення чутливості цих експериментів необхідного, зокрема, і для забезпечення більш високої достовірності реєстрації $2K$ -захоплення на 78Кг. Розроблено новий теоретичний підхід до опису радіаційного розпаду поляризованого β^- -лептона на заряджений піон і β^- -нейтрино. Розроблено принципово нову імпульсну іонну іонізаційну камеру з високим енергетичним розділенням для реєстрації β^- -активного ізотопу радону ^{226}Rn в повітрі. Описано можливі сфери її застосування. Значимість роботи пов'язана з можливістю використання її результатів для вирішення таких ключових проблем ядерної фізики, фізики елементарних частинок і космології, як маса і природа нейтрино, ефекти та механізми можливого впливу на радіоактивний розпад.

29.11.18.0305/0218U001122

Структурні ефекти в сильних і електромагнітних взаємодіях та особливості радіаційного впливу на наноструктури:

Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Шульга Микола Федорович. – ДР 0115U000474. УДК 539.12.123; 539.12.172; 547.535.36.

67 с.

В лічильниковому експерименті з ^{83}Kr встановлено нове, найбільш близьке до теоретично передбачуваного, обмеження на масу сонячного адронного аксіона $m_A \approx 100$ eV (95% р.д.). Визначено шляхи подальшого підвищення чутливості таких експериментів. Ці результати значимі для вирішення проблеми СР-інваріантності в сильних взаємодіях. Розроблено новий теоретичний підхід, за яким вперше обчислено модельно незалежні КЕД радіаційні поправки для пружного розсіяння протонів на електронах у стані спокою. Наведено числові дані для оптимізації і підвищення точності експериментів, спрямованих на вирішення проблеми зарядового радіуса протона. Визначено особливості радіаційного впливу на коефіцієнти дифузії радіонуклідів цезію, стронцію і натрію в цеолітових і фосфатних наноструктурах, а також на іонообмінні властивості таких наноматеріалів. Ці результати є важливими для подальших досліджень механізмів радіаційної дії на матеріали з метою цілеспрямованих змін їх властивостей. Отримані результати мають також перспективу застосування в прикладних задачах, пов'язаних з виявленням і аналізом малих концентрацій радіонуклідів та моніторингом потоків теплових нейтронів, а також зі створенням ефективних сорбентів найбільш небезпечних радіонуклідів.

29.17 Фізика газів і рідин. Термодинаміка і статистична фізика

29.11.18.0306/0218U001232

Електричні, магнітні та нелінійно-оптичні властивості нанодисперсій частинок різної природи в орієнтованих рідких кристалах:

Заключний звіт /Інститут фізики НАН України; Керівник Назаренко Василь Геннадійович. – ДР 0113U002482. УДК 532.738; 548-14.

215 с.

Головною метою бюджетної теми В/174 "Електричні, магнітні та нелінійно оптичні властивості нанодисперсій частинок різної природи в орієнтованих рідких кристалах" була розробка нових матеріалів на основі рідкокристалічних колоїдів, вивчення їх структури та фізико-хімічних властивостей, покращення властивостей рідкокристалічних мезофаз та пошук нових ефектів, що мають прикладний потенціал. У проекті вивчалась взаємодія між частинками у нематичній або ліотропній матриці та їх вплив на структуру рідкого кристалу (РК). Було досліджено виникнення нових

мезофаз у рідких кристалах, які початково мали лише нематичну фазу. Показано, що сильна орієнтаційна взаємодія між компонентами в двокомпонентній РК суспензії жорстких стрижнів (онзагерівській рідині) дає можливість ефективного керування анізотропією таких дисперсій та приводить до їх значної чутливості до зовнішніх полів. Проведено дослідження температур фазового переходу та діелектричних властивостей РК 8СВ, легованого звичайними та відібраними за спеціальною методикою сегнетоелектричними наночастинками. Було показано, що збільшення усередненої поляризації наночастинок приводить до збільшення температури фазового переходу колоїду. Отримано діелектричні сталі для сегнетоелектричних РК колоїдів шляхом вимірювання діелектричної проникності зразків у присутності слабого поля та шляхом їх обчислення з вимірювань температури фазового переходу. Було досліджено вплив вуглецевих нанотрубок (ВНТ) на орієнтаційні параметри РК шару, на термостабільність орієнтації шарів суспензії, на приелектродні подвійні шари та електропровідність. Досліджено особливості структурної організації ВНТ в нематичному РК у широкому діапазоні концентрацій (10-5- 3 ваг. %). Показано, що процес еволюції структури ВНТ при зростанні їх вмісту в РК можна розбити на 4 етапи: 1) етап окремих трубок, їх джгутів та малих агрегатів (< 3 мкм), 2) етап зростання агрегатів та їх розгалуження, 3) етап нещільної сітки та 4) етап щільної сітки. Розроблена теоретична модель розподілу температури в комірці, заповнений РК з золотими наночастинками, під впливом опромінення, яка дозволяє обчислити коефіцієнт оптичної нелінійності в такій системі і добре узгоджується з експериментальними результатами. Експериментально встановлено залежності коефіцієнта оптичної нелінійності системи від ряду її параметрів, таких як інтенсивність пучка накачування та концентрація наночастинок золота. Встановлено залежність оптичної нелінійності та показана можливість керувати величиною нелінійності за допомогою електричного поля. Вперше було запропоновано новий метод для впорядкування мікро- та наночастинок та маніпулювання їх ланцюжками на відстані, що сягають сантиметрового діапазону. Даний метод полягає у використанні топологічних дефектів в РК, які здатні захоплювати наночастинок. А також у можливості маніпулювання дисклінаціями за допомогою зовнішніх чинників, наприклад світлом, температурою, електричним полем та інш. Запропонований метод в перспективі дозволяє створення новітніх метаматеріалів, які здатні трансформуватися і відповідно змінювати свої фізичні властивості. Була досліджена структура нових нанокомпозитів при яких наночастинки синтезуються безпосередньо в матриці смектичного іонного рідкого кристалу метал-алканоатів при $T = 100-1800$ С. Метал-алканоати проявляють унікальну здатність існувати у вигляді іонного рідкого кристала при високій температурі, а при охолодженні до кімнатної температури формувати тверді тіла - анізотропні стекла, які зберігають шарувату структуру притаманну смектиці А. Експериментальні дослідження були підтримані теоретичними дослідженнями взаємодії між нематичною матрицею та наночастинками. У процесі виконання проекту використовувались такі методи дослідження як: електро-, магніто-оптичні, фоторефрактивні, діелектрична широкосмугова спектроскопія, атомно-силова мікроскопія, інфрачервона спектроскопія, низькотемпературна флуоресценція, спектроскопія електронного поглинання та відбиття, рентгено-дифракційний метод. Одержані в цих дослідженнях результати будуть використані для розробки практичних рекомендацій щодо нових екстрачутливих електро- та магнітно- оптичних матеріалів та побудови прототипів пристроїв для відображення та обробки оптичної інформації. За період виконання теми В/174 було надруковано 52 статі і представлено більш ніж 48 доповідей на міжнародних

наукових конференціях, а також захищено 3 кандидатських дисертацій, та одна підготована для захисту найближчим часом.

29.19 Фізика твердих тіл

29.11.18.0307/0418U000001

Михайловський Владислав Аркадійович. Фізичні основи використання методу ультразвукового контролю температурних полів та термічних напружень у реакторних сталях у нестационарних умовах: Дис... к.ф.-м.н. /Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України. – Захищена 28.12.2017.

УДК 620.179.16:539.32:621.039.55:534.86.

196 с.: 25 табл., 49 іл. – Бібліогр.: 198 назв.

У дисертаційній роботі представлено результати УЗ досліджень зразків із сталей 08X18H10T, 15X2MФА, Св 07X25H13, Св-08X19H10Г2Б і 15X2HMФА із архівних фрагментів стінок корпусів реакторів ВВЕР в умовах квазі термодинамічної рівноваги та при імпульсному тепловому навантаженні (ІТН) в загальному температурному інтервалі $T=0-350$ оС. Вперше отримано дані довідкового характеру про акустичні та пружні властивості вказаних сталей в умовах квазі термодинамічної рівноваги. Виявлено значну анізотропію швидкостей УЗ та пружних модулів і їх просторову неоднорідність у зразках із сталей 08X18H10T, Св 07X25H13, Св-08X19H10Г2Б (наплавлені шари стінок корпусів реакторів). Методом пошарового УЗ текстурного аналізу досліджено еволюцію текстури по глибині наплавлених шарів. Встановлено задовільну кореляцію між реконструйованим за допомогою УЗ методом тепловим профілем $T(x, t)$ та незалежними термометричними вимірюваннями під час ІТН. Із отриманими даними по реконструкції $T(x, t)$ якісно співпадають більш пізні результати інших авторів. Обраховані відповідні термічні напруження $\sigma(x, t)$ також добре узгоджуються за абсолютною величиною із результатами розрахунків ОКБ "Гидропресс" (2015 р.) для одношарової стінки корпусу реактора ВВЕР 1000 при термошоці. Вдосконалено моделі реконструкції $T(x, t)$ у двошарових стінках замкнених конструкцій із одностороннім доступом при ІТН. У підсумку проведених досліджень створено фізичне підґрунтя для обґрунтування методу УЗНК температурних полів та термічних напружень у замкнених конструкціях типу корпусів реакторів ВВЕР у нестационарних теплових умовах.

29.11.18.0308/0418U000152

Раков Михайло Володимирович. Чисельне моделювання квантових багаточастинкових систем з використанням тензорних мереж:

Дис... к.ф.-м.н. /Інститут теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України. – Захищена 01.02.2018.

УДК 537.611, 519.637.

182 с.: 14 табл., 34 іл. – Бібліогр.: 157 назв.

Дисертація присвячена розгляду властивостей запутаності та фазової структури квантових ХХХ моделей зі спіном 1/2 і білінійно-біквадратної моделі Гайзенберга (ББГ) зі спіном 1 та квадратичним ефектом Зеємана. Визначено межі димерної фази в ББГ моделі в біквадратній точці та доведено, що нематична фаза може існувати в моделі за відсутності анізотропії лише в вузькому діапазоні значень контрольного параметра в околі $SU(3)$ -симетричної точки. Показано, що структура запутаності збуджених станів ХХХ моделі в феромагнітній фазі не описується задовільно одно- та дво- частинковими мірами запутаності. В процесі роботи для розрахунків було вдосконалено чисельний метод, що використовує матричнодобуткові стани (МДС) з періодичними крайовими умовами (ПКУ), шляхом використання $U(1)$ - та

SU(2)-симетричних МДС як варіаційних станів (згідно з теоремою Мерміна-Вагнера).

29.11.18.0309/0218U000904

Визначення термодинамічних умов та законів розплаву оксиду алюмінію по капілярах в полі градієнту температури:

Заключний звіт /Інститут монокристалів Національної академії наук України; Керівник Волошин Олександр Вікторович. – ДР 0117U006222. УДК [548.524:546.621'21]:536.584.

37 с.

Методом математичних розрахунків було оцінено швидкість заповнення сапфірового капіляра власним розплавом при постійній температурі. Розроблено та виготовлено теплову технологічну зону і технологічне оснащення для з'єднання сапфірових деталей власним розплавом. Даний метод з'єднання був успішно використаний при виготовленні прецизійних сапфірових підвісок для сапфірового дзеркала інтерферометра, який використовувався для виявлення гравітаційних хвиль. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.11.18.0310/0218U000909

Формування структур та нерівноважні процеси у відкритих системах:

Заключний звіт /Інститут теоретичної фізики ім. М.М.Боголюбова Національної Академії Наук України; Керівник Лев Богдан Іванович. – ДР 0113U001093. УДК 53.043, 53.096, 538.91, 538.97, 517.9, 577.3.

50 с.

Зроблено вклад в застосуванні теорії динамічних систем для вивчення самоорганізації та хаосу в конденсованих середовищах, в біологічних та інформаційних системах. Побудована теорія взаємодії колоїдних частинок в смектичному рідкому кристалі. Аналітично досліджено вплив наявності рефракції на статистичні властивості вихідного потоку збуджувального зв'язувального нейрону із затриманим зворотнім зв'язком. Запропоновано узагальнення теорії неупорядкованого металу, коли розсіювання квазічастинок на домішках обумовлено запізнюючою взаємодією. За допомогою математичної моделі знайдено автокаталітичні процеси, внаслідок яких утворюється самоорганізація, циклічність в динаміці циклу Кребса. Запропоновано теорію збурень і діаграмну техніку для неупорядкованого металу, коли розсіювання квазічастинок на немагнітних домішках обумовлюється запізненою взаємодією. Досліджено структурні властивості системи електронів на поверхні рідкого гелію за наявності зовнішнього електричного поля. Теоретично передбачено формування періодичних структур, індукованих поверхнею зразка в системі колоїдних частинок в обмеженому рідкому кристалі. Отримано точні аналітичні вирази для багатointervalної густини ймовірностей для довжин вихідних міжімпульсних інтервалів, доведено немарковість вихідного потоку гальмівного зв'язуючого нейрону з рефракцією і затриманим зворотнім зв'язком. За допомогою математичної моделі циклу Кребса досліджено залежність циклічності метаболічного процесу від величини кінцевого продукту окислення і від рівня утворюваного вуглецевого газу. Запропоновано модель надпровідності, де енергетична цілина асимптотично прямує до нуля при збільшенні температури або магнітного поля. З метою опису фазових переходів, що супроводжуються формуванням просторово неоднорідних структур запропоновано модель скалярного поля, що включає зв'язок поля з його градієнтом. Отримано загальний вираз для енергії взаємодії між колоїдними частинками довільної форми, розміру в гомеотропній нематичній комірці з різними пружними константами Франка. За допомогою математичної моделі досліджено метаболічний процес

гліколізу, що виник як продукт біохімічної еволюції в протобіонтах. Для широкого класу нейронних моделей строго доведено, що активність збуджувального нейрона із затриманим зворотнім зв'язком є немарковською. Запропоновано, експериментально досліджено метод стабілізації флуктуацій оптичного каналу у відкритому просторі шляхом розширення променя. Запропоновано наближений метод розв'язку рівнянь Гінзбурга-Ландау для багатозонних надпровідників і показано що функціонал вільної енергії багатозонного надпровідника може бути зведений до функціоналу Гінзбурга-Ландау ефективного однозонного надпровідника. Запропоновано загальну концепцію далекосяжної пружної взаємодії в неперервному середовищі. Запропоновано модель еліптичного променя для розподілу ймовірності коефіцієнта проходження крізь атмосферу. Розроблено метод приготування багатоходового суб-пуасонівського світла шляхом контрольного фото детектування багатомодового двоприменового стиснутого вакууму і накладання умови на основний фотодетектор. Запропоновано механізм руху бульбашок повітря в рідинному кристалі. За нормальних граничних умов навколо кожної бульбашки повітря в рідинному кристалі утворюється дефект, що порушує симетрію випаровування повітря в рідинний кристал через поверхню бульбашки. Для інтегровального нейрона із втратами з порогом 2, стимульованого потоком Пуасона, обчислено (без застосування дифузійного наближення) інтенсивність вихідного стохастичного процесу як функцію від фізичних параметрів нейрона, інтенсивності вхідного процесу. За допомогою математичної моделі досліджено процес взаємодії метаболічних процесів гліколізу і глюконеогенеза. Доведено існування пружних гексадекаполів - "колоїдних атомів із заповненими g-орбіталами". Теоретично передбачено та експериментально підтверджено існування взаємодії кулонівського типу між колоїдними частинками в рідкому кристалі за рахунок порушення симетрії деформації директора, створених поверхнею колоїдних частинок, при наявності відповідних умов на поверхні самих частинок так і зразка рідкого кристалу. За допомогою чисельного моделювання було з'ясовано, які фізичні процеси забезпечують сходження траєкторій в нейронній мережі. Для широкого класу нейронних моделей гальмівного імпульсного нейрона з затриманим зворотним зв'язком виведено явні формули представлення вихідного стохастичного процесу через характеристики лінії зворотного зв'язку і вихідного стохастичного процесу нейрона без зворотного зв'язку.

29.11.18.0311/0218U001000

Новітні переходи Джозефсона із резонансно-перколяційним типом транспорту заряду для надпровідникових квантових пристроїв, що використовуються в галузі інформаційних та комунікаційних технологій:

Заключний звіт /Інститут металофізики ім. Г.В.Курдюмова НАН України; Керівник Шатернік Володимир Євгенович. – ДР 0117U003129. УДК 538.945, 538.975.

77 с.

В роботі були створені гібридні гетероструктури MoRe-Si(W)-MoRe. Дослідження структурного стану окремих шарів гетероструктури MoRe, Si(W) були виконані з використанням просвічуючої та скануючої електронної мікроскопії. Виявилось, що в аморфному шарі суміші кременію та оксиду кременію утворюються окремі кластери з вольфраму. При перевищенні певного значення вмісту вольфраму в створюваних бар'єрах Si(W) створювані гетероструктури демонструють виникнення надпровідного струму через них, при цьому гетероструктури демонструють наявність значних надлишкових струмів I_{ex} . в них та наявність підвищених значень добутку I_{cRn} - надпровідного критичного струму

Іс гетероструктури на її опір R_p в нормальному стані. Розроблено та реалізовано схему керування вакуумних клапанів вакуумної установки ВУП-5М на базі мікроконтролера Arduino, що дозволило з одного боку підтримати робочий стан обладнання, а з іншого - покращити його технічні параметри. Були розроблені модельні уявлення про особливості транспорту зарядів в створених гібридних гетероструктурах MoRe-Si(W)-MoRe. Показано що перехід до резистивного стану гетероструктур та їх складових може реалізуватися по механізму виникнення центрів проковзування фази.

29.11.18.0312/0218U001001

Наноструктуровані надпровідні гетероструктури з гібридними бар'єрами для генерації та реєстрації випромінювання субтерагерцового діапазону частот: Заключний звіт /Інститут металофізики ім. Г.В.Курдюмова НАН України; Керівник Шатернік Володимир Євгенович. – ДР 0117U007000. УДК 538.945; 538.975.

61 с.

Чисельними методами розраховані параметри для створення когерентного випромінювання у пачках довгих контактів Джозефсона. Розрахунки проводилися як для довгих тунельних контактів, так і для довгих контактів з малими значеннями електричних опорів та ємностей, що характерно для контактів з бар'єром з нормальних металів та гібридних бар'єрів. За допомогою розробленої моделі детально проаналізований механізм виникнення сходинок нульового поля та когерентної емісії контактів у контактах та пачках з двох контактів низькотемпературних надпровідників. Модельний розрахунок для двох контактів такої системи у пачці показав, що на вольт - амперних характеристиках існує сходинок нульового поля, яка відповідає когерентній моді електромагнітних коливань. Показано, що на цій сходинок можлива синхронізація випромінювання. Проаналізовано утворення сходинок нульового поля на вольт - амперній характеристиці в системі з двох контактів. Були проведені дослідження впливу НВЧ випромінювання при частотах 11 та 18 ГГц та різних рівнях потужності (послаблення рівня НВЧ сигналу до 45 dB) на особливості вольт-амперних характеристик (ВАХ) гетероструктур MoRe-Si(W)-MoRe. Встановлено, що під впливом НВЧ сигналу на ВАХ гетероструктур виникають сходинок струму. Поява цих сходинок та їх положення може бути пояснено виникненням центрів проковзування фази в надпровідних електрорах гетероструктур MoRe-Si(W)-MoRe.

29.11.18.0313/0218U001033

Розвиток теоретичних методів опису флюїдних, ґраткових та складних систем поблизу точок фазового переходу: Заключний звіт /Інститут фізики конденсованих систем НАН України; Керівник Козловський Михайло Павлович. – ДР 0112U007763. УДК 536.75;; 537.3; 539.2.

236 с.

Отримано точний результат для моделі Вайдома-Роулінсона двокомпонентної флюїдної системи. Розраховано базовий інтеграл Фейнмана, необхідний для опису складних анізотропних і просторово обмежених систем. Запропоновано новий підхід до вивчення усіх можливих фаз у змішаних сегнето-антисегнетоелектричних сполуках типу RADP, побудовано фазову діаграму "концентрація – температура". Досліджено структурні характеристики Ізінґового магнетика, розвинуто єдину методику розрахунку універсального критичного показника кореляційної функції та її критичної амплітуди. Для спін-1/2 моделі Гайзенберга на двошаровій структурі із шестикутною ґраткою і фруструючою міжшаровою взаємодією у зовнішньому магнітному полі отрима-

но ефективну класичну модель типу ґраткового газу. Вперше отримано аналітичні розв'язки автотипних рівнянь для чотирifarбового та багатоварбового друку і створено нову технологію кольорового друку ICaS-ColorPrint. На основі наближення неоднорідного середнього поля та аналізу нулів статистичної суми у комплексній площині знайдено універсальні характеристики критичної поведінки моделей Ізінґа та Поттса на безмасштабній мережі з віддаленим чи замороженим безладом. Розроблено єдиний підхід для дослідження фазових переходів у двовимірних спінових моделях із нескорельованими і корельованими дефектами структури. Представлено результати застосування апарату статистичної фізики до аналізу процесів людської активності.

29.11.18.0314/0218U001090

Розробка методів одержання та метрологічного забезпечення складних напівпровідників та приладових структур: Заключний звіт /Інститут фізики напівпровідників імені В.Є. Лашкарьова Національної академії наук України; Керівник Власенко Олександр Іванович, Томашик Василь Миколайович. – ДР 0115U000380. УДК 662.261.

888 с.

Об'єкт дослідження та розроблення: розробка сучасних напівпровідникових матеріалів і структур для опти-, мікро-, фото- і сенсорної електроніки, в т.ч. на основі нових фізичних принципів, розробка методів і способів одержання, характеристики та метрологічного забезпечення складних напівпровідникових матеріалів і структур. Мета роботи: розробка методів одержання та метрологічного забезпечення складних напівпровідників та приладових структур, створення на їх основі елементної бази перспективної напівпровідникової електроніки. Результати роботи: отримано нові важливі наукові, науково-технічні та технологічні результати по наступних напрямках: - Високочастотний контроль лазерних та нано плазмонних структур. - Функціональна оптоелектроніка на основі композиційних матеріалів та новітніх приладових структур: методи одержання, використання і метрологічного забезпечення. - Оптичні і радіоспектроскопічні дослідження власних і індукованих зовнішніми впливами ефектів структурного розупорядкування у різних типах напівпровідникових матеріалів і структур. - Одержання методами друкованої електроніки та дослідження шарів твердих розчинів на основі оксиду цинку як матеріалу для джерел білого випромінювання та детекторів ультрафіолетового випромінювання. - Розробка технологій формування та дослідження тонкоплівкових функціональних наноструктурованих систем, чутливих до термічних, радіаційних та адсорбційних впливів, та виготовлення на їх основі приладних макетів методом самоорганізації. - Високороздільна Х-променева і нанозондова діагностика структурних, деформаційних, компонентних, енергетичних, електричних та магнітних параметрів матеріалів та мікро- і наноструктур. - Розробка напівпровідникових детекторних і сенсорних структур видимого, ІЧ та НВЧ діапазонів. - Розробка та виготовлення багатофункціональних сенсорів на основі наноматеріалів і напівпровідникових гетеросистем. Результати НДР є принципово важливими для створення сучасних технологій одержання напівпровідникових матеріалів і структур для потреб мікро-, нано-, опти-, фото-, сенсорної електроніки тощо. Ключові слова: оптоелектроніка, фотоелектроніка, мікроелектроніка, наноелектроніка, сенсорика, терагерцова електроніка, фононні лазери, акусто-плазмоніка, нанотехнології, квантово-розмірні структури, нано-розмірні структури, нанопокриття, нанокомпозити, наноматеріали, високороздільна дифрактометрія, скануюча зондова мікроскопія, гетероструктури, радіоспектроскопія, епітаксія, світлодіоди, АЗВ5, АЗВ6 акустоемісія, ІЧ та ТГц приймачі випроміню-

вання, імпульсне лазерне опромінення, сенсори, фотоперетворювачі, друкована електроніка, сонячна енергетика, плазмон, нанотехнологія, наноплазмоніка, оптична діагностика, дефекти, розупорядкування.

29.11.18.0315/0218U001124

Кінетика міжфазної взаємодії та дифузійних процесів в шаруватих плівкових наносистемах: Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Кришталь Олександр Петрович. – ДР 0115U000478. УДК 539.25 + 53.096.

99 с.

Мета роботи - встановлення нових фізичних закономірностей протікання процесів міжфазної взаємодії в бінарних плівкових наносистемах, компоненти яких утворюють фазові діаграми типу "проста евтектика" та "сигара". Предмет досліджень - швидкість протікання дифузійних процесів у нанодисперсних плівках, вплив розмірного фактору на енергію активації дифузії у плівкових системах, морфологічна і фазова структура шаруватих плівок. Вплив характеру взаємодії між компонентами системи плівка-підкладка на закономірності зміни морфології плівки. Методи досліджень - шаруваті плівки препарували з використанням методу послідовної конденсації з молекулярного пучка, сформованого при термічному або електронно-променевому випаровуванні компонентів з незалежних джерел у вакуумі. Морфологію та структуру зразків досліджували методами просвічуючої (Selmi ПЕМ?125К, режими світлого і темного поля та мікродифракції) і растрової (Jeol JSM?840) електронної мікроскопії, а також електронографії (Selmi ЕМВ?100БР). Кінетику формування твердофазної розчину у шаруватих плівках досліджували при нагріванні зразків безпосередньо в мікроскопі, тобто *in situ*. Енергію активації дифузії і твердофазну розчинність визначали по зміні електричного опору зразків в ході циклу нагрів-охолодження. Елементний аналіз складу плівок проводили з використанням методу енергодисперсійної рентгенівської спектроскопії, реалізованого на базі растрового електронного мікроскопа Jeol JSM-840 (приставка ЕДС-1). У результаті виконання проекту з'ясовано нові фізичні закономірності протікання дифузійних процесів та процесів на міжфазній границі в шаруватих плівкових наносистемах в залежності від характерного розміру (товщина плівки або розмір частинок) та типу взаємодії між компонентами шарів. Головну увагу було приділено вивченню механізмів дифузії в нанорозмірних системах та визначенню відповідних коефіцієнтів дифузії, з'ясування фізичної природи ефекту низькотемпературної кристалізації аморфних плівок напівпровідників в контакт з металом. Основні результати роботи отримано вперше, їхня актуальність зумовлюється як необхідністю розуміння фізики процесів у низькорозмірних системах, так і використанням нанодисперсних об'єктів у сучасних технологіях. Результати НДР можуть бути використані науковими установами, що займаються подібними дослідженнями.

29.11.18.0316/0218U001126

Фазові і структурні перетворення та електрокінетичні явища у двокомпонентних наносистемах: Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Сухов Володимир Миколайович. – ДР 0115U000461. УДК 539.216.2.

124 с.

Об'єкт дослідження: шаруваті плівки металів та напівпровідників. Мета роботи: вивчення особливостей фазових перетворень плавлення-кристалізація у шаруватих плівкових системах. Методи досліджень: плівки одержували шляхом послідовної конденсації компонентів у високому вакуумі та досліджували за допомогою *in situ* методів просвітлю-

вальної електронної мікроскопії, електронографії та вимірювання електричного опору. Також використовувались растрова електронна мікроскопія та енергодисперсійна рентгенівська спектроскопія. Досліджено температурні залежності електрофізичних властивостей та кристалічної структури тонких багатшарових систем, у яких плівка легкоплавкого металу (In, Sn, Bi, Pb) або сплаву Bi-Sn різної концентрації знаходиться між шарами більш тугоплавкої речовини (Cu, Mo, C). На підставі аналізу одержаних даних виявлені фізичні закономірності фазових перетворень у шаруватих плівкових системах з різним типом взаємодії компонентів. З використанням двох незалежних *in situ* методик отримано нові дані про переохолодження під час кристалізації наночастинок досліджуваних металів і сплаву Bi-Sn у контакт з більш тугоплавкою матрицею. Проведено дослідження зміни морфології і кристалічної структури бінарної плівкової системи Au/Ge під час її нагрівання безпосередньо в електронному мікроскопі. Шарувата плівкова система Au/Ge формувалася шляхом послідовної конденсації компонентів у вакуумі, товщина плівки золота становила 0,2-0,3 нм, а германію 5 нм. Виявлено капілярний рух наночастинок евтектики по поверхні германію, зумовлений його кристалізацією, за температур вище 475-525 К. Обговорюється механізм низькотемпературної кристалізації напівпровідників в контакт з плівкою металу пов'язаний з утворенням і кристалізацією рідкої фази на міжфазній границі. Основні результати роботи отримано вперше, їхня актуальність зумовлюється як необхідністю розуміння фізики процесів у низькорозмірних системах, так і широким використанням нанодисперсних об'єктів у сучасних технологіях. Результати НДР можуть бути використані науковими установами, що займаються подібними дослідженнями.

29.11.18.0317/0218U001204

Фоточутливі, флуоресцентні та флуоровмісні біологічно активні пептидоміметики для новітніх підходів діагностики і терапії: Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Комаров Ігорь Володимирович. – ДР 0116U004755. УДК 577.23; 577.32; 577.338.

61 с.

Об'єкт дослідження: дизайн та синтез амінокислот, що є фоточутливими, флуоресцентними, конформаційно обмеженими та/або містять флуоровмісні замінники; введення синтезованих амінокислот у склад відомих біологічно активних пептидів шляхом твердофазного пептидного синтезу; вивчення біологічних властивостей отриманих пептидів (пептидоміметиків) та їх фармакологічних характеристик з метою застосування їх у діагностиці та терапії інфекційних захворювань та захворювань на рак. Мета роботи: дизайн, синтез і розробка прийомів використання у діагностиці і терапії інфекційних захворювань та захворювань на рак таких пептидів, які модифіковані залишками флуоровмісних, флуоресцентних чи фоточутливих амінокислот. Методи дослідження: органічний синтез, комп'ютерне моделювання, аналіз за допомогою фізичних методів. Було проведено дизайн та синтез нових флуоровмісних, флуоресцентної та фоточутливих амінокислот. Нові синтезовані флуоровмісні амінокислоти (аналоги природних амінокислот - валіну, лейцину, ізолейцину, метіоніну, аргініну та лізину) відповідають всім вимогам сполук, що можуть використовуватися як мітки для 19F-ЯМР спектроскопії - мають жорсткий вуглеводневий скелет, монофлуорозаміщені, отримані в оптично активній формі, Fmoc-захищені з метою їх використання в твердофазному пептидному синтезі. Флуоресцентна амінокислота була спроектована на базі гетероциклічного ядра - 2-гідроксиромону, і проявляє двосмугову флуоресценцію. Нові фоточутливі амінокислоти були синтезовані, виходячи

з спіроциклічних фотоперемикачів. Синтезовані флуоромісні амінокислоти були введені у відомі пептиди з метою валідації їх використання як міток для спектроскопічних досліджень і діагностики.

29.11.18.0318/0218U001235

Дослідження магніто-статичних, магніто-резонансних і магніто-транспортних властивостей магнітних кристалів і квантових розмірних структур на їх основі: Заключний звіт /Інститут фізики НАН України; Керівник Рябченко Сергій Михайлович. – ДР 0113U001672. УДК 538.945.

125 с.

Досліджено магнітоопір у групі наногранулярних плівок із різним вмістом Со від 39.5 до 60 м.д. % у непровідній матриці Al_2O_3 при температурах 190 ? T ? 300 К. Гранули кубічного Со мали середній розмір в околі 6 нм. Вони, у середньому мали витягнуту форму у напрямку нормалі до поверхні плівки, що призводило до появи в них "перпендикулярної" відносно площини плівки магнітної анізотропії. Гранули мали діелектричну оболонку, так, що між ними не виникало електричної провідності навіть при їх контактуванні згаданими оболонками. Поріг електричної перколяції, коли контактування гранул відбувалося вже їх металевими осередками, спостерігався при вмісті Со 60 м.д. %. При більшому вмісті провідність плівок у їх площині різко зростала. З вимірів магнітостатичних властивостей і магнітного контрасту атомної силової мікроскопії (AFM) встановлено, що зразки з вмістом Со, що наближається до 60 м.д.%, перебувають у суперферомагнітному стані з супердоменною структурою. З вимірів магнітопору при $T=300$ К виявлено, що для вмісту Со 56.5 м.д. % на залежності опору від магнітного поля, на тлі загального зменшення опору із ростом абсолютної величини магнітного поля, в околі малих значень поля виникає внесок з позитивним магнітопором. Цей внесок має місце лише для присутності проєкції намагнічування у площині плівки. Спостережувані залежності обговорені на основі порівняння з раніше розвинутою моделлю позитивного магнітопору та її розвитком. Для ансамблю наногранулярних однодомених наночастинок з перпендикулярною анізотропією проведено теоретичний розрахунок кутової (від нахилу магнітного поля до осі анізотропії, паралельної нормалі до плівки) залежності коерцитивності для випадків поля анізотропії меншого і більшого за максимальне можливе поле розмагнічування, котре досягається при напрямку магнітних моментів всіх частинок вздовж нормалі до плівки. Знайдені відміни від кутових залежностей меж стійкості нерівноважного намагнічування такої плівки. Встановлено, що у випадку, коли поле перпендикулярної анізотропії плівки перевищує максимальне можливе поле розмагнічування, при великих відхиленнях напрямку намагнічування від нормалі до плівки, ділянка залежності намагніченості від зовнішнього поля з неоднорідною орієнтацією магнітних моментів гранул має частини із безгістерезисним рівноважним співвідношенням кількостей гранул, намагнічених у двох різних напрямках і гістерезисну частину з нерівноважним співвідношенням цих кількостей. При цьому, на переході між вказаними частинами співвідношення кількості гранул з різними орієнтаціями моментів тримається незмінним в певному інтервалі магнітних полів. Результати можуть бути використані при створенні приладів спінтроники з використанням плівок з перпендикулярною анізотропією, а також при розробці функціональних елементів на основі наногранулярних плівок. Крім того, вони можуть бути використані в учбовому процесі для опису процесів перемагнічування наногранулярних плівок і при інтерпретації поняття "суперферомагнетизм" наноструктур.

29.11.18.0319/0218U001236

Спектроскопічні дослідження електронних і структурних властивостей перспективних напівпровідникових кристалів групи А2В6 та кристалів з шаруватою структурою:

Заключний звіт /Інститут фізики НАН України; Керівник Гнатенко Юрій Павлович. – ДР 0113U001673. УДК 537.311.322.

189 с.

Метою даної роботи є 1) комплексні (оптичні і фотоелектричні, радіоспектроскопічні, методи фотоелектричної спектроскопії, люмінесценція при збудженні Х-променями, фотолюмінесценція із розділенням в часі) дослідження часової еволюції локалізованих екситонних магнітних поляронів в спіновому склі на прикладі напівмагнітних напівпровідників CdMnTe , 2) встановлення природи та дослідження динаміки випромінювальних рекомбінаційних процесів в об'ємних наноструктурованих PbCdI_2 матеріалах та 3) дослідження електронних та структурних властивостей полікристалічних плівок та гетероструктур на основі напівпровідників групи А2В6. Такі дослідження дозволили, зокрема, виявити і дослідити мікроскопічні магнітні спінові стани, їх температурну і часову еволюцію в канонічному спіновому склі CdMnTe . Дослідження об'ємних наноструктурованих кристалів Pb1-XCdXI_2 дозволить створити нові скінтіляторні матеріали Pb1-XCdXI_2 для розробки на їх основі ефективних детекторів радіаційного випромінювання та отримання зображень об'єктів в біомедицині та промисловості. Актуальність досліджень оптичних та структурних властивостей товстих та тонких полікристалічних плівок та гетероструктур на основі напівпровідників групи А2В6 зумовлена використанням таких матеріалів в оптоелектроніці, зокрема, для створення неохолоджуваних детекторів радіаційного випромінювання, основаних на прямому перетворенні радіаційного випромінювання в електричний сигнал.

29.11.18.0320/0218U001257

Структурні стани, властивості та енергетичний спектр квазінизьковимірних систем з наноструктурованими дефектами решітки:

Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Ликах Віктор Олександрович. – ДР 0115U000506. УДК 539.2; 538.9ф405; 548.

166 с.

Об'єкт дослідження: системи в різному структурному стані з нестійкими низьковимірними елементами та після дозованого впливу. Мета роботи: комплексне дослідження властивостей нестійких анізотропних квазінизьковимірних систем при наявності керованих наноструктурних дефектів та станів, встановленню особливостей їх спектру. Методи: експериментальні: растрова та просвічуюча електронна мікроскопія, рентгенівський та рентенофлуоресцентний аналіз, лазерна кореляційна спектроскопія, електричні виміри, Теоретичні: функції Гріна, матриці Якобі, спектральна густина станів, функціонал густини, термодинамічні потенціали, квантування, квазічастинки. Новизна: знайдено нові самовпорядковані структури на поверхні NbSe_2 та аморфних плівок, запропоновано механізм їх виникнення, запропоновано метод підвищення максимальної чутливості у рентенофлуоресцентному аналізі, запропоновано нові фононні метаматеріали, обчислено спектри наноматеріалів занурених і з поверхневим дефектом, запропоновано механізми структурних та фазових перетворень в мультифероїках, передбачено підвищення квантової дифузії в границях і дефектах пакування в гелії, Результати. Електронномікроскопічні дослідження вказують на самовпорядкування наноструктур некристалічних плівок, виявляється "сотоподібна" геометрія.

Створена теоретична модель границь кластерів. Теоретично досліджено коливальні та електронні характеристики гетерогенних структур. Досліджено внески коливань систем з нанозануреннями (нанотканинами): фононний спектр нанотрубки, електронні та коливальні спектри бі- та триграфену із "сходиною". Введено фононний метаматеріал для контролю теплового потоку, кристалічна площина з дефектами є атомного масштабу мета-дзеркало. Показано, що в двійниковій границі кристала гелія знижено симетрію, квантова поведінка атомів збільшує квантову дифузію, знижує енергію границі. Вирішується задача сформувати спектр для максимальної чутливості визначення заданої домішки легких елементів у рентенофлуоресцентному аналізі. Проведено оптимізацію, зосновану на вимірюванні комптонівського та релеєвського піків. Розвинуто метод лазерної кореляційної спектроскопії: визначаються умови оптимальної апроксимації автокореляційної функції світла, розсіяного монодисперсними і полідисперсними середовищами.

29.11.18.0321/0218U001267

Вплив поверхневих металічних шарів на термоелектричні властивості кристалів, тонких плівок і нанокомпозитних структур 3D-топологічних ізоляторів: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Рогачова Олена Іванівна. – ДР 0115U000515. УДК 539.23; 544.72.

381 с.

Об'єкт дослідження - особливості явищ переносу і термоелектричних властивостей у кристалах та наноструктурах 3D-топологічних ізоляторів, обумовлені наявністю в останніх поверхневого металічного шару. Мета роботи - виявити особливості термоелектричного транспорту в об'ємних кристалах і тонких плівках на основі напівпровідникових сполук IV-VI (PbTe, PbSe, SnTe), V2VI3 (Bi2Te3, Bi2Se3) та твердих розчинів Bi-Sb, які пов'язані із наявністю в останніх металевого топологічного поверхневого шару. Методи дослідження - вимірювання електропровідності, коефіцієнта Холла, коефіцієнта Зеєбека в інтервалі температур 77 - 300 K; Результати - Визначено характер залежностей кінетичних коефіцієнтів від товщини тонких плівок сполук Bi2Te3, Bi2Se3, Sb2Te3 з n- і p-типом провідності і твердих розчинів Bi-Sb. Одержано температурні залежності кінетичних коефіцієнтів для плівок сполук Bi2Te3, Bi2Se3, Sb2Te3 твердих розчинів Bi-Sb різних товщин. Виявлено осцилюючий характер залежностей кінетичних коефіцієнтів від товщини тонких плівок, який пов'язано з проявом квантового розмірного ефекту. Отримано відповідність експериментальних періодів осциляцій з результатами теоретичного розрахунку в рамках моделі нескінченно глибокої потенційної ями. Особливості товщинних залежностей властивостей (значна амплітуда та незгасний характер осциляцій) пов'язуються зі зміною умов на межах квантової ями внаслідок наявності топологічного шару, який захищає поверхневі стану від розсіяння на дефектах симетрії зворотного часу - одним з фундаментальних властивостей топологічних ізоляторів. Спостережено прояв класичного розмірного ефекту в тонких плівках сполук IV-VI, V2VI3 твердих розчинів Bi-Sb, який інтерпретовано в рамках теорії Фукса-Зондгеймера. Новизна - Виявлено особливості товщинних і температурних залежностей термоелектричних властивостей, які обумовлені тим, що досліджені матеріали відносяться до класу топологічних ізоляторів. Проведено теоретичну інтерпретацію одержаних експериментальних результатів в межах найсучасніших уявлень нанofізики про квантові розмірні ефекти і топологічні ізолятори. Практична цінність - Розроблено новий метод вирощування високоякісних тонких плівок шляхом термічного випаровування у вакуумі кристалів з наступною

конденсацією на скляні та слюдяні підкладки. Показано, що існує немонотонна залежність кінетичних коефіцієнтів від товщини тонких плівок V2VI3, IV-VI та твердих розчинів Bi-Sb, що вказує на можливість керування термоелектричними властивостями шляхом варіювання товщини плівок. Одержані залежності кінетичних властивостей від товщини слід враховувати при розробці тонкоплівкових термоелектричних матеріалів з n- і p-типами провідності та низькорозмірних перетворювачів з високою ефективністю.

29.11.18.0322/0218U001270

Комплексні дослідження змінення структури та фізичних властивостей перспективних наноструктурованих матеріалів під впливом факторів граничної інтенсивності: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Малихін Сергій Володимирович. – ДР 0115U000518. УДК 539.26+539.216.2+548.73.

104 с.

Об'єкти дослідження- фізичні процеси і структурно-фазові перетворення в поверхневих шарах твердих тіл та в об'ємі тонких плівок, що відбуваються в умовах циклічного впливу граничної інтенсивності потоками потужної плазми, електронів, протонів, іонів, термічних полів та механічних навантажень. Мета роботи: визначення нових ефектів та закономірностей щодо змінювання структури та фізичних, електрофізичних і фізико-механічних властивостей конструкційних та функціональних твердотільних матеріалів, а саме - тугоплавких металів, сплавів, сталей і вуглецевих матеріалів, що є перспективними при використанні в умовах радіаційних, термічних та механічних навантажень граничної інтенсивності. Методи дослідження: термічне випаровування та іонне розпорощування речовини; рентгеноструктурний та рентгено-флуоресцентний аналізи, методи електронно-оптичного аналізу. Наукова новизна полягає у тому, що вперше встановлено стрибкоподібне зростання коефіцієнта розпилення поверхневих шарів покриття при збільшенні енергії іонів С60. Для зразків, опромінених водневою плазмою, вперше встановлено визначальну роль надлишкових вакансій і вакансійних комплексів в формуванні зародків тріщин та визначено роль вихідної щільності дислокацій в розвитку внутрішніх напружень та розтріскуванні.

29.27 Фізика плазми

29.11.18.0323/0218U001099

Керування високочастотним випромінюванням джозефсонівських контактів за допомогою струмової інжекції: Заключний звіт /Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України; Керівник Руденко Едуард Михайлович. – ДР 0117U006439. УДК 538.945; 538.975.

67 с.

В ході виконання роботи розроблено методику формування багатшарових гетероструктур, що включають в себе надпровідні плівки свинцю, олова та надпровідні плівки тугоплавкого сплаву MoRe. На основі цих матеріалів створені багатшарові гетероструктури з довгими джозефсонівськими контактами (ДДК), проведено дослідження їх базових ВАХ. Проведено розробку чисельного метода розв'язання рівняння синус-Гордона та теоретичне дослідження залежності динаміки вихорів у ДДК від краєвої інжекції струму і моделювання динаміки вихорів. Встановлено, що струмова інжекція в ДДК впливає на частоту зародження вихорів і дозволяє реалізувати різні режими їх руху. Зміна величини струмової інжекції дозволяє управляти частотою, потужністю та спектральним складом електромагнітного випромінювання з ДДК. Показано, що форма ВАХ ДДК зумовлена режимом руху джозефсонівських вихорів. Вперше

досліджено динаміку джоульонівських вихорів в контактах SNS типу під впливом крайової струмової інжекції. Встановлено можливість керування струмовою інжекцією формою ВАХ контактів та характером руху вихорів. Показано, що на ВАХ можна отримувати вертикальну криву і криві з від'ємним диференціальним опором. Робота передається за кордон за договірною ціною.

29.11.18.0324/0218U001120

Фізичні засади створення та використання сучасних матеріалів у плазмово-технологічних процесах: Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Грицина Василь Тимофійович. – ДР 0115U000471. УДК 533.9.01, 5333.9...12, 533.9...13, 533.9...15, 533.9...16, 537.63, 538.95.

70 с.

Об'єкт дослідження - Однорідна плазма, обмежена металеву пластину, по якій пропускають електричний струм; перехідні процеси у плазмі при збудженні електромагнітних хвиль; радіаційно стійка кераміка шпінелі; механізми формування та відпаду дефектів при гамма нейтронному опроміненні. Ціль роботи - встановити просторові та часові межі переходу плазмово-хвильової структури до стаціонарного режиму роботи після початку роботи генератора електромагнітної хвилі; пошук умов ефективного параметричного збудження азимутальних поверхневих хвиль, що може бути використано для аналізу експериментальних результатів та планування майбутніх експериментів у галузі плазмової радіофізики та електроніки; встановлення природи радіаційних дефектів та механізмів їх утворення під дією гамма та нейтронного опромінювання. Методи дослідження: - Задачу розв'язано шляхом застосування сучасних методів теоретичного аналізу та числового моделювання на ЕОМ; дослідження кераміки магній алюмінієвої шпінелі після гамма нейтронного опромінювання та відпаду за різних температур проводилося методами оптичної спектроскопії, електронного парамагнітного резонансу і стаціонарної радіо-люмінесценції. Результати дослідження та їх новизна: - Створено числову модель джерела плоскої електромагнітної хвилі у плазмі. Отримано просторово-часові характеристики роботи такого джерела. Визначено природу точкових дефектів технологічного походження та утворених при опроміненні в кераміці шпінелі, отримані їх спектроскопічні властивості, а також їх зміна при відпаді опромінених зразків. Практична цінність: - Результати роботи спрямовано на підвищення ефективності збудження електромагнітних хвиль та перенесення ними енергії у технологічних та дослідницьких пристроях із плазмовим наповненням. Враховуючи одержані дані зі зміни спектроскопічних властивостей кераміки під дією факторів плазми, таких як рентгенівське, гамма та нейтронне опромінювання, можна передбачити вплив нагрівання цього матеріалу при використанні в плазмових пристроях. Результати можуть бути використані у ННЦ "ХФТИ" та провідних наукових лабораторіях світу в експериментах з керованого термоядерного синтезу та з плазмової обробки матеріалів.

29.11.18.0325/0218U001131

Нестационарні процеси в активних мікрота наноструктурах, що містять плазмонні та підсилюючі компоненти: Заключний звіт /Радіоастрономічний інститут Національної академії наук України; Керівник Литвиненко Леонід Миколайович. – ДР 0117U001811. УДК 537.874.6.

38 с.

Розроблено теоретичні методи та алгоритми розрахунку, які потрібні для дослідження взаємодії нестационарних

імпульсних сигналів із резонансними метаповерхнями, що містять включення з активного середовища. Було показано, що у порівнянні з їх металевими аналогами, повністю діелектричні метаматеріали можуть підтримувати резонансний режим запертої моди з безпрецедентною добротністю, демонструючи низький рівень втрат. Алгоритм розв'язання задач дифракції на метаповерхнях, що базується на псевдоспектральному методі часової області, було доповнено відповідними моделями активної речовини, зокрема на основі рівнянь Максвелла-Блоха. Теоретично доведено можливість підсилення світла при його взаємодії із активними резонансними метаповерхнями та досліджено нестационарні явища формування розсіяного поля в ході такої взаємодії.

29.29 Фізика атома і молекули

29.11.18.0326/0418U000155

Мелах Людмила Михайлівна. Структура та фізико-механічні властивості кераміки на основі боридів і боровміщуючих сполук: Дис... к.т.н. /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України. – Захищена 07.02.2018.

УДК 539.2:620.18:669.792.5.

160 с.: 24 табл., 54 іл. – Бібліогр.: 133 назви.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню фізико-механічних властивостей ультрависокотемпературної кераміки на основі боридів цирконію, ударостійкої кераміки на основі боридів та боровміщуючих сполук в залежності від структурного стану та міцності міжфазних і міжзеренних границь. З метою аналізу механізмів активації спікання тугоплавких сполук в евтектичних системах досліджено теплові характеристики кристалів. Показано, що при високих температурах в евтектичних системах температура Дебая і величина динамічних теплових зміщень атомів істотно відрізняються від таких в однофазних компонентах - послаблюються міжатомні зв'язки і росте амплітуда теплових коливань атомів. Це приводить до підвищеної дифузійної активності в приграничних об'ємах фаз і має прискорювати протікання ряду високотемпературних процесів (повзучість, спікання порошків та ін.). Досліджено закономірності формування структури та механічних властивостей кераміки на основі бориду цирконію. З урахуванням особливостей механізму руйнування крихких тіл з мікророзтріскуванням розроблено методика розрахунку зернограничної міцності та проаналізований зв'язок зернограничної міцності з комплексом інших механічних властивостей обраної кераміки. Для кераміки системи В4С-СаВ6 характерні високі значення міцності та твердості ($HVP=200Н = 25 ГПа$). Розрахунок контактної міцності на стиск для двофазної системи В4С-СаВ6 показав її найбільше значення - 6,25 ГПа та перспективність цієї кераміки в якості матеріалів з високим опором проникненню при ударі. Високий опір проникненню при ударі також має система В4С-ТіSi2, що дає можливість використання цієї кераміки в якості ударостійких матеріалів. Іншою перевагою цієї кераміки є низькі температури отримання. Кераміка W2B5-TiB2-B4C за рахунок розтягуючих напруг в матриці W2B5-TiB2 та стискаючих напруг в зернах В4С має достатньо високий рівень міцності на згин ($800 МПа$).

29.11.18.0327/0418U000156

Даниленко Віталій Іванович. Закономірності зміцнення ОЦК і ГЦУ металів на розвинених стадіях пластичної деформації: Дис... к.ф.-м.н. /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України. – Захищена 07.02.2018.

УДК 539.2:669.13:539.4.

185 с.: 11 табл., 69 іл. – Бібліогр.: 159 назв.

Робота присвячена вивченню впливу температури, схеми деформування та розміру зерна на закономірності зміцнення сильнодеформованих ОЦК і ГЦУ металів. Розроблена методика визначення параметрів зміцнення сильнодеформованих матеріалів з використанням випробувань на стиснення. Проаналізована температурна залежність коефіцієнтів лінійного зміцнення. Показано, що температурна чутливість кривої зміцнення визначається термоактиваційними процесами, які відповідають за формування температурної чутливості границі плинності. В широкому інтервалі деформацій та розмірів зерен досліджена структурна чутливість параметрів зміцнення ОЦК-металів. Визначена чутливість до розміру зерна деформації, що відповідає зміні механізму зміцнення. З використанням методу дислокаційної динаміки показано, що процес зародження дисклінаційних стінок різко прискорюється за наявності границі зерна. Вперше встановлено ефект деградації коефіцієнта лінійного зміцнення при збільшенні попередньої деформації прокаткою. Ефект пов'язаний з переорієнтацією площин легкого ковзання в напрямку найбільш сприятливому до умов прокатки. В матеріалах, продеформованих методами інтенсивної пластичної деформації, деградації зміцнення не відбувається. Ці матеріали мають високий коефіцієнт лінійного зміцнення, що помітно перевищує границю плинності, і згідно критерію Консидера придатні до реалізації великої рівномірної деформації в наноструктурному стані.

29.11.18.0328/0218U000908

Дослідження електронних властивостей гетеронаносистем: Заключний звіт /Інститут теоретичної фізики ім. М.М.Боголюбова Національної Академії Наук України; Керівник Христофоров Леонід Миколайович. – ДР 0113U001091. УДК 537.311; 530.199; 538.931.

83 с.

Удосконалено теорію функціонала густини та її застосувань для розрахунку структурних та енергетичних характеристик широкого класу багатоелектронних молекулярних систем, зокрема ендоедральних фулеренів. На основі розвинутої концепції молекулярної самоорганізації створено нову теорію функціонування ферментів та регуляції ферментативних реакцій. Досліджено термоелектричні властивості молекулярних структур та електронні властивості бінарних шаруватих структур з нановключеннями.

29.31 Оптика

29.11.18.0329/0218U000868

Дослідження структурних та динамічних властивостей природних та штучних наносистем, що містять біологічні макромолекули та їх комплекси: Заклучний звіт /Інститут фізики НАН України; Керівник Довбешко Галина Іванівна. – ДР 0113U000838. УДК 535:3; 535:530.182.

213 с.

Було проведено теоретичне та експериментальне дослідження конформаційних станів та функціонально важливих динамічних властивостей наноструктур, що утворені біологічними макромолекулами, або створені штучно на їх основі. Було створено нові методи теоретичного опису колективної динаміки природних та штучних наноструктур, що містять біологічні макромолекули, розроблено експериментальні методики їх дослідження та проведено чисельне моделювання цих об'єктів. У роботі застосовано комплексний підхід з використанням теоретичних, експериментальних (оптична та коливальна спектроскопія, атомно-силова та конфокальна мікроскопія) та обчислювальних (квантово-хімічні та молекулярно-динамічні розрахунки) методів досліджень.

29.11.18.0330/0218U001233

Дослідження оптичних і нелінійно-оптичних властивостей напівпровідникових, металевих і металооксидних наноструктур і їх композитів з діелектричними матеріалами: Заклучний звіт /Інститут фізики НАН України; Керівник Бродин Михайло Семенович. – ДР 0113U001668. УДК 535.3; 535:530.182.

299 с.

В роботі представлені результати експериментальних досліджень, спрямованих на вивчення оптичної кубічної та квадратичної нелінійності наноструктурованих напівпровідників та їх композитів з діелектричними середовищами, благородних металів, металооксидів; створення нових широкосмугових обмежувачів інтенсивності лазерного випромінювання; вивчення перколяційних процесів екситонів в наноструктурах напівпровідників II-VI.

29.11.18.0331/0218U001237

Функціональні наноструктуровані напівпровідникові склокераміки для телекомунікаційних використань, модифіковані фемтосекундним лазерним опроміненням: Заклучний звіт /Інститут фізики НАН України; Керівник Блонський Іван Васильович. – ДР 0116U007565. УДК 535.3.

74 с.

Метою проекту є створення нових високо-ефективних функціональних елементів оптоелектроніки на основі халькогенідних та халькогалідних напівпровідникових стекол з особливими наноструктурованими неоднорідностями шляхом поверхневого і об'ємного нано-, мікροструктурування під впливом фемтосекундного лазерного опромінювання та ціцлого легування, вивчення природи та властивостей таких наноструктурованих матеріалів, а також нових можливостей їх використання. Методи досліджень: Вимірювання спектрально-просторових, люмінесцентних, поляризаційних і часових властивостей фемтосекундного лазерного випромінювання в філаментованому режимі. Основний результат проекту - відтворена технологія зовнішньо-індукованої оптимізації халькогенідних та халькогалідних склоподібних напівпровідникових матеріалів фемтосекундними лазерними імпульсами. Розвинуто сучасну технологію модифікації спеціальних склуватих матеріалів ІЧ оптоелектроніки та фотоніки. Зокрема, в роботі створено експериментальну установку для відпрацювання методології зовнішньо-індукованої оптимізації нелегованих та Ga-містких халькогалідних стекол фемтосекундними лазерними імпульсами. Відпрацьовано методику спектральних вимірів для визначення впливу фс лазерно-індукованої оптимізації Ga-містких систем халькогалідних стекол на їх люмінесцентні властивості та виявлені особливості флуоресценції скла $65\text{GeS}_2\text{-}25\text{Ga}_2\text{S}_3\text{-}10\text{CsCl}$, легованого Eg, при збудженні фемтосекундними лазерними імпульсами з довжиною хвилі 800 нм. Виявлені прояви просторово-часової динаміки фс лазерного імпульсу при його поширенні в халькогенідного напівпровідникового скла As_2S_3 : нелінійне розширення спектру фс лазерного імпульсу та генерація випромінювання третьої гармоніки. Методом фемтосекундної лазерної абляції на поверхні халькогалідного скла складу $65\text{GeS}_2\text{-}25\text{Ga}_2\text{S}_3\text{-}10\text{CsCl}$ створені плоско-увігнуті мікролінзи і масиви мікролінз. Методами часороздільної поляризаційної мікроскопії та мікроскопії поглинання досліджено фізику процесів, які при цьому відбуваються, зокрема, стадії фемтосекундної лазерної абляції та фемтосекундної філаментатії. Мікродзеркала та масиви мікродзеркал були виготовлені шляхом покриття мікролінз із халькогалідного скла шаром золота 20 нм завтовшки. Область використання: модифікація властивостей актуальних матеріалів оптоелектроніки. The object of study:

vitreous chalcogenide and chalcogenide semiconductors. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.11.18.0332/0218U001238

Лазерні фемтосекундні філаменти в ізотропних та анізотропних середовищах: фундаментальні та прикладні аспекти: Заключний звіт /Інститут фізики НАН України; Керівник Блонський Іван Васильович. – ДР 0117U001862. УДК 535.3.

53 с.

Об'єкти досліджень: кристалічний кремній, халькогенідні напівпровідникові стекла. Мета роботи: проект спрямований на вивчення механізмів взаємодії надкоротких світлових імпульсів з речовиною та їх практичного застосування. Метою роботи є знаходження загальних закономірностей просторово-часового і спектрального перетворення високоінтенсивних оптичних імпульсів фемтосекундної тривалості при їх розповсюдженні в прозорих керрівських середовищах в режимі філаментатії та структурних перетворень, індукованих фемтосекундними лазерними імпульсами в конструкційних оптичних матеріалах. Методи досліджень: Вимірювання спектрально-просторових, люмінесцентних, поляризаційних і часових властивостей фемтосекундного лазерного випромінювання в філаментованому режимі. В роботі здійснено експериментальне дослідження динаміки філаментатії та спектрального перетворення фемтосекундних лазерних імпульсів інфрачервоного діапазону з довжиною хвилі 1,55 мкм в кристалічному кремнії та склоподібних халькогенідних напівпровідниках. В процесі виконання роботи вперше створено експериментальну установку часороздільної мікроскопії, яка дозволяє здійснювати прямі виміри просторово-часового розподілу фемтосекундних лазерних імпульсів з довжиною хвилі 1,55 мкм при їх поширенні в оптичних матеріалах ІЧ діапазону. З використанням створеної експериментальної установки встановлено особливості просторово-часової трансформації фемтосекундного лазерного імпульсу при його розповсюдженні в с-Si а також плазмового каналу, утвореного в результаті двохфотонного поглинання збуджувального випромінювання в цьому напівпровіднику, а також в As₂S₃. Показано, що формування картини нестационарного пропускання в кристалічному кремнії визначається внесками плазмі-індукованої та керрівської зміни показника заломлення а також двохфотонного поглинання під дією фемтосекундного імпульсу збудження. Встановлено, що нелінійна взаємодія фемтосекундного лазерного випромінювання з матеріалом призводить до розширення спектральної смуги фемтосекундного променя збудження а також до генерації видимого випромінювання третьої гармоніки на довжині хвилі 0,515 мкм в с-Si та As₂S₃. Показано, що внесок керрівського механізму в загальну фазову самомодуляцію значно перевищує внесок плазмового механізму. Вперше спостережено генерацію інтенсивного видимого випромінювання третьої гармоніки на довжині хвилі 0,517 мкм в кристалічному кремнії та As₂S₃ і досліджено її кутовий розподіл. Вивчено структурні перетворення матеріалу, індукованих фемтосекундними лазерними імпульсами інфрачервоного діапазону в кристалічному кремнії та халькогенідному склі. Продемонстровано створення оптичних хвильоводів в об'ємі с-Si випромінюванням фемтосекундного лазера з довжиною хвилі 1,5 мкм. Наскільки нам відомо, це перший звіт про 3D-кервану підповерхневу модифікацію с-Si за допомогою фемтосекундних лазерних імпульсів, а також перша демонстрація оптичних хвильоводів, записаних в с-Si ультракороткими лазерними імпульсами. Виходячі з результатів характеристики хвильоводів методом оптичної тінюграфії та прямого введення світла встановлено, що різниця показника заломлення у хвильоводі та у немодифікованому кристалі дорівнює, відповідно 6 ? 10⁻⁴ та

3,5 ? 10⁻⁴. Діаметр хвильоводу за результатами вимірювань становить 20 мкм. У такий спосіб можна створити багаторівневі масиви функціональних хвильоводів у с-Si. Ми передбачаємо, що з подальшою оптимізацією параметрів лазера та сканування стане можливим створення додаткових інтегрованих оптичних елементів різної архітектури з контролем модуляції показника заломлення. Вважаємо, що новий метод лазерного запису буде використано в інтегральній 3D оптиці, кремнієвій фотоніці та в оптичній комунікації між мікросхемами. Результати, отримані під час виконання роботи будуть використані для вдосконалення методичної бази Центру колективного користування "Лазерний фемтосекундний центр" при Інституті фізики НАН України, а також у навчальному процесі студентів і аспірантів фізичних спеціальностей. Установа часороздільної мікроскопії ІЧ діапазону буде використана для проведення досліджень нелінійних оптичних властивостей конструкційних ІЧ матеріалів. Експериментальні дані щодо просторово-часової трансформації фемтосекундних лазерних імпульсів ІЧ діапазону при їх поширенні в кристалічному кремнії слід враховувати при розробці технологій фемтосекундної лазерної модифікації вказаних оптичних матеріалів. Виявлене явище ефективної генерації третьої гармоніки фемтосекундного лазерного випромінювання на довжині хвилі 1,55 мкм в кристалічному кремнії може бути використане при розробці конвертерів лазерного випромінювання. Область використання: модифікація властивостей актуальних матеріалів оптоелектроніки. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.35 Радіофізика. Фізичні основи електроніки

29.11.18.0333/0418U000116

Шубний Олександр Іванович. Резонаторні та хвильоводні методи виміру діелектричної проникності слабо та сильно поглинаючих середовищ в мікрохвильовому діапазоні:

Дис... к.ф.-м.н. /Харківський національний університет радіоелектроніки. – Захищена 28.12.2017.

УДК 537.868.

134 с.: 2 табл., 71 іл. – Бібліогр.: 123 назви.

Об'єкт - фізичні поля, що виникають при взаємодії електромагнітних хвиль з вимірювальними структурами складної геометрії. Мета - розвиток нових методів вимірювання діелектричної проникності газів з використанням квазіоптичного резонатора в колі зворотного зв'язку підсилювача або квазіоптичного генератора та діелектричної проникності сильно поглинаючих рідин з використанням хвильоводнодиференційного діелектрометра. Методи - метод матриць розсіювання для чисельного моделювання, експериментальні вимірювання загасання, зсуву фази, частоти, потужності, добротності. Результати - розроблені зразки квазіоптичних генераторів з виходом сигналу першої або другої гармоніки, з низьким рівнем частотного шуму для застосування їх у вимірюванні індексу заломлення тропосфери; розроблено диференційний діелектрометр для експрес-аналізу діелектричної проникності рідин. Галузь застосування - приладобудування та метрологія.

29.11.18.0334/0218U001119

Дослідження імпульсних газових розрядів та створення на їх основі обладнання і технологій: Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Лісовський Валерій Олександрович. – ДР 0115U000477. УДК 537.525.

110 с.

Об'єкт дослідження: Нерівноважна плазма низького та атмосферного тиску в імпульсних електричних полях. Мета

роботи: Розробка фізичних основ для створення нової генерації інноваційних технологій та обладнання на базі імпульсних розрядів. Метод дослідження: комплексні експериментальні та теоретичні дослідження широкого загалу імпульсних розрядів. Досліджено уніполярний та біполярний імпульсний розряди низького тиску (13,3 Па-133 Па) в азоті, кисні, CO₂, CF₄ та SF₆ в діапазоні частот від 20 кГц до 300 кГц при коефіцієнті заповнення імпульсів від 3 до 90% і амплітуді напруги 600 В - 1100 В. Показано, що в імпульсному розряді в електронегативних газах можливе суттєве підсилення струму в порівнянні з розрядом з постійною напругою. В уніполярному та біполярному імпульсних розрядах за допомогою коефіцієнта заповнення і частоти можна змінювати осьову структуру розряду. В біполярному імпульсному розряді з'являється постійна напруга авто-зміщення, величина і знак якої залежать від коефіцієнту заповнення, амплітуди і частоти поданої напруги. Розроблено та виготовлено імпульсний генератор, а також запропонована технологія осадження плівки гідроксиднаптити на поверхню імплантатів, до яких прикладається уніполярна імпульсна напруга зміщення.

29.11.18.0335/0218U001205

Розробка квазіфотонних структур на базі метаматеріалів з керованими магнітними та діелектричними характеристиками: Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Мацуй Людмила Юрївна. – ДР 0116U002561. УДК 537.9,537.8.029;537.81;537.874;539.216;538.97.

116 с.

Об'єкт дослідження - квазіфотонна багатопшарова структура з елементами метаматеріалу, створеного на основі композитів нановуглець-полімер та нановуглець-полімер з додаванням наноструктурного ферромагнітного компонента. Метою проекту є розробка квазіфотонних структур на базі метаматеріалів з керованими магнітними та діелектричними характеристиками для застосування їх як елементної бази при розробці мікрохвильового обладнання, засобів мобільного зв'язку, інтернету, мереж цифрової передачі даних, де потрібно підвищувати, як швидкість передачі, так і об'єм масивів інформації. Методи дослідження - рідкофазний метод отримання композитів з однорідним розподілом наповнювача з попереднім ультразвуковим диспергуванням; метод скануючої електронної та оптичної мікроскопії для вивчення структурних особливостей композитів; кондуктометричний метод для визначення електропровідності композитів на постійному струмі; дослідження електромагнітних характеристик фотонних структур, за допомогою векторного аналізатора випромінювання Agilent PNA network analyzer, частотний діапазон вимірювання від 10 МГц до 67 ГГц; імпедансний метод Бреховських для розрахунку електродинамічних характеристик методом Монте Карло для моделювання процесів перколяції в композитах. Проведено комплексне дослідження процесів та методів формування квазіфотонних структур в поєднанні з експериментальними та теоретичними дослідженнями впливу концентрації та типу наповнювача (вуглецеві нанотрубки, графітові напласинки, порошок гексафериту барія), частотного діапазону електромагнітного випромінювання, температури на їх електричні та електродинамічні властивості. Запропоновано теоретичну модель розрахунків спектрів відбиття та проходження електромагнітного випромінювання (діапазон частот 3-50 ГГц) 1D періодичними фотонними структурами у вигляді плоского безмежного екрану та для 1D фотонних структур які дозволили визначити вплив на положення, форму, ширину, глибину і кількість заборонених зон параметрів шарів типів та , з яких складається фотонна структура.

29.37 Акустика

29.11.18.0336/0218U000804

Створення державного первинного еталона одиниці ультразвукового тиску уводному середовищі: Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний інститут метрології вимірювальних і управляючих систем"; Керівник Костеров Олександр Олександрович. – ДР 0117U004690. УДК 534.6.

208 с.

Виготовлено первинний еталон ультразвукового тиску у водному середовищі, розроблено конструкторську та експлуатаційну документацію Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.11.18.0337/0218U000805

Дослідження стабільності відтворення та зберігання одиниці вимірювання державним первинним еталоном одиниці звукового тиску у повітряному середовищі(ДЕТУ 10-01-11): Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний інститут метрології вимірювальних і управляючих систем"; Керівник Костеров Олександр Олександрович. – ДР 0117U004692. УДК 534.6.

60 с.

Дослідження стабільності відтворення та зберігання одиниці вимірювання державним первинним еталоном одиниці звукового тиску у повітряному середовищі(ДЕТУ 10-01-11) Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.11.18.0338/0218U000806

Створення державного первинного еталона одиниці потужності ультразвуку у водному середовищі: Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний інститут метрології вимірювальних і управляючих систем"; Керівник Кізілівський Іван Григорович. – ДР 0117U004691. УДК 534.6.

237 с.

Розроблено структурні та функційні схеми еталона, виготовлені його окремі складові.Розроблено комплект експлуатаційної документації Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.11.18.0339/0218U000807

Забезпечення збереження та функціонування державного первинного еталона одиниці звукового тиску у повітряному середовищі, що становить національне надбання: Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний інститут метрології вимірювальних і управляючих систем"; Керівник Костеров Олександр Олександрович. – ДР 0117U004693. УДК 534.6.

7 с.

Забезпечено належне функціонування державного акустичного еталона ДЕТУ 10-00-11, проведено поточно регламентні ремонтно-відновлювальні роботи, що дозволило підвищити надійність роботи еталона Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.11.18.0340/0218U000820

Розроблення національного стандарту стосовно інженерного методу визначення рівнів емісії звукового тиску на робочій станції і в інших заданих місцях за допомогою інтенсивності звуку в сфері акустики: Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний інститут метрології вимірювальних і управляючих систем"; Керівник Сухенко Анатолій Сергійович. – ДР 0117U007037. УДК 006.5:534.6.

6 с.

Розроблено ДСТУ EN ISO 11205 (EN ISO 11205: 2009, IDT; ISO 11205:2003, IDT) Робота розповсюджується за довірливою ціною.

29.11.18.0341/0218U001234

Нестационарні розмірнорозалежні оптичні процеси в наноструктурованих матеріалах:

Заключний звіт /Інститут фізики НАН України; Керівник Блонський Іван Васильович. – ДР 0113U001667. УДК 534.2:533; 534.2:532;534.2:539.2.

252 с.

Об'єкти дослідження - фемтосекундні філаменти, конічна емісія, фемтосекундний суперконтинуум, халькогенідні склокераміки, кварц, сапфір, нанокластені фази і наночастинки бінарних напівпровідників і благородних металів. Мета роботи - дослідження динаміки структурування електромагнітного поля, плазми і речовини при взаємодії ультракоротких лазерних імпульсів з твердотільними керрівськими середовищами; вивчення індукованих лазерним випромінюванням нестационарних та розмірнорозалежних оптичних процесів. Методи дослідження - фемтосекундна часороздільна оптична поляриметрия, часороздільна кінетика наведеного поглинання світла, спектроскопія вторинного випромінювання світла, електронно-мікроскопічні методи діагностики поверхні, математичне моделювання. Розвинуто методологію прецизійних часороздільних досліджень кінетики оптичних і наведених оптичних властивостей оптичних конструкційних та наноструктурованих матеріалів в фемто-, пікосекундному часовому інтервалі шляхом врахування впливу "чірпу" імпульсу суперконтинууму - різного часу затримки його різних спектральних компонент, "фазової крос-модуляції" - впливу імпульсу "збудження" на частоту імпульсу "зондування"; врахування впливу дисперсії групової швидкості в межах спектральнонозширеного імпульсу. Створено нові методики: фемтосекундний часороздільний мікроскоп для досліджень процесів філаментатії і одноімпульсної лазерної абляції та "керрівський затвор" - для досліджень кінетики люмінесценції з розділенням 300 фсек. Встановлені умови "притягувальної" та "відштовхувальної" взаємодій двох філаментів в прозорих ізотропних твердотільних середовищах. Виявлене і досліджене явище часової авто локалізації фемтосекундних імпульсів, що дозволило скоротити їх тривалість від 160 до 65 фсек.. Вперше виявлено явище періодичної фемтосекундної філаментатії в середовищах з додатним (кварц) і від'ємним (сапфір) двоприменезаломленням і доказано, що його причиною є циклічна трансформація стану поляризації світлового імпульсу, зумовлена набігом різниці фаз між звичайним і незвичайним променями. Вперше спостережені поляризаційні особливості суперконтинууму і конічної емісії в двоприменезаломлюючих середовищах, які зумовлені часовою розбіжністю 0 і е променів. Для непрозорих мішеней досліджено кінетику одноімпульсної лазерної абляції етапів формування плазмового факелу, утворення і термалізації плазми, ексклюзії матеріалу, формування ультразвукової ударної хвилі. Знайдено кореляції між орієнтацією штрихів ґраток на поверхні тугоплавких металів, які утворюються під впливом однопроменевого опромінення фемтосекундними лазерними імпульсами, напрямком поляризації і напрямком скасування лазерного променя. Виявлено, що при довготривалому опроміненні колоїдних наночастинок Au фемтосекундними лазерними імпульсами має місце перебудова їх вихідної циліндричної форми в сфероїдальну, що візуально проявляється в зміні кольору колоїду. На основі проведених квантово-хімічних обчислень вкладено оболонкових кластерних структур $(ZnO)_n$ зроблено висновок про природу утворення "магічних кластерів" цієї сполуки, яка ге-

нетично пов'язана з деформацією структури внаслідок янтеллерівського пониження симетрії, що закладає умови росту тетраподів. На основі проведених досліджень фемтосекундної лазерної абляції халькогенідних склоподібних напівпровідників запропоновані економічно привабливі фемтосекундні експрес технології створення масивів елементів мікрооптики, перспективних для оптоелектронних і телекомунікаційних використань. Робота розповсюджується за довірливою ціною.

30 МЕХАНІКА

30.15 Загальна механіка

30.11.18.0342/0418U000193

Забуга Артем Геннадійович. Аналітичне та чисельне моделювання динаміки матеріальних систем з ударно-фрикційною взаємодією: Дис... к.ф.-м.н. /Інститут механіки ім. С.П. Тимошенка НАНУ. – Захищена 20.02.2018.

УДК 531.43.

144 с.: 1 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 132 назви.

Дисертаційна робота присвячена аналітичним та чисельним методам розв'язку рівнянь динаміки механіко-математичних моделей систем з ударно-фрикційною взаємодією. Доведено, що у випадку абсолютно непружного удару шорстких недеформівних твердих тіл при плоскопаралельному русі застосування моделей Кейна-Левінсона-Уїттекера, Рауса і Стронге дає однакові результати. Запропоновано розрахункову схему, що ґрунтується на методі Рунге-Кутта, ефективну при чисельному аналізі динаміки систем з кулоновим тертям. Побудовано та досліджено за допомогою отриманих результатів рівняння динаміки моделей штампувального пресу стану ХПТ-75 та рольганга прокатного стану.

30.11.18.0343/0218U000861

Функціональні наноструктуровані напівпровідникові склокераміки для телекомунікаційних використань, модифіковані фемтосекундним лазерним опроміненням: розвиток технології створення наноструктурованих халькогаллоїдних склокерамік з оптимізованими параметрами: Заключний звіт /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України; Керівник Мицик Богдан Григорович. – ДР 0116U006350. УДК 621.315.592:539.213.

30 с.

Синтезовано партії злитків ХС типу Ge-S, модифікованих додатковими компонентами Ga. Виготовлено 4 зразки для дослідження фотопружних характеристик.

30.11.18.0344/0218U000862

Функціональні наноструктуровані напівпровідникові склокераміки для телекомунікаційних використань, модифіковані фемтосекундним лазерним опроміненням: розвиток технології створення наноструктурованих халькогаллоїдних склокерамік з оптимізованими параметрами: Заключний звіт /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України; Керівник Мицик Богдан Григорович. – ДР 0116U006350. УДК 621.315.592:539.213.

37 с.

Досліджено фотопружні властивості зразків та вплив їх старіння на фотопружні властивості створеного оптичного матеріалу. За максимальною фотопружною ефективністю та акустооптичною ефективністю досліджені ХС-ХГС

середовища переважають відомі кристалічні акустооптичні матеріали.

30.19 Механіка деформованого твердого тіла

30.11.18.0345/0418U000186

Хлопик Ольга Петрівна. Захисні властивості нових екологічно безпечних інгібіторів корозії на свіжоутвореній поверхні алюмінієвих сплавів: Дис... к.т.н. /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України. – Захищена 14.02.2018.

УДК 620.197.3.

138 с.: 13 табл., 60 іл. – Бібліогр.: 204 назви.

Об'єкт дослідження: алюміній та алюмінієві сплави, поверхні яких механічно активували в різних корозивних середовищах. Мета і задачі дослідження - вивчити захисні властивості інгібіторів корозії, в тому числі біогенного походження, за умов механічної активації поверхні алюмінієвого сплаву в корозивному середовищі. У дисертаційній роботі досліджено захисні властивості інгібіторів корозії, в тому числі продуктів біогенного походження, за умов механічної активації поверхні алюмінію та алюмінієвого сплаву в корозивному середовищі. Встановлено синергічний протикорозійний ефект фосфат-нітратної композиції на механічно активованій поверхні алюмінію. Зафіксовано високу протикорозійну ефективність на механічно активованій поверхні алюмінієвого сплаву в середовищі синтетичного кислого дощу біогенної речовини - рамноліпідного біокомплексу. Механізм інгібування корозії полягає в гідрофобізації поверхні металу внаслідок адсорбції органічних молекул та створенні захисної плівки. Рамноліпід утворює з іонами алюмінію малорозчинну комплексну сполуку, яка осаджується на анодних ділянках металу. Для екологічно безпечної органічної композиції на основі РБК та цинку фосфату характерний синергізм захисної дії. Вона ефективна для захисту конструкцій з алюмінієвих сплавів від трибокорозійного руйнування.

30.11.18.0346/0218U001259

Розробка математичних моделей, методів розрахунку, оптимізації динамічних контактних задач для багатокомпонентних тіл неоднорідної структури: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Сімсон Едуард Альфредович. – ДР 0115U000507. УДК 539.3.

288 с.

Об'єкт дослідження - процеси динамічного (ударного) контактного і вібраційного деформування та руйнування елементів неоднорідної структури багатокомпонентних тіл в захисних, силових конструкціях і системах механообробки. Мета проекту - розробка нових підходів, математичних моделей, методів моделювання і конструктивної та параметричної оптимізації при динамічному контактному і термопластичному деформуванні та руйнуванні (різання, пробиття) елементів багатокомпонентних тіл з неоднорідних матеріалів (а також біоматеріалів). Методи досліджень - чисельне рішення зв'язаних крайових задач, засноване на незалежному підході Лагранжа-Ейлера в формулюванні методу скінченних елементів із застосуванням визначальних співвідношень для деформованого матеріалу, які враховують температурно-швидкісну залежність, а також спеціальні моделі локального контактного тертя. Для задач оптимізації застосовано методи нелінійного програмування. Розроблено підходи, математичні моделі і методи чисельного аналізу і результати теоретико-експериментальних досліджень утворюють фундаментальну основу для моделювання прикладних задач по вивченню процесів ударного руйнування нео-

днорідних пластинчатих конструкцій бронезахисту і процесів механообробки з урахуванням структурної неоднорідності, технологічної спадковості матеріалу на прикладі процесу виготовлення підшипникового кільця, свердління трубчастої кістки в стаціонарному і вібраційному режимах обробки. Запропоновано концептуально новий підхід до оптимізації структури і операційних режимів для процесів механообробки металів і біоматеріалів (біополімерів). Практична реалізація запропонованого підходу для оптимізації процесу виготовлення виробу з оптичного полімеру "Tile" дозволила понизити сумарну собівартість і скоротити операційний час на 40-45%.

30.11.18.0347/0218U001261

Розробка математичних моделей і методів рішення нелінійних задач динаміки та міцності елементів конструкцій при дії квазістатичних, динамічних та ударних навантажень: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Львов Геннадій Іванович. – ДР 0115U000509. УДК 539.3.

70 с.

Об'єкти дослідження - конструкційні з'єднання деталей посадкою з натягом, силові кабелі атомних електричних станцій під дією статичних та сейсмічних навантажень, технологічні операції магнітно-імпульсної обробки матеріалів, складений багатовитковий індуктор із допоміжним екраном разом із заготовкою. Мета роботи - формулювання нових фундаментальних рівнянь механіки, прогнозування та оптимізація фізико-механічних характеристик елементів конструкцій, забезпечення міцності конструкцій з мінімальними витратами ресурсів. Методи дослідження - чисельні методи розрахунку нелінійного деформування конструкцій, що викликані фізично різними, в тому числі електромагнітними та сейсмічними, навантаженнями, чисельний метод розрахунку векторних компонентів електромагнітного поля та тензорних компонентів процесу магнітно-імпульсної обробки матеріалів.

30.11.18.0348/0218U001311

Теорія і методи оцінки несучої здатності конструкцій сучасної техніки при статичному і циклічному навантаженні з урахуванням недосконалостей і пошкоджень: Заключний звіт /Київський національний університет будівництва і архітектури; Керівник Вабіщевич Максим Олегович. – ДР 0115U000331. УДК 539.3, 539.375.

97 с.

Розроблено обчислювальні процедури і алгоритми визначення параметрів механіки руйнування і деталізовано їх застосування при реалізації в НМСЕ, розроблено алгоритм моделювання зростання тріщин при циклічному навантаженні. Розв'язано тестові задачі для обґрунтування достовірності і області використання скінченного елемента з чисельним інтерюванням; перевірки достовірності обчислення параметрів механіки руйнування для тіл обертання; аналізу ефективності способів апроксимацій параметрів НДС на послідовних кроках моделювання росту тріщини

30.11.18.0349/0218U001312

Створення теорії і методів дослідження нестворених температурних полів та пружнопластичного деформування просторових тіл: Заключний звіт /Київський національний університет будівництва і архітектури; Керівник Солодей Іван Іванович. – ДР 0115U000714. УДК 539.3; 539.375.

108 с.

Основною пропонованою ідеєю проекту є отримання, засобів скінчено елементного моделювання процесів теплопереносу і формування результатів у вигляді полів розподілень температур в досліджуваному об'єкті, які є вихідною інформацією для подальшого визначення пружнопластичного напружено-деформованого стану на різних стадіях перерозподілення температур. Проект базується на методології чисельних експериментів, проведення яких дозволяє дослідити питання адекватності теорії і методів розв'язання задачі реальним властивостям конструкцій і процесам, що в них перебігають. При цьому порівняння буде здійснено як із відомими результатами інших авторів, так і в можливих випадках з результатами, отриманими із використанням сучасного ліцензійного програмного забезпечення. Реалізація завдань роботи буде ґрунтуватись на використанні методу скінчених елементів (МСЕ). Описані в запиті ідеї та гіпотези, які реалізовані при виконанні НДР, що пропонуються для розв'язання поставлених задач, є гіпотези механіки суцільних середовищ.

31 ХІМІЯ

31.01 Загальні питання хімії

31.11.18.0350/0218U001041

Біоактивні сорбційні комплекси та модифіковані природні сорбенти як ґрунтові добавки для контролю ксенобіотиків і корисних мікроелементів в аграрній продукції:

Заключний звіт /Інститут сорбції та проблем ендоекології НАН України; Керівник Хохлова Людмила Йосипівна. – ДР 0115U002068. УДК 541.1128 541.183.

102 с.

Вивчено умови одержання модифікованих біосорбентів на основі вуглецевих, мінеральних та рослинних матеріалів цілеспрямованої комплексної дії для очищення ґрунтів від ксенобіотиків, підвищення їх продуктивності та одержання якісної аграрної продукції

31.05 Загальнолабораторне хімічне устаткування. Апаратура

31.11.18.0351/0218U000970

Провести серію експериментів по імпульсній обробці суміші "вода + повітря" у співвідношеннях 1:0,5, 1:1, 1:2: Заключний звіт /Інститут імпульсних процесів і технологій; Керівник Демиденко Лариса Юрївна. – ДР 0117U001980. УДК 537.528:54.07.

13 с.

Мета роботи - проведення досліджень з метою створення методів отримання сполук аміачної води за рахунок електророзрядної дії на водоповітряну суміш. Об'єкт дослідження - режими обробки водоповітряної суміші. Визначено, що в результаті впливу енергії електричних розрядів відбувається локальне розкладання води і повітря з утворенням водню, кисню, озону, азоту та азотних кислот. Проведено серію експериментів з імпульсною обробки водоповітряної суміші в різних співвідношеннях. Найбільш результативною є обробка суміші "вода + повітря" у співвідношенні 1:2 відповідно. Визначено взаємозв'язок між кількістю азоту, електропровідністю розрядного середовища і режимами високвольтної розрядної імпульсної обробки. Розроблено енергозберігаючий розрядноімпульсний метод отримання аміачної води. Встановлено, що електророзрядна обробка з питомими витратами енергії 60 МДж/л при зарядній напрузі конденсаторів 40 кВ забезпечує максимальний вихід азотомістких продуктів розряду водоповітряної суміші. Область застосування - агропромислові комплекси. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.15 Фізична хімія

31.11.18.0352/0418U000387

Романюкіна Ірина Юрївна. Вплив вмісту дейтерію на властивості води: Дис... к.х.н. /Інститут колоїдної хімії та хімії води ім. А. В. Думанського НАН України. – Захищена 31.05.2018.

УДК 544.77.022.82:544.77.535+577.356.

169 с.: 20 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 250 назв.

Дисертацію присвячено встановленню взаємозв'язків між кількістю дейтерію у воді різного ізотопного складу та її властивостями, процесами структурування та умовами мембранного розділення. Визначено фізико-хімічні показники та структурні особливості зразків води з різним вмістом дейтерію та його вплив на мембранний транспорт при баромембранному фільтруванні та в процесі прямого осмосу, а також запропоновано використання обробки вакуумним ультрафіолетовим опроміненням у якості методу дослідження процесів асоціації води різного ізотопного складу.

31.11.18.0353/0218U001108

Синтез та транспортні властивості нових сполук з високою іонною провідністю на основі складних фторидів та оксидів свинцю, олова та цирконію:

Заключний звіт /Інститут загальної та неорганічної хімії ім. В. І. Вернадського НАН України; Керівник Омельчук Анатолій Опанасович. – ДР 0115U002222. УДК 542.913:544.623+5431+(546.81'161+546.83'161).

206 с.

Досліджено гідротермальний синтез складних оксидів цирконію, легованих оксидами перехідних металів, електрохімічне відновлення діоксиду цирконію із продуктів розкладу вітчизняної цирконієвої сировини. Методами твердофазного синтезу та сумісного осадження синтезовані нові фторидпровідні фази зі структурами флюориту, гагариніту та тісоніту. Отримані результати необхідні для оптимізації складу електродних та електролітичних матеріалів електрохімічних пристроїв різного призначення: хімічних джерел струму, сенсорів, іон-селективних електродів. Вперше гідротермальним методом синтезовані однофазні нанорозмірні складнооксидні сполуки з розміром часток від 5 до 13 нм та вмістом діоксиду цирконію не меншим за 60 мол.%. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.11.18.0354/0218U001158

Інверсійний трансфазний каталіз реакцій конденсації біфункціональних хлорангідридів і фенолів:

Заклучний звіт /Інститут фізико-органічної хімії і вуглехімії ім. Л.М.Литвиненка; Керівник Рибаченко Володимир Іванович. – ДР 0114U003224. УДК 544.47 + 547-32 + 547.56.

103 с.

Об'єкти дослідження - 4-метилбензолсульфонілхлорид, бісфеноли, N-оксиди піридину, похідні госсипола. Мета роботи - розробка методів конденсації хлорангідридів, сульфокислот та фосфорних кислот з фенолами і бісфенолами в двофазних системах вода-органічний розчинник в присутності піридин-N-оксидів, вивчення впливу структури каталізатора на швидкість реакції і вихід продукту - відповідного естеру, визначення найефективнішого каталізатору і оптимізація умов проведення синтезу естерів, дослідження будови та фізико-хімічних властивостей отриманих сполук. Методи дослідження - ІЧ спектроскопія, ядерний магнітний резонанс, елементний аналіз, квантово-хімічні розрахунки. Вивчено інверсійний трансфазний каталіз (ІТК) реакцій поліконденсації біфункціональних хлорангідридів з бісфенолами. Показано, що використання методу ІТК дозволяє проводити реакцію поліконденсації

в м'яких умовах. Встановлено вплив початкової концентрації каталізатора у водній фазі на швидкість процесу і вихід продукту реакції. Визначено, що найбільш ефективним каталізатором серед випробуваних для проведення реакції сульфонілювання є 4-диметиламінопіридин-N-оксид. Методами ГЧ спектроскопії та DFT вивчено будову синтезованих 1,3-фенілен-біс(4-метилбензолсульфонату) та 1,4-фенілен-біс(4-метилбензолсульфонату). Синтезовані нові іміно-похідні госсиполу. Методами ЯМР та ГЧ спектроскопії досліджено їх будову і таутомерні рівноваги. Новизна роботи полягає в розробці простих, екологічно безпечних методів проведення реакції поліконденсації. Наукова значимість визначається вивченням механізму процесу і структури продуктів реакції сучасними методами експериментальної і теоретичної спектроскопії. Практичне значення полягає в знаходженні ефективних антиоксидантів з природної відновленої сировини. Проведення органічних реакцій в водно-органічних системах суттєво знижує використання органічних розчинників, що важливо як з екологічних, так і технологічних міркувань. Проведені дослідження необхідні для подальшого розвитку теорії ІТК реакцій біфункціональних реагентів, встановлення механізму їх трансфазних перетворень, розробки способів застосування ІТК для синтезу естерів.

31.11.18.0355/0218U001246

Концептуальні засади прогнозування функціональних властивостей іон-молекулярних систем та молекулярних комплексів: Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Вьюник Іван Миколайович. – ДР 0115U000483. УДК 541.8.

63 с.

Об'єкти дослідження - суміші іонних рідин та молекулярних розчинників, розчини 1-1 електролітів у ПК, ?-БЛ та сумішах ПК з 1,2-ДМЕ, модель молекули ацетонітрилу, кіназа глікогенсинтаза 3. Предмет дослідження - природа та інтенсивність міжчастинкових взаємодій в ІМС та ІР, пікота нанорозмірні явища, що визначають функціональність досліджуваних ІР та ІМС (іонна та молекулярна асоціація, іонна сольватація, трансляційна дифузія, електронна структура та терапевтична (антималарійна) активність азотовмісних гетероциклічних сполук. Мета роботи - одержання надійної та детальної інформації з мікроскопічної структури, іонної та молекулярної динаміки та потенціалів міжчастинкових взаємодій в рідких неводних іон-молекулярних системах, пошук моделей кількісних співвідношень "просторова структура - активність"; пошук ефективних інгібіторів кінази глікогенсинтази. Методи дослідження - кондуктометрія, ЯМР спектроскопія, МД моделювання, ab initio МД моделювання, віртуальний скринінг, молекулярний докінг. Одержані експериментальні дані по молярним та граничним молярним електричним провідностям 1-1 електролітів та однозарядних іонів у ПК, ?-БЛ та сумішах ПК з 1,2-ДМЕ. Вперше проведено поділ на іонні складові в розчинах 1-1 електролітів в ПК, ?-БЛ та сумішах ПК з 1,2-ДМЕ в широкому інтервалі температур. Досліджено суміші $VmimBF_4$, $VmimPF_6$, $VmimTfO$, та $VmimTFSI$ з АН, ?-БЛ і ПК методом ЯМР дифузومتрії при 300 К. Встановлено, що коефіцієнти дифузії частинок зменшуються при збільшенні вмісту ІР приблизно за експоненціальним законом. Із застосуванням методів ab initio MD моделювання, квантово-хімічних розрахунків та емпіричної параметризації розроблено нову модель молекули ацетонітрилу для МД моделювання. Нову модель було перевірено, шляхом порівняння обчислених та експериментальних властивостей чистого ацетонітрилу в температурному діапазоні 228.15-348.15 К. Метою даного дослідження були дизайни і комп'ютерний пошук молекул,

здатних пригнічувати GSK-3. В роботі розглянуто конкурентне інгібування та запропоновано молекули, здатні діяти за цим механізмом. Для конкурентних інгібіторів створена система віртуального скринінгу, що заснована на структурах ферменту і відомих інгібіторів і дозволяє отримувати статистично достовірні результати. На основі великих серій інгібіторів побудовані моделі кількісних співвідношень "просторова структура - активність" (QSAR), що дозволяють передбачати величину інгібуючої активності для їх нових аналогів.

31.21 Органічна хімія

31.11.18.0356/0418U000290

Дідух Наталя Олександрівна. Борадипірометенові барвники з розгалуженою периферійною хромофорною системою: Дис... к.х.н. /Інститут органічної хімії НАН України. – Захищена 12.04.2018.

УДК УДК 547.97 + 547.749 + 547.759 + 544.164.

168 с.: 4 табл., 39 іл. – Бібліогр.: 196 назв.

Дисертація присвячена розробці методів хімічного модифікування ядра BODIPY розширенням периферійної хромофорної системи через мезо-положення, аелювання піридоновими фрагментами та добудовою вінілфероценових фрагментів. Досліджено наслідки такого модифікування на спектральні, редокс та хімічні властивості синтезованих барвників.

31.11.18.0357/0218U001157

Синтез та дослідження фізико-хімічних властивостей нанокластерів металів з органічною оболонкою: Заключний звіт /Інститут фізико-органічної хімії і вуглехімії ім. Л.М.Литвиненка; Керівник Нечитайлов Максим Михайлович. – ДР 0112U007580. УДК 547.1'13+546.26'72'73'74+541.49.

71 с.

Об'єкт дослідження - екзодральні металофулерени, що містять перехідні метали (Fe, Co, Ni). Мета роботи - дослідження складу, будови та властивостей екзодральних металофулеренів. Методи дослідження - рентгівська дифракція, ГЧ спектроскопія, елементний аналіз, атомно-абсорбційна спектроскопія, магнетометрія. Встановлено склад та просторову будову металофулеренів. Ці сполуки є пі-комплексами, які сформовані взаємодією пентагонів фулерену з атомами металів, вуглецевий каркас фулерену є частково гідрований, а міжфулеренові порожнини містять кристалізаційну воду. За магнітними властивостями досліджені металофулерени є діамгнетиками. Одержані металофулерени можуть бути використані в приладобудуванні і хімічній промисловості в якості каталізаторів окисно-відновних та ізомеризаційних процесів.

31.27 Біологічна хімія

31.11.18.0358/0418U000113

Рахметов Анар Джамалович. Біохімічні механізми специфічної взаємодії білків пероксиредоксинів з креатинфосфокіназою головного мозку людини за дії стресорів: Дис... к.б.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 29.12.2017.

УДК УДК: 577.15.612.438:577.352.

155 с.: 1 табл., 41 іл. – Бібліогр.: 253 назви.

В даній дисертаційній роботі було досліджено питому ферментативну активність рекомбінантного білку КФК-ГМ за умов температурного та окисного стресу. Показано інгібування активності КФК-ГМ на 74% за інкубування з 1 мМ пероксидом гідрогена та на 86% за температури 42°C. На дру-

гому етапі роботи на прикладі реакції ко-імунопреципітації було продемонстровано взаємодію білків PrxI, Prx II та КФК-ГМ в клітинних лініях HeLa та A549 за дії стресорів. Підвищення температури сприяло кооперативності між КФК-ГМ та Prx II. При дослідженні шаперонних властивостей Prx I та Prx II ми виявили, що шаперонна активність Prx I за умов температурного стресу мала концентраційно залежний характер. Шаперонні властивості Prx II відзначались вищою ефективністю за впливу стресору пероксиду водню у порівнянні з Prx I. На заключному етапі роботи були створені моделі взаємодії Prx II та КФК-ГМ за допомогою онлайн докінг-серверу ClusPro 2.0.

31.11.18.0359/0418U000114

Гладун Дмитро Володимирович. Фізико-хімічні та каталітичні властивості трипсиноподібного та фібриногенолітичного ферментів з антарктичного морського гребінця *Adamussium colbecki*: Дис... к.б.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 29.12.2017.

УДК УДК 595.3.574.

189 с.: 12 табл., 34 іл. – Бібліогр.: 292 назви.

Дисертаційна робота присвячена вивченню структурно-функціональних властивостей та каталітичних констант трипсиноподібного та фібриногенолітичного ферментів отриманих з тканин Антарктичного морського гребінця *A. colbecki*. Під час виконання дисертаційної роботи було виділено та охарактеризовано трипсиноподібний та фібриногенолітичний ферменти з екстракту тканин морського гребінця антарктичного (*A. colbecki*), оцінено їх молекулярні маси, визначено субстратну специфічність щодо деяких хромогенних та білкових субстратів, а також визначено основні кінетичні константи гідролізу хромогенних субстратів трипсиноподібним та фібриногенолітичним ферментами. Встановлено температурний та рН оптимум для трипсиноподібного і фібриногенолітичного ферментів, вивчено вплив інгібіторів протеїназ та іонів двохвалентних металів на активність даних ферментів. Було показано, що отриманий фібриногенолітичний фермент обумовлював порушення здатності молекул фібриногену до полімеризації та утворення фібринового згустку.

31.11.18.0360/0418U000173

Савчук Самвел Олексійович. Особливості окиснювальних процесів і стан ендогенної інтоксикації у щурів при гострому респіраторному дистрес-синдромі та їх корекція: Дис... к.мед.н. /Державний вищий навчальний заклад "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського". – Захищена 30.01.2020.

УДК УДК: 612-015.11+616-008.6] -02:616.24-002-036.11-092.9.

174 с.: 24 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 362 назви.

Дисертація присвячена з'ясуванню закономірностей кисневого дисбалансу та зумовлених ним відхилень пероксидного окиснення ліпідів, антиоксидантного захисту, імунологічної резистентності, ендогенної інтоксикації при експериментальному гострому респіраторному дистрес-синдромі та ефективності застосування інсуфляції кисню, субстанції "КД-234", реамберину та їх комбінації з метою корекції порушень. Встановлено, що комбіноване введення двох засобів (інсуфляція кисню із "КД-234" чи реамберином) має істотніший позитивний вплив на показники вільнорадикального окиснення й антиоксидантного захисту, порівняно з монотерапією, при цьому найкращий антирадикальний ефект у групі тварин з гострим респіраторним дистрес-синдромом відмічено при комбінованому застосуванні інсуфляції ки-

сню із "КД-234". У тварин з різною стійкістю до гіпоксії поєднане застосування інсуфляції кисню і субстанції "КД-234" в умовах експериментального гострого респіраторного дистрес-синдрому зменшує явища цитолізу, дещо нижчий ефект спостерігається при комбінації кисневої терапії і реамберину. В однаковій мірі позитивний коригуючий вплив на показники гуморального імунітету мають комбінації інсуфляції кисню із реамберином або ж із субстанцією "КД-234".

31.11.18.0361/0418U000185

Малишева Христина Володимирівна. Блокування сигнального шляху Wnt інтерлейкіном 6: роль у розвитку та прогресуванні ревматоїдного артриту: Дис... к.б.н. /Інститут біології тварин НААН України. – Захищена 06.02.2018.

УДК 616.72-002.77:616-002:611.018.4:577.2.

154 с.: 2 табл., 32 іл. – Бібліогр.: 221 назва.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню негативного регуляторного впливу генів інтерлейкіну 6, секурину (pttg1, ген пухлинної трансформації клітин гіпофізу 1) та РТТГ-зв'язуючого протеїну 1 (pttg-bp1) на остеобластну диференціацію мезенхімних стовбурових клітин миші. Вперше виявлено, що інтерлейкін 6 разом з фактором некрозу пухлин і ДКК-1 проявляє кооперативний інгібувальний ефект щодо остеогенного сигнального шляху Wnt. Показано, що нокдаун експресії мРНК гена інтерлейкіну 6 з допомогою малих шпилькових РНК усуває негативний вплив фактора некрозу пухлин на остеобластну диференціацію, а також підсилює перебіг її ранніх і пізніх стадій. Встановлено, що ектопічна експресія гена pttg-bp1 призводить до інгібування остеогенної диференціації, тоді як нокдаун експресії мРНК гена pttg1, опосередкований малими шпильковими РНК, навпаки, підсилює її. Показано, що ектопічна ко-експресія генів pttg1 і pttg-bp1 інгібує активацію сигнального шляху Wnt, тоді як нокдаун експресії мРНК цих генів з допомогою малих шпилькових РНК виявляє протилежний ефект. Продемонстровано, що нові похідні 4-тіазолідинону (сполуки Les3882 і Les4368) усувають негативний вплив фактора некрозу пухлин на остеобластну диференціацію мезенхімних стовбурових клітин миші, а також перетворюють його з інгібітора остеогенезу в стимулятор. Результати досліджень щодо отримання препаратів рекомбінантних морфогенетичних протеїнів кістки та оптимізації їх остеоіндуктивних властивостей можна успішно використовувати для індукції остеобластної диференціації *in vitro*.

31.11.18.0362/0418U000241

Яценко Тетяна Андріївна. Молекулярні механізми регуляції фібринолізу за участі фрагментів фібриногену/фібрину: Дис... к.б.н. /Інститут біохімії ім. О.В.Палладіна НАН України. – Захищена 19.03.2018.

УДК 577.151.

140 с.: 2 табл., 46 іл. – Бібліогр.: 176 назв.

Об'єкт: протеїни фібринолітичної системи, фібриноген/фібрин та продукти їх деградації. Мета: з'ясування молекулярних механізмів ініціації та регуляції фібринолітичного процесу за участі фрагментів та ділянок молекул фібриногену/фібрину. Методи: препаративної біохімії, фізико-хімічні (спектрофотометрія, турбідиметрія, електрофорез), хроматографічні (гель-фільтрація, іонообмінна та афінна хроматографія), імунохімічні (імуноензимний аналіз, вестерн-блот аналіз), визначення активності ензимів за хромогенним субстратом та статистичні методи. Встановлено, що продукти деградації фібриногену та фібрину впливають на різні ланки фібринолітичного процесу та уповільнюють лізис згустку. Показано, що Ер-фрагмент фі-

бриногену, як і E1,E2-фрагменти фібрину в складі DDE-комплексу, стимулює активацію Glu-плазміногену тканинним активатором. Показано, що структурні перебудови в ?- та ?-модулях D-домену, що пов'язані з кальцій-залежними змінами та ковалентною стабілізацією ?-ланцюгів, є необхідними для експонування центрів взаємодії плазміногену і тканинного активатора та ініціації фібринолітичного процесу. Встановлено, що в DD-фрагменті фібрину існують окремі центри зв'язування для крингла 1-3 та крингла 5 молекули плазміногену, які можуть бути локалізовані в А? , В?- і ??-ланцюгові цього фрагмента. На основі одержаних даних розроблено новий ефективний спосіб визначення активності тканинного активатора плазміногену в плазмі крові з використанням DD фрагмента фібрину та EGTA.

31.11.18.0363/0418U000377

Фурка Ольга Богданівна. Оксидативний статус і стан антиоксидантного захисту організму щурів з токсичним ураженням ацетамінофеном на тлі цукрового діабету типу 2:

Дис... к.б.н. /ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України". – Захищена 29.05.2018.

УДК 612.015.11-02:616-099:615.212-06:616.379-008.64[-092.9.

184 с.: 20 табл., 67 іл. – Бібліогр.: 257 назв.

Дисертація присвячена з'ясуванню особливостей оксидативного статусу та стану антиоксидантного захисту організму щурів з токсичним ураженням ацетамінофеном на тлі цукрового діабету типу 2. Встановлено, що гостре отруєння тварин ацетамінофеном на тлі цукрового діабету типу 2 супроводжується пригніченням мітосомального окиснення в постмітохондріальній фракції печінки та інтенсифікацією вільнорадикального окиснення ліпідів і білків. Відмічено зниження активності супероксиддисмутази, каталази, глутатіонової ланки, концентрації церулоплазміну, що свідчить про пригнічення стану антиоксидантної системи. Цукровий діабет типу 2 призводить до вірогідного пригнічення процесів енергозабезпечувального окиснення, викликаних одноразовим введенням ацетамінофену (1/2 LD50), на що вказує зниження сукцинатдегідрогеназної активності та цитохромоксидазної активності в тканині печінки порівняно з нормоглікемічними тваринами. Відмічено більшу виразність ендогенної інтоксикації і порушення цілісності мембран гепатоцитів з виходом у кров внутрішньоклітинних ферментів – АлАТ, АсАТ, у тварин, яким моделювали гостре отруєння ацетамінофеном на тлі цукрового діабету типу 2. Аналогічна тенденція відзначена і при семиденному введенні препарату у вищій терапевтичній дозі, однак зміни були менш виражені.

34 БІОЛОГІЯ

34.15 Молекулярна біологія

34.11.18.0364/0218U001146

Дослідження локальних конформаційних змін та формування метастабільних структурних елементів в тирозил-тРНК синтетаз-ах прокариотів та еукариотів:

Заклучний звіт /Інститут молекулярної біології і генетики НАН України; Керівник Корнелюк Олександр Іванович. – ДР 0112U003747. УДК 577.217.5, 577.152.611.

138 с.

Проведено детальні дослідження молекулярної динаміки білків апарату трансляції еукариотів та прокариотів: тирозил-тРНК синтетази *H. sapiens*, *B. taurus* та *M. tuberculosis*, їх мутантних форм та комплексів синтетаз з субстратами, а також протеїна AIMP1/p43 - компонента

мультисинтетазного комплексу еукариотів. Виконано комп'ютерне моделювання просторової структури повнорозмірної тирозил-тРНК синтетази *H. sapiens*, її комплексів із субстратами і мутантних форм, що асоційовані з нейропатією Шарко-Мари-Туса. Дослідження молекулярної динаміки HsTyrRS показало формування динамічних елементів вторинної структури в міжмодульному лінкері та в неструктурованій каталітичній петлі. Моделювання молекулярної динаміки мутантних форм тирозил-тРНК синтетази, пов'язаних з нейропатією Шарко-Мари-Туса, показало наявність локальних конформаційних змін в неструктурованій петлі СР1-вставки згортки Росмана, які супроводжуються формуванням метастабільних b-структурних елементів (K147 - E157). Аналіз траєкторії молекулярної динаміки комплексу HsTyrRS*тРНКТур показав наявність водневих зв'язків, які підтверджують участь амінокислотних залишків петлі СР1 вставки у взаємодії з гомологічною тРНКТур. Формування метастабільних b-структурних елементів у цій ділянці може призводити до порушень у розпізнаванні акцепторним стеблом відповідної тРНК. Побудовано комп'ютерну модель потрійного комплексу HsTyrRS з тРНКТур та фактором елонгації eEF1A2. На основі цієї моделі запропоновано механізм впливу мутацій Шарко-Мари-Туса на взаємодію з її макромолекулами-партнерами. Висловлено припущення, що виявлені конформаційні ефекти можуть призводити як до зміни конформації активного центру, так і до зміни специфічних взаємодій мутантних форм HsTyrRS з фактором елонгації eEF1A та/або тРНКТур. Виявлено ефект зміни конформації залишка His305 у ході формування інтерфейсу розпізнавання антикодонового стебла тРНК та важливість цієї конформації для збереження стабільності комплексу. Вивчено молекулярну динаміку TyrRSM.tuberculosis та зафіксовано структурно-функціональні зміни каталітичної KFGKS-петлі, які супроводжуються формуванням двох антипаралельних ?-шпильок, середня тривалість існування яких складає 19-53 пс. Антипаралельні b-шпильки, які формуються в каталітичній петлі, підтримують петлю у закритій M-подібній конформації, спрямовуючи каталітичний мотив KFGKS до кишені активного центру і підтримуючи петлю в функціональному стані, готовому до зв'язування з субстратами. За відсутності b-структур у каталітичній петлі, вона виходить з активного центру та переходить у відкритий O-подібний стан. M-подібна конформація каталітичної петлі залежить від субстрату в активному центрі. Петля приймає три різні закриті конформації: коли фермент знаходиться у вільному стані (SCfree), конформація петлі, коли в активному центрі знаходиться АТФ (SCATP), та коли в активному центрі зв'язаний тирозил-аденілат (SCYMP). Проведено дизайн нових інгібіторів активного центру *M.tuberculosis* TyrRSSB-219383-a та SB-219383-b. Проведено експериментальні дослідження флуоресценції 39K форми тирозил-тРНК-синтетази, які свідчать про те, що поверхневі залишки триптофанодоступні для гасників флуоресценції, проте Trp40 в значній мірі екранований в молекулі досліджуваного білка і його флуоресценція гаситься лише нейтральним гасником акриламідом. Величина гасіння флуоресценції свідчить про дифузію гасника крізь білкову матрицю завдяки конформаційним флуктуаціям в наносекундному часовому інтервалі. Проведено комп'ютерне моделювання просторової структури протеїна AIMP1/p43. Експериментально досліджена методом кругового дихроїзму вторинна структура білка AIMP1/p43, яка відповідає вторинній структурі отриманої нами моделі білка і виявляє формування короткого фрагмента ?-спіралі в неструктурованій ділянці білка. Дослідження структури AIMP1/p43 методом флуоресцентної спектроскопії свідчить про зміни мікрооточення залишку Trp271 в процесі локального плавлення та динамічну доступність Trp271 молекулам розчинника внаслідок

конформаційних флуктуацій протеїну в розчині. Комп'ютерне моделювання комплексу AIMP1/p43 з тРНКРнепоказало, що зв'язування тРНК відбувається асиметрично з двома субодинамиці білка, зокрема C-модулі з ділянками Lys124-Gly143 та Asn265-Gln273, які формують позитивно заряджений кластер. Формування комплексу зтРНК призводить до стабілізації білкової глобули AIMP1/p43 за рахунок одночасної взаємодії з N- та C-кінцевими модулями AIMP1/p43 та стабілізації центральної неструктурованої ділянки білка. Стабілізація структури AIMP1/p43 в комплексі з тРНК підтверджена експериментально методом флуоресцентної спектроскопії. Проведено аналіз ЯМР спектрів білка AIMP1/p43, який свідчить про ідентичність конформації C-кінцевої частини зі структурою цитокіна ЕМАР II. Ідентифіковані нові сигнали в спектрі HSQC-1H/15N AIMP1/p43, які підтверджують формування α -спіральних фрагментів в N-кінцевій частині поліпептида.

34.17 Біофізика

34.11.18.0365/0218U001123

Дослідження механізмів формування відгуків біологічних систем та фізичних засад нових методів медичної мікро- та макродіагностики: Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Горбенко Галина Петрівна. – ДР 0115U000475. УДК 577.3:61163.

121 с.

Мета роботи полягала у теоретичному та експериментальному дослідженні механізмів формування доплерівського відгуку м'яких тканин та розробці нових підходів до флуоресцентного моніторингу біосистем різного рівня складності. Об'єкти дослідження - м'які тканини та модельні мембранні системи різного складу, олігомери та фібрили лізоциму, фібрили мутантів аполіпопротеїну А-I, гемоглобін, нові флуоресцентні барвники різних класів. Методи дослідження - ультразвукове сканування, флуоресцентна спектроскопія, спектрофотометрія, квантово-хімічні розрахунки, чисельне моделювання. Для обробки експериментальних даних використовували нелінійну оптимізацію, чисельні розрахунки та методи математичної статистики. Розвинена континуальна модель розсіювання ультразвукових хвиль на неоднорідностях густини та стисливості з урахуванням потоків крові, що рухаються з прискоренням. Розроблено оригінальний алгоритм для обчислення коефіцієнту затухання ультразвуку, що базується на аналізі амплітуди сигналів ультразвукового відгуку з різних глибин зондування тканин ультразвуковими імпульсами та застосуванні ітераційної процедури, яка значно підвищує точність обчислень. Проведено оцінку можливості диференціації різних стадій стеатозу печінки за результатами вимірювань коефіцієнту затухання в тканинах з використанням ультразвукового діагностичного сканеру. За допомогою методу флуоресцентної спектроскопії отримана інформація щодо взаємодії нових бензантронових та ІСТ зондів з модельними ліпідними мембранами, досліджено модифікуючу дію фібрилярних агрегатів, олігомерів та мономерів лізоциму і фрагменту 1-83 аполіпопротеїну А-I на структуру модельних мембран. Показано, що олігомерні інтермедіати амілоїдних фібрил проявляють найвищу мембранотропну активність. У присутності гемоглобіну спостерігалось посилення ефекту префібрилярних агрегатів лізоциму. Отримані результати важливі для поліпшення якості ультразвукових діагностичних технологій, а також для розробки нових стратегій діагностики та лікування амілоїдних патологій.

34.11.18.0366/0218U001125

Механізми сцинтиляційних процесів в об'єм-

них та плівкових композитних сцинтиляційних матеріалах на основі складних оксидних сполук: Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Гриньов Борис Вікторович. – ДР 0115U000479. УДК 577.32.

79 с.

Об'єкти дослідження: нанокристали та монокристалічні плівки ортосилікатів ReSi_2O_5 , кристали та нанокристали алюмоборатів $\text{ReAl}_2.07(\text{B}_4\text{O}_{10})\text{O}_{0.6}$, $\text{ReAl}_3(\text{BO}_3)_4$, нанокристали $\text{ReMgB}_5\text{O}_{10}$, композитні матеріали на основі SiO_2 матриць. Мета роботи: дослідження механізмів формування сцинтиляційних властивостей оптичних матеріалів на основі оксидних сполук. Методи дослідження: методи рентгенівської та люмінесцентної спектроскопії, піко- та наносекундної спектроскопії з часовим розділенням, сцинтиляційної спектрометрії. В рамках виконання проекту було отримано нанокристали ортосилікатів Re_2SiO_5 та боратів $\text{ReAl}_2.07(\text{B}_4\text{O}_{10})\text{O}_{0.6}$, $\text{ReAl}_3(\text{BO}_3)_4$ та $\text{ReMgB}_5\text{O}_{10}$, а також композитні матеріали на основі SiO_2 матриць. Методом рідкофазної епітаксії отримані леговані іонами Ce^{3+} та парами іонів Ce^{3+} - Tb^{3+} монокристалічні плівки ортосилікатів Re_2SiO_5 . Показано, що для нанокристалів $\text{Lu}_{1-x}\text{Y}_x\text{SiO}_5:\text{Ce}^{3+}$ спостерігається значне зростання інтенсивності рентгенлюмінесценції у порівнянні з $\text{Lu}_2\text{Si}_2\text{O}_5:\text{Ce}^{3+}$. Встановлено, що процеси транспорту енергії електронного збудження в нанокристалах $\text{ReMgB}_5\text{O}_{10}$ та $\text{ReAl}_2.07(\text{B}_4\text{O}_{10})\text{O}_{0.6}$ істотно залежать від розмірності підсистеми регулярних іонів. Встановлено наявність сильного впливу домішок флюсу на світловихід монокристалічних плівок ортосилікатів $(\text{Lu}, \text{Y}, \text{Gd})\text{SO}:\text{Ce}$. Показано, що співлегкування іонами Ce^{3+} і Tb^{3+} монокристалічних плівок ортосилікатів є ефективним способом для отримання сцинтиляційних екранів з високим вітловиходом.

34.19 Цитологія

34.11.18.0367/0218U000878

Клітинно-молекулярні механізми запалення, асоційованого із хронічними захворюваннями: Заключний звіт /Харківська медична академія післядипломної освіти; Керівник Хвисьюк Олександр Миколайович. – ДР 0115U001185. УДК 576.54+577.29]:616-002-06:616-036.1.

202 с.

Звіт про НДР: викладений на 202 стор., вміщує 30 табл., 91 рис., 289 джерел. Об'єкт дослідження - запалення, асоційоване із хронічними захворюваннями. Мета роботи - дослідження клітинно-молекулярних механізмів

запалення, асоційованого із хронічними захворюваннями, на місцевому та системному рівнях у аспекті їх стереотипного характеру. Дослідження процесів системної запальної відповіді на молекулярному та міжклітинному рівнях, впливу факторів регуляції клітинного диференціювання, розширення розуміння глибинних механізмів патогенезу системної запальної відповіді для удосконалення діагностики, прогнозування подальшого стану пацієнтів, контролю адекватності лікування. Розробка нових принципів і методів профілактики прогресування та лікування захворювань, критеріїв діагностики, прогнозування і ефективності терапії. Методи дослідження - біохімічні, імунологічні, морфологічні, клінічні, клініко-інструментальні, клініко-лабораторні, імуногістохімічні, статистичні методи та методи системного аналізу. Проводилися дослідження при різних хронічних захворюваннях місцевих і системних проявів і механізмів асоційованого запалення, зокрема, експресії і продукції прозапальних і протизапальних цитокінів і взаємозв'язку між ними, а також маркерів основного патологічного процесу. З'ясувалися загальні закономірності і можливі відмінності у механізмах асоційованого запалення при різних хронічних за-

хворюваннях, а також наявність кореляції між виразністю проявів, механізмами асоційованого запалення і маркерами основного патологічного процесу.

34.23 Генетика

34.11.18.0368/0418U000126

Лесняк Юрій Іванович. Трансфекція сперматозоїдів та ембріональних клітин японського перепела (*Coturnix japonica*): Дис... к.с.-г.н. /Інститут розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця. – Захищена 28.12.2017.

УДК 575.113:598.261.7.

174 с.: 25 табл., 31 іл. – Бібліогр.: 309 назв.

Охарактеризовано процес введення в клітини організму генів, які викликають у них синтез нових білків, як правило, фармакологічного або технологічного напрямків. Розглянуто способи доставки генно-інженерних конструкцій в геном досліджуваних тварин. Відпрацьовано методи генетичної трансформації генеративних, бластодермальних та первинних зародкових клітин перепелів. Запропоновано найбільш ефективні методи трансфекції геном GFP генеративних та ембріональних клітин перепела за використання генно-інженерних конструкцій CRISPR/Cas-GFP та рEGFP-N1 в комплексі із ліпосомами, диметилсульфоксидом (DMSO) і Triton X-100 (TX-100).

34.25 Вірусологія

34.11.18.0369/0218U000924

Вивчення наявності прямої антивірусної дії препарату "АМІКСИН ІС" в культурі клітин L 929 та VERO проти вірусу везикулярного стоматиту *Rhabdoviridae*, *Vesicular stomatitis virus*, Indiana strain: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Співак Микола Якович. – ДР 0117U003142. УДК 578.

7 с.

Доведено, що субстанція препарату АМІКСИН ІС виявляє пряму антивірусну дію в умовах *in vitro* проти вірусу везикулярного стоматиту в дефектній за продукцією інтерферону І типу культурі клітин Vero. Суттєво вища ефективність антивірусного захисту показана за умови лікувального застосування (через 30 хв. після інфікування) Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.11.18.0370/0218U000929

Теоретичне і практичне вивчення особливостей будови та ідентифікації мікроміцетів, що викликають контамінацію безалкогольних напоїв та соків: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Тугай Тетяна Іванівна. – ДР 0117U007462. УДК 578.

3 с.

Було проведено теоретичне та практичне вивчення особливостей будови та ідентифікації мікроміцетів, що викликають контамінацію безалкогольних напоїв та соків. Было проведено теоретическое и практическое изучение особенностей строения и идентификации микромицетов которые вызывают контаминацию безалкогольных напитков и соков. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.27 Мікробіологія

34.11.18.0371/0418U000379

Прилуцький Олег Владиславович. Агарикоїдні гриби Харківського Лісостепу: Дис...

к.б.н. /Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного. – Захищена 04.06.2018.

УДК 582.284 (477.54).

256 с.: 5 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 292 назви.

Дисертація присвячена вивченню різноманітності та екологічних особливостей агарикоїдних грибів Харківського Лісостепу. Встановлено, що мікофлора агарикоїдних грибів Харківського Лісостепу нараховує 468 таксонів з 121 роду, 32 родин, 4 порядків класу Agaricomycetes. 23 таксони наводяться вперше для території України, 122 таксони – для Харківського Лісостепу. Визначено території, важливі для збереження різноманітності агарикоїдних грибів Харківського Лісостепу. Показано, що мікофлорі Харківського Лісостепу властиві риси як лісової, так і степової природних зон. Виділено групи оселищ, подібні за складом агарикоїдних грибів. Виявлено закономірності розвитку агарикоїдних грибів у екотонах між корінним та некорінним оселищами. З'ясовано субстратні вподобання *Pleurotus calyptratus*, оцінено динаміку змін у локальних популяціях виду. Проаналізовано динаміку плодоношення агарикоїдних грибів, визначено ключові метеорологічні фактори, що визначають різноманітність плодоношення грибів.

34.11.18.0372/0218U000925

Дослідження біологічних властивостей штампів *Bacillus subtilis* УКМ В-5020 - основи препарату Субалін та *Bacillus subtilis licheniformis* УКМ В-5007 і УКМ В-5514 - основи препарату Біоспорин та *Bifidobacterium bifidum* № 1 і *Lactobacillus plantarum* 8R-A3:

Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Сафронова Лариса Анатоліївна. – ДР 0117U006209. УДК 579.083.13.

3 с.

Було досліджено біологічні властивості штампів-продуцентів біопрепаратів Субалін та Біоспорин Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.11.18.0373/0218U000926

Визначення контамінації мікроскопічними грибами одного зразку штукатурки ГранорГор 1,5К: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Чуенко Андрій Ігорович. – ДР 0117U003822. УДК 582.28:693.65.

4 с.

Проведено мікологічне дослідження одного зразку штукатурки. Встановлено кількісний та якісний склад мікроскопічних грибів. Виявлено та ідентифіковано мікроміцети, що належать до 3 видів 2 родів. Надано рекомендації щодо заходів для попередження контамінації штукатурки мікроскопічними грибами Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.11.18.0374/0218U000927

Визначення біологічної стійкості одного зразку поліетилену Vorcoat HE 3450 та одного зразку поліетиленового покриття згідно з методом 2 ДСТУ 3999-2000 при температурі 15+-5С: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Чуенко Андрій Ігорович. – ДР 0117U003579. УДК 582.28:[678.5:620.193.8:006.354].

6 с.

Досліджено стійкість зразку поліетилену та зразку зразку поліетиленового покриття до впливу мікроорганізмів згідно з методом 2 ДСТУ 3999-2000 при температурі 15+-5С.

Встановлено, що зразки мають помірну біостійкість. Нада-
но рекомендації щодо підвищення опору поліетилену та по-
ліетиленового покриття до впливу мікроорганізмів Робота
розповсюджується за договірною ціною.

34.11.18.0375/0218U000928

Визначення контамінації мікроскопічними грибами двох зразків насіння томатів: За-
ключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К.
Заболотного НАН України; Керівник Чуенко Андрій Ігоров-
вич. – ДР 0117U003143. УДК 582.28:635.64.

4 с.

Проведено мікологічне дослідження чотирьох зразків
насіння томатів. Встановлено кількісний та якісний склад
мікроскопічних грибів. Виявлено та ідентифіковано мікро-
міцети, що належать до 5 видів 5 родів. Надамо рекомендації
щодо заходів для попередження контамінації насіння томатів
мікроскопічними грибами Робота розповсюджується за
договірною ціною.

34.11.18.0376/0218U000931

Депонування штамів мікроорганізмів згідно "Інструкції про порядок депонування в Україні штамів мікроорганізмів з метою здійснення патентної процедури": Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Головач Тетяна Миколаївна. – ДР 0117U001789. УДК [(579+663.12):57.082](083.13).

5 с.

Встановлена життєздатність, мікробіологічна чистота
та досліджені морфолого-культуральні властивості штамів
мікроорганізмів, що є об'єктами угоди, проведена проце-
дура депонування досліджених штамів продуцентів Робота
розповсюджується за договірною ціною.

34.11.18.0377/0218U000932

Депонування штамів мікроорганізмів згідно "Інструкції про порядок депонування в Україні штамів мікроорганізмів з метою здійснення патентної процедури" та дослідження їх вірулентності: Заключний звіт /Ін-
ститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного
НАН України; Керівник Головач Тетяна Миколаївна. – ДР
0117U007751. УДК [(579+663.12):57.082](083.13).

5 с.

Встановлена життєздатність, мікробіологічна чистота
та досліджені морфолого-культуральні властивості штамів
мікроорганізмів, що є об'єктами угоди, проведена проце-
дура депонування досліджених штамів продуцентів Робота
розповсюджується за договірною ціною.

34.11.18.0378/0218U000933

Депонування штамів мікроорганізмів згідно "Інструкції про порядок депонування в Україні штамів мікроорганізмів з метою здійснення патентної процедури" та дослідження його вірулентності: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Головач Тетяна Миколаївна. – ДР 0117U007752. УДК [(579+663.12):57.082](083.13).

5 с.

Встановлена життєздатність, мікробіологічна чистота
та досліджені морфолого-культуральні властивості штаму
мікроорганізмів, що є об'єктом угоди, проведена процедура
депонування дослідженого штаму Робота розповсюджується
за договірною ціною.

34.11.18.0379/0218U000935

Депонування штамів мікроорганізмів згідно "Інструкції про порядок депонування в Україні штамів мікроорганізмів з метою здійснення патентної процедури": Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Головач Тетяна Миколаївна. – ДР 0117U007754. УДК [(579+663.12):57.082](083.13).

5 с.

Встановлена життєздатність, мікробіологічна чистота
та досліджені морфолого-культуральні властивості штамів
мікроорганізмів, що є об'єктами угоди, проведена проце-
дура депонування досліджених штамів продуцентів Робота
розповсюджується за договірною ціною.

34.29 Ботаніка

34.11.18.0380/0518U000268

Панченко Сергій Михайлович. Популяційні аспекти резерватних сукцесій в лісах Лівобережного Полісся України: Дис... д.б.н. /Національний ботанічний сад ім.М.М.Гришка НАН України. – Захищена 23.11.2018.

УДК [581.9:581.524.3:581.522].

570 с.: 89 табл., 115 іл. – Бібліогр.: 727 назв.

Розглянуто адаптацію популяцій рослин трав'яно-
чагарничкового ярусу лісів в ході резерватних сукцесій, що
виражаються у зміні розміру, щільності, популяцій та їх
структури. Доведено важливу роль горизонтальної структури
популяцій для розуміння напрямку і темпів їх динаміки.
Критично оцінено значення онтогенетичної та віталітетної
структури популяцій для моніторингу.

34.11.18.0381/0218U001021

Теоретичні та практичні аспекти синергізму та антагонізму в алелопатії: Заключний звіт /Національний ботанічний сад ім. М. М. Гришка НАН України; Керівник Заіменко Наталія Василівна. – ДР 0113U000340. УДК 581.524.1:001.891.57.

384 с.

Проведено комплексне дослідження явищ взаємодії але-
лопатичного фактору з іншими абіотичними та біотичними
стресовими факторами середовища на різних рівнях орга-
нізації від рослинного організму до екосистеми. Запропоно-
вано нові екологічно обґрунтовані підходи підвищення стій-
кості рослин до абіотичних та біотичних стресових чинни-
ків. Проаналізовано особливості формування алелопатично-
го режиму при ґрунтовогомі та запропоновано нові рента-
бельні та екологічно безпечні підходи для його оптиміза-
ції. Оцінено алелопатичну активність та толерантність но-
вих інтродукованих плодкових та ефіроолійних культур. Ви-
вчено закономірності синергізму та антагонізму фенольних
кислот на показники росту та розвитку рослин. Дослідже-
но комбіновану дію фенолкарбонових кислот та природних
кремніємісних мінералів на фітотоксичність та окисно-
відновний потенціал субстрату, а також на функціональний
стан рослин-акцепторів

34.11.18.0382/0218U001046

Таксономічна різноманітність та закономірності розподілу грибів і грибоподібних організмів за біотопами на прикладі Українських Карпат: Заключний звіт /Ін-
ститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України; Ке-
рівник Гелюта Василь Петрович. – ДР 0113U000019.
УДК 581.961:582.28:581.55(477.86):582.28:57.06:574(477-
924.52).

274 с.

На основі мікологічного обстеження території об'єктів природно-заповідного фонду Українських Карпат, ревізії матеріалів ряду гербаріїв України, а також аналізу даних літератури підготовлено рукопис монографії "Гриби заповідників та національних природних парків Українських Карпат", складено загальний список грибів і грибоподібних організмів цієї території. Крім того, проаналізовано розподіл виявлених видів за національними природними парками, природними та біосферними заповідниками цього регіону, а також за основними типами біотопів. Досліджено розповсюдження видів грибів, занесених до Червоної книги України, встановлено нові їхні місцезнаходження. Загалом зареєстровано 2625 видів грибів та грибоподібних організмів. Два роди та більше 200 видів були вперше знайдені в Україні. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.11.18.0383/0218U001175

Оцінка еколого-генетичного потенціалу рідкісних видів роду Тирлич (*Gentiana L.*) в Українських Карпатах: Заключний звіт /Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка; Керівник Дробик Надія Михайлівна. – ДР 0115U000191. УДК (581.5+575.17)-047.44:582.923.1.

151 с.

Об'єкт дослідження: стан популяцій рідкісного виду тирличу жовтого (*Gentiana lutea L.*) в Українських Карпатах. Мета: оцінити стан *G. lutea* в Українських Карпатах на основі комплексного аналізу екологічних і генетичних параметрів його популяцій. Методи: молекулярно-генетичні (виділення ДНК, електрофорез ДНК в агарозному гелі, ампліфікація з використанням RAPD-, ISSR-, RGAP-, CDDP-, IRAP-, LP-маркерів), популяційно-екологічні (дослідження онтогенезу рослин, вікової і просторової структури, визначення щільності та походження особин, вимірювання площі популяцій та морфометричних параметрів генеративних особин для визначення віталітетної структури), математичної статистики. Вперше для оцінки стану популяцій тирличів (на прикладі *G. lutea*) запропоновано і реалізовано підхід, який ґрунтується на використанні комплексного аналізу, однією із складових якого є оцінка генетичної структури популяцій та співставлення отриманих даних із результатами екологічних досліджень. Здійснено аналіз популяційних параметрів та визначено їх залежність від впливу природних та антропогенних чинників. Встановлено, що порушення стабільності популяцій спричинене впливом біотичних (затіннення високими чагарниками, щільне задерніння ґрунту злаками) та антропогенних (пасторальне навантаження, неконтрольоване викопування кореневищ для потреб народної медицини) факторів. На основі вивчення та співставлення екологічних характеристик визначено типи стратегії популяцій, що дало змогу встановити доцільність і перспективність їх відновлення. Вперше підібрані RAPD-, ISSR-, RGAP-, CDDP-, IRAP-праймери для проведення ПЛП із зразками ДНК *G. lutea*. На основі проведеного молекулярно-генетичного дослідження шести популяцій (пол. Лемська, г. Пожижевська, г. Шешул-Павлик, г. Гутин Томнатик, пол. Крачунеска, г. Трояска-Татарука) *G. lutea* з Українських Карпат оцінено генетичну різноманітність та визначено генетичні відстані між популяціями. Вивчена генетична диференціація популяцій *G. lutea* та встановлена генетична структура цього виду. Вперше проаналізований зв'язок генетичних та еколого-географічних параметрів популяцій *G. lutea*. З використанням такого підходу досліджені популяції *G. lutea* віднесено до трьох груп: стабільні (пол. Лемська, г. Шешул-Павлик, г. Пожижевська), відносно стабільні (г. Гутин Томнатик), нестабільні (пол. Крачунеска, г. Трояска-Татарука). Досліджено генетичні особливості агропопуляції з г. Пожижевська та оцінено можливість використання

штучних насаджень з метою збереження *G. lutea*. Вперше на прикладі *G. lutea* підібрано ефективний показник інформативності праймерів та розроблена система молекулярно-генетичних маркерів для оцінки генетичного поліморфізму *G. lutea*, що базується на використанні як праймерів різних ділянок ДНК. На основі вивчення екологічних параметрів *G. lutea* та оцінки генетичної різноманітності його популяцій розроблено рекомендації щодо збереження цього рідкісного виду. З використанням результатів еколого-ценотичних і молекулярно-генетичних досліджень, а також даних про трофічні потреби тирличів, розроблено та апробовано методику адаптації вирощених *in vitro* рослин до умов *ex vitro* і проведено репатріацію цих рослин у природні умови Українських Карпат. Розроблено еколого-генетичні основи збереження видів роду *Gentiana* та запропоновано підхід до класифікації популяцій тирличів за ступенем їх стабільності. Запропонований підхід може бути використаний для оцінки стану та відновлення популяцій інших видів роду *Gentiana* і близьких до тирличів гірських видів. Результати комплексної оцінки стану популяцій відкривають можливості прогнозування порушень у них на початкових етапах та сприяють збереженню біорізноманіття, що відповідає одному з найважливіших напрямів наукових досліджень, визначених Міжнародним програмним документом "Конвенція про біологічне різноманіття" та Президією НАН України. Сфери (галузі) використання: екологія та охорона навколишнього природного середовища, фармацевтична промисловість, наука. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.31 Фізіологія рослин

34.11.18.0384/0418U000045

Мокросноп Вікторія Михайлівна. Вплив етанолу на клітини *Euglena gracilis* за умов міксотрофного культивування: Дис... к.б.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 19.12.2017.

УДК УДК 577.161: 57.017. 83:593.161.3.

128 с.: 7 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 191 назва.

Дисертація присвячена проблемі вивчення міксотрофного культивування мікроводорості *Euglena gracilis* за наявності етанолу у поживному середовищі. Міксотрофне культивування з використанням етанолу як субстрату стимулює ріст культури в експоненційній фазі росту в 2,3 рази та з часом культивування призводить до закислення поживного середовища. Етанол активує мітохондріальне дихання клітин, фотосинтетичне виділення кисню та підвищує відновний потенціал клітин у лаг-фазі росту культури. Внесення глутамату натрію у середовище культивування разом із етанолом посилює вказані ефекти етанолу. Біохімічний склад клітин міксотрофних культур *E. gracilis* змінювався з часом культивування. Вміст у клітинах фотосинтетичних пігментів, хлорофілів та каротиноїдів, знижується в перші доби культивування, тоді як концентрація парамілону, навпаки, стрімко зростає. Максимальне накопичення фотосинтетичних пігментів, яке свідчить про підвищення фотосинтетичного потенціалу клітин, спостерігається в перехідній та стаціонарній фазах росту міксотрофних культур. Найбільший вміст жиророзчинних антиоксидантів, β -каротину та токоферолів, був в одиниці об'єму культури з етанолом та глутаматом натрію у стаціонарній фазі росту. Отримані дані свідчать про ефективний метаболізм етанолу клітинами *E. gracilis* на світлі, який підвищує їх пластичний та енергетичний потенціал, а також життєздатність.

34.35 Екологія

34.11.18.0385/0218U001179

Розробка оціночних критеріїв стійкості во-

дних екосистем за комбінованого впливу новітніх пошкоджуючих чинників: Заклучний звіт /Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка; Керівник Столяр Оксана Борисівна. – ДР 0116U002573. УДК 597:554.3.13.

119 с.

Було виявлено, що молюски зі ставів-охолоджувачів краще пристосовані до підвищених температур, але мають вищий базовий рівень біомаркерів стресу та є чутливішими до хімічних забруднювачів, ніж екземпляри з незайманих територій. Обрано набір біомаркерів для кількісної оцінки меж резистентності адаптивного потенціалу молюсків для оцінки їх життєздатності у комплексно забрудненому середовищі. Крім того, у забрудненій водоймі були досліджені біомаркери риби Cyprinidae, що розширило доказову базу експертизи щодо специфічних видів забруднення. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.39 Фізіологія людини і тварин

34.11.18.0386/0418U000177

Гутнік Ігор Олександрович. Динаміка ранньої постденерваційної спінальної гіперрефлексії та впливу на неї глюкокортикоїдів і тестостерону (електрофізіологічне дослідження): Дис... к.мед.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 23.02.2018.

УДК 612.832/.833:612.816-02:612.444:612.014.42]-092.9.

173 с.: 2 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 221 назва.

У дисертації викладене теоретичне узагальнення та вирішення наукового завдання щодо біоелектричних особливостей динаміки ранньої постденерваційної спінальної гіперрефлексії та впливу на неї глюкокортикоїдів і тестостерону. В науковій роботі використано комплекс електрофізіологічних, морфологічних та статистичних. Теоретичне значення полягає у дослідженні ранньої (до 10-ї доби) динаміки змін біоелектричної активності нейронів спинного мозку та її змін під впливом тестостерону і преднізолону. Отримані результати можуть бути використані для пошуку шляхів і засобів корекції рухових розладів, характерних для компресійної невропатії сідничного нерва, травм кінцівок із стійкими неврологічними порушеннями.

34.11.18.0387/0418U000247

Шевченко Юлія Сергіївна. Фізіологічна роль пептидів, які контролюють харчову поведінку, в регуляції енергетичного балансу у молодих осіб з підвищеною масою тіла:

Дис... к.мед.н. /Державна установа "Інститут геронтології ім. Д. Ф. Чеботарьова НАМН України". – Захищена 01.03.2018.

УДК 612.018:612.015.3+613.25.

183 с.: 36 табл., 2 іл. – Бібліогр.: 374 назви.

Дисертація присвячена вирішенню наукового завдання фізіології, яке полягає у визначенні фізіологічної ролі пептидів, які контролюють харчову поведінку в регуляції енергетичного балансу за фізіологічних умов та за умов збільшеного надходження поживних речовин для обґрунтування використання методу фізіологічної корекції позитивного енергетичного балансу дозованим фізичним навантаженням та обмеженням калорійності харчового раціону. Визначені особливості харчової поведінки та сформована уява про стан якості життя у осіб з нормальною та підвищеною масою тіла серед студентської молоді. У осіб з підвищеною масою тіла виявлені усі три типи порушень харчової поведінки з переважанням обмежувального та значним відсотком порушень за екстернальним типом, у осіб з нормальною масою тіла - за

екстернальним та обмежувальним типами. Обмежувальний тип харчової поведінки визначений найбільш патогенетично важливим фактором, що впливає на формування підвищеної маси тіла у молодих осіб. Підвищення маси тіла сприяє вірогідному зниженню якості життя за показниками рольового фізичного функціонування, болю та показнику загального фізичного компонента здоров'я. Визначено, що споживання енергії особами з підвищеною масою тіла перевищувало показники контрольної групи за загальною масою спожитих речовин та енергетичною цінністю та добові потреби відповідно до рівня основного обміну енергії та коефіцієнту фізичної активності. Доведено, що за умов надходження в організм надлишку енергії зміни на рівні центральних регуляторних механізмів підтримки енергетичного гомеостазу визначаються збільшенням продукції орексигенного нейропептиду AgRP, формуванням інсулінорезистентності та появою ознак хронічного системного запалення. Вперше виявлено формування у осіб з нормальною масою прямих кореляційних зв'язків між рівнем анорексигенного нейропептиду CART і інсуліну, у осіб з підвищеною масою - між рівнем орексигенного нейропептиду AgRP та інсуліну. Доведено, що зміна способу життя з використанням дозованого фізичного навантаження та зниження калорійності харчового раціону викликає достовірне зниження рівня AgRP, редукцію вісцеральних жирових запасів, підвищення ліпопротеїдів високої щільності, зниження рівня ФНП-? і зникнення проявів інсулінорезистентності.

34.41 Морфологія людини і тварин

34.11.18.0388/0518U000231

Слабий Олег Богданович. Особливості ремоделювання камер та судинного русла серця при гіпертензії у малому колі кровообігу в залежності від типів кровопостачання, гемодинаміки та вегетативної регуляції серцевого м'язу: Дис... д.мед.н. /Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. – Захищена 16.10.2018.

УДК 616.24-089.87-02:616.149-008.341.1]-092.9.

428 с.: 47 табл., 100 іл. – Бібліогр.: 339 назв.

Дисертація присвячена вивченню особливостей ремоделювання камер та судинного русла серця при артеріальній гіпертензії у малому колі кровообігу в залежності від типів кровопостачання, гемодинаміки та вегетативної регуляції серцевого м'язу. Встановлено, що правобічна пульмонектомія призводить до пострезекційної артеріальної легеневої гіпертензії і легеневого серця, яке характеризується незбалансованою, диспропорційною гіпертрофією та дилатацією його камер, в яких збільшуються відносні об'єми стромі і уражених кардіоміоцитів, стромально-кардіоміоцитарні відношення, зменшуються капілярно-кардіоміоцитарні відношення, індекс Керногана та резервні об'єми шлуночків, потовщується стінка артерій, звужується їх просвіт, суттєво збільшується індекс Вогенворта та відсоток ушкоджених ендотеліоцитів у артеріальному руслі міокарда, змінюється секреторна активність міоендокринних клітин передсердь. Виявлена варіабельність виражених порушень структурного гомеостазу на органному, тканинному, клітинному, субклітинному рівнях серця з домінуванням їх у правому шлуночку і правому передсерді залежить від типів кровопостачання, гемодинаміки і вегетативної регуляції серцевого м'язу.

34.11.18.0389/0418U000148

Майор Віра Валеріївна. Морфофункціональний стан плаценти щурів під дією ацетату свинцю та його комбінації з цитратами металів: Дис... к.б.н. /ДВНЗ "Тернопільський держав-

ний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України". – Захищена 08.02.2018.

УДК 611. 611.013.8-099-008:546.815:546.57:546.59:661.8...745-092.9.

216 с.: 21 табл., 73 іл. – Бібліогр.: 296 назв.

Експериментальне дослідження присвячене вивченню особливостей формування плода і плаценти щурів за умов введення впродовж вагітності низьких доз ацетату свинцю та комбінованого введення ацетату свинцю з цитратами металів (золота, срібла). Виявлено ембріотоксичний вплив ізольованого введення ацетату свинцю та модифікуюча дія цитратів металів на ембріотоксичність ацетату свинцю, що визначалась у зменшенні загальної ембріональної смертності, збільшенні кількості живих плодів та їх маси. Встановлено негативний вплив ацетату свинцю на процес формування плаценти, що призводить до змін морфометричних показників плаценти та виникнення циркуляторних порушень, а саме: зменшення відносного об'єму материнських лакун та плодових судин, нерівномірне наповнення лакун і капілярів, посилення агрегація еритроцитів, зниження кількості глікогену в "глікогенних" клітинах при збільшенні їх відносного об'єму, а також зниження відносного об'єму гігантських клітин трофобласту. З'ясовано, що комбіноване введення ацетату свинцю та цитратів металів (золота, срібла) сприяє формуванню компенсаторних пристосувань у плаценті, що визначається у збільшенні товщини лабіринтної зони плаценти, посиленому кровонаповненню материнських лакун, плодових судин та капілярів, відновленні рівня запасів глікогену та показника відносного об'єму гігантських клітин.

34.11.18.0390/0418U000176

Ковтун Наталія Ярославівна. Структурно-функціональна організація твердих тканин пришийкової ділянки малих кутніх зубів людини: Дис... к.мед.н. /ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України". – Захищена 09.02.2018.

УДК 616.314.5-018.4-037.

185 с.: 5 табл., 38 іл. – Бібліогр.: 239 назв.

Дисертаційна робота присвячена вивченню гістофункціональних та гістотопографічних особливостей будови емалі та дентину пришийкової ділянки малих кутніх зубів людини в нормі, за умов ураження карієсом залежно від одонтогліфічного рисунку. На підставі комплексу морфологічних методів дослідження отримано нові дані та поглиблено існуючі уявлення щодо структурно-функціональної організації твердих тканин пришийкової ділянки малих кутніх зубів людини, виявлено закономірності їх змін при каріозному процесі. Встановлено залежність карієсу від одонтогліфічного рисунку зубів. При одонтогліфічному "+"-рисунку в малих кутніх зубах верхньощелепної і нижньощелепної зубних дуг каріозний процес розвивається з переважним ураженням ямок та борозен, а при "у"-рисунку характеризується комбінованим ураженням змикальних ямок і щілин пришийкової ділянки. Виявлено, що патогенетичні ланки каріозного процесу у зубах, видалених за пародонтологічними та ортодонтичними показниками, неоднакові.

34.11.18.0391/0418U000230

Білаш Валентина Павлівна. Порівняльна морфологія піднижньощелепних слинних залоз людини та деяких лабораторних тварин: Дис... к.б.н. /ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України". – Захищена 15.03.2020.

УДК 611.316-092.9+611.019.

243 с.: 18 табл., 93 іл. – Бібліогр.: 279 назв.

Дисертаційна робота присвячена розв'язанню наукового завдання щодо вивчення топографії, тканинного оточення, морфології піднижньощелепних слинних залоз людини та деяких лабораторних тварин у порівняльно-видовому аспекті для визначення найбільш відповідного виду тварин для експериментального моделювання їхніх захворювань та доклінічних випробувань корегуючих чинників. Із використанням комплексу сучасних адекватних методик вивчена структурна організація піднижньощелепних слинних залоз у порівняльно-видовому аспекті. Установлені макрометричні, морфометричні, гістологічні, гістохімічні, лектиногістохімічні та імуногістохімічні особливості будови піднижньощелепних слинних залоз і визначена подібність і відмінність у їхній будові. З'ясовані особливості гістотопографії імунокомпетентних клітин, які беруть участь у місцевому імунному захисті, та встановлені структурні елементи піднижньощелепних слинних залоз із високою проліферативною активністю, які беруть участь у фізіологічній регенерації залози. Доведено, що морфологія піднижньощелепних слинних залоз залежить від видового походження особини. Виявлені та встановлені вуглеводні детермінанти на структурних елементах піднижньощелепних слинних залоз людини і деяких лабораторних тварин. З'ясована і деталізована топографія й особливості тканинного оточення піднижньощелепних слинних залоз людини, собаки, щурів, кролів, морських свинок та обґрунтовані оперативні доступи для моделювання хірургічних втручань при різних патологічних станах.

34.11.18.0392/0418U000317

Довбня Юлія Миколаївна. Топографоанатомічна та морфо-функціональна характеристика залоз слизової оболонки лобової пазухи людини: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 04.04.2018.

УДК 611.216.2-018.73.

181 с.: 16 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 150 назв.

Із метою визначити топографоанатомічні, гістотопографічні, імуногістохімічні та морфометричні особливості залоз слизової оболонки лобової пазухи людини на різних її стінках, досліджено лобові пазухи трупів 52 людей обох статей, віком від 30 до 87 років, які померли від причин не пов'язаних із патологією приносних пазух, із застосуванням макромікроскопічних, гістологічних, гістохімічних, імуногістохімічних, морфометричних методів дослідження та статистичної обробки і системного аналізу. Показано, що форма та лінійні розміри лобових пазух людини мають широкий діапазон індивідуальної мінливості. Встановлено, що залози слизової оболонки різних стінок лобової пазухи людини мають певні гістологічні особливості. Залози слизової оболонки всіх стінок лобової пазухи людини є складними альвеолярно-трубчастими, які мають регіонарні особливості структурних компонентів. За даними імуногістохімічного дослідження доведено, що в стромі залоз усіх стінок наявні CD 3-позитивні клітини, які є елементами місцевого захисного бар'єру.

34.11.18.0393/0418U000318

Мар'єнко Наталія Іванівна. Будова та індивідуальна анатомічна мінливість півкуль мозочка людини: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 11.04.2018.

УДК 611.817.1.

234 с.: 37 табл., 138 іл. – Бібліогр.: 266 назв.

Дисертація присвячена вивченню індивідуальної анатомічної мінливості часточок півкуль мозочка людини. Дослідження виконане на 100 мозочках трупів людей обох статей, що померли від причин, не пов'язаних із захворюваннями

ЦНС. Визначено діапазон індивідуальної мінливості та варіанти будови часточок півкуль мозочка людини. Встановлені варіанти структури білої речовини часточок півкуль мозочка, розроблена їх систематизована класифікація та підрахована їх поширеність. Визначено зв'язок будови часточок мозочка із будовою півкуль та черв'яка та уточнені основні положення принципу медіолатеральної неперервності. Встановлена залежність будови часточок півкуль мозочка від лінійних розмірів мозочка. Проведено фрактальний аналіз білої речовини часточок півкуль мозочка людини та повних парасагітальних зрізів мозочка на відстані 5-40 мм від середньої сагітальної площини.

34.11.18.0394/0418U000336

Долинко Неля Петрівна. Морфофункціональний стан яєчка і передміхурової залози у нормі, під впливом етанолової інтоксикації та її корекція: Дис... к.б.н. /ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України". – Захищена 27.04.2018.

УДК 615.099:611.631:591.463.4:547.262.

209 с.: 13 табл., 94 іл. – Бібліогр.: 240 назв.

Дисертація присвячена встановленню морфофункціональної організації кровоносного русла та тканинних компонентів яєчка та передміхурової залози в нормі, їх перебудова за умови хронічної етанолової інтоксикації та корекції сперматогенезу в експерименті. Встановлено, що тривала алкоголізація тварин призводить до вогнищевої деформації судин гемомікроциркуляторного русла яєчок, вогнищевої атрофії їх паренхіми зі зниженням в еякуляті концентрації сперматозоїдів, кількості живих і морфологічно нормальних сперматозоїдів та збільшення кількості їх патологічних форм, в тому числі з фрагментованою ДНК. Наявні значні ультраструктурні зміни в компонентах гематотестикулярного бар'єру та паренхімі передміхурової залози. У віддалені терміни відміни етанолу в яєчках і передміхуровій залозі виражених відновних процесів не спостерігається. Тривале застосування фітопрепарату екстракту з листя Гінкго білоба в алкоголізованих тварин супроводжується зниженням кількості звивистих сім'яних трубочок з ураженням сперматогенним епітелієм, зростанням в еякуляті концентрації сперматозоїдів, кількості живих і нормальних сперматозоїдів з прогресивним рухом. Знижується глибина пошкодження структур гематотестикулярного бар'єру, ДНК сперматозоїдів та залозистого епітелію передміхурової залози.

34.11.18.0395/0418U000337

Бондарчук Валентина Іванівна. Ремодельовання структурних компонентів щоки при впливі різних типів запальної реакції за умови експериментального гастродуоденіту: Дис... к.б.н. /ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України". – Захищена 27.08.2018.

УДК 616.318-091.8-003.98-02:616.33/.342-002]-092.9.

207 с.: 14 табл., 35 іл. – Бібліогр.: 225 назв.

Дисертаційна робота присвячена експериментальному розв'язанню актуального наукового завдання щодо вивчення remodelювання структурних компонентів щоки при впливі різних типів запальної реакції за умов експериментального гастродуоденіту. З метою вивчення структурних змін у слизовій оболонці щоки та артеріальному руслі щічної ділянки тварин при впливі різних типів запальної реакції за умови експериментального гастродуоденіту проведені дослідження за допомогою комплексу сучасних адекватних методик. Отримані об'єктивні дані щодо структурної організації тканин щоки білих щурів-самців при впливі різних типів запальної реакції за умови експериментального гастродуо-

деніту дозволили встановити основні структурні зміни: пошкодження клітин епітеліального шару, дезорганізація сполучнотканинних елементів підслизового прошарку і явища фіброзу, розлади гемодинаміки та зміни судин кровоносного русла. Морфометрично підтверджено, що на 10-у добу дослідження найбільш значні зміни були у тварин із гіперергічним типом запальної реакції відносно контрольної та інших груп тварин. У щурів із гіпоергічним типом запальної реакції поширеність морфологічних змін була найменш вираженою. З'ясовані рентгенангіографічні зміни артеріального русла щічної ділянки які найбільш значні були також у групи щурів із гіперергічним типом запальної реакції, у яких в артеріальних трійниках першого порядку діаметр основного стовбура був найвищим у порівнянні з контролем на 36,1 % ($p < 0,05$), і найбільші зміни торкнулися галузей другого порядку. 9118

34.11.18.0396/0418U000427

Васильчук Наталія Григорівна. Морфофункціональна характеристика медіастинального лімфатичного вузла у новонароджених в нормі та після внутрішньоплідної дії антигенів (анатоомо-експериментальне дослідження): Дис... к.б.н. /ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України". – Захищена 01.06.2018.

УДК 611.428.018.1-053.31+[618.29+618.33]-097.1.

213 с.: 11 табл., 52 іл. – Бібліогр.: 270 назв.

Дисертація присвячена вивченню морфофункціонального стану медіастинального лімфатичного вузла в нормі та після антигенного навантаження. Актуальність теми пов'язана з виникненням алергій внаслідок впливу антигенів різного генезу. Розвиток імуноморфології, великого значення набувають експериментальні дані, що характеризують особливості будови ділянкових лімфатичних вузлів грудної клітки після внутрішньоплідного введення антигенів чи дії фізичних факторів. Маючи особливу топографію та на фоні зміненого морфогенезу тимусу, після внутрішньоплідної дії антигенів, будова медіастинального (середостінного) лімфатичного вузла має повноцінно відтворити реактивні зміни усіх ланок імунітету, що дозволить передбачити зміни у стартовому імунітеті новонароджених з ускладненим пренатальним діагнозом.

34.53 Біоніка

34.11.18.0397/0418U000446

Гаврилук Ольга Семенівна. Види роду Calycanthus L.: інтродукція, біоморфологічні особливості та перспективи культивування в умовах Волинської височини: Дис... к.б.н. /Національний ботанічний сад ім. М. М. Гришка НАН України. – Захищена 08.06.2018.

УДК 635.924:[581.522.4+581.95] (477.81/.82).

195 с.: 37 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 334 назви.

Досліджено біоморфологічні особливості рослин видів *Calycanthus floridus* L., *C. fertilis* Walter., *C. occidentalis* Hook. et Arn. в умовах вторинного ареалу. Порівняльний аналіз кліматичних умов природного ареалу з умовами Волинської височини надав змогу отримати фітоіндикаційні шкали та визначити діапазон толерантності калікантів до абіотичних чинників.

34.11.18.0398/0418U000447

Мазура Марина Юрївна. Біологічні особливості, інтродукція, перспективи використання представників роду *Sanna* L. в умовах Правобережного степового Придніпров'я:

Дис... к.б.н. /Національний ботанічний сад ім. М. М. Гришка НАН України. – Захищена 08.06.2018.

УДК 582.548.25:[581.522.4+581.95] (477.63).

199 с.: 31 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 185 назв.

Дисертаційну роботу присвячено вивченню адаптаційних можливостей видів та сортів канн в умовах Правобережного степового Придніпров'я. Викладено результати багаторічних досліджень з інтродукції, фенологічних, біоморфологічних, фізіологічних особливостей рослин *Сanna L.*

34.55 Біокібернетика

34.11.18.0399/0518U000232

Бабічев Сергій Анатолійович. Теоретичні та практичні засади інформаційної технології обробки профілів експресій генів для реконструкції генних мереж: Дис... д.т.н. /Українська академія друкарства. – Захищена 27.09.2018.

УДК 004.48: 004.94.

404 с.: 29 табл., 190 іл. – Бібліогр.: 314 назви.

Дисертаційна робота присвячена вирішенню актуальної науково-прикладної проблеми розробки теоретичних та практичних засад інформаційної технології обробки профілів експресій генів для реконструкції моделей генних мереж, розробки технології реконструкції та валідації моделей генних мереж із застосуванням кількісних критеріїв оцінки топології мережі, створення ефективних методів інтелектуального аналізу й опрацювання складних даних. Розроблено технологію фільтрації та редукції профілів експресій генів з метою видалення шумової компоненти і неінформативних профілів експресій генів за статистичними критеріями та ентропією Шеннона, яка ґрунтується на комплексному використанні вейвлет-аналізу й методів нечіткого моделювання. Реалізація даної технології дозволяє підвищити інформативність досліджуваних даних за рахунок зменшення рівня шуму та видалення генів, що не є інформативними за групою критеріїв, які використовуються.

36 ГЕОДЕЗІЯ. КАРТОГРАФІЯ

36.16 Вища геодезія

36.11.18.0400/0218U000983

Удосконалення мережі перманентних ГНСС станцій для надання геопросторових послуг користувачам в західному регіоні України:

Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Третяк Корнелій Романович. – ДР 0117U003303. УДК 528.02; 528.2/4.02:551.24; 528.481; 521.93:551.24.

39 с.

Визначено параметри трансформаційного поля між загальноземною системою координат ITRS та державними системами координат УСК2000, СК-63 та СК-42 на територію Львівської області; створено модель висот геоїда на територію Львівської області, необхідних для визначення у режимі реального часу висот пунктів в Балтійській системі висот. В результаті удосконалення систем електро- та інтернет-забезпечення перманентних станцій вдосконалено телекомунікаційні характеристики мережі та підвищено її надійність. Робота розповсюджується за договірною ціною.

36.23 Прикладна геодезія. Прикладні застосування аерозйомки і фотограмметрії

36.11.18.0401/0218U001305

Послуги з геодезичного контролю підкранових колій вантажопідіймального обладнання: Заклучний звіт /Івано-Франківський національний

технічний університет нафти і газу; Керівник Бурак Костянтин Омелянович. – ДР 0117U003828. УДК 528.48.

22 с.

Одержані дані про деформації захисних оболонок реакторних відділень блоків № 3 і 4 РАЕС. За результатами спостережень 2005-2017 рр. значного стиснення гермооболонки, яке суттєво могло би вплинути на експлуатаційну надійність обладнання на 3-му та 4-му блоках, не спостерігалось. Складено виконавчі схеми планово-висотного положення підкранових колій для всіх об'єктів РАЕС, де було виконано роботи. Робота розповсюджується за договірною ціною.

37 ГЕОФІЗИКА

37.01 Загальні питання геофізики

37.11.18.0402/0218U001135с

Дослідження атмосферної і космічної погодніх систем шляхом аналізу планетарної грозової активності та механізмів транспортування енергії від поверхні Землі до геосмосу (шифр Геліомакс-2017): Заклучний звіт /Радіоастрономічний інститут Національної академії наук України; Керівник Колосков Олександр Валерійович. – ДР 0117U006837с. УДК 550.388.2.

91 с.

Мета роботи - виявлення плазмових та польових збурень у навколоземному просторі, ідентифікація природи і джерел геокосмічних збурень, моніторинг світової грозової активності і температурного режиму у планетарному масштабі. Об'єкт дослідження - космічна погода, структурними складовими якої є іоносфера і магнітосфера Землі. Методи та апаратура - методи та засоби досліджень базуються на алгоритмах та програмному забезпеченні, що їх розроблено фахівцями РІ НАН України спеціально для підтримки роботи та обробки даних електромагнітної обсерваторії на УАС. Змонтовано макет нового цифрового іонозонду та модернізовано передавальний комплекс для когерентного зондування іоносфери на радіолінії УАС-Палмер. Результати та наукова новизна - розроблено вдосконалену модель, що пояснює поведінку іоносфери у регіоні Антарктичного півострову за рахунок перенесення плазми на іоносферні висоти нейтральними вітрами уздовж силових ліній магнітного поля. модернізовано апаратне та програмне забезпечення на НЧО. Отримано бази даних спостережень електромагнітних полів на УАС під час 21-ї УАЕ та 22-УАЕ, що є у доступі. Отримані результати мають велике наукове значення, бо реалізують нові методики діагностики та представлення характеристик світових гроз та параметрів іоносфери. Галузь використання - радіофізика, геофізика.

37.15 Геомagnetизм і високі шари атмосфери

37.11.18.0403/0218U001136

Багатопозиційні іоносферні дослідження для підсупутникового супроводу національних і міжнародних космічних проєктів. Створення системи збору, обробки та аналізу наземних і бортових космічних GPS/ГЛОНАСС спостережень.Етап 3: ВЧ та ГНСС діагностика параметрів навколоземної плазми за даними обсерваторій системи підсупутникового моніторингу іоносфери: Заклучний звіт /Радіоастрономічний інститут Національної академії наук України; Керівник Залізівський Андрій Владиславович. – ДР 0117U002393. УДК 550.385.37; 550.388.

25 с.

Забезпечено систематичні вимірювання параметрів атмосфери, іоносфери і магнітосфери на НЧО РІ НАНУ, а також функціонування в режимі он-лайн WEB-сторінки НЧО РІ НАНУ з відображенням поточних даних вимірювань. Проведено ретроспективний аналіз багаторічних даних доплерівського ВЧ моніторингу іоносферних неоднорідностей на середньширотних радіолініях. Розроблено та апробовано нові системи когерентного багатопозиційного доплерівського зондування іоносфери. Показано можливості сумісного використання багатопозиційного доплерівського ВЧ зондування іоносфери та ГНСС-моніторингу. Удосконалено методи усунення інструментальних похибок іоносферних затримок ГНСС-спостережень з метою підвищення точності моделювання ПЕВ.

37.11.18.0404/0218U001137

Дослідження відгуків навколопланетного плазмового оточення і природних електромагнітних резонаторів на сонячну активність ("Шифр Плазмосфера"). Етап № 1 "Дослідження впливу регулярних просторово-часових геліо-геофізичних факторів на стан плазмового оточення Землі та Юпітера": Заключний звіт /Радіоастрономічний інститут Національної академії наук

України; Керівник Ямпольський Юрій Моїсійович. – ДР 0117U003278. УДК 550.388.2.

65 с.

Представлено основні характеристики і структура навколоземного плазмового оточення. Проаналізовано радіаційний і корпускулярний вплив сонячної активності на іоносферу та магнітосферу Землі. Експериментально досліджено відгуки характеристик Шуманівського резонатора на 11-ти річний цикл сонячної активності та на потужні радіаційні та корпускулярні спалахи. Проаналізовано механізми нагріву і прискорення заряджених частинок в магнітній трубці Юпітера - Іо, які можуть пояснювати характерні спектральні особливості спорадичного випромінювання планети.

37.11.18.0405/0218U001138

Дослідження природних і штучно стимульованих іоносферних процесів та розробка дистанційних методів тривимірної діагностики плазмових неоднорідностей (ШПІЦБЕРГЕН-2017): Заключний звіт /Радіоастрономічний інститут Національної академії наук України; Керівник Ямпольський Юрій Моїсійович. – ДР 0117U002806. УДК 550.388.2.

78 с.

Проведено дослідження глобальних і локальних іоносферних збурень у високих та середніх широтах. Вперше реалізовано когерентну обробку ННЧ шумів, що синхронно рееструються в Антарктиді і в Арктиці. Відтворено основні особливості поведінки глобальної грозової активності. Проведено співставлення варіацій інформаційних параметрів пробних ВЧ сигналів зі збуренням сонячної активності та магнітного поля. Методом ГНСС радіопросвічування відображено реакцію іоносфери під час надпотужної геокоsmічної бурі - "дня Святого Патрика".

37.21 Метеорологія

37.11.18.0406/0218U000865

1. Розроблення синоптико-статистичних методів короткострокового прогнозу сильних опадів у літній сезон: Заключний звіт /Український гідрометеорологічний інститут; Керівник

Тимофеев Владислав Євгенійович. – ДР 0115U002792. УДК 551.509.615.

67 с.

Проведено оцінку успішності прогнозів сильних опадів за різними версіями чисельної мезомасштабної моделі WRF на основі сформованих баз прогностичних та фактичних даних впродовж теплої півріччя 2012-2017 рр. Отримано класифікацію синоптичних процесів, які сприяють випадінню сильних опадів. Обґрунтовано стратегію використання прогностичної інформації мезомасштабної моделі при прогнозі сильних літніх опадів. Підготовлено рекомендації щодо утворення прогнозу сильних опадів для впровадження в оперативну практику УкрГМЦ, з використанням двохетапного прогнозу.

37.11.18.0407/0218U000973

Дослідження можливих шляхів удосконалення процесу прогнозування метеорологічних даних в інтересах забезпечення застосування державної авіації України: Заключний звіт /Одеський державний екологічний університет; Керівник Грушевський Олег Миколайович. – ДР 0117U003865. УДК [551.509.32:358.4(477)]-044.337.

41 с.

Об'єкт дослідження - інформаційні технології для автоматизованого опрацювання прогностичних метеорологічних даних в форматі GRIB. Мета дослідження - підвищення оперативності та точності прогнозу метеорологічної обстановки в інтересах забезпечення застосування державної авіації України. Методи дослідження - декодування, обробка та візуалізація оперативних прогностичних метеорологічних даних від чисельних моделей прогнозу, об'єктно-орієнтоване програмування мовою C++. Результати дослідження - розроблено спеціальне програмне математичне забезпечення для завантаження та візуалізації прогностичних даних моделі GFS з високою просторовою роздільністю. Робота розповсюджується за договірною ціною.

37.23 Кліматологія

37.11.18.0408/0218U000864

Дослідження сучасного стану прибережних і шельфових районів морів України та розвиток методів оперативної океанографії: Заключний звіт /Український гідрометеорологічний інститут; Керівник Ільїн Юрій Павлович. – ДР 0115U002794. УДК 551.46.06+551.461.

60 с.

Створено комплекс оперативних чисельних моделей прогнозу вітрового хвилювання і коливань рівня моря для Азово-Чорноморського басейну. Розроблено технологію оперативної обробки та візуалізації супутникових зображень морської поверхні. Отримано кількісний опис прояву змін клімату у гідрометеорологічному режимі прибережної смуги морів України. Робота передається за кордон за договірною ціною.

37.27 Гідрологія суші

37.11.18.0409/0418U000120

Кошкіна Ольга Віталіївна. Чинники, параметри та сучасні тенденції максимального стоку весняного водопілля в басейні річки Десна: Дис... к.геогр.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 29.12.2017.

УДК УДК 556.166: [047; 161; 162(1/9)].

236 с.: 28 табл., 50 іл. – Бібліогр.: 156 назв.

У роботі, із застосування гідролого-генетичних (сумарні криві, інтегральні криві відхилень, суміщені хронологічні

графіки) та статистичного методів (оцінка значимості лінійних трендів) виконано аналіз однорідності максимального стоку (максимальні витрати води та шари стоку за період весняного водопілля) та кліматичних чинників його формування. Встановлено, що всі ряди спостережень основних гідрометеорологічних характеристик є квазіоднорідними та квазістаціонарними, статистично значимі тренди мають тимчасовий характер та зумовлюються циклічними коливаннями (наявністю тільки одного неповного циклу довготривалих циклічних коливань).

37.11.18.0410/0218U000961

Перегляд Правил охорони поверхневих вод України від забруднення і засмічення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.1999 № 465: Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут екологічних проблем (УкрНДІЕП); Керівник Васенко Олександр Георгійович. – ДР 0115U004555. УДК 556.5.

186 с.

Розроблено проект Правил охорони поверхневих вод України від забруднення і засмічення. Проект Правил спрямовано на попередження та усунення забруднення та засмічення поверхневих вод, поліпшення екологічного стану поверхневих водних об'єктів, відтворення водних ресурсів і забезпечення екологічно безпечних умов водокористування. Робота розповсюджується за договірною ціною.

38 ГЕОЛОГІЯ

38.61 Гідрогеологія

38.11.18.0411/0218U001039

Мінеральні води з підвищеним вмістом біологічно активних мікрокомпонентів Східно-го та Південного регіонів України: Заключний звіт /Інститут геологічних наук Національної Академії Наук України; Керівник Шестопалов Вячеслав Михайлович. – ДР 0112U001114. УДК 556.314:543.632(477-12).

314 с.

Об'єкт дослідження - підземні мінеральні води, їх хімічний склад, фізичні та біологічні властивості. Мета роботи - полягає в проведенні комплексних досліджень нових проявів і відомих родовищ природних мінеральних вод Східного та Південного регіонів України на основі сучасних методів для створення наукового базису підвищення ефективності їх використання та розробки комплексу доступних лікувально-профілактичних заходів оздоровлення населення України. Методи досліджень - гідрогеологічні, гідрохімічні, метод картування, хіміко-аналітичні, біологічні, фізичні, математичного моделювання, методи термодинаміки. Результати НДР можуть бути використані підприємствами Державної геологічної служби, санітарно-гігієнічними службами, спеціальними медичними установами. Робота передається за кордон за договірною ціною.

39 ГЕОГРАФІЯ

39.03 Теоретична географія

39.11.18.0412/0218U001307

Суспільно-географічне обґрунтування формування об'єднаних територіальних громад у Первомайському районі Харківської області: Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Немець Людмила Миколаївна. – ДР 0117U004935. УДК 911.3:352 (477.54-72).

66 с.

Об'єкт дослідження - Первомайський район Харківської області як одиниця адміністративно-територіального устрою. Предмет дослідження - суспільно-географічні та економічні особливості розвитку Первомайського району Харківської області як основа формування територіальних громад. Мета роботи - виявлення природно-географічних, демографічних, соціально-економічних особливостей Первомайського району Харківської області та наукове обґрунтування формування об'єднаних територіальних громад в сучасних умовах здійснення децентралізації в Україні. Методи дослідження - порівняльно-географічний, картографічний, аналіз, синтез, класифікація, типологізація. Проаналізовано особливості суспільно-географічного положення Первомайського району, визначено його демографічний потенціал в контексті формування об'єднаних територіальних громад. Встановлено, що для району в цілому характерна несприятлива демографічна ситуація, що створює реальну загрозу для ринку праці. Прогноз чисельності населення району до 2024 р. було зроблено за песимістичним та оптимістичним сценарієм. Визначено, що за будь-яких умов у районі зберігатимуться депопуляційні тенденції. Визначено особливості соціальної інфраструктури Первомайського району, зокрема особливості розміщення закладів освіти, культури, охорони здоров'я. Встановлено, що загальноосвітні навчальні заклади наповнені в середньому на 30%, вартість утримання 1 учня перевищує середньообласний показник. Однак подальше закриття малокомплектних ЗНЗ на території району є недоцільним, оскільки призведе до соціальної деградації сільської місцевості. Потрібно розробити програму завантаження "вільних приміщень" закладів культури. Локалізація закладів охорони здоров'я забезпечує надання медичних послуг населенню на належному рівні. Встановлено, що головна галузь економіки Первомайського району - сільське господарство - має досить високий рівень розвитку (зокрема, рослинництво), забезпечуючи базові потреби населення у продуктах харчування та маючи значний потенціал для збуту продукції за межі району. Доцільним є розвиток фермерства, яке сприятиме підвищенню економічної стійкості та самостійності селянських господарств, створюватиме конкурентне середовище в агробізнесі. Визначено сильні і слабкі сторони соціально-економічного розвитку Первомайського району. Сильними сторонами соціально-економічного розвитку району є: розвинене сільське господарство, бездефіцитний бюджет району та бюджети всіх сільських рад. До слабких сторін можна віднести: недиверсифіковану структуру економіки з домінуванням аграрного сектора, вузьку спеціалізацію сільського господарства, занепад соціальної сфери, зумовлений тривалою демографічною кризою та кризовими явищами в економіці. Запропоновано два варіанти формування об'єднаних територіальних громад (ОТГ) у межах Первомайського району: 1) ОТГ у складі м. Первомайський та 18 сільських рад району, що відповідає Перспективному плану формування територій громад Харківської області; 2) ОТГ у складі 18 сільських рад району, без включення м. Первомайський як міста обласного значення. Для кожного з цих варіантів проаналізовано їх переваги і недоліки. Результати роботи можуть бути використані органами державної влади і місцевого самоврядування Харківської області та її адміністративно-територіальних одиниць для обґрунтування формування об'єднаних територіальних громад та аналізу їх соціально-економічного розвитку.

39.19 Фізична географія

39.11.18.0413/0418U000122

Безсмертнюк Тарас Петрович. Туристсько-рекреаційне використання природно-заповідного фонду Північно-Західної України: Дис... к.геогр.н. /Київський національний універси-

тет імені Тараса Шевченка. – Захищена 15.01.2018.

УДК 911:502.1(477):379.84.

245 с.: 28 табл., 16 іл. – Бібліогр.: 265 назв.

У дисертації розкрито теоретико-методологічні основи конструктивно-географічного дослідження туристсько-рекреаційного використання природно-заповідного фонду регіону. Визначено сутність природоохоронно-рекреаційного природокористування. Розкрито специфіку процесу туристсько-рекреаційного використання природно-заповідного фонду та визначено рекреаційний статус категорій природно-заповідного фонду. Досліджено природно-антропогенні туристсько-рекреаційні ресурси Північно-Західної України. Проаналізовано сучасний стан туристсько-рекреаційного використання національних природних парків регіону. Визначено перспективи та проблеми туристсько-рекреаційного використання природно-заповідного фонду Північно-Західної України. Обґрунтовано напрями збалансованого туристсько-рекреаційного використання природно-заповідного фонду регіону. Запропоновано заходи щодо оптимізації просторово-функціональної структури територій та об'єктів природно-заповідного фонду в контексті рекреаційного природокористування Північно-Західної України. Розроблено напрями удосконалення туристсько-рекреаційного використання природно-заповідного фонду регіону.

39.11.18.0414/0418U000123

Пласкальний Володимир Віталійович. Аналіз міри антропоізації фізико-географічних областей України: Дис... к.геогр.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 16.01.2018.

УДК 911.5 : 913(477) (043.3).

298 с.: 14 табл., 108 іл. – Бібліогр.: 147 назв.

Обґрунтовано концептуальні підвалини та розроблено інтероперабельну для загальноєвропейських і вітчизняних підходів методику аналізу міри антропоізації ландшафтів і фізико-географічних таксонів зон мішаних і широколистяних лісів та лісостепу України як регіону досліджень. Запропоновано категорійно-класифікаційну схему міри антропоізації ландшафтів в залежності від міри антропогенного впливу на них систем землекористування та/або його наслідків, заданої через відповідні рівні гемеробності, інтенсивність впливу, геоecологічну позитивність / негативність і рівні натуральності цих систем. Сконструйовано септильно параметризовану нелінійну шкалу міри антропоізації ландшафтів. Розроблено генералізовані шкали міри антропоізації суходільних і аква-теральних ландшафтів України. Побудовано шкалу геоecологічної ситуації в землекористуванні. Створено робочу шкалу міри антропоізації фізико-географічних таксонів України. Сформовано геоінформаційний базис і здійснено верифікаційну реалізацію методики в регіоні досліджень. Результати реалізації засвідчили обґрунтованість, об'єктивність і доцільність застосування запропонованих аналітичних підходів, які може бути втілено в схемах і проєктах природокористування для його оптимізації та реалізації ефективних природоохоронних заходів, спрямованих на регулювання антропогенного навантаження на ландшафти з метою його зниження, зважаючи й на транскордонний вимір таких заходів.

41 АСТРОНОМІЯ

41.03 Теоретична астрономія. Небесна механіка

41.11.18.0415/0418U000088

Прищепка Оксана Володимирівна. Керівні системи з обмеженим числом повторів:

Дис... к.ф.-м.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 28.12.2017.

УДК 519.21.

159 с. – Бібліогр.: 144 назви.

Дисертацію присвячено перспективному напрямку теорії стохастичних систем, що пов'язаний з дослідженням і розробкою методів знаходження стаціонарних ймовірностей для систем з обмеженим числом повторних спроб та розв'язанням проблеми оптимального керування інтенсивністю вхідного потоку. Розглянуто системи з обмеженим числом повторних спроб, в яких інтенсивність вхідного потоку залежить від кількості джерел повторних викликів. Досліджено умови існування стаціонарного режиму та розроблені алгоритми обчислення стаціонарних ймовірностей. Складність у виборі методу дослідження суттєво залежить від числа обслуговуючих приладів, повторних спроб та стратегії керування.

41.11.18.0416/0418U000208

Клюєва Антоніна Ігорівна. Просторово-енергетичний розподіл космічних променів під час форбуш-ефектів: Дис... к.ф.-м.н. /Головна астрономічна обсерваторія. – Захищена 16.02.2018.

УДК 524.1+523.62+523.98.

202 с.: 18 табл., 51 іл. – Бібліогр.: 329 назв.

Дисертаційна робота є системним дослідженням практичних і теоретичних проблем модуляції галактичних космічних променів (ГКП) у міжпланетному середовищі. Особлива увага приділена вивченню просторово-часового та енергетичного розподілів ГКП під час розвитку форбуш-ефектів (ФЕ). Встановлено закономірності в динаміці показника gamma жорсткісного спектру довгоперіодичних варіацій інтенсивності ГКП на різних фазах 19-24-го циклів Швабе-Вольфа; при від'ємній і додатній полярності глобального магнітного поля Сонця; при 27-добових варіаціях інтенсивності КП; при короточасних варіаціях - на різних фазах розвитку форбуш-ефектів. Вперше виявлено новий ефект - раптового короткотривалого пом'якшення енергетичного спектру варіацій інтенсивності ГКП перед ФЕ і/або у перші години розвитку його головної фази. Створено каталог ФЕ із прив'язкою кожної події до типу міжпланетного збурення, яким обумовлене зниження інтенсивності ГКП під час розвитку ФЕ (ототожено 1000 подій). У рамках неоднорідної моделі, що включає однорідний фон та області високошвидкісних потоків сонячного вітру, знайдено розв'язки рівняння переносу, яке описує розподіл КП в геліосферних магнітних полях, і оцінено вплив високошвидкісних потоків на просторовий розподіл галактичних космічних променів.

41.27 Зоряні системи

41.11.18.0417/0218U001036

Концепція складних мереж у задачах квантової фізики та космології: Заключний звіт /Інститут фізики конденсованих систем НАН України; Керівник Головач Юрій Васильович. – ДР 0117U003869. УДК 524.7; 524.8; 530.145; 537.9.

69 с.

Для пояснення і кількісного опису поведінки матерії на суттєво різних просторових і часових масштабах застосовувався концептуальний апарат і методи теорії складних мереж. Зокрема, досліджено колективні ефекти у класичних і квантових системах взаємодіючих агентів різної природи. Запроваджено ефективні методи для кількісного опису та візуалізації колективних процесів у наукометричних системах та у складових великомасштабної структури Всесвіту.

41.51 Обсерваторії. Інструменти, прилади і методи астрономічних спостережень

41.11.18.0418/0218U001128

Дослідження радіоджерел космічного радіовипромінювання за допомогою декаметрових інтерферометрів УРАН: Заключний звіт /Радіоастрономічний інститут НАН України; Керівник Шепелев Валерій Олександрович. – ДР 0113U002046. УДК 523.164.

148 с.

В роботі за допомогою удосконаленої методики вимірювань та калібрування, розробленої для інтерферометрів УРАН, проведено спостереження великої вибірки позагалактичних радіоджерел та визначено їх кутову структуру на декаметрових хвилях та її відмінність у модельному наближенні від високочастотних зображень. Встановлені спектри компонентів моделей у широкому діапазоні частот та причини їх викривлення, визначені фізичні параметри досліджених об'єктів. Проведено дослідження повної за обраними критеріями вибірки короткоперіодичних пульсарів, встановлено характер їх спектрів та виміряні кути розсіювання на декаметрових хвилях. Розроблено коротко базовий інтерферометр з використанням секцій УТР-2 в якості індивідуальних антен та спрощену методику вимірювання з його допомогою кутових розмірів протягнутих джерел. Проведено вимірювання параметрів сонячної корони. Розроблено методику і програмне забезпечення для використання приймачів DSPZ у інтерферометричних дослідженнях із значно розширеною смугою з метою збільшення покриття uv-площини, та чутливості вимірювань. Створено апаратуру та програмне забезпечення для автоматизації та дистанційного керування радіотелескопів УРАН.

41.11.18.0419/0218U001139

Створення та використання елементів сучасних радіоастрономічних засобів України УТР-2, УРАН, ГУРТ у вітчизняних і міжнародних низькочастотних астрофізичних дослідженнях: Заключний звіт /Радіоастрономічний інститут НАН України; Керівник Коноваленко Олександр Олександрович. – ДР 0117U002394. УДК 523.164:522:621.396.67.

226 с.

У звітному році науково-технічні розробки, впровадження, астрофізичні спостереження і дослідження виконувались за трьома взаємопов'язаними головними напрямками, які відносилися до створення додаткового радіотелескопу нового покоління ГУРТ, модернізації засобів і методів спостережень для найбільших в світі вітчизняних радіотелескопів і нових астрофізичних досліджень за допомогою цих радіотелескопів.

44/81 ТЕХНІЧНІ І ПРИКЛАДНІ НАУКИ. ГАЛУЗІ ЕКОНОМІКИ

44 ЕНЕРГЕТИКА

44.01 Загальні питання енергетики

44.11.18.0420/0218U000803

Математичне моделювання нерівноважних деформаційно-релаксаційних і тепломасообмінних процесів у середовищах з фрактальною структурою: Заключний звіт /Національний лісотехнічний університет України; Керівник Соколовський Ярослав Іванович. – ДР 0115U002316. УДК 004.94.

155 с.

Дослідження присвячено вирішенню наукового завдання побудови математичних моделей неізотермічного вологоперенесення та в'язко-пружного деформування капілярно-пористих матеріалів з фрактальною структурою. Для врахування ефектів "пам'яті", самоорганізації та детермінованого хаосу, використано математичний апарат інтегро-диференціювання дробового порядку. Побудовано скінченно-різницеви апроксимації цих математичних моделей. Розроблено прикладне програмне забезпечення для їх реалізації. Робота розповсюджується за договірною ціною.

44.11.18.0421/0218U001023

Оцінка стану захисного полімерного покриття в підпокрівельному просторі об'єкта "Укриття" за станом на 2017р: Заключний звіт /Інститут проблем безпеки атомних електростанцій НАН України; Керівник Краснов Віктор Олександрович. – ДР 0117U003736. УДК 621.039.

63 с.

Методи досліджень та прогнозу - математичний статистичний аналіз результатів моніторингу активності радіоактивних викидів із ОУ, концентрації радіоактивних аерозолів (РА) в приземному шарі повітря на промисловому майданчику (ПМ) ОУ, оцінка захисних властивостей по площі і глибині руйнувань покриття згідно ГОСТ 9.407-84 та визначення товщини покриття на відібраних зразках-свідках в лабораторії. Результати робіт будуть використані для прийняття рішення про терміни проведення зрошування захисним покриттям міжконтрфорсних поверхонь та поверхонь "розвалу" п/п ОУ при виявленні процесів руйнування захисного покриття процесами дефляції, які приводять до підвищення активності РА всередині та зовні ОУ. Робота передається за кордон за договірною ціною.

44.09 Енергоресурси. Енергетичний баланс

44.11.18.0422/0218U001266

Створення нових теоретичних основ, математичних методів і моделей розрахунку тепломасообмінних процесів в конденсаційних апаратах, що забезпечують підвищення енергоефективності котельних установок: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Єфімов Олександр В'ячеславович. – ДР 0115U000514. УДК 620.9.622.6.

115 с.

Об'єкти досліджень - технологічні процеси, що протікають в системах глибокої утилізації теплоти відхідних газів котельних установок. Мета роботи - розробка нових конструкційних схем перспективних теплоутилізаторів поверхневого типу для котельних установок різного типу, що працюють на газоподібному паливі. Методи досліджень - нормативні методи теплових і аеродинамічних розрахунків котельних агрегатів; методи математичного моделювання; методи теорії тепломасообміну; математичні методи апроксимації; чисельні методи теплових розрахунків з використанням пакетів прикладних програм. Наукова новизна та результати виконаних досліджень складаються з розробки принципово нових конструкційних схем перспективних теплоутилізаторів поверхневого типу для котельних установок різного типу, що працюють на газоподібному паливі.

44.29 Електроенергетика

44.11.18.0423/0218U001198

Розробка наукових і нормативних засад забезпечення енерго- та ресурсозбереження на

теплових і атомних електростанціях шляхом підвищення енергоефективності турбомашин і нагнітачів: Заключний звіт /Українська інженерно-педагогічна академія; Керівник Трищ Роман Михайлович. – ДР 0116U001515. УДК 621.311.1.017:006.

245 с.

Об'єкт дослідження - процеси забезпечення енергоефективних режимів роботи турбінних, насосних і вентиляторних установок електростанцій. Мета роботи - розробка наукових методів, технічних рішень і нормативного забезпечення, спрямованих на зменшення витрат енергії і паливних ресурсів на теплових і атомних електростанціях. Виконано аналіз існуючої науково-технічної і нормативної бази щодо показників якості електроенергії і систем автоматичного регулювання частоти і потужності парових турбін. Показано, що дотепер відсутні системні науково-технічні і нормативні методи і засоби, які забезпечували б можливість доведення цих показників до рівня міжнародних стандартів. На основі розроблених математичних моделей виконано детальний аналіз показників статичної і динамічної точності регулювання частоти і потужності парових турбін, визначені резерви, технічні можливості і основні практичні напрямки їхнього підвищення до рівня діючих міжнародних стандартів. Розроблено докладну класифікацію всіх видів статичних і динамічних похибок регулювання частоти і потужності турбогенераторних установок, які істотно впливають на якість виробленої електроенергії. Запропоновано нову уніфіковану структуру прецизійного регулятора, що забезпечує компенсацію або істотне зменшення всіх видів похибок і відповідне підвищення точності регулювання. На основі математичних моделей, ідентифікованих за результатами експериментальних досліджень, виконано структурно-параметричний синтез прецизійного регулятора основного контуру САР Ч і М і оптимізація його параметрів за критерієм мінімуму інтеграла від добутку абсолютного значення сумарної похибки на час. Такий регулятор дає можливість повністю компенсувати статичні похибки регулювання, обумовлені витоками і перетіканнями робочої рідини і статичних навантажень в елементах електрогідравлічного виконавчого механізму, а також в 2-3 рази зменшити динамічні похибки, обумовлені швидкісним статизмом, випадковими збурюваннями та шумами в системі регулювання. Розроблено ряд практичних науково-технічних рішень, що забезпечують істотне підвищення точності регулювання частоти і потужності парових турбін. Зокрема: засіб забезпечення змінного коефіцієнта підсилення основного контуру регулювання з метою зменшення статичних похибок, обумовлених зонами нечутливості елементів виконавчих механізмів; мікропроцесорний коригувальний пристрій, що забезпечує компенсацію систематичних інструментальних похибок сенсора зворотного зв'язку. Розроблено наукову методику вибору періодів дискретності мікропроцесорних систем керування, що забезпечують практичну компенсацію негативного впливу квантування керуючих сигналів на точність регулювання. Робота розповсюджується за договірною ціною.

44.11.18.0424/0218U001333

Дослідження енергозберігаючих суднових електроенергетичних систем і комбінованих електромеханічних пропульсивних комплексів: Заключний звіт /Херсонська державна морська академія; Керівник Іщенко Іван Михайлович. – ДР 0115U002516. УДК 621.313.12.

123 с.

Найбільш вагомими очікувані результати досліджень отримані при розв'язанні проблеми у системах з інтегральними газотурбогенераторами наддування дизелів, де досліджені турбогенератори з асинхронними машинами з масив-

ними феромагнітними роторами. Статичні перетворювачі частоти і їх системи керування розраховані на роботу при змінних частоті й напрузі на вході. Розроблені нові методи та методики дозволяють вивчити основні механізми зберігання енергії в електроенергетичній системі судна; теоретично обґрунтувати механізм розподілення енергії в комбінованій електроенергетичній системі; встановити залежності статичних та динамічних властивостей двигунів. Досліджено теорію системи управління дизельним валом-генератором в режимах генерування електроенергії і електроприводу, теоретичні засади системи керування валом-генераторними установками з урахуванням забезпечення необхідної динаміки маневрування судна. Розроблено теоретичні принципи пуску валом-генераторної установки (ВГУ) в режимі двигуна від дизель-генератора порівняної потужності.

44.31 Теплоенергетика. Теплотехніка

44.11.18.0425/0218U001025

Розробка технології та палиника для спільного спалення антрациту та твердого біопалива в котлах ТПП-210А Трипільської ТЕС:

Заключний звіт /Інститут вугільних енерготехнологій Національної академії наук України; Керівник Дунаєвська Наталія Іванівна. – ДР 0117U002850. УДК 662.7.

85 с.

Розроблення оптимальних технологічних та режимних умов по спільному спалюванню вугілля антрацитової групи та твердої біомаси (пелет з різної рослинної сировини, відходів деревообробної промисловості та т.ін.) для впровадження цієї технології на котлах ТПП-210А. В результаті роботи було досліджено режими горіння суміші вугілля та біомаси (пелет, вироблених з вітчизняного біоматеріалу, відходів деревообробної промисловості та т.ін.); рекомендовано оптимальну схему з впровадження спільного спалювання біомаси пилувугільних котлів ТПП-210А; виконано балансовий розрахунок палиника при спільному спалюванні антрациту та твердої біопалива; відповідно до обраної схеми виконано проектування палиникового пристрою для спільного спалювання біомаси та вугілля (ССБВ) для пилувугільних котлів ТПП-210А та підготовлений ескізний проект палиника.

44.33 Атомна енергетика

44.11.18.0426/0218U001318

Розробка нормативних вимог до безпеки і надійності в атомній енергетиці України з урахуванням військових дій, старіння, деградації обладнання та конструкцій:

Заключний звіт /Київський національний університет будівництва і архітектури; Керівник Довгалюк Володимир Борисович. – ДР 0116U000846. УДК 621.039:539.4.

309 с.

Визначено сучасні дефіцити безпеки й надійності енергоблоків атомних електростанцій України з урахуванням військової агресії, старіння й деградації елементів АЕС. На другому етапі виконано основні дослідження, аналізи розрахунків згідно з тестованими моделями; розрахунковий аналіз експлуатаційних і аварійних режимів атомної станції з ВВЕР-1000 з урахуванням дії боеприпасів і можливих терактів; аналіз одержаних результатів, оцінка існуючих дефіцитів безпеки і надійності атомних станцій. Аналіз дефіцитів чинних нормативних вимог до безпеки і надійності АЕС з ВВЕР-1000. Розробка проекту нормативних вимог.

44.37 Геліоенергетика

44.11.18.0427/0218U001271

Розробка фізико-хімічних основ техно-

логій функціональних плівкових наноструктурованих шарів для геліоенергетики: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Зубарев Євгеній Миколайович. – ДР 0115U000519. УДК 621.311.243:697.329:622.997:537.311.322.

116 с.

Об'єкт дослідження: функціональні плівкові та наноструктуровані шари для приладових структур геліоенергетики. Мета проекту - створення фізико-хімічних основ технології одержання наноструктур оксиду цинку, плівок кестеритів та сульфиду олова з оптимізованою морфологією і керованими структурними характеристиками, поліпшеними оптичними і електричними властивостями та розробка на їх основі конструктивно-технологічних рішень сенсibilізованих квантовими точками гібридних ФЕП, антивідбивних покриттів для плівкових ФЕП і селективних покриттів для теплових колекторів. Методи досліджень - комплексний аналіз технологічних режимів отримання та структурних, оптичних і електричних властивостей наноструктурованих шарів оксиду цинку, плівок кестеритів та сульфиду олова. Основні науково-технічні результати. Розроблено фізико-хімічні основи лабораторної технології функціональних плівкових та наноструктурованих шарів на основі ZnO, SnS і Cu₂ZnSnS₄ для приладових структур геліоенергетики: визначені фізико-хімічні механізми впливу режимів імпульсного електрохімічного осадження на параметри кристалічної структури та фізичні властивості наноструктурованих шарів. Вперше запропонована обробка наноструктури з ZnO в ультрафіолетовому випромінюванні для оборотного переходу з режиму високої гідрофобності до гідрофільності. Отримано наноконтрольовані селективні покриття Ni/ZnO для сонячних теплових колекторів. Розроблено базовий шар ФЕП з надтонким абсорбером на основі сенсibilізованого селеном наноструктурованого масиву ZnO. Розроблено та виготовлено тестовий зразок інноваційного УФ фотодетектора Al/ZnO/FTO/Al з високою селективною чутливістю. Розроблено нові тонкоплівкові композиції для ФЕП нової генерації Zn(O,S)/p-SnS і n-ZnS/p-Cu₂ZnSnS₄, які отримано комбінацією двох економічних рідиннофазних методів: електроосадження і SILAR. Розроблені і виготовлені напівпровідникові бар'єрні гетероструктури Al/ZnS/Cu₂ZnSnS₄/Mo/Al та Al/Zn(O,S)/SnS/Mo/Al, які є перспективними для використання в тонкоплівкових ФЕП нового покоління.

44.41 Пряме перетворення енергії

44.11.18.0428/0218U001272

Розроблення фотоенергетичної установки для автономного електропостачання:

Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Хрипунов Геннадій Семенович. – ДР 0116U000857. УДК 621.31:535.215. 95 с.

Об'єкт дослідження: конструкція економічної автономної фотоенергетичної установки, яка забезпечує вироблення неменше 800 Вт електричної енергії та первинний підігрів води для побутових потреб. Мета проекту - дослідження, оптимізація та експериментальна апробація конструктивно-технологічних рішень економічної фотоенергетичної установки для автономного забезпечення електроенергією військового та цивільного призначення. Методи досліджень - комплексний теоретичний та експериментальний аналіз впливу конструктивно-технологічних рішень компонентів фотоенергетичної установки на її вихідні фотоелектричні і теплові параметри. Основні науково-технічні результати. Розроблено конструктивно-технологічне рішення та комплект ескізної конструкторської документації інноваційної

фотоенергетичної установки. До складу установки входять два фотоелектричні модулі оснащені системами концентрації, охолодження та стеження за сонцем. Установка призначена для автономного забезпечення електроенергією об'єктів військового та цивільного призначення. Випробування експериментального зразка установки показали, що вона виробляє близько 900 Вт електричної потужності режимі сонячного опромінення 1000 Вт/м², що у 1.7 - 1.8 рази більше електричної потужності на один стандартний фотоелектричний модуль. Денне вироблення електричної енергії на один стандартний фотоелектричний модуль більше в два рази. Система охолодження утримує температуру фотоелектричних модулів на допустимому рівні, меншому 60 С, що забезпечує збереження строку їх експлуатації. Розроблено інноваційний проект для впровадження фотоенергетичної установки у промислове виробництво.

44.11.18.0429/0218U001274

Прикладні рішення комплексного активного впливу на втрати електроенергії та її якість у розподільчих електромережах України:

Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний університет"; Керівник Левен Олена Олександрівна. – ДР 0117U004942. УДК 621.314.

44 с.

Об'єкт дослідження - процес компенсації неактивних складових повної потужності трифазної мережі електроживлення. Мета проведення НДР - розвиток теоретичних засад та розробка структур, схемотехніки та спеціального програмного забезпечення пристроїв силової електроніки для комплексного вирішення проблеми зменшення втрат електричної енергії та забезпечення відповідності показників її якості у розподільчих електромережах України, у тому числі у мережах MICROGRID, діючим стандартам України. При розробці принципів побудови системи керування використані положення сучасних теорій потужності, методи обчислення з прогнозуванням. При вирішенні завдань дослідження роботи системи керування компенсатором використовувалися методи цифрового моделювання на основі пакету програми Matlab. В ході виконання другого етапу науково-дослідної роботи представлено комп'ютерне моделювання та експериментальні дослідження електромагнітних процесів у двоканальному компенсаторі неактивних складових повної потужності з багатоконтурною системою керування з fuzzy-регулятором з використанням розробленої комп'ютерної моделі перетворювача; здійснено пошук оптимальних параметрів та синтез нечіткого регулятора другого порядку для системи керування напівпровідниковим компенсатором, що дозволить домогтися необхідної точності регулювання контрольованих параметрів об'єкту.

45 ЕЛЕКТРОТЕХНІКА

45.01 Загальні питання електротехніки

45.11.18.0430/0218U001181

Когенераційна термоелектрична автономна система на базі біогенератора:

Заключний звіт /Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка; Керівник Федорейко Валерій Степанович. – ДР 0115U000192. УДК 621.3.078.3; 621.3.077.2; 621.18-5; 621.31; 621.362; 620.97.

129 с.

Об'єкт дослідження. Процес перетворення енергії теплових викидів біокотла у електричну енергію. Мета дослідження. Підвищення енергетичної ефективності теплогенераторів, що працюють на альтернативних видах палива, шляхом імплементації термоелектричних елементів у режимі генерування електричної енергії в систему живлення когене-

раційної установки. Методи дослідження та апаратура. Теоретичні дослідження базувалися на теорії термоелектричного перетворення, законах термодинаміки, теорії теплопередачі та супроводжувалися розробленням математичної моделі, яка виконана із використанням теорії ідентифікації, теорії експерименту та комп'ютерного моделювання. Математичні моделі теплових процесів у теплогенераторі та термоелементах, із урахуванням впливу зовнішніх факторів, розроблено з використанням теорії теплових процесів. Для створення комп'ютерних моделей застосовано теорію імітаційного моделювання та використано програмне середовище Matlab/Simulink; графічне представлення результатів моделювання здійснено засобами MS EXCEL та середовища Matlab. Теоретичні і практичні результати. Доведено можливість отримання електричної потужності 5-13 Вт від одного термоелемента у робочих температурних режимах залежно від вибраної модифікації ТЕГ. Обґрунтовано, що максимальне значення ККД термоелектричного модуля досягається шляхом забезпечення максимально допустимої різниці температур 100-120 °С на його поверхнях та величиною електричного опору навантаження, наближеного до величини внутрішнього опору генераторного модуля 2,5-5 Ом. Розроблено алгоритм відбору максимальної потужності ТЕГ, що дає змогу забезпечити максимальне значення потужності - 200 Вт та ККД - 7 %, шляхом розрахунку необхідного вихідного струму термомодуля та підтримання мінімально можливої середньої температури на його поверхнях. Новизна. Запропоновано принципово новий спосіб підвищення енергоефективності автономної когенераційної системи на базі твердопаливного біотеплогенератора шляхом застосування електрогенеруючого модуля, що дає змогу використовувати енергію теплових викидів теплогенератора з максимальною ефективністю. Встановлено взаємозв'язок згенерованої електричної потужності ТЕГ з теплою димовивідних газів із урахуванням визначених залежностей теплової здатності твердого біопалива від виду деревини та її вологості. Вперше визначено енергоефективні діапазони робочих температур термоелектричного перетворювача та величину опору споживача, які забезпечують його максимальну вихідну потужність з урахуванням середньої температури модуля та опору навантаження. Ефективність впровадження. Запропонований спосіб підвищення енергоефективності автономної когенераційної системи на базі твердопаливного біотеплогенератора шляхом застосування електрогенеруючого модуля пройшов випробування на виробничих потужностях ТОВ "Українські технологічні системи" в Тернопільській обл. та НВО "Енергоощадні технології" у м. Тернопіль. Отримані результати довели можливість підвищення енергоефективності автономної когенераційної установки на 3,5-4 %. Розрахований річний економічний ефект від впровадження становить 3628 грн, термін окупності складає 34 місяці. Робота розповсюджується за договірною ціною.

45.45 Електрозварювальне устаткування

45.11.18.0431/0218U001279

Моделювання зварювального нагріву, фізико-хімічних процесів і структури зварювального з'єднання із сталі 25Х2НМФА:

Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Дмитрик Віталій Володимирович. – ДР 0117U004894. УДК 621.791.75.037.

22 с.

Об'єкт дослідження. Зварене з'єднання ротора зі сталі 25Х2НМФА. Мета роботи. Отримання зварних з'єднань зі сталі 25Х2НМФА з покращеними якісними характеристиками їх структури. Для виконання поставленої мети моде-

лювали зварювальний нагрів виготовляємих з'єднань. Потім на основі даних моделювання виконували оптимізацію параметрів режиму автоматичного зварювання дослідного зразка ротора. При вивченні структури використовували методи світлової та електронної мікроскопії. Вивчення хімічного складу проводили шляхом використання методу поверхневого мікрозондового аналізу. Виявлення неметалевих включень виконували електролітичним способом. Опір втомі визначали відповідно до положень ГОСТ 23026-78 "Метали. Методи випробування на багатоциклову і малоциклову втому". Удосконалення зварювальної технології виготовлення ротора дозволило покращити якісні характеристики його структури і підвищити механічні властивості, що забезпечує збільшення ресурсу його експлуатації на 15-20% в порівнянні з ротором, виготовленим за штатною технологією. Очікуваний економічний ефект від впровадження ротора, виготовленого за вдосконаленою технологією становить близько 25 млн. у.о. Аналогічні роботи з удосконалення зварювальної технології виготовлення ротора проводяться в ЦНИИ-ТМАШ, м.Москва. Область застосування зварних з'єднань ротора - атомна і теплова енергетика.

47 ЕЛЕКТРОНІКА. РАДІОТЕХНІКА

47.03 Теоретичні основи електронної техніки

47.11.18.0432/0218U001104

Поліпшення результатів лазерної обробки (легування, наплавлення, Rapid Prototyping) керованими параметрами потоку газопорошкової суміші:

Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Горького"; Керівник Коваленко Володимир Сергійович. – ДР 0116U002605. УДК 621.9.048.

95 с.

Розроблено технологію лазерної газопорошкової наплавки з використанням оригінальних пристроїв постачання газопорошкової суміші в зону дії сфокусованого лазерного випромінювання. Оригінальність розроблених конструкцій підтверджена патентом України на винахід. Розроблені системи подачі газопорошкової суміші в зону дії сфокусованого лазерного випромінювання можливо використовувати в різноманітних лазерних технологічних комплексах, в яких пляма фокусування лазерного випромінювання на поверхні деталі, яка обробляється, має круглий або прямокутний поперечний переріз. Розроблені багатоканальні системи дозволяють одночасно подавати в зону дії сфокусованого лазерного випромінювання декілька різноманітних порошкових сумішей (з різним хімічним та фракційним складом). В даному випадку, при їх застосуванні, з'являється можливість змінювати не тільки хімічний склад наплавленого вала, але й його поперечну форму. Розроблені багатоканальні системи подачі порошкового матеріалу в зону дії сфокусованого випромінювання дозволяють вести процес лазерного газопорошкового наплавлення на поверхні, які встановлені під кутом (майже 90°) до горизонту, що не можливо при використанні звичайних, коаксіальних систем. Встановлені оптимальні технологічні параметри процесу Робота передається за кордон за договірною ціною.

47.13 Технологія й устаткування для електронного і радіотехнічного виробництва

47.11.18.0433/0218U001134

Теоретичні та експериментальні дослідження резонансних дифракційних ефектів на мікро- та наноструктурованих поверхнях у субміліметровому діапазоні радіохвиль та визначення фізичних характеристик таких

поверхонь. Етап 3 "Дослідження нелінійних явищ, які можуть виникати у матеріалах під дією інтенсивного випромінювання. Розробка методів дослідження плазмонних структур та метаматеріалів у нелінійному режимі їх функціонування. Розробка методу вимірювань комплексної діелектричної проникності діелектричних плівок: Заключний звіт /Радіоастрономічний інститут Національної академії наук України; Керівник Литвиненко Леонід Миколайович. – ДР 0117U002804. УДК 537.874.

42 с.

Виконано теоретичні дослідження дифракції електромагнітного випромінювання на періодичній поверхні металу, що вкрита тонкою плівкою діелектрика. Отримано аналітичні залежності, що описують вплив оптичних параметрів плівки та її товщини на основні параметри плазмон-поляритонного резонансу - його ширину та положення максимуму дзеркального відбиття. Знайдено, що найбільший вплив на ці параметри резонансу спричиняє товщина плівки та дійсна частина її діелектричної проникності. Отримані результати можуть бути використані при розробці методів вимірювання оптичних характеристик діелектричних плівок, зокрема, у міліметровому і терагерцевому діапазонах довжин хвиль. Викладено результати розробки сучасних теоретичних моделей, а також створених на основі цих моделей чисельних методів дослідження резонансних властивостей плазмонних структур та метаматеріалів у нелінійному режимі їх функціонування.

47.31 Прискорювачі заряджених частинок і плазми

47.11.18.0434/0418U000153

Карпуть Степан Геннадійович. Отримання пучків багатозарядних іонів газів на малогабаритному електростатичному прискорювачі горизонтального типу: Дис... к.ф.-м.н. /Харківський фізико-технічний інститут. – Захищена 23.01.2018.

УДК 621.3.038.61.

192 с.: 13 табл., 78 іл. – Бібліогр.: 122 назви.

У дисертаційній роботі представлені результати з отримання пучків багато-зарядних іонів газів на аналітичній ядерно-фізичній установці на базі малогабаритного електростатичного прискорювача "Сокіл" горизонтального типу, що використовується для ядерно-фізичних методів аналізу й іонного опромінення. Зокрема, було виконано фізичне обґрунтування вибору системи отримання і транспортування пучків багатозарядних іонів для електростатичного прискорювача "Со-кіл", що дозволяє одержувати пучки прискорених багатозарядних іонів газів з енергією більш 2 МеВ, а також розроблено, виготовлено, випробувано і використано зазначену систему для розв'язання низки прикладних задач.

47.45 Антени. Хвилеводи. Елементи НВЧ-техніки

47.11.18.0435/0218U001133

Складові частини дослідно-конструкторської роботи "Розроблення комплексу КД та виготовлення експериментальних зразків антенного блоку комплексованого": Заключний звіт /Радіоастрономічний інститут Національної академії наук України; Керівник Ваврів Дмитро Михайлович. – ДР 0116U005344. УДК 621.396.67.

36 с.

У результаті виконання складової частини ДКР було розроблено, виготовлено та поставлено замовнику два зразки антенного блоку комплексованого та комплект конструкторської документації згідно вимог Технічного завдання Договору №28/04-1/2

47.11.18.0436/0218U001142

Ескізний проект складової частини ДКР "Розроблення малогабаритного магнетрона та антенного пристрою бортового радіолокатора": Заключний звіт /Радіоастрономічний інститут НАН України; Керівник Усік Павло Вікторович. – ДР 0117U002392. УДК 621.396.67.

34 с.

У звіті представлені результати розробки ескізного проекту малогабаритного магнетрона з джерелом живлення і результати тестування двох виготовлених зразків антенного пристрою бортового радіолокатора.

47.49 Радіолокація. Радіонавігація. Радіокерування

47.11.18.0437/0218U001127

Розробка та створення радіолокаторів з синтезованою апертурою високого просторового розрізнення для дистанційного дослідження Землі та інших космічних об'єктів (Шифр "ВЕНЕРА"): Заключний звіт /Радіоастрономічний інститут Національної академії наук України; Керівник Ваврів Дмитро Михайлович. – ДР 0113U002047. УДК 621.396.96.

101 с.

Об'єкт дослідження - радіолокатори з синтезованою апертурою (РСА) та методи покращення якості РСА зображень. Мета роботи - розробка та впровадження високоефективних методів формування зображень з просторовим розрізненням до 10 см, а також розробка та створення нового покоління радіолокаторів з синтезованою апертурою X- та Ка-діапазонів частот. Метод досліджень - теоретичні та експериментальні методи теорії когерентної обробки цифрових та аналогових сигналів, комп'ютерне моделювання, конструкторські методи розробки та створення радіолокаційних систем. Розроблено дві модифікації дальнісно-доплерівського алгоритму обробки РСА-даних, що дозволяють суттєво підвищити якість РСА-зображень завдяки корекції радіометричних похибок та компенсації фазових похибок, пов'язаних з нестабільністю руху носія та орієнтації діаграми спрямованості РСА-системи. Метод заснований на оцінюванні локальних квадратичних похибок на коротких часових інтервалах з подальшим відтворенням невдомої фазової похибки на часових інтервалах довільної довжини. Для локальної оцінки використовується алгоритм автофокусування за зміщенням зображень. Вирішено задачу виявлення рухомих цілей за допомогою одноантенної РСА-системи в припущенні, що вектор руху цілі є незмінним за час спостереження. Запропонований алгоритм базується на співставленні зображень однієї й тієї ж ділянки сцени, що були синтезовані в різні моменти часу. Ефективність розроблених методів та алгоритмів підтверджена результатами комп'ютерного моделювання та обробки реальних РСА даних. Описано 3-см РСА-систему RIAN-SAR-X, що було розроблено в Радіоастрономічному інституті НАН України в рамках даної НДР. Наведено основні технічні характеристики радара, що призначений для отримання якісних "багатопоглядних" РСА-зображень з борту легкомоторних літаків. Ефективність RIAN-SAR-X радіолокатора ілюструється прикладами отриманих РСА-зображень. Розроблено та створено експериментальну НРСА-систему Ка-діапазону

частот. Надано описання основних конструктивних та алгоритмічних рішень, що були використані при побудові діючого прототипу локатора. Експлуатаційні якості системи продемонстровано на прикладах обробки даних реальних експериментів. Описано 3-см РСА-систему RIAN-SAR-X, що було розроблено в Радіоастрономічному інституті НАН України в рамках даної НДР. Наведено основні технічні характеристики радара, що призначений для отримання якісних "багатопоглядових" РСА-зображень з борту легкомоторних літаків. Ефективність RIAN-SAR-X радіолокатора ілюструється прикладами отриманих РСА-зображень. Розроблено та створено експериментальну НРСА-систему Ка-діапазону частот. Надано описання основних конструктивних та алгоритмічних рішень, що були використані при побудові діючого прототипу локатора. Експлуатаційні якості системи продемонстровано на прикладах обробки даних реальних експериментів.

47.11.18.0438/0218U001130

Розробка та створення малогабаритного метеорологічного радіолокатора Ка-діапазону для наукових досліджень. Етап 3: Розробка та впровадження необхідних алгоритмів та програм обробки радіолокаційних даних: Заключний звіт /Радіоастрономічний інститут Національної академії наук України; Керівник Ваврів Дмитро Михайлович. – ДР 0117U002803. УДК 621.396.96.

87 с.

В результаті виконання даної НДР створено сучасний малогабаритний метеорологічний радіолокатор міліметрового діапазону довжин хвиль. Радіолокатор працює в 8-ми міліметровому діапазоні довжин хвиль і може проводити одночасно поляриметричні і доплеровские вимірювання. Це дозволяє виконувати детальні дослідження макроскопічних і мікроскопічних характеристик хмар і опадів, включаючи визначення розмірів частинок, їх концентрацію і фазовий стан, розподілу часток за розмірами, а також вимір водного запасу хмар і інтенсивності опадів. У звіті описані основні вузли радіолокатора, включаючи антенну систему, високочутливий приймач, передавач, систему обробки даних, систему управління локатором, а також алгоритми обробки даних, їх відображення, передачі і збереження.

47.55 Електроакустика, ультразвук і інфра звукова техніка

47.11.18.0439/0218U001020

Створення промислового обладнання для високочастотної механічної проковки виробів вагонобудування і методів оцінки якості обробки: Заклучний звіт /Інститут металофізики ім. Г. В. Курдюмова НАН України; Керівник Прокопенко Георгій Іванович. – ДР 0117U004755. УДК 621.789.534.297/8.534.232.

130 с.

Розроблено ультразвукове обладнання потужністю до 1,0 кВт для ВМП виробів машинобудування. Макет установки пройшов апробацію на Крюківському вагонобудівному заводі. Встановлено граничну швидкість обробки ВМП зварних з'єднань сталей 09Г2С та СтЗсп. Показано, що оцінку якості зварних з'єднань після ВМП можна проводити за результатами вимірювання мікротвердості пластично деформованого шару металу. Надані практичні рекомендації із застосування даної технології.

49 ЗВ'ЯЗОК

49.03 Теорія зв'язку

49.11.18.0440/0418U000140

Раед Яхя Абдулгхафур. Моделі та методи забезпечення якості обслуговування в програмно-конфігурованих мережах: Дис... к.т.н. /Одеська національна академія зв'язку ім. О.С. Попова. – Захищена 16.01.2018.

УДК 621.391.

172 с.: 5 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 127 назв.

Об'єкт дослідження - процеси управління якістю обслуговування формування та надання комплексних сервісів у SDN. Предмет дослідження - моделі та методи забезпечення якості обслуговування у програмно-конфігурованих мережах. Методи дослідження. Під час розв'язання поставлених задач, зокрема, при оцінці взаємодії мережевих елементів у процесі надання комплексних сервісів було використано положення теорії управління багатовіневими системами; положення теорії множин використано під час аналізу та формування складу комплексного сервісу; теорія масового обслуговування та теорія графів - під час вирішення задачі балансування навантаження у SDN мережі; апарат Е-мереж та методи аналізу розподілу ресурсів - під час оцінки коректності та ефективності розподілу мережевих ресурсів; методи імітаційного моделювання та математичної статистики - під час проведення та оцінки результатів експериментального дослідження. Теоретичні та практичні результати: Подальший розвиток отримав метод формування та управління складом комплексного сервісу в SDN мережі; Подальший розвиток отримав метод балансування навантаження, який дозволяє на основі аналізу поточного навантаження як на канал зв'язку, так і обчислювальний пристрій сформулювати маршрут передачі даних, що дозволить забезпечити відповідний рівень якості обслуговування; Подальший розвиток отримав метод структурного аналізу комплексних сервісів на базі апарату Е-мереж; Вперше запропоновано метод підвищення доступності сервісів у SDN, що базується на динамічному розподілі копій як атомарних, так й комплексних сервісів.

49.11.18.0441/0418U000142

Аль-Аззаві Есса Мохаммед. Динамічні моделі і методи маршрутизації на основі розподілу ресурсів для WiMAX мереж в режимі mesh: Дис... к.т.н. /Одеська національна академія зв'язку ім. О.С. Попова. – Захищена 16.01.2018.

УДК 621.391.

169 с.: 9 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 111 назв.

Об'єкт дослідження - процеси маршрутизації та розподілу каналних ресурсів в WiMAX mesh-мережах. Предмет дослідження - моделі й методи маршрутизації на основі розподілу каналних ресурсів в WiMAX mesh-мережах. Методи дослідження. В ході дисертаційних досліджень з метою вирішення сформульованої науково-прикладної задачі використовувалися методи диференційно-різницевого рівняння стану на етапі розробки моделей WiMAX mesh-мереж, методи теорії оптимального управління, теорії графів й математичний апарат дослідження операцій на етапі розв'язання сформульованої оптимізаційної задачі й розробки методів маршрутизації. Оцінка ефективності розроблених моделей і методів маршрутизації проводилася шляхом аналітичного моделювання. Теоретичні та практичні результати: отримала подальший розвиток математична модель в просторі станів шляхом її адаптації до розв'язання задач маршрутизації на основі розподілу каналних ресурсів в WiMax mesh-мережі; Запропонована динамічна математична модель WiMax mesh-мережі в просторі станів отримала подальший

розвиток шляхом розширення її на мережі з гарантованою якістю обслуговування; Отримала подальший розвиток динамічна модель в просторі станів і вперше запропоновано метод ієрархічної маршрутизації на основі розподілу ресурсів в кластеризованій WiMAX mesh-мережі, що дозволило сформулювати задачу маршрутизації як послідовність оптимізаційних задач внутрішньої і міжкластерної маршрутизації, які розв'язуються окремо і взаємно координуються.

49.43 Радіозв'язок і радіомовлення

49.11.18.0442/0418U000141

Повхліб Вікторія Сергіївна. Система управління мобільною цифровою тропосферно-радіорелейною станцією: Дис... к.т.н. /Одеська національна академія зв'язку ім. О.С. Попова. – Захищена 17.01.2018.

УДК 621.396.

169 с.: 9 табл., 50 іл. – Бібліогр.: 100 назв.

Об'єкт дослідження - процес управління мобільною цифровою тропосферно-радіорелейною станцією як складною комбінованою телекомунікаційною системою НВЧ діапазону. Предмет дослідження - модель системи управління мобільною цифровою тропосферно-радіорелейною станцією. Методи дослідження. У роботі застосовано математичний апарат ортогональних кусково-неперервних функцій, ряди по функціям Уолша-Пелі та матричний апарат з упорядкуванням по системі Пелі для опису сигналів управління. Як метод дослідження ансамблю функцій управління обрано метод декомпозиції, суть якого полягає в розчленуванні структури на незалежно модельовані частини. Теоретичні та практичні результати: вперше запропоновано та науково обгрунтовано застосування комбінованої телекомунікаційної системи НВЧ діапазону - мобільної цифрової тропосферно-радіорелейної станції з формуванням сигналів керування на основі ортогональних кусково-неперервних функцій Уолша-Пелі, що у порівнянні з відомими забезпечує вищу стійкість в умовах впливу різних дестабілізуючих факторів; набув подальшого розвитку метод оцінки внутрішньооб'єктової електромагнітної сумісності радіовипромінювальних засобів мобільної цифрової тропосферно-радіорелейної станції, яка відрізняється тим, що враховує наявність передавача з неперервною потужністю 1 кВт ; набула подальшого розвитку теорія функцій Уолша-Пелі з доведенням рівномірної збіжності, яка поширена на їх застосування для сигналів системи управління мобільної цифрової тропосферно-радіорелейної станції; набув подальшого розвитку метод декомпозиції ансамблю сигналів системи управління мобільної цифрової тропосферно-радіорелейної станції з незалежним моделюванням структурних об'єктів, що дозволяє формувати різні команди управління у єдиній математичній моделі; вперше запропоновано модель єдиної системи управління мобільної цифрової тропосферно-радіорелейної станції, що містить математичний опис процесу управління як розгалуженою системою з різними за мірами важливості об'єктами з урахуванням процедури моніторингу телекомунікаційної системи.

50 АВТОМАТИКА І ТЕЛЕМЕХАНІКА. ОБЧИСЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА

50.01 Загальні питання автоматики й обчислювальної техніки

50.11.18.0443/0218U000910

Розробка та впровадження сервісів підтримки Базового координаційного центру та Регіонального операційного центру в Інституті теоретичної фізики ім. М.М.Боголюбова

НАН України (2 етап): Заключний звіт /Інститут теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України; Керівник Свістунів Сергій Якович. – ДР 0117U003430. УДК 681.5.004.73,004.75.

33 с.

Забезпечена промислова експлуатація Регіонального операційного центру та забезпечена безперебійна робота Базового координаційного центру в Інституті теоретичної фізики ім. М.М.Боголюбова НАН України, загальних сховищ ґрид даних, кореневих ґрид сервісів. Розроблені ґрид сервіси по інтеграції хмарної інфраструктури ІТФ в хмарну інфраструктуру ЦЕРН по обробці даних по експерименту ALICE за новою схемою з використанням системи HTCCondor.

50.11.18.0444/0218U000990

Дослідження схем імпульсних регуляторів у промислових системах автоматизації: Заключний звіт /Львівський національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Савицький Володимир Костянтинович. – ДР 0116U004098. УДК 004:658.011.56; 681.5.01; 681.51; 681.52.

114 с.

Розроблено програмні пакети для дослідження імпульсних регуляторів, на основі схем регулюючих блоків електричних засобів аналогової техніки та схем, реалізованих у сучасних мікропроцесорних засобах. Виконано порівняння змодельованих та експериментальних перехідних процесів в автоматичних регуляторах з імпульсним вихідним сигналом. Розроблено критерії оцінювання точності роботи імпульсних регуляторів. Виконано моделювання та експериментальне дослідження перехідних процесів у замкнутих системах автоматичного регулювання з імпульсними регуляторами.

50.05 Теоретичні основи програмування

50.11.18.0445/0218U001226

Автоматизація розпізнавання та класифікації цільових об'єктів за відеоданими з камер безпілотного повітряного судна: Заключний звіт /Національний авіаційний університет; Керівник Приставка Пилип Олександрович. – ДР 0116U004638. УДК 004.424:621.397.42:629.7.014-519(047.31).

264 с.

Об'єктом дослідження є пошук і класифікація об'єктів на відео з камери безпілотного повітряного судна (БПС). Предметом дослідження є методи розпізнавання та класифікації цільових об'єктів за даними з камер цільового навантаження БПС. Метою роботи (згідно з технічним завданням) було вдосконалення відомих, розробка нових методів розпізнавання та класифікації цільових об'єктів за даними з камер цільового навантаження безпілотного повітряного судна (БПС), а також створення на їх основі програмного забезпечення експериментального зразка автоматизованої системи розпізнавання та класифікації цільових об'єктів за відеоданими з камер цільового навантаження БПС. Основні наукові результати полягають у наступному: 1) вперше одержано нові лінійні оператори наближення часткових похідних першого та другого порядку функції двох змінних, виходячи з моделі зображення у вигляді лінійної комбінації В-сплайнів другого та більш високих порядків, близьких до інтерполяційних у середньому, що є основою математичного апарату для результатів, наведених далі; 2) вдосконалено метод масштабного аналізу цифрового зображення, виходячи з моделі зображення у вигляді лінійної комбінації В-сплайнів, що забезпечує більш високу швидкодію при реалізації у програмному забезпеченні у порівнянні з підходом на основі використання двовимірних гауссіанів; 3) вперше розроблено новий

метод розпізнавання та класифікації цільових об'єктів на цифровому зображенні та відео, виходячи з моделі зображення у вигляді лінійної комбінації В-слайнів, що, на відміну від відомого методу SIFT та деяких його модифікацій, не має патентних обмежень; 4) вперше розроблено інформаційну технологію адаптивного пошуку, класифікації та розпізнавання у потоковому відео з камер БПС об'єктів, схожих на ціль, яка може бути ядром автоматизованих систем пошуку підозрілих об'єктів для задач різного характеру; 5) розроблено програмне забезпечення, що реалізує інформаційну технологію адаптивного пошуку, класифікації та розпізнавання об'єктів із самонавчанням, та яке інтегровано до складу розробленого експериментального зразка програмно-апаратного комплексу пошуку підозрілих об'єктів. Новизна отриманих результатів полягає у тому, що серед аналогів, які не є секретними, зокрема представлених на XIV міжнародній спеціалізованій виставці "Зброя та безпека - 2017" 10-13 жовтня 2017 р., м. Київ, функціоналу автоматизованого пошуку підозрілих об'єктів за умови відсутності еталонних зразків немає. Підсистема визначення координат знадених об'єктів дає меншу точність у порівнянні із заявленою (але не сертифікованою) точністю аналогів (розробки ДК "Укроборонпром", підприємств ГО "Ліга оборонних підприємств України" та ін.). Результати НДР використовуються в ДП "Оризон-Навігація", про що є відповідний акт впровадження, зокрема: інформаційна технологія розпізнавання та класифікації об'єктів з відеокамер БПС та синхронізації кадру з даними супутникової навігаційної системи в автоматичному режимі; технологія постобробки інформації на основі аналізу гістограм та модифікованого методу розпізнавання на основі аналізу особливих точок виходячи зі слайн-моделі зображення. Також результати НДР використовуються в слідуючих курсах кафедри прикладної математики ННІДС: Спеціалізовані мови програмування, Бази даних та Обчислювальні технології. Робота розповсюджується за договірною ціною.

50.07 Теоретичні основи обчислювальної техніки

50.11.18.0446/0218U001034

Західний грид-центр УНГ: розвиток технічного потенціалу, комп'ютерне моделювання у грид-середовищі та підготовка кадрів. Етап 4: Заключний звіт /Інститут фізики конденсованих систем НАН України; Керівник Мриглод Ігор Миронович. – ДР 0117U000954. УДК 004.78; 004.383.4.

41 с.

Проведено підтримку Західного регіонального грид-центру УАГ та низку фундаментальних досліджень із високим рівнем використання грид-інфраструктури. Забезпечено безперебійну роботу обчислювального кластера, підтримку його програмного забезпечення, оновлено основні пакети програм для комп'ютерного моделювання (GROMACS, DL_POLY Classic, LAMMPS, QuantumEspresso тощо), проведено профілактичні та ремонтні заходи. Методом молекулярної динаміки досліджено умови формування кластерних кристалів, розглянуто проблеми самоорганізації білкових молекул, вивчено адсорбційні властивості функціоналізованих вуглецевих нанотрубок та сольватаційні властивості молекули куркуміну. Методом дисипативної динаміки досліджено явище агрегації зіркових амфіфільних полімерів у воді. Метод Монте-Карло використано для вивчення впливу розчинника на орієнтаційне впорядкування нематогених рідин у пористому середовищі. Структурні та термодинамічні властивості водню у широкій області тисків та розплаву талію вивчалися за допомогою першопринципної молекулярної динаміки. Проведено навчання студентів та

аспірантів за курсами "Комп'ютерне моделювання фізичних процесів" та "Комп'ютерне моделювання наносистем".

50.11.18.0447/0218U001037

Електрофізичні і термодинамічні властивості рідких, твердих і гібридних електролітів: статистико-механічний підхід: Заключний звіт /Інститут фізики конденсованих систем НАН України; Керівник Головка Мирослав Федорович. – ДР 0117U005016. УДК 536.44; 544.636.

123 с.

Розвинуто необхідні статистико-механічні підходи та застосовано методи комп'ютерного моделювання до опису електрофізичних і термодинамічних властивостей твердих, рідких та гібридних електролітів. Розраховано тиск та хімічний потенціал іонних рідин електроліту, що знаходиться в неупорядкованих пористих середовищах твердотільної матриці; побудовано фазові діаграми газ-рідина при різних параметрах системи. Для твердих електролітів запропоновано вирази для хімічного потенціалу та отримано розподіли заряду і електричного потенціалу в міжелектродній області. Проведено комп'ютерне моделювання явищ переносу та розподілу носіїв заряду. Досліджено вплив присутності неупорядкованої матриці в гібридних електролітах на фазову поведінку рідкої компоненти, а також на її динамічні властивості. Вперше розроблена аналітична теорія, що пропонує опис складних молекулярних іонних систем, які знаходяться в рідкому стані при кімнатних температурах. За результатами опубліковано або подано 12 наукові статті та 4 тез конференцій.

50.11.18.0448/0218U001143

Дослідження особливостей створення адаптивних хмарних інфраструктур у змінних умовах функціонування: Заключний звіт /Інститут проблем реєстрації інформації НАН України; Керівник Матов Олександр Якович. – ДР 0115U002064. УДК 004.32.

194 с.

Надані результати дослідження особливостей створення адаптивних хмарних інфраструктур у змінних умовах функціонування, з метою визначення технологій та механізмів, які дозволяють хмарній інфраструктурі набути здатність адаптації до несподіваних змін в операційному середовищі. Проаналізовані можливі конфлікти та наслідки ймовірних змін операційного середовища, а також адаптаційні можливості сучасних інформаційних технологій і засобів, що можуть бути використані. Запропоновано механізм та низку аналітичних моделей адаптації, а також методи та алгоритми підвищення адаптаційних властивостей інфраструктури хмарних обчислень. Методи досліджень - системний аналіз, математичне моделювання. Робота розповсюджується за договірною ціною.

50.11.18.0449/0218U001144

Розробка методів і засобів підтримки прийняття рішень при виявленні інформаційних операцій: Заключний звіт /Інститут проблем реєстрації інформації НАН України; Керівник Ланде Дмитро Володимирович. – ДР 0117U001454. УДК 004.5;492.

219 с.

Розроблено теоретичні засади на методи і засоби підтримки прийняття рішень при виявленні інформаційних операцій, що включає вимоги до бази знань, яка надасть можливість аналізувати прийняте рішення про наявність/відсутність інформаційної операції, а також обґрунтувати підстави прийняття того, чи іншого рішення. Запропоновано нову технологію стратегічного планування в слабко структурованих предметних областях, що ґрунтується на

використанні апарату підтримки прийняття рішень. Визначені та обґрунтовані методи і засоби підтримки прийняття рішень при виявленні інформаційних операцій. Робота розповсюджується за договірною ціною.

50.39 Обчислювальні мережі (ОМ)

50.11.18.0450/0218U000841

Підтримка кластеру UA-ICMA в інфраструктурі EGI для участі в міжнародному проєкті ALICE та VO Medgrid: Заключний звіт / Інститут сцинтиляційних матеріалів Національної академії наук України; Керівник Баранник Сергій Віталійович. – ДР 0117U003190. УДК 004.738.5:338.46(100).

29 с.

За час проєкту виконана підтримка роботи ґрід-сервісів EGI та українських віртуальних організацій (зокрема Virgo, Medgrid та інші). Встановлено та оновлено необхідне прикладне та проміжне програмне забезпечення віртуальних організацій. До сумісного доступу надавалися розрахункові ресурси, ресурси збереження даних та ґрід-сервіси. Зокрема, ґрід-сервіси УНГІ, таких як Top-BDII, APEL, LFC, UI, VOBOX, CREAM CE, ARC CE, Emi.ARGUS, gLExec. За результатами моніторингу доступності кластер показав доступність близько 100 відстків. Робота розповсюджується за договірною ціною.

50.41 Програмне забезпечення обчислювальних машин, комплексів і мереж

50.11.18.0451/0218U001035

Технологія високоякісного кольорового друку: тестування у виробничих умовах і програма кількісного аналізу критеріїв якості:

Заключний звіт / Інститут фізики конденсованих систем НАН України; Керівник Шовгенюк Михайло Васильович. – ДР 0117U000955. УДК 655.218; 778.182.

89 с.

Створена та технічно апробована спеціалізована комп'ютерна програма для цифрового кольорового друку ICaS-Color Synthesis-3.0. На стадії додрукарських процесів проведено визначення кількісних критеріїв якості кольороподілу та синтезу кольорового зображення на відбитку відповідно для нової та традиційних технологій цифрового друку. Проведено виробниче освоєння нової технології високоякісного кольорового друку відповідно до вимог нового Міжнародного стандарту ISO 12647-2:2013. На основі впровадження нової технології кольорового друку на діючій технологічній базі досягнуто суттєвого покращення технологічних умов друку та підвищення якості відтворення кольорового зображення на відбитку, а також значної економії кольорових фарб. Видруковано експериментальний наклад друкованої продукції.

50.11.18.0452/0218U001170с

Комплексна розробка дослідного зразку системи зв'язку: Заключний звіт / Радіоастрономічний інститут Національної академії наук України; Керівник Резніченко Олександр Михайлович. – ДР 0117U005602с. УДК 621.396 004.4:004.9 004.89:004.4.

93 с.

Створено програмне забезпечення для макету цифрового перетворювача сигналів для подальшої розробки дослідного зразка SDR-приймача. Інтегровано інтерфейс MIPI-CSI для передачі відного нормалізованого цифрового потоку в обчислювач.

52 ГІРНИЧА СПРАВА

52.01 Загальні питання гірничої справи

52.11.18.0453/0418U000162

Савельєв Дмитро Володимирович. Підвищення ефективності знепилювання повітря при проведенні гірничих виробок буропідричним способом: Дис... к.т.н. / Державний вищий навчальний заклад "Національний гірничий університет". – Захищена 18.01.2018.

УДК 622.807:622.34.012.2.

164 с.: 19 табл., 41 іл. – Бібліогр.: 135 назв.

У дисертаційній роботі здійснено розв'язання актуальної наукової проблеми підвищення ефективності видалення пилу з повітря під час проведення гірничих виробок вибуховим способом. Встановлені закономірності зміни концентрації дрібнодисперсного пилу по довжині гірничої виробки внаслідок деформації пилової хмари за рахунок дебіту повітря від вентиляційного трубопроводу і часткового осадження пилу за рахунок явищ поперечної міграції часток пилу до поверхні виробки та процесу турбулентної коагуляції часток. Шляхом експериментальних досліджень встановлено, що при руйнуванні твердих гірських порід вибуховими навантаженнями, процес утворення дрібнодисперсного пилу відбувається за рахунок формування новостворених поверхонь по внутрішньо-зерновим дефектам будови кварцу. Розроблено спосіб зниження концентрації дрібнодисперсного пилу при проведенні гірничих виробок буропідричним способом, заснований на зміні поверхнево-активними речовинами механізму руйнування твердих гірських порід, при якому новостворені поверхні формуються по контактам зерен кварцу з іншими мінералами, які утворюють породу. Результати роботи рекомендовані до використання при розробці заходів по зменшенню виходу дрібнодисперсної фракції пилу в виробках з буровибуховими роботами.

52.13 Техніка і технологія розробки родовищ твердих корисних копалин

52.11.18.0454/0418U000066

Барабаш Михайло Володимирович. Інтенсифікація гірничих робіт при сумісному відпрацюванні вугільних пластів з урахуванням зон знеміцнення міжпластя: Дис... к.т.н. / Державний вищий навчальний заклад "Національний гірничий університет". – Захищена 27.12.2017.

УДК 622.273.18:622.833.5.

208 с.: 45 іл. – Бібліогр.: 115 назв.

Захищаються нові закономірності розвитку аномалій гірського тиску і областей порушення цілісності порід міжпластя при сумісному відпрацюванні пластів у нисхідному порядку для умов слабометаморфизованих порід вугленосної товщі, а також вперше виявлено тенденції впливу основних геомеханічних факторів на ступінь стійкості міжпластя і ймовірність появи небезпечних зон в період відпрацювання виїмкового стовпа по нижньому пласту. Ці результати отримані на основі створення комплексної методики проведення різноманітних обчислювальних експериментів, новизна якої полягає у послідовному відображенні структурних перетворень порід міжпластя в процесі відпрацювання пластів. Аналіз масиву даних розрахунків НДС дозволив вперше встановити явище активізації зростання розмірів зон аномалій гірського тиску і їх зв'язок з основними геомеханічними факторами в процесі виїмання нижнього пласта. Доведено, що при інших рівних умовах вплив тільки типу структури, потужності і координат залягання різномісних літотипів за висотою міжпластя може призвести до втрати його стійкості. Крім зазначених вище до найбільш впливових

геомеханічних параметрів віднесені також глибина розробки і міцності літотипів, що складають міжпластя. Обґрунтовано критерії та алгоритм визначення меж зон порушення цілісності порід міжпластя; виявлено неоднозначність зв'язку їх розмірів з основними геомеханічними факторами. На досить стабільні тенденції впливу глибини розробки, потужності міжпластя і міцності його літотипів накладається "стохастичний" вплив потужності і координат розміщення найбільш міцної породи - пісковика. Дана неоднозначність не дозволила безпосередньо встановити кореляційні співвідношення взаємозв'язку параметрів, замість яких побудовані сімейства графічних залежностей, що забезпечують оперативне визначення висоти (глибини) поширення порушень в покрівлі нижнього і підшві верхнього пластів. Виявлено найбільш небезпечні зони (за довжиною та шириною виймального стовпа) з точки зору втрати стійкості міжпластя, а розроблені критерії та алгоритм комплексної оцінки стійкості лягли в основу нової методики прогнозу небезпечних зон, яка дає можливість оперативно виявити проблемні ділянки і завчасно розробити заходи щодо безпечного та високопродуктивного сумісного відпрацювання пластів у нисхідному порядку. Адекватність та достовірність прогнозованої оцінки стійкості міжпластя підтверджено шахтними індустріальними спостереженнями, виконаними за оригінальною методикою в очисному вибої 914 лави і 914 збірного штреку пласта шахти "Західно-Донбаська" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля".

52.11.18.0455/0218U001351

Наукове забезпечення технічного регулювання щодо вибухових матеріалів промислового призначення: Заклучний звіт /Державна установа "Національний науково-дослідний інститут промислової безпеки та охорони праці"; Керівник Логінова Ірина Іванівна. – ДР 0117U002651. УДК 622.235.

130 с.

Розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Технічного регламенту вибухових матеріалів промислового призначення" з метою приведення у відповідність системи технічного регулювання України щодо вибухових матеріалів промислового призначення вимогам Європейського Союзу. Сформовано перелік національних стандартів, відповідність яким надає презумпцію відповідності вибухових матеріалів промислового призначення суттєвим вимогам Технічного регламенту.

52.31 Розробка родовищ руд і розсіпів кольорових і рідкісних металів і алмазів

52.11.18.0456/0218U001103

Розробка пропозицій щодо удосконалення нормативної бази з видобутку і переробки уранових руд та її гармонізації до вимог ЄС:

Заклучний звіт /Державне підприємство "Український науково-дослідний та проектно-розвідувальний інститут промислової технології"; Керівник Кошик Юрій Йосипович. – ДР 0117U005328. УДК 622.349.5.

76 с.

Виконано аналіз існуючих нормативно-правових актів, які визначають та регулюють діяльність уранодобувної та переробної промисловості України та відповідність їх міжнародним нормативно-правовим актам та рекомендаціям ЄС. Отримана інформація дозволить прийняти рішення у відповідності до інтересів держави, потреб споживачів та рівня розвитку науки та техніки у частині видобутку та переробки уранових руд в Україні. На основі результатів отриманої інформації, що дозволить прийняти рішення про обсяги необхідних робіт з гармонізації нормативної бази України

з видобутку та переробки уранової руди згідно з вимогами ЄС і продовжити дослідження для забезпечення гармонізації нормативно-правових актів України та ЄС у сфері видобутку та переробки уранових руд.

52.47 Розробка нафтових і газових родовищ

52.11.18.0457/0218U001306

Провести незалежну науково-технічну експертизу і виготовити експертний висновок щодо аналізу технічного стану стовбура свердловини №3 Ярмаківської площі: Заклучний звіт /Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу; Керівник Чудик Ігор Іванович. – ДР 0117U003973. УДК 622.243.

27 с.

Об'єкт дослідження - виробнича проектно-кошторисна та техніко-технологічна документація на спорудження свердловини № 3 Ярмаківської площі. За інформацією, що надійшла від Замовника цього експертного дослідження, зі сливом часу, у останнього виникли запитання щодо якості виконаних Підприємством робіт та їх відповідності умовам договору, проектно-кошторисній документації, узгодженим заходам з ліквідації наслідків аварії та "Единым техническим правилам ведения буровых работ при строительстве скважин на нефтяных, газовых и газоконденсатных месторождениях" (третье издание, №10, ВНИИБТ, Мингазпром, Миннефтепром, Мингео СССР, 1983), а також іншим нормативним документам по об'єкту "Свердловина № 3 Ярмаківської площі", що і стало предметом проведення науково-технічної експертизи. Робота розповсюджується за договірною ціною.

53 МЕТАЛУРГІЯ

53.03 Теорія металургійних процесів

53.11.18.0458/0418U000441

Балаєва Яна Сергіївна. Розвиток уявлень щодо взаємозв'язку властивостей Вугілля з найвищою теплотою згоряння та максимальною ВОЛОГОЄМНІСТЮ: Дис... к.т.н. /Державне підприємство "Український державний науково-дослідний вуглехімічний інститут (УХІН)". – Захищена 24.05.2018.

УДК 66.092.89:669.16.

165 с.: 43 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 117 назв.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук зі спеціальності 05.17.07 - хімічна технологія палива і паливно-мастильних матеріалів (технічні науки). - Державне підприємство "Український державний науково-дослідний вуглехімічний інститут (УХІН)". - Харків, 2017. У дисертаційній роботі на підставі розвитку наукових уявлень щодо впливу показників складу, будови та властивостей вугілля різного ступеня метаморфізму та петрографічного складу на величини його найвищої теплоти згоряння на вологий і сухий беззолний стан та максимальну вологоємність вирішено важливе науково-технічне завдання, яке характеризується науковою новизною і має практичну цінність, а саме - розроблено науково-обґрунтовані рекомендації щодо розрахунку цих показників. Вперше розроблено універсальну кількісну залежність, яка дозволяє отримати достатню точність розрахунку найвищої теплоти згоряння на сухий беззолний стан на базі петрографічних характеристик вугілля різних басейнів. Розроблена, затверджена і внесена до Реєстру ДП "УХІН" "Методика визначення максимальної вологоємності вугілля". Розроблені, затверджені УНПА "УКРКОКС" та передані коксохімічним підприємствам України науково-обґрунтовані "Методичні рекомендації з розрахунку найвищої теплоти згоряння вугілля на

вологий беззолний стан (Q_s). Ключові слова: вугілля, температура згоряння, максимальна вологоємність, показники якості, кількісні залежності.

53.07 Металургійна теплотехніка

53.11.18.0459/0218U000968

Провести дослідження з подрібнення інтерметалідних сполучень у розплаві алюмінієвого сплаву 7075 шляхом імпульсної обробки:

Заклучний звіт /Інститут імпульсних процесів і технологій; Керівник Цуркін Володимир Миколайович. – ДР 0117U001453. УДК 621.745.56:621.3.015.3.

19 с.

Мета роботи - показати можливості імпульсної обробки розплаву сплаву 7075 подрібнювати інтерметаліди як мінімум у 1,5 рази. Метод дослідження - фізичний експеримент. Об'єктом дослідження був сплав на основі алюмінію (7075, український аналог В95), підданий електрогідроімпульсній або електроімпульсній дії в рідкому стані. Для виконання цієї роботи виготовлено експериментальні стенди і розроблено відповідні методики експериментальних досліджень, що дали змогу виконати всі технологічні, технічні та фізичні умови електрогідроімпульсній і електроімпульсній обробки. При обробці варіювали параметри навантаження. Проаналізовано мікроструктуру, щоб оцінити ефект подрібнення інтерметалідів. Показано принципову можливість руйнування суцільної кристалічної сітки евтектики і дроблення включень інтерметалідних фаз за допомогою ЕГЮ розплаву в модельному сплаві В95. Найкращий результат отримано при комплексуванні реагентної обробки і ЕГЮ (АІТіВ1, 0,15 % Т1 + ЕГЮ). Після такої обробки усувається неоднорідність структури, що обумовлена хімічним складом сплаву і технологією лиття. Розмір зерна зменшується на 10-15 %. Зерна набувають округлу форму із згладженими межами. Розмір інтерметалідних з'єднань зменшується від (40-100) мкм до (20-40) мкм. Робота розповсюджується за договірною ціною.

53.31 Виробництво чорних металів і сплавів

53.11.18.0460/0418U000381

Верзілов Олексій Павлович. Стабілізація гідродинамічної картини у кристалізаторі слябових МБЛЗ за рахунок оптимізації характеристик занурених стаканів:

Дис... к.т.н. /Фізико-технологічний інститут металів і сплавів НАН України. – Захищена 24.05.2018.

УДК 669.01.53:621.74.047.

198 с.: 14 табл., 67 іл. – Бібліогр.: 126 назв.

Дисертаційна робота присвячена вивченню процесів витікання металу на етапі другого технологічного переливання сталі на МБЛЗ між проміжним ковшем і кристалізатором, а також способам підвищення експлуатаційного ресурсу занурених стаканів і поліпшення якості одержуваних безперервнолитих слябів. Експериментальним шляхом були встановлені закономірності витікання металу на ділянці "проміжний ківш - кристалізатор МБЛЗ" для різних конструкцій занурених стаканів при зміні ширини сляба, глибини розташування зануреного стакану, витрати аргону, що подається в занурений стакан, кута розкриття бічних отворів зануреного стакану. Показано, що при вдуданні аргону через стопор-моноблок газ, який інжектуються, розташовується, головним чином, у внутрішніх зонах струменя і рухається зі швидкістю рідинного потоку, не порушуючи його природньої конфігурації. Вдудання аргону знижує утворення шлакометалевих відкладень. Найбільший позитивний ефект досягається при витраті аргону на рівні 5-8 л/хв. При більшій витраті аргону спостерігається збільшення швидкості заростання порожнини зануреного стакану, що пов'язане

із розбризкуванням струменя та інтенсивним налипанням крапель сталі на його внутрішню поверхню. Раціональною величиною кута розкриття струменя, що витікає в кристалізатор товстослябової МБЛЗ, є значення 10-15°, які можуть бути використані під час розливання слябів різних геометричних розмірів, в тому числі ширини. При виборі оптимального кута розкриття зануреного стакану може бути рекомендована деяка корекція в бік зменшення кута розкриття (близько 5-8°), яка враховує вплив на потоки, що витікають, верхніх циркуляційних потоків. Крім кута розкриття випускних отворів на процес заростання значно впливає площа випускних отворів. Так, використання занурених стаканів з великою неефективною площею випускних отворів тягне за собою прискорення процесів заростання за рахунок більшої інтенсивності зворотних циркуляційних потоків з кристалізатора. Отримали подальший розвиток уявлення про характер перемішування металу і шлаку в рідкій ванні кристалізатора при асиметричному характері підведення металу. Встановлено, що заростання внутрішньої порожнини зануреного стакану викликає порушення нормальної гідродинамічної картини розподілу потоків сталі в кристалізаторі, що в свою чергу сприяє розвитку вихрових і хвильових процесів. Розмах коливань на поверхні меніска 40-50 мм слід вважати критичним, що призводить до зупинки МБЛЗ або до аварії внаслідок прориву твердої коринки. В процесі розвитку стоячих хвиль рідка ШУС розподіляється по дзеркалу металу вельми нерівномірно і накопичується в улоговинах, що утворюються. Відзначено, що нерівномірний розподіл ШУС є небезпечним з точки зору формування твердої коринки, оскільки товстий шар ШУС знижує інтенсивність тепловідводу і відповідно швидкість кристалізації, що може призводити до мікропроривів твердої коринки безпосередньо в кристалізаторі зважаючи на недостатню її товщину і міцність. В процесі промислових випробувань був вперше вивчений механізм формування відкладень у порожнині зануреного стакану, що складається з механічної суміші глинозему і крапель сталі. Встановлено, що масова частка металевих вкраплень коливається в межах 65-90% від загальної маси відкладень. Причому у відкладеннях переважають невеликі металеві частинки (<1,5-2,0 мм) з конфігурацією, близькою до сферичних або приплюснутих крапель. Більші металеві частинки є вкрапленнями неправильної форми і нагадують конгломерати декількох злиплих частинок на підкладці з неметалевої частини відкладень. Частка великих металевих частинок (понад 7-8 мм) становить 45-50% від загальної маси металевих частинок, що входять до складу відкладень.

53.37 Виробництво кольорових металів і сплавів

53.11.18.0461/0418U000077

Гавриш Іван Мирославович. Формування високоміцних структурно-фазових станів у деталях кріплення з титанового сплаву ВТ22 при обробленні в нерівноважних умовах:

Дис... к.т.н. /Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України. – Захищена 28.12.2017.

УДК 669.225:669.018.2.

153 с.: 11 табл., 72 іл. – Бібліогр.: 109 назв.

Дисертаційна робота присвячена вирішенню науково-технічного завдання - створення наукового підходу та промислової технології виготовлення високоміцних (з рівнем міцності понад 1350 МПа) деталей кріплення (зокрема болтів) із титанового сплаву ВТ22 для потреб авіабудування. Уперше одержані нові дані про структурно-фазові зміни в сплаві ВТ22 при його термомеханічній обробці в суттєво нерівноважних умовах, включаючи вплив інтенсивної пласти-

чної деформації методом крокового прокатування-кування та швидкісної термічної обробки. Показано, що умовою для одержання високоміцного стану титанового сплаву ВТ22 і забезпечення високих службових характеристик конструкційних виробів з нього необхідно технологічними методами забезпечити однорідну дисперсну мікроструктуру та оптимальну кристалографічну текстуру в напрямку дії основних зовнішніх навантажень. Завдяки розробленій технології вдалось підняти рівень міцності сплаву ВТ22 до $\sigma_{\text{в}}=1350-1550$ МПа, що майже на 30% більше від прийнятого в авіабудуванні для деталей кріплення ($\sigma_{\text{в}}=1050$ МПа по ТУ 1-92-22-74). При цьому рівень статичної та втомної міцності болтів із сплаву ВТ22 перевершує міцність сталей, що свідчить про наявний запас пластичності. Розроблена промислова технологія виготовлення болтів із сплаву ВТ22 в надміцному стані з гарантованою межею міцності - $\sigma_{\text{в}}=1350$ МПа при використанні наявного технологічного обладнання.

53.39 Порошкова металургія

53.11.18.0462/0218U000976

Розробка фізико-хімічних основ процесів консолідації та структуроутворення високозносостійких металоматричних композитів на основі сплавів заліза, алюмінію та титану з високомодульними наповнювачами: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Баглюк Геннадій Анатолійович. – ДР 0115U000101. УДК 621.762; 669.15; 669.715; 669.295.

324 с.

Розроблено фізичні та технологічні засади створення і керування структурно-фазовим станом мікрогетерогенних порошкових високозносостійких метало-матричних композитів на основі легованих Fe-C, Al та Ti сплавів з високомодульними наповнювачами шляхом направленого синтезу безкисневих тугоплавких сполук Ti, Cr, B, Si в металевій матриці та розроблено і оптимізовано ефективні методи їх консолідації з використанням процесів іскро-плазмової та імпульсної гарячої обробки тиском. Робота розповсюджується за договірною ціною.

53.11.18.0463/0218U000977

Розробка елементів засобів ураження (стрижні бронебійних куль та облицювання кумулятивних зарядів) з підвищеними характеристиками пробивної здатності: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Баглюк Геннадій Анатолійович. – ДР 0117U005009. УДК 621.762; 669.35; 669.27.

167 с.

Розроблена технологія виготовлення матеріалу стрижня бронебійної кулі на основі карбіду вольфраму, синтезованого in-situ із оксидів вольфраму, зі сталеву зв'язкою з використанням технології активованого спікання, яка дозволяє у 1,5-2,0 рази знизити собівартість виготовлення бронебійних елементів при забезпеченні достатньої твердості, необхідних вагових параметрів кулі та підвищених у порівнянні із класичними твердими сплавами значень ударної в'язкості. Розроблена технологія виготовлення облицювання кумулятивного заряду методом порошкової металургії, яка дозволяє підвищити дію кумулятивного заряду до 20 % у порівнянні з існуючими аналогами за рахунок створення в матеріалі гетерогенної структури. Робота розповсюджується за договірною ціною.

53.47 Виробництво труб

53.11.18.0464/0518U000241

Шифрін Євген Ісайович. Розвиток теорії та технологій безперервної безоправочної прокатки труб на основі комплексного врахування факторів, що зумовлюють їх якість:

Дис... д.т.н. /Національна металургійна академія України. – Захищена 02.10.2018.

УДК 621.774.35.

318 с.: 9 табл., 45 іл. – Бібліогр.: 179 назв.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук за спеціальністю 05.03.05. - Процеси та машини обробки тиском. - Національна металургійна академія України, Дніпро, 2018. Дисертація спрямована на вирішення важливої науково-технічної проблеми, що полягає в розробленні теорії та технології, яка включає комплекс раціональних параметрів процесу безперервного безоправочної поздовжньої прокатки труб на станах різних типів шляхом теоретичних та експериментальних досліджень процесу формозміни металу з врахуванням максимальної кількості факторів, які впливають на стабільність процесу деформації. Це дозволяє одержувати трубну продукцію з жорсткими характеристиками точності та якості, зменшуючи її металоемність, розширювати сортамент діючих агрегатів. Для розрахунку раціональних калібрувань валків та режимів деформації на безперервних станах безоправочної поздовжньої прокатки труб різних типів розроблено теоретичні методи дослідження процесів формозміни, які враховують комплексний вплив на технологічні можливості станів, точність діаметру й товщини стінки труб, структуру металу, а також на витрати металу таких факторів, як реологічні властивості матеріалу, технологія нарізання калібрів, кількість валків у робочій клітці, кількість клітей та їхній взаємний вплив на процес, тип руху, наявність нестационарних і стаціонарної стадій процесу, пробуксування валків по металу, пружної деформації та інших. За результатами проведених досліджень розроблено раціональні калібрування валків, режими деформації та побудовано таблиці прокатки для поздовжніх безоправочних станів різних типів, що забезпечує розширення сортаменту і підвищення якості та точності труб до рівня сучасних вимог споживачів. Розроблено рекомендації щодо створення удосконалених технологічних процесів калібрування і редукування труб для станів, які тривалий час перебувають в експлуатації і не можуть успішно конкурувати з сучасними трубопрокатними агрегатами. Досліджено вплив поперечної різностінності на макроструктуру, мікроструктуру и тонку структуру труб із різних сталей. Встановлено, що підвищення точності труб по товщині стінки та діаметру поліпшує структурні характеристики металу та зменшує вірогідність утворення дефектів. Ключові слова: безперервна безоправочна поздовжня прокатка, пружна деформація, різностінність, формозміна, структура металу труб.

55 ТЕХНОЛОГІЯ. МАШИНОБУДУВАННЯ

55.01 Загальні питання машинобудування

55.11.18.0465/0218U000808

Розроблення національних стандартів щодо методів вимірювання характеристик водонагрівачів ДСТУ EN 50193-1 (EN 50193-1:2016, IDT), ДСТУ EN 60379 (EN 60379:2004, IDT), ДСТУ EN 50440 (EN 50440:2015, IDT):

Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний інститут метрології вимірювальних і управляючих систем"; Керівник Сухенко Анатолій Сергійович. – ДР 0117U006167. УДК 006.5:621.3.

6 с.

Розроблено ДСТУ EN 50193-1 (EN 50193-1:2016, IDT), ДСТУ EN 60379 (EN 60379:2004, IDT), ДСТУ EN 50440 (EN 50440:2015, IDT) Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.11.18.0466/0218U000810

Розроблення національних стандартів щодо безпечності велосипедів та двоколісних велосипедів для дітей молодшого віку ДСТУ EN ISO 4210-6 (EN ISO 4210-6:2015, IDT; ISO 4210-6:2015, IDT); ДСТУ EN ISO 4210-7 (EN ISO 4210-7:2014, IDT; ISO 4210-7:2014, IDT); ДСТУ EN ISO 4210-8 (EN ISO 4210-8:2014, IDT; ISO 4210-8:2014, IDT), ДСТУ EN ISO 4210-9 (EN ISO 4210-9:2014, IDT; ISO 4210-9:2014, IDT); ДСТУ EN ISO 8098 (EN ISO 8098:2014, IDT; ISO 8098:2014, IDT): Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний інститут метрології вимірювальних і управляючих систем"; Керівник Сухенко Анатолій Сергійович. – ДР 0117U006169. УДК 006.5:64.06.

12 с.

Розроблено ДСТУ EN ISO 4210-6 (EN ISO 4210-6:2015, IDT; ISO 4210-6:2015, IDT); ДСТУ EN ISO 4210-7 (EN ISO 4210-7:2014, IDT; ISO 4210-7:2014, IDT); ДСТУ EN ISO 4210-8 (EN ISO 4210-8:2014, IDT; ISO 4210-8:2014, IDT), ДСТУ EN ISO 4210-9 (EN ISO 4210-9:2014, IDT; ISO 4210-9:2014, IDT);

ДСТУ EN ISO 8098 (EN ISO 8098:2014, IDT; ISO 8098:2014, IDT) Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.03 Машинознавство і деталі машин

55.11.18.0467/0418U000187

Свірська Леся Миколаївна. Структурно-механічні закономірності експлуатаційної деградації теплотривких сталей кріпильної арматури та гвинтів парогонів ТЕС: Дис... к.т.н. /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України. – Захищена 14.02.2018.

УДК 620.1:621.78:621.186.3:621.88.

162 с.: 16 табл., 91 іл. – Бібліогр.: 233 назви.

Об'єкт дослідження - високотемпературна деградація теплотривких сталей гвинтів головних парогонів та кріпильної арматури циліндра високого тиску парової турбіни ТЕС за впливу технологічних та експлуатаційних чинників. Мета дослідження - оцінити механічний стан та виявити структурні і фрактографічні ознаки деградації теплотривких оццаднолегованих сталей, тривало експлуатованих гвинтів головних парогонів і елементів кріпильної арматури циліндра високого тиску парової турбіни ТЕС, а також обґрунтувати можливість продовження їх ресурсу. Методи дослідження: металографічний аналіз структури; електронно-фрактографічне дослідження механізмів руйнування; механічні випробування з визначенням твердості, характеристик міцності і пластичності, ударної в'язкості, статичної та циклічної тріщиностійкості, відновлювальне ТО кріпильної арматури. Обґрунтовано можливість використання повторного термічного оброблення експлуатованих елементів кріпильної арматури для відновлення структури 25X2M1Ф та її механічних характеристик до рівнів, регламентованих для виробів у вихідному стані. Експериментально доведено, що і за структурними ознаками (розміри карбідів вздовж меж зерен), і за характеристиками опору крихкому руйнуванню (ударна в'язкість, статична і циклічна тріщиностійкість) деградація сталі 12X1MФ в усіх зонах гвинтів парогонів ТЕС відбувається інтенсивніше, ніж на їх прямих ділянках. Виявлено, що критично деградованим може стати не лише метал

розтягнутої зони гину (внаслідок повзучості), але і метал його стисненої зони (через особливості його деформування під час згинання труби). Результати дисертаційної роботи використано на ТЕС України. Зокрема, для оцінювання технічного стану експлуатованої сталі 25X2M1Ф елементів кріпильної арматури ЦВТ парової турбіни та вибору режиму відновлювального термічного оброблення гайок та шпильок після їх експлуатації. Результати оцінювання технічного стану сталі 12X1MФ гвинтів головних парогонів використані на ТЕС України для обґрунтування рішень про черговість заміни елементів або встановлення термінів їх наступних обстежень.

55.11.18.0468/0218U000793

Фундаментальні дослідження структуроутворення та технології інженерії поверхнево-високоміцних структур з перемінною зносостійкістю: Заключний звіт /Чорноморський національний університет імені Петра Могили; Керівник Клименко Леонід Павлович. – ДР 0115U000317. УДК 620.18-222:621.891.

267 с.

Створено новітню теорію структуроутворення змінної зносостійкості поверхонь тертя. Розроблено конструкторські та технологічні методи підвищення надійності та довговічності циліндричних виробів із циклічними термічними навантаженнями Розроблено композитні матеріали та покриття на основі титанової губки різного призначення в т ч для контролю структуроутворення виливків. Вперше використано концепцію закриття об'ємної пористості в матеріалах футерування в зонах контакту ливарних форм з рідким металом, як альтернативу поверхневому закриттю. Робота передається за кордон за договірною ціною.

55.11.18.0469/0218U001222

Випробувально-вимірювальний комплекс входного контролю шарикопідшипників та методики визначення їх віброхарактеристик: Заключний звіт /Національний авіаційний університет; Керівник Стельмах Олександр Устимович. – ДР 0116U004630. УДК 621.822.

129 с.

Об'єкт досліджень - процеси, що впливають на віброхарактеристики шарикопідшипників. Мета роботи - розробка та створення випробувально-вимірювального комплексу входного контролю шарикопідшипників кочення та методики визначення їх вібро-характеристик. Методи дослідження - метод ударних імпульсів, індукційний, п'єзоелектричний, віхроструменевий та оптичний методи. Розроблені, виготовлені та апробовані лабораторні макети випробувально-вимірювального комплексу входного контролю шарикопідшипників у двох варіантах - з рухомими постійними магнітами і нерухомими електромагнітними індукторами. Розроблений, створений та апробований випробувально-вимірювальний комплекс входного контролю шарикопідшипників. Створений випробувально-вимірювальний комплекс входного контролю шарикопідшипників пройшов заводські випробування у відділі головного металурга ДП "ЗМКБ "Івченко-Прогрес", отримано відповідний Акт впровадження від 06 грудня 2017 р.). Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.09 Машинобудівні матеріали

55.11.18.0470/0218U001220

Акусто-емісійна діагностика механічної обробки композиційних матеріалів точінням: Заключний звіт /Національний авіаційний університет;

Керівник Філоненко Сергій Федорович. – ДР 0115U002466. УДК 621.791:534.6.

308 с.

Об'єктом дослідження є явище акустичної емісії (АЕ), що виникає при механічній обробці композиційних матеріалів (КМ). Метою проекту є проведення комплексу теоретичних та експериментальних досліджень акустичного випромінювання із створенням методів і методик контролю та діагностики процесів точіння КМ. Методи досліджень - комп'ютерне моделювання, цифрова обробка сигналів, графічний аналіз даних, статистична обробка даних, методи матеріалознавства, механіки руйнування, кінетичної теорії міцності. Створено моделі АЕ з їх математичним описом при механічній обробці КМ при переважному термоактиваційному і механічному руйнуванні поверхневого прошарку оброблюваного і зносі обробного КМ, в основ яких покладено існуючі уявлення о процесах руйнування матеріалів, кінетики їх протікання і випадкової складової їх розвитку в часі. Створено моделі випромінювання енергії АЕ при переважному термоактиваційному і механічному руйнуванні поверхневого прошарку оброблюваного та зносі обробного КМ. Отримано моделі закономірностей зміни статистичних амплітудних та енергетичних параметрів сигналів АЕ з їх математичним описом при зміні технологічних параметрів механічної обробки та фізико-механічних характеристик КМ, а також зносі обробного КМ з керованою і некерованою глибиною різання. Визначено інформативність амплітудно-енергетичних параметрів сигналів АЕ. Встановлено експериментальні залежності зміни амплітудно-енергетичних параметрів сигналів АЕ при зміні технологічних параметрів механічної обробки КМ. Розроблено методи і методики визначення моменту виникнення початкової стадії процесів, що ведуть до руйнування різального інструменту, визначення властивостей оброблюваного КМ та контролю їх нерівномірності по всій поверхні деталі з КМ за сигналами АЕ, які можуть використовуватися у технологічних процесах механічної обробки КМ (авіабудування, суднобудування, автомобілебудування, енергетичне машинобудування та інші). Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.11.18.0471/0218U001260

Розроблення матеріалознавчих основ створення композиційних матеріалів з високими фізико-механічними властивостями: Заклучний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Соболь Олег Валентинович. – ДР 0115U000508. УДК 621.793.1;669.1;620.17;620.18.

143 с.

Об'єкт дослідження - Фундаментальні процеси, які обумовлюють розшарування та формування багаторівневого композиційного матеріалу з високими фізико-механічними характеристиками. Мета роботи розробка теорії та встановлення основних закономірностей отримання композиційних матеріалів у яких поєднуються різномірні властивості структурних елементів з підвищеним опором впровадженню при квазістатичних та ударно-контактних навантаженнях, оптимізувати їх склади та режими для забезпечення високих механічних (для балістичного захисту) характеристик. Методи досліджень - растрова та просвічувальна електронна мікроскопія високого роздільня, методи рентгенівської дифрактометрії, рентгенофлуоресцентний елементний аналіз, вимірювання міцневих та електрофізичних властивостей. У відповідності з метою роботи запропоновано на базі структурного підходу шляхи оптимізації складових матеріалу для багаторівневого балістичного захисту. Для підвищення властивостей металевих фольгових з'єднань на основі Al і Si запропоновано використовувати корисні домішки з вмі-

стом до 2 ат%, які утворюють з основою псевдосплави. Завдяки цьому вдалося значно підвищити фізико-механічні властивості, твердість та електропровідність. Використовуючи змішаний газ $C_2H_2 + N_2$ отримане композиційне захисне покриття на основі молібдену з високою твердістю, а завдяки використанню розшарування пересичених твердих розчинів на основі боридів квазібінарних систем TiB₂-WB₂ одержані функціональні елементи, які під впливом навантаження збільшують свої фізико-механічні властивості для опору. В якості основи ударостійкого захисного елемента запропоновано використовувати композиції на основі SiC кераміки. За оптимізацією найбільш важливих параметрів (твердості та тріщиностійкості) найбільші показники були отримані для композитів SiC(Cr) і SiC(Si).

55.19 Різання матеріалів

55.11.18.0472/0218U001262

Підвищення ефективності алмазно-абразивної обробки за рахунок вибору раціональної структури круга і її фізико-механічних властивостей: Заклучний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Федорович Володимир Олексійович. – ДР 0115U000510. УДК 621.923.01.

256 с.

Об'єкт дослідження - моделі для дослідження інструментів з алмазно-композиційних матеріалів. Мета роботи - провести огляд існуючих досягнень наукових установ і науковців з технології виготовлення і експлуатації алмазно-абразивних інструментів; визначити провідні тенденції розвитку технології виготовлення і експлуатації алмазно-абразивних інструментів з метою подальшого їх удосконалення; розробити методологію теоретичного і практичного визначення методів вибору раціональної структури і фізико-механічних властивостей шліфувальних кругів. Метод дослідження - полягає у розробці теоретичних основ і способів реалізації методів комп'ютерного 3D моделювання фізичних явищ робочих процесів для розробки ресурсозберігаючих технологій обробки інструментами з алмазних композиційних матеріалів (АКМ). Практичні результати роботи - розроблена методологія теоретичного і практичного визначення методів вибору раціональної структури і фізико-механічних властивостей шліфувальних кругів, яка використовується: о при розробці конкурентоспроможних методик, ресурсозберігаючих технологій і способів абразивної і лезвийної обробки; о при підготовці висококваліфікованих фахівців шляхом освоєння сучасної методології об'єктно-орієнтованого 3D моделювання робочих процесів високих технологій у процесі навчання; Практичні результати роботи можуть мати реалізацію на підприємствах машинобудування, а також у навчальному процесі вищих навчальних закладів (НТУ "ХПІ" та ін). Виконання роботи дозволить створити конкурентоспроможну технологію фінішної обробки виробів з важкооброблюваних матеріалів та підвищити ресурс алмазно-абразивних інструментів.

55.22 Обробка поверхонь і нанесення покриттів

55.11.18.0473/0218U001275

Електрохімічне формування корозійно- і механічностійких мультишарових покриттів, каталітично активних наноструктурних матеріалів для потреб машинобудування та альтернативної енергетики: Заклучний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Майзеліс Антоніна Олександрівна. – ДР 0117U004944. УДК 621.357.7; 621.351.

82 с.

Об'єкт дослідження – кінетичні закономірності електродних процесів осадження та розчинення металів і сплавів системи Cu-Ni-Zn-Sn як складових мультишарових покриттів. Мета досліджень – отримання теоретичних закономірностей для створення нових способів формування мультишарових покриттів, що містять шари подвійних і потрійних сплавів системи Cu-Ni-Zn-Sn, з покращеними функціональними властивостями. Методи дослідження – вольтамперометрія з лінійною розгорткою потенціалу, циклічна вольтамперометрія, хронопотенціометрія, хроноамперометрія з використанням потенціостату ПІ-50-1.1, рН-метру рН-150 та інших стандартних приладів. Виявлено нові закономірності катодних процесів при формуванні мультишарових покриттів з шарів металів, подвійних і потрійних сплавів системи Cu-Ni-Zn-Sn та їх анодного розчинення у різних комплексних електролітах. Створена математична модель формування і росту зародків міді на нікелі з пірофосфатно-аміакатного електроліту. Запропоновані нові способи експрес-аналізу фазового складу плівок сплавів Zn-Ni-Cu і Cu-Sn та механізми їх розчинення, новий спосіб електроосадження мультишарового (Zn-Ni)₁/(Zn-Ni)₂ покриття, що має вищу корозійну стійкість в порівнянні зі складовими сплавами.

55.29 Верстатобудування

55.11.18.0474/0418U000222

Шаповал Юрій Володимирович. Підвищення ефективності оброблення деталей на токарних верстатах шляхом керування динамічною процесу з високими частотами обертання шпинделя: Дис... к.т.н. /Житомирський державний технологічний університет. – Захищена 06.03.2018.

УДК 621.941.01/.02:621.71(043.5).

193 с.: 21 табл., 68 іл. – Бібліогр.: 146 назв.

Дисертація присвячена вирішенню проблеми забезпечення якості обробленої поверхні деталей діаметром 5-20 мм. Основна ідея роботи полягає у науковому обґрунтуванні необхідності суміщення вузла власних форм коливань із зоною оброблення, що дозволяє забезпечувати шорсткість обробленої поверхні вимогам креслення при умові скорочення кількості технологічних операцій. Отримані залежності впливу частот власних коливань вузлів верстата на шорсткість обробленої поверхні. Отримані результати дозволяють встановлювати діапазони частот обертання шпинделя з модуляцією, що забезпечують скорочення кількості технологічних операцій за умови забезпечення шорсткості обробленої поверхні.

55.11.18.0475/0218U001329

Створення промислової технології формоутворення каналу ствола гармат підвищеної живучості: Заключний звіт /Інститут надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України; Керівник Шейкін Сергій Євгенович. – ДР 0116U005676. УДК 621.919.

298 с.

Досліджено оброблюваність матеріалу ствола; розроблено елементи технології попередньої обробки з метою забезпечення рельєфу та стану обробленої поверхні у відповідності до технічних вимог; розраховано та виготовлено інструмент та технологічне оснащення; розроблено технологічну схему попередньої лезової обробки (перед деформуючим протягуванням) отвору, визначено режими різання та геометрії ріжучого інструменту з метою формування профілю мікронерівностей, яка забезпечила формування шорсткості обробленої поверхні у відповідності до технічних вимог; досліджено структури та механічні характеристики поверхневих шарів матеріалу після лезової обробки; складено технологічний паспорт матеріалу, проведено випробування на розтяг,

стиск, кручення; розроблено технологічне змащення, спроектовано та виготовлено дослідні зразки деформуючих інструментів; досліджено структури та механічні характеристики деформаційно зміцнених шарів обробленого матеріалу; розраховано, спроектовано та виготовлено комбінований ріжучо-деформуючий інструмент; спроектовано та виготовлено технологічне оснащення, визначено параметри технологічного обладнання Робота передається за кордон за договірною ціною.

55.31 Інструментальне виробництво

55.11.18.0476/0218U001045

Відпрацювання технології формоутворення високопористих абразивних кругів з монокристалічного корунду європейської номенклатури прецизійним інструментом з надтвердих матеріалів для турбобудування України: Заключний звіт /Інститут надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України; Керівник Лавріненко В. І. – ДР 0117U002739. УДК 621.923.

82 с.

Зміст проекту полягає у відпрацюванні технології прецизійного формоутворення високопористих монокорундових абразивних кругів нової європейської номенклатури інструментом з надтвердих матеріалів, створеним в Україні, а саме в ІНМ ім. В.М.Бакуля НАНУ для потреб підприємств

турбобудування України і вирішення проблеми імпортозаміщення такого інструменту. Робота передається за кордон за договірною ціною.

55.36 Котлобудування

55.11.18.0477/0218U001315

Розробка енергоефективних технологічних рішень зі зменшенням теплових та антропогенних викидів від промислових та енергетичних об'єктів: Заключний звіт /Київський національний університет будівництва і архітектури; Керівник Корбут Вадим Павлович. – ДР 0116U000843. УДК 621:18 628:16 628:518.

73 с.

Одним з перспективних напрямів зниження техногенного навантаження на довкілля з боку об'єктів теплоенергетики слід вважати застосування комбінованих систем викиду продуктів горіння з котлоагрегатів та водяної пари через баштові труби-градирні, які забезпечують збільшення висоти підйому паро-газоповітряного факела і більш інтенсивне її розсіювання в приземному шарі. Ефективність їх роботи залежить від раціональних технічних рішень щодо способів введення димових газів в градирню. В даній роботі запропоновані методи розрахунків технічних характеристик даних пристроїв, які б забезпечували максимальне підвищення паро-газоповітряного факела над земною поверхнею та мінімальної концентрації шкідливих речовин в приземному шарі. Важливою проблемою є також зменшення шкідливого впливу токсичних речовин, що виділяються в процесі експлуатації промислових ванн, призначених для травлення і нанесення гальванопокриттів великогабаритного обладнання оборонної промисловості України. Для її вирішення розроблені ефективні пристрої для місцевої вентиляції промислових приміщень типу бортових відсмоктувачів. Результати досліджень технічних характеристик бортових відсмоктувачів покладені в основу розробки методів вдосконалення засобів локалізації газоподібних шкідливостей і підвищення ефективності їх роботи.

55.37 Турбобудування

55.11.18.0478/0218U001264

Розробка комплексу інформаційно погоджених математичних моделей системи автоматизованого оптимального проектування потужних парових та газових турбін:

Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Бойко Анатолій Володимирович. – ДР 0115U000512. УДК 621.165; 621.438.

242 с.

Об'єкт дослідження ієрархічні інформаційні моделі конструктивних елементів потужних парових та газових турбін. Мета роботи - підвищення ефективності турбін за рахунок розробки і використання універсальної методології створення і інтерактивного управління ієрархічними інформаційними моделями основних конструктивних елементів потужних парових турбін. Методи дослідження базуються на фундаментальних положеннях теорії газодинаміки й термодинаміки, теорії систем, теорії автоматизованого проектування, а також теорії розробки мов програмування. Теоретичні та практичні результати - розроблена універсальна методологія, методів і принципів побудови та інтерактивного управління ієрархічними інформаційними моделями основних елементів потужних парових та газових турбін; розроблена база даних ресурсів інформаційних моделей елементів інформаційно погоджених математичних моделей та конструкцій потужних парових та газових турбін; розроблено алгоритм взаємодії з ІБДР через ODBC на мові програмування C++. Наукова новизна - вперше розроблено універсальний клас метаданих для опису елементів і параметрів ієрархічних інформаційних моделей складних технічних об'єктів енергетики (СТОЕ) відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 11179. Ступінь впровадження - кафедра турбобудування НТУ "ХПИ", ПАТ "Турбоатом". Галузь застосування науково-дослідні і проектні організації турбобудування та підприємства енергетичного машинобудування.

55.11.18.0479/0218U001265

Розробка теоретичних основ синтезу гідравлічних машин, у тому числі гідротурбін та інших технологічних об'єктів автоматизації:

Заключний звіт /Національний політехнічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Черкашенко Михайло Володимирович. – ДР 0115U000513. УДК 621.624.

144 с.

Об'єкт дослідження - структура турбулентного потоку в проточній частині та робочий процес в розроблених гідротурбінах радіально-діагонального типу на напори до 800-1000 м, нестационарні явища, схеми гідропневмоавтоматики. Мета дослідження - суттєве підвищення ККД, підвищення надійності і довговічності радіально-осьових гідротурбін на напори 200-1000 м і прямоточних гідроагрегатів на напори 40-250 м. Методи дослідження - експериментальний і розрахунковий аналіз особливостей робочого процесу і структури потоку на основі фундаментальних законів гідродинаміки. Результати - розроблено гідротурбіни з широким діапазоном експлуатації по напору і витратах (потужностям) з підвищенням на 5-10% середньо експлуатаційним ККД. Новизна - розроблено більш досконалу математичну модель турбулентного руху рідини в каналах радіально-діагональних гідротурбін, що дозволить вперше в світовій практиці застосування лопатевих гідротурбін на напори 800-1000 м і прямоточні гідроагрегати на напори 50-250 м. Область застосування - гідроенергетичне обладнання ГЕС і ГАЕС.

55.39 Хімічне і нафтове машинобудування

55.11.18.0480/0218U000823

Розроблення національного стандарту щодо безпечності дозувальних pomp, роздавальних пристроїв і дистанційних насосних агрегатів паливозаправних станцій: Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний інститут метрології вимірювальних і управляючих систем"; Керівник Сухенко Анатолій Сергійович. – ДР 0117U007038. УДК 006.5:64.06.

6 с.

Розроблено ДСТУ EN 13617-1:201_ (EN 13617-1:2012, IDT) Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.42 Двигунобудування

55.11.18.0481/0518U000237

Дорошенко Катерина Вікторівна. Газодинамічне управління течією в компресорах газотурбінних двигунів: Дис... д.т.н. /Національний авіаційний університет. – Захищена 11.10.2018.

УДК УДК 629.735.036.

364 с.: 3 табл., 125 іл. – Бібліогр.: 343 назви.

У роботі отримала подальший розвиток теорія газотурбінних двигунів у напрямку дослідження параметрів та характеристик осьових компресорів газотурбінних двигунів з газодинамічним управлінням течією. Створено науково-методичний апарат для вирішення науково-прикладної проблеми забезпечення газодинамічної стійкості та ефективності осьових компресорів газотурбінних двигунів шляхом газодинамічного управління течією в компресорі. Розроблено методику визначення границі газодинамічної стійкості компресора з газодинамічним управлінням течією із застосуванням узагальнених характеристик режимів запирання течії в останніх ступенях осьового компресора.

55.11.18.0482/0418U000220

Кисляк Михайло Іванович. Методика удосконалення акустичних характеристик вентилятора турбореактивного двоконтурного двигуна: Дис... к.т.н. /Національний авіаційний університет. – Захищена 01.03.2018.

УДК 629.735.036.34(043.3).

119 с.: 7 табл., 79 іл. – Бібліогр.: 47 назв.

Робота присвячена розробці методики удосконалення акустичних характеристик вентилятора турбореактивного двоконтурного двигуна. У роботі виконано аналіз джерел шумоутворення та існуючих способів його зниження, визначена наукова новизна досліджень, мета і завдання дисертаційної роботи. Запропоновано метод дослідження з застосуванням математичної моделі, що дозволяє виконувати чисельну оцінку аероакустичними характеристиками лопатки вентилятора. На підставі використання даного методу виконано модифікації лопаток вентилятора та проведено порівняння з стандартним пером лопатки вентилятора. У роботі проаналізовано результати розрахунку математичної моделі ступені вентилятора ТРДД, виконаних з метою визначення впливу форми лопатки на аероакустичні характеристики вентилятора. Виконано порівняння результатів експерименту проведеного ДП "Івченко Прогрес" з результатами моделювання, для визначення адекватності отримуваних даних. З використанням даної методики дослідження аероакустичних даних розроблено рекомендації для покращення характеристик ступені вентилятора.

55.11.18.0483/0218U001263

Розробка наукових основ доводки конструкцій і систем високофорсованих вітчизняних

дизелів для забезпечення їх високих техніко-економічних показників: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний університет"; Керівник Пильов Володимир Олександрович. – ДР 0115U000511. УДК 621.436.

318 с.

Об'єкт дослідження - фізико-механічні процеси, напружено-деформований стан деталей і контактуючих зміцнених поверхонь деталей ДВЗ, особливості перебігу робочого процесу при доводці техніко-економічних показників високофорсованих дизелів. Мета дослідження - створити теоретичну базу для впровадження технологічних рішень, що забезпечують підвищення ресурсу і рівня екологізації транспортних високофорсованих дизелів вітчизняного виробництва. Методи дослідження - теоретичні і експериментальні, розроблення і удосконалення принципів та засобів зміцнення та теплоізоляції найбільш відповідальних деталей двигунів. Актуальність дослідження пов'язана з підвищенням ресурсу і рівня екологізації транспортних високофорсованих дизелів вітчизняного виробництва за рахунок реалізації принципово нового комплексного підходу до удосконалення фізико-механічних і робочих процесів. Запропоновано нові рішення щодо створення теоретичної бази для підвищення техніко-економічних показників вітчизняних дизелів, в тому числі, для ДВЗ бронетанкової техніки. Проведено фізичне і математичне моделювання процесів в сполученнях деталей, формалізація структурної та параметричної оптимізації конструкторсько-технологічних рішень зміцнених деталей дизелів. Встановлено особливості автоматичного управління тепловим станом клапанного вузла. Запропоновано заходи для забезпечення заданого рівня теплонапруженості поршня.

55.43 Автомобілебудування

55.11.18.0484/0518U000267

Клименко Валерій Іванович. Теоретичні основи створення та вдосконалення пневматичних апаратів гальмівного керування, підвіски та зчеплення автотранспортних засобів: Дис... д.т.н. /Харківський національний автомобільно-дорожній університет. – Захищена 30.10.2018. УДК 629.3.017+681.523.5.

563 с.: 18 табл., 324 іл. – Бібліогр.: 359 назв.

Дисертація присвячена вирішенню проблеми підвищення безпеки руху автотранспортних засобів, поліпшенню їх плавності ходу, а також поліпшенню ергономічних показників привода керування зчепленням на основі системного підходу до проектування, виробництва і експлуатації, що є основою створення та вдосконалення пневматичних апаратів гальмівного керування, підвіски та зчеплення автотранспортних засобів. Запропоновано метод розрахунку динаміки пневматичного гальмового привода для дослідження ланок пневматичного та електропневматичного гальмового привода з електронними модуляторами тиску. Вдосконалено пневматичний гальмовий привід причіпної ланки та враховано особливості процесу автоматичного гальмування у разі розриву живлячої магістралі привода. Доведено, що двоступінчатий регулятор рівня підлоги знижує динамічне нейтральне положення транспортного засобу і зменшує динамічний хід підвіски. Визначено раціональне співвідношення перерізів отворів пропонованого регулятора. Виконано дослідження процесу керування пневмогідролічним підсилювачем привода керування зчепленням дозволили вибрати раціональні параметри його характеристик. Практичне значення отриманих результатів підтверджено впровадженням запропонованих методів і підходів у серійне виробництво на автомобільних і автоагрегатних підприємствах та виробництвах.

55.11.18.0485/0518U000270

Абрамов Дмитрій Володимирович. Концепція покращення функціональної стабільності динамічних та енергоперетворюючих властивостей автомобілів: Дис... д.т.н. /Харківський національний автомобільно-дорожній університет. – Захищена 01.11.2018.

УДК 629.3.015+629.3.016.

480 с.: 22 табл., 159 іл. – Бібліогр.: 247 назв.

Дисертація присвячена вирішенню актуальної наукової проблеми підвищення функціональної стабільності автомобіля на основі розробки комплексного підходу, який об'єднує в систему оцінювання динамічних властивостей автомобілів на стадії проектування, зміну цих властивостей у процесі експлуатації, а також застосування моделі багатокомпонентного складного руху, що дозволяє розглядати загальну динаміку руху автомобілів у транспортному потоці. Розроблено підходи до оцінювання та покращення функціональної стабільності динамічних та енергоперетворюючих властивостей автомобіля. Запропоновано показник енергетичної ефективності автомобіля - енергетична економічність. Визначено додаткові витрати енергії, що обумовлені коливаннями тягової сили на ведучих колесах автомобілів. Визначено взаємозв'язок між кінематичними та динамічними параметрами ведучого колеса при його русі, що супроводжується коливаннями крутильного моменту. Виконано комп'ютерне моделювання впливу конструктивних та експлуатаційних чинників на аеродинамічні характеристики легкових автомобілів. Розвинуто метод оцінювання гранично досяжних показників тягово-швидкісних властивостей автомобілів. Проведено експериментальні дослідження впливу експлуатаційних чинників на динамічні властивості автомобілів.

55.11.18.0486/0218U001199

Розробка та виготовлення спеціалізованого броньованого автомобіля на базі сучасного позашляховика, шифр "Провідник": Заключний звіт /Державний науково-дослідний інститут МВС України; Керівник Диких Олександр Вікторович. – ДР 0116U000622. УДК 629.114.5.

44 с.

Об'єкт дослідження: нові базові шасі позашляховиків для переобладнання у спецавтомобіль для перевезення особового складу працівників Департамент "КОРД", Національної поліції. Мета роботи: визначення найбільш оптимальної моделі шасі позашляховика та підбір оптимальної комплектації для створення спецавтомобіля для перевезення особового складу працівників Департаменту "КОРД", Національної поліції, проведення технічного супроводу виготовлення дослідного зразка спецавтомобіля з подальшою переданою до дослідну експлуатацію в Департамент "КОРД", Національної поліції України. Результатом роботи є розробка технічної документації та створення узагальнених технічних вимог до спецавтомобіля на базі визначеного базового шасі.

55.11.18.0487/0218U001200

Розробка та виготовлення спеціалізованого автомобіля скритого бронювання для перевезення особового складу на базі мікроавтобусів вантажного та пасажирського виконання: Заключний звіт /Державний науково-дослідний інститут МВС України; Керівник Диких Олександр Вікторович. – ДР 0116U000626. УДК 629.114.5.

45 с.

Об'єкт дослідження: нові базові мікроавтобусні шасі пасажирського та вантажного виконання для переобладнання

у спецавтомобіль для перевезення особового складу працівників Департаменту "КОРД", Національної поліції. Мета роботи: визначення найбільш оптимальної моделі мікроавтобусного шасі та підбір оптимальної комплектації для створення спецавтомобіля для перевезення особового складу працівників Департаменту "КОРД", Національної поліції, проведення технічного супроводу виготовлення дослідного зразка спецавтомобіля з подальшою передачею у дослідну експлуатацію в Департамент "КОРД", Національної поліції України. Результатом роботи є розробка технічної документації та створення узагальнених технічних вимог до спецавтомобіля на базі визначеного базового шасі.

55.11.18.0488/0218U001201

Розробка та виготовлення спеціалізованого броньованого автомобіля для перевезення особового складу на базі шасі підвищеної прохідності: Заключний звіт /Державний науково-дослідний інститут МВС України; Керівник Диких Олександр Вікторович. – ДР 0116U000625. УДК 629.114.5.

50 с.

Об'єкт дослідження: нові базові шасі вантажних автомобілів підвищеної прохідності для переобладнання у спецавтомобіль для перевезення особового складу працівників Департаменту "КОРД" Національної поліції. Мета роботи: визначення найбільш оптимальної моделі вантажного шасі та підбір оптимальної комплектації для створення спецавтомобіля для перевезення особового складу працівників Департаменту "КОРД" Національної поліції, проведення технічного супроводу виготовлення дослідного зразка спецавтомобіля з подальшою передачею у дослідну експлуатацію в Департамент "КОРД" Національної поліції України. Результатом роботи є розробка технічної документації та створення узагальнених технічних вимог до спецавтомобіля на базі визначеного базового шасі.

55.47 Авіабудування

55.11.18.0489/0218U001219

Розроблення засобів еколого-економічної оптимізації багатокритеріальної оцінки збалансованого розвитку авіаційної діяльності в Україні : Заключний звіт /Національний авіаційний університет; Керівник Запорожець Олександр Іванович. – ДР 0115U002463. УДК 519.87:504.054(047.31).

141 с.

Предмет дослідження: обмеження впливу джерел та чинників авіаційної галузі на населення і довкілля, збалансований розвиток авіаційної галузі. Об'єкт дослідження: джерела та чинники техногенного впливу на довкілля в галузі цивільної авіації. Мета дослідження: удосконалення спроможності моделей оцінки пріоритетних чинників впливу авіаційної діяльності на довкілля, розроблення й обґрунтування методів багатокритеріальної оптимізації і зменшення впливу чинників, а також створення національної платформи аналізу і прогнозування політики розвитку авіаційної галузі та захисту навколишнього середовища. Наукове обґрунтування методів зниження впливу авіаційного транспорту на навколишнє середовище на основі оцінки несприятливих наслідків впливу авіаційного шуму, локальних і глобальних наслідків викидів забруднюючих речовин, ризику третьої сторони, електромагнітного випромінювання, відчуження земельних ділянок, забруднення ґрунтів і вод, вилучення відходів для забезпечення сталого розвитку національної авіації шляхом впровадження нових концепцій, принципів і методів охорони природи та раціонального природокористування в авіаційній галузі. Розроблено нові підходи щодо: - удосконалення моделі комплексної системи

оцінки (IsoBella, PolEmiCa, 3PRisk, EMISource, Globus) на основі проведених натурних експериментальних досліджень в аеропортах України та світу у 2010-2014 рр. та подальшого застосування нових рішень фундаментальних досліджень, в першу чергу із використанням методів та пакетів чисельної CFD моделювання; - розробки методів багатокритеріальної оптимізації багатofункціональної системи діяльності аеропорту та забезпечення польотів з урахуванням пріоритетних чинників впливу на довкілля, споживання природних ресурсів, економічних важелів їх регулювання; - створення моделі єдиної платформи (пакет прикладних програм, бази даних на основі ГІС) аналізу і прогнозування засобів політики для виконання завдань, що постають з нових політичних аспектів та наукових досягнень, і внесення їх у набір обчислювальних інструментів для дослідження ймовірних сценаріїв з метою порівняння ситуацій, де були б реалізовані різні стратегії розвитку галузі; - проведення декількох (принаймні одного для провідного аеропорту України) досліджень з оцінки та оптимізації впливу на довкілля за результатами вимірів і розрахунків у досліджуваному аеропорті для поточних/прогнозних стратегій розвитку авіаційного сектору і техніко-економічних досліджень, які стосуються природоохоронних цілей. Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.55 Комунальне машинобудування

55.11.18.0490/0218U001066

Розробка жаростійких і жароміцних керамічних композитів з малою питомою вагою для соплових лопаток, корпусів турбін та жарових труб камер згорання: Заключний звіт /Інститут надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України; Керівник Пріхна Тетяна Олексіївна. – ДР 0116U005541. УДК 666.3-135.

421 с.

У співпраці з фахівцями "Зоря"- "Машпроект" розроблялась технологія одержання металевих та двошарових металево-керамічних (на базі ZrO₂) покриттів на лопатки турбін. У задачі даного проекту входило дослідження структури покриттів, одержаних у різних умовах "Зорею"- "Машпроект". Проведені нами дослідження структури дозволили оптимізувати технології одержання керамічних та металевих покриттів на лопатки турбін, що підтверджено актом "Зорі"- "Машпроект". Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.57 Тракторне і сільськогосподарське машинобудування

55.11.18.0491/0418U000277

Войтов Антон Вікторович. Підвищення ефективності діагностування гідростатичних приводів сільськогосподарських машин за динамічними характеристиками під навантаженням: Дис... к.т.н. /Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка. – Захищена 22.03.2018.

УДК 621.891.

199 с.: 19 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 148 назв.

Дисертаційна робота спрямована на розробку методу діагностування гідростатичних приводів. Розроблено математичну модель гідропроводу, отримано диференціальні рівняння перехідного процесу в насосі і моторі, рішення яких дозволяє моделювати перехідний процес в часі. Обґрунтовано діагностичні параметри для визначення коефіцієнта подачі насоса і ККД мотора - швидкість збільшення тиску за насосом і швидкість збільшення кутової частоти обертання

ротора мотора, які забезпечують мінімальний коефіцієнт варіації і максимальну міру точності під час діагностування.

55.11.18.0492/0218U001342

Продовольчо-зернова безпека зі створенням екологобезпечних, ресурсозберігаючих, енергоощадних механізованих технологій збереження і обробки врожаю і одержання високоякісних насінневих матеріалів: Заключний звіт /Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка; Керівник Ольшанський Василь Павлович. – ДР 0116U004624. УДК УДК 631.362.3.

471 с.

Метою досліджень є науково-технічне обґрунтування, створення та впровадження в серійне вітчизняне виробництво сімейства екологобезпечних, ресурсозберігаючих, енергоощадних функціонально-стабільних, надійних, з найвищою продуктивністю і якістю технологічних процесів універсальних зернових сепараторів для забезпечення світового пріоритету України у виробництві та експорті зерна, для вирішення в сьогоденні та наперед важливої науково-технічної проблеми продовольчо-зернової безпеки держави. Для вирішення наукового завдання застосований підхід, що виявляється в обґрунтуванні параметрів процесів пневмо, віброрешетної, віброфрикційної та вібропневмовідцентрової сепарації зернових сумішей, як процесів нелінійної динаміки суцільних дво та трифазних, рідинних, гранульованих та бульбашково-псевдозріджених середовищ з реологічними законами, які враховують вплив в'язких, гідродинамічних, інерційних сил та конструктивних параметрів інтенсификаторів. Підвищення ефективності очищення ЗС від легких домішок шляхом використання багатократного очищення, яке втілюється створенням конусно-каскадної поверхні пневмосепаруючого пристрою з додатковими кільцевими зонами продувки; інтенсифікація процесу сегрегації шляхом збільшення пористості та швидкості пошарового руху зернової суміші, яка втілюється встановленням на робочій поверхні решіт розпушувачів у вигляді ребер та рифлів; збільшення просювальної здатності решет шляхом орієнтування зерен для западання в отвори, орієнтування зерен в самому отворі для його проходження та зменшення забиваємості отворів, яке втілюється створенням епіциклоїдних, пазових, кромчастих і об'ємних активаторів; інтенсифікація розділення насінневих сумішей за питомою вагою шляхом раціонального розрихлення та штучного гальмування шару суміші, яка втілюється застосуванням рифленої повітряпроникної поверхні з "косими" асиметричними рифлями; покращення очищення отворів циліндричних решіт від застряглих зерен шляхом копіювання виступів та впадин поверхні решета та його коливального і обертального рухів, яке втілюється розробкою роторно-кільцевого очисника з вільною установкою кілець на стійках ротора; підвищення ефективності очищення повітряного потоку шляхом регульованого проміжного відбору та відведення домішок, яке втілюється створенням пристрою з регульованим додатковим клапаном і відвідних П-подібних рукавів. Робота передається за кордон за договірною ціною.

58 ЯДЕРНА ТЕХНІКА

58.01 Загальні питання ядерної техніки

58.11.18.0493/0218U001078

Інформаційне забезпечення та науково-технічне супроводження пропозицій держав-учасниць міжнародного режиму експортного контролю "Група ядерних постачальників" (ГЯП) щодо змін і доповнень до керів-

них принципів та контрольних списків товарів режиму, а також Єдиного списку товарів подвійного використання: Заключний звіт /Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Давидовський Володимир Володимирович. – ДР 0117U003132. УДК 621.03:65.012.16, 341.238.

366 с.

Звіт про НДР: 328 с. - складається з вступу, 3 розділів, висновків, рекомендацій та додатку. Найбільш вагомі результати виконаної роботи: 1) Перекладено і досліджено найбільш актуальні пропозиції держав-учасниць ГЯП, що у цьому році обговорювались на засіданнях ГЯП, стосовно внесення змін до позицій 2.2. та 3.1. Тригерного списку ГЯП; а також позицій 4.В.1., 2.А.4. (нова позиція) та 3.В.6. Списку товарів подвійного використання ГЯП; 2) Запропоновано в основному підтримати зазначені зміни до існуючих позицій, крім позиції 2.2 Тригерного списку ГЯП, а також додати нові позиції, згідно з пропозиціями ГЯП; 3) З метою приведення національних контрольних списків у відповідність до останніх змін у режимних списках, зокрема списках ГЯП, а також в контексті переходу на нову модель списку ТПВ Європейського Союзу підготовлено Єдиний список ТПВ, готовий до затвердження Кабінетом Міністрів України.

58.11.18.0494/0218U001079

Інформаційне забезпечення та науково-технічне супроводження пропозицій держав-учасниць міжнародного режиму експортного контролю "Австралійська Група" (АГ) щодо змін і доповнень до керівних принципів та контрольних списків товарів режиму, а також Єдиного списку товарів подвійного використання: Заключний звіт /Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Давидовський Володимир Володимирович. – ДР 0117U003133. УДК 621.03:65.012.16, 341.238.

44 с.

Звіт про НДР: 44 с. - складається з вступу, 2 розділів, висновків, рекомендацій та додатку. Найбільш вагомі результати виконаної роботи: 1) Здійснено переклад і досліджено найбільш актуальні пропозиції держав-учасниць АГ, що у 2017 році обговорювались на засіданнях АГ. Запропоновано підтримати пропозиції щодо внесення *Vacillus cereus* біовар *anthracis* та уточненої термінології, що застосовується для генетичних елементів та ГМО, до контрольних списків Австралійської групи; 2) Рекомендовано підтримати продовження роботи віртуальної робочої групи щодо перегляду/оновлення параметрів аерозоль-генеруючих пристроїв, призначених для криплення на літальні апарати, зокрема таких, що зазначені у пунктах 9.а та 9.б нині діючих норм контролю (середній об'ємно-поверхневий діаметр початкової краплі менше, ніж 50 мк; швидкість розпилення препарату більше, ніж 2 л/хв).

59 ПРИЛАДОБУДУВАННЯ

59.37 Прилади для теплотехнічних і теплофізичних вимірювань

59.11.18.0495/0218U000989

Дослідження додаткових похибок ультразвукових витратомірів в умовах їх експлуатації: Заклучний звіт /Львівський національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Роман Віталій Іванович. – ДР 0115U004700. УДК 681.121/123; 532.57.

62 с.

Розроблено методику дослідження додаткової складової похибки вимірювання витрати ультразвукових витратомірів

зумовлену спотворенням структури потоку в умовах експлуатації. За результатами роботи цієї методики удосконалено математичні моделі двоканальних УЗВ (із та без пристрою підготовки потоку типу "Zanker") та надано рекомендації щодо їх інсталяції по відношенню до типових місцевих опорів; дані рекомендації дозволяють усунути вплив спотворення структури потоку до рівня регламентованого відповідними міжнародними та національними стандартами в ультразвуковій витратометрії.

61 ХІМІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ. ХІМІЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ

61.01 Загальні питання хімічної технології і хімічної промисловості

61.11.18.0496/0218U001268

Розробка теоретичних основ інтегрованих технологій для виробництва матеріалів подвійного призначення: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Товажнянський Леонід Леонідович. – ДР 0115U000516. УДК 66+66.013.6+66.02.001.

84 с.

Об'єктами дослідження є хіміко-технологічні системи процесів створення матеріалів подвійного призначення, а саме, матеріалів для виготовлення індивідуальних засобів протикульового захисту, рівень енергоспоживання технологічних процесів, кількість та якість викидного тепла. Мета роботи - створення теоретичних основ інтеграції процесів у виробництві матеріалів подвійного призначення, що дозволить суттєво зменшити споживання паливно-енергетичних ресурсів. Методи дослідження - математичне моделювання, інтеграція теплових процесів, інтеграція технологій. Новизна роботи полягає у відсутності світових аналогів проведених досліджень. Розроблено концепцію інтегрованої технології стадії прядіння у виробництві пара арамідного волокна. Розроблені та сформульовані рекомендації з рекуперації викидного тепла печей, холодильної установки та процесів сушіння. Розроблені та сформульовані рекомендації з використання інноваційних методів сушіння. Розроблено концепцію методу сушіння із використанням надвисокочастотного випромінювання та теплової помпи.

61.13 Процеси й апарати хімічної технології

61.11.18.0497/0418U000109

Хоменко Марина Олександрівна. Розробка біотехнологічного способу стимуляції заплідненості корів за використання нанокарбоксилатів мікроелементів: Дис... к.с.-г.н. /Білоцерківський національний аграрний університет. – Захищено на 27.12.2017.

УДК 606:63:636.4.082.

174 с.: 38 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 267 назв.

Об'єкт дослідження - вплив комплексів нанокарбоксилатів на відтворювальну функцію самок великої рогатої худоби. Мета дослідження - розробити біотехнологічний спосіб стимуляції заплідненості самок великої рогатої худоби та препарат і схеми його застосування. Методи досліджень - зоотехнічні, біотехнологічні, біохімічні, хімічні, клінічні, біометричні, економічні. Наукова новизна. Уперше встановлено, що Se₂ комплекс з Ge, Cu, Mn, Cr позитивно впливає на заплідненість корів. Встановлено, що розроблена біотехнологічна схема введення препарату Кватронан-Se самкам великої рогатої худоби у функціонально напружений період статевого циклу, а саме на 10-12-й день сприяє приживленню ембріонів. Уперше встановлено, що нанокарбоксилати

Ge, Se, Cu, Mn, Cr в одному комплексі проявляють синергічну дію і, за введення їх в лютеальну фазу, інтенсифікують функцію жовтого тіла, внаслідок чого підвищується вміст прогестерону. Впроваджено: отримано 2 патенти України на корисну модель, матеріали дисертації використовуються в освітньому процесі вищих навчальних закладів України. Сфера (галузь) використання: тваринництво

61.31 Технологія неорганічних речовин і продуктів

61.11.18.0498/0218U001258

Створення новітніх технологій наноструктурних матеріалів з підвищеним ресурсом, корозійним та механічним опором для виробів подвійного призначення: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Вєдь Марина Віталіївна. – ДР 0116U000920. УДК 621.35.

167 с.

Об'єкти дослідження - фізико-хімічні процеси формування наноструктурних матеріалів і покривів сплавами на основі металів підгрупи заліза і тугоплавких елементів. Мета роботи - Розробити методи керування і технологічні параметри фізико-хімічних процесів синтезу наноструктурних покривів багатокомпонентними сплавами для підвищення корозійної стійкості, мікротвердості та опору абразивному зношуванню маловуглецевих сталей і чавунів, забезпечення ефективного відновлення зношених деталей і обладнання подвійного призначення, здатних забезпечити виробництво наукоємної продукції на підприємствах машинобудування. Методи дослідження - лінійна вольтамперометрія, потенціометрія, імпедансометрія, сканівна електронна спектроскопія, атомно-силова мікроскопія, рентгеноспектральний мікроаналіз, рентгенофазовий аналіз, рентгенофлуоресцентний аналіз. За результатами досліджень визначено закономірності електросинтезу потрібних сплавів кобальту і заліза з тугоплавкими і рідкісними металами. Доведено, що гнучке управління складом синергетичних сплавів в широкому діапазоні концентрацій сплавотвірних компонентів досягається варіюванням складу електроліту, енергетичних і часових параметрів електролізу. Доведено доцільність використання імпульсного струму для співосадження металів тріади заліза із вольфрамом, молібденом і цирконієм та визначено вплив густини струму і співвідношення тривалості імпульсу та паузи на якість покривів і ефективність електролізу. Показано, що склад і морфологія поверхні покривів є чинниками їх функціональних властивостей, а саме зносо- та корозійної стійкості. Доведено, що потрібні покриви є переважно синергетичними, визначено вплив складових на структуру поверхні, шорсткість і хімічний опір одержаних матеріалів. Розроблено методологічні підходи до нанесення зносо- та корозійнотривких покривів варіюваної товщини на вироби різної конфігурації.

61.11.18.0499/0218U001269

Фізико-хімічні основи і методи для створення високоефективних технологій аміаку, нітратної кислоти та фосфоровмісних мінеральних добрив: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Лобойко Олексій Якович. – ДР 0115U000517. УДК 661.53; 661.56; 661.152.32.

390 с.

Об'єкт дослідження: процеси доконверсії CO (II) водяною парою та вторинної конденсації продукту у виробництві NH₃, каталітич. окиснення NH₃; вилучення металів Pt групи зі шламів та абсорбції NO_x в технології HNO₃; перероб-

ки Р-сировини HNO_3 з одержанням NPS добрив та рідких і біомінерал. концентрованих NP - добрив. Метою проекту є розробка теоретич. основ: доконверсії CO (II) та вторинної конденсації продукту у виробництві NH_3 ; вилучення металів Pt групи із Pt-вмісних шламів виробництва HNO_3 ; одержання рідких і біомінерал. концентрованих NP-добрив для створення конкурентоздатних, енергоощадних, екологоорієнтованих технологій NH_3 , HNO_3 та P-вмісних мінер. добрив. Методи дослідження: термодинамічний, хроматографічний, дериватографічний, рентгеноструктурний, атомної маспектроскопії. Встановлено вплив параметрів доконверсії CO (II) водяною паром на рівноважні склад та ступені перетворення учасників реакції. Встановлено вплив технолог. параметрів на втрати Pt каталізатора та механізм їх утворення, обґрунтовано стадії вилучення Pt, Pd та Rh із шламів виробництва HNO_3 . Встановлено раціон. параметри перетворення поживних сполук з водорозчинної до засвоєної форми за допомогою CO(NH_2) $_2$ та гуміного препарату. Визначено раціон. параметри гранулювання мінерал. добрив та показники ефективності тепло-масообміну конденсаційної колони.

61.51 Технологія переробки нафти і газу

61.11.18.0500/0218U001218

Визначення наукових основ та принципів виробництва високоефективних двофазних масло-парагазових мастильних матеріалів:

Заключний звіт /Національний авіаційний університет; Керівник Стельмах Олександр Устимович. – ДР 0115U002465. УДК 621.891.

199 с.

Об'єкт досліджень - процеси фазових перетворень змащувальної речовини у граничних шарах та в об'ємі, що виникають у конфузорних, перехідних та дифузійних областях трибоконтактів при терті в умовах граничного змащування. Мета роботи - визначення наукових основ та розробка системи принципів виробництва високоефективних двофазних масло-парагазових мастильних матеріалів на основі фундаментальних теоретично-експериментальних досліджень фазових переходів у граничних шарах у процесі тертя. Методи дослідження - метод диференційно-фазової профілометрії та профілографії для визначення об'ємної та просторової мікрогеометрії робочих поверхонь тертя; рентгеноспектральний метод оцінювання фізико-хімічних властивостей робочих поверхонь тертя; лабораторні методи дослідження робочих параметрів модельних трибосистем на випробувальних приладах та машинах тертя. Розроблені основні положення адгезійно-гідродинамічної (АГД) теорії та засад створення високоефективних масло-парагазових змащувальних матеріалів (МПЗМ). Визначені наукові основи та принципи виробництва високоефективних двофазних масло-парагазових мастильних матеріалів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.53 Технологія переробки твердих паливних копалин

61.11.18.0501/0218U001026

Аналіз роботи пилувальних котлів ТП-100 та ТПП-210А з урахуванням використання твердої біомаси та вибір оптимальної схеми з впровадження спільного спалювання біомаси та вугілля: Заключний звіт /Інститут вугільних енерготехнологій Національної академії наук України; Керівник Дунаєвська Наталія Іванівна. – ДР 0117U000964. УДК 662.7.

38 с.

Проаналізовано теплові схеми котлоагрегатів ТПП-210А та ТП-100, виконано тепловий розрахунок паливних котлів з врахуванням заміщення 10% теплової потужності твердою біомасою. Запропоновано оптимальні схеми з впровадження технології спільного спалювання біомаси та вугілля, що передбачають модернізацію паливних каналів подавання біомаси, а також спорудження окремої лінії приймання, обробки та транспортування останньої, що в кінцевому рахунку дозволить забезпечити процес надійного та безпечного спалювання.

61.57 Технологія природних високомолекулярних сполук

61.11.18.0502/0418U000440

Пастернак Олександр Олександрович. Удосконалення технології охолодження коксового газу дисперсними смоло- водо- конденсаційними сумішами: Дис... к.т.н. /ДП "Український державний науково-дослідний вуглехімічний інститут". – Захищена 24.05.2018.

УДК 66.092.89:665.94.

175 с.: 45 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 150 назв.

Дисертація присвячена теоретичним та експериментальним дослідженням процесів первинного охолодження коксового газу, які грають головну роль у забезпеченні чистоти газу на всіх стадіях його обробки. Первинний газовий холодильник з горизонтальними трубами є найбільш сучасним та розповсюдженим апаратом, для зниження гідравлічного опору якого розроблено періодичні операції пропарювання, розігріву гарячим коксовим газом та постійне зрошення смоло-конденсатною сумішшю. З метою поліпшення підготовки коксового газу до вилучення цінних хімічних продуктів коксування, в роботі розроблені пропозиції щодо вдосконалення технології непрямого охолодження за рахунок зрошення ПГХ новою промивною рідиною - водо-смоляною емульсією прямого типу з високою рухливістю і обмеженою стійкістю. Така промивна рідина не є джерелом утворення вторинних вуглеводневих відкладень в міжтрубному просторі ПГХ, особливо в зоні холодних секцій. Вперше науково обґрунтовано та доведено, що в традиційному способі промивки ПГХ при інтенсивному перемішуванні смоло-конденсатної суміші в інтервалі температур 50-70 °С, при вмісті смоли в суміші вище 40 %, можуть утворюватися емульсії зворотного типу ("вода в смолі"), що збільшує в'язкість системи, особливо при температурі нижче 50 °С. На підставі досліджень сформульовано основні вимоги до складу фізико-хімічної системи для збільшення ступеню охолодження коксового газу, забезпечення оптимального гідравлічного режиму апарату, запобігання утворенню вторинних відкладень і зниження вмісту в охолодженому коксовому газі нафталіну і смолянистих речовин. Вперше доведено, що для утворення емульсії прямого типу на основі кам'яновугільної смоли і водного конденсату коксового газу необхідно додавати емульгатор - розчин фенолятів натрію від знефенолювання поглинальної фракції. Вперше встановлено, що у порівнянні з кам'яновугільною смолою, в водо-смоляній емульсії прямого типу збільшується питоме насичення смоли нафталіном. Розроблена і випробувана в промислових умовах технологічна схема промивання міжтрубного газового простору ПГХ з горизонтальними трубами водо-смоляною емульсією прямого типу, що дозволило знизити температуру охолодження коксового газу, а також зменшити в 1,5-2,0 рази вміст в ньому смолянистих речовин і нафталіну. Матеріали дисертації також використовуються в учбовому процесі на спеціалізованих кафедрах НТУ "ХП", Національного університету "Львівська політехніка" та Донецького національного технічного університету. Ключові

слова: коксовий газ, первинний газовий холодильник з горизонтальними трубами, дисперсні системи, конденсат, смола кам'яноугільна, нафталін, емульсія пряма і зворотна.

61.71 Технологія виробництва продуктів побутової хімії

61.11.18.0503/0218U001154

Модифіковані наноглини для підвищення експлуатаційних характеристик вогнезахисних покриттів: Заклучний звіт /Інститут фізико-органічної хімії і вуглехімії ім. Л.М.Литвиненка; Керівник Вахітова Любов Миколаївна. – ДР 0115U003540. УДК 667.637.4:699.81.

120 с.

Об'єкт дослідження - вогнезахисні та тиксотропні характеристики водних та органорозчинних інтумесцентних систем для деревини. Мета дослідження - визначення впливу структури монтморилонітових глин на вогнезахисну ефективність та структурування інтумесцентних композицій складу співполімер етилену з вінілацетатом (стиролу з ізобутилметакрилатом)/поліфосфат амонію/меламін/пентаеритрит. Методи дослідження - ІЧ-спектроскопія, рентгенофазовий та термогравіметричний аналіз. Визначена вогнезахисна ефективність водних та органорозчинних інтумесцентних покриттів для деревини за ГОСТ 16363-98. Продемонстровано незначний ефект домішок монтморилоніту та його похідних у водну систему співполімер етилену з вінілацетатом/поліфосфат амонію/меламін/пентаеритрит та залежність вогнезахисної ефективності композиції зі співполімером стиролу з ізобутилметакрилатом від структури наноглини. Встановлено, що найменшу втрату маси та найнижчий показник температури вихідних газів забезпечує введення в композицію найбільш гідрофобної органоглини - монтморилоніту, модифікованого катіонами талового біс-гідроксietилметиламонія. Показано, що найкращі показники тиксотропності забезпечують натрієва форма монтморилоніту для водних фарб та монтморилоніт, модифікований катіонами талового біс-гідроксietилметиламонія, для органорозчинних фарб. За результатами досліджень розроблено рецептуру вогнезахисного інтумесцентного покриття для деревини з поліпшеними експлуатаційними та екологічними властивостями.

62 БІОТЕХНОЛОГІЯ

62.35 Технологічна біоенергетика

62.11.18.0504/0218U001044

Селекція штамів та оцінка накопичення ліпідів перспективними видами-продуцентами мікродоростей з колекції IBASU-A: Заклучний звіт /Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України; Керівник Царенко Петро Михайлович. – ДР 0113U004548. УДК 001.53:582.26/27:620.952.

33 с.

Започатковано колекцію видів біопродуцентів із 5 високопродуктивних та ліпідомісних штамів зелених кокоїдних водоростей, оптимізовано способи їх культивування. Розроблені рекомендації стосовно методів культивування, живильних середовищ та заходів, що підвищують продуктивність штамів та ліпідонакопичення дослідженими найперспективнішими штамми зелених водоростей колекції IBASU-A за умов екстенсивного та інтенсивного культивування, з урахуванням їхніх біологічних властивостей і таких стресових чинників, як дефіцит азоту, температурний режим, концентрація солей тощо.

62.37 Прикладна генетична інженерія

62.11.18.0505/0218U001147

Потенційні онкобілки і білки-супресори пухлин головного мозку та їхня взаємодія із сигнальними шляхами клітин: Заклучний звіт /Інститут молекулярної біології і генетики НАН України; Керівник Арешков Павло Олександрович, Авдєєв Станіслав Сергійович. – ДР 0112U003291. УДК 577.21:577.214.622 + 616-006.484.04.

71 с.

Об'єкт дослідження: пухлино-асоційовані білки CH3L1 та CH3L2 як активатори сигнальних каскадів. Метою проекту є з'ясування ролі взаємодії пухлино-асоційованих білків CH3L1 та CH3L2 з сигнальними каскадами MAPK/ERK1/2 та PI3K/AKT1 в набутті клітинами пухлинного та непухлинного походження проліферативних і інвазивних властивостей, а також пошук специфічних інгібіторів цих процесів. Методи дослідження - зворотна транскрипція-полімеразна ланцюгова реакція (ЗТ-ПЛР), культивування клітин ссавців та трансфекція, молекулярне клонування, Вестерн-блот аналіз, лазерна скануюча конфокальна мікроскопія, аналіз утворення клітинами колоній у напіврідкому середовищі, аналіз життєздатності клітин, імплантація клітин у мозок дорослих імункомпетентних щурів. Проект спрямований на вирішення однієї з фундаментальних проблем молекулярної біології - встановлення та характеристика механізмів злоякісної трансформації клітин. Для розуміння біології онкогенезу важливим є ідентифікація генів, які змінюють свою експресію під час розвитку пухлини. Раніше методами експресійної генетики ми виявили групу генів з підвищеною експресією в гліомах і дослідили онкогенні властивості CH3L1 та CH3L2 як генів з найбільш вираженою зміною експресії з цього списку. Подальша порівняльна характеристика відповідних псевдохітиназ людини CH3L1 та CH3L2 вказала, що ці споріднені білки мають протилежний ефекти на ріст ліній клітин пухлинного та непухлинного походження. Вперше було показано, що на відміну від мітоген-стимулюючої дії CH3L1, додавання рекомбінантного CH3L2 до безсироваткового середовища клітин ліній U-251 та 293 призводить до зупинки їхнього росту. Протипухлинна терапія, спрямована на одну мішень, має лише посередню ефективність насамперед внаслідок розходження і конвергентності сигнальних шляхів, асоційованих з високоінвазивними і ангіогенними властивостями злоякісних неоплазій. Виявлення і характеристика пухлино-асоційованих білків із ріст-модулюючими властивостями є актуальним завданням для сучасної біології раку через можливість їх використання в нових комбінованих підходах лікування. У цій роботі нами встановлено, що присутність як глікопротеїну CH3L1, так і рекомбінантного CH3L2 у поживному безсироватковому середовищі призводить до стимуляції фосфорильовання ключових ланок сигнальних каскадів MAPK та PI-3K - протеїнкіназ ERK1/2 і AKT1, відповідно, в клітинах ліній 239 та U-251. Проте, ріст-інгібуючий вплив CH3L2 опосередковується довгостроковим фосфорильованням ERK1/2, тоді як додавання мітоген-стимулюючого глікопротеїну CH3L1 призводить до короткотривалої активації цих кіназ. Аналіз локалізації активованих ERK1/2 в клітинах лінії 293 після обробки CH3L1 та CH3L2 засвідчив акумуляцію більшості фосфо-ERK1/2 в ядрі, тоді як у стимульованих цими білками клітинах лінії U-251 активовані форми протеїнкіназ локалізувалися в цитоплазмі. Це вказує на те, що внутрішньоклітинна локалізація фосфорильованих ERK1/2 за дії хітиназоподібних білків залежить від типу клітин. Окрім того, показано, що характерною рисою клітинного сигналіngu, індукованого CH3L1 та CH3L2, є взаємодія між MAPK та PI-3K каскадами, яка може бути залучена до реалізації функціональ-

них властивостей цих білків. Також було продемонстровано, що рецептор епідермального фактора росту (EGFR) та кіназа 1, яка регулює апоптозний сигнал (ASK1), можуть бути компонентами сигнальних каскадів, які опосередковують вплив SH3L1 та SH3L2 на клітини. Оскільки наші попередні результати аналізу злоякісної трансформації клітин кДНК SH3L1 вказали на те, що цей ген можна розглядати в якості нового потенційного онкогена, то була продовжена характеристика клітинної лінії 293, зі стабільною та ектопічною продукцією відповідного білку. Показано, що інтракраніальна імплантація клітин 293_SH3L1 призводить до утворення пухлин у головному мозку щурів за відсутності системної імуносупресії. На основі цих даних, нами запропоновано нову модель пухлини головного мозку, яка може бути використана для перевірки протипухлинних препаратів. Завдяки дослідним розробкам, лікарські препарати на основі олігонуклеотидів є перспективним напрямком сучасної онкології. Багато з них вже використовуються у клініці а їхня якість підвищується завдяки кінцевим етапам клінічних випробувань. Важливим інструментом вивчення біологічних ефектів генів та відповідних їм білків є маніпуляція рівнем їхньої експресії в клітинах із застосуванням молекул коротких інтерферуючих РНК (кіРНК). З метою перевірки можливості використання абераційної експресії SH3L1 як прогностичної ознаки, або терапевтичної мішені для комплексної терапії SH3L1-асоційованих пухлин, в ході виконання НДР нами були використані дві кіРНК, які відповідають послідовності мРНК SH3L1 на межі 6-го і 7-го екзонів та 10-го екзону, відповідно. Експериментальні дані вказують, що пригнічення продукції глікопротеїну SH3L1 специфічними короткими інтерферуючими РНК (кіРНК) призводить до супресії ознак злоякісної трансформації клітин 293_SH3L1. Більш того, використання кіРНК_SH3L1 в комбінації з обробкою клітин антагоністами брадикініну чи похідними 4-тіазолідинонів, потенційними протипухлинними препаратами з широким спектром біологічних властивостей, має наслідком посилення цитотоксичного ефекту. Одержані результати суттєво розширюють існуючі уявлення про біологічні властивості генів SH3L1 і SH3L2 та відповідних їм білкових продуктів насамперед у виникненні та

прогресії злоякісних пухлин, зокрема гліом, а також дозволяють розглядати їх в якості мішеней при розробці нових терапевтичних підходів лікування асоційованих з ними захворювань.

64 ЛЕГКА ПРОМИСЛОВІСТЬ

64.33 Швейна промисловість

64.11.18.0506/0518U000240

Захаркевич Оксана Василівна. Розвиток наукових основ забезпечення гнучкості конструкторсько-технологічної підготовки швейного виробництва із застосуванням експертних систем: Дис... д.т.н. /Херсонський національний технічний університет. – Захищена 17.10.2018.

УДК 687.016.5:004.891.2.

262 с.: 119 табл., 119 іл. – Бібліогр.: 342 назви.

Об'єкт дослідження – процес забезпечення гнучкості конструкторсько-технологічної підготовки швейного виробництва із застосуванням експертних систем. Мета роботи – розвиток наукових основ забезпечення гнучкості конструкторсько-технологічної підготовки швейного виробництва для підвищення конкурентоздатності продукції із застосуванням експертних систем. Методи дослідження – методи кластерного і факторного аналізів, морфологічного аналізу, методи чисельного розв'язання рівнянь та систем лінійних рівнянь, методи імітаційного моделювання, методи тривимірної проектування віртуальних моделей. Виріше-

но проблему розвитку наукових основ гнучкої переорієнтації конструкторсько-технологічної підготовки виробництва, яка ґрунтується на евристичних прийомах методів типового проектування типологічних рядів одягу із застосуванням експертних систем в умовах швидкої зміни проектних ситуацій. Галузь використання – швейна промисловість.

64.41 Взуттєва промисловість

64.11.18.0507/0418U000076

Пруднікова Наталія Дмитрівна. Розробка масажних устілок та взуття з використанням кісточок плодкових рослин: Дис... к.т.н. /Київський національний університет технологій та дизайну. – Захищена 27.12.2017.

УДК [685.34.073.32:615.82]:581.6(043).

163 с.: 35 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 102 назви.

Дисертація присвячена розробці конструкції і технології виготовлення масажних устілок та взуття на основі комплексних досліджень властивостей кісточок плодкових рослин та їх впливу на рефлекторні точки стопи для покращення загального стану здоров'я людини. Оцінено тиск кісточок плодкових рослин на плантарну поверхню стопи в залежності від виду та скупченості їх розміщення у масажній устілці та доведено, що створений кісточками масажний ефект знаходиться в межах тиску, створеного пальцями масажиста на рефлекторні точки стопи. Визначено показники гігієнічних властивостей розроблених масажних устілок та взуття, які цілком відповідають нормативним і свідчать про створення комфортних умов для споживача. За результатами дослідження розподілу навантаження по плантарній поверхні стопи з використанням масажних устілок та взуття з наповнювачем у вигляді кісточок плодкових рослин встановлена відсутність порушення положення тіла людини. Доведено, що використання масажних устілок та взуття покращує показники функціонального стану та працездатності людей, поліпшує кровообіг у нижніх кінцівках, тобто сприяє зменшенню симптомів гіподинамії. Результати роботи впроваджено у виробництво на СП "РІФ-1" м. Київ.

65 ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ

65.33 Хлібопекарська і макаронна промисловість

65.11.18.0508/0218U001303

Розробка кондитерських виробів для фітнесу: Заключний звіт /Національний університет харчових технологій; Керівник Корецька Ірина Львівна. – ДР 0115U006066. УДК 664.68:796.

44 с.

Об'єкт дослідження - борошняні кондитерські вироби. Предмет дослідження - харчування спортсменів. Мета роботи - створення нових кондитерських виробів для людей, що займаються фітнесом. Метод дослідження - аналітичний та емпіричний аналіз. Добові енергозатрати організму складаються з витрат енергії на основний обмін; виконання фізичної праці; споживання їжі та її перетравлення; підтримання постійної температури тіла. У середньому витрати енергії на основний обмін становлять приблизно 4 кДж/год або 1 ккал/год на 1 кг маси тіла. Але на основний обмін впливає стать людини та її вік. Чим вік більший, тим менше необхідно енергії для основного обміну. У чоловіків величина енергії основного обміну більша, ніж у жінок. При розробленні рекомендацій по раціональному харчуванню наука про харчування враховує всі зміни умов життя сучасної людини, пов'язані з технічним прогресом, зменшенням фізичної праці та збільшенням психологічних навантажень.

Якщо розглядати ще один аспект якісного харчування, треба сказати про біологічну цінність їжі. Термін "біологічна цінність" відображає якість білкових компонентів продукту, його перетравлюваність і ступінь збалансованості амінокислотного складу, а також вміст у ньому корисних елементів для здійснення процесів основного обміну речовин в організмі: вітамінів, мінеральних речовин, необхідних жирних кислот - лінолевої, ліноленової, арахідонової. У природі не існує продуктів, які б містили всі перераховані елементи їжі в потрібному співвідношенні, але за ними має бути збалансований весь добовий раціон. Поняття "біологічної цінності" включає в себе також вплив продуктів, що споживаються, на нервову, серцево-судинну, травну та інші системи організму, на здатність його до опору інфекційним захворюванням. За результатами виконання наукової роботи розроблено ряд рецептур на печиво "Хрестики-нулики" з маком; "Хрестики-нулики" з кунжутом; "Мальвіна" з какао; "Листочок"; "Мальвіна" з вершковим смаком" та розрахований хімічний склад розроблених продуктів. Робота передається за кордон за договірною ціною.

66 ЛІСОВА І ДЕРЕВООБРОБНА ПРОМИСЛОВІСТЬ

66.29 Технологія й устаткування для обробки деревини

66.11.18.0509/0418U000307

Флуд Любомир Олегович. Обґрунтування критерію міцності деревини в процесі сушіння як анізотропного матеріалу: Дис... к.т.н. /Національний лісотехнічний університет України. – Захищена 25.04.2008.

УДК 674.047.

117 с.: 9 табл., 38 іл. – Бібліогр.: 100 назв.

Об'єкт дослідження - міцність деревини. Мета - обґрунтування критерію короткочасної міцності деревини для визначення граничних напружень та допустимого перепаду вологи у висушуваних пиломатеріалах. Методи - методи механіки суцільних середовищ та теорії тепломасоперенесення; метод Рітца для визначення допустимих перепадів вологи та граничних напружень у пиломатеріалах з плоским напруженим станом у тангентально-радіальній площині структурної симетрії; експериментальні статичні методи для визначення меж міцності анізотропних матеріалів у напрямках структурної симетрії; інтерполяційні і статистичні методи для обробки результатів експериментальних вимірювань; оптичний та кондуктометричний методи контролю поточного вологісного стану пласті та центрального шару у висушуваному пиломатеріалі. Наукова новизна. Вперше виявлено, що плоский граничний напружений стан у тангентально-радіальній площині структурної симетрії деревини листяних порід задовільно описується критерієм міцності Ашкеназі О.К., а деревини хвойних порід - критерієм Гольденблата-Копнова; побудовано нову математичну модель для визначення полів граничних напружень у тангентальних пиломатеріалах з деревини хвойних та листяних порід; вперше встановлено, що у пласті пиломатеріалу з нерівномірно розподіленими полями вологи граничний напружений стан є одно-вісним напруженим станом розтягу, а у центральному шарі - двовісним напруженим станом; виведено нові формули для визначення допустимих перепадів вологи у тангентальних пиломатеріалах з параболічним та косинусоїдальними розподілами полів вологи за їх товщиною. Практичне значення. Запропоновано новий спосіб неруйнівного контролю різниці допустимих та фактичних перепадів вологи у пиломатеріалах зі змінними нерівномірно-розподіленими полями вологи, який дає змогу своєчасно виявляти небезпечні щодо зниже-

ння показників якості граничні значення полів напружень у деревині. Результати дисертаційної роботи, а саме запропонований спосіб неруйнівного контролю різниці допустимого та фактичного перепаду вологи у процесі сушіння пиломатеріалів хвойних порід впроваджені на ТзОВ "Оскар-паркет" м. Львів. Галузь використання: технологія деревообробки та виготовлення виробів з деревини.

66.11.18.0510/0418U000312

Криштапович Володимир Іванович. Закономірності впливу неізотермічного вологоперенесення на структурно-механічні властивості деревини: Дис... к.т.н. /Національний лісотехнічний університет України. – Захищена 25.04.2008.

УДК 674.047.

148 с.: 10 табл., 35 іл. – Бібліогр.: 217 назв.

Об'єкт дослідження - деформативність деревини в умовах неізотермічного вологоперенесення (на прикладі сосни та ялини). Мета - визначення характеристик реологічної поведінки та прогнозування закономірностей деформаційно-релаксаційних процесів деревини в умовах зміни температури й вологості. Методи - методи механіки спадкових середовищ для побудови математичних моделей; експериментальні статичні методи для визначення реологічних властивостей деревини; метод чисельного інтегрування, апроксимаційні методи та методи математичної статистики для опрацювання експериментальних даних із використанням програмно-алгоритмічних засобів; методи фізичних аналогій для прогнозування деформативності деревини. Наукова новизна. Побудовано нову математичну модель визначення в'язкопружного стану деревини зі змінним вологовмістом, яка на відміну від інших враховує пружні і в'язкопружні деформації та деформації, що зумовлені всиханням та механізмом сорбції повзучості. Вперше визначено функції реологічної поведінки деревини залежно від напрямів структурної анізотропії в умовах зміни температури та вологості, які дозволяють у межах моделі кількісно описати і прогнозувати процеси повзучості та релаксації деревини з врахуванням механізму переродження деформацій. Дістав подальший розвиток та отримав обґрунтування метод фізичних аналогій стосовно прогнозування повзучості деревини вздовж волокон в умовах зміни температури й вологості, що дозволяє за результатами короткочасних досліджень прогнозувати реологічні властивості обмеженої повзучості на довготривалий час. Побудовано алгоритми та встановлено нові закономірності зміни функцій часового температурно-вологісного зсуву; Встановлено, що вплив температурно-вологісних умов враховується змінними параметрами моделей, що дозволяє кількісно виразити закономірності в'язкопружного деформування деревини залежно до конкретних режимів взаємодії. Це дає можливість прогнозувати деформаційно-релаксаційні властивості деревини та розраховувати часові залежності деформації і релаксації напружень на базі визначених моделей без проведення відповідних експериментальних досліджень у широкому діапазоні зміни температурної вологості. Практичне значення. Розроблені алгоритми та програмне забезпечення дозволять за наявними експериментальними даними кривих повзучості визначити параметри реологічної поведінки деревини у напрямках анізотропії залежно від зміни температури й вологості. Встановлені функції часового зсуву та отримані розрахункові залежності визначення складових деформацій деревини, часів релаксації можуть бути використані для прогнозування реологічних властивостей деревини за різних умов зміни температури й вологості, зокрема, для визначення деформативності з'єднань деревини при обробленні поверхні. Результати дисертаційної роботи використано на ВКФ "Леда С-Україна" (м. Хуст, Закарпатська область.) для визначен-

ння механічних характеристик та напружено-деформівного стану деревини у процесі сушіння, що дає змогу обґрунтувати вибір технологічних параметрів для забезпечення необхідної якості продукції (згідно акту від 20.06.2017р.). Результати наукових досліджень використано та відображено у програмах навчальних дисциплін кафедри автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій Національного лісотехнічного університету України: "Ідентифікація та моделювання технологічних процесів", "Контроль якості та методи неруйнівного контролю" для підготовки бакалаврів та магістрів (згідно акту від 19.07.2017 р.). Галузь використання: технологія деревообробки та виготовлення виробів з деревини.

66.33 Виробництво столярно-будівельних виробів

66.11.18.0511/0418U000308

Безкоровайний Андрій Григорович. Підвищення ефективності виготовлення порожнистих клеєних елементів столярних виробів:

Дис... к.т.н. /Національний лісотехнічний університет України. – Захищена 24.04.2018.

УДК 674.214*674.419.

277 с.: 11 табл., 66 іл. – Бібліогр.: 125 назв.

Об'єкт дослідження - порожнистий клеєний брус для столярних виробів. Мета: удосконалення технологічного процесу виготовлення порожнистих клеєних елементів перспективних конструкцій, верифікація їхніх основних механічних і теплофізичних характеристик та оцінка еколого-економічної ефективності запропонованих заходів. Методи дослідження: механічний; математичної статистики; електро-теплових аналогій; "потрійного шару"; розрахунково-аналітичний. Наукова новизна: набув подальшого розвитку напрям наукових досліджень зі створення ощадливих технологій виготовлення клеєних конструкцій з деревини для різних елементів столярних виробів. Вперше отримано аналітичні вирази для еквівалентної теплопровідності порожнистих клеєних брусів з урахуванням впливу їхніх розмірів, густини і вологості деревини, конвекції та випромінювання. Використання цих виразів дасть змогу прогнозувати теплофізичні характеристики порожнистих клеєних брусів ще на етапі їхнього проектування та контролювати у процесах виготовлення та експлуатації. Отримано нові регресійні залежності для оцінки температур внутрішніх шарів і вологості у порожнині порожнистих клеєних брусів, які є функціями різниці температур їх поверхонь, що створює підстави для реалізації неруйнівного контролю теплофізичних характеристик порожнистих брусів у виробничих умовах та під час експлуатації. Запропоновано нове формулювання задачі вибору раціональної конструкції порожнистих клеєних брусів як задачі мінімізації об'єму деревини з урахуванням конструкційних, механічних і теплофізичних обмежень, що визначаються вимогами до столярних виробів із порожнистих клеєних брусів. Практичне значення: розроблено раціональні конструкції порожнистих клеєних брусів з урахуванням конструкційних особливостей столярних виробів із симетричним та несиметричним розміщенням порожнини відносно поперечного перетину. Результати дослідження основних механічних та теплофізичних характеристик свідчать про придатність порожнистих клеєних брусів до експлуатації, а розрахунок витрат деревинної сировини та клейових матеріалів на виготовлення цих брусів - про можливість забезпечення економії сировини та матеріалів. Удосконалено методіку експериментального визначення теплової активності порожнистих клеєних брусів, що дає змогу контролювати їхні теплофізичні характеристики ще на етапі виготовлення. Удоско-

налено методіку оцінки еколого-економічної ефективності виготовлення порожнистих клеєних брусів, реалізація якої сприятиме вибору раціонального варіанту технологічного процесу їхнього виготовлення. Розроблено та реалізовано у виробничих умовах удосконалену технологію виготовлення порожнистих клеєних брусів для різних елементів столярних виробів (ТзОВ "Будсервіс ЛТД" (м. Тернопіль, акт від 12.12.2017 р.)). Пріоритет отриманих результатів щодо конструкцій тришарових профільних брусів для виготовлення віконних блоків із склопакетами та порожнистих тришарових клеєних брусів для виготовлення віконних та балконних блоків підтверджено патентами України на корисну модель. Отримані результати дисертаційної роботи використовуються у навчальних дисциплінах "Технологія столярних виробів", "Проектування дерев'яних будівельних конструкцій і елементів" (для підготовки бакалаврів напряму "Деревооброблювальні технології"), "Технологія дерев'яного домобудування", "Проектування світлопрозорих конструкцій" (для підготовки магістрів спеціальностей "Технології деревообробки" та "Технології виробів з деревини"), які викладаються у НЛТУ України (Акт від 01.06.2017 р.). Галузь використання: технологія деревообробки та виготовлення виробів з деревини, зокрема столярно-будівельних виробів.

66.37 Виробництво меблів

66.11.18.0512/0418U000338

Пилипів Ігор Зеновійович. Закономірності формування криволінійних елементів меблевих виробів з використанням волокнистих плит:

Дис... к.т.н. /Національний лісотехнічний університет України. – Захищена 24.04.2008.

УДК 674.817.

175 с.: 14 табл., 45 іл. – Бібліогр.: 217 назв.

Об'єкт дослідження - технологія виготовлення криволінійних елементів меблевих виробів із волокнистих плит. Мета - розроблення технології формування криволінійних елементів меблевих виробів з використанням волокнистих плит, обґрунтування вибору окремих параметрів та режимів процесу. Методи - експериментальні для проведення досліджень і випробовувань відповідно до розроблених методик; математичної статистики для перевірки статистичних гіпотез та аналізу результатів експериментальних досліджень; метод згідно центрального згину стрижня для розроблення математичної моделі; метод згину при нелінійності напружень (невідповідності закону Гука) та метод розрахунку конструкцій за граничними станами для реалізації моделей; апроксимаційні та інтерполяційні методи для опрацювання експериментальних даних; об'єктно-орієнтованого програмування для створення програмного забезпечення. Наукова новизна. Набув розвитку новий напрям виготовлення криволінійних елементів із тонких волокнистих плит, використання яких дозволяє формувати криволінійні елементи, що за своїми якісними показниками не поступаються виготовленим за існуючими технологіями. Отримані мінімальні радіуси гнуття волокнистих плит різної товщини. Встановлено вплив зволоження та оптимальний час витримки до формування гнуклеєних елементів. Вперше визначено нові математичні залежності, що описують величину зусиль, необхідну для формування криволінійних елементів із волокнистих плит та вибору гнутаючого обладнання. Практичне значення. Практичне значення результатів роботи полягає у розробці методик визначення мінімальних радіусів гнуття та формостійкості. В результаті досліджень запропоновано нові технологічні та конструкційні рішення пристроїв для гнуття і пресування гнуклеєних елементів. Розроблено алгоритм та реалізовано програму для визначення допустимих радіусів, залежно від кількості шарів плит, товщини

і зволоження. Результати дисертаційної роботи впроваджено на ПП "Догма" (м. Львів вул. Любінська 92) для виконання проектів та виготовлення меблевих виробів (акт від 24.07.2014) та ПП "Теодор" (с. Уличне Дрогобицького р-ну, акт від 19.05.2015). Галузь використання: деревообробка.

67 БУДІВНИЦТВО. АРХІТЕКТУРА

67.01 Загальні питання будівництва

67.11.18.0513/0218U001316

Розробка науково-прикладних і технологічних рішень із створення новітніх високо-ефективних оборонних споруд на основі довгострокової інтелектуальної вогневої системи: Заключний звіт /Київський національний університет будівництва і архітектури; Керівник Товбич Валерій Васильович. – ДР 0116U000844. УДК 725.18.

74 с.

Розробка і раціоналізація методологічних засад проектування будівельних конструкцій спеціального призначення для розміщення пристрою, що поєднує дистанційно і автоматично керовані відеокамери, стрілецьку зброю і комп'ютер з заданими об'ємно-просторовими властивостями Робота передається за кордон за договірною ціною.

67.07 Архітектура

67.11.18.0514/0218U001224

Розроблення методології екологічного дизайну як євроінтеграційного чинника господарського комплексу України і заходів з її реалізації: Заключний звіт /Національний авіаційний університет; Керівник Свірко Володимир Олександрович. – ДР 0116U004633. УДК 74.01.09.

150 с.

Об'єкт дослідження: екологічні концепції; законодавчі, нормативні міжнародні і вітчизняні дизайн-ергономічні документи в їхньому зв'язку з екологічною проблематикою; методологія і методи дизайн-ергономічного проектування об'єктів матеріальної культури з урахуванням екологічного чинника. Предмет дослідження: структура зв'язків об'єктів дизайну та природного середовища; нові форми та методи дизайн-проекування; чинники, що розкривають інноваційний людиноцентричний зміст екологічного дизайну, нормативна документація з екодизайну. Мета - розроблення принципів і методології екологічного дизайну як важливого євроінтеграційного чинника України, стратегічного напрямку підвищення якості життєдіяльності. Робота розповсюджується за договірною ціною.

67.09 Будівельні матеріали і вироби

67.11.18.0515/0418U000188

Барабаш Олена Сергіївна. Модифіковані поверхнево-активними речовинами епоксидні матеріали будівельного призначення з покращеним комплексом властивостей: Дис... к.т.н. /Харківський національний університет будівництва та архітектури. – Захищена 15.02.2018.

УДК 691.678.544.

269 с.: 58 табл., 38 іл. – Бібліогр.: 277 назв.

Дисертаційна робота присвячена розробці епоксидних зв'язуючих та композиційних матеріалів будівельного призначення на їх основі з покращеними технологічними, адгезійними і фізико-механічними властивостями, стійких до дії кліматичних факторів і агресивних середовищ. Запропоновано і обґрунтовано комплексне модифікування епоксидних зв'язуючих малими домішками

поверхнево-активних речовин та реакційно здатними олігомерами. Вивчено вплив природи ПАР та КОС на технологічні, структурні, фізико-механічні, адгезійно-міцнісні властивості епоксидних композицій. На підставі розрахунків і комп'ютерного моделювання наліччепіричним методом визначено енергії міжмолекулярної взаємодії ПАР з олігомером ЕД-20 та встановлено деякі закономірності зміни реологічних властивостей, змочувальної здатності і процесу твердіння епоксидних композицій від хімічної природи ПАР. Вивчено вплив ПАР і КОС на поверхневу енергію та роботу адгезії затверділих епоксидних зв'язуючих та взаємозв'язок цих величин із адгезійною міцністю полімерів до скла і сталі. Встановлено, що додавання 0,5 мас. ч. ПАР і КОС дозволяє суттєво знизити в'язкість епоксидолігомерів, покращити змочувальну здатність, а також покращити структурні і захисні властивості епоксиолігомерів, але суттєво впливає на їх адгезійно-міцнісні і фізико-механічні властивості. Показано, що додавання Лапролату-803 значно покращує зносостійкість, міцність при вигині та ударну в'язкість полімеру, адгезійну міцність епоксидного зв'язуючого до різних поверхонь, але недостатньо ефективно знижує в'язкість, не значно покращує змочувальну здатність, погіршує стійкість полімеру до рідких середовищ. Визначено закономірності впливу співвідношення РЗО та ПАР на адгезію епоксидних композицій до скла і сталі. Для цього використано повний факторний експеримент і побудовано поверхні відгуку. Також вивчено кислотно-основні властивості поверхні використовуваних наповнювачів та їх вплив на кінетику твердіння епоксидних зв'язуючих. На основі обраних композицій розроблено: покриття для захисту деревини, металу та бетонних поверхонь, стійкі в умовах експлуатації та до дії агресивних середовищ; склад для застосування в якості клею для тришарових плит OSB та пінополістиролу; склад для використання його в якості зв'язуючого для склопластиків. Проведено дослідження щодо впливу атмосферних та кліматичних умов експлуатації на довговічність отриманих полімерних композиційних матеріалів.

67.11.18.0516/0418U000273

Каверин Костянтин Олександрович. Високоміцні легкі бетони на основі портландцементу, модифікованого комплексними органо-кремнеземистими добавками: Дис... к.т.н. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 29.03.2018.

УДК 666.973; 691.327.32.

187 с.: 31 табл., 39 іл. – Бібліогр.: 175 назв.

Об'єкт досліджень - процеси структуроутворення керамзитобетонних сумішей та легких високоміцних бетонів на їх основі, отриманих з використанням портландцементу, модифікованого органо-кремнеземистими добавками. Предмет досліджень - високоміцні легкі керамзитобетони на основі портландцементу, модифікованого комплексною органо-кремнеземистою добавкою. Методи досліджень - сучасні методи фізико-хімічного аналізу; статистичні методи планування експерименту. Новизна - теоретично обґрунтовано і експериментально підтверджено доцільність введення комплексної органо-кремнеземистої добавки на основі полікарбонатного суперпластифікатора та мікрокремнезему, в тому числі тонкомеленого трепелу, до складу легких керамзитобетонних сумішей та доведено, що введення даної комплексної добавки дозволяє оптимізувати структуру високоміцного легкого керамзитобетону на нано- та мікрорівні і забезпечує підвищення міцності при стиску керамзитобетону до 60...68%, морозостійкості на 200%, водонепроникності на 37%, корозійної стійкості на 7,5...24%, а також зменшення відносної деформації усадки на 16...19% порівняно з бездобавочним складом. Встановлено, що при введенні ком-

плексної органо-кремнеземистої добавки до портландцементу має місце збільшення кількості низькоосновних гідросилікатів кальцію, а також з часом фіксуються зародки гідрогранатів та плазоліту, які є кристалохімічно подібними вищевказаним сполукам, що в свою чергу, забезпечує отримання щільної і високоміцної структури цементного каменю. Результати роботи впроваджено у виробництво будівельних матеріалів. Визначена техніко-економічна доцільність розробки. Галузь - будівництво.

67.11.18.0517/0218U001308

Фізико-хімічні основи створення геоцементів і покриттів на їх основі для захисту бетону від корозії: Заключний звіт /Київський національний університет будівництва і архітектури; Керівник Гузій Сергій Григорович. – ДР 0115U000332. УДК УДК 691.667.

128 с.

Використання відомих закономірностей щодо направленої формування в мікроструктурі матриці фаз, які відповідають заданим властивостям матеріалу, дозволило за рахунок керованих золь-гель синтезу та енергетичних впливів, синтезувати на нанорівні в геоцементі складу $(0,8\text{Na}_2\text{O}+0,2\text{K}_2\text{O})\cdot\text{Al}_2\text{O}_3\cdot 4,5\text{SiO}_2\cdot n\text{H}_2\text{O}$ фаз – Нагейландиту, К-гейландиту та філіпситу, здатних утворювати корозійностійкий алюмосилікатний каркас до дії сильно агресивних середовищ. Проаналізовано вплив складу покриттів на їх технологічні властивості розчинової суміші та експлуатаційні властивості покриття. Досліджено вплив складу захисних геоцементних покриттів на корозійну стійкість зразків захищеного бетону.

67.11.18.0518/0218U001313

Розробка вогнезахисних покриттів на основі органо-мінеральних в'язучих для дерев'яних будівельних конструкцій та вивчення їх властивостей: Заключний звіт /Київський національний університет будівництва і архітектури; Керівник Цапко Юрій Володимирович. – ДР 0116U000841. УДК УДК 691.667.

140 с.

Розроблено концепцію структуроутворення в органо-мінеральній вогнезахисній композиції, у відповідності до якої процес проходить в три стадії: перша – синтез гідроалюмофосфатів, гідроалюмомагнієвих фосфатів та фосфатів титану; друга – утворення пінококсової структури за рахунок розкладання поліфосфату амонію з виділенням фосфорної кислоти; яка спонукає до термічного розкладу пентаеритру або діпентаеритру з утворенням сажі та меламіну, що розкладається з виділенням негорючих газів, які змушують сажу пінитися; третя – термічна деструкція гідратних неорганічних фаз в безводні, здатних за високих температур армувати шар пінококсу та підвищити його спроможність чинити опір перемінним тепловим потокам.

67.11.18.0519/0218U001314

Розробка особливошвидкотверднучих високоміцних лужних цементів та бетонів на їх основі спеціального призначення і основи технології їх виготовлення і застосування: Заключний звіт /Київський національний університет будівництва і архітектури; Керівник Петропавловський Олег Миколайович. – ДР 0116U000842. УДК 691.3.

72 с.

Об'єктом досліджень є процеси структуроутворення цементуючої матриці і бетонів в умовах прискореної швидкості набору ранньої міцності, технічні і технологічні засоби і методи, які забезпечують зниження дефектності мікроструктури в умовах швидкісного структуроутворення цементно-

го каменя, підвищення міцності на розтяг при згині, ударної міцності та коефіцієнту еластичності бетонів. Предметом досліджень є особливошвидкотвердучі високоміцні лужні цементні та бетони на рідких стеклах з різним ступенем полімеризації аніонної складової та технологія їх виготовлення в залежності від напрямку застосування.

67.15 Технологія виробництва будівельних матеріалів і виробів

67.11.18.0520/0218U000903

Розвиток фізико-технологічних уявлень про фазові та структурні перетворення при отриманні комбінованої оптичної кераміки: Заключний звіт /Інститут монокристалів Національної академії наук України; Керівник Толмачов Олександр Володимирович. – ДР 0115U003428. УДК 666.3-18:621.375.826.

160 с.

Досліджено особливості фазо- та структуроутворення при реакційному спіканні оксидних нанопорошків $(3-x)\text{Y}_2\text{O}_3-x\text{RE}_2\text{O}_3-5\text{Al}_2\text{O}_3$ (RE= Nd, Yb, Er) різного гранулометричного складу. Отримано оптичні кераміки $(\text{Y}_1-x\text{Nd}_x)\text{ZrAl}_5\text{O}_{12}$, $(\text{Y}_1-x\text{Yb}_x)\text{ZrAl}_5\text{O}_{12}$ та комбіновані оптичні кераміки $\text{YAG}/\text{YAG}:\text{Nd}^{3+}/\text{YAG}$, $\text{YAG}:\text{Nd}^{3+}/\text{YAG}:\text{Cr}^{4+}$. Показано можливість використання керамік для мікрочипових лазерів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

67.11.18.0521/0218U001309

Наукові основи хімічної модифікації лужних цементів в суспензіях різної розрідженості для отримання будівельних сумішей заданої функціональності: Заключний звіт /Київський національний університет будівництва і архітектури; Керівник Рунова Раїса Федорівна. – ДР 0115U000715. УДК 691.5.

109 с.

Об'єкт дослідження - класифікація хімічних сполук за ефективністю для модифікації функціональних властивостей матеріалів, виготовлених на основі суспензій лужних цементів різного композиційного складу і ступеня розрідження. Мета роботи - визначити напрямки ефективного застосування хімічних сполук різних класів для модифікації матеріалів, виготовлених на основі лужних цементів, при різному ступені їх розрідження. Методи досліджень: фізико-хімічні методи, фізико-механічні методи визначення нормальної густоти, строків тужавлення цементного тіста, густини тампонажних розчинів, їх водовідділення, пластичності в'язкості, статичного і динамічного напруження зсуву, консистенції і водоутримувальної здатності розчинових сумішей, консистенції бетонних сумішей, характеристик будівельних розчинів - міцність на стиск, міцність на розтяг при вигині, міцність зчеплення з основою, деформації усадки, характеристик важких бетонів - міцність на стиск, міцність на розтяг при згині, призмova міцність, модуль пружності, водопоглинання, пористість, водонепроникність, стиранисткість, морозостійкість і корозійна стійкість. В результаті виконання НДР систематизовано хімічні сполуки різних класів в якості модифікуючих добавок та розроблено технологічні основи їх застосування в матеріалах на основі лужних цементів.

67.25 Районне планування. Містобудування

67.11.18.0522/0418U000306

Мерилова Ірина Олександрівна. Функціонально-планувальна організація мережі закладів позашкільної освіти (на прикладі Дніпропетровської області): Дис... к.арх. /Київський національний університет будівництва та архітектури. – Захищена 03.05.2018.

УДК 711.57.

250 с.: 42 іл. – Бібліогр.: 194 назви.

Науково обґрунтовано новий містобудівний об'єкт - "мережа закладів позашкільної освіти", як просторову організацію функціонально та планувально пов'язаних будівель, споруд, ділянок, рекреаційних просторів для дітей та молоді, що комплексно взаємодіють між собою та середовищем суспільної життєдіяльності в структурі цілісної містобудівної системи. Сформовано гіпотетичну модель розвитку мережі закладів позашкільної освіти. Запропоновано рівневу класифікацію закладів позашкільної освіти, мережа яких будуватиметься ієрархічно на різних рівнях містобудівної організації населених пунктів для міського середовища та сільської місцевості, розроблено планувальні моделі організації мережі закладів позашкільної освіти в зазначених містобудівних умовах. Сформульовано архітектурно-містобудівні принципи розміщення закладів мережі позашкільної освіти в структурі житлових утворень. Надано пропозиції щодо нормативних показників радіусів обслуговування для позашкільних установ та рекомендації щодо розміщення позашкільних навчальних закладів у житловій забудові. Наведено пропозиції щодо загальних площ ділянок позашкільних закладів згідно з розробленою рівневою класифікацією, запропоновано коригування функціонального зонування ділянок; визначено прийоми ефективного використання навчальних зон за рахунок блокування освітньої функції позашкільних закладів з іншими навчальними закладами та об'єктами громадського обслуговування. Надано рекомендації щодо організації мережі закладів позашкільної освіти для Дніпропетровської області.

67.29 Об'єкти будівництва

67.11.18.0523/0418U000309

Крамаренко Марина Олександрівна. Наукові засади архітектурно-планувальної організації курортних готелів: Дис... к.арх. /Київський національний університет будівництва та архітектури. – Захищена 04.05.2018.

УДК 728.52.

217 с.: 6 табл., 39 іл. – Бібліогр.: 135 назв.

У дисертації проаналізовані наукові роботи, нормативні документи із теми дослідження, визначені основні етапи розвитку курортних готелів, узагальнено вітчизняний та світовий досвід проектування та будівництва з виявленням сучасних тенденцій, удосконалено класифікацію курортних готелів із введенням нових ознак. Визначена методика дослідження. Виявлені фактори, що впливають на архітектурне формування курортних готелів, проаналізовані соціально-економічні чинники. Проведений містобудівний та курортологічний аналіз розміщення, рекомендовані параметри території (загальна площа території на 1 місце, співвідношення озелененої та забудованої території; склад та площа майданчиків, споруд та пристроїв на території тощо). Визначені принципи архітектурно-планувальної організації курортних готелів: соціальна доступність, екологічна сенситивність, цілорічна комфортність. Розроблена номенклатура перспективних типів курортних готелів (загальнокурортні, спеціалізовані та багатофункціональні) із моделями функціонально-планувальної структури та основними оптимальними характеристиками (містобудівне розміщення, місткість, рівень комфорту). Виявлені варіанти об'ємно-просторового рішення (точковий, лінійний, кутовий, багатопроміньовий, П-образний, атріумний, блокований і павільйонний) та їх характеристики.

67.53 Інженерне забезпечення об'єктів будівництва

67.11.18.0524/0518U000234

Возняк Орест Тарасович. Енергоощадні технології формування динамічного мікроклімату у стиснених умовах виробничих приміщень: Дис... д.т.н. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 24.10.2018.

УДК 697.922.565; 697.921.47.

315 с.: 18 табл., 138 іл. – Бібліогр.: 240 назв.

Дисертація присвячена вирішенню актуальної науково-прикладної проблеми забезпечення комфортних умов праці та досягнення енергоощадності при повітророзподілі у стиснених умовах виробничого приміщення. Задачу вирішено за рахунок створення динамічного мікроклімату в приміщенні та підвищення інтенсивності затухання швидкості і температури припливного повітряного потоку завдяки взаємодії зустрічних неспіввісних струмин та ефекту закручування і настилення струмин. На підставі проведеного аналізу означено методи та технічні засоби забезпечення необхідного мікроклімату виробничих приміщень, досягнення енергоощадності та запропоновано математичну модель. Наведені теоретичні положення знайшли свої підтвердження в ході експериментальних досліджень припливних повітряних потоків у виробничих приміщеннях. Запропоновано технічні рішення з підвищення енергоефективності вентиляційних систем за рахунок конструкції повітророзподільників з можливістю подачі повітря у змінному режимі. Вперше проведено комплексне 4D числове моделювання потоку повітря в приміщенні як у стаціонарному, так і у змінному режимі. Розроблено метод визначення динамічної зміни розподілу швидкостей струмини залежно як від часу, так і координат одночасно, в комплексі. Проведено техніко-економічне обґрунтування запропонованих пристроїв та енергоаудит енергозатрат на потреби холодопостачання кондиціонування повітря. Для досягнення максимального ефекту визначено раціональний ступінь реновації системи кондиціонування повітря, який є оптимальним як в теплотехнічному, так і в економічному відношенні

68 СІЛЬСЬКЕ І ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО

68.05 Ґрунтознавство

68.11.18.0525/0218U001061

Оцінка структури та біорізноманіття мікробного метагеному чорнозему типового та дослідження його функціональних особливостей: Заключний звіт /Національний університет біоресурсів і природокористування України; Керівник Патика Микола Володимирович. – ДР 0117U006328. УДК 579.64:577:631.427.

71 с.

Об'єкт дослідження - структура та біорізноманіття мікробного метагеному чорнозему типового та функціональні особливості мікробного угруповання за трансформації ролі решток у ґрунті. Мета дослідження - оцінка стану мікробних ґрунтових ресурсів агрофітоценозів та розробка науково-методичних підходів щодо вивчення механізмів формування біорізноманіття та функціональної структури метагеному мікробних угруповань ґрунтів аграрного використання за різних агрозаходів. Методи дослідження - польовий; лабораторні: агрохімічні, мікробіологічні, молекулярно-біологічні, порівняльно-розрахунковий та статистичний. За результатами роботи розроблено методику виділення тотальної ДНК ґрунтових організмів із чорнозему типового на основі СТАВ-буферу та адаптовано методику

очистки препаратів "сирого" екстракту ДНК від гумінових кислот, що інгібують процес ампліфікації фрагменту гену 16S рРНК. Запропоновано підходи на основі методу T-RFLP для вивчення біорізноманіття та філотипової структури метагеному мікробних угруповань ґрунтів аграрного використання за різних агрозаходів. Встановлено, що систематичне застосування органічних добрив обумовлює формування складної філотипової структури та високий рівень біорізноманіття (394 та 459 таксонів) за рахунок представників філ: Actinobacteria, Proteobacteria, Acidobacteria, Bacteroidetes, Firmicutes, Spirochaetes, Verrucomicrobia, що об'єднують 32 порядки ґрунтових прокариот. Високий рівень біорізноманіття досягається за рахунок збільшення представленості до 46 - 58 % активних форм прокариот, що не культивуються на елективних поживних середовищах. Уперше вивчено метагеномний склад прокариотного комплексу ґрунту, що формується при внесенні соломи переважно за рахунок представників філи Proteobacteria, зокрема порядків Desulfovibrionales, Burkholderiales, Pseudomonadales, Vibrionales, Alteromonadales, Chromatiales, Rhizobiales, Pasteurellales, що свідчить про активну їх участь у процесі трансформації органічних речовин. Встановлено, що оптимальне збільшення біорізноманіття метагеному прокариот відбувається при внесенні соломи на глибину 0 - 3 см. За рахунок цього чисельність бактерій у шарі ґрунту 6 - 12 см збільшується до 22,53 млн/г ґрунту, а мікроміцетів зменшується до 14,41 тис./г та відповідно підвищується функціональна активність мікробних угруповань ґрунту. Галузь застосування - ґрунтова мікробіологія, сільське господарство, раціональне природокоористування. Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.11.18.0526/0218U001062

Дослідження особливостей формування метагеному та структури прокариотного комплексу чорнозему типового за різних систем землеробства: Заключний звіт /Національний університет біоресурсів і природокоористування України; Керівник Колодяжний Олександр Юрійович. – ДР 0117U006117. УДК 579.64:577:631.427.

79 с.

Об'єкт дослідження - метагеном та структура прокариотних комплексів чорнозему типового, що формуються за різних систем землеробства. Мета роботи - дослідження особливостей формування метагеному та філотипової структури прокариотного комплексу чорнозему типового в агроценозах Лісостепу України за різних систем землеробства з використанням молекулярно-біологічних методів аналізу. Методи дослідження - польовий; лабораторні; агрохімічні, мікробіологічні, молекулярно-біологічні, порівняльно-розрахунковий та статистичний. За результатами роботи на основі високопродуктивного піросеквенування отримано нові фундаментальні знання щодо особливостей формування метагеному та структури прокариотних комплексів чорнозему типового в агроценозах пшениці озимої за різних систем землеробства. Кількість проаналізованих нуклеотидних послідовностей на зразок ґрунту в агроценозі пшениці озимої варіювала від 2941 за біологічної системи з диференційованим обробітком до 3792 за екологічної з поверхневим обробітком. Загалом виявлено 1708 ОТО, що відповідали 335 таксонам прокариот, з яких 67 % були ідентифіковані на рівні родини та 33 % - роду. Встановлено, що структура метагеному прокариот чорнозему типового в агроценозі пшениці озимої включала представників двох архейних і 22 бактеріальних філ, абсолютні домінанти серед яких належали до філ Proteobacteria - 79,6 % і Actinobacteria - 12,9 % (представники родів *Achromobacter* та *Pseudomonas*). Вплив систем землеробства на структуру представленості прокариотних таксонів яскраво виражений у зміні співвідношення основних

бактеріальних таксонів на рівні родин. Показано генетичний поліморфізм функціонально значущих домінантних таксонів метагеному прокариот чорнозему типового. Галузь застосування - ґрунтова мікробіологія, сільське господарство, раціональне природокоористування. Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.11.18.0527/0218U001114

Оцінка ефективності і безпечності добрив для декоративних багаторічників в умовах відкритого і закритого ґрунту: Заключний звіт /Інститут агроекології і природокоористування Національної академії аграрних наук України; Керівник Корнілова Ніна Анатоліївна. – ДР 0117U002653. УДК 631.8:63(477).

70 с.

Для нормального розвитку рослин, і в першу чергу декоративних, потрібне збалансоване мінеральне та органічне живлення, тому метою наших досліджень було встановити вплив органічних рідких та твердих добрив, виготовлених на основі відходів птахівництва, збалансованих за мікроелементами, на розвиток декоративних рослин, підтвердити чи спростувати їх ефективність, екологічність, зручність та безпечність для використання в умовах відкритого і закритого ґрунту. Робота передається за кордон за договірною ціною.

68.11.18.0528/0218U001183

Нові підходи адаптації сільськогосподарських культур до негативних фізичних параметрів кореневмісного шару: Заключний звіт /Національний науковий центр "Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського"; Керівник Пліско Ірина Владиславівна. – ДР 0117U004126. УДК 631.43.

39 с.

Об'єкт дослідження - процес адаптації кореневої системи рослини до переущільненого піднасінного прошарку ґрунту за рахунок внесення стимулятора росту. Мета досліджень - виявлення шляхів підвищення адаптації сільськогосподарських культур до несприятливих агрофізичних властивостей ґрунту. Методи дослідження - аналітичний, лабораторний, статистичний та розрахунково-порівняльний. Теоретичні та практичні результати - полягає у розробці наукових підходів адаптації сільськогосподарських культур до негативних агрофізичних параметрів кореневмісного шару ґрунту. Виявлено, що адаптація кукурудзи до негативних агрофізичних параметрів можлива шляхом інокуляції насіння стимулятором росту. Наукова новизна досліджень полягає у встановленні способів адаптації сільськогосподарських культур до негативних агрофізичних параметрів кореневмісного шару ґрунту. Ефективність впровадження - полягає у підвищенні параметрів (довжини та діаметру) кореневої системи кукурудзи за рахунок інокуляції насіння стимулятором росту. Встановлено, що обробка насіння стимулятором росту, залежно від дози сприяє приросту біологічного урожаю кукурудзи від 14 до 47 %. Галузь - сільське господарство. Робота передається за кордон за договірною ціною.

68.11.18.0529/0218U001184

Зміна властивостей опідзолених ґрунтів внаслідок землеробського використання: Заключний звіт /Національний науковий центр "Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського"; Керівник Соловей Вадим Борисович. – ДР 0117U004128. УДК 631.452.

44 с.

Об'єкт досліджень - чорноземні, темно-сірі та сірі ґрунти лісового походження, що використовуються у ріллі та природні їх аналоги під лісом і лісовими насадженнями 65

- 70-річного віку в умовах Східного височинного Лісостепу та в Чернігівських Опіллях. Мета досліджень - встановити закономірності змін властивостей ґрунтів лісового походження в результаті їх землеробського використання у різних за зволоженням регіонах Лівобережного Лісостепу. Методи досліджень - польовий, профільно-генетичний, порівняльно-географічний, лабораторно-аналітичний. Теоретичні і практичні результати - встановлені закономірності зміни властивостей опідзолених ґрунтів Лісостепу України під впливом землеробського використання. Визначено параметри зменшення вмісту гумусу та легкогідролізованого азоту. Встановлено погіршення агрофізичних властивостей, підвищення насиченості ґрунтів основами та зменшення кислотності ґрунтів. Запропоновано спосіб оцінювання зміни якості та способи відтворення родючості опідзолених ґрунтів. Новизна полягає у встановленні закономірностей еволюції властивостей лісових ґрунтів при землеробському використанні. Ступінь впровадження - передбачається впровадження у Харківській філії "Держґрунтохорона". Галузь використання - сільське господарство. Робота передається за кордон за договірною ціною.

68.29 Землеробство

68.11.18.0530/0418U000424

Єзерковський Артур Владиславович. Ефективність способів обробітку торфвоглейового ґрунту за вирощування жита озимого та гречки у Лівобережному Лісостепу: Дис... к.с.-г.н. /Національний науковий центр "Інститут землеробства Національної академії аграрних наук України". – Захищена 24.05.2018.

УДК 633.1:631.51.01:631.86:631.62.

184 с.: 30 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 270 назв.

Об'єкт - процес формування родючості осушуваного торфвоглейового ґрунту і високої продуктивності жита озимого та гречки за вирощування на ньому органічної продукції за різних способів обробітку та удобрення. Мета - визначення ефективності способів обробітку торфвоглейового ґрунту за вирощування жита озимого та гречки, які сприяють отриманню органічної продукції з одночасним збереженням осушуваних ґрунтів від надмірної мінералізації. Методи - польовий, лабораторний, візуальний, вимірювально-ваговий, електрофотометричний, математично-статистичний, розрахунково-порівняльний. Вперше для осушуваного торфвоглейового ґрунту виявлено закономірності зміни родючості оструктуреного органогенного ґрунту за післядії проведення плантажної оранки шляхом приорування торфу підстилаючим оглеєним суглинком. Встановлено вплив внесення рідких органічних мікродобрив на посівах жита озимого та гречки. Обґрунтовано та рекомендовано виробництву ефективні способи обробітку осушуваного торфвоглейового ґрунту та застосування рідких органічних добрив для отримання 4,8 т/га зерна жита озимого та 3,1 т/га зерна гречки у системі органічного землеробства. Основні результати досліджень у 2015 р. пройшли виробничу перевірку і впроваджені в Державному підприємстві "Дослідне господарство Панфільської дослідної станції" ННЦ "Інститут землеробства НААН" (с. Панфили Яготинського району Київської області) на загальній площі 50 га. Галузь використання - сільськогосподарське виробництво.

68.31 Сільськогосподарська меліорація

68.11.18.0531/0218U001159

Дослідити водний режим ґрунту, ростові процеси та продуктивність рослин рису, обґрунтувати доцільність та перспективи до-

сліджень з розробки технології краплинного зрошення рису: Заключний звіт /Інститут водних проблем і меліорації; Керівник Шатковський Андрій Петрович. – ДР 0117U000513. УДК 631.6;626.8; 556.18.

38 с.

Технологічний процес вирощування рису за краплинним зрошенням.

68.11.18.0532/0218U001160

Дослідити різновиди приводів сучасних дощувальних машин і розробити схеми гібридних приводів із застосуванням альтернативних енергоносіїв: Заключний звіт /Інститут водних проблем і меліорації; Керівник Музика Олександр Павлович. – ДР 0116U003982. УДК 631.62/66;626.82/86.

110 с.

Розроблені схеми гібридних приводів машин із застосуванням альтернативних енергоносіїв. Розроблені вихідні вигоди та ескізи проекти на гібридні приводи сучасних дощувальних машин із застосуванням альтернативних енергоносіїв.

68.11.18.0533/0218U001161

Обґрунтувати доцільність, можливість та наукові підходи створення синергетичної теорії управління інформаційно-інвестиційним розвитком систем аграрного виробництва і водного господарства: Заключний звіт /Інститут водних проблем і меліорації; Керівник Петроченко Вячеслав Ілліч. – ДР 0117U000360. УДК 631.6;626.8.

43 с.

Вивчення існуючих методів, теорій, методологічних та методичних підходів до проблеми аналізу складних систем, дозволяє їх поділити на такі групи та напрями.

68.33 Агрохімія

68.11.18.0534/0218U001185

Оцінювання емісійних втрат вуглецю з чорноземів з урахуванням їх господарського використання та погодно-кліматичних особливостей: Заключний звіт /Національний науковий центр "Інститут ґрунтознавства та агрохімії

імені О.Н.Соколовського"; Керівник Мірошніченко Микола Миколайович. – ДР 0117U004127. УДК 631.811:631.454.

27 с.

Об'єкт досліджень - динаміка емісії вуглекислого газу та емісійні втрати вуглецю з ґрунту. Мета роботи - удосконалення методичних засад кількісного оцінювання емісії CO₂ з ґрунту та експертне оцінювання емісійних втрат вуглецю з ґрунту за різних погодно-кліматичних умов року. Методи досліджень - лабораторно-аналітичні, польові, статистико-математичні. Теоретичні і практичні результати - у результаті проведення НДР було підтверджено, що інтенсивність виділення вуглекислого газу з ґрунту та динаміка цього показника значною мірою залежить від гідротермічних умов, зокрема вологості та температури ґрунту. Були отримані результати порівняння інтенсивності виділення вуглекислоти з цілинних ґрунтів та з оранки, які свідчать про інтенсивніший емісійний потік CO₂ з природних ґрунтів. Новизна - було розроблено математичну модель виділення CO₂ з ґрунту з урахуванням гідротермічних умов та з її допомогою розраховано обсяг річних втрат вуглецю за рахунок "ґрунтового дихання", включно з холодним періодом року. Галузь застосування - сільське господарство. Ефективність впровадження - результати дослідження можуть бути використані

для наукового обґрунтування кліматичної стратегії розвитку сільського господарства в Україні та відповідних проєктних пропозицій до Зеленого кліматичного фонду, згідно Паризької угоди Рамкової конвенції ООН про зміни клімату. Робота передається за кордон за договірною ціною.

68.35 Рослинництво

68.11.18.0535/0518U000225

Пулю Василь Лазарович. Наукові основи формування та використання кормових фітоценозів у Лісостепу західному: Дис... д.с.-г.н. /ННЦ "Інститут землеробства НААН". – Захищена 20.09.2018.

УДК 633.2.033:636.085.001.57(292.485).

522 с.: 108 табл., 37 іл. – Бібліогр.: 847 назв.

Об'єкт дослідження - формування кормових фітоценозів, їх продуктивності та якості трав'яних кормів за різних технологічних заходів. Мета роботи - розробити наукові основи формування та використання кормових фітоценозів на основі поєднання пасовища, сумішей однорічних і нетрадиційних багаторічних кормових культур у системі зеленого конвеєра Лісостепу західного. Методи - польовий, лабораторний, розрахунково-порівняльний, статистичний. Уперше розроблено функціональну модель укисно-пасовищного комплексу, оптимізовано режими укисно-пасовищного використання сільфію пронизанолостого і топінамбура для виробництва різних видів кормів, обґрунтована можливість інтродукції чорноголовника багатощлюбного як пасовищної культури тривалого використання, встановлено біометричні параметри пасовищних травостоїв за п'яти циклового режиму використання. Розроблено рекомендації щодо організації конвеєрного виробництва трав'яних кормів упродовж не менше 200 діб з продуктивністю в межах 4-17 т/га кормових одиниць низької собівартості. Наукові розробки впроваджено упродовж 2007-2015 рр. у господарствах Чернівецької та Хмельницької областей на загальній площі 2250 га. Галузь використання - сільськогосподарське виробництво.

68.11.18.0536/0418U000042

Бакуменко Ольга Миколаївна. Комбінаційна здатність сортів пшениці озимої з пшенично-житніми транслокаціями в умовах Лісостепу України: Дис... к.с.-г.н. /Сумський національний аграрний університет та Полтавська державна аграрна академія. – Захищена 21.12.2017.

УДК 633.111.1"324":631.527.53.2:631.524.84.

249 с.: 54 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 403 назви.

Дисертація спрямована на теоретичне і практичне вирішення важливого наукового завдання щодо визначення комбінаційної здатності генотипів пшениці озимої, які є носіями 1AL/1RS та 1BL/1RS транслокацій, та виявлення: особливостей прояву селекційно-цінних ознак у гібридів, отриманих за їх участі; характеру успадкування елементів зернової продуктивності в F1 пшениці м'якої озимої; ступеня і частоти трансгресій у F2; нового вихідного матеріалу для використання в подальшій селекційній роботі.

68.11.18.0537/0418U000043

Лотин Ігор Ігорович. Формування сортової врожайності сої залежно від елементів технології вирощування в умовах Лівобережного Лісостепу України: Дис... к.с.-г.н. /Сумський національний аграрний університет та Полтавська державна аграрна академія. – Захищена 21.12.2017.

УДК 633/635:655.056(075.8).

190 с.: 33 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 214 назви.

Дисертація присвячена вирішенню наукового завдання вдосконалення технології вирощування сої шляхом встановлення та теоретичного обґрунтування строків, способів сівби та норм висіву у технологіях вирощування різних за скоростиглістю сортів сої, адаптованих до умов нестійкого зволоження лівобережної частини Лісостепу.

68.11.18.0538/0418U000073

Прус Леонід Іванович. Удосконалення елементів сортової технології вирощування сої в умовах Лісостепу західного: Дис... к.с.-г.н. /Подільський державний аграрно-технічний університет. – Захищена 27.12.2017.

УДК УДК 633.34: 631.5: 633.853.52.

215 с.: 36 табл., 19 іл. – Бібліогр.: 274 назви.

В дисертації викладені результати досліджень особливостей росту, розвитку, формування фотосинтетичної і насінневої продуктивності сортів сої Ксеня, Легенда, Анжеліка та Георгіна залежно від інокуляції насіння швидкорослими штамми М-8, 634Б, 614А та обприскування посівів Хетоміком на фоні сидерального добрива. У варіанті сидерального добрива й інокуляції насіння штамом 634Б урожайність зростала у сорту Легенда до 2,73 т/га, Ксеня - до 3,01 т/га, а з інокуляцією штамом 614А на фоні сидерального добрива з обприскуванням посівів Хетоміком урожайність становила у сорту Анжеліка 2,95 т/га, Георгіна - 3,04 т/га. Чистий прибуток відповідно сортів збільшився до 2615, 3338, 2886 і 2997 грн/га, а рівень рентабельності - до 251,1%, 245,6, 245,9 і 267,5%.

68.11.18.0539/0418U000074

Панцирева Ганна Віталіївна. Формування зернової продуктивності люпину білого залежно від технологічних прийомів вирощування в умовах правобережного Лісостепу України: Дис... к.с.-г.н. /Подільський державний аграрно-технічний університет. – Захищена 27.12.2017.

УДК УДК 633.367.003.13:631.58(477.4+292.485).

223 с.: 24 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 256 назв.

У дисертаційній роботі викладено результати досліджень з вивчення особливостей росту, розвитку та формування фотосинтетичної, симбіотичної, індивідуальної та зернової продуктивності сортів люпину білого залежно від впливу передпосівної обробки насіння та позакореневих підживлень, а також дана економічна та біоенергетична оцінки. Одержаний і узагальнений матеріал дає можливість рекомендувати у виробництво найбільш економічно вигідну та конкурентоспроможну технологію вирощування люпину білого сорту Вересневий в умовах правобережного Лісостепу України, яка забезпечує формування урожайності зерна на рівні 3,61 т/га та вихід сирого протеїну 1,44 т/га.

68.11.18.0540/0418U000184

Плотка Віталій Віталійович. Селекція ранньостиглих холодостійких гібридів кукурудзи на базі кременистих інбредних ліній: Дис... к.с.-г.н. /Державна Установа Інститут зернових культур. – Захищена 09.02.2018.

УДК 633.15:631.526.322.

153 с.: 19 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 265 назв.

Об'єкт дослідження – селекційні ознаки та їх мінливість у нових скоростиглих, холодостійких кременистих самозапилених ліній та отриманих на їх основі ранньостиглих гібридів кукурудзи. Мета – оцінка і добір самозапилених сімей S4-S6, кременистого типу різного генетичного походження для селекції ранньостиглих холодостійких гібридів кукурудзи. Методи – гібридизація, індивідуальний добір, інбридинг – у процесі створення вихідного матеріалу; візу-

альний – для ведення фенологічних спостережень; лабораторний – для вивчення рівня холодостійкості матеріалу; вимірювально-ваговий – для обліку врожаю і визначення біометричних ознак рослин; математично-статистичні – для визначення достовірності результатів, показників комбінаційної здатності, кореляційної залежності ознак, показників варіювання господарсько-цінних ознак. Результати: у господарствах всіх форм власності використовувати занесені до Державного реєстру сортів рослин наступні гібриди кукурудзи: ранньостиглі ? ДН Паланок (ФАО 180), ДН Зоряна (ФАО 190), ДБ Лада (ФАО 190), ДН Патріот (ФАО 190); середньоранні – ДН Арго (ФАО 250), ДН Славиця (ФАО 270) та середньостиглий – ДН Булат (ФАО 350). Вони забезпечують приріст врожайності зерна 3-5 % порівняно з відповідними гібридами стандартами при нижчій на 1,2-2,3 % збиральній вологості. Новизна – вперше досліджено особливості прояву основних господарсько-цінних ознак ранньостиглих самозапилених сімей S4-S6 та визначено шляхи подальшого їх використання в селекційній практиці, сформовано колекцію скоростиглих холодостійких кременистих форм, які є базовою для формування генофонду вихідного матеріалу при створенні ранньостиглих гібридів кукурудзи. Проведена оцінка та добір серед вихідного матеріалу на ознаки, пов'язані з ранньостиглістю. Виділені зразки з підвищеним рівнем холодостійкості, високою комбінаційною здатністю відносно врожайності та низької збиральної вологості зерна. Виділені кращі тесткросні гібриди, які за врожайністю зерна перевищували стандарт Оржиця 237МВ на 0,9-1,8 т/га, при нижчій на 0,1-0,6 % його вологості. Галузь – сільськогосподарські науки.

68.11.18.0541/0418U000392

Волошин Володимир Миколайович. Формування та ефективне використання лучних травостоїв на сірому лісовому ґрунті Правобережного Лісостепу: Дис... к.с.-г.н. /Національний науковий центр "Інститут землеробства Національної академії аграрних наук України". – Захищена 24.05.2018.

УДК 633.2:631.5:631.8.

257 с.: 27 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 371 назва.

Об'єкт дослідження - процес формування лучних травостоїв, їх кормової продуктивності, ботанічного складу, структури урожаю залежно від удобрення та режимів використання. Мета - встановлення закономірностей формування лучних фітоценозів залежно від типу травостоїв, удобрення та режимів використання на сірому лісовому ґрунті Правобережного Лісостепу. Методи дослідження - польовий, лабораторний, візуальний, вимірювально-ваговий, хімічний, математико-статистичний, розрахунково-порівняльний. Вперше встановлено високу ефективність відновлення продуктивності старосіяного злакового травостою шляхом підсівання в дернину насіння багаторічних злакових і бобових трав. Розроблено рекомендації виробництву щодо поліпшення низькопродуктивних старосіяних луків та формування високопродуктивних травостоїв тривалого використання на сірому лісовому ґрунті Правобережного Лісостепу, які без внесення добрив забезпечують одержання з 1 га 4-6 т кормових одиниць корму високої якості, при економії 100-200 кг/га азоту мінеральних добрив та збереженні родючості ґрунту. Наукові розробки в 2016-2017 рр. впроваджено у Підсобному господарстві Свято-Успенської Києво-Печерської Лаври Бориспільського району та СТОВ "Лука" Таращанського району Київської області на загальній площі 120 га. Галузь використання - сільськогосподарське виробництво.

68.11.18.0542/0418U000397

Діденко Ігор Анатолійович. Оптимізація те-

хнології вирощування селери черешкової у Правобережному Лісостепу України: Дис... к.с.-г.н. /Уманський національний університет садівництва. – Захищена 31.05.2018.

УДК 631.5-048.34:635.53(477.46).

200 с.: 39 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 189 назв.

Дисертація присвячена питанням розробки технології вирощування селери черешкової у Правобережному Лісостепу України. Узагальнено ефективність інноваційних елементів технології та віднайдено нові підходи у вирощуванні селери черешкової з використанням сортів, касетної технології вирощування розсади, дотримання оптимальних схем розміщення рослин, застосування гідрогелю, що є досить актуальним для поширення та вирощування селери черешкової у Правобережному Лісостепу України. У Правобережному Лісостепу України високу урожайність товарної продукції забезпечує сорт Аніта - 30,1 т/га, а це додатково до 5,7 т/га з високими якісними показниками, рівень рентабельності вирощування становив 72,8 %, коефіцієнт біоенергетичної ефективності - 4,34. Селера черешкова, розсада якої вирощувалась із застосуванням касетного способу із розміром чарунок 4 x 4 та 6 x 6 см, мала більшу висоту, масу вегетативної частини рослини, площу листків, ніж за вирощування їх у контролі та вищу врожайність - 22,8-25,7 т/га, що перевищує контроль на 3,1-6,0 т/га. Доведено, що у результаті зменшення рівня загущеності посівів кількість черешків збільшувалась від 1,2 до 2,8 шт/росл. до контролю. Збільшення кількості рослин на одиницю площі сприяло підвищенню врожайності на 14,2 т/га. Встановлено, що більш рентабельним є вирощування селери черешкової за схеми розміщення 45 x 10 см і (20 + 50) x 10 см за яких отримано високий рівень рентабельності (78,1-123,5 %) та високе значення коефіцієнта біоенергетичної ефективності також отримано за схеми розміщення 45 x 10 см та (20 + 50) x 10 см 4,37-5,37. Доведено, що за застосування різних форм гідрогелю у вирощуванні селери черешкової позитивно впливає на якісні показники рослини, рівень її урожайності і є економічно вигідним та рентабельним (117,5-137,5 %). Використання гелю у сорту Аніта допомогло отримати 43,5 т/га якісної товарної продукції, а це додатково 10,8 т/га відповідно до контролю.

68.11.18.0543/0418U000398

Ракул Інна Олександрівна. Створення та оцінка вихідних матеріалів для селекції гібридів соняшнику кондитерського напрямку використання: Дис... к.с.-г.н. /Уманський національний університет садівництва. – Захищена 31.05.2018.

УДК 631.527.5:633.85:664.

239 с.: 28 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 148 назв.

Дисертацію присвячено вирішенню завдання з удосконалення технології створення вихідного селекційного матеріалу соняшнику кондитерського напрямку використання, зокрема, стійкого до гербіцидів групи імідазолінів та сульфонілсечовин, для отримання гетерозисних гібридів. Підтверджено ефективність способу отримання батьківських компонентів за використання промислових гібридів, так як за його застосування створено закріплювачі стерильності та відновлювачі фертильності соняшнику кондитерського напрямку використання. З'ясовано, що для створення гібридів стійких до гербіцидів Експрес та Євро-Лайтнінг необхідно використовувати резистентні до гербіцидів материнські та батьківські компоненти. Доведено, що ген стійкості до гербіцидів групи імідазолінів *Img/Img* може слугувати ефективним маркером для контролю ознаки "стерильність-фертильність" рослин, що дозволяє візуально виділяти стерильні форми. Підтверджено, що висота рослин у соняшнику кондитерського напрямку використа-

ння успадковується за доміантним типом. Для отримання низькорослих форм в якості батьківських компонентів необхідно використовувати короткостеблові зразки. Створену колекцію крупноплідних (K701/17, K1275/17), високопродуктивних (K376/17), низькорослих (1317, 3280), резистентних до гербіцидів (K8023/17, K1302/17, K4367/17) закріплювачів стерильності та відновлювачів фертильності (B1217/17, B1201/17, B1052/17) соняшнику кондитерського використовувати для селекційного процесу отримання гетерозисних гібридів культури.

68.11.18.0544/0218U000788

Оцінка потенційної придатності аналізу стильбенів винограду в селекції сортів, стійких до грибного ураження багаторічної деревини: Заключний звіт /Національний науковий центр "Інститут виноградарства і виноробства ім.В.Є.Таїрова"; Керівник Мулюкіна Ніна Анатоліївна. – ДР 0117U001180. УДК 634.836.17:631.524:581.4:631.331.4.

13 с.

П'ять стильбенових сполук з листя винограду з різним рівнем прояву симптомів ески були оцінені за їх концентрацією як потенційні біохімічні маркери стійкості до хвороби. Кверцитин визначений як одна із найбільш перспективних сполук, придатних для подальшого скринінгу генотипів на стійкість до ески. Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.11.18.0545/0218U001080

Добір вихідного матеріалу для селекції кукурудзи за інтенсивністю наливу та швидкістю висихання зерна: Заключний звіт /Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України; Керівник Кузьмишина Натлія Василівна. – ДР 0117U001213. УДК 635.65:631.527:575.

16 с.

У зв'язку з потребами виробництва посилюються вимоги до гібридів кукурудзи щодо їх адаптивності до природно-кліматичних умов. Одними з властивостей, які забезпечують стабільно високу врожайність гібридів та рентабельність вирощування в умовах східного Лісостепу України, є висока інтенсивність наливу та швидка вологовіддача зерна, що сприяє раціональному використанню енергоресурсів. Важливість цих ознак обумовлює необхідність глибокого вивчення даної проблеми та визначення залежності інтенсивності наливу та швидкості висихання зерна від цінних господарських ознак у ліній кукурудзи. Метою даної роботи є визначення взаємозв'язку інтенсивності наливу та швидкості вологовіддачі зерна від прояву цінних господарських ознак у ліній кукурудзи, виділення джерел з інтенсивним наливом зерна, з швидкою вологовіддачею та високим рівнем цінних господарських ознак, як вихідний матеріал для гетерозисної селекції кукурудзи. Сформовано колекцію кукурудзи яка налічує 6443 зразки. Згідно "Положення про реєстрацію колекцій та зразків генофонду рослин у Національному центрі генетичних ресурсів рослин України", за звітний період передано на реєстрацію: п'ять ліній кукурудзи: УХ 1002, СЛ 73-96-1, СО 190, W 83, Р 502 стабільно-високого рівня продуктивності (91-112 г), інтенсивності наливу (35-40 діб) та швидкої вологовіддачі зерна (4-10 діб), які стійкі до вилягання рослини, поникання качанів, кукурудзяного метелика (9 б.), мають тонкий і середній стрижень качана, високий вихід зерна (85-88 %), мають здатність інтенсивно накопичувати суху речовину та швидко віддавати вологу зерном. Сформована робоча колекція ліній кукурудзи з швидкою вологовіддачею зерна (66 шт.), з різними рівнями прояву цінних господарських і морфологічних ознак. Включення цих ліній в селекційну програму прискорить створення і впровадже-

нням в сільськогосподарське виробництво гібридів з швидкою вологовіддачею. Ефективність вирощування кукурудзи за рахунок цього можна підвищити на 10-15 %. Робота передається за кордон за договірною ціною.

68.11.18.0546/0218U001081

Особливості елементів технології прискореного отримання гомозиготних ліній восковидної кукурудзи: Заключний звіт /Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України; Керівник Чернобай Лариса Миколаївна. – ДР 0117U001214. УДК 633.15:631.527:575.

19 с.

В 2017 році проведено запилення вихідного матеріалу восковидної кукурудзи різної генетичної структури (чотири місцевих сорта-популяції, 15 гібридів першого покоління з гомозиготним рецесивним та чотири гібриди першого покоління з гетерозиготним станом гену waxy) пилком гаплоїддуктора на ізолюваній ділянці та під ізоляторами. Встановлено досить широкий діапазон мінливості частоти виходу зернівок з умовно гаплоїдним зародком - від 3,1 до 9,2 % при запиленні під ізоляторами та від 3,3 до 8,9 % при вільному запиленні. Середні значення досліджуваної ознаки при запиленні під ізоляторами виявилися істотно вищими ніж при вільному запиленні - 5,8 % проти 5,3%. Виділено зразки як з стабільно високими і стабільно низькими рівнями виходу зернівок з умовно гаплоїдним зародком незалежно від режиму запилення, так і зразки рівень виходу зернівок з умовно гаплоїдним зародком у яких залежить від типу запилення. До групи з стабільно високими рівнями виходу зернівок з умовно гаплоїдним зародком віднесено зразки: ВК 36 / ВК 19, ВК 19 / ВК 11, ВК 19 / ВК 13, ВК 36 / ХА 418, Китайська восковидна3 (UB0106517) Робота передається за кордон за договірною ціною.

68.37 Захист сільськогосподарських рослин

68.11.18.0547/0218U001038

Захист рослин від шкідників та хвороб у декоративному рослинництві: Заключний звіт /Інститут захисту рослин Національної академії аграрних наук України; Керівник Власова Ольга Григорівна. – ДР 0117U004334. УДК 632.9.

43 с.

Наведені результати моніторингу фітосанітарного стану агроценозів зелених насаджень та таксономічного аналізу шкідливих організмів. Встановлено рівень шкідливості доміантних видів. Виявлені ефективні засоби захисту рослин. Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.39 Тваринництво

68.11.18.0548/0418U000108

Білявцева Вікторія Вікторівна. Продуктивність молодняка свиней при згодовуванні білково-вітамінно-мінеральної добавки "Енервік": Дис... к.с.-г.н. /Білоцерківський національний аграрний університет. – Захищена 28.12.2017.

УДК 636.4:636.087.7.

165 с.: 36 табл. – Бібліогр.: 403 назви.

Об'єкт дослідження - використання БВМД "Енервік" у раціонах молодняка свиней великої білої породи. Мета дослідження - вивчення продуктивності, обміну речовин і якості свинини за згодовування в раціонах молодняка свиней нової БВМД "Енервік". Методи досліджень - зоотехнічні, фізіологічні, хімічні, статистичні, аналітичні. Наукова новизна. Теоретично обґрунтовано та експериментально визначено ефективність використання нової БВМД "Енервік" з карнітином у годівлі молодняка свиней за вирощування на

м'ясо, її впливу на продуктивність, якість продукції, перетравність та обмін речовин в організмі. Доведено, що згодуювання БВМД "Енервік" у кількості 50 г/т комбікорму покращує перетравність поживних речовин раціону, засвоєння азоту, кальцію і фосфору, в результаті чого підвищуються середньодобові прирости молодяку свиней на 13,9 %, при їх рівні 770 г, проти 674 г - у контролі. Найвищими вони були: за фази годівлі 65 - 110 кг - 882 і 775 г; за фази 35 - 65 кг - 704 г і 600 г; за 20 - 35 кг - 626 г і 564 г. Збільшуються забійна маса і маса туші на 15,8% та 19,4%, при цьому не виявлено негативного впливу на фізико-хімічні показники м'язової тканини та стан крові. За згодуювання БВМД "Енервік" з дозою карнітину 100 г/т комбікорму одержані нижчі показники, ніж за дози 50 г/т. Впроваджено: отримано 1 патент України на корисну модель, 1 технічні умови. Сфера (галузь) використання: сільськогосподарське виробництво

68.11.18.0549/0418U000110

Бондаренко Владислава Вікторівна. Використання білково-вітамінної мінеральної добавки "Мінактивіт" в годівлі молодяку свиней: Дис... к.с.-г.н. /Білоцерківський національний аграрний університет. – Захищена 27.12.2017.

УДК 636.4:636.087.7.

187 с.: 37 табл., 1 іл. – Бібліогр.: 215 назв.

Об'єкт дослідження - використання БВМД "Мінактивіт" у годівлі молодяку свиней за вирощування на м'ясо. Мета дослідження - вивчення продуктивності та обміну речовин молодяку свиней, а також якості продукції за згодуювання БВМД "Мінактивіт". Методи досліджень - зоотехнічні, фізіологічні, хімічні, статистичні, аналітичні. Наукова новизна. Уперше обґрунтовано ефективність використання в годівлі молодяку свиней нової БВМД "Мінактивіт" та її позитивний вплив на продуктивність тварин, якість свинини, показники крові і перетравності корму. Використання в раціонах молодяку свиней БВМД "Мінактивіт" позитивно впливає на фізико-хімічні показники м'язової тканини: поліпшується ніжність м'яса, підвищується вміст білка та калорійність. Одержані результати досліджень дозволяють більш повно забезпечити молодяку свиней необхідними елементами живлення шляхом згодуювання БВМД "Мінактивіт" у зерновому раціоні. Впроваджено: отримано 1 патент України на корисну модель, 1 технічні умови. Сфера (галузь) використання: сільськогосподарське виробництво

68.11.18.0550/0418U000256

Любасюк Назарій Васильович. Використання білково-вітамінно-мінеральної добавки Інтермікс у годівлі свиней: Дис... к.с.-г.н. /Білоцерківський національний аграрний університет. – Захищена 30.03.2018.

УДК 636.4:636.087.7.

173 с.: 30 табл., 1 іл. – Бібліогр.: 202 назви.

Об'єкт дослідження - використання білково-вітамінно-мінеральних добавок: Інтермікс ЛС-20 % (лактуючі свиноматки), Інтермікс СС-7,5 % (поросні свиноматки), Інтермікс ПП "Vambino"-25 % (поросята-сисуні), Інтермікс ПП-25 % (поросята-сисуні) у годівлі свиней. Мета дослідження - вивчення продуктивності, перетравності корму, обміну речовин у свиноматок та поросят за згодуювання БВМД Інтермікс. Методи досліджень - зоотехнічні, фізіологічні, хімічні, статистичні, аналітичні, виробнича перевірка. Наукова новизна. Уперше науково обґрунтовано і експериментально підтверджено доцільність використання в годівлі свиноматок у різні фази їхнього відтворного циклу нових БВМД Інтермікс, розроблених до трьохінгредієнтного раціону (ячмінь, пшениця, кукурудза). Результати проведе-

них досліджень можуть бути покладені в основу балансування раціонів свиноматок за регламентованими в сучасних нормах годівлі елементами живлення за обмеженої кількості зернових інгредієнтів. Впроваджено: отримано 1 патент України на корисну модель, 2 технічні умови. Сфера (галузь) використання: сільськогосподарське виробництво

68.11.18.0551/0418U000257

Дацюк Інна валеріївна. Використання преміксів Інтермікс в годівлі свиней при вирощуванні на м'ясо: Дис... к.с.-г.н. /Білоцерківський національний аграрний університет. – Захищена 30.03.2018.

УДК 636.087.7.

134 с.: 36 табл. – Бібліогр.: 163 назви.

Об'єкт дослідження - використання преміксів Інтермікс у раціонах молодяку свиней, призначеного для вирощування на м'ясо. Мета дослідження - вивчення обміну речовин, продуктивності та якості м'яса молодяку свиней за згодуювання преміксів Інтермікс. Методи досліджень - зоотехнічні, фізіологічні, хімічні, статистичні, аналітичні, виробнича перевірка. Наукова новизна. Уперше теоретично обґрунтовано і експериментально доведено ефективність згодуювання поросят і молодяку свиней нових преміксів Інтермікс. Розроблено рецепти і встановлено оптимальні рівні уведення преміксу Інтермікс в раціони і їх вплив на обмін речовин, показники продуктивності та якість продукції молодяку свиней на вирощуванні на м'ясо. Дістало подальший розвиток твердження, що використання у мало-компонентних раціонах молодяку свиней преміксів Інтермікс поліпшує перетравність корму і засвоєння поживних речовин, що, у свою чергу, сприяє збільшенню середньодобових приростів та зменшенню затрат корму на 1 кг приросту, підвищенню забійної маси і маси туші, поліпшенню фізико-хімічних показників м'язової тканини, відкладенню в організмі азоту, кальцію і фосфору. Впроваджено: отримано 1 патент України на корисну модель, 1 технічні умови. Сфера (галузь) використання: сільськогосподарське виробництво

68.11.18.0552/0218U000866

Теоретичне обґрунтування закономірностей використання поживних речовин у процесах контрольованого живлення тварин: Заключний звіт /Національний університет біоресурсів і природокористування України; Керівник Ібатуллін Ільдус Ібатулович. – ДР 0115U003478. УДК 636.084/.085.

205 с.

Об'єкт дослідження: процеси регульованого живлення тварин. Мета дослідження: створення новітньої концепції використання поживних речовин в процесах контрольованого живлення тварин. Методи дослідження: для глибокого аналізу складних вегетативних реакцій організму на вплив аліментарних факторів передбачено використання поряд із загальнонауковими цілої низки методів досліджень, зокрема зоотехнічних (вивчення показників продуктивності тварин), фізіологічних (постановка дослідів з вивчення перетравності поживних речовин, баланс елементів живлення), гематологічних (біохімічні та морфологічні показники крові), біофізичних (вивчення окремих показників якості продукції та параметрів крові), статистичних. У результаті виконання досліджень обґрунтовано новітню концепцію використання поживних речовин в процесах контрольованого живлення тварин, обґрунтована модель синергічних взаємодій між поживними речовинами. Експериментальна складова робота спрямована на оптимізацію окремих параметрів живлення різних тварин, зокрема вивчення росту, перетравності поживних речовин кормів та м'ясу продуктивність перепелів за різних рівнів лізину, видів і форм ацидифікаторів у кормах; обґрунтування ефективних рівнів та шляхів надхо-

дження лізину та метіоніну до організму телят-молодників; встановлення зв'язків між живленням бугаїв-плідників та їх спермопродуктивністю, біохімічним і гормональним статусом; визначення ефективності годівлі молодняку гусей за різних рівнів енергії та лізину в кормах. Створена на основі теоретичних та експериментальних досліджень наукова концепція дозволяє пояснити біологічну сутність механізмів живлення для реалізації життєво важливих функцій організму та підвищити ефективність використання поживних речовин кормів. Результати наукових досліджень є актуальними для галузі тваринництва, особливо у частині організації системи нормованого живлення тварин та є цінною для суміжних галузей наук, зокрема для фізіології і біохімії (обмін складних органічних сполук і мінеральних речовин), екології (аналіз емісії нітрогену, фосфору і важких металів у навколишнє середовище), технології харчової промисловості (біологічна цінність і товарні властивості продуктів тваринного походження). Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.11.18.0553/0218U001356

Розробити методичні підходи прогнозування стійкості сперми кнурів зникаючих порід за використання наноматеріалів для її кріоконсервації: Заключний звіт /Інститут розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН; Керівник Метлицька О.І. – ДР 0117U000532. УДК 636.47:57.086.13.

17 с.

Встановлено ефективність методу кріоконсервації еякульованих сперматозоїдів кнурів миргородської породи за використання наноматеріалів. Оптимізовано та практично застосовано метод визначення рівня фрагментації ДНК деконсервованих сперматозоїдів кнурів залежно від концентрації наноматеріалів у складі кріопротекторів. Показано, що максимальна активність після розморожування властива сперматозоїдам, кріоконсервованим у присутності ВДК t200°C у 0,001%-ій концентрації - на рівні 5,7% із виживаністю протягом двох годин. Встановлено, що кількість спермій із фрагментованою ДНК при кріоконсервації еякульованих сперматозоїдів кнурів за додавання НМ ВДК t200°C не перевищила меж фізіологічної норми і склала 6,3%. Результати отриманих даних склали основу методичних рекомендацій із оцінки якості спермопродукції кнурів та морфогенетичної цілісності сперматозоїдів, як складової роботи з малочисельними популяціями тварин цього виду.

68.41 Ветеринарія

68.11.18.0554/0218U001005

Біотехнологічні підходи конструювання засобів лабораторної діагностики африканської чуми свиней: Заключний звіт /Інститут ветеринарної медицини НААН; Керівник Ситюк Микола Петрович. – ДР 0117U001008. УДК 636.09:616.98:57.083.2:[363.4+599.731.1].

42 с.

Теоретично та експериментально обґрунтовано методологію з технології конструювання сучасних засобів діагностики африканської чуми свиней. Розроблено та валідовано дві ПЛР методики: 1) для виявлення ДНК вірусу АЧС методом ПЛР у режимі реального часу; 2) для диференційної діагностики африканської та класичної чуми свиней методом ЗТ-ПЛР у режимі реального часу. Розроблено методичні рекомендації "Застосування зворотно-транскриптазної полімеразної ланцюгової реакції у режимі реального часу для диференційної діагностики африканської та класичної чуми свиней". Подано заявку на отримання патенту на корисну модель "Спосіб диференційної діагностики

африканської та класичної чуми свиней методом дуплексної зворотно-транскриптазної полімеразної ланцюгової реакції в режимі реального часу" (номер заявки у 2017 09279).

68.11.18.0555/0218U001069

Вивчити рівень природної резистентності організму корів і мікробіоценоз молочної залози за різного фізіологічного стану організму:

Заключний звіт /Тернопільська дослідна станція ІВМ НААН України; Керівник Стравський Ярослав Степанови. – ДР 0117U001009. УДК 613.287:579.62:618.19-002:615.015.8.

42 с.

Вивчено залежність розвитку маститу у корів від рівня імунологічної реактивності їх організму. Встановлено критичні періоди захворювання корів на мастит. Запропоновано під час запуску коровам з ознаками субклінічного маститу внутрішньоцистернально вводити "Нафпензал ДС", за 60 діб до отелення імуностимулюючий препарат "СТП" у дозі 10.0 мл тричі з інтервалом 8 діб та антибіотик пролонгованої дії окситетрациклін

68.11.18.0556/0218U001070

Вивчити біологічні і біохімічні властивості збудників маститу корів та їх чутливість до сучасних антимікробних засобів: Заключний звіт /Тернопільська дослідна станція ІВМ НААН України; Керівник Кухтин Микола Дмитрович. – ДР 0117U001010.

УДК 613.287:579.62:618.19-002:615.015.8.

31 с.

Встановлено, що у період лактації субклінічний мастит стрептококової етіології діагностується у 47,7 % випадків, стафілококової - у 45,5 % та

змішаної етіології - у 6,8 %, а в період сухостою відповідно у 62,5; 26,2 і 8,3 % випадків. Виявлено, що 87,8 % культур *S. aureus*, які виділені від хворих корів, продукують ДНК-азу у 95,6 %, фосфатазу у 90,2 % і лецитиназу у 18,5 %. Оптимальним середовищем для первинного виділення золотистого стафілококу є гемоагар з 5 % крові великої рогатої худоби і 5 % натрію хлориду. Для підтвердження належності культури *S. aureus* до var. *bovis* необхідно виявляти його здатність до коагуляції плазми ВРХ. Для ефективного проведення протимаститних заходів у господарствах необхідне щорічне дослідження антибіотикограми до збудників маститу.

68.47 Лісове господарство

68.11.18.0557/0418U000252

Швець Марина Василівна. Бактеріальна водянка *Betula pendula* Roth. у Житомирському Поліссі України (етіологія, симптоматика, патогенез): Дис... к.б.н. /Національний лісотехнічний університет України. – Захищена 15.03.2018.

УДК 630*38:630*2:582.632.2(477.46).

207 с.: 20 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 309 назв.

Об'єкт дослідження - береза повисла та її фітосанітарний стан у насадженнях Житомирського Полісся. Мета - системно дослідити симптоматику, етіологію і патогенез бактеріальної водянки *Betula pendula* в насадженнях Житомирського Полісся України. Методи досліджень - загальнонаукові, лісопатологічні, мікробіологічні, мікологічні, фітопатологічні, ентомологічні, лісівничо-екологічні. Наукова новизна - обґрунтовано вплив абіотичних (як каталізаторів) і біотичних чинників у патології бактеріальної водянки *Betula pendula* в насадженнях Житомирського Полісся України, досліджено етіологію бактеріозу, симптоматику та патогенез; виявлені варіабельні патогенні властивості *Pantoea agglomerans* і *Xanthomonas campestris* на *B. pendula*;

встановлено, що листки та молоді пагони берези повислої резистентні до бактеріальної інфекції; досліджено системні взаємовідносини асоційованих з бактеріальною водянькою міко- та мікроорганізмів; експериментально обґрунтовано роль і місце ентомофауни як вектора у поширенні бактеріальної водяньки та асоційованих з нею міко- та мікроорганізмів. Практичне використання - результати є основою для розроблення заходів щодо діагностики, симптоматики, етіології і патогенезу бактеріальної водяньки *V. pendula* в насадженнях Житомирського Полісся, для моніторингу фітосанітарного стану лісових насаджень, під час планування та проведення доглядових і санітарних рубань, а також в навчальному процесі. Галузь використання: лісове господарство.

68.11.18.0558/0418U000262

Лесь Михайло Михайлович. Еколого-біологічні особливості екстенсивного вирощування гливи звичайної (*pleurotus ostreatus*) в умовах Львівського Розточчя:

Дис... к.с.-г.н. /Національний лісотехнічний університет України. – Захищена 15.03.2018.

УДК 635,82.

151 с.: 47 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 238 назв.

Об'єкт дослідження: Глива звичайна в умовах екстенсивного вирощування на Львівському Розточчі. Мета: дослідити еколого-біологічні особливості екстенсивного вирощування гливи звичайної в умовах Львівського Розточчя. Методи дослідження: вивчити закономірності поширення та трапляння гливи звичайної в лісорослинних умовах Львівського Розточчя; дослідити біоекологічні та біоценотичні особливості розвитку гливи звичайної на відрубках листяних дерев; дослідити ефективність інфікування міцелієм гливи звичайної пнів на лісових зрубках; дослідити швидкість і характер деструкції деревини гливою звичайною; вивчити можливість використання хворосту і хмизу для вирощування гливи звичайної; вивчити стан забруднення плодкових тіл гливи звичайної важкими металами, радіонуклідами та нітратами; дослідити біоценотичні стосунки гриба з шкідниками; розробити рекомендації щодо вирощування гливи звичайної на субстратах різного походження. Наукова новизна: полягає у наступному: вперше: в умовах Львівського Розточчя і конкретних лісорослинних умов виявлено поширення і трапляння гливи звичайної та інфікування нею основних лісоутворюючих порід; визначені параметри едафо-кліматичних умов для розташування плантаційних ділянок з вирощування гливи звичайної; проведені дослідження ефективності вирощування гливи звичайної на відрубках твердолистяних та м'яколистяних деревних порід з різним рівнем абсолютної вологості; установлені часові межі суми ефективних температур періоду плодоношення гливи звичайної; виявлена залежність величини плодкових тіл від товщини відрубків; досліджено біоценотичні стосунки гливи звичайної та її шкідників - слимака великого і мухи-горбатки; установлено рівень накопичення у плодкових тілах важких металів, нітратів та радіонуклідів; удосконалено: способи розмноження гливи звичайної; визначення сезонних ритмів розвитку гливи звичайної; отримало подальший розвиток: способи інокулювання відрубків, дупел та пнів на зрубках. Практичне значення: Отримані дані про поширення гливи звичайної дають можливість виготовлення культури гриба з найпродуктивніших штамів. Запропонована технологія вирощування гливи звичайної на відрубках деревини та пнях зрубів, яка може бути використана лісгосподарськими підприємствами та аматорами грибарства. Галузь використання: лісове та садово-паркове господарство.

68.85 Механізація й електрифікація сільського господарства

68.11.18.0559/0218U000870

Науково-технологічні основи функціонування і підвищення ефективності використання сільськогосподарської техніки шляхом діагностування:

Заключний звіт /Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка; Керівник Шевченко Сергій Анатолійович. – ДР 0110U001533. УДК 631.3:62-192.

58 с.

Мета дослідження - підвищення ефективності використання та надійності мобільних машин рослинництва шляхом діагностування та превентивної заміни агрегатів з недостатнім залишковим ресурсом. Методи дослідження - математичне моделювання; використовуються методи теорії дослідження операцій, теорії надійності машин і теорії ймовірностей. Обґрунтовано акустико-емісійні ознаки дефектів трибосистем кочення і ковзання, інваріантні до масштабування сигналу акустичної емісії по амплітуді.

70 ВОДНЕ ГОСПОДАРСТВО

70.25 Стічні води, їх очищення і використання

70.11.18.0560/0218U000948

Розробка проекту правил приймання стічних вод підприємств до системи централізованого водовідведення м. Ватутіне:

Заключний звіт /Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут міського господарства; Керівник Приходько Роман Вікторович. – ДР 0117U006202. УДК 628.3.

34 с.

Розроблено проект правил приймання стічних вод підприємств до системи централізованого водовідведення м. Ватутіне. Робота розповсюджується за договірною ціною.

70.11.18.0561/0218U000969

Здійснення експериментальних робіт з оцінки ефективності очищення й визначення вимог до реалізації електроімпульсного способу обробки водяних стоків двох видів на макетних зразках реакторів на базі та електрообладнанні замовника й надати висновки про можливість промислової реалізації способу за результатами дослідження хімічного й бактеріологічного складу рідини:

Заключний звіт /Інститут імпульсних процесів і технологій; Керівник Богуславський Леонід Зіновійович. – ДР 0117U003433. УДК 537.528:628.337:66.088.

24 с.

Мета роботи - оцінення ефективності очищення водних стоків електророзрядними методами. Проведено експериментальні дослідження з оцінення ефективності очищення, та визначення вимог щодо реалізації електроімпульсного способу обробки водяних стоків. Розроблено макетні зразки двох типів реакторів для електророзрядної обробки стічних вод з підвищенням вмістом іонів важких металів (гальваностоків) господарсько-побутових стічних вод багатофункціональним коронним розрядом, кожен з яких дозволяє обробляти воду об'ємом до 100 л/год. Проведені експерименти з різними параметрами енергоджерела дали змогу визначити ефективні режими очищення стічних вод за хімічними аналізами обробленої води. Зроблено висновок щодо можливості використання електророзрядних методів

для обробки промислових стоків підприємств при масштабуванні електророзрядного обладнання. Надано висновки про можливість промислової реалізації способу за результатами дослідження хімічного й бактеріологічного складу рідини. За результатами експериментальних досліджень розроблено рекомендації для ефективності очищення промислових стоків з підвищеною концентрацією тяжких металів та господарсько-побутових стоків за допомогою електророзрядних методів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

70.27 Якість води

70.11.18.0562/0218U001056

Селективне вилучення неорганічних токсикантів сорбційними та гібридними методами на основі досліджень форм їх знаходження у водних системах: Заключний звіт /Інститут колоїдної хімії та хімії води ім. А.В.Думанського НАН України; Керівник Пшинко Галина Миколаївна. – ДР 0113U000833. УДК 628.161+544.723.

53 с.

Об'єкти дослідження - сорбційні та баромембранні методи очищення водних середовищ від екоотоксикантів. Мета - розробка сорбційних матеріалів для селективного вилучення неорганічних токсикантів на основі поглиблення уявлень про форми їх знаходження у водних системах сорбційними та гібридними методами. Методи дослідження - рентгенографічний, спектрофотометричний. Теоретичні та практичні результати - Досліджено вилучення фосфат-іонів різнометалічними Zn/Al - і Mg/Fe -шаруватими подвійними гідроксидами, їх карбонатними (ШПГ) і термообробленими (КШПГ) формами. Показано, що на сорбційні властивості зазначених матеріалів істотно впливає їх склад, термообробка та рН водного розчину. Результати по дослідженню впливу співвідношення $[Mg(II)]/[Fe(III)]$ в складі шаруватих подвійних гідроксидів на їх сорбційну здатність по відношенню до фосфат-іонів показали, що найбільш ефективними для вилучення зазначених аніонів з водних середовищ в широкому діапазоні рН (від 3,0 до 9,0) є кальциновані форми досліджуваних сорбентів зі співвідношенням $[Mg(II)]/[Fe(III)]$ 2:1 та 3:1; граничні значення адсорбції складають 90,9 та 91,7 мг/г, відповідно. кальциновані форми досліджуваних сорбентів більш ефективні, ніж їх вихідні карбонатні. Галузь застосування - охорона навколишнього середовища. Робота розповсюджується за договірною ціною.

70.81 Випробування, вимірювання, контролювання у водному господарстві

70.11.18.0563/0218U000963

Розроблення наукового обґрунтування та пропозицій щодо критеріїв оцінки фізико-хімічного стану та стандартів якості поверхневих вод з метою наближення (апроксимації) водного законодавства України до права ЄС: Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут екологічних проблем (УкрНДІЕП); Керівник Уберман Володимир Ілліч. – ДР 0117U001484. УДК 351.777.6:543.3:614.777:628:515:626.881:556.541:341.

265 с.

Виявлено невідповідності чинного водного законодавства України вимогам екологічного законодавства ЄС. Визначено необхідність створення еколого-правового інституту якості вод та методів її регулювання в українському екологічному законодавстві та обґрунтовано структуру зазначеного правового інституту. Розроблено наукові пропозиції щодо змісту, обсягу, черговості та конкретизації завдань з приведення водного законодавства України у відповідність

із законодавством ЄС у частині критеріїв оцінки фізико-хімічного стану та стандартів якості поверхневих вод. Робота розповсюджується за договірною ціною.

71 ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ. ТУРИСТСЬКО-ЕКСКУРСІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

71.01 Загальні питання внутрішньої торгівлі

71.11.18.0564/0418U000203

Бойдуник Роксолана Миколаївна. Поліпшення споживних властивостей тортів на вафельній основі з використанням нетрадиційної сировини: Дис... к.т.н. /Львівський торговельно-економічний університет. – Захищена 05.03.2018.

УДК 664.683.9:641.1.

147 с.: 36 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 439 назв.

У дисертації науково обґрунтовано доцільність використання нетрадиційних видів сировини для поліпшення споживних властивостей та збереженості вафельних тортів із жировими начинками. Експериментально встановлена антиоксидантна ефективність сполук жмхів чорного кмину, насіння маку, насіння гарбуза, розторопші, порошоків любистку, трави гречки, розмарину та іван-чаю у поєднанні з синергістом на жирову основу начинки вафельних тортів. Розроблено і запропоновано до виробництва нові вафельні торти з жировими начинками: "Гречанка", "Івасик-Телесик", "Маковий", "Львів'янка" та "Осічне рондо" з використанням нетрадиційної сировини: порошоків трави гречки, іван-чаю, розмарину, любистку та ягід чорниці; жмхів розторопші, насіння маку, гарбуза та чорного кмину; солону житнього ферментованого, борошна червоної сочевиці та керубу. Доведено, що використана сировина забезпечує створення нових виробів з поліпшеними органолептичними властивостями, підвищеною харчовою та біологічною цінністю. Проведено комплексну товарознавчу оцінку якості вафельних тортів та науково доведено закономірності змін показників під дією процесів, що відбуваються при зберіганні, зокрема органолептичних, фізико-хімічних, мікробіологічних. Експериментально встановлено можливість подовжити гарантійний термін зберігання вафельних тортів із жировими начинками до 9 місяців зі стабілізацією їх споживних властивостей завдяки використанню нетрадиційної сировини, вакуумних пакетів із металізованого поліпропілену та пакетів із поліаміду і поліетилену харчового з модифікованим газовим середовищем. Розроблено та затверджено нормативну документацію (рецептури та технологічні інструкції) на нові вафельні торти "Гречанка", "Івасик-Телесик", "Маковий", "Львів'янка" та "Осічне рондо", здійснено їх виробниче впровадження. Розробленням та впровадженням у виробництво тортів на вафельній основі з використанням нетрадиційної сировини досягнуто відповідного соціального та економічного ефекту.

71.11.18.0565/0218U000980

Практична апробація методики розрахунку плати за тимчасове користування окремими елементами благоустрою, що перебувають у комунальній власності територіальної громади м. Харкова, для розміщення відкритих літніх майданчиків, елементів вуличної торгівлі, малих архітектурних форм і тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного та іншого призначення для ведення підприємницької та іншої діяльності: Заключний звіт /Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця; Керівник Внукова Наталія Миколаївна. – ДР 0118U000066. УДК 005:339.35:332.025.

65 с.

Мета дослідження - обґрунтування підходів та проведення практичної апробації методики розрахунку плати за тимчасове користування окремими елементами благоустрою, що перебувають у комунальній власності територіальної громади м. Харкова, для розміщення відкритих літніх майданчиків, елементів вуличної торгівлі, малих архітектурних форм і тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного та іншого призначення для ведення підприємницької та іншої діяльності. Об'єкт дослідження - методика розрахунку плати за тимчасове користування окремими елементами благоустрою, що перебувають у комунальній власності територіальної громади м. Харкова. Предмет дослідження - практичне забезпечення процесу застосування плати за користування окремими елементами благоустрою комунальної власності. Наукова новизна роботи полягає у такому: набув подальшого розвитку науково-практичний підхід до впровадження методики розрахунку плати за тимчасове користування окремими елементами благоустрою, що перебувають у комунальній власності територіальної громади м. Харкова, для розміщення відкритих літніх майданчиків, елементів вуличної торгівлі, малих архітектурних форм і тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного та іншого призначення для ведення підприємницької та іншої діяльності, який ґрунтується на розрахунку граничних розмірів плати за тимчасове користування окремими елементами благоустрою комунальної власності, з врахуванням диференційного розподілу коефіцієнтів функціонального призначення, що дає можливість провести пооб'єктну апробацію використання Методики для суб'єктів підприємництва, в цілому та для кожного підприємства; удосконалено обґрунтування компонентного складу структури та співвідношення параметрів плати за тимчасове користування окремими елементами благоустрою комунальної власності для розміщення відкритих літніх майданчиків, елементів вуличної торгівлі, малих архітектурних форм і тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного та іншого призначення для ведення підприємницької та іншої діяльності шляхом застосування методу експертного опитування, що дозволяє мінімізувати вплив негативної зворотної реакції суб'єктів підприємництва на зміну місячної плати за благоустрій, та

означити релевантність математичних методів та методів експертних оцінок при визначенні ступеня застосування коефіцієнтів функціонального призначення та структури і співвідношення плати за благоустрій.

71.11.18.0566/0218U000996

Розроблення інтелектуальних розподілених систем на основі онтологічного підходу з метою інтеграції інформаційних ресурсів: Заключний звіт /Львівський національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Литвин Василь Володимирович. – ДР 0115U004228. УДК 658.6.002;621.397.13;002.53:004.89.

80 с.

У результаті виконання роботи було досліджено розробки методів інформаційних технологій розроблення інтелектуальних розподілених систем на основі онтологічного підходу та програмних модулів, які реалізують запропонований метод. У процесі проведення досліджень використовувались методи системного аналізу, інженерії даних та знань, онтологічного інжинірингу, теорії інтелектуальних систем, теорії баз даних та знань, теорії комп'ютерних мереж, інтелектуального аналізу даних, технічних та програмних засобів проектування та розробки корпоративних інформаційних систем в архітектурі "клієнт-сервер". У результаті виконання роботи проаналізовано існуючі підходи в області

онтологічного інжинірингу та методи автоматизованого наповнення онтологій баз знань інтелектуальних систем підтримки прийняття рішень. Розроблено власний метод автоматизованої розбудови онтологій баз знань на основі джерел наукової інформації, який базується на шаблонах відношень між концептами предметної області. Розроблено онтологію та наповнено відповідний їй банк даних для інтелектуальної системи підтримки прийняття рішень у галузі матеріалознавства, що дало змогу забезпечити цей науковий напрям засобами збереження, пошуку, представлення та стандартизації базових термінів і визначень. Розроблено сховище даних та база знань інтегровані у інтелектуальну систему підтримки прийняття рішень, яка програмно реалізована на базі мережових технологій за клієнт-сервальною архітектурою. Розроблено відповідний пакет прикладного програмного забезпечення, в якому реалізовано побудовані методи та алгоритми. За результатами роботи було захищено 3 кандидатські дисертаційні роботи.

71.11.18.0567/0218U000998

Дослідження параметрів якості харчової та промислової продукції: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Бубела Тетяна Зіновіївна. – ДР 0113U005288. УДК 658.62:658.562. 339:006; 658.6.006; 658.8:006.

92 с.

У роботі запропоновано метод багатofакторного централізованого регулювання якості харчової продукції на прикладі зерна, основою якого є комплексне поєднання заходів до підвищення якості зерна пшениці із гармонізацією з міжнародними стандартами, проведення яких забезпечує підвищення ефективності оцінювання зернової продукції. Розроблено формалізовану квадратичну регресійну модель оцінювання якості зерна, аргументами якої є кореляційні значення фізико-хімічних параметрів з урахуванням їх лінійних статистичних зв'язків, застосування якої сприяє підвищенню ефективності функціонування інформаційної системи моніторингу зернової продукції.

71.11.18.0568/0218U000999

Розвиток теорії та засобів метрологічного забезпечення вимірювальних систем на місці експлуатації: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Ялук Василь Олександрович. – ДР 0113U005289. УДК 658.62:658.562; 339:006; 658.6:006;658.8:006.

60 с.

У роботі досліджено взаємозв'язки між властивостями об'єктів вимірювання, первинними вимірювальними перетворювачами, лініями зв'язку та електричними засобами збирання, перетворення, передавання та зберігання вимірювальної інформації. Розроблені концепції методик та алгоритмів роботи вимірювальних засобів з дистанційним оцінюванням їх поточного стану. Розроблено програмні та апаратні методи тестування вимірювальних каналів кіберфізичних систем, здійснено аналіз традиційних структур для реалізації тестових методів забезпечення точності засобів вимірювань та вдосконалено апаратну та програмну частину під час реалізації вимірювальних каналів підвищеної точності. Сформований новий системний підхід до реалізації двоканальних тестових методів із забезпеченням інваріантності до неоднаковості передавальних характеристик обох вимірювальних каналів. Запропоновано новий метод зменшення динамічних похибок під час використання тестових методів. Результати, отримані під час виконання науково-дослідної роботи використовуються в лекційних курсах та під час проведення практичних робіт зі студентами спеціальності метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка

ка за спеціалізаціями "Якість, стандартизація, сертифікація" та "Метрологічне забезпечення випробувань та якості продукції" за дисциплінами "Програмні та апаратні методи тестування", "Методи та засоби підвищення єдності вимірювань та випробувань", "Метрологія та інженерія якості продукції".

71.33 Громадське харчування

71.11.18.0569/0418U000371

Бабенко Олена Миколаївна. Лідерство в управлінні персоналом підприємств ресторанного господарства: Дис... к.е.н. /Львівський торговельно-економічний університет. – Захищена 03.05.2018.

УДК 316.46:005.95:640.43.

280 с.: 23 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 292 назви.

Об'єкт: процес впровадження лідерства в управління персоналом підприємств ресторанного господарства. Мета: наукове обґрунтування теоретико-методичних засад і прикладних інструментів та засобів впровадження лідерства в управлінні персоналом підприємств ресторанного господарства. Методи: синтезу і системного аналізу; теоретичного узагальнення; статистичного аналізу та експертних опитувань; групувань, логічного аналізу, стратегічного менеджменту; порівняльного аналізу. Запропоновано: удосконалені: концептуальні аспекти управління лідерством, зокрема уточнено сутнісні характеристики понять, методичний підхід до оцінювання реалізації лідерства в управлінні персоналом підприємств ресторанного господарства, інструментарій впровадження лідерства в систему управління персоналом підприємств ресторанного господарства. Сфера використання: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, суб'єкти підприємницької діяльності.

72 ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ

72.15 Зовнішньоторговельна політика

72.11.18.0570/0218U001212

Формування механізму аналізу ризиків для застосування при митному контролі пасажирських переміщень через авіаційні пункти пропуску: Заключний звіт /Університет державної фіскальної служби України; Керівник Фрадинський Олександр Анатолійович. – ДР 0117U004365. УДК 331.45:614.8.002.3.

134 с.

Звіт з НДР: 134 стор.; 4 табл.; 30 рис.; бібліографія: 62 джерела. Об'єкт дослідження - діяльність у сфері здійснення митного контролю при пасажирських переміщеннях через авіаційні пункти пропуску. Мета роботи - розробка механізму аналізу ризиків для застосування при митному контролі пасажирських переміщень через авіаційні пункти пропуску. Методи дослідження - метод синтезу та аналізу, узагальнення, абстрагування, діалектичного пізнання (для формування теоретичної основи дослідження); метод порівняння та комплексного підходу. Наукова новизна роботи полягає у визначенні особливостей організації процесу здійснення митних формальностей на авіатранспорті, оцінці процесу обміну попередньою інформацією, характеристичні безпекових аспектів та основних загроз процесу організації міжнародних пасажирських перевезень на авіатранспорті, визначенні організаційних та інформаційно-технічних вимог до механізму аналізу ризиків для застосування при митному контролі пасажирських переміщень через авіаційні пункти пропуску. Відповідно до технічного завдання охарактеризовано основні аспекти сутності та ролі попереднього

інформування в системі митного контролю, проаналізовано вітчизняну нормативно-правову базу організації митного контролю за пасажирськими переміщеннями через авіаційні пункти пропуску, проаналізовано організацію здійснення митних формальностей на авіатранспорті, досліджено міжнародні підходи і рекомендації щодо аналізу ризиків при переміщенні пасажирів авіаційним транспортом, визначено організаційно-розпорядчі та інформаційно-технічні вимоги до механізму аналізу ризиків для застосування при митному контролі пасажирських переміщень через авіаційні пункти пропуску.

72.11.18.0571/0218U001213

Удосконалення системи заходів із запобігання та протидії митним правопорушенням:

Заключний звіт /Університет державної фіскальної служби України; Керівник Хома Валерій Олександрович. – ДР 0117U004366. УДК 339.543:656.073.5.

216 с.

Об'єкт дослідження - суспільні відносини у сфері контролю за переміщенням товарів та транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України. Мета дослідження - розробка нових та удосконалення існуючих механізмів запобігання та протидії переміщенню через митний кордон України товарів і транспортних засобів комерційного призначення з порушенням вимог законодавства України з питань державної митної справи. Методи дослідження - діалектичний, системного аналізу, структурно-функціональний, логіко-юридичний, порівняльно-правовий, історико-правовий, соціологічний, статистичний, моделювання, правового прогнозування. Досліджено та узагальнено існуючі міжнародні та зарубіжні механізми запобігання та протидії митним правопорушенням; вперше здійснено класифікацію ключових напрямів удосконалення системи запобігання та протидії незаконному переміщенню товарів і транспортних засобів через митний кордон України. На основі аналізу існуючих програмно-інформаційних комплексів, що використовуються ДФС в сфері протидії митним правопорушенням, визначено та теоретично обґрунтовано необхідність автоматизації окремих процедур з протидії митним правопорушенням шляхом удосконалення існуючих програмно-інформаційних комплексів та створення нового. Визначено перелік даних, які мають оброблятися таким комплексом та модулі, котрі нададуть можливість пошуку та систематизації інформації за заданими даними. Реалізація пропозицій стане підґрунтям для: забезпечення формування технічного завдання з розробки та впровадження інформативного, зручного, принципово нового програмно-інформаційного комплексу (на базі АСМО "Інспектор") для збору, накопичення та обробки інформації про порушення митних правил; суттєвого зменшення витрат часу на складання посадовими особами митниць ДФС протоколів про порушення митних правил та інших процесуальних документів; уникнення повторного внесення інформації, що міститься у протоколах про порушення митних правил; прискорення пошуку даних про виявлені правопорушення та їх виведення у вигляді, зручному для перегляду та здійснення аналітично-пошукової роботи; вдосконалення процесу узагальнення, вивчення способів і механізмів вчинення порушень законодавства з питань державної митної справи та пошуку методів попередження подібних порушень у майбутньому; відкриття можливості створення ряду електронних профілів ризику. Значимості дослідженню додає обґрунтований в роботі висновок про те, що впровадження запропонованих змін до функціонуючих ППК та створення нового програмно-інформаційного комплексу зі збору, накопичення та систематизації інформації щодо ПМП забезпечить оперативність та ефективну взаємодію на міждержавному

та міжвідомчому рівні, оптимізує роботу користувача при опрацюванні звітів, дозволить проводити більш об'єктивний аналіз статистичних даних за більш тривалий період. Це, в свою чергу, дасть можливість виявляти та прогнозувати тенденції розвитку негативних або позитивних процесів як у реалізації повноважень у зовнішньовідомчій діяльності ДФС щодо запобігання та протидії митним правопорушенням, зокрема під час здійснення провадження у відповідних справах, так і в удосконаленні внутрішньовідомчої управлінської діяльності.

72.11.18.0572/0218U001215

Дослідження теоретико-практичних аспектів автоматизації процедур митного контролю та митного оформлення водних транспортних засобів і товарів, що переміщуються ними у пунктах пропуску через державний кордон України: Заключний звіт /Університет державної фіскальної служби України; Керівник Руда Тетяна Василівна. – ДР 0117U004367. УДК 339.543:656.073.5.

288 с.

Об'єкт дослідження - процедури митного контролю та митного оформлення водних транспортних засобів і товарів, що переміщуються ними у пунктах пропуску через державний кордон України. Мета роботи - напрацювання пропозицій щодо автоматизації процедур митного контролю та митного оформлення водних транспортних засобів і товарів, що переміщуються ними у пунктах пропуску через державний кордон України. Методи дослідження - метод синтезу та аналізу, дедукції та індукції, порівняння, узагальнення, абстрагування, діалектичного пізнання (для формування теоретичної основи дослідження), метод порівняльно-правового пізнання (для аналізу норм вітчизняного митного законодавства з досліджуваної проблематики). Досліджено вітчизняну нормативно-правову базу з питань здійснення процедур митного контролю та митного оформлення водних транспортних засобів і товарів, що переміщуються ними у пунктах пропуску через державний кордон України, й окреслено її основні проблемні аспекти. Систематизовано зарубіжний досвід автоматизації здійснення процедур митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон водними транспортними засобами. Проаналізовано особливості здійснення процедур митного контролю та митного оформлення водних транспортних засобів й наведено характеристику сучасного стану їх автоматизації. Визначено проблемні аспекти застосування Інформаційної системи портового співтовариства у якості автоматизованого комплексу із здійснення процедур митного контролю та митного оформлення водних транспортних засобів. Розроблено програмний модуль "Морський пункт пропуску" на базі ПК "Інспектор", який відображає цілісний комплекс процедур митного контролю та митного оформлення водних транспортних засобів і товарів, що переміщуються ними, і має поєднувати в собі можливості ПК "Інспектор" та ЄАІС й передбачає використання автоматизованої системи аналізу ризиків (АСАУР). Напрацьовано пропозиції щодо удосконалення нормативно-правового регулювання питань здійснення процедур митного контролю та митного оформлення водних транспортних засобів та товарів, що переміщуються ними через державний кордон України шляхом розробки проектів відповідних нормативно-правових актів та супровідних документів до них. Впровадження результатів ННТР сприятиме підвищенню ефективності здійснення процедур митного контролю та митного оформлення водних транспортних засобів та товарів, що переміщуються ними у пунктах пропуску через державний кордон України, та сприятиме наближенню вітчизняної митної практики до міжнародних стандартів.

72.11.18.0573/0218U001216

Методи та заходи підвищення ефективності застосування технічних систем при здійсненні митного контролю: Заключний звіт /Університет державної фіскальної служби України; Керівник Царенко Володимир Іванович. – ДР 0117U004369. УДК 339.543.

137 с.

Об'єкт дослідження - діяльність Державної фіскальної служби України із використання технічних систем при здійсненні митного контролю. Мета роботи - формування переліку методів та заходів підвищення ефективності застосування технічних систем митного контролю. Методи дослідження - абстрактно-логічний, методи системного та структурного, статистичного аналізу. На основі дослідження теоретичних основ та практичних аспектів застосування технічних систем при здійсненні митного контролю виділено основні ризикові сфери їх використання та запропоновано комплекс заходів спрямованих на підвищення ефективності їх використання. Відштовхуючись від значення інформації у процесі управління технічними системами митного контролю проаналізовано звітність ДФС щодо стану та наявності технічних засобів/систем митного контролю на відповідність вимогам, що висуваються до управлінської інформації для окреслення можливих напрямів її удосконалення. Для усунення виявлених недоліків запропоновано здійснити ряд заходів правового, організаційного та технічного характеру. Для підвищення ефективності застосування технічних систем при здійсненні митного контролю розроблено алгоритм проведення розрахунків, що складається із підготовчого, розрахункового та аналітичного етапів, ґрунтується на класифікації витрат залежно від кількості здійснених митних оглядів. Крім того, розглянуто існуючі методики оцінювання соціальних вигід від застосування технічних систем при здійсненні митного контролю. Зазначені наукові результати мають практичну спрямованість та можуть бути використані у діяльності ДФС, щодо управління технічними системами митного контролю.

72.11.18.0574/0218U001217

Інформаційна складова взаємодії митниць ДФС та громадян щодо пропуску товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України: Заключний звіт /Університет державної фіскальної служби України; Керівник Прус Людмила Романівна. – ДР 0117U004368. УДК 339.524.

346 с.

Об'єкт дослідження - процес надання/поширення інформації громадянам з митних питань, що здійснюється митними адміністраціями в межах своїх повноважень. Мета роботи - напрацювання пропозицій щодо удосконалення інформаційної взаємодії митниць ДФС та громадян в контексті пропуску товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України. Методи дослідження - для досягнення поставленої мети у процесі дослідження були використані наступні методи: метод синтезу та аналізу, дедукції та індукції, порівняння, узагальнення, абстрагування, діалектичного пізнання), метод порівняльно-правового пізнання, системний аналіз та абстрактно-логічний. Проведено дослідження основних способів інформування та консультування громадян щодо чинних митних правил та порядку виконання митних формальностей. Досліджено правове забезпечення інформування та консультування громадян щодо законодавства України з питань державної митної справи та митних правил. Вивчено досвід комунікативної взаємодії між учасниками інформаційних правовідносин на прикладі країн ЄС, країн-членів ВМО (Королівство Таїланд, Азербайджанська Республіка, Республіка Сінгапур, Канада, Китайська народна республіка, Федеративна Республіка Бразилія,

Сполучені Штати Америки, Фінляндія) та країн ЄврАзЕС (Російська Федерація, Республіка Білорусь, Республіка Казахстан, Республіка Вірменія, Киргизька Республіка). Здійснено оцінювання інформування митницями ДФС громадян шляхом застосування способів поширення інформації з питань державної митної справи. Розроблено концептуальні підходи до удосконалення інформаційної підтримки взаємодії громадян та митниць ДФС в контексті переміщення (пересилання) ними товарів через митний кордон України. З метою їх практичної реалізації було підготовлено інформаційне видання "Для подорожуючих", розроблено проект Порядку надання адміністративної послуги з інформування та консультування з питань державної митної справи та сформовано пропозиції до проекту Закону України "Про внесення змін до Митного кодексу України щодо заходів з детінізації оподаткування ввезення товарів в окремих випадках", визначено аспекти впровадження інформаційних терміналів для інформування з митних питань. Впровадження результатів ННТР сприятиме підвищенню якості митних сервісів та наблизить діяльність вітчизняних митниць ДФС до міжнародного рівня.

73 ТРАНСПОРТ

73.29 Залізничний транспорт

73.11.18.0575/0518U000216

Дьомін Ростислав Юрійович. Розвиток методів і засобів досліджень з забезпечення технічної експлуатації залізничного рухомого складу: Дис... д.т.н. /Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля. – Захищена 28.09.2018. УДК 629.4.015:629.4.018.

182 с.: 18 табл., 81 іл. – Бібліогр.: 331 назва.

Дисертацію присвячено подальшому розвитку методів і засобів наукових досліджень спрямованих на вирішення науково-прикладної проблеми забезпечення технічної експлуатації рухомого складу як модернізованого за науково обґрунтованими технічними рішеннями, так і нового покоління. В роботі розвинуто метод прогнозування та діагностики утворення і розвитку тріщин у несівних конструкціях рухомого складу, яким передбачено проведення попередніх розрахунків міцності з подальшим експериментальним дослідженням проблемних вузлів з застосуванням комплексу матеріалознавчих методів. На основі цього методу запропоновано удосконалений підхід до вирішення проблеми подовження строку служби тягового рухомого складу з тривалим напрацюванням. Для аналізу засобами математичного моделювання механічних причин сходження вантажних вагонів з рейок розроблено комп'ютерну модель, що дозволяє досліджувати динаміку вантажних вагонів в поїздах при різних характеристиках технічного стану ходових частин і колії. Відтворення шляхом комп'ютерного моделювання ситуацій пов'язаних зі сходженням вантажних вагонів з рейок надає можливість виявлення найбільш вагомих причин, які призводять до аварійних ситуацій. З використанням верифікованої базової комп'ютерної моделі динаміки швидкісного пасажирського вагона локомотивної тяги проведено дослідження впливу конструкційних параметрів ходових частин на динамічні показники вагона. Визначено залежності показників безпеки руху і плавності ходу від характеристик засобів демпфірування коливань швидкісного вагона і величини еквівалентної конусності. Задля подальшого розвитку методів і засобів оцінки забезпеченості експлуатаційної безпеки рухомого складу розроблено мобільну систему для визначення динамічної навантаженості рухомого складу в умовах експлуатації. Запропоновано до використання перспективні технології діагностування технічного стану рухомого складу. Зокрема, рекомендовано розрахунково-

експериментальний метод прогнозування динамічних характеристик рейкових екіпажів. Удосконалено систему моніторингу динамічного навантаження рухомого складу на колійну структуру на основі застосування засобів вимірювань прискорень рейок. Ключові слова: рухомий склад, несівні конструкції, міцність, динаміка, сходження з рейок, комп'ютерне моделювання, випробування, допуск до експлуатації.

73.11.18.0576/0418U000339

Друбецький Антон Юхимович. Удосконалення системи взаємного навантаження тягових двигунів постійного та пульсуючого струму: Дис... к.т.н. /Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна. – Захищена 24.04.2018.

УДК 621.333.024/.024.2(043.5).

184 с.: 12 табл., 60 іл. – Бібліогр.: 134 назви.

В роботі виизначено ступінь впливу на енергоефективність різних схем джерел живлення системи взаємного навантаження. Також визначено їх раціональні режими роботи. Сформовано множину показників для вирішення задачі вибору раціональної схеми джерела живлення системи взаємного навантаження. Визначено номінальний та максимальний рівень напруги джерела живлення. Виконано математично обґрунтований синтез та вибір раціональної схеми джерела живлення системи взаємного навантаження. Визначено раціональні режими роботи блока ослаблення збудження системи взаємного навантаження.

73.34 Водний транспорт

73.11.18.0577/0418U000227

Кирнац Владислав Іанович. Комплексна експлуатаційна параметрична діагностика робочого процесу транспортних дизелів: Дис... к.т.н. /Одеський національний морський університет. – Захищена 23.02.2018. УДК 621.436:629.128.6.

171 с.: 12 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 132 назви.

Дисертація присвячена дослідженню і розробці методів параметричної діагностики робочого процесу транспортних дизелів, експлуатація яких пов'язана з частими змінами навантаження і тривалою роботою на часткових режимах. Такі режими експлуатації призводять до інтенсивного зносу циліндропоршневої групи, паливної апаратури високого тиску і механізму газорозподілу разом з системою турбонаддуву. Ефективна експлуатація двигуна базується на постійному контролі основних, найбільш значущих параметрів робочого процесу. Математичне моделювання робочого процесу транспортних дизелів в середовищі AVL BOOST дозволило зробити верифікацію методів діагностичного контролю, що застосовуються в експлуатації. У AVL BOOST використана модифікована модель закону професора Семенова В.С. - двофазна модель тепловиділення, яка дозволила спростити аналіз індикаторних показників при збереженні високої якості моделювання на часткових навантажувальних режимах. Максимальна відносна похибка при моделюванні транспортних дизелів на режимах 25%, 50%, 100% і 110% не перевищувала 3%. Для вирішення завдання синхронізації розроблений і застосований комбінований аналітичний метод синхронізації даних моніторингу параметрів робочого процесу транспортних дизелів, який об'єднує переваги методу аналізу першої похідної кривої тиску в циліндрі і моделювання кривої стиснення-розширення за допомогою функції Аньєзі. В умовах реостатних випробувань і скороченого часу перед- і післяремонтної діагностики дизелів новий метод дозволив на 50-80% зменшити похибки синхронізації і подальшого розрахунку індикаторних параметрів робочого

процесу. Отримав подальший розвиток метод контролю робочого процесу транспортного двигуна, що включає віброакустичний контроль подачі палива і газорозподілу за рахунок контролю фаз. Удосконалено метод аналізу спектра віброакустичних сигналів компресора газотурбонагнітача, в зв'язку з чим стала можливою вібродіагностика газотурбонагнітача. Розроблені методи комплексної параметричної діагностики можуть бути широко впроваджені в практику експлуатації транспортних дизелів. Комплексний підхід, що полягає в діагностиці технічного стану циліндропоршневої групи, паливної апаратури високого тиску, механізму газорозподілу і газотурбонагнітача, в поєднанні з оперативністю отримання діагностичної інформації, значно підвищує ефективність і якість ремонтних робіт. Застосування розроблених методів сприяє загальному зниженню експлуатаційних витрат на 25-30% протягом всього життєвого циклу транспортних дизелів.

73.43 Міський транспорт

73.11.18.0578/0418U000411

Самчук Ганна Олександрівна. Підвищення ефективності функціонування транспортно-пересадочних вузлів наземного міського пасажирського транспорту: Дис... к.т.н. /Харківський національний автомобільно-дорожній університет. – Захищена 23.05.2018.

УДК 656.072.

206 с.: 25 табл., 38 іл. – Бібліогр.: 183 назви.

Об'єктом дослідження є процес функціонування транспортно-пересадочних вузлів (ТПВ) наземного міського пасажирського транспорту (МПТ). Мета дослідження - підвищити ефективність взаємодії суб'єктів МПТ у ТПВ. Для розробки теоретичних основ функціонування ТПВ застосовано методи аналізу, для формалізації об'єкта дослідження використано системний підхід та методи математичного моделювання. Розробляючи модель об'єкта дослідження, використано методи імітаційного моделювання. Для обґрунтування законів розподілу часу знаходження транспортних засобів МПТ на зупиночних пунктах ТПВ та тривалості руху використано положення теорії математичної статистики. Для встановлення залежності між часовими параметрами взаємодії МПТ у ТПВ та критерієм ефективності функціонування ТПВ застосовано методи регресійного аналізу. Наукова новизна отриманих результатів полягає у представленому науково обґрунтованому підході до підвищення ефективності функціонування ТПВ за рахунок узгодження взаємодії МПТ з позиції забезпечення раціональних соціально-економічних та екологічно безпечних параметрів реалізації технологічного процесу. Вперше на основі запропонованого критерію, який, на відміну від існуючих, враховує екологічні та соціальні обмеження, отримано закономірності впливу параметрів синхронізації розкладу руху та часу знаходження транспортних засобів МПТ на зупиночних пунктах на ефективність функціонування ТПВ. Удосконалено підхід до узгодження розкладів руху МПТ на основі координації прибуття транспортних засобів у ТПВ, який, на відміну від існуючих, враховує випадковий характер тривалості знаходження транспортних засобів на зупиночних пунктах у ТПВ. Отримав подальшого розвитку підхід до синхронізації розкладів руху транспортних засобів у ТПВ, що базується на пошуку раціональних значень часу відправлення транспортних засобів із початкового зупиночного пункту. Практичне значення отриманих результатів полягає в розробці методики синхронізації розкладів руху громадського пасажирського транспорту у ТПВ та оптимізації руху транспортних засобів на елементах транспортної мережі міста.

73.47 Взаємодія різних видів транспорту. Змішані перевезення

73.11.18.0579/0418U000255

Моспан Наталія Вікторівна. Формування стратегій автотранспортних підприємств по обслуговуванню разових замовлень на перевезення вантажів у міжміському сполученні: Дис... к.т.н. /Харківський національний автомобільно-дорожній університет. – Захищена 21.03.2018.

УДК 656.95.

130 с.: 17 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 152 назви.

Дисертація присвячена вирішенню науково-прикладної задачі формування стратегій автотранспортних підприємств по обслуговуванню разових замовлень на перевезення вантажів у міжміському сполученні. Об'єктом дослідження являється процес обслуговування автотранспортним підприємством разових замовлень на перевезення вантажів у міжміському сполученні. Наукова новизна отриманих результатів полягає у наступному. Вперше обґрунтовано критерій ефективності роботи перевізника, що надає послуги з міжміських вантажоперевезень за разовими замовленнями, який враховує не лише вартісні, а й часові витрати при оцінці результату діяльності перевізника; вперше встановлено та експериментальним шляхом доведено закономірності потоку разових замовлень на перевезення вантажів у міжміському сполученні, що полягають у пуассонівському характері їх надходження. Удосконалено моделі міжміських вантажних автоперевезень за рахунок визначення кількості перевізників, що претендують на отримання замовлення. Подальший розвиток отримали підходи до стратегічного управління діяльністю підприємств автомобільного транспорту, що надають послуги з перевезення вантажів, за рахунок розподілу напрямків перевезення за привабливістю стосовно перспектив отримання наступного завантаження. У роботі формалізовано процес обслуговування разових замовлень на перевезення вантажів у міжміському сполученні, на підставі чого сформовано об'єктивний критерій ефективності досліджуваного процесу, що враховує не лише фінансові показники діяльності підприємства, а й часові витрати на досягнення фінансового результату. В результаті дослідження процесу надходження разових замовлень на перевезення вантажів у міжміському сполученні встановлено та експериментальним шляхом доведено відповідність вхідного потоку разових замовлень потоку Пуассона. На підставі дослідження характеру надходження разових замовлень та умов їх отримання для різних населених пунктах формуються три стратегії поведінки перевізників по обслуговуванню разових замовлень на перевезення вантажів у міжміському сполученні. Такими стратегіями являються: вимоглива, вибіркова та байдужа. Сформовані стратегії поведінки перевізників по обслуговуванню разових замовлень на перевезення вантажів у міжміському сполученні ґрунтуються на розподілі напрямків перевезення вантажів за їх привабливістю стосовно перспектив отримання наступного замовлення та максимально припустимої відстані подачі автомобіля під завантаження. Практичне значення отриманих результатів полягає у розробці імітаційної моделі формування маршрутів перевезення вантажів на ринку разових замовлень у міжміському сполученні та рекомендацій щодо ефективності використання стратегій з обслуговування разових замовлень на перевезення вантажів у міжміському сполученні. Практичне значення отриманих результатів роботи підтверджується отриманими актами впровадження розроблених пропозицій на ТОВ "Експрес", ПП "Фурбі-Транс", ДП "Держдор НДІ", Державному агентстві автомобільних доріг України.

75 ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО. ДОМОВЕДЕННЯ. ПОБУТОВЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

75.31 Комунальне господарство

75.11.18.0580/0218U000949

Про надання послуг з розробки схеми санітарного очищення Покровського району: Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут міського господарства"; Керівник Кравченко Олександр Валерійович. – ДР 0117U006198. УДК 628.4.

149 с.

Розроблено схему санітарного очищення Покровського району. Робота розповсюджується за договірною ціною.

75.11.18.0581/0218U000950

код ДК 021: 2015; 71350000-6 - "Науково-технічні послуги в галузі інженерії" Роботи з визначення морфологічного складу твердих побутових відходів, які утворюються у м. Хмельницький: Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут міського господарства"; Керівник Кравченко Олександр Валерійович. – ДР 0117U006201. УДК 628.4.

246 с.

код ДК 021: 2015; 71350000-6 - "Науково-технічні послуги в галузі інженерії". Проведено роботи з визначення морфологічного складу твердих побутових відходів, які утворюються у м. Хмельницькому. Робота розповсюджується за договірною ціною.

75.11.18.0582/0218U000952

Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, утилізації, видалення і захоронення відходів (Розробка схеми санітарного очищення м. Бердичева): Заклучний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут міського господарства"; Керівник Кравченко Олександр Валерійович. – ДР 0117U005327. УДК 628.4.

193 с.

Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, утилізації, видалення і захоронення відходів (Розроблено схему санітарного очищення м. Бердичева) Робота розповсюджується за договірною ціною.

76 МЕДИЦИНА І ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

76.03 Медико-біологічні дисципліни

76.11.18.0583/0518U000244

Іващук Сергій Іванович. Механізми формування гострого і загострення хронічного панкреатиту з урахуванням предикторів їх розвитку: Дис... д.мед.н. /ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України". – Захищена 25.10.2018.

УДК 616.37-002.2-036.11-092:577.27.

428 с.: 122 табл., 57 іл. – Бібліогр.: 614 назви.

Дисертаційна робота присвячена вивченню генетично-імунологічних механізмів і закономірностей формування гострого набрякового панкреатиту та загострення хронічного панкреатиту з урахуванням поліморфізму генів PRSS1 (R122H), CFTR (delF508), IL-4 (C-590T), SPINK1 (N34S) і

TNF-а (G-308A), структурно-функціональних змін підшлункової залози, імунологічної реактивності, цитокінового профілю, екосистеми мікробіоти товстої кишки, ліпідного та ферментативного дисбалансу. Визначено дистрибуцію генотипів, проаналізовано найчастіші їх поєднання у структурі гострого і загострення хронічного панкреатиту, взаємозв'язок із характером і чинниками ризику захворювання. Здійснено аналіз впливу поліморфізму обраних генів на патогенетичні ланки перебігу панкреатиту, виділено основні лабораторно-діагностичні особливості, властиві певному генотипу, групи ризику хворих за наявності супутньої патології, появи порушень метаболізму ліпідів, функціонального стану печінки та підшлункової залози, екосистеми мікробіоти товстої кишки, імунологічної реактивності.

76.11.18.0584/0518U000255

Кіндратів Ельвіра Олександрівна. Патоморфологічні особливості дисплазії шийки матки, що асоційована з папіломавірусною інфекцією у жінок хворих на безпліддя: Дис... д.мед.н. /Національний медичний університет імені О.О. Богомольця. – Захищена 15.11.2018.

УДК 616-071+616-006.03+618.14-006+578.27.

470 с.: 156 табл., 135 іл. – Бібліогр.: 499 назв.

Дисертація присвячена вивченню наукової медичної проблеми, що виявляється у визначенні морфологічних та молекулярно-біологічних особливостей дисплазії шийки матки, що асоційована з папіломавірусною інфекцією у жінок хворих на безпліддя. Встановлена статистично істотна відмінність експресії Ki-67, p63, ER, p16ink4a, та VEGF в залежності від наявності інфікування вірусом папіломи людини високого канцерогенного ризику. Розроблені математичні моделі дозволяють визначити ступінь важкості та оцінити ймовірність ризику прогресії дисплазії шийки матки, що асоційована з папіломавірусною інфекцією для забезпечення персоналізованої оптимізації морфологічної діагностики, превентивних та лікувальних тактик ведення такого контингенту хворих.

76.11.18.0585/0418U000117

Некрут Дар'я Олександрівна. Роль інсуліноподібного фактору росту-1 та гідроген сульфід у механізмах прогресування і корекції неалкогольної жирової хвороби печінки, асоційованої з гіпергомоцистеїнемією: Дис... к.мед.н. /Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. – Захищена 12.01.2020.

УДК 616.379+546.221:616.36-003.826:616-008.9.

198 с.: 29 табл., 21 іл. – Бібліогр.: 316 назв.

Об'єкт – механізми стеатогенезу та фіброгенезу за неалкогольною жировою хворобою печінки, асоційованою з гіпергомоцистеїнемією; мета – встановити роль інсуліноподібного фактору росту-1 та гідроген сульфід у механізмах прогресування експериментальної неалкогольної жирової хвороби печінки, асоційованої з гіпергомоцистеїнемією, у щурів та обґрунтувати патогенетичні підходи до її корекції гіполіпідемічними засобами з політропними властивостями; методи – біохімічні, імунферментні, патофізіологічні, фармакологічні, морфологічні, статистичні; результати – вперше проведено комплексне дослідження біохімічних механізмів прогресування неалкогольної жирової хвороби печінки, асоційованої з гіпергомоцистеїнемією, та обґрунтовані підходи до патогенетичної корекції гіполіпідемічними засобами з політропними властивостями; механізми прогресування неалкогольної жирової хвороби печінки, асоційованої з гіпергомоцистеїнемією, реалізуються через чинники "множинного удару" потенціювання оксидативного стресу, пригнічення антиоксидантної активності, підвищення про-

запальної стимуляції та пригнічення продукції антифіброзних модуляторів; вперше встановлено, що за неалкогольною жировою хворобою печінки, асоційованої з гіпергомоцистеїнемією, формується значний дефіцит H2S в печінці та знижується рівень IGF-1 в сироватці крові; вперше встановлені особливості впливу гіполіпідемічних засобів з політропними властивостями на рівень антифіброзних медіаторів за умов неалкогольної жирової хвороби печінки, асоційованої з гіпергомоцистеїнемією; показано, що препарат омега-3 поліненасичених жирних кислот сприяє нормалізації рівня H2S в печінці та IGF-1 в сироватці крові, а також сприяє зниженню рівня гомоцистеїну в крові; галузь – медицина.

76.11.18.0586/0418U000221

Гирявенко Наталія Іванівна. Патоморфологічні особливості первинного раку маткових труб:

Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 07.02.2018.

УДК 618.12-006.04-091(043.3).

157 с.: 21 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 250 назв.

Дисертаційна робота присвячена актуальній проблемі – оптимізації морфологічної діагностики первинного раку маткових труб шляхом використання гістологічних, імуногістохімічних та статистичних методів дослідження. У дисертаційній роботі вперше у клініко-морфологічному аспекті досліджена значна група хворих на пухлини маткових труб (71 випадок). Підвищення онкологічної настороженості, вдосконалення методів діагностики та запровадження імуногістохімічних методів дослідження в практику сприяє визначенню специфічного фенотипу неоплазії. Це надає важливу діагностичну та прогностичну інформацію про статус хвороби та її біологічні властивості. Встановлено частоту виявлення та вивчено основні клініко-морфологічні параметри (вік, стадія захворювання, показники T і N, гістогенез, ступінь диференціювання) цієї неоплазії. Уперше вивчені основні молекулярно-біологічні характеристики пухлини (гормональний статус, проліферативний потенціал, маркери апоптозу, неоангіогенез та запальне пухлинне мікрооточення) серозних пухлин маткових труб у взаємозв'язку з клініко-морфологічними параметрами. Установлено, що в переважній більшості випадків первинний рак маткових труб є гормонально залежною пухлиною, це необхідно враховувати під час визначення лікувальної тактики. Виявлено, що гіперекспресія HER2/neu не характерна для пухлин цієї локалізації. Шляхом використання комплексу сучасних імуногістохімічних методів встановлено кореляційний зв'язок між експресією прогностично-несприятливих рецепторів раковими клітинами (Ki-67, p53, VEGF), якісним складом аналізованого пухлинного мікрооточення та поширенням неоплазії, що негативно впливає на перебіг злоякісного процесу у матковій трубі. Незважаючи на виявлення пухлин маткових труб переважно на ранніх стадіях неопластичного процесу, багато хворих потребують призначення ад'ювантного лікування. Запропонований алгоритм лікування хворих на первинний рак маткових труб з урахуванням молекулярного профілю пухлини (використання антигормональної терапії при позитивному гормональному статусі хвороби, обов'язкове використання ад'ювантної хіміотерапії за високих показників проліферативної активності та позитивної експресії білка p53, застосування анти-VEGF-терапії за високого ангіогенного потенціалу неоплазії). Це дозволить підвищити ефективність терапії та покращити результати загальної та безрецидивної виживаності пацієнток.

76.11.18.0587/0418U000231

Козьяккіна Наталія Володимирівна. Нейрогуморальна регуляція тиреотропних ефектів мінеральної води нафтуса

(експериментально-клінічне дослідження):

Дис... к.мед.н. /ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України". – Захищена 16.03.2018.

УДК 615.327(477.83):616.441]-092.4/9.

223 с.: 45 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 201 назв.

Дисертація присвячена вивченню механізмів формування тиреотропних ефектів мінеральної води Нафтуса шляхом експериментально-клінічного дослідження. Отримано дані про вплив курсового вживання біоактивної води Нафтуса на тиреодійний статус у здорових шкурів обох статей. Тижневе вживання біоактивної води Нафтуса чинить на шкурів-самок поліваріантний тиреотропний ефект, оцінений за змінами сумарного тиреодійного індексу, обчисленого за рівнями в плазмі загальних трийодтироніну і тироксину. Виявлено сильну негативну кореляцію ($r=-0,85$) між рівнем в плазмі трийодтироніну і холестерину пре-бета- і бета-ліпопротеїнів. Ще сильніший інверсний зв'язок ($r=-0,90$) виявлено між рівнем холестерину пре-бета- і бета-ЛП та сумарним тиреодійним індексом, який на 83 % детермінується саме трийодтироніном ($r=0,91$). Встановлено, що курсове приймання біоактивної води Нафтуса 125 жінками дітородного віку з хронічною ендокринно-гінекологічною патологією надає поліваріантні ефекти на функцію щитовидної залози, які оцінені за зміни сумарного тиреодійного індексу. Методом канонічного кореляційного аналізу виявлено значущі зв'язки змін під впливом Нафтусі тиреодійного статусу зі змінами при цьому показників нейроендокринного ($R = 0,67$), імунного ($R = 0,57$) і клінічного ($R = 0,37$) статусів. Методом дискримінантного аналізу виявлено 6 нейроендокринних, 9 імунних і 9 клінічних вихідних показників, за сукупністю яких гнітючий тиротропний ефект Нафтусі прогнозується ретроспективно з точністю 86,7 %, нейтральний – 80,6 %, помірно стимулює – 86,8 % і значно стимулює – 93,5 % при загальній коректності прогнозу 86,9 %.

76.11.18.0588/0418U000232

Козьяккіна Ольга Володимирівна. Вегетотропні ефекти біоактивної води Нафтуса та їх ендокринний, метаболічний і імунний супровід (експериментально-клінічне дослідження):

Дис... к.мед.н. /ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України". – Захищена 16.03.2018.

УДК 615.327(477.83):616.441]-092.4/9.

252 с.: 57 табл., 73 іл. – Бібліогр.: 229 назв.

Дослідження проведені в формі двох експериментів на тваринах і двох клініко-фізіологічних спостережень – практично здорових чоловіків віком 26-60 років; дітей 10-15 років обох статей з дисфункцією нейроендокринно-імунного комплексу в поєднанні з хронічним холециститом і гастродуоденітом в стадії ремісії. В експерименті показано, що щоденне вживання біоактивної води Нафтуса чинить два варіанти вегетотропних ефектів: симпатотонічний та ваготонічний. У клініко-фізіологічному спостереженні встановлено, що через 80 хв після вживання стандартної дози біоактивної води Нафтуса у 40,6 % чоловіків відбувається симпатотонічне зрушення вегетативної регуляції; у 34,4 % констатовано ваготонічний вегетотропний ефект і у 25,0 % – нейтральний. Виявлено канонічні кореляційні зв'язки між вихідним станом вегетативної регуляції – з одного боку, і вмістом в плазмі адаптивних гормонів кортизолу, трийодтироніну і тестостерону, параметрами лейкоцитограми і фагоцитозу нейтрофілів, лейкоцитарним індексом адаптації і параметрами базальної електроенцефалограми – з іншого боку. Між вегетотропними ефектами біоактивної води Нафтуса і супутніми змінами в плазмі тестостерону і мінералокортикоїдної активності канонічна кореляція значна, а між вегетотропни-

ми і імунотропними ефектами – сильна. Кожен варіант вегетотропного ефекту біоактивної води Нафтуса супроводжується характерними змінами моноцитозу, лейкоцитарного індексу адаптації, мінералокортикоїдної активності і семи параметрів електроенцефалограми, за сукупністю яких може бути розпізнаний з точністю 87,57100 % (в цілому – 93,8 %), зумовлений характер вегетотропного ефекту біоактивної води Нафтуса 16 вихідних параметрів-предикторів (моноцитоз, кортизол, трийодтиронін, 3 параметри варіабельності серцевого ритму і 10 параметрів електроенцефалограми), що відображають стан нейро-ендокринно-імунного комплексу, і ретроспективно прогнозується з точністю 100 %.

76.11.18.0589/0418U000316

Богданов Олексій Володимирович. Роль компонентів системи оксиду азоту у патогенезі ушкодження пародонта щурів за умов сполученого надлишкового надходження нітрату та фториду натрію: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 04.04.2018.

УДК 616.015.33:616.31-06:615.916]-092.9.

185 с.: 34 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 312 назви.

Дисертація присвячена вирішенню наукової задачі, яка полягає у визначенні ролі нейрональної (nNOS) та індукційної (iNOS) NO-синтази, пероксинітриду та ядерного фактора kB (NF-kB) у механізмах пошкодження пародонта щурів за умов поєднаної токсичної дії нітрату та фториду натрію. Виявлено, що поєднана дія нітрату та фториду натрію протягом 30 днів призводить до дизрегуляторних змін активності ферментів окисного (NO-синтазного) та неокисного (аргіназного) шляхів метаболізму L-аргініну в м'яких тканинах пародонта, потенціює продукцію супероксидного аніон-радикала (САР) НАДФН- і НАДН-залежними електронно-транспортними ланцюгами (ЕТЛ), збільшує його генерацію НАДФН-оксидазою лейкоцитів, потенціює пероксидне окиснення ліпідів (ПОЛ), знижує активність каталази, посилює колагеноліз у м'яких тканинах пародонта, збільшує резорбцію альвеолярних відростків щелеп. Показано, що функціональна активність iNOS за умов поєднаної інтоксикації нітратом та фторидом натрію пригнічує у м'яких тканинах пародонта ферменти аргіназного шляху метаболізму L-аргініну, забезпечує гіперпродукцію САР НАДФН- і НАДН-залежними ЕТЛ і НАДФН-оксидазою лейкоцитів, сприяє активації декомпенсованого ПОЛ та зниженню антиоксидантного (АО) потенціалу. За цих умов виявлено відмінності впливу nNOS та iNOS на дезорганізацію сполучної тканини пародонта. Доведено здатність L-аргініну та сквенджерів пероксинітриду (L-селенометіоніну та сечової кислоти) обмежувати генерацію САР, ПОЛ, дезорганізацію сполучної тканини пародонта, збільшувати його АО захист за умов поєднаної дії нітрату та фториду натрію. Виявлено, що введення щурам інгібітора активації NF-kB JSH-23 при моделюванні поєднаної хронічної інтоксикації нітратом і фторидом натрію зменшує в м'яких тканинах пародонта сумарну активність NOS, збільшує активність орнітиндекарбоксилази, знижує у них продукцію САР, обмежує активність ПОЛ, підвищує АО потенціал, а також зменшує колагеноліз та деполімеризацію протеогліканів як у м'яких і кістковій тканинах пародонта, знижує резорбцією альвеолярних відростків щелеп.

76.11.18.0590/0418U000319

Слободяник Наталія Миколаївна. Патогенетичне обґрунтування корекції патологічних змін в підшлунковій залозі в залежності від стресостійкості тварин: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена

11.04.2018.

УДК [616.37:613.86]-092.9-08.

166 с.: 27 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 389 назв.

У дисертаційній роботі досліджено індивідуально-типологічні особливості розвитку стресіндукованих ушкоджень підшлункової залози щурів та можливість корекції цих патологічних змін меланіном. Доведено, що за умов моделювання гострого стресу тяжкість стрес-синдрому, що розвивається у підшлунковій залозі, залежить від індивідуально-типологічних особливостей організму. Максимально виражений розвиток патологічних процесів в підшлунковій залозі щурів в умовах гострого стресу отримано у стресонестійких тварин порівняно зі стійкими, про що свідчить розвиток протеїназно-інгібіторного дисбалансу за декомпенсаторним типом, активація вільно-радикального окиснення на тлі пригнічення антиоксидантного захисту, підвищення ступеню ендogenous токсикозу та цитолітичного синдрому, а також розвиток дисбалансу NO-ергічної системи. Встановлено, що за умов попереднього введення меланіну у підшлунковій залозі стресонестійких тварин відбувається нормалізація протеїназно-інгібіторного потенціалу: вірогідне пригнічення загальної протеолітичної активності на тлі зростання активності інгібіторів протеїназ в порівнянні з відповідними типами щурів за умов гострого стресу без корекції. Превентивне введення меланіну до початку моделювання гострого стресу попереджало розвиток цитолітичного синдрому підшлункової залози стресонестійких тварин, про що свідчить вірогідне зменшення активності амілази та ліпази в порівнянні з відповідними типами щурів за умов гострого стресу без корекції. Доведено пригнічення оксидативного стресу у підшлунковій залозі стресонестійких тварин за умов введення меланіну: вірогідне зменшення вмісту ТБК-реактивних, молекул середньої маси на тлі вірогідного зростання активності каталази та супероксиддисмутизи порівняно з відповідними типами щурів за умов гострого стресу без корекції.

76.11.18.0591/0418U000365

Фаустова Марія Олексіївна. Мікробіологічне обґрунтування застосування антисептичних препаратів для профілактики та лікування інфекційно-запальних ускладнень одонтоімплантації: Дис... к.мед.н. /Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. – Захищена 18.05.2020.

УДК 616.24-002.5-07:615.015.8:575.191.001.5..

206 с.: 21 табл., 40 іл. – Бібліогр.: 266 назв.

Об'єкт – особливості мікробної колонізації слизової оболонки ротової порожнини пацієнтів після дентальної імплантації; вплив на мікроорганізми даного біотопу антимікробних засобів; мета – підвищити ефективність профілактики та лікування інфекційно-запальних ускладнень одонтоімплантації шляхом мікробіологічного обґрунтування застосування антисептичних препаратів; методи – інформаційно-аналітичний, мікробіологічний, клінічний, біохімічний, лабораторні, статистичний аналіз; результати – представлені нові дані щодо етіологічної структури та біологічних властивостей збудників інфекційно-запальних ускладнень одонтоімплантації; встановлено, що доміантними збудниками періімплантатного мукозиту (ПіМ) та періімплантиту (ПІ) є умовно-патогенні грампозитивні мікроорганізми, серед яких *Staphylococcus* spp., *Streptococcus* spp., *Kocuria* spp., *Enterococcus* spp.; в роботі проведено детальне дослідження та одержано нові дані щодо чутливості домінуючих збудників ПіМ та ПІ до основних антибіотиків; вперше доведено протимікробну ефективність декасану, горостену щодо стафілококів, стрептококів, неферментуючих грамнегативних бактерій, які колонізують ротову порожнину за умов пі-

сляопераційних ускладнень дентальної імплантації; одержано нові дані щодо впливу антисептичних препаратів (декасан, горостен, хлоргексидин) на процеси плівкоутворення та адгезію збудників інфекційно-запальних ускладнень одонтоімплантації; вперше доведено високу ефективність декасану, горостену щодо пригнічення адгезії етіологічно значимих мікроорганізмів ПІІМ та ПІІ; вперше встановлено взаємозв'язок процесів бактеріального плівкоутворення та адгезії мікроорганізмів, які колонізують слизові оболонки в ділянці дентальної імплантації в пацієнтів; вперше обґрунтовано доцільність застосування антисептиків декасану, горостену для профілактики та лікування інфекційно-запальних ускладнень одонтоімплантації; галузь – медицина.

76.11.18.0592/0418U000374

Бойко Оксана Іванівна. Патоморфологія коронарних артерій у плодів, новонароджених, дітей різних вікових груп: Дис... к.мед.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 01.06.2018.

УДК 611.132.2-018.1/.8:(618.29+616.3/.6).

206 с.: 12 табл., 52 іл. – Бібліогр.: 178 назв.

Дисертація присвячена дослідженню патоморфологічних особливостей природжених та набутих захворювань коронарних артерій у дитячому віці. З'ясовані особливості клінічної та патоморфологічної картини орфанних захворювань коронарних артерій у дітей. Визначено частоту та характер розподілу аномалій коронарних артерій у структурі природжених вад серця на автопсійному матеріалі за 35-річний період (з 1981 по 2016 роки). Доповнені знання з патоморфології коронарних артерій при коронаритах у дитячому віці, зокрема при хворобі Кавасаки. Відкритий новий феномен фібро-мязової дисплазії з трансмуральним ураженням коронарних артерій. Удосконалено методіку посмертного ангіографічного дослідження судин. Встановлені головні патоморфологічні диференційно-діагностичні критерії захворювань коронарних артерій у дитячому віці.

76.11.18.0593/0218U000930

Визначення біосумісності, а також антибактеріальних, імуномодулювальних та проти-запальних властивостей штамів лактобацил на експериментальних моделях: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Співак Микола Якович. – ДР 0117U0007757. УДК 579.864.1:615.331.

55 с.

Встановлено, що пробіотичні штами (Біопрепарати 1 та 2) є біосумісними. Також композиції деяких штамів лактобацил мали антибактеріальну дію за вагініту у мишей, нормалізували мікробіом їх піхви і кишечника та впливали на продукцію цитокінів. Композиція штамів лактобацил є перспективною для створення високоефективних імунобіотиків для профілактики інфекційно-запальних захворювань сечостатевої системи, викликаних патогенними та умовно-патогенними мікроорганізмами, а також лікування хворих. Робота розповсюджується за договірною ціною.

76.09 Медичні матеріали, засоби і вироби

76.11.18.0594/0418U000385

Давидович Софія Ігорівна. Хіміко-токсикологічне дослідження сертиндолу та зипразидону: Дис... к.фарм.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 31.05.2018.

УДК 615.214.3.099.074.

249 с.: 63 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 215 назв.

Об'єкт – хіміко-токсикологічне дослідження сертиндолу та зипразидону; мета – розробка схеми хіміко-токсикологічного аналізу біологічного матеріалу при отруєнні сертиндолом та зипразидоном, що включає пошук ефективних і експресних методів ізолювання та очистки цих сполук, а також методик їх ідентифікації та кількісного визначення, придатних для цілей судово-медичної і клінічної токсикології; методи – хромогенні реакції, методи тонкошарової хроматографії, УФ-спектрофотометрії, флуориметрії, газової хроматографії із мас-спектрометрією, високоефективної рідинної хроматографії із УФ- та мас-спектрометрією, хромато-мас-спектрометрії; результати – розроблено методики ізолювання сертиндолу, зипразидону і їх метаболітів із органів та біологічних рідин організму, опрацьований комплекс методів ідентифікації та кількісного визначення досліджуваних сполук в пробах біологічного матеріалу, застосовуючи хромогенні тести, метод тонкошарової хроматографії, УФ-спектрофотометрії, флуориметрії, газової хроматографії із мас-спектрометрією, високоефективної рідинної хроматографії із УФ-детектуванням та мас-спектрометрією; методом хромато-мас-спектрометрії встановлено будову основних метаболітів сертиндолу та зипразидону та вивчено їх розподіл в біологічному матеріалі тварин; валідовано методики флуориметрії та високоефективної рідинної хроматографії з мас-селективним детектором для кількісного визначення сертиндолу та зипразидону в зразках печінки, крові та сечі; вивчено розподіл досліджуваних сполук в органах отруєних тварин, що дозволяє проводити вибір оптимальних об'єктів для проведення судово-хімічних досліджень; впроваджено – в навчальний процес та наукову роботу ряду профільних кафедр Одеського національного медичного університету, Запорізького державного медичного університету, Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, Харківської медичної академії післядипломної освіти, Івано-Франківського національного медичного університету, Національного фармацевтичного університету, Тернопільського державного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського, а також в практичну роботу Головного бюро судово-медичної експертизи МОЗ України, Львівського та Одеського обласних бюро судово-медичної експертизи; галузь – фармація.

76.29 Клінічна медицина

76.11.18.0595/0518U000217

Бородай Артем Олександрович. Предиктори ризику серцево-судинних подій, ефективність лікування та якість життя у хворих на фібриляцію-тріпотіння передсердь неклапанного походження: Дис... д.мед.н. /Державна установа "Національний науковий центр "Інститут кардіології імені академіка М. Д. Стражеска" Національної академії медичних наук України. – Захищена 02.10.2018.

УДК 616.12-008.313-036-085.

427 с.: 79 табл., 111 іл. – Бібліогр.: 414 назви.

У дисертації встановлена прогностична роль феномена спонтанного контрастування 3-4+ - 1 бал, EHRA III-IV - 1 бал, товщини міжшлуночкової перетинки $\geq 1,7$ см - 1 бал, індексу лівого передсердя ≥ 49 мл/м² - 1 бал у межах шкали ФЕМП для прогнозування тромбоемболічних ускладнень у пацієнтів з фібриляцією-тріпотінням передсердь неклапанного походження (НФП-ТП). Вивчені підходи до кардіоверсії у хворих високого ризику, предиктори контролю синусового ритму та прогресування в постійну форму НФП. Визначені особливості німих інфарктів головного мозку при НФП-ТП. Встановлені шляхи зниження ризику ішемічного інсульту та серцевої смерті. Визначені шляхи вимірювання та прогнозування рівня якості життя в пацієнтів з НФП-ТП.

76.11.18.0596/0518U000221

Бензар Ірина Миколаївна. Діагностика і тактика хірургічного лікування судинних аномалій у дітей: Дис... д.мед.н. /Національний медичний університет імені О.О. Богомольця. – Захищена 04.10.2018.

УДК 616.13/14-007+616.423-007+616-006.311.03]-053.2-07-089.

365 с.: 26 табл., 77 іл. – Бібліогр.: 409 назв.

Дисертаційна робота присвячена покращенню результатів лікування судинних аномалій у дітей шляхом вивчення клінічних, гемодинамічних, проліферативних особливостей судинних мальформацій і судинних пухлин, розробки та удосконалення методів їх діагностики і лікування. Встановлено клінічні, топографічні та гемодинамічні особливості перебігу судинних аномалій у дітей, доведено перманентне існування та прогресуючий перебіг судинних мальформацій, циклічний характер росту судинних пухлин з потенційною небезпекою ускладнень у період активного росту та потенційною можливістю повного спонтанного регресу. Визначено інформативність та діагностичну цінність різних методів візуалізації для встановлення діагнозу судинних аномалій з урахуванням їх проліферативних та гемодинамічних особливостей. Вперше проведено визначення порушень гемостазу у дітей залежно від виду судинної аномалії, розроблено і впроваджено методи профілактики і лікування коагулопатії. Розроблено і впроваджено диференційований підхід у лікуванні судинних аномалій з використанням хірургічних, ендovasкулярних, консервативних і комбінованих методів лікування, що дозволило досягнути відмінного та доброго результату у 86,6% дітей з кістозними ЛМ, у 71,4% дітей з комбінованими і генералізованими ЛМ, у 88,9% дітей з АВМ, у 96,0 % дітей з судинними пухлинами; ускладнення лікування виникли у 4,2% пацієнтів, загальна летальність складає 2,1%; результати дослідження корелюють з даними мета-аналізу літератури ($p < 0,05$), статично достовірним є зниження частки ускладнень лікування ($p = 0,001$, $OR = 0,255$), що доводить ефективність і безпечність застосованих методів лікування ВСА у дітей

76.11.18.0597/0518U000243

Руденко Євген Олегович. Хірургічне лікування вад розвитку трахеї та легень у дітей:

Дис... д.мед.н. /Національний медичний університет імені О.О. Богомольця. – Захищена 01.11.2018.

УДК 616.231+616.24]-007-053-089.

332 с.: 49 табл., 133 іл. – Бібліогр.: 1146 назв.

Дисертаційна робота присвячена поліпшенню ефективності хірургічного лікування дітей з вадами розвитку трахеї та легень шляхом вивчення та розкриття патогенезу, удосконалення діагностичної та лікувальної тактики, розробки нових оригінальних методів хірургічного та мініінвазивного лікування з урахуванням віддалених результатів. Проаналізовано результати обстеження та хірургічного лікування 413 пацієнтів з вадами розвитку дихальних шляхів (240; 58,3%) та паренхіми легень (173; 41,9%) віком від 1 доби до 17 років. В групі вад дихальних шляхів виділені органічні, компресійні, функціональні стенози та вроджена ізольована трахео-стравохідна норія. Нозологічна структура вад легень була наступною: аплазія та агенезія легені, вроджена емфізема, вроджені кісти і полікістоз та секвестрація легень. Встановлено клінічні та анатомо-патологічні особливості вад розвитку трахеї та паренхіми легень. Визначено інформативність та діагностичну цінність різних методів інструментального обстеження у діагностиці вад дихальних шляхів та легень. Розроблено діагностичний алгоритм у пацієнтів зі стридором та підозрою на наявність вад респіраторної системи. Застосування розроблених та удосконалених

хірургічних та мініінвазивних методів лікування на основі розкриття анатомічних і патофізіологічних змін та диференційованого підходу дозволило досягнути позитивних результатів у 91,7% пацієнтів з вадами розвитку трахеї та у 98,2% пацієнтів з вадами розвитку паренхіми легень.

76.11.18.0598/0518U000246

Вигівська Людмила Анатоліївна. Перинатальні інфекції у вагітних групи високого ризику (діагностика, профілактика та лікування): Дис... д.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 25.10.2018.

УДК 618.3-002.2-06-022-07-08.

409 с.: 60 табл., 64 іл. – Бібліогр.: 613 назви.

Дисертаційну роботу присвячено проблемі визначення нових патогенетично обґрунтованих підходів до діагностики, профілактики й лікування перинатальних інфекцій і прогнозування ймовірності реалізації внутрішньоутробного інфікування у вагітних групи високого ризику. На підставі отриманих результатів досліджень виявлено порушення клітинно-опосередкованих механізмів імунологічної регуляції при внутрішньоутробному інфікуванні залежно від його реалізації у вагітних групи високого ризику й етіології перинатально значущих збудників інфекцій. З'ясовано вплив перинатальних інфекцій на основні показники білкового, ліпідного й мінерального обміну, що проявилися в розвитку гамма-глобулінемії, гіперліпідемії, полідефіцитного елемента-тозу. Доведено підвищення експресії проапоптогенних чинників (sFASL, TNF- α , каспази-3) на тлі зниження рівня активатора ангіогенезу (VEGF), що призводить до розвитку плацентарної дисфункції. Визначено дискримінаційний рівень ферменту ММП-2, за якого відбувається реалізація внутрішньоутробного інфікування залежно від етіології. З метою виявлення взаємозв'язку між параметрами спектрів кровоплину судин фетоплацентарної системи, функціональним станом плода, а також прогнозуванням перинатальних наслідків у роботі було запропоновано модифікований плацентарний індекс. Побудовано математичні моделі прогнозування ризику реалізації внутрішньоутробного інфікування різної етіології. Запропоновано схеми етіотропної та супровідної терапії перинатальних інфекцій у вагітних групи високого ризику.

76.11.18.0599/0518U000249

Сюсюка Володимир Григорович. Клініко-патогенетичні аспекти акушерських і перинатальних ускладнень у жінок з урахуванням психоемоційного стану та їх медико-психологічна корекція: Дис... д.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 26.10.2018.

УДК 618.2/.3-06:159.942]-092-085.851.

395 с.: 109 табл., 90 іл. – Бібліогр.: 515 назв.

Дисертаційна робота присвячена зниженню частоти акушерських і перинатальних ускладнень у вагітних з психоемоційними порушеннями на підставі розробки та впровадження науково обґрунтованої, комплексної програми медико-психологічної корекції. Проведена комплексна оцінка психоемоційного стану вагітних та запропоновано мультивекторний психодіагностичний протокол дискваліфікації аномальних рівнів тривожності при його оцінюванні. В роботі встановлено, що перебіг вагітності та пологів у жінок з психоемоційними порушеннями, які обумовлені тривожністю, характеризується статистично достовірно ($p < 0,05$) вищою частотою ускладнень та має безпосередній вплив на зростання відсотка перинатальної патології. Доведено, що розроблена і впроваджена комплексна програма медико-психологічної корекції, в тому числі на етапі санаторної ре-

білітації вагітних, впливаючи на психоемоційний стан, вегетативний баланс і біохімічний гомеостаз, сприяє зниженню частоти акушерських і перинатальних ускладнень, а саме: передчасних пологів (0,7 % та 5,6 % відповідно, $p < 0,05$), дистресу плода (2,6 % та 11,2 % відповідно, $p < 0,05$), аномалій пологової діяльності (4,6 % та 23,4 % відповідно, $p < 0,05$). Результати дослідження стали передумовою обґрунтування принципів прогнозування акушерських ускладнень у вагітних при порушеннях психоемоційного стану з розрахунком діагностичних коефіцієнтів.

76.11.18.0600/0518U000261

Чекаліна Наталія Ігорівна. Ішемічна хвороба серця: клініко-патогенетичне обґрунтування діагностики і лікування в умовах аутоімунного запалення: Дис... д.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 26.10.2018.

УДК 616-002-031.81-092:616.127-005.4-06:616.441-002:616-085:615.

354 с.: 45 табл., 31 іл. – Бібліогр.: 650 назв.

У дисертаційній роботі представлено теоретичне обґрунтування та вирішення актуальної проблеми сучасної медицини - визначення особливостей процесу запалення при стабільній ішемічній хворобі серця та в умовах впливу на її перебіг аутоімунного тиреоїдиту за характеристикою цитокінового профілю, показниками запальної активації ендотелію та транскрипційною активністю ядерного фактора каппа В, виявлення впливу хронічного системного запалення на стан центральної гемодинаміки, ішемію міокарда та тиреоїдний артеріальний кровотік, визначення предикторів гемодинамічних та ішемічних змін, обґрунтування ефективності диференційованої протизапальної терапії із застосуванням поліфенолів ресвератролу і кверцетину. Отримані результати свідчать, що при стабільній ішемічній хворобі серця існує тісний патогенетичний зв'язок між хронічним системним запаленням, дисліпідемією та запальною активацією ендотелію, при цьому в умовах впливу на перебіг стабільної ішемічної хвороби серця аутоімунного тиреоїдиту ступінь запального ураження ендотелію судин вірогідно більший. Визначено вплив ресвератролу та кверцетину на механізми блокади сигнальної трансдукції за участю ядерного фактору каппа В при ішемічній хворобі серця і в умовах поєднання з аутоімунним тиреоїдитом. Виявлено, що підвищення швидкісних показників тиреоїдного кровотоку є раннім маркером аутоімунного тиреоїдиту ще у стадії еутиреозу та не залежить від системного артеріального тиску й наявності нестенозуючого атеросклерозу сонних артерій. Шляхом визначення незалежних предикторів встановлено, що у хворих на ішемічну хворобу серця, як і в умовах впливу аутоімунного тиреоїдиту, хронічне системне запалення відіграє провідну роль у розвитку і прогресуванні ішемії, електричної нестабільності міокарда й порушенні центральної гемодинаміки. Визначено доцільність застосування ресвератролу і кверцетину у комплексній терапії хворих на стабільну ішемічну хворобу серця за рахунок доведеної протизапальної дії та позитивного впливу на клінічний стан хворих, показники центральної гемодинаміки й ішемії міокарда з перевагою ефективності ресвератролу. Обґрунтовано ефективність застосування ресвератролу у хворих на стабільну ішемічну хворобу серця в умовах впливу аутоімунного тиреоїдиту у зв'язку з виявленою протизапальною, ендотеліопротекторною, кардіопротекторною й тиреопротекторною дією.

76.11.18.0601/0518U000262

Земсков Сергій Володимирович. Діагностика та комплексне лікування злоякісних новоутворень підшлункової залози: Дис... д.мед.н. /Національний інститут раку. – Захищена 14.11.2018.

УДК 616.37-006.04-07-08.

330 с.: 55 табл., 105 іл. – Бібліогр.: 365 назв.

Дисертацію присвячено вирішенню актуальної проблеми сучасної онкології - підвищенню ефективності ад'ювантного і паліативного лікування та покращенню якості життя хворих з резектабельним та нерезектабельним раком підшлункової залози.

76.11.18.0602/0418U000047

Абраменко Володимир Валерійович. Фактори ризику та комплексна медична допомога дітям зі спастичними формами дитячого церебрального паралічу: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 21.12.2017.

УДК 616.831-009.11-053.2-07-036.82-085.821./825:615.814.1. 152 с.: 46 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 351 назва.

Дисертацію присвячено поглибленню й розширенню інформації щодо ймовірних факторів ризику виникнення спастичних форм ДЦП та принципів профілактики патології, яка характеризується високим рівнем інвалідизації; аналізу і статистичній обробці об'єктивних даних основних клінічних проявів та динаміки реабілітації дітей з церебральною патологією, удосконаленню методики та вивченню ефективності скальп-акупунктури у дітей з різними формами ЦП; оцінці доцільності комплексного поєданого застосування скальп-акупунктури з пасивно-активною лікувальною фізкультурною (кінезотерапією) та лікувальним масажем у дітей з спастичними формами ДЦП. Обстежено 250 родин та тематичних дітей до 7-ми років життя. На підставі проведеного ранжування отримано інформацію значимості факторів ризику з достовірними показниками. Із застосуванням методу Шеннона отримана шкала впливу на вірогідність виникнення у майбутній дитині проявів ЦП. На основі комплексного клініко-інструментального дослідження у дітей було виявлено, що, незважаючи на загальноприйнятні реабілітаційні заходи, котрі на попередніх етапах отримували діти із спастичним паралічем, спостерігається суттєвий дефіцит формування рухових та психомовленевих навичок у вигляді їхньої недостатності, затримки, недорозвитку. Доведено ефективність одночасного застосування скальп-акупунктури з пасивно-активною кінезотерапією, лікувальним масажем з комплексним традиційним лікуванням й медичній допомозі дітям різних вікових груп із спастичними формами дитячого церебрального паралічу. На підставі отриманих даних розроблено практичні рекомендації щодо інформування майбутніх батьків та медичних працівників стосовно статистичних критеріїв та інформаційного наповнення значимості фактору ризику, в період планування сім'ї, перинатального періоду, розширено можливості зниження ризику виникнення ДЦП. Розроблено алгоритм застосування скальп-акупунктури та її поєднання з традиційним лікуванням дітей зі спастичними формами ДЦП, обґрунтовано пропозиції щодо профілактики патології, розширено можливості комплексного лікування дітей із церебральним ураженням в різних медичних закладах країни.

76.11.18.0603/0418U000048

Солонович Олександр Сергійович. Когнітивні функції у проміжному та віддаленому періодах легкої черепно-мозкової травми (нейрофізіологічні та нейропсихологічні критерії): Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 21.12.2017.

УДК 616-073.97:616.89-008.15:616.831-001-036.18-06.

154 с.: 30 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 144 назви.

У дисертації наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення актуального наукового завдання в галузі неврології - визначено об'єктивні критерії когнітивних порушень у пацієнтів в проміжному та віддаленому періодах легкої черепно-мозкової травми (ЧМТ) на основі нейропсихологічного та нейрофізіологічного дослідження, запропоновано можливі предиктори таких порушень. В основу роботи покладено клініко-неврологічне, нейрофізіологічне та нейропсихологічне дослідження 70 пацієнтів, що перенесли легку ЧМТ, 45 пацієнтів, що перенесли повторну легку ЧМТ, та 40 практично здорових добровольців такого ж віку - контрольна група. Всього обстежено 155 осіб у віці від 16 до 42 років, серед яких було 36 жінок та 119 чоловіків. Визначено, що при ЧМТ легкого ступеня в проміжному та віддаленому періодах найбільш часто з когнітивних функцій страждають оперативна пам'ять, увага та відстрочене відтворення. Тривога, депресія та астенія несприятливо впливають на перебіг відновного періоду у пацієнтів з легкою та повторною легкою ЧМТ. Результати нейропсихологічного тестування (НПТ) достовірно корелюють із показниками когнітивних викликаних потенціалів (КВП): зниженням амплітуди та збільшенням латентності КВП Р300 ($p < 0,05$). З КЕЕГ показників найбільше значення мають зміни частоти і амплітуди альфа-ритму, його просторової представленості; посилення дифузної повільнохвильової активності (в зоні максимальної вираженості індекс більше 30 %), посилення бета-активності. За допомогою метода бінарної логістичної регресії визначено чинники ризику, асоційовані з розвитком патології когнітивних функцій у пацієнтів з легкою ЧМТ - предиктори когнітивних порушень. Ключові слова: легка черепно-мозкова травма, когнітивні порушення, діагностика, когнітивні викликані потенціали, кількісна електроенцефалографія.

76.11.18.0604/0418U000069

Бусел Світлана Валентинівна. Оптимізація лікування резистентної есенціальної артеріальної гіпертензії в практиці сімейного лікаря: Дис... к.мед.н. /Державний заклад "Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України". - Захищена 22.12.2017.

УДК 616.12-008.331.1-003.96-085.

165 с.: 24 табл., 14 іл. - Бібліогр.: 231 назва.

Об'єкт дослідження: Резистентна есенціальна артеріальна гіпертензія та псевдорезистентна артеріальна гіпертензія. Мета дослідження: Підвищити ефективність лікування хворих на резистентну есенціальну артеріальну гіпертензію на підставі оптимізації комплексної антигіпертензивної терапії в практиці сімейного лікаря. Методи дослідження: клінічні (аналіз скарг, даних анамнезу та об'єктивних клінічних показників, рівнів офісного артеріального тиску, опитувальників прихильності до лікування, анкет оцінки якості життя), інструментальні (ехокардіографія, електрокардіографія, добове моніторування артеріального тиску, домашнє моніторування артеріального тиску, офісне моніторування артеріального тиску); лабораторні (загальний аналіз крові та сечі, рівень креатиніну плазми крові, ліпідів, глюкози тощо). Наукова новизна одержаних результатів. Проведене дослідження дозволило удосконалити ефективність лікування хворих на резистентну есенціальну артеріальну гіпертензію на підставі оптимізації комплексної антигіпертензивної терапії в практиці сімейного лікаря. Додовнено раніше отримані дані щодо більш значущих клініко-функціональних порушень у хворих на резистентну есенціальну артеріальну гіпертензію порівняно з пацієнтами з псевдорезистентною артеріальною гіпертензією, доведено, що більшість цих пацієнтів має дуже високий сумарний серцево-судинний ризик. Дисертаційне дослідження дозволило розробити та на-

уково обґрунтувати новий метод диференційної діагностики резистентної есенціальної артеріальної гіпертензії і псевдорезистентної артеріальної гіпертензії, що допомогло скоротити терміни до призначення адекватної оптимальної антигіпертензивної терапії цим хворим. Дослідження підтвердило ефективність застосування урапідилу в комплексній терапії хворих на резистентну есенціальну артеріальну гіпертензію, що проявлялось у більш значному зниженні артеріального тиску при меншій кількості побічних ефектів порівняно з групою пацієнтів, які отримували три препарати у максимальних переносимих дозах. Додовнені відомі дані щодо позитивного впливу бісопрололу на артеріальний тиск та клінічний перебіг резистентної есенціальної артеріальної гіпертензії, серцевий больовий синдром, порушення серцевого ритму у хворих з коморбідною серцево-судинною патологією. Вперше доведено, що визначення індивідуальної чутливості пацієнта до антигіпертензивних препаратів (на прикладі визначення чутливості до бісопрололу, патент України № 89581) дозволяє оптимізувати комплексну антигіпертензивну терапію при резистентній есенціальній артеріальній гіпертензії, досягати цільового рівня артеріального тиску, збільшити прихильність до лікування пацієнтів при меншій кількості побічних ефектів. Результати дослідження вперше показали, що застосування бісопрололу у комплексній антигіпертензивній терапії, до якого у пацієнтів є чутливість, дозволяє досягти майже аналогічного впливу на артеріальний тиск у хворих на резистентну есенціальну артеріальну гіпертензію, як і додавання урапідилу, у якого в інструкції до застосування є лікування резистентної артеріальної гіпертензії. Аналіз віддалених результатів досліджень дозволив вперше науково обґрунтувати оптимальну частоту (4 рази на рік) амбулаторного контролю перебігу захворювання у хворих на резистентну есенціальну артеріальну гіпертензію, що сприяє збереженню втричі більшої прихильності до лікування цих пацієнтів.

76.11.18.0605/0418U000086

Олійник Юрій Васильович. Фіброзна дисплазія довгих кісток нижніх кінцівок (діагностика, лікування та профілактика ускладнень): Дис... к.мед.н. /ДУ "Інститут травматології та ортопедії Національної академії медичних наук України". - Захищена 12.12.2017.

УДК 616.718.4/.5/.6-002.27-07-08-084-06.

187 с.: 28 табл., 67 іл. - Бібліогр.: 85 назв.

Дисертаційна робота присвячена проблемі діагностики та хірургічного лікування пацієнтів з фіброзною дисплазією довгих кісток нижніх кінцівок. За результатами клініко-рентгенологічних досліджень з'ясовано, що основними клінічними проявами захворювання були патологічні переломи, деформації кісток та больовий синдром. Визначено, що найбільша кількість патологічних переломів стосувалася стегнової кістки (72,3%) і саме проксимального її відділу (76,7%). До факторів ризику виникнення переломів даної локалізації належали тип ураження фіброзною дисплазією (тотальне ураження проксимального відділу стегнової кістки - 1 тип чи ураження шийки з міжвертловою ділянкою - 3 тип) та вік дитини 9-14 років (пре- та пубертатний вік). Доведено, що при невчасній діагностиці та неадекватному лікуванні фіброзна дисплазія проксимального відділу стегнової кістки в умовах продовження вісового навантаження кінцівки може ускладнитися варусною деформацією за типом "палиці пастуха", яка потребує обов'язкової хірургічної корекції. На підставі розробленої біомеханічної математичної моделі моноосальної форми фіброзної дисплазії проксимального відділу стегнової кістки визначено "критичні" зони навантажень та деформацій, які були локалізовані на верхній та на нижній частині шийки. Отримані дані вказали

на необхідність проведення превентивних (профілактичних) оперативних втручань з армування даної ділянки кістки з метою попередження виникнення патологічних переломів. З позицій біомеханічних досліджень з математичного моделювання та визначення показників напружено-деформованого стану створених моделей за показниками напружень та деформацій доведено об'єктивну перевагу стегового блокуючого стержня та пластини LCP для проксимального відділу стегової кістки над кутовою пластиною. Проведені експериментальні дослідження з тестовим вісьовим навантаженням з руйнацією моделей з металофіксаторами підтвердили міцність цих металоконструкцій та їх можливість утримувати максимальні навантаження при достатньо стабільній фіксації. Спираючись на отримані дані біомеханічних досліджень об'єктивно підтверджено необхідність проведення превентивного остеосинтезу проксимального відділу стегової кістки у хворих на фіброзну дисплазію. Доведено ефективність застосованих сучасних інтрамедулярних метало-конструкцій, в тому числі що "ростуть" у хворих на фіброзну дисплазію довгих кісток нижніх кінцівок, що дозволило попередити ускладнення (переломи та деформації) та зменшити строки відновного післяопераційного періоду. Розроблено алгоритм диференційованого підходу до вибору методу хірургічного лікування фіброзної дисплазії довгих кісток нижніх кінцівок при патологічних переломах та деформаціях (реконструктивно - відновні оперативні втручання) в залежності від форми захворювання та віку пацієнта із застосуванням сучасних накісткових та інтрамедулярних конструкцій, що сприятиме підвищенню ефективності лікування.

76.11.18.0606/0418U000087

Полулях Дмитро Михайлович. Ендопротезування кульшового суглоба у хворих з дисплазією Crowe III, IV типу: Дис... к.мед.н. /ДУ "Інститут травматології та ортопедії Національної академії медичних наук України". – Захищена 12.12.2017.

УДК 616.728.2 007.17 089.843(043.3).

150 с.: 13 табл., 65 іл. – Бібліогр.: 173 назви.

Робота присвячена вирішенню актуального наукового завдання травматології та ортопедії - підвищення ефективності тотального ендопротезування КС у хворих з дисплазією Crowe III, IV типу. В основу роботи покладено аналіз результатів ендопротезування КС у 58 хворих, серед них 7 чоловіків та 51 жінка ($p < 0,01$). Вік хворих основної (оперовані за модифікованою лікувальною тактикою) групи ($n=52$) коливався від 17 до 61 років, що в середньому становило $(43,8 \pm 1,3)$ років. Розроблено комп'ютерну програму для вивчення та уточнення рентгено-анатомічних особливостей, стандартизації визначення кутових та лінійних величин кульшового суглоба; спосіб кісткової пластики покрівлі кульшової западини; спосіб вправлення ендопротеза кульшового суглоба; виконано експериментальне дослідження з різними кутами інклинації АК: 45°, 55° та 35°. Розроблено диференційований підхід до виконання складного ендопротезування при дисплазії Crowe III, IV типу, який дозволив уникнути грізних ускладнень та покращити стан кульшового суглоба за шкалою Harris з $(41,31 \pm 2,75)$ до $(85,31 \pm 1,40)$ балів при країальному зміщенні головки стегової кістки < 4 см та з $(41,17 \pm 1,96)$ до $(83,67 \pm 1,49)$ балів при країальному зміщенні 4 см. При дисплазії Crowe III типу країальне зміщення головки стегової кістки в середньому було компенсовано на $(2,72 \pm 0,13)$ см, при дисплазії Crowe IV типу - на $(4,40 \pm 0,34)$ см. При вродженому вивиху стегна Crowe IV компенсація країального зміщення головки стегової кістки сягала $(5,32 \pm 0,35)$ см. У групі хворих з Crowe III, IV типом зміщення оперованих за стандартною методикою зареєстровано один випадок тромбозу стегової

артерії, два випадки нейропатії малогомілкового нерва, два випадки ранньої нестабільності АК. За системою оцінки стану КС Harris лише у двох випадках був добрий результат, який відповідав зміні стану КС з $(46,0 \pm 0,2)$ на $(85,0 \pm 0,4)$ балів.

76.11.18.0607/0418U000121

Жовтенко Олеся Вікторівна. Вагітність і пологи у жінок з міомою матки після реконструктивних операцій: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 29.12.2017.

УДК 618.3/.7-06:618.14-006.36-089.844.

167 с.: 37 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 265 назв.

Наукова робота присвячена зниженню частоти акушерської та перинатальної патології у жінок, які перенесли до вагітності консервативну міомектомію на основі вивчення клініко-ехографічних, гемодинамічних, ендокринологічних, метаболічних та морфологічних особливостей стану фетоплацентарного комплексу, а також удосконалення алгоритму діагностичних та лікувально-профілактичних заходів. Науково обґрунтовано роль перенесених реконструктивних операцій з приводу міоми матки в генезі ускладнень вагітності та пологів. Показано, що рубець на матці після консервативної міомектомії може викликати порушення функціонального стану фетоплацентарного комплексу та ускладнення при розродженні. Представлено ендокринологічні, дисметаболічні, гемодинамічні особливості у вагітних жінок з рубцем на матці та їх взаємозв'язок з особливостями виконання реконструктивних операцій, а також з розвитком плацентарної дисфункції та передчасних пологів. Отримані дані дозволили науково обґрунтувати необхідність ранньої діагностики плацентарної дисфункції у жінок з рубцем на матці після консервативної міомектомії та можливі зміни тактики ведення вагітності та пологів.

76.11.18.0608/0418U000125

Гладчук Василь Ігорович. Репродуктивні наслідки різних методів метропластики у жінок з внутрішньоматковими перетинками: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 29.12.2017.

УДК 616.853-092.9.615.37.

228 с.: 24 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 171 назва.

У дисертаційній роботі приведено нове рішення актуальної задачі сучасного акушерства та гінекології - знизити частоту репродуктивних розладів у жінок з внутрішньоматковою перетиною (ВП). На підставі ретроспективного аналізу історій хвороб пацієнток, які звернулися зі скаргами на репродуктивні розлади та підозрою на вроджену ваду матки, визначена діагностична значущість в постановці діагнозу ВП сучасних методів інструментального обстеження матки. Вивчено експресію стероїдних рецепторів і пінодій, активність проліферації, апоптозу та імунної реактивності ендометрія в день передбачуваного вікна імплантації, визначення інтенсивності колагенотворення в тканині перетинки, особливостей перистальтичної активності міометрія в динаміці менструального циклу у невагітних жінок з ВП, а також особливостей, апоптозу, проліферації, імунної реактивності, ангиогенезу та експресії мРНК ангиогенних факторів та метало-матричних протеїнів в різних відділах децидуальної оболонки жінок з ВП при спонтанному аборті, що дозволило розробити комплекс периопераційної фармакотерапії та поліпшити репродуктивні результати як при монополярній та біполярній гістероскопічній метропластиці. Встановлено, що настання вагітності після операції не залежить від виду техніки метропластики - моно- або біполярної. Але застосування біполярної метропластики порів-

няно з монополлярною приводить до збільшення закінчення вагітності терміновими пологоми в 1,34 раза (ВШ=2,6±0,5; 95 %ДІ: 1,0-6,3) і при додатковому використанні періопераційної фармакотерапії - в 1,45 раза (ВШ=3,0±0,6; 95 %ДІ: 1,0-9,1).

76.11.18.0609/0418U000128

Миськів Андрій Васильович. Комплексне хірургічне лікування гнійно-запальних процесів нижніх кінцівок у хворих з ішемічною та змішаною формами діабетичної стопи:

Дис... к.мед.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 26.01.2018.

УДК :617.586-002.22.3-02:616.379-008.64]-08.

159 с.: 17 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 258 назв.

У дисертаційній роботі представлено теоретичне узагальнення та практичне вирішення актуального завдання хірургії, яке полягає у з'ясуванні механізмів розвитку ішемічної та змішаної форм СДС, опрацюванні методів ампутації пальців і формуванні кукси стопи при діабетичній гангрені, впровадженні запропонованої аутодермопластики з використанням перфорованої харчової фольги та олії з насіння амаранту, застосуванні антиоксиданту корвітину та озонотерапії з метою корекції вуглеводного обміну, ліпідного спектру крові та ендотеліальної функції, що сприяє покращенню клінічних результатів лікування. Комплексне хірургічне лікування хворих з ішемічною та змішаною формами СДС із застосуванням опрацьованих методів ампутації пальців і формування кукси стопи при діабетичній гангрені, використанні антиоксиданту корвітину та озono-кисневої газової суміші в поєднанні з традиційною терапією сприяло корекції вуглеводного обміну та ліпідного спектру крові, нормалізації ендотеліальної функції, покращенню клінічних результатів лікування.

76.11.18.0610/0418U000135

Мамчур Дмитро Віталійович. Клініко-експериментальне обґрунтування методу захисту печінки у хворих на жовчнокам'яну хворобу, яка ускладнена механічною жовтяницею, на етапах її хірургічного лікування:

Дис... к.мед.н. /Державний заклад "Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України". – Захищена 12.01.2018.

УДК 616.366-003.7-06-089:616.36-008.5-036-092.9:612.35.

223 с.: 30 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 277 назв.

В роботі надано теоретичне обґрунтування можливостей додаткового призначення до стандартів ведення хворих на механічну жовтяницю на тлі жовчнокам'яної хвороби гепатопротектора аргініну глутамату та капіляростабілізуючого, протинабрякового засобу L-лізину есцинату, які в загалом володіють ендотеліопротекторними властивостями. Показано, що залучення L-лізину есцинату та аргініну в доопераційну інфузійну підготовку хворих з жовчнокам'яною хворобою, ускладненою механічною жовтяницею, попереджає післяопераційне прогресування печінкової дисфункції. Періопераційна інфузійна терапія з додаванням L-лізину есцинату та аргініну глутамату виявляє стримувальний вплив на процеси післяопераційного ушкодження печінки і сприяє зниженню вираженості цитолітичного і холестатичного синдромів, відновленню пігментного обміну і детоксикаційної функції печінки.

76.11.18.0611/0418U000147

Філімонова Інна Володимирівна. Особливості клінічного перебігу, прогнозування та оптимізація лікування хворих на ішемічну

хворобу серця, постінфарктний кардіосклероз з тривожно-депресивними розладами після реваскуляризації міокарда: Дис... к.мед.н. /Запорізький державний медичний університет. – Захищена 17.01.2018.

УДК 616.12-005.4+616.127-005.8]-089.168.1-06:616.89-008.454-036-07-085.

183 с.: 37 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 257 назв.

Результати дослідження ґрунтуються на даних обстеження та динамічного спостереження за 95 хворими на ішемічну хворобу серця (ІХС), постінфарктний кардіосклероз після реваскуляризації міокарда. Визначено негативний вплив тривожно-депресивних розладів (ТДР) на клінічний перебіг ІХС, постінфарктний кардіосклероз після реваскуляризації міокарда, що підтверджується зниженням загальної активності вегетативної нервової системи на тлі підвищення добової екскреції із сечею адреналіну і дофаміну. Уточнено частоту реєстрації ТДР у хворих на ІХС, постінфарктний кардіосклероз після реваскуляризації міокарда, яка складає 58,9% у структурі обстежених хворих. Встановлено, що включення антидепресанта флувоксаміну до базисної терапії хворих на ІХС, постінфарктний кардіосклероз з ТДР після реваскуляризації міокарда усувало прояви тривоги на 36,4%, депресії на 46%, мало позитивний вплив на структурно-функціональні показники серця, стан симпато-адреналової системи і варіабельність серцевого ритму.

76.11.18.0612/0418U000158

Сулейманова Василиса Геннадіївна. Диференційоване хірургічне лікування хворих з флегмонами ший із застосуванням багатокомпонентної сорбційної нанокомпозиції:

Дис... к.мед.н. /Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. – Захищена 30.01.2018.

УДК 616.328-002.36-089:620.3.

190 с.: 29 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 319 назв.

Об'єкт – флегмони ший; мета – покращення результатів лікування хворих з флегмонами ший за рахунок диференційованих цервікотомій та медіастинотомій з полідренуванням уражених клітковинних просторів на основі вивчення генезу і особливо-стей поширення гнійного процесу із подальшою вальнеросорбцією багатокомпонентною сорбційною нанокомпозицією; методи – загальноклінічні, лабораторні, рентгенологічні, інструментальні, патоморфологічні, визначення індексів ендогенної ін-токсикації, динамічного спостереження, статистичні; результати – вперше на основі топографо-анатомічних, клінічних та променевих методів досліджень встановлені особливості формування гнійних заплівів в глибокі клітковинні простори ший та середостіння; обґрунтований алгоритм доопераційного прогнозування поширення флегмони ший у відповідності до причинної патології; з науково обґрунтованих позицій доведена цінність через шийних втручань на середостінні як більш щадних і достатньо ефективних в оперативному лікуванні гострого медіастиніту; вивчено поглиблено існуючі дані з об'єктивізації та градації глибини системних ендогенних токсичних уражень хворих з флегмонами ший і гострим низхідним медіастинітом за рахунок адаптації відповідних критеріїв до вказаної патології (гематологічні індекси інтоксикації, порядкові шкали для об'єктивізації важкості стану хворих, запропоновані Морозовою М.М. (2014 р.); вперше проведена оцінка ефективності місцевого застосування багатокомпонентної сорбційної нанокомпозиції при флегмонах ший та медіастинітах у першій фазі ра-нового процесу; удосконалено методику виявлення та герметизації малих дефектів стравохідної стінки; галузь – медицина.

76.11.18.0613/0418U000160

Коцюбська Ірина Юріївна. Удосконалення підготовки ендометрію в програмах допоміжних репродуктивних технологій у жінок з трубно-перитонеальним фактором безпліддя: Дис... к.мед.н. /Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. – Захищена 30.01.2018.

УДК 618.14-002:618.177:618.12.

155 с.: 28 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 207 назв.

Об'єкт – ефективність лікування безпліддя трубно-перитонеального генезу для подальшої імплантації ембріонів; мета – підвищити ефективність лікування жіночого фактору безпліддя трубно-перитонеального генезу методом екстракорпорального запліднення, шляхом оптимізації лікувально-діагностичних заходів для підготовки ендометрію до імплантації ембріонів на дотрансферному етапі; методи – анкетно-анамнестичний, клінічний, біохімічний, оцінка альфа2-мікроглобуліна фер-тильності у менструальній крові, дослідження мікробіоценозу піхви, високочастотної ультрасонографії з пульсовим доплеровським картуванням, гістероскопічний, математично-статистичний; результати – уточнено наукові дані про фактори ризику виникнення трубно-перитонеального безпліддя, що підтверджуються достовірним переважанням екстрагенітальних захворювань, хронічного сальпінгофориту, гідросальпіксу, випадків діагностування кіст яєчників, бактеріального вагінозу, органозберігаючої оперативної терапії при позаматковій вагітності; розширено уявлення про патогенетичні механізми формування невдач допоміжних репродуктивних технологій у жінок з трубно-перитонеальним фактором безпліддя; доповнено наукові дані про особливості підготовки ендометрію перед переносом ембріонів в програмах екстракорпорального запліднення, що передбачає більш раннє призначення прогестагенів для підтримки лютеїнової фази у жінок з трубним фактором безпліддя; відмічалася вірогідна перевага призначення прогестагенів у добу введення триггеру овуляції за показниками кількості зрілих ооцитів та бластоцист; галузь – медицина.

76.11.18.0614/0418U000169

Овчарук Віктор Вікторович. Клініко-патогенетичні аспекти діагностики та профілактики плацентарної дисфункції: Дис... к.мед.н. /Івано-Франківський національний медичний університет. – Захищена 09.02.2018.

УДК УДК 618.36-008.6-07/-08.

183 с.: 25 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 245 назв.

Дисертація присвячена зниженню частоти акушерської і перинатальної патології шляхом оптимізації скринінгу, діагностики, корекції плацентарної дисфункції у вагітних. Робота базується на проспективному рандомізованому дослідженні 80 вагітних з дисфункцією плаценти, 30 вагітних з фізіологічним перебігом вагітності та ретроспективному аналізі 1100 карт вагітних з дисфункцією плаценти. Встановлено етіологічні фактори виникнення та впливу дисфункції плаценти на особливості перебігу вагітності, пологів та стан новонароджених в періоді їх неонатальної адаптації. Проведено сучасне комплексне дослідження стану фетоплацентарної системи при дисфункції плаценти з вивченням основних патогенетичних ланок цього ускладнення за допомогою біохімічних, ультразвукових, доплерометричних, цитофлюометричних, радіоімунологічних, морфологічних, інструментальних та інших методів обстеження. Галузь – медицина.

76.11.18.0615/0418U000170

Дзьомбак Володимир Богданович. Профілактика акушерських та перинатальних ускла-

днень у жінок з порушенням менструальної функції у пубертатному періоді: Дис... к.мед.н. /Івано-Франківський національний медичний університет. – Захищена 09.02.2018.

УДК УДК 618-082+616-084+616-08-06.

196 с.: 30 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 308 назв.

Дисертація присвячена проблемі зменшення частки гестаційних ускладнень у жінок з порушенням становлення менструальної функції в анамнезі. Приведено результати дослідження гормонального дисбалансу, стану оваріального резерву, гемодинаміки яєчників та матки, а також концептрації ангіогенних та антиангіогенних факторів росту у 120 жінок із олігоопсоменореєю, пізнім віком менархе та пубертатними кровотечами в анамнезі. Встановлено особливості антенатального та спадкового анамнезу, провідні чинники розвитку первинної плацентарної дисфункції, гормональний та ангіогенний дисбаланс. Розроблено та впроваджено діагностичний алгоритм та диференційовану схему прекопційної підготовки та корекції порушень, що сприяли зниженню частки гестаційних ускладнень. Галузь – медицина.

76.11.18.0616/0418U000171

Іванина Василь Васильович. Діагностика і хірургічна тактика у хворих на гострий біліарний панкреатит: Дис... к.мед.н. /Івано-Франківський національний медичний університет. – Захищена 08.02.2018.

УДК УДК:616-089+616.37-002+616-053.9.

154 с.: 28 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 136 назв.

ДНаукова робота висвітлює нові підходи до вирішення науково-практичного завдання: комплексного лікування пацієнтів з гострим біліарним панкреатитом, на основі розробки патогенетично обґрунтованої хірургічної тактики. Проведене клінічне обстеження і лікування 65 хворих на гострий біліарний панкреатит, у яких спостерігався ізольований холецистолітіаз, 35 пацієнтів, у яких були необтурувальні конкременти у різних відділах жовчовивідних шляхів, 26 хворих з обтурувальними конкрементами загальної жовчної протоки. Діагностично-лікувальна тактика включала визначення трипсиногену в сечі і магнітно-резонансну томографію панкреатогепатобіліарної зони. Проведення операційних втручань до 48 годин дозволяло ліквідувати респіраторний, гемодинамічний, ентєральний синдроми, SIRS та синдром гіперферментемії, а також зменшити ризик розвитку формування гострих перипанкреатичних неінфікованих рідинних скупчень, перипанкреатичних абсцесів та постнекротичних кіст підшлункової залози. Галузь – медицина.

76.11.18.0617/0418U000172

Федорків Мар'яна Богданівна. Легеневі ускладнення та їх корекція в комплексному хірургічному лікуванні хворих на тяжкий гострий панкреатит: Дис... к.мед.н. /Івано-Франківський національний медичний університет. – Захищена 08.02.2018.

УДК 616.24-001+616-08-039.11+616.37-002+616.37-089.

165 с.: 24 табл., 50 іл. – Бібліогр.: 227 назв.

Вперше комплексно вивчено морфологічні зміни легень в умовах гострого експериментального панкреатиту на щурах (n=85). Обстежено 64 пацієнти на гострий панкреатит, моніторинг інтраабдомінального тиску в яких дозволив з високою достовірністю прогнозувати перебіг хвороби. Черезшкірні дренажування гострих перипанкреатичних рідинних скупчень (понад 400 см3) у поєднанні з інфузійною терапією метаболічного препарату "Цитофлавін" призводить до зниження інтраабдомінального тиску та кількості легеневих ускладнень. У дослідженні розроблено алгоритми лікування хворих на гострий панкреатит, які звернулися у перші

48 годин перебігу захворювання, та прогнозування розвитку гострого респіраторного дистрес-синдрому на основі кількісного визначення інтерлейкіну-8, інтерлейкіну-10 та фактору некрозу пухлин.

76.11.18.0618/0418U000175

Нурдінов Хайрулло Нізомдінович. Профілактика та лікування шлунково-кишкових кровотеч у хворих з поєднаною абдомінальною травмою: Дис... к.мед.н. /ДВНЗ

"Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України". – Захищена 09.02.2018.

УДК 616.33/34-005.1:617.55-001-084-08.

199 с.: 33 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 252 назви.

У дисертаційній роботі наведено результати ендоскопічно-хірургічного лікування хворих з ерозивно-виразковими ураженнями шлунково-кишкового тракту, які ускладнилися кровотечею на фоні травматичної хвороби, а саме уточнено покази та обґрунтовано вибір оптимальних їх параметрів з метою зменшення кількості післяопераційних ускладнень. Встановлено, що ендогемостаз є оптимальним методом лікування постраждалих з травматичною хворобою для оцінки стресової ерозії або виразки шлунка, ускладненої кровотечею, визначення стадії перебігу ерозивно-виразкового ураження: тривалої кровотечі, утворення кров'яного згортка, утворення тромбу та тромбованих судин і фібринових нашарувань в глибині виразки, завдяки якому джерело кровотечі при первинному огляді вдалося верифікувати у 96,9 % спостережень та у всіх випадках при повторних дослідженнях, а поєднане застосування коагуляційно-інфільтративних методів з ендоскопічною піддіафрагмальною медикаментозною блокадою блукаючого нерва сприяло підвищенню якості гемостазу до 98 % у постраждалих і зниженню частоти рецидивів захворювання до 8 %.

76.11.18.0619/0418U000183

Філатов Ігор Вікторович. Лабораторна оцінка та клінічне обґрунтування нового відбиткового альгінатного матеріалу зі знезаражуючими властивостями: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 13.02.2018.

УДК 616:314-089.28/29:616.9.

185 с.: 16 табл., 37 іл. – Бібліогр.: 218 назв.

Дисертація присвячена актуальній проблемі ортопедичної стоматології - проблемі зменшення небезпеки інфікування стоматологів, зубних техніків, допоміжного персоналу стоматологічних клінік, а також інших пацієнтів, шляхом деконтамінації відбитків. Автором запропоновано удосконалений альгінатний відбитковий матеріал з пероксидом К-30, який має деконтамінаційні властивості. З метою обґрунтування його рецептури проведено дослідження фізико-механічних властивостей альгінатних відбиткових матеріалів та дана їх порівняльна оцінка. Проведено мікробіологічне та токсикологічне дослідження зразків удосконаленого матеріалу, а також його клініко-технологічна апробація в умовах клініки ортопедичної стоматології. На основі результатів клінічних досліджень доведено доцільність використання удосконаленого альгінатного відбиткового матеріалу з пероксидом К-30 при проведених ортопедичного лікування знімними конструкціями протезів пацієнтів з хронічним генералізованим пародонтитом, які мають патологічну рухливість зубів 1-2 ступеня. Проведені дослідження мають теоретичне і практичне значення у галузі клінічної стоматології та стоматологічного матеріалознавства. Результати лабораторних випробувань визначають оптимальні параметри нових матеріалів, а дослідження їх клініко-технологічних

властивостей дозволять удосконалити якість лікування пацієнтів з дефектами зубних рядів та, у цілому, забезпечити обґрунтований і оптимальний добір цих матеріалів для виготовлення ортопедичних конструкцій.

76.11.18.0620/0418U000189

Скрипченко Олександр Георгійович. Характеристика факторів ризику та особливості функціонального стану центральної нервової системи у осіб середнього віку з початковими проявами цереброваскулярної патології: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 15.02.2018.

УДК 616. 831-005-071-072.7] - 053.8.

164 с.: 20 табл., 39 іл. – Бібліогр.: 182 назви.

У дисертаційній роботі на підставі проведеного скрипінгового дослідження відкритої популяції осіб у віці 40-59 років, що проживають в Шевченківському районі м. Києва, дано уявлення про сучасний профіль розповсюдженості основних факторів ризику (ФР) розвитку цереброваскулярної патології (ЦВП) серед зазначеного контингенту з урахуванням гендерного розподілу та виокремлено деякі особливості функціонального стану центральної нервової системи у осіб даної вікової групи з початковими проявами хронічної ішемії мозку (ППХІМ) різного генезу. Встановлено, що для пацієнтів з початковими проявами ХІМ гіпертензивного генезу (ППГХІМ) найбільш характерною скаргою був шум у вухах, на фоні превалювання тривожно-депресивних станів, з більш вираженими змінами біоелектричної активності головного мозку, ніж церебрального кровотоку. При початкових проявах ХІМ атеросклеротичного генезу (ППАСХІМ) характерною скаргою було порушення пам'яті, тривожні розлади, з превалюванням змін у показниках мозкового кровотоку на відміну від показників біоелектричної активності головного мозку. Для пацієнтів з початковими проявами ХІМ на фоні поєднання АГ та церебрального атеросклерозу найбільш характерними скаргами були шум у вухах та погіршення пам'яті, значно більш виражені зміни церебральної гемодинаміки, ніж у пацієнтів з ППГХІМ та ППАСХІМ. При цьому відмічені менш виражені зміни показників біоелектричної активності головного мозку ніж у пацієнтів з ППГХІМ. Доведена ефективність застосування комплексного фітопрепарату, до складу якого входять *Ginkgobiloba L.*, *Viscum album*, *Crataegus*, для лікування хворих із початковою ХІМ атеросклеротичного генезу

76.11.18.0621/0418U000196

Кирманов Олександр Сергійович. Порівняльна оцінка сучасних матеріалів для тимчасових незнімних конструкцій зубних протезів та їх значення в протезуванні: Дис... к.мед.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 23.02.2018.

УДК : 616-086.28/.29:615.462:53/.54/04.

190 с.: 40 табл., 56 іл. – Бібліогр.: 199 назв.

На період часу з моменту початку ортопедичного лікування до постійної фіксації основної незнімної конструкції, необхідно виготовляти тимчасові конструкції, які повинні володіти високою механічною міцністю і захищати зуби після їх препарування від різних видів подразників (температурних, хімічних, бактеріальної інвазії тощо). За останні роки на стоматологічному ринку з'явилася велика кількість нових, різних за структурою і способом застосування матеріалів для виготовлення тимчасових конструкцій. Одночасно з вдосконаленням матеріалів для тимчасового протезування відбувається докорінний перегляд концепції тимчасового протезування як проміжного етапу в бік забезпечення са-

мостийного, довготривалого і клінічно стабільного лікування. Тимчасова конструкція повинна повністю задовольняти пацієнта і надавати йому уявлення про вигляд кінцевої реставрації. Насамперед, це відновлення і підтримка функцій (естетика, фонетика, жувальна функція тощо), а також захист зубів і стабілізація пародонту коригуванням апроксимальних і оклюзійних контактів. Незважаючи на значний прогрес в області створення нових матеріалів для тимчасового протезування, якість ортопедичного лікування багато в чому визначається комплексом факторів, пов'язаних не тільки зі станом організму пацієнта та професіоналізмом лікаря, а і інформацією лікаря про фізико-механічні властивості того чи іншого матеріалу для тимчасового протезування, зокрема механічної міцності, тріщиностійкості, усадки, водопоглинання, поверхневої якості щодо полірування, кольоростійкості тощо.

76.11.18.0622/0418U000197

Міськів Андрій Любомирович. Вплив прорізування постійних зубів у дітей у різні періоди розвитку зубощелепної системи на формування зубощелепних аномалій: Дис... к.мед.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 23.02.2018.

УДК 616.314-007.11-053:616.314.2-007]-053.2"71".

232 с.: 34 табл., 67 іл. – Бібліогр.: 264 назви.

Дисертаційна робота присвячена вивченню впливу термінів прорізування постійних зубів у дітей у різні періоди розвитку зубощелепної системи на формування зубощелепних аномалій, обґрунтуванню зв'язку між термінами та послідовністю прорізування постійних зубів та зубощелепними аномаліями, оцінці регіональних особливостей прорізування постійних зубів та поширеності зубощелепних аномалій. Результати проведених досліджень дозволили вивчити взаємозв'язок між термінами прорізування постійних зубів та динамікою поширеності зубощелепних аномалій. Оцінити вплив фізичного розвитку дітей та щільності кісткової тканини щелеп у дітей на терміни прорізування постійних зубів та розвиток зубощелепних аномалій.

76.11.18.0623/0418U000209

Коваль Дмитро Васильович. Обґрунтування нових підходів до ранньої метафілактики сечокам'яної хвороби з врахуванням біологічних властивостей чинників інфекційного генезу: Дис... к.мед.н. /Державна установа „Інститут урології НАМН України”. – Захищена 06.03.2018.

УДК 616.61 - 003.7 - 021 - 084.

143 с.: 42 табл., 10 іл. – Бібліогр.: 161 назва.

Дисертація присвячена актуальній проблемі клінічної урології - підвищенню якості лікування хворих на сечокам'яну хворобу, ускладнену гострим пієлонефритом, шляхом визначення ролі чинників інфекційного генезу у розвитку як запального процесу нирок, так і каменеутворення і вдосконаленню, відповідно до біологічних властивостей збудників, схеми лікування. У роботі представлено результати клініко-лабораторних та мікробіологічних досліджень, виконаних 132 хворим на калькульозний пієлонефрит до та після оперативного лікування з видалення конкрементів. Визначено хімічну структуру конкрементів методом рентген - структурного аналізу і співставлено зі спектром виявлених мікроорганізмів. Вдосконалено схеми ранньої метафілактики сечокам'яної хвороби (СКХ) та запального процесу нирок з врахуванням біологічних властивостей збудників. Встановлена взаємозалежність між мінеральним складом видалених конкрементів та видовим спектром бактерій, виділених із сечі обстежених хворих. Доведено, що одним із провідних факторів ризику розвитку СКХ є показник рН сечі, який чітко

розмежує процеси преципітації каменеутворюючих солей за їх фізико - хімічними показниками. Відповідно до отриманих результатів розроблена й застосована двох етапна схема лікування хворих на уреоплазмоз з метою ранньої метафілактики каменеутворення, що включала після проведеної АБ терапії, згідно існуючим протоколам, додаткове застосування доксицикліну, антимікотика, імунотерапію рідкими імуноглобулінами людини (Уреоплазма-імуно) та пробіотика як per os, так і per vaginum, що дало 94,1% позитивного ефекту.

76.11.18.0624/0418U000210

Вікарчук Марк Володимирович. Критерії відбору хворих на клінічно місцево-розповсюджений рак передміхурової залози до проведення радикальної простатектомії з оцінкою її онкологічних результатів: Дис... к.мед.н. /Державна установа „Інститут урології НАМН України”. – Захищена 06.03.2018.

УДК 616.65-006.6-089.8.

120 с.: 28 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 126 назв.

Дисертація присвячена покращенню якості надання медичної допомоги хворим на клінічно місцево-розповсюджений рак передміхурової залози (РПЗ). Розроблено спосіб прогнозування перебігу клінічно місцево-розповсюдженого РПЗ. Проаналізовано онкологічні результати радикальної простатектомії у 213 хворих на РПЗ, рандомізованих на 2 групи: дослідна група - 106 хворих на клінічно місцево-розповсюджений РПЗ, група контролю - 107 хворих на клінічно локалізований РПЗ високого ризику за D'Amico. Для вивчення білків теплового шоку Hsp60 в якості прогностичних маркерів РПЗ, додатково було проаналізовано дані 55 хворих на РПЗ. З метою контролю експресії Hsp60, використовувалась сироватка 70 здорових донорів крові. Встановлено, що застосування мультимодального підходу у хворих на місцево-розповсюджений РПЗ забезпечує високі показники канцер-специфічної виживаності (85,8%), не зважаючи на високу частоту біохімічного рецидиву (51,1%). При цьому онкологічні результати не відрізняються від таких у хворих на локалізований РПЗ високого ризику. Застосування прогностичної стратифікації, яка передбачає розподіл хворих на клінічно місцево-розповсюджений РПЗ на три групи ризику, залежно від рівня доопераційного ПСА, ступеня диференціації пухлини за Глісоном в біопсійному матеріалі та наявності чи відсутності ознак інвазії пухлини в сім'яні міхурці, продемонструвало різну частоту біохімічного рецидиву в трьох групах прогнозу, а саме: 14,3 % в групі низького, 37,1 % проміжного (OR 3,0; 95% CI, 1,4-6,3) та 70,1 % високого ризику (OR 8,5; 95% CI, 4,0-17,9) (0,0001). Доведено, що зі збільшенням кількості несприятливих патоморфологічних знахідок у хворих на клінічно місцево-розповсюджений РПЗ, зростає ризик рецидиву захворювання та канцер-специфічної смертності. Так, при наявності одного патоморфологічного несприятливого фактора прогнозу, ризик біохімічного рецидиву зростає в 5,6, двох - в 12,8, трьох - в 36,0, чотирьох - в 30,0 разів. Ризик смерті від РПЗ та його ускладнень при наявності одного фактора зростає в 1,3, двох - в 28,0, трьох - в 18,9, чотирьох - в 22,7 разів. Доведено участь білків теплового шоку Hsp60 у канцерогенезі РПЗ. Найвищі рівні анти-Hsp60 антитіл у сироватці крові спостерігались серед хворих з агресивним перебігом захворювання після РПЕ.

76.11.18.0625/0418U000213

Литвин Наталія Василівна. Діагностика та профілактика відшарування хоріона у жінок після застосування допоміжних репродуктивних технологій: Дис... к.мед.н. /Державний вищий навчальний заклад "Івано-Франківський націо-

нальний медичний університет". – Захищена 02.03.2018.

УДК 618.39-079.6: 611.013.84+618.177-089.888.11.

211 с.: 40 табл., 24 іл. – Бібліогр.: 272 назви.

Дисертаційна робота присвячена зменшенню частоти гестаційних ускладнень у жінок із безпліддям, які включені у програму допоміжних репродуктивних технологій, вагітність яких ускладнилась відшаруванням хоріона, шляхом оптимізації діагностичного алгоритму та лікувально-профілактичних заходів. Результати проведеного дослідження дозволили поглибити знання про патогенетичні основи розвитку дезадаптаційних процесів у фетоплацентарній системі жінок, в яких застосовано ДРТ, вагітність яких ускладнилась відшаруванням хоріона, та науково обґрунтувати необхідність застосування патогенетично аргументованої терапії. Даний клінічний підхід до вирішення проблеми виникнення, розвитку та клінічних проявів відшарування хоріона на фоні імунологічних та гемостазіологічних порушень, а також розроблений та впроваджений комплекс лікувально-профілактичних заходів, дали змогу знизити частоту ускладнень вагітності у жінок із індукованою вагітністю. Галузь - медицина.

76.11.18.0626/0418U000228

Леміш Наталія Юріївна. Прогнозування гестаційного діабету та профілактика акушерських і перинатальних ускладнень у вагітних на тлі природної йодної недостатності: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 01.03.2018.

УДК 618.3-06:616.379-008.64:612.392.64]-036-039.7(043.5).
203 с.: 47 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 268 назв.

Наукова робота присвячена вирішенню актуального питання сучасного акушерства та гінекології - прогнозуванню гестаційного діабету і зниженню частоти акушерських та перинатальних ускладнень у вагітних групи ризику на тлі природного йодного дефіциту шляхом впровадження науково обґрунтованого комплексу лікувально-профілактичних заходів. Встановлено фактори ризику розвитку гестаційного діабету, особливості клінічних, ультразвукових, ендокринологічних показників у вагітних даної групи в умовах природної йодної недостатності. Доведено, що перебіг вагітності у жінок із гестаційним діабетом на тлі йододефіциту супроводжується високою частотою акушерських та перинатальних ускладнень, порушенням функції щитоподібної залози та дисфункцією плаценти. Встановлено, що у вагітних із поєднанням гестаційного діабету та патології щитоподібної залози достовірно частіше діагностують прееклампсію і значно підвищується відсоток родорозривання шляхом ургентного кесаревого розтину. Нами визначено та проведено математичний розрахунок сили впливу факторів ризику розвитку гестаційного діабету та розроблено математичну модель з метою розрахунку ймовірності розвитку даної патології у вагітних. Проаналізовано вуглеводний обмін у цих жінок, а також функціональний стан щитоподібної залози. Розроблено алгоритм формування груп ризику розвитку гестаційного діабету під час даної вагітності, а також заходи профілактики з метою зниження частоти та тяжкості гестаційного діабету, акушерських і перинатальних ускладнень у цих жінок на тлі природного йодного дефіциту. Запропонована лікувально-профілактична методика дозволила достовірно знизити частоту розвитку гестаційного діабету на 28,00% та досягти нормалізації показників глікемії без використання інсулінотерапії, збільшити йодне забезпечення та нормалізувати функціональний стан щитоподібної залози, зменшити частоту гестозу вагітних, загрози переривання вагітності, розродження шляхом кесаревого розтину та частоту діабетичної фетопатії.

76.11.18.0627/0418U000233

Казека Віталій Григорович. Оптимізація антиретровірусного лікування ВІЛ-інфікованих людей, які вживають ін'єкційні наркотики, агоністами опіоїдів: Дис... к.мед.н. /Державний вищий навчальний заклад "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського". – Захищена 01.03.2018.

УДК 616.98:578.828-085.281.8+615.281.8.

166 с.: 21 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 149 назв.

Наукова праця присвячена підвищенню ефективності антиретровірусної терапії у ВІЛ-інфікованих людей, які вживають ін'єкційні наркотики, при застосуванні поєднаної стратегії лікування за допомогою замісної підтримувальної терапії агоністами опіоїдів. Робота базується на проспективному когортному дослідженні протягом 48 тижнів з оцінкою впливу замісної підтримувальної терапії агоністами опіоїдів у ВІЛ-інфікованих людей, які вживають ін'єкційні наркотики, на ефективність антиретровірусної терапії порівняно з хворими на ВІЛ-інфекцію людей, які вживають ін'єкційні наркотики без замісної підтримувальної терапії і пацієнтами, що інфікувалися статевим шляхом. Ступінь психотичних і депресивних розладів за шкалами BPRS і MADRS у хворих на ВІЛ-інфекцію людей, які вживають ін'єкційні наркотики 1-ої і 2-ої групи до початку лікування статистично не відрізнявся. Доведено, що на фоні замісної підтримувальної терапії у ВІЛ-інфікованих людей, які вживають ін'єкційні наркотики знижується ступінь психотичних і депресивних розладів за шкалою BPRS і MADRS, а частка хворих з повною вірусною супресією у групі ВІЛ-інфікованих людей, які вживають ін'єкційні наркотики на фоні замісної підтримувальної терапії через 48 тижнів антиретровірусної терапії більша, ніж у групі ВІЛ-інфікованих людей, які вживають ін'єкційні наркотики без замісної підтримувальної терапії і не відрізняється від групи ВІЛ-інфікованих зі статевим шляхом інфікування. У хворих на ВІЛ-інфекцію людей, які вживають ін'єкційні наркотики, було виявлено прямий кореляційний зв'язок високої сили між показниками оцінки за шкалою BPRS ($R=0,72$) і шкалою MADRS ($R=0,71$) до початку антиретровірусної терапії та рівнем вірусного навантаження HIV-RNA на 24-му тижні лікування. Так, у хворих на ВІЛ-інфекцію людей, які вживають ін'єкційні наркотики, при оцінці за шкалою BPRS більше 41 бала і/чи оцінці за шкалою MADRS більше 14 балів можна прогнозувати вірусологічну неефективність антиретровірусної терапії на 24-му тижні лікування.

76.11.18.0628/0418U000234

Мочульська Оксана Миколаївна. Клініко-патогенетичне обґрунтування індукції імунологічної толерантності на фоні проведення специфічної імунотерапії в дітей, хворих на атопічний дерматит: Дис... к.мед.н. /Державний вищий навчальний заклад "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського". – Захищена 28.02.2018.

УДК 616.5-002-056.43-08.37-092]-053.2.

238 с.: 72 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 310 назв.

Дисертація присвячена вивченню клініко-імунорфологічних особливостей перебігу атопічного дерматиту у дітей. Встановлено, що зміни клітинного імунітету проявляються на всіх рівнях – кількісному (дисбаланс між окремими субпопуляціями Т- і В-лімфоцитів) і функціональному (порушення в диференціюванні Т-лімфоцитів та профілю їх цитокінової секреції): зменшення концентрації загальної популяції Т-лімфоцитів (CD3), зростання Т-лімфоцитів хелперів (CD4), зниження Т-лімфоцитів супресорів (CD8), зростання імунорегуляторного індексу (CD4/CD8), зроста-

ння В-лімфоцитів (CD19) та Т-лімфоцитів натуральних кілерів (CD16), зниження концентрації ІЛ-2 та зростання ІЛ-4, ІЛ-6, ІЛ-10. Зміни гуморального імунітету проявляються зниженням концентрації ІgА, зростанням ІgЕ та ІgG в крові. Концентрація загального ІgЕ та гістаміну сироватки крові у дітей з atopічним дерматитом є чутливими системними біомаркерами сенсibilізації, активності алергічного запалення і взаємозалежать від тяжкості клінічного перебігу захворювання. Розширено уявлення про фактори ризику виникнення алергії. Отримано нові дані щодо спектру алергізації у дітей з atopічним дерматитом. Розроблено, патогенетично обґрунтовано та клінічно доведено ефективність комплексного лікування з поєднаним застосуванням алерген-специфічної імунотерапії та пролонгованого курсу пробіотиків при atopічному дерматиті у дітей.

76.11.18.0629/0418U000235

Вонс Людмила Зіновіївна. Підвищення ефективності лікування хворих на цукровий діабет та хронічну хворобу нирок з урахуванням клініко-лабораторних та психосоматичних змін: Дис... к.мед.н. /ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України". – Захищена 01.03.2018.

УДК 616.379-008.64-06:616.61-074.

216 с.: 28 табл., 21 іл. – Бібліогр.: 235 назв.

Дисертація присвячена підвищенню ефективності лікування хворих на цукровий діабет 2 типу та хронічну хворобу нирок шляхом застосування в комплексній терапії препаратів гама-аміно-бета-феніломаєсної кислоти гідрохлориду та L-аргініну. Встановлено, що у хворих на діабетичну хворобу нирок має місце посилення апоптозу лейкоцитів крові, активація перекисного окиснення ліпідів, виснаження антиоксидантного захисту. Прогресування хронічної хвороби нирок призводить до поглиблення цих змін. Вивчено вплив поліморфізму I/D гена ангіотензинперетворюючого ферменту на перебіг діабетичної хвороби нирок та артеріальної гіпертензії. Встановлено, що у пацієнтів із D/D поліморфізмом гена ангіотензинперетворюючого ферменту показники апоптозу лейкоцитів крові та середньодобового артеріального тиску найвищі. Комплексне лікування із включенням до стандартних схем препаратів гама-аміно-бета-феніломаєсної гідрохлориду і L-аргініну веде до зниження показників апоптозу лейкоцитів крові, нормалізує перекисне окиснення ліпідів, активує антиоксидантний захист, що позитивно впливає на психосоматичний статус та покращує якість життя хворих.

76.11.18.0630/0418U000236

Ель-Мезевгі Хайтам Мустафа Ахмед. Клініко-патогенетичне обґрунтування застосування пробіотика з вітаміном D3 для неонатальної профілактики гострих інфекцій в малюковому віці у недоношених дітей:

Дис... к.мед.н. /ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України". – Захищена 28.02.2018.

УДК 616-053.32-06:616.9-053.3]-085.356/37:577.161.2.

274 с.: 36 табл., 60 іл. – Бібліогр.: 249 назв.

Предмет дослідження – фактори ризику, клітинний і гуморальний імунітет, клініко-лабораторні показники у дітей, які народилися передчасно. Мета дослідження: підвищити ефективність профілактики гострих інфекційних захворювань у дітей малюкового віку, які народилися передчасно, шляхом застосування пробіотиків з вітаміном D3 в неонатальному періоді. Методи дослідження - клінічні, біохімічні, імунологічні (визначення показників клітинного і гуморального імунітету), бактеріологічні, інструментальні,

статистичні. Встановлено ієрархічність факторів ризику передчасних пологів при різних термінах гестації; найбільш значущим фактором ризику передчасних пологів в терміні до 33 тижнів є маткові кровотечі (в 69% випадків). Передчасні пологи в терміні 33-37 тижнів, найбільш часто (в 71% випадків) супроводжуються істміко-цервікальною недостатністю. Недоношені діти частіше доношених схильні до інфекційних захворювань шкіри (ВШ = 3,02; 95% ДІ 1,21-7,53), гострих респіраторних захворювань (ВШ = 2,69; 95% ДІ 1,06-6,84), гострих інфекційних захворювань шлунково-кишкового тракту (ВШ = 2,33; 95% ДІ 1,01-5,38). Показано, що у дітей, народжених передчасно, відзначається незрілість імунної системи у вигляді зниження показників усіх ланок імунітету - найбільш виражено зниження рівня компонента комплементу С3, також знижений рівень імунoglobulinів А, G і М, достовірні відмінності спостерігаються за змістом ІgА. Незрілість клітинного імунітету у недоношених дітей проявляється зниженням рівня Т-кілерів, макрофагів і В-лімфоцитів. Застосування пробіотика (*Lactobacillus reuteri* DSM 17938) з вітаміном D3 (400 МЕ) в неонатальному періоді у дітей, народжених передчасно, сприяє зниженню захворюваності на інфекційні хвороби. Найбільший ефект відзначений при профілактиці гострих респіраторних захворювань (ВШ = 0,09; 95% ДІ 0,01-0,89), при інфекційних захворюваннях шкіри (ВШ = 0,1; 95% ДІ 0,01-0,95), при функціональних порушеннях шлунково-кишкового тракту (ВШ = 0,08; 95% ДІ 0,01-0,36).

76.11.18.0631/0418U000251

Петрук Дмитро Володимирович. Застосування сучасних неінвазивних та малоінвазивних технологій в діагностиці та лікуванні ушкоджень підшлункової залози при політравмі: Дис... к.мед.н. /Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. – Захищена 20.03.2018.

УДК 616.33/.342-022.7-053.2-085.

184 с.: 92 табл., 24 іл. – Бібліогр.: 218 назв.

Об'єкт – пошкодження підшлункової залози та розвиток травматичного панкреатиту при політравми; мета – покращити результати лікування постраждалих з політравмою із пошкодженням підшлункової залози та розвитком посттравматичного панкреатиту шляхом розробки та застосування вдосконаленого алгоритму надання медичної допомоги постражданим з політравмою із використанням неінвазивних та малоінвазивних хірургічних технологій; методи – клінічні, лабораторні, інструментальні, статистичні; результати – вперше було науково обґрунтовано діагностичні критерії застосування малоінвазивних втручань у постражданим політравмою з ураженням підшлункової залози; вперше за результатами аналізу показників перебігу травматичної хвороби визначено предикторні фактори розвитку травматичного панкреатиту та діагностичні критерії його прогресування до більш важких стадій; на підставі отриманих даних аргументовано доцільність застосування комплексної оцінки показників амлази крові і сечі та рівня глікемії для діагностики пошкодження підшлункової залози та травматичного панкреатиту; обґрунтована доцільність та терміни застосування скринінгового УЗД та КТ обстеження у постраждалих з розвитком травматичного панкреатиту для виділення хворих з високим ризиком обтяження до більшого ступеню важкості; з метою раннього застосування малоінвазивних втручань; науково-обґрунтована ефективність використання малоінвазивних втручань, з метою як діагностики та лікування пошкоджень підшлункової залози при політравмі, та за рахунок ранньої декомпресії і дренирування рідинних скупчень для запобігання прогресування травматичного панкреатиту у постраждалих політравмою; сформована в роботі концепція

пція може розцінюватись як додаткова теоретична основа для побудови диференційованих програм профілактики та лікування політрави з ушкодженням підшлункової залози; галузь – медицина.

76.11.18.0632/0418U000265

Шевченко Максим Юрійович. Особливості діагностики і хірургічного лікування ускладнень протитуберкульозних щеплень: Дис... к.мед.н. /Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. – Захищена 20.03.2018.

УДК 616.71+616.428-002.5:615.371.

181 с.: 26 табл., 24 іл. – Бібліогр.: 214 назви.

Об'єкт – ускладнення БЦЖ-вакцинації у дітей; мета – покращити результати своєчасної діагностики та лікування ускладнень БЦЖ-вакцинації шляхом консервативних, консервативно-активних та хірургічних методик, з'ясувавши вплив різних штамів вакцини БЦЖ на розвиток ускладнень протитуберкульозних щеплень; методи – клінічні, лабораторні, інструментальні, променеві, статистичні; результати – у дисертаційній роботі вперше вивчено вплив різних типів вакцин БЦЖ на розвиток ускладнень вакцинації та визначена інформативність різних методів діагностики цих уражень; розширено уявлення про особливості перебігу "місцевих" та дисемінованих ускладнень БЦЖ-вакцинації; удосконалена диференційована лікувальна тактика ведення хворих з ускладненим перебігом післявакцинального періоду, на що отримано два патенти України; використання запропонованого діагностичного та лікувального алгоритму дозволяє своєчасно розпочинати інтенсивне лікування ускладнень БЦЖ, оптимізувати покази до оперативного втручання та поліпшити перебіг процесу у післяопераційний період, досягти попередження інвалідизації у дітей після щеплень БЦЖ; галузь – медицина.

76.11.18.0633/0418U000266

Поворознюк Михайло Володимирович. Стан репродуктивного здоров'я чоловіків з непліддям у шлюбі та медичні заходи його покращення: Дис... к.мед.н. /Державна установа „Інститут урології НАМН України”. – Захищена 27.03.2018.

УДК 616.697-055.1/.84-08-039.71.

192 с.: 14 табл., 13 іл. – Бібліогр.: 310 назв.

Дисертацію присвячено вивченню стану репродуктивного здоров'я чоловіків із безпліддям у шлюбі та розробці медичних заходів з його покращення в аспекті попередження розвитку чоловічої інфертильності та удосконалення надання первинної медичної допомоги парам і, передусім, чоловікам із неплідним шлюбом. Досліджено стан дітородної здатності у 1265 чоловіків з м. Києва, 11 областей України і Республіки Крим. Доведено, що генеративні розлади мають місце у 47,5 % чоловіків із непліддям у шлюбі. Встановлено, що найбільш частим і значно поширеним чинником порушень генеративної функції у чоловіків є інфекційно-запальні захворювання статевих органів, які діагностуються у 35,5 % випадків. Досліджено, що частими причинами репродуктивних розладів є варикоцеле (15,0 %) або його поєднання з іншими незапальними ураженнями органів уrogenітальної системи (10,4 %), патологія одного чи обох яєчок - перенесений орхіт, в тому числі пов'язаний з епідемічним паротитом, пізно оперований крипторхізм, видалення яєчка внаслідок його травми або перекруту, виражена гіпоплазія обох яєчок неясного генезу (11,3 %), нездоровий спосіб життя (8,2 %). Показано, що в парах із непліддям, причиною якого вважається трубно-перитонеальна патологія у жінок, частими є порушення фертильності у чоловіків. Щонайменше вони спостерігаються у 33,6 % осіб. Основною причиною зниження репродуктивного потенціалу у цих пацієн-

тів є інфекційно-запальна патологія уrogenітальної системи (51,2 %). Визначено, що у чоловіків, які планують народження дитини в сім'ї, зниження генеративної функції спостерігається у 23,5 % випадків. Його причини такі ж самі, як у осіб із непліддям у шлюбі. Кількість пацієнтів, що звертається у зв'язку з плануванням народження дитини в 6,8 разу менша за тих, хто звертається з проблеми безплідного шлюбу. Виявлено, що якість надання первинної медичної допомоги чоловікам із непліддям у шлюбі - низька. Науково обґрунтовано та розроблено медичні заходи з профілактики порушень репродуктивного здоров'я чоловіків

76.11.18.0634/0418U000267

Чапля Микола Миколайович. Особливості прогнозування та алгоритм лікування ускладнень черезшкірної нефролітотрипсії у хворих на нефролітіаз: Дис... к.мед.н. /Державна установа „Інститут урології НАМН України”. – Захищена 17.04.2018.

УДК 616.62-003.7-089.879.

178 с.: 45 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 209 назв.

Дисертація присвячена аспектам прогнозування та визначення оптимальної тактики лікування ускладнень черезшкірної нефролітотрипсії у хворих на нефролітіаз. В роботі проведено аналіз 507 випадків ускладнень черезшкірної нефролітотрипсії після виконання 2223 оперативних втручань. Усім пацієнтам проводилась черезшкірна нефролітотрипсія (ЧШНЛ) в положенні хворого на животі. На основі аналізу результатів лікування хворих встановлено, що ускладнення після проведення черезшкірної нефролітотрипсії у пацієнтів на нефролітіаз спостерігаються у 22,81 % випадків. Визначено види можливих ускладнень та частоту їх виникнення. Найчастіше спостерігаються інфекційно-запальні ускладнення, які становлять 8,14 % випадків. Найнебезпечнішими ускладненнями черезшкірної нефролітотрипсії є ниркові кровотечі, які спостерігаються у 2,83% випадків та ятрогенні травми сусідніх з ниркою органів - у 0,31%. Використання шкали складності нефролітіазу Guy's stone score (GSS) та сумарного індексу супутньої патології - Charlson Comorbidity Index (CCI) дозволяє прогнозувати ризик можливих ускладнень черезшкірної нефролітотрипсії. Відповідно, у хворих з конкрементами GSS-3 та GSS-4 та сумарний бал CCI = 3 може вважатись негативним прогностичним фактором розвитку ускладнень. Летальність після виконання черезшкірної нефролітотрипсії становить 0,13%, що в значній мірі зумовлено важкою супутньою патологією хворого, яка на фоні хірургічного втручання призвела до летального результату. Використовуючи результати даного дослідження, розроблено оптимальний алгоритм лікування ускладнень черезшкірної нефролітотрипсії

76.11.18.0635/0418U000278

Свіжак Вероніка Костянтинівна. Антимікробна активність та перспективи використання в медицині нових 5-карбофункціоналізованих імідазолів: Дис... к.мед.н. /Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. – Захищена 30.03.2020.

УДК 615.28.011:547.783'781.

256 с.: 28 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 421 назва.

Об'єкт – музейні та клінічні штами умовнопатогенних мікроорганізмів, 5-карбофункціоналізовані похідні імідазолу; мета – мікробіологічне обґрунтування створення високоефективних лікарських антимікробних препаратів шляхом дослідження in vitro та in vivo антибактеріальної та протигрибкової активності сполук, одержаних у результаті цілеспрямованого органічного синтезу різних типів 5-карбофункціоналізованих імідазолів; методи – мікробіоло-

гічні, біологічні, статистичні; результати – вперше з використанням 38 музейних та 39 клінічних штамів різних за таксономічним положенням бактерій і мікоміцетів охарактеризована антибактеріальна та протигрибкова активність 161 сполуки, отриманої в результаті спрямованого органічного синтезу 5-карбофункціоналізованої похідної імідазолів; у результаті чого виявлені перспективні для подальшого вивчення з метою розробки антимікробних засобів медичного призначення; вперше виявлено найперспективніші 7 сполук 5-карбофункціоналізованих імідазолів; вперше встановлено, що формування резистентності стафілококів до 5-карбофункціоналізованих імідазолів відбувається повільно, їх антимікробна активність незначно змінюється під впливом різних факторів (рН середовища, підвищеної концентрації білків сироватки) і залишається статистично достовірно високою для пригнічення росту і розмноження збудників захворювань, у зв'язку з чим слід очікувати позитивного профілактичного та лікувального ефекту в разі їх клінічного застосування; вперше з використанням моделей експериментальної трихофітії та експериментальної локалізованої стафілококової гнійної інфекції м'яких тканин доведена *in vivo* хіміотерапевтична ефективність 2 сполук 5-карбофункціоналізованих імідазолів; галузь – медицина. антиоксидантної активності, підвищення прозапальної стимуляції та пригнічення продукції антифіброзних модуляторів; вперше встановлено, що за неалкогольною жировою хворобою печінки, асоційованою з гіпергомоцистеїнемією, формується значний дефіцит H2S в печінці та знижується рівень IGF-1 в сироватці крові; вперше встановлені особливості впливу гіполіпідемічних засобів з політропними властивостями на рівень антифіброзних медіаторів за умов неалкогольної жирової хвороби печінки, асоційованої з гіпергомоцистеїнемією; показано, що препарат омега-3 поліненасичених жирних кислот сприяє нормалізації рівня H2S в печінці та IGF-1 в сироватці крові, а також сприяє зниженню рівня гомоцистеїну в крові; галузь – медицина.

76.11.18.0636/0418U000279

Яцула Ольга Вікторівна. Мікробіологічне обґрунтування властивостей та застосування лікарських антимікробних препаратів:

Дис... к.мед.н. /Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. – Захищена 30.03.2020.

УДК 579.582.282.23.

181 с.: 19 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 287 назв.

Об'єкт – лікарські препарати декаметоксин®, горостен®, декасан®, септефрил, ніфуроксазид, ципрофлоксацин; мета – мікробіологічне, медичне, фізико-хімічне обґрунтування властивостей та використання лікарських антисептичних препаратів декаметоксин®, горостен®, декасан®, септефрил, антибіотиків; методи – мікробіологічні (визначення властивостей, адгезії бактерій); формування, прогнозування стійкості; електронна мікроскопія; культивування, ідентифікація, визначення чутливості до антимікробних препаратів; фізико-хімічні, математико-статистичні; результати – вперше проведено порівняльне дослідження протимікробних властивостей лікарських антимікробних препаратів на музейних, клінічних штамів мікроорганізмів (декаметоксин®, горостен®, декасан®, септефрил, ніфуроксазид, ципрофлоксацин); визначено вплив антимікробних засобів на адгезію мікроорганізмів, формування резистентності до лікарських препаратів; виконано аналітичний прогноз стійкості синьогнійної палички до бета-лактамних антибіотиків; визначено дію горостену® на електронномікроскопічну ультраструктуру сальмонел, стафілококів; галузь – медицина.

76.11.18.0637/0418U000280

Сухова Світлана Миколаївна. Діагностичне і прогностичне значення показників дисфункції та деформації міокарда правого шлуночка у хворих на гостру тромбоемболію легеневої артерії:

Дис... к.мед.н. /Державна установа "Національний науковий центр "Інститут кардіології імені академіка М. Д. Стражеска " Національної академії медичних наук України. – Захищена 27.03.2018.

УДК 616.131-005.6/7-06:616.123-073.432.19-085.273-047.44.

191 с.: 39 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 172 назви.

У дисертаційній роботі запропоновано покращення ефективності лікування хворих на гостру ТЕЛА шляхом поліпшення діагностики ДфПШ на підставі вивчення показників ультразвукової спекл-трекінг ехокардіографії (2D-СТ-ЕхоКГ). Визначені показники 2D-СТ-ЕхоКГ (глобальний стрейн ПШ та сегментарна ФВ апікального ПШ сегмента), які свідчать про раннє порушення скорочувальної здатності міокарда ПШ у хворих на ТЕЛА. Незалежними чинниками резидуальної ДфПШ у хворих на ТЕЛА є застосування варфарину, ЦД 2 типу, ШКФ < 60 мл/хв/1,73м² та затримка початку лікування > ніж 9 діб.

76.11.18.0638/0418U000297

Биць Юрій Юрійович. Генетичні аспекти розвитку катаракти: вплив алельного поліморфізму генів кристаліну та протеасоми:

Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 19.04.2018.

УДК 617.741-004.1-036.4:575.17.

123 с.: 21 табл., 46 іл. – Бібліогр.: 159 назв.

Дисертація присвячена проблемі підвищення ефективності діагностики вікової катаракти та визначення доцільності залучення генетичних методів в прогнозуванні виникнення та розвитку захворювання в українській популяції. На основі аналізу розподілу алельних варіантів гена CRYGB (G-47- A) в українській популяції зроблено висновок про те, що наявність G/A генотипу є одним із факторів ризику виникнення вікової катаракти. При аналізі гендерних особливостей розподілу частот алелей встановлено, що поліморфізм гена CRYGB (G-47- A) є більш значущим фактором розвитку катаракти у чоловіків, ніж у жінок: частота. Встановлено функціональне значення G-47- A поліморфізму - експресія мРНК CRYGB у гетерозигот у 3,9 рази нижча, ніж у гомозигот. Розподіл алельних варіантів гена PSMA6 та гена LMP2 не відрізняється в основній групі хворих на вікову катаракту та у групі співставлення. За допомогою регресійного аналізу показана асоціація між показниками ступеню зрілості катаракти за шкалою LOCS III та поліморфізмами генів CRYGB і PSMA6: опалесценції та кольору ядра, ступеню кортикальних та субкапсулярних помутнів. Розроблена математична модель прогнозування ймовірного ризику розвитку вікової катаракти з урахуванням встановлених даних генетичних досліджень, що дає змогу виділити групи ризику цього захворювання.

76.11.18.0639/0418U000298

Хадрі Вассім. Оптимізація двоетапного методу лікування хворих на первинну відкритокутову глаукому в поєднанні з катарактою:

Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 19.04.2018.

УДК 617.7-007.681-021.3:617.741-004.1]-08-039.34.

155 с.: 25 табл. – Бібліогр.: 272 назви.

Дисертація присвячена проблемі підвищення ефективності лікування хворих на первинну відкритокутову глаукому в поєднанні з катарактою шляхом оптимізації двоетапного (хірургічного і лазерного) методу лікування, вивчення особливостей цитокінового профілю внутрішньоочної рідини, і на підставі цього розробки нового методу профілактики післяопераційних ускладнень. Рівень TNF-альфа у ВОР хворих на ПВКГ і катаракту коливався від 1,11 пкг/мл до 140,55 пкг/мл і склав 24,61 +/- 5,43 пкг/мл; bFGF коливався від 1,0 пкг/мл до 12,54 пкг/мл і склав 3,33 +/- 0,44 пкг/мл і не залежав від статі, віку, стадії ПВКГ і рівня вихідного ВОТ. Між їх рівнем був прямий кореляційний зв'язок ($r = 0,862$; $p < 0,05$). При рівні TNF-альфа у ВОР 36,36 пкг/мл достовірно зростала частота і тривалість запальних ускладнень після I етапу, а при рівні 50,11 пкг/мл - після II етапу. При рівні bFGF у ВОР 3,1 пкг/мл і вище розвивалося рубцювання в структурах кута передньої камери ока після I етапу, а при рівні 6,03 пкг/мл і вище - після II етапу і, як наслідок, - підвищення ВОТ. Між рівнями bFGF і TNF-альфа у ВОР та частотою і тривалістю запальних ускладнень на етапах лікування були встановлені прямі кореляційні зв'язки (коефіцієнт Спірмена склав, відповідно, $r = 0,813$, $r = 0,798$, $r = 0,747$ та $r = 0,768$; $p < 0,05$ у всіх випадках). Розроблений двоетапний метод лікування хворих дозволив в найближчі терміни розширити або зберегти на доопераційному рівні межі поля зору в 90 % випадків, у віддалені - у 80 %; нормалізувати ВОТ в 95 % і в 79 % відповідно. Виконання II етапу через 4-5 тижнів знизило частоту запальних ускладнень на 50,03 % і їх тривалість - на 2,1 доби. Застосування імуномодулятора амінодігідроталазидіону натрію дозволило знизити частоту запальних ускладнень після I і II етапів лікування на 68,87 % і 48,16 % відповідно і підвищити кількість пацієнтів з нормалізованим ВОТ та високою гостротою зору.

76.11.18.0640/0418U000299

Оврах Тамара Геннадіївна. Прогностичне значення реактивності тромбоцитів у хворих на ішемічну хворобу серця та цукровий діабет 2 типу в динаміці лікування: Дис... к.е.н. /Харківський національний медичний університет. - Захищена 30.03.2018.

УДК 616-005.4-085:616.379-008.64:616.155.2.

211 с.: 34 табл., 39 іл. - Бібліогр.: 213 назви.

Дисертація присвячена підвищенню ефективності лікування та прогнозування повторних кардіоваскулярних подій у хворих на ішемічну хворобу серця (ІХС) і цукровий діабет (ЦД) 2 типу після перенесеного гострого коронарного синдрому (ГКС) на підставі вивчення морфофункціональних властивостей тромбоцитів у динаміці подвійної антитромбоцитарної терапії (ПАТТ). Проведене дослідження демонструє, що у хворих на ІХС у поєднанні з ЦД 2 типу через 4-6 тижнів після перенесеного ГКС виявлені ознаки більшого, ніж у хворих без ЦД, прискореного обігу тромбоцитів, підвищення рівню циркулюючих незрілих тромбоцитів, висока агрегаційна активність тромбоцитів, індукована аденозиндифосфатом (АДФ) і арахідоновою кислотою (АК) та синтез тромбоксану. У роботі продемонстрована значущість метаболічних чинників у активації тромбоцитарного гемостазу у хворих на ЦД 2 типу після перенесеного ГКС та встановлено, що гіперглікемія, інсулінорезистентність та дисліпідемія мають більш помітний вплив на тромбоцитарний гемостаз, ніж при стабільних формах ІХС. Гіперхолестеринемія, гіперглікемія, а за умови контрольованої глікемії і інсулінорезистентності призводять до прискореного обігу тромбоцитів. Порушення вуглеводного та ліпідного обміну також впливають і на агрегаційні властивості тромбоцитів: гіперглікемія, наростання інсулінорезистентності сприяють

підвищенню АК індукованої агрегації тромбоцитів і синтезу тромбоксану. Зростання ХС ЛПНЩ асоціюється лише з підвищенням АК-індукованої агрегації тромбоцитів, а зниження ХС ЛПВЩ супроводжується підвищенням лише синтезу тромбоксану. Доведено, що у хворих з ЦД 2 типу після перенесеного ГКС метаболічні чинники не впливають на АДФ індуковану агрегацію тромбоцитів. Отримані результати оцінки залишкової реактивності тромбоцитів (ЗРТ) у хворих після ГКС з ЦД 2 типу у динаміці ПАТТ свідчать про високу ЗРТ, як на прийом АСК, так і на прийом клопидогрелю окремо, так і на обидва препарати. У роботі доведені переваги аторвастатину над розувастатином у перші 4-6 тижнів після перенесеного ГКС при прийомі ПАТТ щодо впливу на ЗРТ АДФ та поширеності високої ЗРТ-АДФ. Показано, що у хворих на ІХС з ЦД 2 типу після ГКС заміна одного статину на інший через 6 місяців після ГКС попереджає підвищення ЗРТ при прийомі клопидогрелю впродовж 12 місяців. У роботі продемонстровано, що у пацієнтів через 4-6 тижнів після ГКС з ЦД 2 типу рівень цистатину С підвищений та взаємопов'язаний з морфофункціональними властивостями тромбоцитів. Доведено, що кількість тромбоцитів, СОТ, СІАТ-АДФ, СІАТ АК, 11 дТхВ2 у сечі та цистатин С є незалежними предикторами високого ризику виникнення повторних серцево-судинних подій у хворих з ЦД 2 типу після ГКС, а зростання через 4-6 тижнів після ГКС кількості тромбоцитів ? 274?10⁹ / л, СОТ ? 8,1 fL, СІАТ-АДФ ? 60,71 %, СІАТ АК ? 15,13 %, рівнів 11 дТхВ2 у сечі ? 79,70 нг/ммоль креатиніну та цистатину С ? 1942,62 нг/мл асоціювалися з підвищенням розвитку повторних серцево-судинних подій протягом 12 місяців у 7,09 раз, 9,26 раз, 3,10 раз, 6,43 раз, 3,44 раз, 3,78 раз, відповідно.

76.11.18.0641/0418U000301

Данилюк Михайло Богданович. Профілактика, діагностика і лікування гіпарпаратиреозу в ранньому післяопераційному періоді при операціях на щитоподібній залозі: Дис... к.мед.н. /Державний заклад "Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України". - Захищена 06.04.2018.

УДК 616.44-089-06:616.447-07-08.

145 с.: 13 табл., 42 іл. - Бібліогр.: 218 назв.

Дисертація присвячена підвищенню ефективності хірургічного лікування захворювань щитоподібної залози шляхом удосконалення методу центральної лімфодисекції шиї для мінімізації розвитку гіпокальціємії у ранньому післяопераційному періоді. Внаслідок удосконалення методів лікування післяопераційного гіпарпаратиреозу в ранньому післяопераційному періоді у пацієнтів зі збереженими венами нижнього щитоподібного сплетіння та профілактичним призначенням препаратів кальцію з першої доби післяопераційного періоду досягнуто зниження частоти виникнення симптомів гіпокальціємії з 38,20 % до 12,2 %.

76.11.18.0642/0418U000302

Мельник Наталія Анатоліївна. Клініко-патогенетичні особливості хронічного панкреатиту у поєднанні з ішемічною хворобою серця, оптимізація лікування та реабілітації: Дис... к.мед.н. /Державний заклад "Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України". - Захищена 29.03.2018.

УДК 616.37-002.2-06:616.12-005.4]-02:616-056.5.

180 с.: 26 табл., 22 іл. - Бібліогр.: 179 назв.

Об'єкт дослідження: ліпідний обмін, секреторна функція підшлункової залози, трофологічний статус, система про- та антиоксидантного захисту, загальний і специфічний протеоліз та якість життя у 90 хворих на хронічний панкре-

атит у поєднанні із стабільною ішемічною хворобою серця та у 34 хворих на хронічний панкреатит. Мета дослідження: розробити оптимізовані програми лікування та комплексної реабілітації хворих на хронічний панкреатит у поєднанні з ішемічною хворобою серця на основі аналізу клініко-патогенетичних особливостей із включенням медикаментозних та немедикаментозних засобів у програму комплексної корекції стану таких хворих. Методи дослідження: клініко-анамнестичні; антропометричні - індекс маси тіла, обвід м'язів плеча, шкірно-жирова складка над трицепсом, лабораторні - кількість еритроцитів, рівень гемоглобіну, біохімічні - глюкоза крові, загальний білок, загальний холестерол, тригліцериди, загальні ліпіди, малоновий альдегід, SH-групи, супероксиддисмутаза, каталаза, церулоплазмін, протеолітична активність плазми, калікреїн, прекалікреїн, інгібітор протеїнази, макроглобулін, активність кінінази-II, імуноферментні - фекальна еластаза-1, інструментальні - ультразвукове дослідження підшлункової залози, соціологічні - анкетування, статистичні. Наукова новизна отриманих результатів: вперше доведено залежність дисбалансу ліпідного гомеостазу від глибини порушень екзокринної функції підшлункової залози при хронічному панкреатиті у поєднанні із стабільною ішемічною хворобою серця. Вперше констатовано наявність взаємозалежностей між показниками ліпідного обміну, загального і специфічного протеолізу, системи перекисного окиснення ліпідів - антиоксидантного захисту та проявами трофологічної недостатності. Вперше запропоновано і доведено ефективність комплексних лікувальних та реабілітаційних програм медикаментозної корекції виявлених порушень у хворих із коморбідним перебігом хронічного панкреатиту та стабільної ішемічної хвороби серця з використанням препарату поліненасичених жирних кислот та мельдонію із курсом мельдоній-електрофорезу.

76.11.18.0643/0418U000303

Захарчук Уляна Михайлівна. Клініко-патогенетичне обґрунтування методів оптимізації комплексної реабілітації хворих на хронічний панкреатит із супутнім цукровим діабетом: Дис... к.мед.н. /Державний заклад "Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України". - Захищена 29.03.2018.

УДК 616.37-002.2-06:616.379-008.64]-08-039.76.

186 с.: 38 табл., 31 іл. - Бібліогр.: 192 назви.

Об'єкт дослідження: хронічний панкреатит із супутнім цукровим діабетом. Мета дослідження: підвищення ефективності діагностики, лікування та реабілітації хворих на хронічний панкреатит із супутнім цукровим діабетом, на основі встановлених клініко-патогенетичних особливостей перебігу, порушень секреторної та інкреторної функцій підшлункової залози та їх фармакологічної і немедикаментозної корекції. Методи дослідження: клініко-анамнестичні; антропометричні - індекс маси тіла (ІМТ), обвід м'язів плеча (ОМП), шкірно-жирова складка над трицепсом (ШЖСТ); біохімічні - глікозильований гемоглобін (HbA1c), глюкоза крові, протеолітична активність плазми (ПРА), калікреїн (КК), прекалікреїн (ПКК), інгібітор протеїнази (ІП), макроглобулін (МГ), активність кінінази, середні молекули (СМП254 та СМП280), циркулюючі імунні комплекси (ЦІК); імуноферментні - фекальна еластаза-1; інструментальні - ультразвукове дослідження (УЗД); соціологічні; статистичні. Наукова новизна отриманих результатів: Доведено особливості клінічних проявів та вираженість секреторної і інкреторної недостатності ПЗ при коморбідному перебігу ХП із ЦД, виявлено взаємозв'язки між ними та вплив на тяжкість ХП. Вперше розроблено нові прогностичні методи прогнозування секреторної недостатності ПЗ у хворих на ХП із ЦД із врахуванням віку хворих, тривалості ХП і ЦД, кіль-

кісного значення критеріїв УЗД, рівнів копрограми, виражених в балах та показника глюкози крові. Вперше встановлено, що у хворих на ХП із супутнім ЦД, мають місце патогенетичні особливості розладів трофіки, білкового обміну, порушення в ліпідному гомеостазі. Уточнено наукові дані про патогенетичну роль дисбалансу ККС і ендотоксикозу, їх взаємозв'язків. Вперше запропоновано комплексні програми медикаментозної і немедикаментозної корекції виявлених порушень з використанням препарату ліпоєвої кислоти та курсу поверхневої багатоголчастої різнометалевої аплікації аплікаторами Ляпка в процесі лікування та реабілітації.

76.11.18.0644/0418U000313

Лопіна Наталія Андріївна. Оптимізація діагностики та лікування ішемічної хвороби серця у хворих на цукровий діабет 2 типу на підставі оцінки ролі фракталкіну та асиметричного диметиларгініну в прогресуванні судинного ураження: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. - Захищена 13.04.2018.

УДК [616.379-008.64:616.12-005.4:616.13-004.6-073.756.8] - 078.74 -085 (043.3).

215 с.: 64 табл., 40 іл. - Бібліогр.: 259 назв.

Дисертація присвячена оптимізації ведення ішемічної хвороби серця у хворих на цукровий діабет 2-го типу на підставі оцінки ролі фракталкіну та асиметричного диметиларгініну в ураженні судин, а також покращення лікування таких хворих за допомогою вивчення доцільності та ефективності доповнення стандартної терапії альфа-ліпоєвою кислотою. Деталізовано зв'язки між фракталкіном та асиметричним диметиларгініном та показниками ураження судин (товщиною комплексу інтима-медіа загальної сонної артерії, каротидно-феморальною швидкістю поширення пульсової хвилі, наявністю та вираженістю атеросклеротичного ураження коронарних артерій). Розроблено та клінічно апробовано методику вимірювання каротидно-феморальної швидкості поширення пульсової хвилі за допомогою чотириканального реографа. Встановлено високу прогностичну значущість визначення фракталкіну, асиметричного диметиларгініну, ТІМ ЗСА, каротидно-феморальної швидкості пульсової хвилі щодо діагностики поширеності коронарного атеросклерозу. Продемонстровано, що додавання до схеми терапії альфа-ліпоєвої кислоти сприяє зменшенню дисфункції ендотелію (зниженню рівнів фракталкіну, асиметричного диметиларгініну), поліпшенню показників ліпідного обміну та покращенню еластичних властивостей судин. Розроблено та клінічно апробовано методику вимірювання каротидно-феморальної швидкості поширення пульсової хвилі за допомогою чотириканального реографа. Встановлено високу прогностичну значущість визначення фракталкіну, асиметричного диметиларгініну, ТІМ ЗСА, каротидно-феморальної швидкості пульсової хвилі щодо діагностики поширеності коронарного атеросклерозу. Продемонстровано, що додавання до схеми терапії альфа-ліпоєвої кислоти сприяє зменшенню дисфункції ендотелію (зниженню рівнів фракталкіну, асиметричного диметиларгініну), поліпшенню показників ліпідного обміну та покращенню еластичних властивостей судин

76.11.18.0645/0418U000315

Гриценко Степан Йосипович. Прогнозування та профілактика неспроможності швів колоректальних анастомозів у хворих на гостру обтураційну кишкову непрохідність:

Дис... к.мед.н. /ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України". - Захищена 26.04.2018.

УДК 616.345-007.272-089.15.

175 с.: 34 табл., 19 іл. – Бібліогр.: 200 назв.

Дисертаційна робота присвячена результатам хірургічного лікування хворих на гостру obturaційну кишкову непрохідність шляхом розробки алгоритму оптимальної хірургічної тактики, направленої на зменшення випадків неспроможності швів анастомозу та збільшення кількості одноетапних радикальних операційних втручань. Встановлено, що запропонована прогнозована шкала ризику неспроможності швів анастомозів є ефективним способом виявлення пацієнтів з різними ступенями ризику неспроможності колоректальних анастомозів. Найвагомішими факторами, котрі впливають на неспроможність швів анастомозу, є: вік, стать, індекс маси тіла, стадія непрохідності, перитоніт, локалізація пухлини, супутня патологія, гіпопротеїнемія, куріння. Застосування способу накладання первинно-нефункціонуючого анастомозу сприяє зменшенню випадків неспроможності швів анастомозу до 1.1 % та дозволяє уникнути складних реконструктивних втручань. Пацієнти, котрим була виконана операція Гартмана, несуть для державного бюджету значне економічне навантаження.

76.11.18.0646/0418U000335

Кохан Роман Степанович. Ендовенозна лазерна коагуляція варикозних вен нижніх кінцівок: попередження ускладнень та рецидивів: Дис... к.мед.н. /ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України". – Захищена 26.04.2018.

УДК 616.14-007.64-036.87-08.

214 с.: 16 табл., 77 іл. – Бібліогр.: 207 назв.

У дисертаційній роботі наведено теоретичне та клінічне вирішення актуального завдання – покращення результатів застосування ендовенозної лазерної коагуляції у лікуванні хворих на варикозну хворобу нижніх кінцівок шляхом попередження післяопераційних ускладнень та післяопераційного рецидиву цієї патології. Проведено порівняльну характеристику морфології венозної стінки при варикозній хворобі нижніх кінцівок та функціонального стану ендотелію поверхневих вен для встановлення значення ендотеліальної дисфункції у виникненні варикозної хвороби та її післяопераційного рецидиву. Проведено патогенетичне обґрунтування прогнозування післяопераційного рецидиву варикозної хвороби нижніх кінцівок за функціональним станом ендотелію поверхневих вен нижніх кінцівок та досліджено ефективність методу попередження післяопераційного рецидиву варикозної хвороби. Розроблено і впроваджено метод математичного моделювання щільності лазерного опромінення стінки вени під час виконання ендовенозної лазерної коагуляції вен та швидкості руху лазерного світловода у просвіті варикозно трансформованої вени; прилад для програмованої швидкості евакуації лазерного світловода під час виконання ендовенозної лазерної коагуляції.

76.11.18.0647/0418U000340

Бежуашвілі Іраклій Гурамович. Вибір тактики оперативних втручань при тромбозі інфраінгвінального шунта у хворих з критичною ішемією нижніх кінцівок: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 26.05.2018.

УДК 617.58-004.6-005.4: 616.433]-089.168.

164 с.: 25 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 264 назви.

Дисертаційна робота містить теоретичне обґрунтування і пропозиції практичного розв'язання наукового завдання - покращення результатів хірургічного лікування при тромбозі інфраінгвінального шунта у хворих з критичною

ішемією нижніх кінцівок. В основу роботи покладено клінічні спостереження та дослідження 124 пацієнтів, які страждали на хронічні облітеруючі захворювання артерій нижніх кінцівок. Хворі оперовані повторно з приводу тромбозу інфраінгвінального шунта в ранньому післяопераційному періоді (до 30-ти днів після первинних судинних реконструкцій). Пацієнти були розподілені на основну та групу порівняння. Основну групу пацієнтів, залучених до дослідження, склали 67 хворих, яким було виконано повторні операції в ранньому післяопераційному періоді з приводу тромбозу інфраінгвінального шунта після первинного реконструктивного втручання. У даній групі застосовувалася запропонована модифікована тактика передопераційного обстеження, прогнозування післяопераційних ускладнень, оперативного та консервативного лікування. Пацієнтів групи порівняння, залучених до даного дослідження було 57, яким було виконано повторні операції в ранньому післяопераційному періоді з приводу тромбозу інфраінгвінального шунта. Використання розробленого комплексного підходу до прогнозування, хірургічної тактики та післяопераційного лікування при тромбозі інфраінгвінального шунта в ранньому післяопераційному періоді у хворих з критичною ішемією нижніх кінцівок дозволило збільшити кількість позитивних результатів з 62,8% до 84,4%.

76.11.18.0648/0418U000341

Волченко Ігор Володимирович. Попередження жовчних витікань при резекціях печінок: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 27.04.2018.

УДК 616.366-002-072.1-089.819-089.

198 с.: 29 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 226 назв.

Дисертаційна робота присвячена вирішенню проблеми покращення результатів хірургічного лікування хворих з об'ємними утвореннями печінки шляхом виявлення особливостей печінкової ангіоархітекτονіки та індивідуалізації методів хірургічних втручань для мінімізації післяопераційних біліарних ускладнень. Порівняльний аналіз результатів комплексної діагностики та інтраопераційних даних показав високу точність мультиспіральної комп'ютерної томографії у вихідній оцінці ангіоархітекτονіки печінки: до 97,0 % - артеріального русла, до 96,0 % - анатомії ворітної вени, до 90,0 % - структури венозного відтоку. Провідними методами діагностики причин та джерела жовчотеч після резекцій печінки є УЗД, відеолапароскопія та ендоскопічна ретроградна панкреатохолангіографія. Застосування розробленого тактичного підходу до вибору методу хірургічного лікування об'ємних утворень печінки з урахуванням індивідуальних особливостей печінкової архітектоніки забезпечило зменшення кількості жовчних ускладнень з 29,3 % у групі порівняння, до 9,6 % в основній групі, що також дозволило зменшити загальну кількість ускладнень з 36,7 % до 20,9 % відповідно та знизити летальність з 7,3 % до 4,8 %.

76.11.18.0649/0418U000342

Гоні Сімеха-Аліна Тахірівна. Оптимізація хірургічного лікування місцевих променевих пошкоджень покривних тканин: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 27.04.2018.

УДК 616.5:616.74]-001.28/.29-089.

180 с.: 13 табл., 56 іл. – Бібліогр.: 219 назв.

Метою дисертації є поліпшення результатів хірургічного лікування хворих з променевими пошкодженнями покривних тканин шляхом диференціального вибору програми лікування з урахуванням бактеріальної забрудненості уражених тканин, різних видів пластики, фотодинамічної та плазмодерапії. Дисертація складається з двох частин -

експериментальної та клінічної. Експериментально проведено комплексне бактеріологічне та морфологічне дослідження з використанням бактеріологічних, гістологічних, гістохімічних, імуногістохімічних та морфометричних методів дослідження, що дозволило дати об'єктивну оцінку структурно-функціональному стану ранового дефекту, викликаного променевим пошкодженням, з оточуючими його епідермісом, дермою, гіподермою та підлеглою м'язовою тканиною, виявити вплив фотодинамічної терапії на процеси загоєння та елімінації інфікованих *Pseudomonas aeruginosa* МПП. Клінічний розділ дисертації заснований на вивченні результатів лікування 59 хворих з місцевими променевими пошкодженнями покривних тканин. Проаналізовано ефективність використання при хірургічному лікуванні МПП методики визначення життєздатності тканин, ФДТ, плазмотерапії та особливостей швивання ранових дефектів. Розробка і впровадження запропонованих методик в практику оперативного лікування променевих виразок, обґрунтування їх ефективності за допомогою експерименту та включення їх у клінічну практику, дозволило проводити ефективне оперативне лікування великих виразкових дефектів м'яких тканин з отриманням задовільних результатів в 90% випадків (основна група) в порівнянні з 80% (в групі порівняння) ($p > 0,05$).

76.11.18.0650/0418U000343

Гоні Сімеха-Катерина Тахирівна. Оптимізація хірургічного лікування хворих на хронічну критичну ішемію нижніх кінцівок з дистальною формою ураження судинного русла: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 26.04.2020.

УДК 617.58-005.04-036.12-089.

158 с.: 38 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 187 назв.

У роботі визначені та проаналізовані результати лікування 105 хворих на хронічну критичну ішемію нижніх кінцівок, яким було застосовано методи лікування згідно з показаннями. З них 55 хворим було проведено стимуляцію неоангіогенезу за допомогою багаті тромбоцитами аутоплазми. Розроблено та впроваджено спосіб стимуляції неоангіогенезу за допомогою багаті тромбоцитами ауто плазми, що отримувалася безпосередньо перед введенням шляхом м'якого центрифугування. Аналіз найближчих та віддалених результатів лікування (динаміка якості життя хворих, рівня болю, дистанції безболівої ходи, рівень ET1, VEGF, СРБ, фібриногену в плазмі крові, кількість малих та великих ампутацій) показав, що у віддалені строки лікування (12 міс) хворі, що були проліковані консервативним методом з плазмотерапією, мали достовірно вищий рівень життя у порівнянні з хворими, пролікованими консервативним методом без плазмотерапії.

76.11.18.0651/0418U000344

Шарлай Катерина Юрївна. Оптимізація аналгоседації у хворих з тяжкою черепно-мозковою травмою: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 27.04.2018.

УДК [616.714+616.831]-001-036.17-085.21(043.3).

141 с.: 20 табл., 32 іл. – Бібліогр.: 141 назв.

Дослідження присвячене порівняльному вивченню ефектів комбінації препаратів для аналгоседації як компоненту інтенсивної терапії хворих з тяжкою черепно-мозковою травмою в післяопераційному періоді. Обстежено 80 пацієнтів з діагнозом тяжка черепно-мозкова травма, які після проведення ургентної краніотомії надходили до відділення інтенсивної терапії. На основі вивчення показників напруженості стресорних реакцій: динаміка концентрації маркерів стресу (інсуліну, кортизолу, глюкози, індексу НОМА);

напруженості аутоімунних реакцій: динаміка концентрації аутоантитіл до мозкових антигенів (основного білка мієліну, білка S-100, нейроспецифічні енолази, загального мозкового антигену), а також швидкості відновлення свідомості, тривалості ШВЛ і летальності, проведено аналіз ефективності використання різних схем аналгоседації у хворих з тяжкою черепно-мозковою травмою в післяопераційному періоді. Отже використання дексметомідину як компоненту аналгоседації мало достовірні переваги перед комплексом аналгоседації без його використання при проведенні інтенсивної терапії у пацієнтів з тяжкою ЧМТ у післяопераційному періоді.

76.11.18.0652/0418U000345

Воловик Ірина Анатоліївна. Корекція гіпоксії в комплексному лікуванні захворювань пародонта: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 11.05.2018.

УДК 616.311.2+616.314+616.716.85]-07-08:[616-008.64:612.22]-085.

222 с.: 62 табл., 45 іл. – Бібліогр.: 235 назв.

Дисертаційна робота присвячена підвищенню ефективності комплексного лікування хворих молодого віку із захворюваннями пародонта шляхом клініко-експериментального обґрунтування та розробки методу корекції гіпоксії у тканинах пародонта на основі використання озонотерапії та фармакологічної композиції. За даними клініко-лабораторних показників досліджено характерні для різних форм захворювань пародонта особливості маркерів гіпоксії, дисфункції ендотелію судин, прооксидантно-антиоксидантної системи, метаболічних процесів в тканинах пародонта і ротовій рідині хворих та встановлено доцільність застосування патогенетично спрямованої схеми корекції гіпоксії. Схема передбачає проведення професійної гігієни та курсу озонотерапії у хворих на ХКГ, а також курсу озонотерапії та фармакологічної композиції "Цитогексизол" у хворих на ГП. Результатами досліджень доведено високу ефективність схеми у найближчі та віддалені терміни. Її застосування призводить до ліквідації гіпоксії, нормалізації функції судинного ендотелію, покращення оксигенації та мікроциркуляції, підвищення активності антиоксидантної системи, нормалізації метаболічно-енергетичних процесів, що призводить до подовження термінів ремісії гінгівіту та стабілізації дистрофічно-запального процесу в пародонті.

76.11.18.0653/0418U000356

Хартанович Максим Володимирович. Оптимізація анестезіологічного забезпечення пацієнтів з гострим коронарним синдромом під час операцій аортокоронарного шунтування: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 27.04.2018.

УДК 616.132.2-002-004.6-089.166-089.5-089.844(043.3).

144 с.: 16 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 162 назви.

Дисертаційна робота присвячена актуальному питанню сучасної медицини, вирішення якого спрямовано на підвищення ефективності лікування гострої серцевої недостатності у хворих на гострий коронарний синдром, яким виконується ургентне аортокоронарне шунтування. На підставі вивчення внутрішньосерцевої та центральної гемодинаміки, кисневого бюджету та рівня маркерів пошкодження міокарду у 85 хворих, які перенесли ургентне аортокоронарне шунтування зі штучним кровообігом, отримано дані стану кровообігу, ішемізованого міокарду та транспорту кисню в залежності від схеми анестезії та інтенсивної терапії. Представлено результати корекції гемодинаміки з додаванням кальцієвого сенситизатора левосимендану, яке дало змогу ефективніше

та швидше відновити насосну функцію серця. Це сприяло скороченню перебування хворих у відділенні інтенсивної терапії та зменшенню кількості випадків розвитку гострої серцевої недостатності у періопераційному періоді.

76.11.18.0654/0418U000366

Сороківський Іван Степанович. Усунення гострих післяекстракційних ороантральних сполучень із використанням сучасних біоматеріалів для керованої тканинної регенерації: Дис... к.мед.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 25.05.2018.

УДК 617.528:616.216.1] – 089.168.06 – 036.11 – 089.844:547.962.9.

209 с.: 28 табл., 62 іл. – Бібліогр.: 254 назви.

Дисертаційна робота присвячена розпрацюванню нових методик пластики гострих післяекстракційних ороантральних сполучень, дослідженню особливостей перебігу післяопераційного періоду та процесів репарації тканин альвеолярного відростка після їх проведення, а також удосконаленню методики транслюмінації ВПС для доверифікаційної діагностики продуктивних змін у них. На підставі обстеження 41 пацієнта після пластики гострих післяекстракційних ороантральних сполучень у ранньому післяопераційному періоді статистично достовірно встановлено перевагу запропонованих методик на основі різниці значень больових відчуттів, післяопераційного набряку, локальної гіпертермії та термінів відновлення показників якості життя пов'язаної зі стоматологічним здоров'ям. Ґрунтуючись на вимірюваннях глибини прісінку рота, ширини прикріплених ясен, висоти, ширини та площі поперечного перерізу альвеолярного відростка у 41 пацієнта, яким проводили хірургічне усунення ороантральних сполучень, у віддалені терміни спостереження встановлено значуще меншу втрату морфологічних характеристик м'яких та твердих тканин в ділянці хірургічного втручання.

76.11.18.0655/0418U000367

Бохонко Роман Любомирович. Профілактика та лікування тромбоембологічних ускладнень в хірургії ізольованої та поєднаної травми живота: Дис... к.мед.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 25.05.2018.

УДК :617.55-089-083.98-06:616.14-005.6/.7.

157 с.: 48 табл., 16 іл. – Бібліогр.: 206 назв.

В роботу покладено результати ретроспективної групи з 140 пацієнтів з тяжкою поєднаною травмою живота та проспективної – з 105 травмованих з ізольованою та тяжкою поєднаною травмою живота. У роботі використано клініко-лабораторні, інструментальні, соціологічні та статистичні методи дослідження. При вивченні факторів ризику ВТЕ виявлено достовірне збільшення кількості епізодів венозних тромбозів у хворих старших вікових груп, зокрема, при досягненні 50-річного віку ризик тромбозу глибоких вен зростав вдвічі ($p < 0,05$), 62-річного віку – у 8 разів ($p < 0,05$). Враховуючи високий ступінь кореляції післяопераційної імпобілізації (ліжкового режиму) понад 48 годин з розвитком ВТЕ, показник впроваджено у загальну об'єктивізовану динамічну прогностичну шкалу визначення ступеня ризику у пацієнтів з ізольованою і тяжкою поєднаною травмою живота. Впровадження в клініці опрацьованої об'єктивізованої динамічної прогностичної шкали оцінки ступеня ризику венозних тромбозів та емболій і способу профілактики дозволило сигніфікантно знизити частоту цих ускладнень з 25,7% до 7,1% ($p < 0,05$) у пацієнтів з ізольованою та тяжкою поєднаною травмою живота.

76.11.18.0656/0418U000368

Асоян Ірина Миколаївна. Оптимізація діагностики та лікування хронічної серцевої недостатності, асоційованої з цукровим діабетом 2-го типу, на підставі визначення впливу запальних механізмів на розвиток дисинхронії серця: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 27.04.2018.

УДК Ковальова Ольга Миколаївна.

191 с.: 36 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 297 назв.

У дисертаційній роботі представлено теоретичне узагальнення і нове вирішення актуальної проблеми сучасної терапії, а саме, розглядані механізми активації запальних складових та їх ролі в розвитку та прогресуванні дисинхронії серця у пацієнтів з поєднаним перебігом хронічної серцевої недостатності (ХСН) ішемічного генезу та цукровим діабетом 2 типу (ЦД 2 типу). Встановлено, що перебіг ХСН ішемічного генезу в поєднанні з цукровим діабетом 2 типу супроводжується збільшенням частоти дисинхронії міокарду, як за рахунок електричного (розширення QRS > 120 мс), так і механічного (Ts, Ts-SD, APEI, PPEI, IVMD) типів, а також зростання комбінації типів: внутрішньо- та міжшлуночкового (Ts-SD+IVMD), атріовентрикулярного та міжшлуночкового (LVFT+IVMD) та асоціації всіх типів дисинхронії міокарда (Ts-SD+LVFT+IVMD). Приєднання дисинхронії серця у таких пацієнтів, супроводжується негативними змінами морфо-функціональних показників, що сприяє трансформації типу порушеної релаксації в більш тяжкий тип діастолічної дисфункції - псевдонормальний. Встановлено, що виникнення і прогресування дисинхронії міокарда супроводжується достовірним ростом концентрацій маркерів запалення (СРБ, ФНП-?, ІЛ-1?, ІЛ-6) у пацієнтів з ХСН ішемічного генезу, коморбідною з цукровим діабетом 2 типу. Доведено, що росту значень факторів запалення сприяє зниження фракції викиду, підвищення функціонального класу ХСН та процес неадекватного ремоделювання лівого шлуночка. Виявлені взаємозв'язки між індикаторами дисинхронії, маркерами запалення та структурно-функціональними показниками міокарда у хворих з ХСН ішемічного генезу, цукровим діабетом 2 типу та дисинхронією серця. Тобто, активація системного запалення сприяє неадекватному ремоделюванню серця, внаслідок чого розвиваються порушення синхронного скорочення камер та сегментів міокарда і прогресування ХСН. Доведено, що додаткова терапія коензимом Q10 у хворих з ХСН ішемічного генезу зі збереженою фракцією викиду лівого шлуночка та цукровим діабетом 2 типу позитивно впливає на структурно-функціональні показники міокарда, синхронність скорочення камер і сегментів міокарда, а також зменшує запальну відповідь, тим самим уповільнює процеси ремоделювання серця і прогресування хронічної серцевої недостатності.

76.11.18.0657/0418U000369

Іванченко Світлана Володимирівна. Роль хемерину, несфатину-1 в клінічному перебігу гіпертонічної хвороби з ожирінням: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 27.04.2018.

УДК 616.12-008.331.1-036-056.257-078:57.083.3(043.3).

176 с.: 27 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 229 назв.

Роботу присвячено оптимізації ранньої діагностики та прогнозуванню клінічного перебігу гіпертонічної хвороби (ГХ) у хворих з ожирінням на підставі вивчення сироваткових рівнів маркерів метаболізму жирової тканини хемерину та несфатину-1 у комплексі з оцінкою клінічних характеристик, функціонального стану нирок, параметрів добового моніторингу артеріального тиску (ДМАТ), холтеровського моніторингу електрокардіограми (ХМ ЕКТ), показників

ліпідного та вуглеводного обмінів. За результатами дослідження визначено сироватковий вміст маркерів метаболізму жирової тканини хемерину та несфатину-1 у хворих на ГХ залежно від наявності та ступеня ожиріння. Показано статистично значуще підвищення сироваткових рівнів означених цитокінів в усіх групах хворих на ГХ. Проаналізовано особливості міжгрупового розподілу концентрацій хемерину та несфатину-1 сироватки крові. Методом кластерного аналізу досліджено взаємозв'язок між сироватковими концентраціями хемерину й несфатину-1 та особливостями параметрів ДМАТ, ХМ ЕКГ, клінічними характеристиками, показниками ліпідного та вуглеводного обмінів. Проведено оцінку функціонального стану нирок як органу мішені при АГ, доведено вірогідне підвищення вмісту хемерину сироватки крові у хворих з нижчими значеннями швидкості клубочкової фільтрації незалежно від індексу маси тіла.

76.11.18.0658/0418U000389

Сандурський Олег Петрович. Сексуальні розлади та психопатологічні прояви у хворих на різні форми хронічного простатиту та їх корекція: Дис... к.мед.н. /ДУ "Інститут урології та АМН України". – Захищена 05.06.2018.

УДК 616.69-008.1+616.89-008.442+616.65-002+616-08.
194 с.: 33 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 179 назв.

Дисертація присвячена вирішенню актуальної проблеми клінічної урології - удосконаленню діагностики та підвищенню ефективності лікування хворих на різні форми хронічного простатиту з сексуальними дисфункціями та психологічними проявами шляхом комплексного вивчення клініко-патогенетичних ланок розвитку та фармакологічної корекції виявлених змін за допомогою персоналізованого підходу до вибору адекватних схем терапії. У роботі проведено аналіз особливостей клінічного перебігу сексуальних розладів при різних формах хронічного простатиту на сучасному етапі з урахуванням вікової характеристики хворих, тривалості перебігу захворювання, суб'єктивних ознак ураження, а також результатів лабораторного та спеціального обстеження хворих. Визначені клінічні варіанти сексуальних порушень у хворих на різні форми хронічного простатиту. Досліджено частоту та структуру психологічних проявів у хворих на різні форми хронічного простатиту із сексуальними дисфункціями. Вперше вивчені фактори виникнення сексуальних дисфункцій у чоловіків, хворих на різні форми хронічного простатиту з урахуванням виявленої у них психопатологічної симптоматики, статевої конституції, гормонального фону, рівня пептиду ендотеліального походження, нейрогуморального та психологічного преморбідного стану. Патогенетично обґрунтовано та запропоновано удосконалені схеми комплексного лікування хворих на різні форми хронічного простатиту із сексуальними дисфункціями та психологічними розладами із застосуванням стандартизованого екстракту рослини Tribulus Terrestris та тразодону гідрохлориду. Доведена ефективність та безпечність застосування стандартизованого екстракту рослини Tribulus Terrestris та тразодону гідрохлориду у хворих на різні форми хронічного простатиту із сексуальними дисфункціями та психологічними проявами в запропонованому диференційованому дозовому режимі.

76.11.18.0659/0418U000399

Залізна Юлія Іванівна. Клінічні характеристики, перебіг та обґрунтування підходів до лікування вперше виявленої фібриляції передсердь: Дис... к.мед.н. /Державна установа "Національний науковий центр "Інститут кардіології імені академіка М. Д. Стражеска " Національної академії медичних наук України. – Захищена 15.05.2018.

УДК 616.125-07-06: 616.12-008.313.2.

174 с.: 38 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 138 назв.

Дисертаційна робота присвячена вивченню особливостей перебігу та обґрунтуванню підходів до лікування вперше виявленої фібриляції передсердь. Визначено, що незалежними предикторами розвитку фатальних та серйозних нефатальних ускладнень протягом 6-місячного спостереження є III-IV ФК серцевої недостатності та наявність помірної чи вираженої мітральної недостатності. За даними обстеження 88 пацієнтів, у яких вперше діагностований епізод фібриляції передсердь завершився відновленням синусового ритму визначено незалежні предиктори розвитку рецидиву аритмії протягом 6 місячного спостереження: рівень СРП 6 мг/л і вище та ризик за шкалою CHA2DS2-VASc 2 і більше балів.

76.11.18.0660/0418U000400

Філатова Олена Леонідівна. Клініко-інструментальна характеристика хронічної серцевої недостатності у чоловіків та жінок: порівняльне дослідження: Дис... к.мед.н. /Державна установа "Національний науковий центр "Інститут кардіології імені академіка М. Д. Стражеска " Національної академії медичних наук України. – Захищена 15.05.2018.

УДК 616.12-008.46-036.12+055.1+055.2.

207 с.: 59 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 265 назв.

Мета дисертації є: порівняння клініко-інструментальних характеристик, тривалості виживання, визначення предикторів смертності та розробка алгоритмів індивідуального прогнозування довготермінового виживання окремо для чоловіків та жінок з ХСН та ФВ ЛШ < 40 %, з метою вдосконалення підходу до диспансеризації даної категорії хворих. Проаналізовано прогностичну значущість кожного з отриманих показників. Доведено, що довготерміновий прогноз виживання не розрізняється серед чоловіків та жінок з ХСН та зниженою ФВ ЛШ. Також не має достовірної відмінності між виживанням вищезначених хворих на різних періодах нагляду. Не вважаючи на сучасне лікування даних когорт хворих, їх виживаемість залишається незадовільною.

76.11.18.0661/0418U000401

Бондар Наталія Ігорівна. Оптимізація хірургічного лікування і прогнозування результату у хворих з відкритою травмою ока із залученням зони лімба: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупи-ка МОЗ України. – Захищена 08.06.2018.

УДК 617.713-001.5-089.168-035.

164 с.: 53 табл., 10 іл. – Бібліогр.: 282 назв.

Дисертація присвячена проблемі підвищення ефективності лікування та розробці критеріїв прогнозу його результатів у хворих з відкритою травмою ока із залученням зони лімба шляхом удосконалення первинної хірургічної обробки (ПХО) з використанням аутолімбальної трансплантації та оцінки прогностичних факторів, котрі визначають її результат. Під спостереженням знаходилися 97 хворих з відкритими травмами ока із залученням зони лімба. До основної групи увійшли 59 хворих, яким була проведена ПХО рани за розробленою методикою. Контрольну групу склали 38 осіб, яким була проведена ПХО рани за традиційною методикою. Порівняльний аналіз показав, що за всіма критеріями вигідно відрізнялися результати лікування хворих основної групи. Як наслідок кращого анатомічного результату, оптичні функції очей в основній групі були вищими, ніж у контрольній. Через півроку після лікування повне відновлення зору - до 1,0 спостерігалося у 43 хворих (72,9 ± 5,8%) основної групи, а в контрольній - майже в 2 рази менше - 15 (39,5 ± 7,9%). Вперше у ході математичного аналізу була розроблена адекватна модель прогнозування незадовільного

результату лікування за рівнями - IL-1, TGF- 1, VEGF та видом ПХО. Ризик неефективності лікування зростає при підвищенні показників - IL-1бета, TGF- β 1, VEGF і знижується при використанні розробленого виду ПХО у порівнянні з іншими методами. Вперше для аналізу зв'язку ефективності лікування відкритих поранень із залученням зони лімба з факторними ознаками був використаний метод побудови логістичних моделей регресії. Встановлено, що факторами ризику зниження гостроти зору є локалізація, розміри рани та вид ПХО.

76.11.18.0662/0418U000412

Чамата Вікторія Валеріївна. Порівняльна характеристика технологій непрямих реставрацій фронтальної групи зубів: Дис... к.мед.н.

/Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 08.06.2018.

УДК 616.314-001.35-06:616.314-002-039.77.

155 с.: 31 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 278 назв.

Дисертаційна робота присвячена новому вирішенню завдання сучасної стоматології - підвищення ефективності ортопедичних методів лікування зубів фронтальної групи на підставі порівняльної характеристики технологій непрямих реставрацій та особливостей їх дебондингу. У ході дослідження комплексно обстежено 65 пацієнтів віком від 18 до 54 років, яким було раніше виготовлено 356 непрямих керамічних реставрацій (вінірів) на вітальні фронтальні зуби. Детальний аналіз клінічних ускладнень, які виникають після ортопедичного лікування зубів фронтальної групи вінірами, вказав на необхідність пошуку оптимізації підходів до лікування даними конструкціями. На основі результатів клінічних досліджень доведені переваги лазерного дебондингу непрямих керамічних реставрацій (вінірів), зокрема, за показником цілісності вінірів після їх зняття та очищення від залишків фіксаційного цементу ефективність такого дебондингу була достовірно вищою, ніж при традиційному механічному дебондингу. Обидва способи лазерного дебондингу виключали механічне пошкодження твердих тканин зубів як під час зняття конструкцій, так і після видалення залишків фіксаційного цементу на них. За результатами лабораторного дослідження кращі показники цілісності конструкцій мали зразки вінірів, виготовлені з літій-дисилікатної кераміки, дебондинг яких проводили за допомогою ербій-хромового лазера. Доведено високу ефективність та мінімальну травматичність видалення залишків фіксаційного цементу на твердих тканинах зубів за використання лазерів. На основі дослідження динаміки інтрадентальних термометричних показників під час лазерного дебондингу зразків вінірів доведена безпечність цієї процедури для твердих тканин і пульпи зубів.

76.11.18.0663/0418U000413

Івженко Людмила Ігорівна. Особливості клініки та лікування дисфункції мейбомієвих залоз у хворих на діабетичну полінейропатію: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 07.06.2018.

УДК [617.776-008.6:616.379-008.64-06:616.833]-036-085(043.3).

152 с.: 19 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 180 назв.

Дисертація присвячена підвищенню ефективності діагностики та лікування дисфункції мейбомієвих залоз у хворих на діабетичну полінейропатію шляхом удосконалення методів діагностики та корекції виявлених порушень стану мейбомієвих залоз у хворих на цукровий діабет 2-го типу. Розширена наукова інформація про функціонування мейбомієвих залоз у хворих на діабетичну полінейропатію. Ви-

явлено, що у 95,6% пацієнтів з діабетичною полінейропатією є дисфункція мейбомієвих залоз, у групі пацієнтів без цукрового діабету ДМЗ виявили лише у 27,8% (в 3,4 раза частіше у пацієнтів з ДПН, ніж у пацієнтів без цукрового діабету). Додовнено наукові дані про зміни таких показників, як тест Ширмера, Норна, ОРІ, контактної мейбографії з використанням зеленого світла, компресійного тесту для оцінювання видільної здатності та якості секрету мейбомієвих залоз у хворих на ДПН залежно від її ступеня тяжкості. Отримані дані про частоту поширеності I-IV стадій тяжкості ДМЗ на різних стадіях діабетичної полінейропатії. Встановлено патогенетичну залежність зростання тяжкості ДМЗ від збільшення стадії ДПН. Запропоновано удосконалення до контактної мейбографії - використання зеленого світла при просвічуванні повік замість білого (Патент України № 112809 від 26.12.2016) та уточнення до тесту Ширмера (Патент України № 114141 від 27.02.2017), що може використовуватись для диференційної діагностики синдрому сухого ока та ДМЗ. На основі отриманих нових наукових даних запропонований комплексний спосіб лікування дисфункції мейбомієвих залоз з урахуванням стадії тяжкості діабетичної полінейропатії.

76.11.18.0664/0418U000415

Візір Марина Олександрівна. Несфатин-1 та типи дисглікемії у хворих на гіпертонічну хворобу та ожиріння: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 25.05.2018.

УДК [616.379 - 008.64 + 616.12 - 008.331.1] - 056.257 - 078:57.083.185:577.124.8.

155 с.: 17 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 203 назви.

Дисертація присвячена оптимізації ранньої діагностики та прогнозування порушень глюкометаболічного профілю та предикторів цукрового діабету 2-го типу у хворих на гіпертонічну хворобу з ожирінням на підставі визначення плазматичного рівня несфатину-1, показників вуглеводного та ліпідного метаболізму. Виявлено високий рівень несфатину-1 у хворих на гіпертонічну хворобу. З'ясовано, що зниження рівня несфатинемії у гіпертензивних хворих асоціюється з преднанням абдомінального ожиріння. Підкреслено участь несфатину-1 у змінах антропометричних параметрів та глікемічного профілю при його максимальних концентраціях у пацієнтів з коморбідним перебігом гіпертонічної хвороби та ожиріння. Продемонстровано залежність показників вуглеводного обміну від рівня несфатинемії у пацієнтів з коморбідним перебігом гіпертонічної хвороби та ожиріння, яка є максимальною у разі відсутності порушень вуглеводного профілю або за наявності преддіабету. Визначено зниження рівня постпрандіальної глікемії при вищих показниках несфатину-1 у плазмі крові пацієнтів з гіпертонічною хворобою та преддіабетом. Константовано залежність між рівнем несфатину-1 та показниками вуглеводного обміну у хворих на гіпертонічну хворобу із супутнім цукровим діабетом 2-го типу при нормальних антропометричних параметрах. У пацієнтів з коморбідним перебігом гіпертонічної хвороби, ожиріння та цукрового діабету 2-го типу визначено відсутність залежності між рівнем несфатинемії та метаболічними показниками.

76.11.18.0665/0418U000419

Люлько Анастасія Олексіївна. Оптимізація хірургічного лікування жінок з пролапсом органів малого тазу і нетриманням сечі: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 08.06.2018.

УДК 618.1:616.62-008.222-07-089-036.8.

158 с.: 16 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 250 назв.

Дисертаційна робота присвячена підвищенню ефективності лікування хворих з пролапсом органів малого тазу та асоційованого з ним нетримання сечі, шляхом фіксації лігаментарного апарату малого тазу та одночасної анатомічної корекції шийки сечового міхура. Проаналізовано клінічні, функціональні, уродинамічні, рентгенологічні, ехографічні, інструментальні особливості отриманих результатів дослідження. Представлено структуру і частоту супутньої патології та чинників, які обтяжують пролапс органів малого тазу. Науково обґрунтовано вибір методу лікування хворих з пролапсом органів малого тазу та асоційованого з ним нетримання сечі, в залежності від патогенетичного варіанту його розвитку та ступеня пролапсу органів малого тазу. Удосконалено метод лікування жінок з пролапсом органів малого тазу та асоційованого з ним нетримання сечі методом зміцнення лігаментарного апарату малого тазу, з урахуванням анатомічних особливостей та ступеня пролапсу, з анатомічною корекцією шийки сечового міхура. Встановлено, що найбільш поширеною скаргою у пацієнок з пролапсом органів малого тазу та асоційованого з ним нетримання сечі є: нетримання сечі при фізичному напруженні - кашлі, чханні, бігу, стрибках, ході та спокої. Показано, що пролапс органів малого тазу та нетримання сечі впливають як на психічне, так і на фізичне здоров'я жінки, значно знижуючи якість життя. Показано, що у цих жінок відбуваються зміни у взаєморозташуванні органів малого тазу (дані ультразвукового дослідження), при цистоскопії виявлено наявність деформації сечового міхура та його шийки. Представлені цистографічні дані дослідження дозволили виявити розширення уретри та опущення самого сечового міхура (анатомічні порушення), а функціональні (урофлоуметрія) - наявність порушення функціонування сечовидільної системи, які встановили у жінок з пролапсом органів малого тазу та стресовим нетриманням сечі наявність нормального, обструктивного, обструктивно-перерваного типів сечовипускання. Запропоновано метод хірургічної сімультанної корекції пролапса органів малого тазу та асоційованого з ним нетримання сечі. Встановлено достовірно високу стійку ефективність використаного патентованого методу оперативного втручання, на ряду з низьким відсотком рецидивів, у жінок з цією патологією.

76.11.18.0666/0418U000421

Бисага Наталія Юріївна. Профілактика передчасних пологів у жінок із доброякісною патологією шийки матки в анамнезі: Дис...

к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 08.06.2018.

УДК 618.39-084:618.146-006.03.

170 с.: 16 табл., 34 іл. – Бібліогр.: 240 назв.

Наукова робота присвячена рішення актуального питання сучасного акушерства та гінекології - зниження частоти передчасних пологів у жінок із доброякісною патологією шийки матки в анамнезі шляхом оптимізації діагностично-лікувальної тактики. Досліджено особливості клінічного перебігу вагітності, пологів, післяпологового та перинатального періодів у жінок із доброякісною патологією шийки матки в анамнезі. Також встановлено особливості формування функціонального стану фето-плацентарного комплексу та взаємозв'язок між клінічними, мікробіологічними, ехографічними аспектами функціонування системи "матри-плацента-плід" у жінок із даним захворюванням в анамнезі. Встановлено цитологічні, кольпоскопічні характеристики доброякісної патології шийки матки та особливості мікробіоценозу статевих шляхів у вагітних із доброякісною патологією шийки матки в анамнезі, а також науково обґрунтовано комплекс лікувально-профілактичних заходів, спрямованих для покращення перинатальних наслідків. Резуль-

тати дослідження викладені у трьох розділах власних досліджень. Представлені дані перебігу вагітності та пологів у 100 вагітних із доброякісною патологією шийки матки в анамнезі. Акцент зроблено на вивченні анамнестичних даних, які показали високу частоту запальних гінекологічних захворювань в обстежуваних пацієнок, що зумовило серйозні репродуктивні проблеми. Показано, що у жінок із доброякісною патологією шийки матки в анамнезі було поєднання кількох ускладнень гестаційного процесу та високий рівень ускладнень пологового акту із зростанням частоти оперативного розродження та відповідними перинатальними наслідками. Встановлено порушення важливих параметрів як інструментальних, так і біохімічних методів дослідження фето-плацентарної системи у жінок групи порівнянь. Встановлено, що під час вагітності у цих жінок відбуваються зміни мікробного пейзажу піхви та колонізація умовно-патогенною та патогенною мікрофлорою, що посилює та пришвидшує доброякісну патологію шийки матки та свідчить про неефективність застосування загальноприйнятих лікувально-профілактичних методів. Представлено цитологічні, кольпоскопічні характеристики доброякісної патології шийки матки, які дозволяють на ранніх етапах виявляти запальні процеси і вирішити питання про додаткове мікробіологічне обстеження і ранню терапію з метою запобігання розвитку доброякісних захворювань шийки матки. Встановлено достовірно вищу ефективність запропонованого лікувально-профілактичного комплексу у профілактиці акушерських ускладнень у вагітних із доброякісною патологією шийки матки в анамнезі щодо покращення показників функціонування системи "матри-плацента-плід". Проведення своєчасної санації пологових шляхів у жінок із доброякісною патологією шийки матки дозволяє зберегти високу колонізаційну резистентність мікробіоценозу піхви, запобігти розвитку інфекційно-запальних процесів, що натомість забезпечує профілактику виникнення плацентарної дисфункції, невиношування вагітності інфекційно-запального генезу та запобігає маніфестації гнійно-септичних ускладнень у породіль та новонароджених. Використання запропонованого нами профілактично-лікувального комплексу засвідчує ефективність щодо запобігання рецидивування захворювань шийки матки, вірусної інфекції, покращення кольпоскопічної картини у жінок досліджуваних груп.

76.11.18.0667/0418U000422

Доскоч Інна Олександрівна. Оптимізація підходів до вибору методу контрацепції після пологів: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захи-

щена 07.06.2018.

УДК 615.477.86/.87:618.6.

195 с.: 41 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 230 назв.

Результати ретроспективного аналізу та проспективного обстеження пацієнок після фізіологічних пологів вказують на наявність у них високого інфекційного навантаження і ризику запальних ускладнень. Отримані результати мікроскопії піхвових мазків, бактеріоскопічне дослідження та результати змін місцевого імунітету в динаміці після пологів вказують на незахищеність статевих шляхів у дані терміни. Найбільш небезпечним періодом для реалізації негативного впливу екзогенних факторів є термін 1,5-2 місяці після пологів. Аналіз результатів вивчення психоемоційного стану виявив, що як тривожна, так і депресивна симптоматика у пацієнок після пологів була більш вираженою, ніж у жінок контрольної групи. У пацієнок основної групи спостерігали дизадаптацію регуляторної функції ЦНС. Проведений аналіз результатів клінічних, лабораторних, інструментальних, бактеріологічних та імунологічних досліджень після запропонованого використання сперміцидів у

поєднанні з пробіотиками показали його високу ефективність (92,0 %). Ефективність профілактики непланової вагітності становила 96,0 %. Ключові слова: післяпологовий період, лактаційна аменорея, сперміцид, пробіотик, мікробіоценоз піхви, кольпозитологія, місцевий імунітет, психоемоційний стан. АННОТАЦІЯ Доскоч І. А. Оптимізація підходів к вибору метода контрацепції после родов. - Рукопись. Диссертация на соискание ученой степени кандидата медицинских наук (доктора философии) по специальности 14.01.01 - акушерство и гинекология. - Национальная медицинская академия последиplomного образования имени П. Л. Шупика МЗ Украины, Киев, 2018. Результаты ретроспективного анализа и проспективного обследования пациенток после физиологических родов указывают на наличие у них высокой инфекционной нагрузки и риска воспалительных осложнений. Полученные результаты микроскопии вагинальных мазков, бактериологического исследования и результаты изменений местного иммунитета в динамике после родов указывают на незащищенность половых путей в данные сроки. Наиболее опасным периодом для реализации отрицательного воздействия экзогенных факторов является срок 1,5-2 месяца после родов. Анализ результатов изучения психоэмоционального состояния показал, что тревожная и депрессивная симптоматика у пациенток после родов была более выраженной, нежели у пациенток контрольной группы. У пациенток основной группы диагностировали дезадаптацию регуляторной функции ЦНС. Проведенный анализ результатов клинических, лабораторных, инструментальных, бактериологических и иммунологических исследований после предложенного использования спермицидов в сочетании с пробиотиками, показали его высокую эффективность (92,0 %). Эффективность профилактики непланированной беременности составила 96,0 %.

76.11.18.0668/0418U000423

Шиянова Світлана Володимирівна. Тактика допоміжних репродуктивних технологій у жінок з вродженими аномаліями розвитку матки: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 07.06.2018.

УДК 618.14-007-053.1:618.177-089.888.11.

158 с.: 19 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 277 назв.

Дисертаційна робота присвячена підвищенню ефективності лікування безпліддя у жінок з вродженими аномаліями розвитку матки на підставі наукового обґрунтування та впровадження удосконаленого алгоритму діагностичних і лікувально-профілактичних заходів. Науково обґрунтована необхідність удосконалення алгоритму підготовки та тактики проведення допоміжних репродуктивних технологій у жінок з вродженими аномаліями розвитку матки. Встановлена особливості функціонального стану ендометрія у жінок з вродженими аномаліями розвитку матки, при цьому показано наявність низької проліферативної активності ендометрія, зниження індексу експресії естрогенових і прогестеронових рецепторів та відсутність експресії VEGF. Отримані результати дозволили розширити наявні дані про патогенез порушення репродуктивної функції у жінок з вродженими аномаліями розвитку матки та показана роль супутньої генітальної патології у жінок з безпліддям. Встановлені порівняльні аспекти клінічного перебігу підготовки та використання допоміжних репродуктивних технологій у жінок з різними типами вроджених аномалій розвитку матки. Встановлені особливості преморбідного фону, спадкового анамнезу, наявності супутньої генітальної та соматичної захворюваності, клінічного періоду підготовки та безпосередньо використання допоміжних репродуктивних техноло-

гій. Показана тактика проведення хірургічного лікування різних типів вроджених аномалій розвитку матки на етапі підготовки до допоміжних репродуктивних технологій з використанням сучасних ендоскопічних технологій. Удосконалено і впроваджено алгоритм діагностичних та лікувально-профілактичних заходів щодо підвищення ефективності лікування безпліддя у жінок з вродженими аномаліями розвитку матки з використанням допоміжних репродуктивних технологій.

76.11.18.0669/0418U000425

Левченко Володимир Геннадійович. Оптимізація оцінки серцево-судинного ризику та атеросклеротичних уражень судин у жінок, хворих на ревматоїдний артрит: Дис... к.мед.н. /Державна установа "Національний науковий центр "Інститут кардіології імені академіка М. Д. Стражеска" Національної академії медичних наук України. – Захищена 05.06.2018.

УДК 616.72-002.772.

171 с.: 72 табл., 10 іл. – Бібліогр.: 158 назв.

Дисертаційна робота присвячена удосконаленню діагностики серцево-судинних захворювань у жінок, хворих на ревматоїдний артрит, шляхом визначення взаємозв'язків морфологічних змін магістральних та периферичних судин з факторами серцево-судинного ризику. У роботі представлено вирішення актуальної наукової задачі ревматології щодо удосконалення діагностики серцево-судинних захворювань у жінок з РА шляхом вивчення доплерографічних особливостей магістральних та периферичних артерій. Вперше вивчено діагностичне значення дулексного скасування магістральних та периферичних судин в якості предиктора (маркера) розвитку

76.11.18.0670/0418U000426

Бурак Андрій Євгенович. Оптимізація діагностики та лікування хворих на гостру спайкову непрохідність тонкої кишки: Дис... к.мед.н. /ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України". – Захищена 31.05.2018.

УДК 616.341-007.272-07/-08.001.26.

233 с.: 39 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 229 назв.

Дисертаційна робота присвячена результатам хірургічного лікування хворих на гостру спайкову непрохідність тонкої кишки шляхом оптимізації діагностики стадійності захворювання, вивчення рівня внутрішньочеревного тиску і на цій основі визначення показань до вибору методу хірургічного лікування та ведення післяопераційного періоду. Встановлено, що гостра спайкова непрохідність тонкої кишки у стадії компенсації супроводжується розвитком внутрішньочеревної гіпертензії I ступеня у 73,9 % хворих, а у стадії декомпенсації – внутрішньочеревної гіпертензії II ступеня у 79,8 % хворих, що має найвищу чутливість та діагностичну точність у цих стадіях відповідно. Розроблений алгоритм хірургічної тактики у хворих на гостру спайкову непрохідність тонкої кишки із врахуванням внутрішньочеревного тиску дозволив оптимізувати діагностику стадійності захворювання, показання до вибору методу хірургічного лікування у поєднанні із застосуванням запропонованих методик післяопераційного лікування таких хворих, що забезпечило зниження частоти гнійно-септичних ускладнень на 5,9 % та рівня післяопераційної летальності на 5,8 %.

76.11.18.0671/0418U000428

Фусс Юлія Олегівна. Оптимізація профілактики та лікування бактерійних гнійно-лактатичних захворювань м'яких тканин у

спортсменів: Дис... к.мед.н. /ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України". – Захищена 01.06.2018.

УДК 616.74-002.7-002.1/.3:796.071]-08-084.

210 с.: 71 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 299 назв.

Дисертація присвячена проблемі профілактики та лікування бактерійних гнійно-запальних захворювань м'яких тканин у спортсменів методом застосування запропонованих профілактично-лікувальних заходів у комплексному лікуванні нагнійних процесів. У дисертаційній роботі доведено, що спортсменам слід проводити заходи первинної та вторинної профілактики бактерійних гнійно-запальних захворювань м'яких тканин згідно розробленого алгоритму, що включає забезпечення фізіологічних властивостей здорових покривних тканин, контроль бактеріальної контамінації та заходи, які спрямовані на посилення резистентності організму спортсмена. Лікування спортсменів, хворих на бактерійні гнійно-запальні захворювання м'яких тканин слід проводити відповідно до концепції TIME з урахуванням необхідності ощадних методів хірургічних втручань, фасеточних пов'язок, застосування поверхнево-активних антисептиків, порошкоподібних препаратів та проведення системної терапії. Результати застосування запропонованого комплексного лікування нагнійних процесів м'яких тканин у спортсменів засвідчили про його ефективність і, як наслідок, необхідність використання в практичній діяльності.

76.11.18.0672/0418U000429

Ткаченко Володимир Володимирович. Застосування відеоторакоскопічних оперативних втручань у діагностичі та лікуванні хворих на об'ємні утворення середостіння:

Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 24.05.2018.

УДК 617.58-004.6-005.4: 616.433]-089.168.

157 с.: 29 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 214 назви.

Дисертація присвячена розробленню комплексної індивідуалізованої лікувальної тактики у хворих на об'ємні утворення середостіння шляхом використання відеоторакоскопічних втручань. До основної групи залучено 83 хворих з об'ємними утвореннями середостіння, у яких застосовувалися мініінвазійні методи лікування та гістологічної верифікації. Усім хворим на доопераційному етапі проведено комплексне клініко-рентгенологічне дослідження. Відеоторакоскопія є надійним інструментом отримання гістологічного матеріалу під прямим візуальним контролем, а також дозволяє оцінити ступінь інвазії утворення середостіння та перспективи його видалення. Торакоскопічне видалення доброякісних новоутворень та кіст середостіння забезпечує гарні найближчі результати та дозволяє уникати більш травматичних відкритих доступів. Нечисленні абсолютні протипоказання, низьке число інтраопераційних та післяопераційних ускладнень, а також рання активізація хворих після операції характеризують відеоторакоскопію як відносно безпечний та малотравматичний діагностичний та лікувальний метод.

76.11.18.0673/0418U000430

Грищук Ксенія Олександрівна. Особливості клімактеричного синдрому з провідним симптомом артропатії та шляхи його корекції:

Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 24.05.2018.

УДК 618.173 (575.2) (04) - 616.72-007.248.

163 с.: 39 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 210 назв.

Обстежено 190 жінок у віці 42-58,5 років, що знаходились у періоді клімактерію. Пацієнтки, що обстежені, мали

термін менопаузи від 1 до 3 років. Ретроспективний аналіз амбулаторних карт проведено у 160 випадків клімактеричного синдрому з артропатією. Основну клінічну групу спостереження (n=40) склали жінки, що безпосередньо почали та закінчили лікування маючи клімактеричний синдром з провідним артропатичним компонентом, з яких природній характер менопаузи мали 14 жінок, та 26 жінок мали менопаузу внаслідок оперативного лікування. До групи порівняння (n=30) увійшли жінки, що мали природний (n=16) та хірургічний тип (n=14) менопаузи. У жінок з клімактеричним синдромом і артропатією встановлено провідні достовірні відхилення для гормональних та метаболічних показників, що доведено результатами проведеного кореляційного аналізу клінічних (U_{Эмп} = 378,5 (p?0,05)), гормональних (U_{Эмп}=38,0 (p?0,01)) та метаболічних параметрів (U_{Эмп}=412,0 (p?0,05)). Найбільш виражений кореляційний зв'язок (r=0,85; p<0,05) спостерігається між менопаузальними показниками та проявами, що характеризують артропатію у жінок з природною менопаузою, що вказує на односпрямований характер цих змін. Тобто зростання одного індексу тісно пов'язане зі зростанням іншого. Розроблено математичну модель прогнозування ефективності лікування менопаузального синдрому з артропатією.

76.11.18.0674/0418U000431

Замятін Денис Петрович. Оптимізація діагностичної та хірургічної тактики у постраждалих з ушкодженнями серця, що супроводжуються його контузією (клініко-експериментальне дослідження):

Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 25.05.2018.

УДК 616.12-001.31-07-089-035.

161 с.: 20 табл., 63 іл. – Бібліогр.: 162 назви.

Дисертація присвячена проблемі підвищення ефективності діагностики й хірургічного лікування постраждалих з ушкодженнями серця, що супроводжуються його контузією, на основі оптимізації діагностичної й хірургічної тактики. На основі комплексного клініко-експериментального дослідження й аналізу причинно-наслідкових чинників контузійних ушкоджень серця запропоновано ряд етіопатогенетичних напрямків діагностики та хірургічного лікування постраждалих із зазначеними ушкодженнями. Виявлено особливості клінічної картини у постраждалих з контузійними ушкодженнями серця, а також конкретизовано електрокардіографічні зміни, характерні для контузії серця. Розроблено й упроваджено в клініку експрес-методи ЕКГ-діагностики з використанням сучасних комп'ютерних методик. За результатами дослідження створено шкалу клінічної діагностики, що дозволяє об'єктивізувати діагностику контузії серця й прогнозувати її результат за допомогою бальної оцінки ранніх ознак дисфункції міокарда. Для морфологічної діагностики контузії серця вперше запропоновано гістохімічну методику визначення сумарного та внутрішньоклітинного вмісту електролітів в міокарді шлуночків, а також зниження мембранного потенціалу й ультраструктурних змін мітохондрій і міофібрилярного апарату кардіоміоцитів. У експерименті вивчено можливості здійснення комплексу діагностичних заходів при відтворенні на моделі контузії серця з проведенням аналізу ЕКГ, порушень серцевого ритму, вивчення морфогенезу й ультраструктурних змін у міокарді лабораторних тварин. У клініці розроблено спосіб визначення тяжкості контузії серця і встановлено, що в підгрупі постраждалих до 40 років з контузією серця, які не мають в анамнезі ознак кардіальної патології, підвищення рівня тропоніну I відзначено в 100,0% випадків. При цьому встановлені такі ступені: легкий I - при значеннях тропоніну I менше 0,010 нг/мл; середній I - від 0,010-0,0260 нг/мл;

тяжкий - у інтервалі 0,0260-9,850 нг/мл у плазмі крові, що дозволяє рекомендувати тропонін I у якості основного високоспецифічного кардіомаркера для верифікації діагнозу контузії серця. У роботі представлено алгоритм лікувально-діагностичної тактики й удосконалено систему прогнозування результатів при контузійних ушкодженнях серця, що дозволяє виділити й систематизувати таких постраждалих у клінічні групи з однотипністю вирішення тактичних завдань і дає можливість застосувати диференційований підхід до хірургічного лікування різних видів контузій серця. Ці положення мають важливе наукове значення при визначенні прогнозу перебігу та потенційної небезпеки виникнення несприятливих наслідків у постраждалих із контузіями серця. Аналіз результатів проведеного дослідження й порівняльних результатів різних методик лікування дозволив визначити групи постраждалих для проведення традиційного лікування, "відкритих" хірургічних утручань і можливостей використання в клінічній практиці мініінвазивних технологій з використанням відеоторакоскопічних утручань. Мініінвазивний метод відеоторакоскопії, виконаної в перші години після надходження постраждалого з контузією серця в клініку, дозволяє первинно виявити травматичні ушкодження, наявність точного обсягу гемоперикарда й гемотораксу і прийняти обґрунтоване рішення щодо вибору подальшої хірургічної тактики. Проведення ранньої відеоторакоскопії дає можливість діагностувати післятравматичні ушкодження внутрішньогрудних органів, плевральні ускладнення травми грудей, зробити їх ендоскопічну корекцію, а також здійснити профілактику можливих ускладнень, що не обтяжує при цьому стан постраждалого. Застосування в клініці ранніх відеоторакоскопічних утручань дозволяє істотно скоротити терміни госпітального етапу лікування й досягти задовільних функціональних результатів у післяопераційному періоді.

76.11.18.0675/0418U000432

Меркулов Андрій Олексійович. Профілактика післяопераційних ускладнень при резекціях прямої кишки: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 25.05.2018.

УДК 616.351-089.87-06-084.

123 с.: 53 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 266 назв.

Дисертація присвячена проблемі поліпшення хірургічного лікування хворих з об'ємними новоутвореннями прямої кишки. Дослідження базується на аналізі результатів обстеження 120 хворих із об'ємними новоутвореннями прямої кишки прямої кишки, яких було розподілено на 2 групи: основну, що включала 59 пацієнтів, і групу порівняння, що складалася з 61 пацієнта. В основній групі пацієнтів лікування включало застосування розробленої в клініці ДУ "ІЗНХ ім. В. Т. Зайцева НАМН України" методики з формуванням триампулярного товстокишкового резервуару. У групі порівняння лікування проводилося за традиційною методикою, з виконанням анастомозу кінець в кінець без формування резервуару. Виходячи з основних клінічних показників, включаючи стать, вік, анамнез тощо, хворих основної групи і групи порівняння можна було порівняти, що свідчило про репрезентативність груп і проведених у них досліджень. Встановлено, що основними причинами незадовільних результатів передньої резекції прямої кишки в найближчому післяопераційному періоді є розвиток неспроможності швів анастомозів, обумовлених недостатнім дрениванням зони анастомозу та неадекватною антибактеріальною терапією. Доведено, що оптимальним способом дренивання зони анастомозу є проточне дренивання "з двох точок", яке забезпечує достатню дренажну функцію при незначних матеріальних витратах. Вивчення в експерименті життєздатності кишкової стінки виявило характерні зміни, що виникають у ній,

залежно від значень співвідношення різкого зниження напруги на частотах 100 і 100000 Гц., що може бути використано в клінічній практиці для визначення ступеня порушення кровопостачання кишкової стінки. Також розроблено методику резекції прямої кишки зі створенням триампулярного резервуару, використання якої значно покращує функцію кишкового після низької резекції прямої кишки. Застосування розробленої тактики при резекції прямої кишки дало можливість скоротити кількість ускладнень у найближчому післяопераційному періоді з 19,7 до 10,2% та поліпшити віддалені результати, підвищивши загальну адаптацію пацієнтів з 80,0 до 89,6%.

76.11.18.0676/0418U000433

Горда Ігор Іванович. Дисфункція нирок при гострій декомпенсованій серцевій недостатності: Дис... к.мед.н. /ННЦ "Інститут кардіології ім. акад. М. Д. Стражеска". – Захищена 04.06.2018.

УДК 616.12-008.46-036.11:616.61-008.6.

172 с.: 24 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 173 назв.

Дисертація присвячена підвищенню ефективності стратифікації ризику і лікування хворих з "теплою і вологою" гострою декомпенсованою серцевою недостатністю (ГДСН) із дисфункцією нирок шляхом визначення клінічної значущості хронічної хвороби нирок (ХХН) та різних варіантів погіршення функції нирок, а також порівняльної оцінки ефективності і безпечності різних стратегій медикаментозної терапії.

76.11.18.0677/0418U000434

Процько Василь Васильович. Гострий коронарний синдром без елевації сегмента ST у жінок в перименопаузі: особливості клінічного перебігу, метаболічного статусу та стану коронарного кровообігу: Дис... к.мед.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 29.05.2018.

УДК 616.132.2-008.6-036.11-008.9-036-005:612.662.

217 с.: 30 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 268 назв.

Дисертаційна робота присвячена покращенню діагностики та лікування ГКСбелST у пері- та постменопаузальних жінок. Встановлено основні ФР ГКСбелST та уточнено взаємозв'язки між ними у жінок з різними типами гормонального статусу, визначено їх прогностичне значення у розвитку ускладнень. Доповнено наукові дані щодо характеру перебігу ГКСбелST у жінок, особливостей регуляції АТ, залежно від балансу статевих гормонів, передумов розвитку ГКСбелST у пацієнок з "інтактними" КА та ролі окремих показників ендотеліальної дисфункції у мікрovasкулярних розладах. Сформульовано практичні рекомендації щодо верифікації діагнозу, прогнозування перебігу та оптимізації фармакотерапії з метою попередження ускладнень та скорочення тривалості госпіталізації жінок з ГКСбелST. Галузь - медицина.

76.11.18.0678/0418U000435

Устич Олена Василівна. Особливості клінічного перебігу ішемічної хвороби серця з інтактними та малозміненими вінцевими артеріями у мешканців гірських та рівнинних регіонів Закарпаття: Дис... к.мед.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 06.06.2018.

УДК 616.127-005.4:616.132.2]-036-054(23.0+23.046)(477.87).

170 с.: 26 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 164 назв.

Дисертація присвячена вивченню клінічних, гендерних, вікових та ангіографічних особливостей перебігу ІХС у пацієнтів з інтактними та малозміненими вінцевими артеріями у

жителів гірських та рівнинних населених пунктів Закарпаття. У дослідження залучено 7974 пацієнти, з яких відібрано 112 хворих на ІХС з гірських населених пунктів і 134 пацієнти з рівнинних, та з них - 65 пацієнтів з ІМ з інтактними та малозміненими ВА. Згідно результатів КАГ, проведених 7974 пацієнтам, корінним мешканцям Закарпаття, інтактні ВА виявлено в 11,8% осіб, малозмінені - у 9,1%. У мешканців гірської зони (37,4%, 2982 особи) інтактні ВА були наявні в 13,5% випадків, малозмінені - у 10,4%, у жителів рівнинних населених пунктів (62,6%, 4992 пацієнти) - у 10,8% та 8,4% відповідно. Серед 246 осіб з ІХС та інтактними і малозміненими ВА середній вік горян з перенесеним ІМ був на 8 років меншим, ніж жителів рівнини - 49,23±1,69 проти 57,47±1,82 р. відповідно (p=0,001). Жителі гірських населених пунктів, як чоловіки так і жінки, рідше зверталися за медичною допомогою до виникнення інфаркту міокарда та практично не лікувалися за наявності загрозливих симптомів з боку серцево-судинної системи. Галузь - медицина.

76.11.18.0679/0418U000436

Смалюх Ольга Василівна. Патогенетичні аспекти обґрунтованого застосування гепатопротекторів у комплексному лікуванні хворих на нестабільну стенокардію: Дис...

к.мед.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 29.05.2018.

УДК 616.12-009.72-039.37-059-085.244.

165 с.: 18 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 250 назв.

Робота присвячена підвищенню ефективності лікування хворих на стенокардію на основі дослідження ліпідного спектру крові, показників запалення, функції ендотелію, вивчення змін біохімічних показників печінки при лікуванні статинами та статинами у поєднанні з гепатопротекторами (альфа-ліпоєвою кислотою, L-орнітин-L-аспаратом). У дослідження включено 136 хворих на нестабільну стенокардію, серед яких 57 (42%) чоловіків та 79 (58%) жінок. Середній вік хворих склав 65,6±0,96 років. Результати проведених досліджень показали, що у хворих на нестабільну стенокардію спостерігається порушення ліпідного обміну, підвищення рівня показників запалення (СРП, ІЛ-1, ІЛ-6, ІЛ-17, ФНП-альфа), порушення функції ендотелію, що супроводжується підвищенням рівня ЕТ-1. Запропоноване комплексне лікування у поєднанні з гепатопротекторами сприяє покращенню показників ліпідного спектру крові, зменшенню рівня СРП, цитокінів (ІЛ-1, ІЛ-6, ІЛ-17, ФНП-альфа), покращенню функції ендотелію. Встановлено, що в хворих на нестабільну стенокардію прийом статинів супроводжується тенденцією до підвищення рівня трансаміназ. Застосування гепатопротекторів в комплексному лікуванні нестабільної стенокардії сприяє підвищенню ефективності та безпечності тривалої ліпідзнижувачої терапії та прихильності до лікування. Галузь - медицина.

76.11.18.0680/0418U000442

Крупник Анна-Софія Андріївна. Обґрунтування можливості використання імплантів для заміщення дефектів зубних рядів у підлітків: Дис... к.мед.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 14.06.2018.

УДК 616.314.2-007-089.843-053.6.
193 с.: 28 табл., 55 іл. – Бібліогр.: 210 назв.

У дисертаційній роботі представлено вирішення науково-практичного завдання підвищення ефективності ортопедичної реабілітації підлітків з малими включеними дефектами зубних рядів методом дентальної імплантації як одного з альтернативних видів ортопедичного лікування. Результати досліджень дозволили вивчити частоту малих

включених дефектів зубних рядів у школярів м. Львова та їх потребу в ортопедичній реабілітації (9-15%). Динаміка розвитку та формування зубних рядів є найбільш суттєвою в 8-9 років, а далі спостерігається певна стабілізація. Мінеральна щільність кісткової тканини альвеолярних відростків щелеп зростає з віком в обох гендерних групах і відповідає III типу (D3). Основне зростання її показників починається приблизно з 10-12 річного віку, далі має певні особливості залежно від статі. Експериментальними дослідженнями доведено, що дентальна імплантація не має суттєвого впливу на розміри нижньої щелепи у сагітальній, трансверсальній та вертикальній площинах зростаючих тварин. Клінічна, рентгенологічна та морфометрична оцінка ефективності дентальної імплантації засвідчила, що встановлені дентальні імпланти добре остеоінтегровані, патологічної рухомості та їх втрати не виявлено, а динаміка редукції маргінальної кістки медіально та дистально показала, що її втрата була більшою на верхній щелепі в порівнянні з нижньою. Морфометричні вимірювання розмірів зубних рядів у динаміці засвідчили їх ідентичність упродовж усього періоду моніторингу. Дане дослідження засвідчує, що дентальна імплантація є прийнятним методом заміщення відсутніх зубів у підлітковою віці, який проте, вимагає детального вивчення індивідуальних особливостей денто-альвеолярного комплексу кожного пацієнта.

76.11.18.0681/0418U000448

Понич Наталія Вікторівна. Зміни структурно-функціонального стану міокарда у пацієнтів з аортальним стенозом і зниженою фракцією викиду лівого шлуночка після протезування аортального клапана: Дис...

к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 07.06.2018.

УДК 616.124.2-008:616.135-007.271-089.28.

150 с.: 20 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 176 назв.

У дисертаційній роботі міститься узагальнення та нове вирішення наукової задачі - підвищення ефективності хірургічної корекції аортального стенозу зі зниженою фракцією викиду лівого шлуночка на підставі врахування вихідних клінічних характеристик, оцінювання змін структурно-функціонального стану міокарда та прогнозування результатів протезування аортального клапана. На основі отриманих результатів вивчення особливостей клініко-анамнестичних і ехокардіографічних характеристик пацієнтів із критичним АС, відібраних для ПАК, встановлено, що оцінка об'ємів і ФВ ЛШ свідчить про більшу вираженість ураження серця у пацієнтів з ізольованим АС. Менший приріст ФВ ЛШ після ПАК асоціювався з більшою вихідною частотою фібриляції передсердь і аортальної регургітації. Найпотужнішим предиктором сприятливої динаміки систолічної функції ЛШ на фоні критичного АС у післяопераційному періоді через 6-12 місяців була вихідна ФВ ЛШ. Проаналізовані показники глобального поздовжнього стрейна свідчать про більш виражені його вихідні зміни і більшу сприятливу динаміку у пацієнтів з АС і зниженою ФВ ЛШ, порівняно з пацієнтами із збереженою ФВ ЛШ. Виявлено фактори, що дозволяють передбачати суттєве зменшення індексу маси міокарда ЛШ пацієнтів з АС після операції.

76.11.18.0682/0218U000789

Розробити нові методи та тактику хірургічного лікування ускладнених псевдокіст підшлункової залози: Заключний звіт /ДУ

"Національний інститут хірургії та трансплантології імені О.О.Шалімова"; Керівник Копчак Володимир Михайлович. – ДР 0114U007141. УДК 616.37-006.03-036.8-07-085-089.

183 с.

Розроблений діагностично-лікувальний алгоритм лікування хворих з ускладненими псевдо кістами підшлункової залози. Це дозволило знизити кількість ускладнень та летальності.

76.11.18.0683/0218U000790

Розробити та впровадити малоінвазивний метод лікування первинних та метастатичних уражень печінки з використанням ехоконтрольованої радіочастотної абляції та віртуальної навігації: Заклучний звіт /Державна установа "Національний інститут хірургії та трансплантології ім. О.О. Шалімова" НАМН України; Керівник Костилен Михайло Володимирович. – ДР 0114U007142. УДК 616.36-006.6-033.2-089.819-089.12.

95 с.

Розроблений та впроваджений малоінвазивний метод лікування первинних та метастатичних уражень печінки з використанням ехоконтрольованої радіочастотної абляції та віртуальної навігації.

76.11.18.0684/0218U000791

Розробити методи профілактики дихальної недостатності у пацієнтів з морбідним ожирінням в періопераційному періоді: Заклучний звіт /Державна установа "Національний інститут хірургії та трансплантології ім. О.О. Шалімова" НАМН України; Керівник Мазур Андрій Петрович. – ДР 0114U007143. УДК 616.24-089.5:616-056.52.

40 с.

Розроблений метод профілактики дихальної недостатності у пацієнтів з морбідним ожирінням в періопераційному періоді за рахунок використання різних режимів штучної вентиляції легень, що дозволило зменшити кількість дихальних ускладнень.

76.11.18.0685/0218U000792

Розробити мініінвазивні способи лікування ускладнених форм гастроєзофагеальної рефлюксної хвороби: Заклучний звіт /Державна установа "Національний інститут хірургії та трансплантології ім. О.О. Шалімова" НАМН України; Керівник Усенко Олександр Юрійович. – ДР 0114U007144.

УДК 616.329-089.819-089.12.

69 с.

Проведено порівняльний аналіз результатів антирефлюкських оперативних втручань (в тому числі ретроспективний), виконаних лапароскопічним та традиційним відкритим способами. Лапароскопічно прооперовано 93 хворих, з лапаротомного доступу 43 хворих. Проведено ендоскопічну діагностику та лікування у 32 хворих з стравоходом Барретта, який підтверджено гістологічним методом та 34 з пептичною стриктурою стравоходу. Середня тривалість захворювання склала (50,9 ± 13,55) місяців. Більшість пацієнтів (70 %) вважало себе хворими протягом 2 - 10 років, 55 (40,4 %) хворих скарги турбували більше 5 років. За допомогою ендоскопічного та рентгенологічного дослідження всім хворим проводили диференційну діагностику стенозу нижньої третини стравоходу з метою виключення функціональної та неопластичної причини дисфагії у хворих зі стриктурою стравоходу. Вивчення віддалених результатів операцій проводилось у термін від 1 до 5 років після операції.

76.11.18.0686/0218U000837

Клініко-експериментальне обґрунтування застосування сучасних технологій в хірургічній стоматології та експертна оцінка якості лікування і профілактики запальних та

онкологічних захворювань ЩЛД: Заклучний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"; Керівник : Калій Василь Васильович. – ДР 0116U003329. УДК 616.314-089 + 616.314-006.75 с.

Дослідження було спрямовано на зниження поширеності основних стоматологічних хірургічних захворювань у мешканців Закарпаття, шляхом вдосконалення методичного забезпечення лікувально-консультативної допомоги населенню, впровадження сучасних підходів до лікування та діагностики запальних захворювань щелепно-лицевої ділянки, травм та передпухлинних станів, а також оцінки якості надання стоматологічних послуг в цілому.

76.11.18.0687/0218U000873

Нанотехнології у хіміотерапії злоякісних пухлин: Заклучний звіт /Харківська медична академія післядипломної освіти; Керівник Дудніченко О.С. – ДР 0113U000972. УДК 616.006.615.28.

148 с.

Об'єкт дослідження: щурі, хворі на колоректальний рак. Предмет дослідження: специфічну органну токсичність хіміотерапії. Для досягнення поставленої мети в роботі використані клініко-лабораторні, біохімічні, морфологічні(гістологічні), морфометричні та статистичні. Ключові слова: ліпосоми, Ліолів, Оксалиплатин, колоректальний рак, хіміотерапія.

76.11.18.0688/0218U000874

Підвищення ефективності раціонального ведення вагітності та пологів при плацентарній дисфункції й високому ризику перинатальної патології: Заклучний звіт /Харківська медична академія післядипломної освіти; Керівник Шербаков А.Ю. – ДР 0113U000973. УДК 618.3+618.5]:618.36+618.33-007.1.

154 с.

Звіт про НДР: 154 с., 19 рисунків, 219 посилань. Об'єкт дослідження: вагітні з преєклампсією та високим ризиком перинатальної патології на тлі гіперпродукції ГЦ. Предмет дослідження: функціональний стан ФПК, система гемостазу. Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети в роботі використані клініко-лабораторні, клініко-інструментальні, біохімічні, імуноферментні, морфологічні, гістохімічні, імуноморфологічні та статистичні методи. Проведена порівняльна оцінка перебігу вагітності в жінок із патологічним та фізіологічним рівнем ГЦ, ступенем тяжкості гестозу та ЗРП плода. Розширені наукові поняття щодо патогенетичної ролі та динаміки продукції гомоцистеїну у вагітних із преєклампсією, визначено його клінічне значення в порушеннях фетоплацентарної системи. Визначені критерії ранньої діагностики порушень системи гемостазу в групі обстежуваних вагітних із високим ступенем ризику розвитку акушерської патології. Виявлено особливості стану системи гемостазу в жінок із преєклампсією. Вивчено й оцінено стан різних ланок системи гемостазу та взаємозв'язок їх порушень із ступенем ГЦ, що визначає порушення коагуляційного потенціалу в матково-плацентарній системі, які призводять до розвитку плацентарної дисфункції (ПД). Установлено залежність між рівнями гомоцистеїну і гемостазіологічними показниками, що стане теоретично обґрунтованим новим напрямком лікувальних заходів. Ключові слова: плацентарна дисфункція, гестоз, затримка росту плода, гомоцистеїн, гемостаз, плацентарний комплекс, плацента.

76.11.18.0689/0218U000875

Лапароскопічне лікування післяопераційних гриж живота: Заклучний звіт /Харківська ме-

дична академія післядипломної освіти; Керівник Велігоцький О.М. – ДР 0112U000978. УДК 616.381-002:616-007.271. 200 с.

Звіт про НДР: 197 с., 56 рисунків, 343 посилань. Об'єкт дослідження: післяопераційні вентральні грижі. Предмет дослідження: хірургічна тактика лікування післяопераційних вентральних гриж, адаптаційна здатність передньої черевної стінки, ступінь виразності недиференційованої дисплазії сполучної тканини. Методи дослідження: клінічні, лабораторні, біохімічні, імуноферментні, імуногістохімічні, інструментальні (ультразвукові, електроміографія, спірометрія), статистичні. Мета дослідження: підвищення ефективності хірургічного лікування хворих з післяопераційними вентральними грижами шляхом морфофункціонального обґрунтування виконання відеолапароскопічної аллогерніопластики. Проведено порівняльний аналіз результатів обстеження та лікування 314 хворих з післяопераційними вентральними грижами, розподілених на 2 групи: групу порівняння (171 пацієнт), у яких застосовувалися стандартні методи обстеження і лікування, і основну групу (133 пацієнта), яким виконувалася відеолапароскопічна аллогерніопластика з морфофункціональним обґрунтуванням її застосування шляхом дослідження активності сполучної тканини і проліферативної здатності м'язової тканини в області грижового дефекту. Це дозволило скласти алгоритм прогнозу розвитку післяопераційних ускладнень, алгоритм діагностики і хірургічного лікування післяопераційних вентральних гриж. Розроблений підхід дозволив знизити кількість післяопераційних ускладнень з 28,6% до 9,1%, значно зменшивши їх тяжкість, скоротивши ліжко-день і поліпшивши якість життя хворих досліджуваної групи у віддаленому післяопераційному періоді. Ключові слова: післяопераційні вентральні грижі, відеолапароскопічна аллогерніопластика, фактор проліферації, недиференційована дисплазія сполучної тканини.

76.11.18.0690/0218U000876

Підвищення ефективності раціонального ведення вагітності та пологів при плацентарній дисфункції й високому ризику перинатальної патології: Заключний звіт /Харківська медична академія післядипломної освіти; Керівник Щербаков А.Ю. – ДР 0113U000973. УДК 618.3+618.5]:618.36+618.33-007.1. 154 с.

Звіт про НДР: 154 с., 19 рисунків, 219 посилань. Об'єкт дослідження: вагітні з преєклампсією та високим ризиком перинатальної патології на тлі гіперпродукції ГЦ. Предмет дослідження: функціональний стан ФПК, система гемостазу. Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети в роботі використані клініко-лабораторні, клініко-інструментальні, біохімічні, імуноферментні, морфологічні, гістохімічні, імуноморфологічні та статистичні методи. Проведена порівняльна оцінка перебігу вагітності в жінок із патологічним та фізіологічним рівнем ГЦ, ступенем тяжкості гестозу та ЗРП плода. Розширені наукові поняття щодо патогенетичної ролі та динаміки продукції гомоцистеїну у вагітних із преєклампсією, визначено його клінічне значення в порушеннях фетоплацентарної системи. Визначені критерії ранньої діагностики порушень системи гемостазу в групі обстежуваних вагітних із високим ступенем ризику розвитку акушерської патології. Виявлено особливості стану системи гемостазу в жінок із преєклампсією. Вивчено й оцінено стан різних ланок системи гемостазу та взаємозв'язок їх порушень із ступенем ГГЦ, що визначає порушення коагуляційного потенціалу в матково-плацентарній системі, які призводять до розвитку плацентарної дисфункції (ПД). Установлено залежність між рівнями гомоцистеїну і гемостазіологічними показниками, що стане теоретично обґрунтованим

новим напрямком лікувальних заходів. Ключові слова: плацентарна дисфункція, гестоз, затримка росту плода, гомоцистеїн, гемостаз, плацентарний комплекс, плацента.

76.11.18.0691/0218U000877

Променева діагностика захворювань та травматичних ушкоджень суглобів: Заключний звіт /Харківська медична академія післядипломної освіти; Керівник Шармазанова О.П. – ДР 0112U000979. УДК 616.71-003.84: 616-073.75. 55 с.

Звіт про НДР: 269 - стор., 71 - табл., 101 - рис., 210 - літературних джерел. Мета НДР: Покращити діагностику травматичних ушкоджень і диспластичних захворювань суглобів у дітей та дорослих шляхом комплексного застосування методів променевого дослідження. Об'єкт дослідження - травматичні ушкодження ліктьового, над'яtkово-гомількового суглобів у дітей та колінного у дорослих; диспластичні захворювання кульшового суглоба. Предмет дослідження - променеві ознаки травматичних ушкоджень і диспластичних захворювань суглобів. Методи дослідження: Клініко-лабораторне дослідження, променеві методи: рентгенографія, рентгенограмометрія, рентгеноденситометрія, комп'ютерна томографія, магнітно-резонансна томографія, математичне моделювання патологічних станів суглобів для обґрунтування променевих ознак травматичних змін у віковому аспекті. На основі проведеного аналізу літературних джерел визнано велику потребу в розробці та впровадженні нових ефективних методів діагностування травматичних ушкоджень та диспластичних захворювань суглобів у віковому аспекті. Використання удосконалених та розроблених методів променевої діагностики хворих з травматичними ушкодженнями та диспластичними захворюваннями суглобів у віковому аспекті сприятиме їх своєчасній діагностиці та покращенню ранніх та віддалених результатів лікування, більш швидкому одужанню і поверненню пацієнтів до звичайного образу життя. Матеріали НДР підтверджуються: 4 - навчальними посібниками, 5 - патентами на винахід, 1 - методичними рекомендаціями (затвердженими МОЗ України), 3 нововведеннями, 26 - статтями, 63- тезами доповідей. Виконана НДР має теоретичне, науково-прикладне, соціально-економічне та інформаційне значення. Ключові слова: суглоби, рентгенографія, ультрасонографія, МРТ.

76.11.18.0692/0218U000888

Дослідження механізмів формування хеморезистентності гліальних пухлин і розробка підходів їхньої комплексної терапії: Заключний звіт /Інститут молекулярної біології і генетики НАН України; Керівник Авдеєв Станіслав Сергійович. – ДР 0115U005604. УДК 616-006.48. 61 с.

Створені короткі антисенсові нуклеотиди, а саме короткі інтерферуючі РНК (кіРНК_СНІЗL1) та морфоліноолігонуклеотиди (МО_СНІЗL1) для пригнічення продукції білка СНІЗL1. Показано, що інгібування продукції СНІЗL1 суттєво підвищує чутливість клітин ліній гліоми до темозоломіда, що може бути використано для розробки комплексних підходів до терапії новоутворень, які продукують СНІЗL1. Отримано резистентні до темозоломіду варіанти лінії гліобластоми людини, а також клітин з надпродукцією СНІЗL1 та проаналізовано ряд їхніх фенотипових характеристик, а саме: проліферацію, міграцію, інвазію, ріст у м'якому агарі та чутливість до рівня глюкози. Показано, що довготривала обробка цитотоксичним клінічним препаратом темозоломідом призводить до різноманітних та різнонаправлених змін фенотипу пухлинних клітин, що, ймовірно, може обумовлювати гетерогенність відповіді пухлин на терапію.

76.11.18.0693/0218U000889

Ідентифікація оптимальних комбінацій таргетних препаратів, здатних до одночасного блокування проліферативних та інвазивних шляхів у гліальних пухлинах: Заключний звіт /Інститут молекулярної біології і генетики НАН України; Керівник Авдєєв Станіслав Сергійович. – ДР 0116U006758. УДК 616-006.48.

60 с.

Проведено дослідження цитотоксичної активності ряду потенційних протипухлинних агентів, а саме пептидних та непептидних антагоністів брадикініна нового покоління, з використанням різних типів злоякісних клітин. У ході виконання даного проекту показано, що антагоністи брадикініна ефективно інгібують здатність пухлинних клітин до проліферації за відсутності контактів із позаклітинним матриксом, що є важливою характеристикою даних сполук для подальшого вивчення у якості потенційних протипухлинних агентів.

76.11.18.0694/0218U001006

Розробити нові підходи до лікування хворих з артеріовенозними сполуками шляхом використання комбінованого трансартеріального та трансвенозного доступів: Заклучний звіт /Державна установа "Науково-практичний Центр ендovasкулярної нейрорентгенохірургії Національної академії медичних наук України"; Керівник Щеглов Дмитро Вікторович. – ДР 0115U003089. УДК 616.8.089;616.1;616.89-008.435;616:007.24.

82 с.

Об'єкт дослідження - 221 хворий з артеріовенозними сполуками головного мозку. Мета роботи - підвищити ефективність лікування хворих з артеріовенозними сполуками судин головного мозку за рахунок розроблення нового підходу з використанням комбінації трансартеріального та трансвенозного доступів. Методи дослідження: стандартне опитування, соматичний та неврологічний статус, церебральна ангіографія за Сельдінгером, комп'ютерна томографія, магнітно-резонансна томографія. Одержані результати - Вивчені та проаналізовані результати лікування 221 хворих з АВМ, дуальними артеріо-синусними співуст'ями, каротидно-кавернозними співуст'ями. Вивчені особливості венозного дренивання різних артеріовенозних сполук головного мозку та гемодинамічні зміни, що виникають після проведення ендovasкулярного втручання. Вивчено результати використання лише монометоду при лікуванні артеріовенозних сполук і ускладнення, що виникають в даному випадку. Розроблено новий метод ендovasкулярного лікування артеріовенозних сполук з використанням комбінованого трансартеріального та трансвенозного доступу. Проведена оцінка нового методу та вивчені можливі ускладнення при застосуванні даного методу, знайдені шляхи їх усунення або мінімізації. На підставі одержаних результатів розроблено новий підхід в лікуванні хворих з артеріовенозними сполуками головного мозку, що дозволило підвищити їх радикальність та ефективність ендovasкулярних втручань. Ендovasкулярні оперативні втручання проведено 208 (94,1%) хворим, не оперовано 13 (5,9%) хворих (у випадку відсутності показів до оперативного втручання, відмови хворого, рекомендовано радіохірургічне лікування). У десяти хворих (4,6%) застосовано трансвенозний доступ, з них у восьми використано комбінацію транскаротидного та трансфеморального доступу і у двох хворих. В одного хворого після трансартеріально-трансвенозної емболізації розвинулась, в ранньому післяопераційному періоді, масивна паренхіматохно-вентрикулярна геморагія з летальними наслідками. Вивчені аспекти будови венозної системи артеріовенозної сполуки та особливості

церебральної венозної гемодинаміки до та після оперативного втручання. Розроблено новий спосіб лікування артеріовенозних сполук (Пат. № 116394 UA, МПК (2017.01) A61B 17/00; A61F 2/00. Спосіб лікування хворих з артеріовенозними сполуками головного мозку / Щеглов Д.В. (UA), Свиридюк О.Є. (UA), Бортнік І.М. (UA); заявник і патентовласник ДУ "Науково-практичний Центр ендovasкулярної нейрорентгенохірургії НАМН України" (UA). - № u201608274; заявл. 27.07.2016; опубл. 25.05.2017; бюл. № 10). Розроблено технологію лікування хворих з артеріовенозними сполуками головного мозку Впровадження в практику результатів дослідження покращить ефективність лікування хворих з артеріовенозними сполуками, збільшує радикальність оперативних втручань знизивши рівень ускладнень. Робота передається за кордон за договірною ціною.

76.11.18.0695/0218U001007

Визначити ефективність ендovasкулярного лікування артеріальних аневризм головного мозку складної ангіографічної будови з використанням асистуючої техніки: Заклучний звіт /Державна установа "Науково-практичний Центр ендovasкулярної нейрорентгенохірургії Національної академії медичних наук України"; Керівник Щеглов Дмитро Вікторович. – ДР 0115U003088. УДК 616.8-089; 617.51; 616.13-007.64;.

72 с.

Об'єкт дослідження - 189 хворих з 202 артеріальними аневризмами (AA) головного мозку складної будови. Мета етапу НДР - розробити нові та удосконалити існуючі методи ендovasкулярного лікування AA головного мозку складної будови із застосуванням асистуючої техніки. Узагальнити результати дослідження та розробити рекомендації що до підвищення ефективності ендovasкулярного лікування хворих з AA головного мозку складної будови з використанням асистуючої техніки. Методи дослідження - стандартне опитування, аналіз фізикальних даних та неврологічного статусу, комп'ютерна томографія (КТ), магнітно-резонансна томографія (МРТ), церебральна ангіографія. Одержані результати - вибрано та проаналізовано результати лікування хворих з AA головного мозку складної будови з використанням асистуючої техніки, що дозволило оцінити ефективність цих методик. Проаналізовані післяопераційні результати виключення AA, та результати контрольних обстежень (проводили в терміни від 3-х міс. до 3 років) у 68,3% випадках. Завдяки використанню асистуючої техніки вдалося досягти тотального виключення AA головного мозку складної будови у 105 (52%) випадках. Кращі результати первинної оклюзії отримані при використанні методики балон асистенції - 57,3% виключених аневризм I типу за шкалою Raymond-Roy, при використанні протекційних стентів - 46,5% Під час контрольного обстеження при використанні протекційних стентів відмічається збільшення кількості хворих I групи з 37,7% до 71% хворих, тобто на 33,3%, в той же час при використанні балон підтримки збільшення лише на 5%. Реканалізація аневризм відмічена у 23 хворих: при балон асистенції - реканалізація аневризми спостерігалася у 13 випадках (12,6%), при протекційних стентах - 10 (10,1%) випадках. В 22 (10,9%) випадках при застосуванні асистуючої техніки відмічалися інтраопераційні ускладнення: в 17 (8,4%) випадках носили ішемічний характер, в 5 (2,5%) - геморагічний. Розроблено та впроваджено спосіб захисту церебральних артерій при ендovasкулярних втручаннях у хворих з аневризмами головного мозку блистерної форми (Патент України на корисну модель "Спосіб ендovasкулярного лікування хворих з артеріальними аневризмами головного мозку блистерної форми", Заявка № u201608273 від 27.07.2016. Опубл. 10.05.2017 р. бюл. №9.), який перед-

бачає одночасне застосування протекційного стенту та баллон асистенції при виключенні цих аневризм. Ефективність: Підвищена ефективність лікування хворих з АА головного мозку складної ангиографічної будови. Робота передається за кордон за договірною ціною.

76.11.18.0696/0218U001008

Дослідити механізми реорганізації церебральної гемодинаміки та структурно-функціонального стану головного мозку після ендovasкулярних втручань у хворих з порушенням мозкового кровообігу за ішемічним типом в різні періоди захворювання:

Заключний звіт /Державна установа "Науково-практичний Центр ендovasкулярної нейроентенохірургії Національної академії медичних наук України"; Керівник Щеглов Дмитро Вікторович. – ДР 0115U003087. УДК 616.8-089; 616.1; 616.81;.

103 с.

Об'єкт дослідження - 463 хворих з ішемічним ураженням головного мозку: I група - 147 хворих з гострим порушенням мозкового кровообігу (ГПМК) за ішемічним типом; II - 316 хворих з хронічним ішемічним порушенням (ХПМК) мозкового кровообігу. Мета роботи - дослідити механізми реорганізації церебральної гемодинаміки та структурно-функціонального стану головного мозку після ендovasкулярних операцій для визначення впливу реканалізації мозкових судин на клінічний стан хворих з порушенням мозкового кровообігу за ішемічним типом в різні періоди захворювання, розробити покази для використання ендovasкулярних операцій у таких хворих з метою підвищення ефективності їх лікування. Методи дослідження - стандартне опитування, неврологічний статус, церебральна ангиографія, комп'ютерна, магнітно-резонансна, мультиспіральна перфузійна комп'ютерна томографія головного мозку, ультразвукове дуплексне сканування судин, електрокардіографія, лабораторні показники. Встановлено, що механізми реорганізації церебральної гемодинаміки та структурно-функціонального стану головного мозку до та після ендovasкулярних операцій відбуваються неоднозначно. Вирішальне значення для ефективного ендovasкулярного лікування хворих має визначення стану колатерального кровообігу, особливостей будови артерій і ступеня компенсації гемодинаміки. При відсутності колатеральної компенсації мозкового кровотоку, наявності критичних стенозів однієї або декількох артерій, оклюзії або стенозу інших магістральних артерій відновлення церебральної гемодинаміки після ендovasкулярних втручань проходило повільно з розвитком синдрому церебральної гіперперфузії. На підставі результатів НДР запропонована нова концепція ендovasкулярної тактики лікування хворих з ГПМК за ішемічним типом, яка передбачає розширення рамок "терапевтичного вікна" за рахунок оцінки колатерального кровообігу головного мозку, визначення найбільш ефективного способу проведення церебральної ревааскуляризації, застосування не тільки "bridge" - концепції в лікуванні ішемічного інсульту, але й використання механічної та вакуумної тромбекстракції як самостійного та ефективного методу відновлення прохідності церебральних артерій. Отримані нові знання про закономірності перебудови структур і функцій головного мозку та їх взаємозв'язок, які пов'язані з високотехнологічними ендovasкулярними втручаннями. Розроблено технологію профілактичних та лікувальних ендovasкулярних втручань при ішемічних порушеннях мозкового кровообігу в різні періоди захворювання та технологію профілактики дистальної емболії під час виконання механічної тромбекстракції при гострих ішемічних порушеннях мозкового кровообігу. Розроблено спосіб підвищення ефективності ендovasкулярного лікування хво-

рих з ішемічним порушенням мозкового кровообігу. (патент України № 115983 від 10.05. 2017 р.). Ефективність: Впровадження в медичну практику результатів дослідження підвищує ефективність лікування хворих з ішемічними ураженнями головного мозку, дає можливість проводити вторинну профілактику інсульту, що знижує інвалідизацію та летальність серед цих хворих, зменшує матеріальні витрати на їх лікування, реабілітацію та соціальну адаптацію. Робота передається за кордон за договірною ціною.

76.11.18.0697/0218U001073

Розробити нові підходи до диференційної діагностики та обґрунтування патогенетичного лікування хворих з міокардитом: Заключний звіт /Національний науковий центр "Інститут кардіології ім. акад. М. Д. Стражеска" АМН України; Керівник Коваленко Володимир Миколайович. – ДР 0115U003368. УДК 616.127+616.127-007.64]-073.

89 с.

Виявлено предиктори тривалого зниження фракції викиду лівого шлуночка у хворих з гострим дифузним міокардитом. Результатом призначення 6-місячного курсу лікування глюкокортикостероїдами пацієнтам з гострим дифузним міокардитом стало покращення структурно-функціонального стану серця та менша частота виявлення запальних змін міокарду при проведенні МРТ серця на фоні зниження активності гуморального імунітету. Встановлено, що для дилатаційної кардіоміопатії у порівнянні з хронічним дифузним міокардитом характерні: менша активність клітинної і гуморальної ланки імунітету, наявність дифузних фібротичних змін міокарду та більш виражені порушення глобальної систолічної деформації міокарду в повздовжньому і циркулярному напрямках.

76.11.18.0698/0218U001107

Розроблення імуноферментної тест-системи для одночасного визначення антигена р24 і специфічних антитіл до ВІЛ1/2 підвищеної чутливості: Заключний звіт /Приватне акціонерне товариство "Науково-виробнича компанія "Діапроф-Мед"; Керівник Ганова Лариса Олександрівна. – ДР 0116U008724. УДК 616.98-07:578.826.6.

140 с.

Об'єкт дослідження - імуноферментна тест-система для визначення антигенів р24/р26 ВІЛ і сумарних антитіл до ВІЛ-1/2 підвищеної чутливості. Мета роботи - створення високочутливої діагностичної імуноферментної тест-системи для одночасного визначення антигенів р24/р26 ВІЛ та антитіл IgG, IgM, IgA до ВІЛ-1/2 в сироватках або плазмі крові людини. Методи дослідження - імуноферментний аналіз, біохімічні, імунологічні. В результаті виконання проекту розроблені технології отримання біологічних компонентів та виготовлення на їх основі тест-системи для одночасного визначення антигенів р24/р26 ВІЛ і специфічних антитіл до ВІЛ 1/2 підвищеної чутливості. Виготовлено 5 експериментальних зразків та дослідна серія (124 набори) тест-системи в умовах промислового виробництва. Діагностична здатність тест-системи визначати антитіла до ВІЛ-1/2 при дослідженні зразків стандартних панелей сироваток становила 100%. Аналітична чутливість тест-системи за Міжнародним стандартом антигену р24 ВІЛ-1 становить 1 МО/мл, стандартом р24 ВІЛ-1 (АВІ, США) - 2,5 пг/мл, стандартом р24 ВІЛ-1 (МБА, РФ) - 20 пг/мл. Тест-система виявляє ВІЛ-інфекцію на всіх стадіях її розвитку з високою чутливістю, що не поступається її закордонним аналогам, які мають СЕ-маркування. Специфічність тест-системи при дослідженні стандартних панелей негативних сироваток становила 100%, діагностична специфічність при аналізі 5 210

сироваток неселективних донорів - 99,94%. Прогнозований термін стабільності тест-системи, розрахований по прискореному її зберіганню при підвищеній температурі, становить 2,1 року. Розроблена тест-система адаптована до проведення реакції на стандартному обладнанні для ІФА, на термошейкері та імуоферментному аналізаторі відкритого типу. Робота розповсюджується за договірною ціною.

76.11.18.0699/0218U001357

Удосконалення діагностики та профілактики розвитку ускладнень у хворих на артеріальну гіпертензію на основі визначення рівня про- та антиатерогенних цитокінів, реєстрації сигнальних молекул і розробки методів корекції системного імунного запалення, ендотеліальної дисфункції, жорсткості артерій: Заключний звіт /Національний медичний університет імені О.О. Богомольця; Керівник Хайтович Микола Валентинович. – ДР 0115U000914. УДК 616.12-008.331.1-06-037-07-084:612.017.1.

109 с.

Об'єкт дослідження - механізми впливу коморбідної патології на перебіг артеріальної гіпертензії. Мета роботи - на основі вивчення показників системного імунітету, цитокінового статусу, ліпідного обміну, експресії та концентрації адгезивних молекул розробити нові та удосконалити існуючі способи діагностики, прогнозування перебігу та попередження розвитку ускладнень у хворих на артеріальну гіпертензію. Методи дослідження - клінічні, інструментальні, імунологічні, імуоферментні, біохімічні, анкетування за опитувальниками, статистичні методи. Обстежено 591 хворого на артеріальну гіпертензію з коморбідною патологією. Встановлено, що у пацієнтів із артеріальною гіпертензією, поєднаною із коморбідною патологією, виявлена гіперпродукція ФНП-?, ІЛ-1?, ІЛ-6 та ІЛ-8, підвищення вмісту СРБ, sICAM та експресії активаційних молекул CD95+ та CD54+, рівень яких прямо корелює із ступенем артеріальної гіпертензії та показниками ліпідного обміну. Активація лейкоцитів та клітин ендотелію з посиленням адгезії сприяє збільшенню експресії CD54, CD11b та CD62L антигенів на лейкоцитах, мембранах ендотеліальних клітин, лімфоцитах і призводить до ураження судин та розвитку ендотеліальної дисфункції. У хворих із артеріальною гіпертензією, поєднаною із хронічним обструктивним захворюванням легень (клінічна група С із тяжким перебігом) виявлено високий ступінь інфікування вірусами родини герпесу, які мають значну роль у виникненні інфекційних загострень та тяжких проявах атеросклеротичного системного запального процесу.

76.31 Клінічна фармакологія. Фармація

76.11.18.0700/0418U000136

Кучерявий Юрій Миколайович. Пошук біологічно активних сполук серед 5-(феноксиметил)-4-R-1,2,4-тріазол-3-тіонів та їх похідних: Дис... к.фарм.н. /Запорізький державний медичний університет. – Захищена 30.01.2018.

УДК 547.792'588.057.03/.04-116.

262 с.: 75 табл., 57 іл. – Бібліогр.: 221 назва.

Робота присвячена пошуку нових біологічно активних речовин серед похідних 5-(феноксиметил)-4-R-1,2,4-тріазол-3-тіонів з протимікробною, протигрибковою, актопротекторною, антигіпоксичною, антипіретичною, діуретичною, гіпоглікемічною діями та низькою токсичністю, встановленню можливих закономірностей зв'язку "структура?дія", відбору та подальшої рекомендації для доклінічних досліджень найбільш перспективної сполуки.

76.11.18.0701/0418U000137

Мандзій Тарас Петрович. Фармакогностичне дослідження видів роду сосна: Дис... к.фарм.н. /Запорізький державний медичний університет. – Захищена 30.01.2018.

УДК 615.322+58.084+582.475.

246 с.: 66 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 190 назв.

Дисертаційна робота присвячена комплексному фармакогностичному вивченню видів роду сосна. На території України зростають 17 видів Соснових, із яких більшість проростає в ботанічних садах, а також є інтродуковані види. Найбільш поширеними видами на території Західної України є с. звичайна, с. гірська, с. кедрова Європейська та сосна Веймутова, що стало підґрунтям нашого дослідження.

76.11.18.0702/0418U000384

Качапут Олександр Іванович. Розробка складу та технології гормональних лікарських засобів у формі суспензій для парентерального застосування: Дис... к.фарм.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького 3276. – Захищена 01.06.2018.

УДК 615.451/615.457/615.276.

246 с.: 56 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 161 назва.

Об'єкт – розробка складу, технології та дослідження властивостей парентеральних суспензій гормональних лікарських засобів; мета – наукове обґрунтування складу, розробка технології та дослідження властивостей парентеральної суспензії на основі бетаметазону дипропіонату та бетаметазону натрію фосфату та парентеральної суспензії на основі гідрокортизону ацетату та лідокаїну гідрохлориду; методи – методи оцінки фізичних та фармако-технологічних властивостей суспензій (опис, розмір часток, реологічні властивості, дзета-потенціал, осмоляльність, час стійкості, ре-суспендованість), методи якісного та кількісного аналізу суспензій (ідентифікація, кількісний вміст АФІ, антиоксидантів та антимікробних консервантів, супровідні домішки), математико-статистичні методи планування експерименту і обробки результатів дослідження (дисперсійний та регресійний аналізи, метод випадкового балансу), методи оцінки впливу фільтрувального матеріалу на якість суспензій (статистичний та динамічний), мікробіологічні методи дослідження стерильності (мембранна фільтрація та прямий посів на живильні середовища) та ефективності антимікробних консервантів згідно з вимогами Державної Фармакопеї України, методи дослідження фармакологічної активності суспензії "Бетаметазон" (методики, рекомендовані Державним експертним центром МОЗ України); результати – розроблено оптимальний якісний і кількісний склад парентеральних суспензій "Бетаметазон" та "Гідрокортизону ацетат + лідокаїну гідрохлорид", розроблено спосіб стерилізації мікронізованих субстанцій бетаметазону дипропіонату та гідрокортизону ацетату під час технологічного процесу отримання стерильних готових лікарських форм, розроблено оптимальні технології парентеральних суспензій "Бетаметазон" та "Гідрокортизону ацетат + лідокаїну гідрохлорид", розроблено методи контролю якості для парентеральних суспензій "Бетаметазон" та "Гідрокортизону ацетат + лідокаїну гідрохлорид", проведено мікробіологічні випробування суспензій "Бетаметазон" та "Гідрокортизону ацетат + лідокаїну гідрохлорид", проведено дослідження із вивчення стабільності суспензій "Бетаметазон" та "Гідрокортизону ацетат + лідокаїну гідрохлорид"; впроваджено – у навчальний процес кафедри організації та економіки фармації з технологією ліків Івано-Франківського національного медичного університету, кафедри управління та економіки фармації з технологією ліків Тернопільського державного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського", кафедри управ-

ління якістю, стандартизації та безпеки лікарських засобів Київського міжнародного університету, кафедри фармації Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова, кафедри фармації ННІ післядипломної освіти Тернопільського державного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського, кафедри промислової фармації Київського національного університету технологій та дизайну, ПАТ "Фармак"; галузь – фармація.

76.11.18.0703/0418U000386

Шостак Тетяна Андріївна. Опрацювання складу, технології та дослідження м'яких лікарських засобів на основі екстракту трави звіробою і квіток нагідок з ранозагоювальною та протизапальною дією: Дис... к.фарм.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 01.06.2018.

УДК 615.014.22:(582.824 + 582.998.3):(615.276 + 615.28). 213 с.: 22 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 184 назви.

Об'єкти – трава звіробою і квітки нагідок, комплексний густий екстракт трави звіробою та квіток нагідок, комплексним густим екстрактом трави звіробою і квіток нагідок, допоміжні речовини; мета – теоретичне та експериментальне обґрунтування складу і технології гелю з комплексним густим екстрактом трави звіробою та квіток нагідок з ранозагоювальною та протизапальною дією для лікування ранових процесів на шкірі у другій і третій фазах та запальних захворювань слизової оболонки порожнини рота; методи – загальнонаукові, органолептичні, фізико-хімічні, фармако-технологічні мікробіологічні, біологічні, математичні; новизна – вперше теоретично і експериментально обґрунтовано склад, раціональну технологію та методи стандартизації нового рослинного препарату – комплексного густого екстракту трави звіробою і квіток нагідок та нового лікарського засобу – гелю на його основі для лікування ранових процесів на шкірі у другій і третій фазах та запальних захворювань слизової порожнини рота; результати – опрацьовано технологію комплексного густого екстракту трави звіробою і квіток нагідок, проведено фізико-хімічні і фармако-технологічні дослідження, теоретично обґрунтовано та експериментально підтверджено оптимальний склад і технологію гелю з комплексним густим екстрактом трави звіробою і квіток нагідок, опрацьовано методику якісного та кількісного аналізу розробленого препарату, встановлено термін його придатності та умови зберігання, досліджено структурно-механічні, мікробіологічні, токсикологічні та фармакологічні властивості запропонованого гелю, проведено апробацію технології та методик контролю якості комплексного густого екстракту і гелю в умовах промислового виробництва; впроваджено – у навчальний процес вищих навчальних закладів; галузь – фармація.

76.33 Гігієна й епідеміологія

76.11.18.0704/0418U000242

Солоха Ніна Валеріївна. Фізіолого-гігієнічні і токсикологічні аспекти профілактики впливу нанопорошків дисилциду хрому та нітриду титану на організм працівників: Дис... к.мед.н. /Національний медичний університет імені О.О. Богомольця. – Захищена 15.03.2018.

УДК 613.6:661.8:61-492.2-022.513.2.

215 с.: 19 табл., 64 іл. – Бібліогр.: 215 назв.

Дисертація присвячена фізіолого-гігієнічній характеристиці умов праці робітників, зайнятих синтезом нанопорошків тугоплавких сполук металів, оцінці стану їх здоров'я, експериментальному вивченню особливостей впливу нано-CrSi₂ та нано-TiN, науковому обґрунтуванню заходів про-

філактики. Встановлено, що праця оператора синтезу методом високоенергетичної механоактивації супроводжується впливом наночастинок CrSi₂ в концентраціях 30370-52000 наночастинок/см³, визначено розміри та форму нано-CrSi₂ та нано-TiN, встановлено клас небезпечності (4) нанопорошків за величиною LD₅₀ при введенні в шлунок мишей (>5000 мг/кг), виявлено слабковиражену подразнюючу дію на слизову ока кроля та відсутність її впливу на шкіру кролів та морських свинок. Субхронічна дія обох нанопорошків (40 введень по 1000 мг/кг) характеризується достовірним зниженням маси тіла, зміною вагових коефіцієнтів печінки, нирок, легень, серця та селезінки, активацією перекисного окислення ліпідів, впливом на експресію генів (NAMPT, UPS7, FAS, E2F8, TBX3, IL13RA2, IGFBP1, 3, 5), помірними дегенеративно-дистрофічними змінами в печінці і нирках мишей. Інтратрахеальне введення нано-TiN щуром призводить до розвитку помірного пневмосклерозу в паренхімі легень. Нанокластер TiN здатний до проникнення з зовнішньої поверхні мембрани всередину клітини за рахунок ендцитозу. У операторів синтезу виявлено зміни з боку гепатобілярної системи (підвищення показників АЛТ, АСТ, зниження коефіцієнта де Рітиса, збільшення косоного вертикального розміру печінки), погвощення комплексу інтима-медіа зовнішньої та внутрішньої сонної артерій та ознак ураження щитоподібної залози при УЗД. Доведено участь прозапальних інтерлейкінів (IL-1, TNF-α, IL-6, IL-4) у токсикоалергічному походженні виявлених клінічних змін. Розроблено профілактичні рекомендації, запропоновано ОБРВ нано-CrSi₂ та нано-TiN в повітрі робочої зони на рівні 0,50 мг/м³ та 0,53 мг/м³ відповідно.

76.11.18.0705/0418U000274

Зінченко Тетяна Іванівна. Токсиколого-гігієнічна оцінка бакових сумішей пестицидів в системі хімічного захисту суниці: Дис... к.мед.н. /Національний медичний університет імені О.О. Богомольця. – Захищена 05.04.2018.

УДК 613: 632.95:634.75.

215 с.: 48 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 210 назв.

Дисертація присвячена токсикологічній оцінці бакових сумішей пестицидів та гігієнічній оцінці впливу пестицидів і бакових сумішей пестицидів на професійній контингенті, населення та об'єкти довкілля при їх застосуванні в системі хімічного захисту суниці, яка передбачає застосування препаратів Актара 25 WG, в.г., Світч 62,5 в.г., Форс 1,5 G, г, Нупрід 600 TH, Тореро KC та бакових сумішей пестицидів Актеллік 500 EC, к.е. + Топаз 100 EC, к.е. (№ 1) і Актеллік 500 EC, к.е. + Хорус 75 WG, в.г. (№ 2) на різних стадіях вегетації культури. Досліджені та оцінені параметри токсикометрії бакових сумішей № 1 і № 2. Проведено натурні дослідження з вивчення умов праці осіб, задіяних при застосуванні пестицидів в умовах агропромислового сектору та особистих селянських господарств, оцінено професійний ризик. Вивчено поведінку досліджуваних пестицидів у ґрунті, листі та ягодах суниці, проведено математичне моделювання поведінки досліджуваних речовин у об'єктах агроценозу суниці та встановлено класи небезпечності за стійкістю у ґрунті та сільськогосподарській сировині. Обґрунтовані максимально допустимі рівні діючих речовин у суниці та суничному соку та регламенти безпечного застосування пестицидів і бакових сумішей пестицидів. Встановлені лімітуючі критерії контролю застосування бакових сумішей пестицидів при їх використанні для захисту насаджень суниці.

76.11.18.0706/0218U000834

Наукові основи санітарно-епідеміологічної оцінки електронних і електротехнічних виробів: Заключний звіт /Державна установа "Інститут

громадського здоров'я ім. О.М.Марзеева Національної Академії медичних наук України"; Керівник Семашко П.В. – ДР 0116U000559. УДК 614.4; 616 - 036.22.

99 с.

Об'єкт дослідження: побутові прилади, вироби для виробництва, прилади медичного призначення, різноманітні матеріали, технічні характеристики, фактори ризику. Мета НДР: захист населення та працюючих від факторів ризику фізичної, хімічної та біологічної природи при користуванні різноманітними виробами. Методи досліджень: аналітичні, експертні, фізичні. Результати та їх новизна. На підставі санітарно-епідеміологічної експертизи науково доведена безпечність (по гігієнічним критеріям) використання виробів побутового, виробничого та медичного призначення. Надані рекомендації по використанню конкретних виробів. На основі аналізу результатів експертизи пропонуються певні зміни та доповнення до існуючих санітарно-гігієнічних норм.

76.35 Інші галузі медицини й охорони здоров'я

76.11.18.0707/0418U000061

Шпита Олександр Олександрович. Медико-соціальне обґрунтування моделі первинної медико-санітарної допомоги при інфекційних та паразитарних хворобах: Дис... к.мед.н. /Національний медичний університет імені О.О. Богомольця. – Захищена 21.12.2017.

УДК 616-058:616.9-082.001.57.001.8.

243 с.: 46 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 179 назв.

Об'єкт - організація первинної медичної допомоги при інфекційних та паразитарних хворобах; мета - науково обґрунтувати та розробити модель надання первинної медичної допомоги при інфекційних та паразитарних хворобах в умовах реалізації стратегії реформування системи надання медичної допомоги населенню України; методи - системного підходу, бібліосемантичний, соціологічний, медико-статистичний, концептуального моделювання, експертних оцінок, натурного експерименту; результати - вперше в Україні здійснено комплексне вивчення захворюваності населення на інфекційні та паразитарні хвороби, з'ясовано обсяги первинної медичної допомоги при цих захворюваннях на регіональному рівні; вивчено рівень підготовки лікарів загальної практики / сімейних лікарів та забезпечення матеріально-технічними ресурсами для надання первинної медичної допомоги при інфекційних та паразитарних захворюваннях; розроблено методологію, визначено підходи щодо розмежування обсягів первинної та спеціалізованої медичної допомоги при інфекційних та паразитарних хворобах; науково обґрунтовано та розроблено функціонально-організаційну модель надання первинної медичної допомоги при інфекційних та паразитарних хворобах, встановлено медичну ефективність впровадження її окремих елементів в систему охорони здоров'я України; галузь - медицина.

76.75 Соціальна гігієна. Організація й управління охороною здоров'я

76.11.18.0708/0418U000437

Кудря Андрій Віталійович. Медико-соціальне обґрунтування функціонально-організаційної моделі удосконалення роботи лікаря загальної практики – сімейного лікаря: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 25.05.2018.

УДК 614.25:616.1/.9:616-058:002.645.

216 с.: 16 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 247 назв.

Дисертація присвячена науковому обґрунтуванню функціонально-організаційної моделі удосконалення роботи лікаря загальної практики-сімейного лікаря в умовах соціально-орієнтованого ринкового суспільства, як основної функціональної одиниці первинної медичної допомоги в Україні. Комплексним медико-соціальним дослідженням встановлено недостатнє нормативно-правове забезпечення організації роботи ЛЗП-СЛ, зокрема в частині застосування мотиваційних механізмів що спричинює незадовільні умови його праці, незадоволення населення послугами ЛЗП-СЛ, що зумовило необхідність науково обґрунтування функціонально-організаційної моделі удосконалення роботи лікаря загальної практики-сімейного лікаря в умовах соціально-орієнтованого ринкового суспільства з метою поліпшення ефективності ПМД із досягненням її безперервності, доступності та пріоритетності, основою чого стали найкращі світові практики та рекомендації ВООЗ. Обґрунтовано необхідність комплексного удосконалення роботи ЛЗП-СЛ в умовах соціально орієнтованого ринкового суспільства за спеціально розробленою функціонально-організаційною моделлю удосконалення роботи ЛЗП-СЛ, в основу чого покладено принципи системності та функціональної єдності структури, задач та функцій, шляхів досягнення та ресурсів, спрямованої на ефективність організації роботи ЛЗП-СЛ для досягнення основних завдань, визначених ВООЗ, - безперервності, доступності та економічності ПМД.

76.11.18.0709/0218U000872

Дослідження еволюції господарчої діяльності надавачів медичних послуг на рівні адміністративної області: Заключний звіт /Харківська медична академія післядипломної освіти; Керівник Сердюк Олександр Іванович. – ДР 0115U000140. УДК 614.2 : 330.31. 140 с.

Результатом НДР є заключний звіт, який містить аналіз еволюції форм господарчої діяльності медичних закладів, які діяли на терені харківської області із кінця XIX ст. до теперішнього часу. Визначено чинники впливу, які обумовлюють форму господарчої діяльності медичних закладів та організацію їх діяльності. Серед них: політичні фактори: соціально-економічний устрій держави та її політика в сфері охорони здоров'я, нормативні вимоги щодо реєстрації та дозволу на ведення медичної практики, система оподаткування та адміністрування виплати податків, кадрове забезпечення системи охорони здоров'я. Встановлено важливий вплив на діяльність медичної системи регіону стану розвитку інститутів громадського суспільства - лікарського самоврядування у формі діяльності професійних та фахових медичних асоціацій та б'єднань. Обґрунтовано модель прийняття управлінських рішень керівниками медичних підприємств, у тому числі тих, що створюються на базі бюджетних комунальних та державних медичних установ, щодо організації та оптимізації їх діяльності на підставі маркетингових засад, з урахуванням конкурентного поля та плануванням збуту власних послуг. Досліджена та встановлена ефективність автономізації медичних закладів та діяльності приватних провайдерів медичних послуг. Доведено, що медична ефективність зі зміною форми господарчої діяльності не має тенденції негативного плану. Вона залежить від медичних технологій та чинних нормативних вимог щодо їх застосування. Процес автономізації збільшує соціальну ефективність медичної допомоги: від 60% серед пацієнтів бюджетних установ до 80% серед тих, хто отримав послуги в автономних підприємствах. Економічна ефективність впровадження системи маркетингових закладів становить 14%.

76.11.18.0710/0218U001071

Дослідження можливих шляхів удосконале-

ння солідарної пенсійної системи з урахуванням вимог Європейської соціальної хартії та конвенції МОП в умовах зменшення надходжень до Пенсійного фонду України: Заключний звіт /Науково-дослідний інститут праці і зайнятості населення Мінсоцполітики і НАН України; Керівник Коцюба О.В. – ДР 0117U000694. УДК 368:914:331.25.

145 с.

Напрацьовано методологічні підходи щодо можливих шляхів удосконалення солідарної пенсійної системи з урахуванням вимог Європейської соціальної хартії та конвенції МОП в умовах зменшення надходжень до Пенсійного фонду. Розраховано та обґрунтовано прогнози обсягів видатків державного (зведеного) бюджету України для забезпечення відповідного Європейській соціальної хартії та конвенції МОП рівня соціального захисту пенсіонерів в умовах зменшення надходжень до Пенсійного фонду України. Робота передається за кордон за договірною ціною.

77 ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

77.01 Загальні питання фізичної культури і спорту

77.11.18.0711/0418U000320

Ярмолинський Леонід Михайлович. Корекція порушень постави у футболістів на етапі початкової підготовки: Дис... к.фіз.вих. /Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту. – Захищена 13.04.2018.

УДК 796.015.1.323.815-057.

236 с.: 27 табл., 32 іл. – Бібліогр.: 294 назви.

Дисертаційну роботу присвячено науковому обґрунтуванню технології корекції порушень постави у футболістів на етапі початкової підготовки для підвищення її здоров'яформуючої спрямованості, структурними елементами якої є: мета, завдання, принципи, засоби та методи, моделі навчально-тренувальних занять, модулі її практичної реалізації, а також мультимедійна інформаційно-методична система "Torso". Технологія корекції порушень постави у футболістів на етапі початкової підготовки складається з трьох модулів - "Теорія", "Корекція", "Контроль". Підібрані корекційні вправи були розподілені за блоками: "Корекційний", "Профілактичний", "Динамічна постава", "Вертикальна стійкість тіла", "Рухливі ігри та естафети" і "Стретчинг". Проведений педагогічний експеримент підтвердив ефективність технології корекції порушень постави у юних футболістів, що дає нам всі підстави рекомендувати її для використання в процесі спортивної підготовки. Проведене дослідження не претендує на вичерпний розгляд усіх аспектів розглянутої проблеми. Перспектива подальших досліджень полягає в розробці технології профілактики порушень опорно-ресорних властивостей стопи футболістів на етапі попередньої базової підготовки.

77.11.18.0712/0418U000321

Родіна Юлія Дмитрівна. Удосконалення психологічної підготовленості яхтсменів високої кваліфікації на основі прийомів особистісної саморегуляції: Дис... к.фіз.вих. /Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту. – Захищена 13.04.2018.

УДК 796.14: 159.9.

229 с.: 23 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 283 назви.

У дисертаційній роботі проведено аналіз психологічних особливостей підготовки яхтсменів високої кваліфікації. Виявлено проблемні аспекти розвитку особистості висококваліфікованих яхтсменів, що потребують удосконалення у межах психологічної підготовки. Для удосконалення психо-

логічної підготовленості яхтсменів збірної команди України, було створено авторську програму особистісної саморегуляції яхтсменів високої кваліфікації, яку було складено з шести етапів (діагностичний, розвиваючий, регуляційний, діагностично-регуляційний, корекційний, рефлексивний), що здійснювались у річному циклі підготовки яхтсменів високої кваліфікації. Етапи програми були розподілені за якісною наповненістю у трьох періодах річного циклу: підготовчому, змагальному і перехідному. Особливістю програми стало застосування методу ментального тренінгу, який включав елементи, підібрані до специфіки змагальних вправ яхтсменів. У роботі використувався метод газорозрядної візуалізації (ГРВ) та моніторинг психічних станів у змаганні. Було проведено педагогічний експеримент, який підтвердив ефективність впровадження цієї програми у тренувальний процес та змагальну діяльність яхтсменів Олімпійської збірної команди України.

77.11.18.0713/0218U000897

Науково-методичні основи використання інформаційних технологій при підготовці фахівців фізичної культури і спорту: Заключний звіт /Харківська державна академія фізичної культури; Керівник Філенко Людмила Василівна. – ДР 0113U001207. УДК 796.-057.4:044.

14 с.

Мета - розробка теоретичних засад організації інфраструктури інформаційного середовища для управління пізнавальною та психомоторною діяльністю людини, які будуть містити в собі методи та моделі створення адаптивних інформаційних технологій навчання, диференційованого та індивідуального підходу до фізичного виховання та спортивного вдосконалення студентів вищих навчальних закладів фізичної культури. Загальна фундаментальна проблема, на вирішення якої спрямована НДР - створення методології організації інтелектуальних інформаційних середовищ навчання, які побудовані за принципами урахування когнітивно-креативних особливостей людини. Об'єкт досліджень - новітня методологія організації інфраструктури інформаційного середовища для управління пізнавальною та психомоторною діяльністю людини. Предмет досліджень - адаптивні інформаційні технології індивідуалізації та диференціювання підготовки студентів вищих навчальних закладів фізичної культури. Методи дослідження: 1. Контент-аналіз науково-методичної літератури. 2. Педагогічні спостереження, тестування та експеримент. 3. Психофізіологічні методи дослідження для визначення індивідуальнотипологічних властивості вищої нервової діяльності, сенсомоторних реакцій людини, стану основних психічних характеристик: сприйняття, уваги, пам'яті, мислення за допомогою розроблених комп'ютерних програм. 4. Інформаційно-імітаційне моделювання рухових процесів. 5. Біомеханічний аналіз рухової діяльності. 6. Медико-біологічні методи. 7. Методи математико-статистичного аналізу та моделювання із застосуванням кореляційного, факторного, кластерного, дискримінаційного, багатомірного лінійного та нелінійного регресійного аналізу. Результати. Розроблено комплекс комп'ютерних програм з організації інформаційного середовища роботи фахівця з фізичної культури, щодо фіксації оцінок учнів; організації інформаційного середовища навчання з дисциплін кафедри інформатики та біомеханіки, яке включає в себе наукове обґрунтування використання дистанційних курсів; програми виявлення когнітивних особливостей та інтелектуальних здібностей людини; створення організаційно-інформаційного середовища з оволодіння технічними та тактичними елементами у баскетболі; створення інформаційного середовища тестування рівня знань студентів з дисциплін інформаційного профілю, побудова-

ної за принципом урахування когнітивно-креативних особливостей людини в рамках виконання студентських наукових робіт. Представлено сучасні інформаційні технології побудови антропометричної моделі тіла людини та моделювання виконання технічних елементів спортсменами з різних видів спорту, вперше розроблена та представлена корисна модель "Спосіб побудови антропометричної моделі будови тіла людини для діагностики та контролю фізичного розвитку і фізичної підготовленості", яка має патент та зареєстрована державним департаментом інтелектуальної власності України. Обґрунтовано науково-методичного забезпечення навчально-тренувального процесу регбістів засобами інформаційних технологій, розроблено та експериментально впроваджено в тренувальний процес комп'ютерну навчальну програму "Регбі-13". В рамках виконання наукової теми розроблено прилад СГ-3 призначений для відстеження динаміки підготовленості спортсмена в процесі тренування та відновлення. Він дозволяє тренеру отримати на основі оцінки варіації серцевого ритму (ВСР) показники, які інтегрально відображають функціональний стан спортсмена та впливають на його спортивні результати. Отримано охоронні документи на ряд навчально-наукових матеріалів для забезпечення навчального процесу студентів вищих навчальних закладів фізичної культури з використанням комп'ютерних навчально-контролюючих програм, адаптованих до когнітивно-креативної сфери особистості. Робота передається за кордон за договірною ціною.

77.11.18.0714/0218U000911

Вдосконалення науково-методичного забезпечення підготовки спортсменів України:

Заключний звіт /Державний науково-дослідний інститут фізичної культури і спорту; Керівник Майданюк Олена Вікторівна. – ДР 0117U005421. УДК 796:001.89; 796.015.

210 с.

Мета роботи - підвищити ефективність підготовки сильніших спортсменів України до чемпіонатів світу та Європи, XXIII зимових Олімпійських ігор у м. Пхьончхан (Республіка Корея), Ігор XXXII Олімпіади у м. Токіо (Японія). Об'єкт дослідження - система спортивної підготовки сильніших спортсменів України на різних етапах підготовки до Олімпійських ігор. Методи дослідження: комплекс педагогічних методів: аналіз науково-методичної літератури, протоколів спортивних змагань, документів планування та звітності; опитування тренерів та спортсменів, педагогічні спостереження тощо; комплекс медіко-біологічних методів: ергоспірометрія, електрокардіографія, імпедансна кардіогемодинаміка, реовазографія, реоенцефалографія, варіаційна пульсометрія, пульсометрія, електроміографія, спірографія, аналіз складу тіла тощо; комплекс біохімічних методів: визначення лактату, сечовини, еритроцитів, гемоглобіну, гематокриту, глюкози, креатиніну, альбуміну тощо; психофізіологічні дослідження нейродинамічних функцій; комплекс біомеханічних методів: стабілографія, комп'ютерний аналіз рухів, поверхнева електроміографія тощо; методи математичної статистики. Результати: проаналізовано досягнення українських спортсменів у літніх олімпійських видах спорту в 2017 році, які свідчать про потенційні можливості успішного виступу на Іграх XXXII Олімпіади у Токіо. Визначено пріоритетні напрями вирішення сучасних проблем олімпійської підготовки в Україні. Проаналізовано клімато-географічні умови Пхьончхану; виявлено особливості змін функціонального стану та спеціальної працездатності кваліфікованих спортсменів під час акліматизації до клімато-географічних умов Пхьончхану. та розроблено методичні рекомендації щодо їх урахування на заключному етапі підготовки до XXIII зимових Олімпійських ігор.

77.11.18.0715/0218U001310

Методологічні основи створення інформаційного середовища управління науковими дослідженнями структурних одиниць ВНЗ МОН України:

Заключний звіт /Київський національний університет будівництва та архітектури; Керівник Білощицький Андрій Олександрович. – ДР 0115U000330. УДК 796:37.037:614.2:061.3.

146 с.

Розроблено нові методи управління інформаційно-продуктовими проектами через визначення оптимальної траєкторії руху об'єктів освітніх середовищ в проектно-векторному просторі. Показано, що проблематика розробки цих методів пов'язана з визначенням таких цілей проектів (цілепокладання проекту), які будуть відповідати максимальному розширенню "всесвіту проектів" освітніх середовищ, і розрахунком такої траєкторії руху в проектно-векторному просторі, яка забезпечує досягнення цілей проекту з мінімальними витратами часу і фінансових ресурсів. Реалізація цих методів дозволить в динаміці оцінювати найбільш важливі цілі для всіх зацікавлених сторін проекту, а також виробляти шляхи їх досягнення в реальних умовах.

77.03 Теорія фізичної культури і спорту

77.11.18.0716/0418U000106

Смирновський Сергій Борисович. Диференціація техніко-тактичної підготовки фехтувальників на шпагах з урахуванням способів управління зброєю:

Дис... к.фіз.вих. /Львівський державний університет фізичної культури. – Захищено на 28.12.2017.

УДК 796.015.134[136].864(043.3).

263 с.: 13 табл., 38 іл. – Бібліогр.: 212 назви.

Об'єкт - техніко-тактична підготовка у фехтуванні; мета дослідження - обґрунтувати диференційовану програму техніко-тактичної підготовки фехтувальників на шпагах з урахуванням способів управління зброєю; методи: теоретичний аналіз та узагальнення; документальний метод; педагогічне спостереження; опитування (анкетування); педагогічний експеримент; методи математичної статистики; новизна: уперше обґрунтовано доцільність диференціації техніко-тактичної підготовки кваліфікованих фехтувальників з урахуванням способу управління зброєю на етапі попередньої базової підготовки, що передбачало розроблення, впровадження та перевірку ефективності комплексу засобів, який за специфікою структури та змісту відповідав визначеному способу управління зброєю; результати: розроблена програма диференціації техніко-тактичної підготовки фехтувальників на шпагах з урахуванням способів управління зброєю, параметри оцінювання технічної підготовки фехтувальників на шпагах, створено пристрій для технічної підготовки фехтувальників. Результати дослідження впроваджено в навчально-тренувальний процес підготовки фехтувальників на шпагах Львівської академії фехтування, Львівської дитячо-юнацької спортивної школи № 2 та Федерації фехтування Словенії; галузь - фізичне виховання та спорт.

77.11.18.0717/0418U000107

Войтенко Сергій Михайлович. Психолого-педагогічні засоби регуляції спільної діяльності спортивних команд із різним типом взаємодії:

Дис... к.фіз.вих. /Львівський державний університет фізичної культури. – Захищено на 28.12.2017.

УДК 796.085:37.015.3.

227 с.: 49 табл., 3 іл. – Бібліогр.: 276 назв.

Об'єкт - спільна спортивна діяльність кваліфікованих спортсменів; мета - підвищення ефективності психолого-

педагогічних засобів регуляції спільної діяльності спортивних команд; методи: теоретичний аналіз і узагальнення; педагогічний експеримент (констатувальний та формувальний), анкетування, психодіагностичне тестування; методи математичної статистики; новизна - виявлено відмінності спільної діяльності спортивних команд із різним типом взаємодії, різної кваліфікації, теоретично обґрунтовано та експериментально операціоналізовано регулятори ефективності їхньої спільної діяльності, зокрема такі групові феномени як ідентифікація, суб'єктність, самооцінка, розподіл ролей, організованість та взаємодія; набули подальшого розвитку методи оцінювання групової ефективності спортивної команди; результати - перевірено ефективність авторської програми регуляції спільної діяльності спортивних команд (на прикладі команд спільно-взаємопов'язаного типу взаємодії). Результати дослідження впроваджено у підготовку національних збірних команд України з фехтування на шаблях серед жінок та хокею на траві, волейбольного клубу "Вінниця" (суперліга, чоловіки), збірних команд Вінницької області з легкої атлетики і спеціалізованої дитячо-юнацької школи олімпійського резерву з веслування імені Юлії Рябчинської, а також у навчальний процес Інституту фізичного виховання і спорту Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, Хмельницького національного університету; галузь - фізичне виховання і спорт.

77.11.18.0718/0418U000416

Добровольський Віктор Брониславович. Удосконалення фізичної підготовки курсантів-жінок вищих військових навчальних закладів: Дис... к.фіз.вих. /Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту. – Захищена 29.05.2018.

УДК 796.355.233.22.

230 с.: 22 табл., 44 іл. – Бібліогр.: 210 назв.

У дисертаційному дослідженні вирішено актуальне науково-прикладне завдання щодо вдосконалення змісту фізичної підготовки курсантів-жінок ВВНЗ з метою формування достатнього рівня фізичної підготовленості, функціональної готовності, стану здоров'я для виконання завдань за призначенням після закінчення навчання у навчальному закладі та забезпечення формування мотивації до занять фізичними вправами. Нами запропоновано структуру та зміст програми фізичної підготовки для курсантів-жінок у ВВНЗ, яка складається з етапу адаптації, етапу професійно-прикладної фізичної підготовки та етапу вдосконалення функціональної підготовленості. Перевірка ефективності впровадження авторської програми з фізичної підготовки курсантів-жінок протягом п'яти років довела покращення рівня фізичної підготовленості ($p < 0,05-0,001$), рівня функціонального стану ($p < 0,001$), фізичного стану ($p < 0,01$), стану соматичного здоров'я ($p < 0,001$) курсантів-жінок експериментальної групи відносно показників контрольної групи, а також відносно показників вихідного рівня. Результати дослідження дозволили більш ефективно застосовувати фізичні вправи під час навчання курсантів-жінок у ВВНЗ з метою якісної підготовки військових фахівців та формування мотивації дівчат до самостійних занять фізичною підготовкою.

77.11.18.0719/0418U000417

Рубан Владислав Юрійович. Організаційно-методичні засади оптимізації процесу фізичного виховання учнів початкових класів в умовах сільської загальноосвітньої школи:

Дис... к.фіз.вих. /Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту. – Захищена 29.05.2018.

УДК 796.011.3:373.3.018.51.

286 с.: 24 табл., 19 іл. – Бібліогр.: 337 назв.

Дисертація присвячена обґрунтуванню, розробці та оцінці ефективності технології оптимізації фізкультурно-оздоровчої роботи з учнями початкових класів сільських шкіл для підвищення рівня їх фізичного здоров'я і психофізичного стану. Результати констатувального експерименту щодо вивчення вікових особливостей фізичного стану, рухової активності і потребово-мотиваційної сфери сільських школярів 7-10 річного віку покладено в основу розробки технології оптимізації фізкультурно-оздоровчої роботи з даним контингентом. Структурна модель запропонованої технології містить такі елементи: мету, завдання, принципи, педагогічні умови оптимізації рухової активності учнів 7-10 років як фактору підвищення рівня їх соматичного здоров'я, а також - критерії визначення ефективності запропонованих підходів. Були визначені різновиди форм роботи, види рухової діяльності, організаційно-методичні засади їх проведення, які визначають зміст, параметри, "вартість" рекомендованого рівня рухової активності. Впровадження запропонованої технології дозволило підвищити рівень фізичного стану та загальний обсяг рухової активності учнів 7-10 років сільської школи до 20-22 годин на тиждень, а спеціально організованої - до 15-16 годин, що є оптимальною умовою для підтримки, збереження і зміцнення здоров'я дітей. Дані, які були отримані під час формувального експерименту, свідчать про доцільність та ефективність використання запропонованих організаційно-методичних підходів щодо оптимізації фізкультурно-оздоровчої роботи початкової ланки загальноосвітньої школи сільського соціуму.

77.11.18.0720/0218U001188

Технічна підготовка кваліфікованих спортсменів на основі раціоналізації техніки виконання змагальних вправ: Заключний звіт /Національний університет фізичного виховання і спорту України; Керівник Гамалій Володимир Васильович. – ДР 0116U002571. УДК 796.077.2.015.134.

201 с.

Ключові слова: спортивна техніка, біомеханічні характеристики, моделювання, технічна підготовка. Мета дослідження: покращити якість технічної підготовки кваліфікованих спортсменів у різних видах спорту шляхом підвищення ефективності техніки рухових дій на основі моделювання раціональної рухової структури спортивних вправ. Мета дослідження: Розробити програми та методичні рекомендації для вдосконалення технічної майстерності кваліфікованих спортсменів у різних видах спорту на основі моделювання раціональної рухової структури спортивних вправ. Об'єкт дослідження: технічна підготовка кваліфікованих спортсменів. Предмет дослідження: техніка рухових дій кваліфікованих спортсменів. Методи досліджень: аналіз і узагальнення даних науково-методичних літературних джерел; оптико-електронна методика реєстрації та аналізу рухів у форматі 3-D "Qualysis" (Швеція); методика для визначення темпо-ритмових характеристик "OptoJump" (Італія); біомеханічний аналіз; метод орієнтирів рухів при різних позах для аналізу й оцінки вузлових елементів спортивної техніки вправ зі складною координаційною структурою рухів; метод моделювання, методи математичної статистики. Результати дослідження: розроблена технологія (програми, методики) вдосконалення техніки рухових дій спортсменів у волейболі, спортивній гімнастиці, веслуванні академічному, орієнтовані на досягнення максимального спортивного результату. Робота передається за кордон за договірною ціною.

77.11.18.0721/0218U001189

Сучасні системи розвитку спорту вищих до-

сягнень і стратегія розвитку спорту і олімпійської підготовки спортсменів України на найближчу та віддалену перспективу:

Заключний звіт /Національний університет фізичного виховання і спорту України; Керівник Павленко Юрій Олександрович. – ДР 0116U007019. УДК 796.032.2.078(477)"312":"313". 136 с.

Мета дослідження: сформувати стратегію розвитку спорту і олімпійської підготовки спортсменів України на найближчу та віддалену перспективу у відповідності до сучасних систем розвитку спорту вищих досягнень, національних традицій та місцевих умов. Мета етапу дослідження: обґрунтувати стратегію розвитку спорту і олімпійської підготовки спортсменів України. Об'єкт дослідження: система олімпійської підготовки. Предмет дослідження: фактори зовнішнього середовища національних систем спорту вищих досягнень, які на пряму або опосередковано забезпечують загальнокомандний успіх на Олімпійських іграх. Методи досліджень: вивчення друкованих та електронних джерел інформації, опис, опитування, аналіз та синтез, абстрагування, порівняння та узагальнення, системний аналіз. Результати дослідження: обґрунтовано структуру та зміст стратегічного та функціонального менеджменту підготовки спортсменів до Олімпійських ігор.

77.05 Медико-біологічні основи фізичної культури і спорту

77.11.18.0722/0218U001187

Технологія стимуляції фізичної працездатності та профілактики перенапруження серцево-судинної системи спортсменів за допомогою нетоксичних ергогенних засобів:

Заключний звіт /Національний університет фізичного виховання і спорту України; Керівник Вінничук Юлія Дмитрівна. – ДР 0116U002572. УДК 616.036.4+612.014.464: 616.036.6.7 -07:796.015.84: [796.036+796.032.2.015].

73 с.

Ключові слова: фізична працездатність, кардіопротектори, гомеостаз, тканинна гіпоксія, ультраструктура міокарду, психофізіологічний стрес. Мета дослідження: обґрунтування критеріїв безпеки та розробка підходів до формування здоров'язберігаючої технології стимуляції працездатності спортсменів із використанням фармакологічних засобів захисту серця. Об'єкт дослідження : здоров'язберігаюча та кардіопротективна технологія стимуляції працездатності спортсменів. Предмет дослідження: показники функціонального стану організму, параметри гомеостазу, характеристики психофізіологічного стану, педагогічні критерії фізичної працездатності спортсменів. Методи досліджень: аналіз джерел літератури, електрокардіографічні, гематологічні, біохімічні, психофізіологічні, педагогічні. Результати дослідження: отримано комплексні клініко-експериментальні та педагогічні дані, які вказують на безпеку та ефективність застосування кардіопротекторного препарату АТФ-лонг в динаміці підготовки спортсменів. Відмічено покращення структури еритроцитарних мембран, позитивний опосередкований вплив на вираженість тканинної гіпоксії, ангіогенез, показники коагуляційного гомеостазу, вираженість психологічного стресу. Показано покращання ефективності тренувальної діяльності спортсменів, що тренують швидкісну витривалість. Робота передається за кордон за догодною ціною.

77.29 Методичні основи видів спорту

77.11.18.0723/0418U000226

Дядечко Ігор Євгенович. Удосконалення

тренувального процесу кваліфікованих гандболісток з урахуванням специфічних особливостей організму:

Дис... к.фіз.вих. /Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту. – Захищена 23.02.2018.

УДК 796.322:796.09:001.893 (043.5).

261 с.: 42 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 286 назв.

Дисертаційну роботу присвячено розробленню системи побудови тренувального процесу кваліфікованих гандболісток на основі застосування диференційованих тренувальних навантажень та спеціальної психологічної підготовки (аутотренінгу) з урахуванням специфічних фізіологічних особливостей жіночого організму й ігрового амплуа. Удосконалення тренувального процесу здійснено з урахуванням специфічних фізіологічних особливостей організму кваліфікованих гандболісток, розроблено зміст структурних утворень макроциклу на основі застосування диференційованих тренувальних навантажень у різних фазах ОМЦ та ігрового амплуа; упроваджено комплекс засобів спеціальної психологічної підготовки (аутотренінгу) у різних фазах ОМЦ кваліфікованих гандболісток з метою нівелювання впливу специфічних фізіологічних особливостей жіночого організму на ефективність тренувального процесу і змагальної діяльності.

77.11.18.0724/0418U000322

Корчагін Микола Валерійович. Оптимізація спеціальної фізичної підготовки військовослужбовців-операторів Повітряних Сил у циклі бойового чергування:

Дис... к.фіз.вих. /Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту. – Захищена 12.04.2018.

УДК 796.562: 796.015.44.

234 с.: 30 табл. – Бібліогр.: 209 назв.

У дисертаційній роботі вирішено актуальне науково-прикладне завдання щодо нівелювання засобами спеціальної фізичної підготовки негативного впливу несприятливих факторів військово-професійної діяльності на фізичний стан військовослужбовців-операторів та збільшення рівня їхньої професійної працездатності в ході бойового чергування. Основні результати роботи полягають в науковому обґрунтуванні пріоритетних засобів фізичної підготовки, розробці програми спеціальної фізичної підготовки військовослужбовців-операторів служби за контрактом Повітряних Сил Збройних Сил України для її сприяння ефективності несення бойового чергування та застосуванні інтегрального показника для кількісної оцінки й прогнозування професійної працездатності військовослужбовців-операторів у циклі бойового чергування. Ефективність впровадженої програми спеціальної фізичної підготовки в циклі бойового чергування протягом трьох років підтверджується покращанням: індексу фізичного розвитку на 11,7 % ($p < 0,05$), індексу фізичного стану на 5,4 % ($p < 0,05$), рівня фізичного здоров'я на 25,6 % ($p < 0,05$) та оцінки професійної підготовленості на 1,6 % ($p < 0,05$) військовослужбовців-операторів експериментальної групи по відношенню до представників контрольної. Результати проведених досліджень дали змогу ефективніше планувати та організувати процес спеціальної фізичної підготовки військовослужбовців контрактної служби, які виконують службові обов'язки в режимі 24-годинного чергування за графіком, та можуть бути використані для оптимізації спеціальної фізичної підготовки фахівців інших військових спеціальностей Повітряних Сил.

77.11.18.0725/0418U000323

Чередниченко Інна Анатоліївна. Підвищення фізичного стану студентів на основі ком-

плексного використання засобів спортивних ігор у секційних заняттях з волейболу:

Дис... к.фіз.вих. /Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту. – Захищена 12.04.2018.

УДК 796.3 : 796.325 : 796.012.1 (043.3).

324 с.: 79 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 355 назв.

Дисертація присвячена розробці та оцінці ефективності експериментальної програми секційних занять з волейболу на основі комплексного використання засобів спортивних ігор для студентів 18-19 років в умовах закладу вищої освіти. У роботі проведено аналіз динаміки рівня загальної та спеціальної фізичної підготовленості, фізичної працездатності, функціонального стану кардіореспіраторної системи та фізичного здоров'я студентів 18-19 років у процесі секційних занять з волейболу в умовах закладу вищої освіти під впливом традиційної та авторської програм секційних занять з волейболу. Метою дослідження стало наукове обґрунтування експериментальної програми секційних занять з волейболу для підвищення фізичного стану студентів на основі комплексного використання засобів спортивних ігор. Доведено, що застосування в процесі секційних занять з волейболу запропонованої авторської програми сприяло більш істотному, порівняно з традиційною програмою, підвищенню рівня фізичної роботоздатності, фізичної, функціональної підготовленості та фізичного здоров'я студентів 18-19 років.

77.11.18.0726/0218U001190

Теоретико-методологічні основи розвитку неолімпійського спорту: Заключний звіт /Національний університет фізичного виховання і спорту України; Керівник Імас Євгеній Вікторович. – ДР 0115U002372. УДК 796.03.

132 с.

Ключові слова: неолімпійський спорт, неолімпійські види спорту, нормативно-правове забезпечення. Мета дослідження: теоретико-методологічне обґрунтування шляхів розвитку неолімпійського спорту в Україні на основі аналізу історії формування та особливостей функціонування у сучасній міжнародній практиці. Мета III етапу дослідження: вдосконалення програмних, нормативно-правових та інших актів сфери фізичної культури та спорту на основі визначення організаційно-правових засад функціонування неолімпійського спорту на міжнародному та національному рівнях. Об'єкт дослідження: організаційно-правові засади розвитку неолімпійського спорту. Предмет дослідження: нормативно-правове забезпечення розвитку вітчизняного неолімпійського спорту. Методи досліджень: аналіз науково-методичної літератури та нормативно-правових джерел, аналіз, синтез і узагальнення; порівняння й аналогія; індукція, дедукція; системний підхід, SWOT-аналіз, експертне опитування, методи математичної статистики. Результати дослідження. Визначено організаційно-правові засади функціонування неолімпійського спорту на міжнародному та національному рівнях. Проаналізовано організаційні аспекти проведення Всесвітніх ігор, всеукраїнських ігор з неолімпійських видів спорту. Розроблено Стратегію розвитку неолімпійських видів спорту; концепт-проект проведення Всеукраїнських змагань з неолімпійських видів спорту. Запропоновано рекомендації до Стратегії розвитку фізичного виховання та спорту серед студентської молоді до 2025 року. Робота розповсюджується за договірною ціною.

78 ВІЙСЬКОВА СПРАВА

78.01 Загальні питання військової справи

78.11.18.0727/0218U000787

Удосконалення національної системи вій-

ськової освіти відповідно до стандартів підготовки фахівців у навчальних закладах країн-членів НАТО:

Заключний звіт /Національний університет оборони України імені Івана Черняховського; Керівник Зельницький Андрій Миколайович. – ДР 0117U002726. УДК 355:23:378.6.

660 с.

Об'єкт дослідження: системи військової освіти країн-членів НАТО: США, Франції, Німеччини, Великобританії, Польщі. Мета науково-дослідної роботи: удосконалення системи військової освіти України на основі запровадження "дорожньої карти" щодо використання в навчальному процесі системи підготовки фахівців у навчальних закладах країн-членів НАТО. У роботі використано системний підхід та загальнонаукові методи дослідження, а саме: якісний опис, спостереження, абстрагування, ідеалізація, формалізація, порівняння. Основні результати: обґрунтовано концептуальні засади та сутнісні характеристики удосконаленої системи підготовки офіцерів тактичної, оперативнотактичної та оперативнотактичної ланок управління ЗС України (принципи, цілі, завдання, етапи, зміст, форми підготовки, технології та терміни навчання); обґрунтовано доцільність запровадження у військовій освіті України структури системоутворюючих елементів підготовки військових фахівців в навчальних закладах країн-членів НАТО та розроблено відповідні заходи ("дорожню карту").

78.11.18.0728/0218U000833

Стандартизація підготовки військових фахівців за оперативнотактичним та оперативнотактичним рівнем підготовки у Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського: Заключний звіт /Національний університет оборони України імені Івана Черняховського; Керівник Салкуцан Сергій Миколайович. – ДР 0117U006073. УДК 355.233:006.1.

281 с.

Об'єктом дослідження є освітній процес у вищих військових навчальних закладах. Метою науково-дослідної роботи є удосконалення змісту підготовки військових фахівців за оперативнотактичним та оперативнотактичним рівнем підготовки у Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського за ступенем вищої освіти "магістр". Для реалізації поставлених завдань використовувались методи теоретичного та емпіричного дослідження, які взаємозбагачувались і забезпечили досягнення мети науково-дослідної роботи. Основні результати дослідження: узагальнені основні відомості щодо досвіду підготовки військових фахівців у Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського; обґрунтовано технологічні основи щодо удосконалення стандартів вищої військової освіти за ступенем вищої освіти "магістр"; запропоновано методичні рекомендації щодо стандартизації підготовки військових фахівців у Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського. Реалізація запропонованих підходів дозволить удосконалити зміст підготовки військових фахівців за оперативнотактичним та оперативнотактичним рівнем підготовки у Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського за ступенем вищої освіти "магістр".

78.09 Воєнна історія

78.11.18.0729/0418U000390

Кидонь Володимир Іванович. Київська наступальна операція 1943 року: історіографія: Дис... к.і.н. /Національний університет оборони України імені Івана Черняховського. – Захищена 16.05.2018.

УДК 355.48"1943":930(477)"1943/2017".
419 с. – Бібліогр.: 659 назв.

У дисертації систематизовано радянську, зарубіжну та новітню вітчизняну історіографію Київської наступальної операції 1943 р., зокрема наукові дослідження, з яких у пострадянський період зняті грифи обмеження доступу. Здійснено періодизацію історіографічного процесу наукового відображення історичних подій, пов'язаних із проведенням Київської наступальної операції 1943 р. У дисертації обгрунтовано два історіографічних періоди: радянський (кінець 1943 - початок 90-х рр. ст.), який за кордоном в основному проходив в умовах "холодної війни", та сучасний (з 1991 р.) - після розпаду соціалістичної системи та краху СРСР. Там, де це вбачалось необхідним, періоди поділені на етапи з урахуванням умов, особливостей та специфіки історичних досліджень у різних країнах. Виявлено особливості і тенденції історіописання на різних етапах еволюції наукових знань та виділено основні наукові школи й інституції, які досліджували Київську наступальну операцію. У дисертації з'ясовано стан, повноту і достовірність наукового доробку вчених щодо підготовки та проведення Київської наступальної операції (3-13 листопада 1943 р.). Встановлено, що у науковій літературі найбільш повно і достовірно розкрито організацію операції: зміст директивних документів Ставки ВГК; рішення командувача фронту; планування операцій у фронтовій та армійській ланках. Недостатньо дослідженими залишаються питання підготовки операції: організація взаємодії і забезпечення; підготовка органів військового управління і військ (сил) до бойових дій. Наукові знання про операцію розглянуті відповідно до етапів її проведення. На підставі історіографічного дослідження виявлені дискусійні аспекти та не вирішені історичною наукою проблеми щодо Київської наступальної операції 1943 р., а саме: її хронологічні рамки; встановлення оперативного рівня; оцінка воєнного мистецтва воюючих сторін; показники втрат. Грунтуючись на аналізі змісту історіографії, окреслено напрями подальших наукових пошуків, детермінованих необхідністю комплексного вивчення Київської стратегічної наступальної операції, яка проводилася у жовтні - грудні 1943 р. та включала всі наступальні та оборонні операції Воронезького (1-го Українського) фронту та армійських об'єднань, що входили до його складу. Ключові слова: Друга світова війна, битва за Дніпро, стратегічні та фронтові операції, Київська наступальна операція 1943 р., 1-й Український фронт, історіографія.

81 ЗАГАЛЬНІ Й КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНИХ І ПРИКЛАДНИХ НАУК ТА ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ

81.09 Матеріалознавство

81.11.18.0730/0518U000272

Кайдаш Оксана Миколаївна. Наукові основи формування структури і властивостей при спіканні з субмікронних тугоплавких карбідів і нітридів високотехнологічної кераміки для машинобудівної промисловості: Дис... д.т.н. /Інститут надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України. – Захищена 22.11.2018.

УДК 621.762 : 620.3 : 666.3.

393 с.: 44 табл., 122 іл. – Бібліогр.: 382 назви.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук за спеціальністю 05.02.01 - Матеріалознавство - Інститут надтвердих матеріалів ім. В. М. Бакуля Національної академії наук України, м. Київ, 2018. В дисертації вирішено науково-технічну проблему створення високотехнологічної кераміки з покращеними фізико-механічними, фізико-

хімічними та функціональними характеристиками шляхом встановлення структурних механізмів спікання тугоплавких карбідів і нітридів з гетеродесмічними міжатомними зв'язками, закономірностей формування їх мікроструктури та направленою керування властивостями композитів. Проблема розв'язана шляхом використання нано- та субмікронних порошкових композицій, зміни їх фазового складу, визначення закономірностей вільного спікання та реакційного спікання під тиском. Захищаються результати досліджень структурних механізмів формування матеріалів з нанодисперсних TiN, TiC, радикального впливу кисню на дифузійну коалесценцію. Рідкофазним спіканням Si3N4-нанокомпозицій одержано самоармовану кераміку з субмікронними анізотропними зернами, трансформаційним зміцненням в ZrO2, одночасним зростанням Rbm = 1000 МПа і KІс до (6,6 - 8,5) МПахм1/2. Вивчено вплив структурних факторів на процес окиснення на повітрі до 1600 °С і теплопровідність таких матеріалів. Вперше при нанодетормуванні карбиду бору спостерігався різкий пружнопластичний перехід (pop-in), оцінена теоретична міцність на зсув (23 ГПа) та гранична твердість (50 ГПа). Вперше проведено порівняльний аналіз зростання тріщин в гетеромодульних композитах V4C-MeB2, оцінена тріщиностійкість та оптимізовано структуру. Встановлено, що під час реакційного спікання під тиском у V4C-(VC-TiH2), V4C-(TiB2-TiH2) утворення та розклад твердих розчинів Ti-(V)-B-C-(O) забезпечує дисперсійне зміцнення за рахунок формування in situ диборидів TiB2-TiB2-вторин. та VB2-TiB2 та обумовлює зростання KІс до 60% і Rbm до 40%. Абразиво- та корозійностійкі торцеві ущільнення, сопла для піскоструминної обробки, зносостійка оснастка з розроблених композитів пройшли дослідно-промислові випробування. Оптимізовано структуру AlN-Mo композиту з діелектричною матрицею і металічними включеннями для досягнення максимальної діелектричної проникності. Для порівняння двофазних композитів запропоновано оцінку поглинання L. Високофункціональна AlN-кераміка використана для ізоляції та відводу тепла.

81.33 Корозія і захист від корозії

81.11.18.0731/0418U000271

Гаврилюк Марія Романівна. Розроблено екологічно безпечної змащувально-охолоджувальної рідини підвищеної протикорозійної дії для механічної обробки високоміцних сталей: Дис... к.т.н. /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України. – Захищена 21.03.2018.

УДК 620.197.3:621.895.

137 с.: 24 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 164 назви.

Запропоновано нові екологічно безпечні змащувально-охолоджувальні рідини (ЗОР) для протикорозійного захисту деталей та обладнання в міжопераційний період після механічної обробки високоміцних сталей. Реакцією переетерифікації тригліцеридів триетаноламіном та амінуванням по подвійних зв'язках моноетаноламіном соняшникової та ріпаккової олій підвищено протикорозійну та змащувальну здатність ЗОР на їх основі. Розкрито механізм дії запропонованих ЗОР, що полягає у їх хемосорбції на поверхні сталі після механічної обробки. Показано, що в нових ЗОР корозія сталі 38ХНЗМФА проходить за анодного контролю. Встановлено, що істотний протикорозійний захист за застосування ЗОРс під час механічної обробки високоміцних сталей, поєднується з підвищенням тривкості інструменту під час точіння сталі 38ХНЗМФА в 1,6 раза та збільшенням швидкості свердління сталі 12Х18АГ18Ш порівняно з ЗОРн в 1,3 раза. Результати трибологічних досліджень ЗОР корелюють із даними електрохімічних та адсорбційних вимірю-

вань. Промислове випробування нової ЗОР на підприємстві ТзОВ "Навігатор Л" підтвердило її післяопераційний захисний ефект від корозії сталі та можливість застосування при механічній обробці роторних та бандажних сталей під час ремонтів на енергоблоках.

81.79 Кадри

81.11.18.0732/0218U001176

Формування міжкультурної комунікативної компетентності студентів вищих навчальних закладів у контексті європейських вимог: Заключний звіт /Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка; Керівник Задорожна Ірина Павлівна. – ДР 0113U003330. УДК 378.147:811.

184 с.

Об'єкт дослідження - процес формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності студентів вищих навчальних закладів. Предмет дослідження - теоретико-методичні засади формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності студентів вищих навчальних закладів. Метою дослідження є обґрунтування та розробка теоретико-методичних засад формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності студентів вищих навчальних закладів з урахуванням європейських вимог. Відповідно до мети дослідження використовувались такі методи дослідження: теоретичні: критичний аналіз вітчизняних та іноземних психологічних, педагогічних, лінгвістичних і методичних літературних джерел із теми дослідження, навчальних програм; порівняльний аналіз та методична інтерпретація результатів експерименту; емпіричні: опитування викладачів і студентів із метою розробки відповідних методик; тестування студентів із метою виявлення рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності; наукове спостереження за організацією навчального процесу; експериментальне навчання; якісний і кількісний аналіз експериментальних даних; методи математичної статистики для обробки результатів експерименту. Теоретичні і практичні результати та їх новизна: вперше теоретично обґрунтовано, розроблено й експериментально перевірено методику навчання майбутніх фахівців із міжнародної економіки професійно орієнтованого англомовного аудіювання у процесі самостійної роботи; методику формування у майбутніх програмістів стратегій іншомовного професійно орієнтованого спілкування на основі соціокогнітивного підходу з використанням інтернету; методику формування у майбутніх педіатрів професійно орієнтованої англомовної компетентності в усному спілкуванні; методику формування у майбутніх маркетологів англомовної лексичної компетентності засобом кейс-технології; методику формування англомовної лексико-граматичної компетентності в говорінні майбутніх економістів у процесі самостійної роботи; методику формування у майбутніх учителів лексичної компетентності в говорінні у процесі навчання англійської мови після німецької; методику формування у майбутніх учителів англійської мови лінгвосоціокультурної компетентності у процесі читання художньої літератури; методику формування німецькомовної лексичної компетентності майбутніх учителів на основі автентичних художніх творів; методику формування німецькомовної компетентності в читанні публіцистичних текстів у майбутніх філологів. Результати дослідження впроваджено у навчальний процес 15 вищих навчальних закладів України. Отримані дані можуть використовуватися для укладання навчальних та навчально-методичних посібників, навчальних програм, розробки навчальних курсів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.11.18.0733/0218U001195

Адаптація та передача представникам Замовника методики управління якістю освіти в закладах професійно-технічної освіти: Заключний звіт /Українська інженерно-педагогічна академія; Керівник Лунячек Вадим Едуардович. – ДР 0118U003016. УДК 378.048.

141 с.

Об'єктом дослідження є процес професійної підготовки майбутніх фахівців у закладах професійно-технічної освіти. Предметом дослідження є теоретичні та методичні основи управління якістю освіти в закладах професійно-технічної освіти. Метою роботи є передача Замовнику та опанування представниками Замовника методики управління якістю освіти в закладах професійно-технічної освіти, необхідної для підвищення ефективності професійної підготовки майбутніх фахівців. Методи дослідження: аналіз педагогічної та науково-методичної літератури з питань управління якістю освіти в закладах професійно-технічної освіти. Структура дослідження полягала у обґрунтуванні і розробці методики управління якістю освіти в закладах професійно-технічної освіти., а також у її експериментальному впровадженні у службу діяльність представників Замовника та підвищенні їх кваліфікації. ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНА ОСВІТА, УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТИ В ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.11.18.0734/0218U001196

Передача методики управління якістю освіти в навчальних закладах: Заклучний звіт /Українська інженерно-педагогічна академія; Керівник Лунячек Вадим Едуардович. – ДР 0118U003017. УДК 378.048.

62 с.

Об'єктом дослідження є процес підготовки майбутніх фахівців у навчальних закладах. Предметом дослідження є теоретичні та методичні основи управління якістю освіти у навчальних закладах. Метою роботи є передача Замовнику та опанування представниками Замовника методики управління якістю освіти у навчальних закладах, необхідної для підвищення ефективності підготовки майбутніх фахівців. Методи дослідження: аналіз педагогічної та науково-методичної літератури з питань управління якістю освіти у навчальних закладах. Структура дослідження полягала у обґрунтуванні і розробці методики управління якістю освіти у навчальних закладах, а також у її експериментальному впровадженні у службу діяльність представників Замовника та підвищенні їх кваліфікації. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.11.18.0735/0218U001227

Теорія і технологія навчання в системі професійної освіти: Заклучний звіт /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова; Керівник Падалка Олег Семенович. – ДР 0115U000552. УДК 377.091.

316 с.

Розроблено зміст та методики навчання педагогічних кадрів для професійно-технічних навчальних закладів, а саме: проекти стандартів вищої освіти спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями: Дизайн, Деревообробка, Технологія виробів легкої промисловості, Харчові технології, Готельно-ресторанна справа, Туризм, Документознавство, Економіка); освітньо-професійні програми підготовки фахівців; навчальні плани; навчальні програми профільно-орієнтованих дисциплін, усіх видів практик та методичні рекомендації до виконання курсових та кваліфікаційних робіт. Здійснено теоретичне обґрунтування вибору методологічних підходів організації та управління навчальним про-

цесом, а також методологічних підходів навчання в системі професійної освіти. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.11.18.0736/0218U001231

Акмеологічні засади професійно-педагогічної підготовки освітянських кадрів: Заключний звіт /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова; Керівник Гузій Наталя Василівна. – ДР 0115U000554. УДК 378.

280 с.

У процесі виконання науково-дослідної роботи розроблено принципово нові акме-орієнтовані концептуальні моделі професійно-педагогічної підготовки освітянських кадрів у системі неперервної педагогічної освіти, що перевершують вже відомі. У зв'язку з цим систематизовано історико-педагогічний український та зарубіжний досвід розвитку акмеологічних засад професійно-педагогічної підготовки освітянських кадрів; здійснено комплексний аналіз та обґрунтовано перспективність використання сучасного акмеологічного знання як фундаментального підґрунтя для модернізації професійно-педагогічної підготовки освітянських кадрів у закладах педагогічної освіти; визначено категоріально-понятійний апарат теорії професійної підготовки фахівців педагогічного профілю акмеологічного спрямування, розроблено її акмеологічний тезаурус та здійснено його дефінітивне наповнення; розроблено акме-орієнтовані концептуальні моделі високоякісної педагогічної праці. Здійснено екстраполяцію спроектованих акме-орієнтованих концептуальних моделей професійно-педагогічної підготовки освітянських кадрів на систему підготовки педагогічних працівників на бакалаврському рівні професійно-педагогічної підготовки освітянських кадрів, на систему підготовки педагогічних працівників на етапі магістерської підготовки освітянських кадрів, на зміст навчальних дисциплін профільної підготовки магістрів спеціальності "Дорадництво", у систему післядипломної педагогічної освіти та на курсах підвищення кваліфікації викладачів ВНЗ. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.81 Контроль і управління якістю

81.11.18.0737/0218U001029

Розроблення 666 нормативних документів, гармонізованих з міжнародними та європейськими (Стандарт ЄС-5): Заключний звіт /Інститут загальної енергетики НАН України; Керівник Соколовська Ірина Станиславівна. – ДР 0117U003704. УДК 006.621.3.

200 с.

Об'єкт дослідження - нормативно-технічне забезпечення у сфері енергетики. Мета роботи: розроблення національних стандартів, ідентичних стандартам EN 61010-2-010:2014 "Вимоги безпеки до електричного устаткування для вимірювання, керування та лабораторного застосування. Частина 2-010. Додаткові вимоги до лабораторного устаткування для нагрівання матеріалів", EN 61010-2-020:2017 "Вимоги безпеки до електричного устаткування для вимірювання, керування та лабораторного застосування. Частина 2-020. Додаткові вимоги до лабораторних центрифуг" і EN 61010-2-032:2012 "Вимоги безпеки до електричного устаткування для вимірювання, керування та лабораторного застосування. Частина 2-032. Додаткові вимоги до ручних і керованих уруччю давачів струму для електричних випробувань та вимірювань" відповідно до вимог ДСТУ 1.5:2015, ДСТУ 1.7:2015 та технічного завдання на прийняття EN 61010-2-061:2015, EN 61010-2-020:2017 і EN 61010-2-032:2012 як національних стандартів України; гармонізація нормативної

бази України з міжнародними стандартами. Метод дослідження - ідентичний переклад та науково-технічне редагування. Практичні результати - розроблено проекти національних стандартів України ДСТУ EN 61010-2-010 "Вимоги щодо безпеки контрольно-вимірювального та лабораторного електричного устаткування. Частина 2-010. Додаткові вимоги до лабораторного устаткування для нагрівання матеріалів"; ДСТУ EN 61010-2-020 "Вимоги щодо безпеки контрольно-вимірювального та лабораторного електричного устаткування. Частина 2-020. Додаткові вимоги до лабораторних центрифуг"; ДСТУ EN 61010-2-032 "Вимоги щодо безпеки контрольно-вимірювального та лабораторного електричного устаткування. Частина 2-032. Додаткові вимоги до ручних і керованих уруччю давачів струму для електричних випробувань та вимірювань". Розроблені стандарти буде впроваджено в економіку України шляхом використання у відповідних галузях промисловості, що стимулює вітчизняних виробників виробляти продукцію світового рівня і тим самим підвищить її конкурентоспроможність. Стандарти відповідають вимогам "Технічного регламенту низьковольтного електричного обладнання", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1067. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.11.18.0738/0218U001030

Розроблення 666 нормативних документів, гармонізованих з міжнародними та європейськими (Стандарт ЄС-5): Заключний звіт /Інститут загальної енергетики НАН України; Керівник Соколовська Ірина Станиславівна. – ДР 0117U003705. УДК 006.621.3.

42 с.

Об'єкт дослідження - нормативно-технічне забезпечення у сфері енергетики. Мета роботи: розроблення національного стандарту, ідентичного стандарту EN 61010-2-061:2015 "Безпечність електричного обладнання для вимірювання, керування і лабораторного застосування. Частина 2-061. Окрім вимоги до лабораторних атомних спектрометрів з термічною атомізацією та іонізацією" відповідно до вимог ДСТУ 1.5:2015, ДСТУ 1.7:2015 та технічного завдання на прийняття EN 61010-2-061:2015 як національного стандарту України; гармонізація нормативної бази України з міжнародними стандартами. Метод дослідження - ідентичний переклад та науково-технічне редагування. Практичні результати - розроблено проект національного стандарту України ДСТУ EN 61010-2-061:201_ (EN 61010-2-061:2015, IDT) "Вимоги щодо безпеки контрольно-вимірювального та лабораторного електричного устаткування. Частина 2-061. Додаткові вимоги до лабораторних атомних спектрометрів з термічною атомізацією та іонізацією". Розроблений стандарт буде впроваджено в економіку України шляхом використання у відповідних галузях промисловості, що стимулює вітчизняних виробників виробляти продукцію світового рівня і тим самим підвищить її конкурентоспроможність. Стандарт відповідає вимогам "Технічного регламенту низьковольтного електричного обладнання", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1067. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.92 Пожежна безпека

81.11.18.0739/0418U000253

Назаренко Сергій Юрійович. Підвищення достовірності результатів випробувань напірних пожежних рукавів при наявності в них прихованих дефектів: Дис... к.т.н. /Національний університет цивільного захисту України. – Захищено 22.03.2018.

УДК 614.84.

174 с.: 25 табл., 67 іл. – Бібліогр.: 128 назв.

Проведено експериментальні дослідження зміни тиску в рукавній лінії під час гасіння реальних пожеж встановлено максимальне експлуатаційне значення, що визначає силове навантаження НПП. Експериментально визначено фізико-механічні властивості НПП, зокрема, модулів пружності у разі розтягання у поздовжньому та поперечному напрямках, а також при зсуві на кручення для конкретизації чисельних розрахунків на розробленій методі скінчених елементів моделі, адекватність якої доведена експериментально.

81.11.18.0740/0418U000418

Остапов Костянтин Михайлович. Дистанційне подавання вогнегасних речовин з гелеутворюючими складовими: Дис... к.т.н. /Національний університет цивільного захисту України. – Захищена 14.06.2018.

УДК 614.84.

203 с.: 21 табл., 38 іл. – Бібліогр.: 121 назва.

Дисертація присвячена вирішенню науково-технічної задачі забезпечення ефективності пожежогасіння при дистанційній подачі вогнегасних речовин (ВР) з гелеутворюючими складовими (ГУС).

81.11.18.0741/0218U001100

Провести аналіз нормативно-правових актів і нормативних документів у сфері цивільного захисту та науково обґрунтувати необхідний їх перелік щодо реалізації Концепції управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та розробити основні з них:

Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут цивільного захисту; Керівник Євдін Олександр Миколайович. – ДР 0115U000188. УДК 614.849.

626 с.

Проведено аналіз та визначено перелік необхідних нормативно-правових актів і нормативних документів, проектів основних нормативно-правових актів і нормативних документів Робота розповсюджується за договірною ціною.

82/90 ЗАГАЛЬНОГАЛУЗЕВІ І КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ (МІЖГАЛУЗЕВІ ПРОБЛЕМИ)

82 ОРГАНІЗАЦІЯ Й УПРАВЛІННЯ

82.01 Загальні питання організації й управління

82.11.18.0742/0218U000890

Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства ресторанного господарства на базі санаторію-профілакторію "Хвиля": Заключний звіт /Київський національний торговельно-економічний університет; Керівник П'ятницька Галина Тезіївна. – ДР 0117U007172. УДК 005.21:640.43.

120 с.

За результатами науково-дослідної роботи досліджено теоретичні та методологічні засади стратегічного управління інноваційним розвитком підприємств ресторанного господарства. Уточнено сутність та визначено передумови інноваційного розвитку підприємств ресторанного господарства, у т.ч. тих, що здійснюють свою діяльність у складі санаторіїв-профілакторіїв. Систематизовано наукові підходи до стратегічного управління інноваційним розвитком підприємств. Визначено стратегічні перспективи інноваційного

розвитку суб'єктів малого підприємництва в сільській місцевості. Побудовано модель генерування стратегії інноваційного розвитку. Розроблено систему показників для оцінювання ефективності та результативності інновацій та інноваційних змін на підприємствах (у т.ч. підприємствах ресторанного господарства). Проведено порівняльний аналіз різних наукових підходів до класифікації інновацій. Детально розглянуто особливості соціальних інновацій, проведена їх класифікація та охарактеризовано вплив на розвиток підприємств. За результатами визначення рівня інноваційного потенціалу, інтелектуального капіталу, SWOT-аналізу, анкетного опитування, аналізу фінансово-господарської звітності розроблені методичні рекомендації щодо стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства ресторанного господарства на базі санаторію-профілакторію "Хвиля". Ключові слова: стратегічне управління; інноваційний розвиток; підприємство ресторанного господарства; інновація; методичний підхід; суб'єкти малого підприємництва; соціальні інновації; інноваційний потенціал; інтелектуальний капітал; стійкість підприємства; ринок; конкурентоспроможність. Робота передається за кордон за договірною ціною.

82.05 Загальна теорія організації й управління

82.11.18.0743/0518U000238

Єгорченкова Наталія Юрївна. Методологія управління проектами в динамічному цифровому середовищі: Дис... д.т.н. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 19.10.2018.

УДК 005+65.015.1+ 007.5.

400 с.: 29 табл., 125 іл. – Бібліогр.: 321 назва.

У дисертації вирішено важливу науково-прикладну проблему створення методології управління проектами в динамічному цифровому середовищі, яка розділяє сфери діяльності на креативні, що залишаються у людини, та типові, які передає комп'ютеру. Виходячи з аналізу існуючих підходів та способів управління проектами було показано, що майбутнє проектного менеджменту пов'язане з цифровим середовищем. Запропоновані концептуальні засади методології управління проектами в динамічному цифровому середовищі, в основі яких лежить модель АТОММ (система областей знань, технології, організації, моделей та методів). Представлені цілі, принципи, інструменти та понятійний апарат методології. Розширено понятійний базис методології управління проектами за рахунок введення нових дефініцій, що формалізують цифровий проектний менеджмент. Визначено сферу застосування інструментів та механізмів цифрового управління проектами. Запропоновані моделі цифрового управління проектами створення та надання інформаційних ресурсів. Розроблено методи вибору моделі управління проектом під конкретні умови його реалізації, а також розроблені методи розрахунку її параметрів. Сформовані методологічні засади цифрового управління проектами. Створено та перевірено на практиці методологію управління проектами в динамічному цифровому середовищі.

82.11.18.0744/0418U000272

Полюлях Руслан Анатолійович. Теоретико-історичні засади розбудови вітчизняної моделі державного управління електронною медициною: Дис... к.держ.упр. /Міжрегіональна Академія управління персоналом. – Захищена 15.03.2018.

УДК 35.351:32.323.

330 с.: 8 табл., 2 іл. – Бібліогр.: 322 назви.

Дисертацію присвячено актуальним проблемам становлення та розвитку державного управління електронною медициною в Україні, оскільки наявне значне відставання в цьому аспекті від багатьох держав світу. У вітчизняній науці не розроблені теорії державного управління електронною медициною в контексті побудови взаємовідносин держави і суспільства, на відміну від зарубіжних держав, що призводить до реформування державного управління сферою охорони здоров'я без врахування потреб і особливостей розвитку суспільства. Авторське теоретичне обґрунтування моделі державного управління електронною медициною, визначення її концептуальних засад дали можливість сформулювати основні напрями побудови нових взаємовідносин держави та суспільства, державної влади з новим віртуальним видом неформальних громадських об'єднань, що вимагає зміни стилю державно-управлінської діяльності, розробки галузевих аспектів державного управління, які прищвидшать процеси реформування державного управління сферою охорони здоров'я та сприятимуть його відповідності сучасному стану розвитку суспільства. Автором дисертації систематизовані понятійно-категоріальний апарат характеристики моделі державного управління електронною медициною та зарубіжних моделей державного управління електронною медициною; виокремлено концептуальні основи дефініцій "електронна медицина", "державне управління електронною медициною", "моделі державного управління електронною медициною", надано їх авторське визначення; узагальнено зарубіжну теоретичну модель державного управління електронною медициною; виділено основні етапи становлення державного управління електронною медициною в Україні; охарактеризовано роль органів виконавчої влади в цьому процесі; розроблена авторська теоретична модель державного управління електронною медициною як новий вид взаємовідносин держави і суспільства, який передбачає новий стиль державно-управлінської діяльності. Автором доведена доцільність розробки нової концепції взаємовідносин органів державної влади з об'єднаннями громадян, які є неформальними у віртуальній спільноті, що надасть можливість розв'язати низку проблем розвитку вітчизняної моделі державного управління електронною медициною та її активного запровадження. Ключові слова: державне управління, взаємовідносини держави і суспільства, стиль державно-управлінської діяльності, електронна медицина, державне управління електронною медициною, моделі державного управління електронною медициною, теоретична модель.

82.11.18.0745/0218U000991

Формування та економічне оцінювання конкурентоспроможного потенціалу господарських структур: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Козик Василь Васильович. – ДР 0113U005292. УДК 005;007;35.01;658.01 668.5;658.012.2.

114 с.

У роботі досліджено теоретичні і прикладні засади формування конкурентоспроможного потенціалу господарських структур, проаналізовано методичні положення з економічного оцінювання конкурентоспроможного потенціалу, зокрема систему показників оцінювання ендогенного та екзогенного потенціалу. Запропоновано підходи до управління конкурентоспроможним потенціалом господарських структур, у тому числі у рамках бізнес-модельовання.

82.13 Організація й управління державою. Адміністративне управління

82.11.18.0746/0518U000236

Щепанський Едуард Валерійович. Механізми державного регулювання розвитку туристично-рекреаційної сфери України:

Дис... д.держ.упр. /Національний університет цивільного захисту України. – Захищена 25.10.2018.

УДК 351.711+332.122(477).

485 с.: 17 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 405 назв.

Об'єкт дослідження: державне регулювання туристично-рекреаційної сфери. Мета: обґрунтування теоретико-методологічних засад і розробка практичних рекомендацій та стратегічних напрямів удосконалення механізмів державного регулювання розвитку туристично-рекреаційної сфери України. Методи: соціологічний, гіпотетико-дедуктивний, системний, прогностичний, теоретико-концептуальний, статистичний, дедуктивний доказ висунутої гіпотези дослідження, структурно-функціональний аналіз, діалектичний підхід, ряд порівняльних методів. Результати: обґрунтовано та розроблено теоретичні засади і науково-практичні рекомендації щодо формування та впровадження механізмів державного регулювання розвитку туристично-рекреаційної сфери України. Новизна: визначено основні елементи антикризових технологій державного регулювання туристично-рекреаційної сфери; удосконалено методологічні підходи до модернізації механізмів державного регулювання формування політики розвитку туристично-рекреаційної сфери; удосконалено підходи до формування механізмів державного регулювання туристично-рекреаційної сфери України; дістало подальший розвиток методичне забезпечення реалізації механізмів державного регулювання створенням та функціонуванням особливих територіально-господарських утворень туристично-рекреаційного спрямування та ін. Впроваджено в діяльність: Комітетом з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму Верховної Ради України, Комітетом з питань аграрної політики та земельних відносин Верховної Ради України, Хмельницькою обласною радою, Хмельницькою обласною державною адміністрацією, Запорізькою обласною державною адміністрацією, Хмельницьким Центром перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади. Галузі використання: органи державної влади, органи місцевої влади.

82.11.18.0747/0518U000252

Котковський Володимир Романович. Теоретико-методологічні засади участі місцевих органів влади у формуванні та реалізації державної політики:

Дис... д.держ.упр. /Харківський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. – Захищена 01.11.2018.

УДК 35.085:316.344.42.

432 с.: 8 табл., 54 іл. – Бібліогр.: 524 назви.

У дисертації наведено послідовне вирішення актуальної наукової проблеми щодо теоретико-методологічного обґрунтування участі місцевих органів влади у формуванні та реалізації державної політики в сучасних умовах. Обґрунтовано деліберативний механізм участі місцевих органів влади у формуванні та реалізації державної політики, який ґрунтується на встановленні більш довірчих, партнерських відносин місцевих органів влади з членами місцевих співтовариств; перетворенні самих місцевих співтовариств на акторів формування та реалізації державної політики; поступовій трансформації відносин між місцевими та центральними органами влади, їх вибудовування на підставі субсидіарності та взаємовигідного співробітництва (на відміну від існу-

ючих підходів, місцеві органи влади у межах запропонованого механізму функціонують в межах циклу формування і реалізації як державної, так і місцевої політики, відтак деліберация слугує засобом гармонізації інтересів акторів на усіх рівнях публічного управління). визначено напрями і заходи з підвищення рівня участі місцевих органів влади у формуванні та реалізації державної політики в Україні, до яких віднесено: впровадження концепції багаторівневого врядування в публічному управлінні; впровадження нових підходів щодо взаємодії місцевих і центральних органів влади у сфері формування та реалізації державної політики, що ґрунтуються на моделі відносин між трьома типами акторів (топократами, адвокатами витрат та опікунами витрат) з акцентуванням на розвитку топократів; консолідація місцевих, центральних органів влади та громадськості у сфері формування та реалізації державної політики, як один з видів партнерства між даними акторами; подолання асиметрії державної та місцевої політик, що, у свою чергу, є передумовою впровадження концепції багаторівневого врядування.

82.11.18.0748/0418U000101

Мірошниченко Роман Вячеславович. Державне регулювання формування екологічної культури студентів вищих навчальних закладів: Дис... к.держ.упр. /Національний університет цивільного захисту України. – Захищена 27.12.2017.

УДК 351.777:504.06.

187 с.: 7 табл., 3 іл. – Бібліогр.: 207 назв.

Об'єкт дослідження: державне регулювання екологізації освіти у вищих навчальних закладах України. Мета: обґрунтування теоретичних засад і розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення механізмів формування екологічної культури студентів вищих навчальних закладів. Методи: системного аналізу, порівняльного аналізу, категоріального аналізу, структурно-функціонального аналізу, статистичного аналізу і соціологічних досліджень, аналізу та узагальнення. Результати: обґрунтовано теоретичні засади та вирішено науково-практичне завдання щодо розробки практичних рекомендацій з удосконалення механізмів формування екологічної культури у студентів вищих навчальних закладів. Новизна: запропоновано комплексний механізм державного регулювання екологічної культури у вигляді моделі формування екологічної компетентності студентів вищого навчального закладу; удосконалено методичні підходи до показників сформованості екологічного виховання студентів вищого навчального закладу; дістало подальший розвиток визначення складових механізмів державного регулювання екологічної освіти та виховання майбутніх фахівців та ін. Впроваджено в діяльність Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації, Державної установи "Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України", Національного університету цивільного захисту України. Галузі використання: державні органи управління, органи місцевої влади та самоврядування, підприємства, громадські організації.

82.11.18.0749/0418U000102

Лукиша Роман Тарасович. Державна політика соціально-економічного розвитку регіонів України в умовах ризиків: Дис... к.держ.упр. /Національний університет цивільного захисту України. – Захищена 27.12.2017.

УДК 351.482.22: 364.2.

227 с.: 7 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 253 назви.

Об'єкт дослідження: державна регіональна політика. Мета: науково-теоретичне обґрунтування і розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення механізмів державної політики соціально-економічного розвитку регіо-

нів України в умовах ризиків. Методи: логічного узагальнення й абстрагування, аналізу, синтезу, вибірки, опису, структурно-генетичний та сценарного прогнозування. Результати: удосконалення механізмів державної політики соціально-економічного розвитку регіонів України в умовах ризиків. Новизна: запропоновано й обґрунтовано шляхи удосконалення державної політики соціально-економічного розвитку регіонів України в умовах ризиків; удосконалено науково-теоретичні засади державної політики соціально-економічного розвитку регіонів на основі положень ризик-менеджменту, зокрема запропонована вдосконалена модель її організації та функціонування; дістало подальший розвиток узагальнення закордонного досвіду реалізації механізмів державного управління ризиками регіонального розвитку й обґрунтування шляхів його аплікації в Україні із використанням засадничих принципів і положень теорії конфліктів й екосистейту та ін. Впроваджено в діяльність Сумської обласної державної адміністрації, Національного університету цивільного захисту України. Галузі використання: органи державної влади.

82.11.18.0750/0418U000124

Перестюк Інга Миколаївна. Механізми державного управління захистом прав громадян на приватну власність: Дис... к.держ.упр. /Між-регіональна Академія управління персоналом. – Захищена 28.12.2017.

УДК 35.071.515.3.

235 с.: 8 табл., 3 іл. – Бібліогр.: 231 назва.

У дисертаційному дослідженні представлено теоретико-методологічне обґрунтування концептуальних засад державного управління захистом прав громадян на приватну власність та розроблено на цій основі практичні рекомендації щодо удосконалення механізмів. Запропоновано державно-управлінський підхід до захисту прав громадян на приватну власність через введення в науковий обіг управлінської парадигми, сутність якої полягає в інтегральному поєднанні елементів нового публічного управління, концепції належного врядування та державного управління за цінностями. Встановлено взаємозумовлені інституціональні фактори, що впливають на ефективний захист приватної власності, зокрема детермінантний зв'язок, який прослідковується з: рівнем корупції (в тому числі рівнем політичної корупції), рівнем протиправних поглинань, рівнем злиття державних інституцій з олігархічним капіталом, рівнем роздрібною торгівлі, рівнем доходу населення, рівнем підприємницької активності, рівнем доходів підприємств, рівнем податкового навантаження, рівнем заробітної плати, рівнем економічного зростання для виявлення причин ускладнення належного захисту прав громадян на приватну власність в системі державного управління і необхідність впровадження концепції нового публічного управління, належного врядування, державного управління за цінностями в основу концептуальних програм та політико-правових документів. Представлено еволюцію концепцій прав громадян на приватну власність у розрізі державно-управлінської науки та інституціональні передумови формування механізмів захисту прав громадян на приватну власність. Запропоновано авторське визначення понять: "механізми державного управління захистом прав громадян на приватну власність". Проаналізовано організаційно-правові засади захисту прав громадян на приватну власність. Здійснено аналіз очікувань та обізнаності громадян щодо захисту приватної власності в Україні. Показано вплив культури підприємництва на ефективний захист прав громадян на приватну власність. Розкрито зміст міжнародної практики здійснення державного управління у сфері захисту прав громадян на приватну власність, на цій основі запропоновані практичні рекомендації щодо

вдосконалення в цій сфері. Встановлено ключові принципи, на основі яких має відбуватися вдосконалення змісту механізмів державного управління захистом права громадян на приватну власність. За результатами дослідження запропоновано рекомендації для органів законодавчої та виконавчої влади. Ключові слова: приватна власність, захист прав громадян, механізми державного управління, механізми захисту приватної власності, захист укладачів угод, відновлення права власності, відшкодування, відкритість органів влади, участь громадськості.

82.11.18.0751/0418U000194

Заскалкіна Оксана Михайлівна. Механізми державного регулювання інституціонального середовища в аграрному секторі економіки України:

Дис... к.держ.упр. /Харківський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. – Захищена 31.01.2018.

УДК 351.82.

231 с.: 17 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 218 назв.

Об'єкт дослідження: державне регулювання інституціонального середовища в аграрному секторі економіки. Мета: обґрунтування теоретичних положень та розроблення практичних рекомендацій стосовно вдосконалення механізмів державного регулювання інституціонального середовища в аграрному секторі економіки України. Методи: категоріального і етимологічного аналізу, історичний, синхронного та діахронного, структурно-функціональний, порівняльно-історичного та порівняльно-правового аналізу, статистичний і структурно-системний методи. Результати: досліджено конкретне науково-прикладне завдання щодо теоретико-методичного забезпечення державного регулювання інституціонального середовища в аграрному секторі економіки України та запропоновано відповідні наукові положення, підходи й рекомендації щодо їхнього практичного впровадження в діяльність органів виконавчої влади України. Новизна: розроблено концептуальні положення стратегії розвитку інституціонального середовища в аграрному секторі економіки України; удосконалено систематизацію інституціональних перетворень в аграрному секторі економіки України шляхом виокремлення етапів розвитку інституціонального середовища та ін. Впроваджено в діяльність Полтавської обласної державної адміністрації та ін. Галузі використання: державне управління, місцеве самоврядування, підготовка і перепідготовка державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування.

82.11.18.0752/0418U000195

Забейворота Тетяна Валентинівна. Модернізація системи державного управління в умовах децентралізації влади:

Дис... к.держ.упр. /Харківський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. – Захищена 31.01.2018.

УДК 35.072.1.

274 с.: 7 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 268 назв.

Об'єкт дослідження: феномен модернізації системи державного управління в умовах децентралізації влади. Мета: концептуалізація теоретичних засад, визначення історичних особливостей та розробка пріоритетних напрямів децентралізації влади як передумови модернізації системи державного управління в Україні. Методи: категоріального і етимологічного аналізу, історичний, синхронного та діахронного, структурно-функціональний, порівняльно-історичного та порівняльно-правового аналізу, статистичний і структурно-системний методи. Результати: полягає в дослідженні процесу децентралізації влади як передумови

та результату здійснення модернізації системи державного управління в Україні. Новизна: розроблено визначено пріоритетні напрями модернізації системи державного управління на основі використання вітчизняної державницької традиції та зарубіжного досвіду децентралізації влади; удосконалено? підхід до систематизації основних теоретичних концепцій публічного управління з точки зору реалізації потенціалу децентралізації влади та ін. Впроваджено в діяльність Харківської обласної ради та ін. Галузі використання: державне управління, місцеве самоврядування, підготовка і перепідготовка державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування.

82.11.18.0753/0418U000211

Хмирова Анастасія Олегівна. Державне управління реалізацією виховного процесу у вищих навчальних закладах України:

Дис... к.держ.упр. /Національний університет цивільного захисту України. – Захищена 01.03.2018.

УДК 351.014.61:378.011.3(477).

216 с.: 3 табл., 3 іл. – Бібліогр.: 243 назви.

Об'єкт дослідження: процеси державного управління формуванням виховного процесу у вищих навчальних закладах України. Мета: теоретичне обґрунтування механізмів державного управління реалізацією виховного процесу у вищих навчальних закладах України та розробка на цій основі практичних рекомендацій щодо підвищення їх ефективності в Україні. Методи: системного аналізу, синтезу, порівняльного аналізу, категоріального аналізу, структурно-функціонального аналізу, статистичного аналізу і соціологічних досліджень, аналізу та узагальнення. Результати: розроблено практичні рекомендації щодо підвищення ефективності механізмів державного управління реалізацією виховного процесу у вищих навчальних закладах України. Новизна: розроблено комплекс методологічних підходів щодо здійснення ефективного державного управління реалізацією виховного процесу у вищих навчальних закладах України; удосконалено методичні підходи до системи студентського самоврядування як основи якісного виховного процесу у вищому навчальному закладі; дістало подальший розвиток понятійно-категорійний апарат науки "Державне управління" в частині визначення поняття "державне управління патріотичним вихованням у вищому навчальному закладі" з урахуванням сучасних особливостей та ін. Впроваджено в діяльність: Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації, Департаменту у справах сім'ї, молоді та спорту Харківської міської ради, Національного університету цивільного захисту України. Галузі використання: державні органи управління, органи місцевої влади та самоврядування, громадські організації.

82.11.18.0754/0418U000212

Івашина Людмила Петрівна. Механізми державного регулювання розвитку сільського зеленого туризму:

Дис... к.держ.упр. /Національний університет цивільного захисту України. – Захищена 01.03.2018.

УДК 351.338.481.32.

218 с.: 10 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 174 назви.

Об'єкт дослідження: державне регулювання розвитку сільського зеленого туризму. Мета: науково-теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення механізмів державного регулювання розвитку сільського зеленого туризму. Методи: аналізу, синтезу, логічний, діалектичний, комплексного і системного підходів, монографічний, абстрактно-логічний, статистичного аналізу, порівняння та узагальнення. Результати: розроблено теоретичні засади та обґрунтовано напрями практичної реалізації

лізації механізмів державного регулювання розвитку сільського зеленого туризму. Новизна: розроблено та науково обґрунтовано теоретичні положення реалізації державного регулювання розвитку сільського зеленого туризму; удосконалено механізм модернізації засобів впливу органів місцевого самоврядування на розвиток сільського зеленого туризму відповідно до вимог сучасного суспільства; дістало подальший розвиток напрями застосування закордонного досвіду державного регулювання розвитку сільського зеленого туризму в Україні та ін. Впроваджено в діяльність Державного закладу післядипломної освіти "Сумський центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій", Роменської районної державної адміністрації, Великописарівської районної державної адміністрації, Кириківської селищної ради Великописарівського району Сумської області, КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти. Галузі використання: державні органи управління, органи місцевої влади та самоврядування, громадські організації.

82.11.18.0755/0418U000268

Митник Алєса Анатолієвна. Механізми взаємодії держави та бізнесу на регіональному рівні: Дис... к.держ.упр. /Національний університет цивільного захисту України. – Захищена 30.03.2018.

УДК 351.712.

199 с.: 20 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 182 назви.

Об'єкт дослідження: процес взаємодії держави та бізнесу. Мета: обґрунтування теоретичних засад механізмів взаємодії держави та бізнесу, а також визначення напрямків їх вдосконалення в інтересах розвитку та підвищення конкурентоспроможності регіонів. Методи: логічний, діалектичний, метод узагальнення, комплексного і системного підходів, економіко-статистичного; методи спостереження, порівняння, аналізу та синтезу, методи комплексного підходу, програмно-цільовий, індукції та дедукції, абстрагування. Результати: розроблено теоретичні засади та обґрунтовано напрями практичної реалізації механізмів взаємодії держави та бізнесу на регіональному рівні. Новизна: розроблено перелік показників оцінки функціонування правового, фінансового, економічно-адміністративного, організаційно-інфраструктурного та інформаційно-комунікаційного механізмів взаємодії держави та бізнесу; удосконалено теоретичні засади формування системи взаємодії держави та бізнесу в економічній системі регіону на основі концепції саморегулювання шляхом; дістало подальший розвиток систематизація форм взаємодії державних структур та приватних компаній; дістало подальший розвиток аналітичний підхід до оцінки сучасної ситуації у сфері реалізації механізмів взаємодії державних і приватних організацій в Україні. Впроваджено в діяльність Департаментом з підвищення конкурентоспроможності регіону Харківської обласної державної адміністрації, Харківським регіональним інститутом державного управління НАДУ при Президентіві України. Галузі використання: державні органи управління, органи місцевої влади та самоврядування, громадські організації.

82.11.18.0756/0418U000287

Лотарєв Андрій Григорович. Удосконалення механізмів державного регулювання інноваційної діяльності на регіональному рівні: Дис... к.держ.упр. /Чорноморський національний університет імені Петра Могили. – Захищена 28.03.2018.

УДК 351:1(477).

250 с.: 11 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 287 назв.

Метою дослідження є обґрунтування теоретичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо вдосконалення державного регулювання інноваційної діяльності на регіональному рівні. У дисертації узагальнено теоретичні засади державного регулювання інноваційної діяльності; обґрунтовано концептуальні підходи до формування інструментарію механізмів державного регулювання інноваційної діяльності на регіональному рівні; систематизовано методичні положення раціоналізації державної підтримки інноваційної діяльності на регіональному рівні; запропоновано стратегічний підхід до вдосконалення механізмів державного регулювання інноваційної діяльності на регіональному рівні; внесено науково обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення адміністративно-комунікаційного та організаційно-функціонального механізмів державного регулювання інноваційної діяльності на регіональному рівні.

82.11.18.0757/0418U000288

Курносів Олександр Володимирович. Удосконалення механізмів державної податкової політики в Україні: Дис... к.держ.упр. /Чорноморський національний університет імені Петра Могили. – Захищена 28.03.2018.

УДК 351.713:005.62(477)).

217 с.: 1 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 235 назв.

Дисертацію присвячено обґрунтуванню теоретико-методичних засад та практичних пропозицій з удосконалення механізмів державної податкової політики в Україні. Систематизовано теоретичні засади формування та реалізації механізмів державної податкової політики, передумови та історичні етапи їхнього розвитку. Обґрунтовано методологічний підхід до розвитку податкового менеджменту на регіональному рівні. Удосконалено методичний підхід до формування податкової політики, заснований на гармонізації інтересів держави та регіонів у сучасних умовах України. Сформовано стратегічні напрями розвитку механізмів державної податкової політики в регіоні. Розроблено організаційно-економічний механізм управління податковим потенціалом регіону на основі податкового менеджменту.

82.11.18.0758/0418U000291

Шако В'ячеслав Сергійович. Удосконалення механізмів організації державного управління екологічною політикою на регіональному рівні: Дис... к.держ.упр. /Міжрегіональна Академія управління персоналом. – Захищена 22.03.2018.

УДК 351.77.078.3.(477)(043.3).

234 с.: 14 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 192 назви.

Дисертація присвячена вирішенню наукового завдання, пов'язаного з розробкою теоретико-методичних та практичних рекомендацій щодо удосконалення механізму організації державного управління екологічною політикою на регіональному рівні. Удосконалено ієрархічний підхід до групування суб'єктів механізму організації державного управління екологічною політикою на регіональному рівні, що на відміну від існуючих, дозволить встановити ступінь впливу кожного із них на моніторинг та з'ясувати їх роль в забезпеченні екологічної безпеки. Внесено пропозиції щодо удосконалення нормативно-правового забезпечення охорони навколишнього середовища, що сприятиме посиленню державного контролю за процесом моніторингу навколишнього природного середовища та забезпеченням доступу до екологічної інформації. Доопрацьовано структуру взаємозв'язків в системі національної екологічної безпеки через визначення основних чинників, що впливають на стан екологічної безпеки, та дозволяють його оцінити як на загальнодержавному, так і на регіональному рівнях. Удосконалено механізм організації державного управління екологічною політикою на

регіональному рівні, що вирізняється з-поміж інших тим, що його структуру запропоновано розглядати з використанням функціонального підходу як сукупність заходів щодо планування, організації, мотивації та контролю за реалізацією екологічної політики на регіональному рівні. Доопрацьована змістова складова основних категорій: "державна екологічна політика", "державне управління екологічною політикою", "екологічна безпека", "механізм організації державного управління екологічною політикою на регіональному рівні", яка, на відміну від інших, сформована на засадах державного управління, що забезпечує цілісний підхід до розробки відповідного механізму. Продовжено вивчення європейських практик державного управління екологічною політикою, що дозволило систематизувати основні інструменти охорони навколишнього середовища відповідно до законодавства Європейського Союзу та сприяло розробці заходів. Проведено оцінювання стану екологічної безпеки України та окремих регіонів, результати якого дозволили встановити основні чинники, що негативно впливають на стан довкілля, та встановити прогалини у нормативно-правовому забезпеченні його захисту. Проаналізовано стан реалізації державної екологічної політики в Черкаській області, що дозволило з'ясувати прогалини в державному управлінні та запропонувати заходи щодо його удосконалення. Здійснено ідентифікацію проблем функціонування системи моніторингу довкілля у сфері реалізації державної екологічної політики, що сприяло наданню рекомендацій щодо підвищення її ефективності на регіональному рівні.

82.11.18.0759/0418U000292

Денисюк Олександр Васильович. Механізми державного регулювання забезпечення економічної безпеки (на прикладі фінансового сектора України): Дис... к.держ.упр. /Між-регіональна Академія управління персоналом. – Захищена 22.03.2018.

УДК 351 [336:346.62](477).

199 с. – Бібліогр.: 215 назв.

Дисертацію присвячено вирішенню важливого науково-практичного завдання, що полягає в розробці та обґрунтуванні теоретичних і методологічних засад та відповідних науково-практичних рекомендацій щодо удосконалення механізмів державного регулювання забезпечення економічної безпеки фінансового сектора України, через формулювання його мети, вдосконалення механізмів, визначення об'єктів і суб'єктів, стратегії, уточнення принципів, методик і відповідного термінологічного апарату. В проведеному дисертаційному дослідженні було визначено сутність державного регулювання фінансового сектора, обґрунтовано державне регулювання фінансового сектора, як чинника забезпечення економічної безпеки країни, проаналізовано зарубіжний досвід державного регулювання фінансової сфери національної економіки, проведено діагностику загроз і індикаторів фінансової безпеки, як інструменту державного регулювання та особливостей функціонування механізмів державного регулювання фінансового сектора України в умовах європейської інтеграції, визначено й науково обґрунтовано напрями удосконалення системи державного регулювання банківської сфери у забезпеченні фінансової безпеки України, окреслено основні механізми розвитку державної фінансової політики, та механізми забезпечення конкурентоспроможності української фінансової системи.

82.11.18.0760/0418U000350

Шаталова Олена Михайлівна. Управління професійною адаптацією посадових осіб місцевого самоврядування України: Дис... к.держ.упр. /Дніпропетровський регіональний інститут

державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України. – Захищена 04.05.2018.

УДК 352.075(477)::331.102.24.

252 с.: 3 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 242 назви.

У дисертації досліджено поняття, сутність і значення професійної адаптації у професійному розвитку посадових осіб місцевого самоврядування. Розглянуто професійну адаптацію в контексті групоутворення в органах місцевого самоврядування та узагальнено теоретичні підходи до управління професійною адаптацією персоналу. Удосконалено понятійно-категорійний апарат науки публічне управління, зокрема уточнено поняття "адаптація посадової особи місцевого самоврядування" як процес, результатом якого є певний рівень сформованості адаптивності людини у процесі її професіоналізації, психологічний механізм регуляції колективної діяльності; етап групо- та командування; механізм вироблення індивідуального стилю діяльності. Проаналізовано взаємовідносини малих груп в органах місцевого самоврядування України в аспекті професійної адаптації. Автором уперше сконструйовано організаційний та особистісний сегменти адаптаційної бази органу місцевого самоврядування. Обґрунтовано теоретичні основи управління професійною адаптацією посадових осіб місцевого самоврядування, що являє собою управлінський цикл з етапами: професійного оцінювання, професійної орієнтації, професійної адаптації, а також використання таких функцій управління, як планування, комунікація, прийняття рішень, організація, координація, мотивація, контроль. Розроблено й обґрунтовано модель управління професійною адаптацією посадових осіб місцевого самоврядування в Україні.

82.11.18.0761/0418U000351

Борисенко Юрій Васильович. Формування мережевих систем в управлінні місцевим розвитком, орієнтованим на громаду: Дис... к.держ.упр. /Дніпропетровський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України. – Захищена 05.05.2018.

УДК 352.9:004.738:323.21.

273 с.: 14 табл., 10 іл. – Бібліогр.: 307 назв.

У роботі обґрунтовано комплекс наукових положень, що методологічно забезпечує реалізацію процесів формування та подальшого удосконалення мережевих систем в управлінні місцевим розвитком, орієнтованим на громаду, на основі запровадження відповідних цінностей і принципів через реалізацію механізмів адаптування стандартизованих практик та процесів підвищення рівня зрілості мережевих систем, та впроваджується органом місцевого самоврядування та інститутами громадянського суспільства через інституціоналізацію необхідних змін у формах, методах, процедурах діяльності на основі відповідних внутрішніх та мережевих стандартів. Обґрунтовано процесну модель формування мережевої взаємодії як основи створення комплексу мережевих систем місцевого розвитку, метою якої є підвищення спрямованості діяльності органу місцевого самоврядування на забезпечення місцевого розвитку, орієнтованого на громаду. Подано вихідні положення щодо адаптування стандартизованих практик мережевої взаємодії через розгляд цілеспрямованої системної дії щодо адаптації як проекту розвитку. Запропоновано підхід щодо визначення рівнів зрілості мережевої системи місцевого розвитку, орієнтованого на громаду на основі призмової моделі зрілості.

82.11.18.0762/0418U000352

Кондратинський Олександр Сергійович. Формування громадянських компетентно-

стей територіальних громад з використанням програмно-цільових підходів до управління місцевим розвитком: Дис... к.держ.упр. /Дніпропетровський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України. – Захищена 03.05.2018.

УДК 352.72-047.22(477):323.21.

255 с.: 13 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 20 назв.

Мету дослідження становить обґрунтування наукових положень щодо формування громадянських компетентностей територіальних громад, розробка моделей та рекомендацій з практичного використання запропонованих положень. Об'єкт дослідження є процеси становлення громадянських компетентностей територіальних громад. Предмет дослідження є формування громадянських компетентностей територіальних громад з використанням програмно-цільового підходу. У дисертації обґрунтовано наукові положення щодо формування громадянських компетентностей територіальних громад з використанням програмно-цільового підходу, інтегрована сутність яких презентує, з одного боку, територіальну громаду як колективний суб'єкт управління, що характеризується певним рівнем сформованих і оцінених громадянських компетентностей, а з іншого боку доводять, що існує зворотній вплив на громаду регулярного застосування у практиці управлінської діяльності програмно-цільових інструментів і технологій для ефективної реалізації стратегічних ініціатив. Запропоновано підхід щодо комплексного оцінювання рівня сформованості громадянських компетентностей територіальних громад і запропоновано відповідну модель, яка базується на логічній інтеграції релевантних інструментів і відображає прогрес у розвитку спроможностей інституцій як місцевої влади, так і громадянського суспільства.

82.11.18.0763/0418U000353

Єдинак Ярослав Богданович. Інституціоналізація районної у місті адміністрації в системі місцевого самоврядування в Україні:

Дис... к.держ.упр. /Дніпропетровський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України. – Захищена 05.05.2018.

УДК 352.07(477).

231 с.: 18 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 272 назви.

У дисертації узагальнено теоретичні засади інституціоналізації районної у місті адміністрації та розроблено наукові висновки і пропозиції щодо удосконалення інституціонального забезпечення діяльності районних у місті адміністрацій в системі місцевого самоврядування в Україні. Досліджено теоретичні засади інституціоналізації районної у місті адміністрації в сучасних умовах. Показано, що в науковій та нормативно-правовій базі питання інституціонального розвитку районної у місті адміністрації як виконавчого органу міської ради недостатньо досліджено. Обґрунтовано основні складники з розвитку районної у місті адміністрації. Встановлено, що цей інститут місцевого самоврядування виник унаслідок практичної діяльності з управління міським господарством та розвинув свою форму виключно на рівні актів місцевого самоврядування. Виявлено, що проблема теоретико-концептуального аналізу сутності інституціоналізації районної у місті адміністрації до цього часу не стала предметом наукового дослідження. На основі аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду управління містами з районним поділом здійснено узагальнення та висновок щодо необхідності реорганізації районних у місті рад у сучасних умовах управління містами з районним поділом та обґрунтовано пропозиції щодо пошуку інших дієвих форм, які б стали заміною існуючій моделі управління. На прикладі міст

України показано практичну сторону проблеми з організації діяльності районних у місті рад та їх виконавчих органів в управлінні визначеною територією.

82.11.18.0764/0218U000840

Удосконалення розробки та реалізації програм та проектів регіонального розвитку:

Заключний звіт /Львівський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України; Керівник Загорський Володимир Степанович. – ДР 0117U000463. УДК 353:32.132.

176 с.

Об'єкт дослідження - процес стратегічного управління регіональним розвитком в Україні. Мета роботи узагальнення теоретичних основ та напрацювання практичних рекомендацій щодо удосконалення розробки та реалізації програм і проектів регіонального розвитку. Запропоновані теоретичні підходи та практичні рекомендації щодо розробки та реалізації програм і проектів регіонального розвитку враховують нові умови, зумовлені процесами децентралізації, зокрема формування об'єднаних територіальних громад в Україні.

82.11.18.0765/0218U001208

Розвиток механізмів пост-митного аудиту в Україні: Заключний звіт /Університет державної фіскальної служби України; Керівник Брехов Сергій Сергійович. – ДР 0117U004360. УДК 336.225.67.

324 с.

Практична цінність отриманих результатів дослідження полягає у визначенні стандартів пост-митного аудиту, в удосконаленні підходу до організації документальних перевірок суб'єктів ЗЕД після випуску товарів у вільний обіг на основі розробленої системи індикаторів ризиків у митній сфері, розробці методичних рекомендацій щодо здійснення пост-митного аудиту, а також адаптації чинних критеріїв визначення ефективності перевірок для цілей пост-митного аудиту. Робота передається за кордон за договірною ціною.

82.17 Соціальне управління

82.11.18.0766/0218U001211

Адміністративно-правові засади підвищення рівня професійної компетентності посадових осіб органів ДФС України в умовах реформування державної служби: Заключний звіт /Університет державної фіскальної служби України; Керівник Трубіна Марина Володимирівна. – ДР 0117U004364.

УДК 35.088.6:351.713.

215 с.

Звіт про НДР: 215 с., 2 рис., 2 табл., 47 джерел, 5 додатків. Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у системі підвищення професійної компетентності державних службовців у цілому та посадових осіб органів ДФС України зокрема. Метою дослідження є розробка адміністративно-правових засад підвищення рівня професійної компетентності посадових осіб органів ДФС. За результатами дослідження визначено та запропоновано застосування нових підходів в системі підвищення кваліфікації державних службовців в Україні з урахуванням оцінювання результатів службової діяльності відповідно до ст. 44 Закону України "Про державну службу" № 889-VIII від 10.12.2015 року. Розроблено проект Положення про систему підвищення рівня професійної компетентності посадових осіб органів ДФС та запропоновано зміни до чинної нормативно-правової бази України в сфері підвищення рівня професійної компетентності державних службовців, що дасть змогу забезпечити всебічну реалізацію Закону України "Про

державну службу" від 10.12.2015 № 889-VIII. Розроблено проект інструктивно-методичних матеріалів для працівників кадрових підрозділів в умовах запровадження новітньої моделі підвищення кваліфікації та сформульовано проект типової професійної програми підвищення кваліфікації посадових осіб органів ДФС. Результати науково-дослідної роботи спрямовані на врегулювання окремих проблемних питань підвищення рівня професійної компетентності посадових осіб органів ДФС України, удосконалення правового підґрунтя для подальшого його покращання. Звіт про науково-дослідну роботу може бути використаний у практичній роботі при підготовці проектів нормативних актів та програмних документів Державної фіскальної служби України.

83 СТАТИСТИКА

83.77 Методи і засоби збору, опрацювання й аналізу статистичної інформації

83.11.18.0767/0218U000995

Комплекс інтелектуальних інформаційних технологій інтеграції даних для обліку та аналізу підвищення кваліфікації вчителів:

Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Шаховська Наталія Богданівна. – ДР 0113U005273. УДК 311.2.

35 с.

В роботі розроблено засоби інтеграції різномірних даних, отриманих із структурованих, слабоструктурованих та неструктурованих джерел. Розроблено метод перетворення XML-даних у модель "сутність-характеристика" Робота передається за кордон за договірною ціною.

84 СТАНДАРТИЗАЦІЯ

84.01 Загальні питання стандартизації

84.11.18.0768/0218U000811

Розроблення національного стандарту щодо визначення рівнів звукової потужності джерел шуму за інтенсивністю звуку: **Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний інститут метрології вимірювальних і управляючих систем"; Керівник Сухенко Анатолій Сергійович. – ДР 0117U007040. УДК 006.5:534.6.**

6 с.

Розроблено ДСТУ EN ISO 9614-1:201_ (EN ISO 9614-1:2009, IDT; ISO 9614-1:1993, IDT) Робота розповсюджується за договірною ціною.

84.11.18.0769/0218U000812

Розроблення національного стандарту щодо методу випробовування з вимірюванням в повітропроводі: **Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний інститут метрології вимірювальних і управляючих систем"; Керівник Сухенко Анатолій Сергійович. – ДР 0117U007041. УДК 006.5:534.6.**

6 с.

Розроблено ДСТУ EN ISO 5136:201_ (EN ISO 5136:2009, IDT, ISO 5136:2003, IDT) Робота розповсюджується за договірною ціною.

84.11.18.0770/0218U000813

Розроблення національного стандарту стосовно декларування та перевіряння рівнів шуму, утворюваного машинами й устаткуванням: **Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний інститут метрології вимірювальних і**

управляючих систем"; Керівник Сухенко Анатолій Сергійович. – ДР 0117U007042. УДК 006.5:534.6.

6 с.

Розроблено ДСТУ EN ISO 4871:201_ (EN ISO 4871:2009, IDT; ISO 4871:1996, IDT) Робота розповсюджується за договірною ціною.

84.11.18.0771/0218U000814

Розроблення національних стандартів стосовно визначення звукоізоляційних характеристик оболонок: **Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний інститут метрології вимірювальних і управляючих систем"; Керівник Сухенко Анатолій Сергійович. – ДР 0117U007043. УДК 006.5:534.6.**

6 с.

Розроблено ДСТУ EN ISO 11546-1:201_ (EN ISO 11546-1:2009, IDT; ISO 11546-1:1995, IDT) Робота розповсюджується за договірною ціною.

84.11.18.0772/0218U000824

Розроблення національного стандарту стосовно настанов щодо застосування ISO 9001:2015: **Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний інститут метрології вимірювальних і управляючих систем"; Керівник Сухенко Анатолій Сергійович. – ДР 0117U007039. УДК 006.5:658.562.**

6 с.

Розроблено національний стандарт стосовно настанов щодо застосування ISO 9001:2015 (ДСТУ ISO/TS 9002:201_ (ISO/TS 9002:2016, IDT)) Робота розповсюджується за договірною ціною.

84.08 Сертифікація систем якості

84.11.18.0773/0218U000815

Розроблення національного стандарту стосовно визначення рівнів звукового тиску на робочому місці та в інших характерних точках за рівнем звукової потужності: **Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний інститут метрології вимірювальних і управляючих систем"; Керівник Сухенко Анатолій Сергійович. – ДР 0117U007271. УДК 006.5:534.6.**

6 с.

Розроблено ДСТУ EN ISO 11203:201_ (EN ISO 11203:2009, IDT; ISO 11203:1995, IDT) Робота розповсюджується за договірною ціною.

84.11.18.0774/0218U000816

Розроблення національного стандарту стосовно вимірювання рівнів звукового тиску випромінювання на робочому місці та в інших контрольних точках: **Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний інститут метрології вимірювальних і управляючих систем"; Керівник Сухенко Анатолій Сергійович. – ДР 0117U007272. УДК 006.5:534.6.**

6 с.

Розроблено ДСТУ EN ISO 11202:201_ (EN ISO 11202:2010, IDT; ISO 11202:2010, IDT) Робота розповсюджується за договірною ціною.

84.11.18.0775/0218U000817

Розроблення національного стандарту щодо використання базових стандартів на визначення рівнів звукового тиску на робочому місці та в інших характерних точках: **Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний**

інститут метрології вимірювальних і управляючих систем"; Керівник Сухенко Анатолій Сергійович. – ДР 0117U007273. УДК 006.5:534.6.

6 с.

Розроблено ДСТУ EN ISO 11200:201_ (EN ISO 11200:2014, IDT; ISO 11200:2014, IDT) Робота розповсюджується за договірною ціною.

84.11.18.0776/0218U000818

Розроблення національних стандартів щодо вимог до електробезпечності низьковольтних розподільчих систем напругою до 1000 В змінного струму та 1500 В постійного струму: Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний інститут метрології вимірювальних і управляючих систем"; Керівник Сухенко Анатолій Сергійович. – ДР 0117U007274. УДК 006.5:64.06.

12 с.

Розроблено ДСТУ EN 61557-1:201_ (EN 61557-1:2007, IDT; IEC 61557-1:2007, IDT), ДСТУ EN 61557-2:201_ (EN 61557-2:2007, IDT; IEC 61557-2:2007, IDT), ДСТУ EN 61557-3:201_ (EN 61557-3:2007, IDT; IEC 61557-3:2007, IDT), ДСТУ EN 61557-4:201_ (EN 61557-4:2007, IDT; IEC 61557-4:2007), ДСТУ EN 61557-5:201_ (EN 61557-5:2007, IDT; IEC 61557-5:2007, IDT), ДСТУ EN 61557-6:201_ (EN 61557-6:2007, IDT; IEC 61557-6:2007, IDT), ДСТУ EN 61557-8:201_ (EN 61557-8:2015; AC:2016, IDT; IEC 61557-8:2014, IDT), ДСТУ EN 61557-12:201_ (EN 61557-12:2008, IDT; IEC 61557-12:2007, IDT), ДСТУ EN 61557-14:201_ (EN 61557-14:2013, IDT; IEC 61557-14:2013, IDT), ДСТУ EN 61557-15:201_ (EN 61557-15:2015, IDT; IEC 61557-15:2014, IDT) Робота розповсюджується за договірною ціною.

84.11.18.0777/0218U000822

Розроблення національного стандарту щодо вимірювання якості електроенергії в системах електропостачання: Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний інститут метрології вимірювальних і управляючих систем"; Керівник Сухенко Анатолій Сергійович. – ДР 0117U007270. УДК 006.5:658.562.

6 с.

Розроблено ДСТУ EN 62586-2 (EN 62586-2:2014; AC:2014, IDT) Робота розповсюджується за договірною ціною.

84.15 Науково-методологічне забезпечення систем і служб стандартизації

84.11.18.0778/0218U000979

Розроблення нормативних документів згідно з Перспективним планом підготовки національних нормативних документів у галузі гідрометеорологічної діяльності на 2014-2017 роки: Заключний звіт /Український гідрометеорологічний інститут; Керівник Манукало В'ячеслав Олександрович. – ДР 0115U002800. УДК 551.5(083.74)+556.5(08374).

223 с.

У результаті аналітико-синтетичного опрацювання сучасної вітчизняної та зарубіжної інформації, в рамках значеної теми розроблено п'ять нормативних документів, які сприятимуть якості підготовки нормативних документів, якості спостережень і робіт на гідрометеорологічній мережі, удосконаленню прогнозування та надання користувачам різного рівня більш достовірної гідрометеорологічної інформації. Це такі документи: 1.Настанова гідрометеорологічним станціям і постам. Вип. 3, ч.2. Опрацювання матері-

алів метеорологічних спостережень; 2. Положення про організацію обліку і контролю засобів вимірювальної техніки в гідрометеорологічних організаціях; -3.Методичні вказівки. Проведення паралельних метеорологічних спостережень; 4. Методичні вказівки. Оцінювання репрезентативності реперних кліматичних станцій. - 5. Правила розроблення, узгодження та затвердження нормативних документів у галузі гідрометеорології.

87 ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА. ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ

87.01 Загальні питання охорони навколишнього середовища й екології людини

87.11.18.0779/0218U000819

Розроблення національного стандарту щодо перевіряння екологічних технологій ДСТУ ISO 14034 (ISO 14034:2016, IDT): Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний інститут метрології вимірювальних і управляючих систем"; Керівник Сухенко Анатолій Сергійович. – ДР 0117U006166. УДК 006.5:504.

6 с.

Розроблено ДСТУ ISO 14034 (ISO 14034:2016, IDT) Робота розповсюджується за договірною ціною.

87.11.18.0780/0218U000893

Організація і здійснення заходів з екологічної освіти щодо застосування нових вимог стандарту ДСТУ ISO 14001:2015 для побудови ефективної системи екологічного управління Ічнянським національним природним парком: Заключний звіт /Державний заклад "Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління"; Керівник Погурельський Сергій Петрович. – ДР 0117U006977. УДК 504:37.03.

44 с.

Організація і здійснення заходів з екологічної освіти щодо застосування нових вимог стандарту ДСТУ ISO 14001:2015 з метою охорони, відтворення і раціонального використання типових та унікальних лісостепових природних комплексів, біологічного і ландшафтного різноманіття Ічнянського національного природного парку Проведено навчання та перевірка знань щодо застосування нових вимог стандарту ДСТУ ISO 14001:2015 за 16-ти годинною програмою для 21-го слухача НПП; розроблені документи системи екологічного управління НПП згідно з вимогами нового стандарту, які включають екологічні напрями та цілі, реєстр екологічних ризиків та реєстр суттєвих екологічних ризиків, план природоохоронних заходів, заходи щодо реагування на надзвичайні ситуації, моніторингу, аналізу і оцінки екологічної діяльності та системи екологічного управління, внутрішнього аудиту тощо; проведено наглядний аудит для оцінювання результативності системи екологічного управління згідно ДСТУ ISO 14001:2015. За результатами роботи буде видано сертифікат на нову версію ДСТУ ISO 14001:2015. Робота розповсюджується за договірною ціною.

87.11.18.0781/0218U000894

Виготовлення планово-картографічних матеріалів проєктованих до заповідання територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення: Заключний звіт /Державний заклад "Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління"; Керівник Мілехін Петро Опанасович. – ДР 0117U007075. УДК 504:37.03.

64 с.

В результаті роботи були виготовлені планово-картографічні матеріали проєктовані до заповідання територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення на території Київської області. Робота розповсюджується за договірною ціною.

87.11.18.0782/0218U000953

Розроблення науково-методичних рекомендацій щодо реалізації екологічної політики із застосуванням методів екологічного обліку та аналізу інтегрованих показників згідно з міжнародними стандартами: Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут екологічних проблем (УкрНДІЕП); Керівник Кресін Володимир Самуїлович. – ДР 0115U004535. УДК 504:334.716.

155 с.

Розроблено науково-науково-методичні рекомендації щодо застосування методів екологічного обліку та аналізу інтегрованих екологічних показників згідно з міжнародними стандартами. Розроблено рекомендації щодо запровадження системи оброблення та підготовки релевантної інформації про діяльність підприємства галузі охорони навколишнього природного середовища. Розроблено рекомендації створення спеціалізованої інформаційно-аналітичної системи щодо еколого-економічних показників діяльності підприємства. Робота розповсюджується за договірною ціною.

87.11.18.0783/0218U000956

Розроблення проєкту удосконаленого національного "Переліку нормативів екологічної безпеки – гранично допустимих концентрацій речовин для води водних об'єктів рибогосподарського водокористування": Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут екологічних проблем (УкрНДІЕП); Керівник Крайнюкова Алла Миколаївна. – ДР 0115U004538. УДК 639.2/.3:504.

101 с.

Сформовано список унормованих хімічних речовин для включення до удосконаленого національного "Переліку...". Список перекладено на українську мову та здійснено розподіл на індивідуальні хімічні речовини (690) та суміші речовин (374). На основі зазначених списків розроблено Проєкт удосконаленого національного "Переліку нормативів екологічної безпеки – гранично допустимих концентрацій речовин для води водних об'єктів рибогосподарського водокористування". Робота розповсюджується за договірною ціною.

87.11.18.0784/0218U000960

Удосконалення Методичних рекомендацій щодо уніфікації розроблення регіональних та місцевих схем екомережі: Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут екологічних проблем (УкрНДІЕП); Керівник Клімов Олександр Васильович. – ДР 0115U004542. УДК 504.075:502.7.

171 с.

Розроблено удосконалені Методичні рекомендації щодо уніфікації регіональних та місцевих схем екомережі. Робота розповсюджується за договірною ціною.

87.03 Теорія і методи вивчення охорони навколишнього середовища, використання природних ресурсів і екології людини

87.11.18.0785/0218U000954

Розроблення плану заходів із стимулювання впровадження інноваційних проєктів, енергоефективних і ресурсозберігаючих технологій, маловідходних, безвідходних та

екологічно безпечних технологічних процесів очиски стічних вод: Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут екологічних проблем (УкрНДІЕП); Керівник Горбань Наталя Сергіївна. – ДР 0115U004536. УДК 628.3:504.064.4.

54 с.

На підставі обстеження підприємств і міських очисних споруд Розроблено рекомендації щодо впровадження ефективних технологій очиски стічних вод без значних капітальних витрат. З метою покращення роботи очисних споруд запропоновано пропозиції щодо заходів стимулювання, до яких відноситься скасування штрафних санкцій для підприємств під час будівництва і реконструкції міських або локальних очисних споруд; впровадження податкових пільг для підприємств, які застосовують інноваційні, ресурсозберігаючі та маловідходні технології, вживання адміністративно-правових заходів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

87.11.18.0786/0218U000964

Розроблення проєкту нової редакції методичних рекомендацій щодо змісту матеріалів оцінки впливів діючих об'єктів на навколишнє середовище: Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут екологічних проблем (УкрНДІЕП); Керівник Аніщенко Людмила Яківна. – ДР 0117U001485. УДК 504.064.2:504.05(083.13).

167 с.

У новій редакції Методичних рекомендацій сформульовано основні задачі та принципи ОВД діючих об'єктів, подано деталізовані положення щодо сфери застосування, процедури, методів та обсягів проведення ОВД діючих об'єктів, складу та змісту звіту з ОВД, наведено приклади розробки ОВД для окремих видів діючих об'єктів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

87.11.18.0787/0218U000966

Розроблення геоінформаційної аналітичної системи оцінки стану навколишнього природного середовища України на прикладі північно-східних областей України (Харківська, Полтавська, Сумська і Чернігівська області): Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут екологічних проблем (УкрНДІЕП); Керівник Кресін Володимир Самуїлович. – ДР 0117U001488. УДК 504.064.2(477.54)(477.53)(477.52)(477.51).

125 с.

Розроблено головні вимоги до ГІС та визначена її структура. Створена база даних щодо стану навколишнього природного середовища північно-східних областей України та база даних щодо навантаження на довкілля від підприємств-забруднювачів в цих областях. Розроблена інтерактивна електронна карта стану навколишнього природного середовища північно-східних областей України. За допомогою розробленої ГІС здійснена оцінка екологічного стану довкілля північно-східних областей. Робота розповсюджується за договірною ціною.

87.19 Забруднення й охорона вод суші, морів і океанів

87.11.18.0788/0218U000957

Розроблення проєкту Інструкції про порядок розробки та затвердження регламентів періодичного скидання зворотних вод у водні об'єкти: Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут екологічних проблем (УкрНДІЕП); Ке-

рівник Кресін Володимир Самуїлович. – ДР 0115U004539. УДК 504.4.054:628.3.

162 с.

Розроблено проект Інструкції про порядок розробки та затвердження регламентів періодичного скидання зворотних вод у водні об'єкти. Інструкція встановлює обов'язкові для виконання вимоги до характеристик зворотних вод, що періодично скидаються у водні об'єкти. Інструкція призначається для її використання органами Мінприроди України та організаціями, які розробляють проекти регламентів періодичного скидання зворотних вод. Робота розповсюджується за договірною ціною.

87.11.18.0789/0218U000958

Перегляд Інструкції про порядок розробки та затвердження гранично допустимих скидів (ГДС) речовин у водні об'єкти із зворотними водами, затвердженої наказом Мінприроди від 15.12.1994 № 116, зареєстрованим в Мін'юсті від 22.12.1994 за № 313/523:

Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут екологічних проблем (УкрНДІЕП); Керівник Кресін Володимир Самуїлович. – ДР 0115U004540. УДК 504.4.054:628.3. 210 с.

Розроблено проект нової Інструкції про порядок розробки та затвердження гранично допустимих скидів (ГДС) речовин у водні об'єкти із зворотними водами. Використання інструкції спрямовано на зменшення надходження забруднюючих речовин до водних об'єктів від скидів зворотних вод та поліпшення якості води водних об'єктів, забезпечення безпечних умов водокористування. Робота розповсюджується за договірною ціною.

87.11.18.0790/0218U000965

Розроблення "Методичних рекомендацій з встановлення стандартів якості поверхневих вод" відповідно до положень Директив ЄС у галузі водної політики: Заклучний звіт /Український науково-дослідний інститут екологічних проблем (УкрНДІЕП); Керівник Крайнюкова Алла Миколаївна. – ДР 0117U001486. УДК 504.4.054(083.74):556.531. 355 с.

Здійснено порівняльний аналіз алгоритму та окремих методичних прийомів встановлення нормативів ГДК в Україні та стандартів якості води відповідно до положень Директив ЄС у галузі водної політики. Проаналізовано методичне забезпечення встановлення стандартів якості поверхневих вод: методики визначення токсичності хімічних речовин, які використовуються в Україні та в країнах ЄС. Розроблено проект "Методичних рекомендацій з встановлення стандартів якості поверхневих вод" відповідно до положень Директив ЄС у галузі водної політики. Робота розповсюджується за договірною ціною.

87.24 Екологічні основи життєдіяльності населення

87.11.18.0791/0218U000955

Доопрацювання та затвердження проекту ДСТУ "Настанови щодо встановлення технологічних нормативів відведення дощових стічних вод у водні об'єкти": Заклучний звіт /Український науково-дослідний інститут екологічних проблем (УкрНДІЕП); Керівник Горбань Наталя Сергіївна. – ДР 0115U004537. УДК 504.75:628.3.03. 101 с.

Розроблено технологічні нормативи відведення дощової стічної води у водні об'єкти і нормативи накопичення забру-

днюючих речовин для різних підприємств і типів поверхні. Розроблено процедуру розрахування нормативів для дощових стічних вод, які скидаються у водний об'єкт, надано технології регулювання і очищення поверхневого стоку, що відповідають сучасному європейському рівню. Робота розповсюджується за договірною ціною.

87.11.18.0792/0218U000959

Розроблення Інструкції про порядок видачі дозволів на спеціальне водокористування (бланки дозволів та заяви на їх одержання):

Заклучний звіт /Український науково-дослідний інститут екологічних проблем (УкрНДІЕП); Керівник Кресін Володимир Самуїлович. – ДР 0115U004541. УДК 504.75:628.1. 95 с.

Розроблено проект Інструкції про порядок видачі дозволів на спеціальне водокористування (бланки дозволів та заяви на їх одержання). Проект Інструкції визначає порядок видачі та погодження дозволів на спеціальне водокористування та містить форми бланків дозволів, заяв на їх одержання, форму клопотання щодо погодження умов та одержання дозволу на спеціальне водокористування. Робота розповсюджується за договірною ціною.

87.33 Стихійні лиха і катастрофи антропогенного походження. Екологічна безпека

87.11.18.0793/0218U001022

Контроль неорганізованих викидів із об'єкта "Укриття" та аерозольної обстановки під час будівництва НБК: Заклучний звіт /Інститут проблем безпеки атомних електростанцій НАН України; Керівник Хан Валерій Єн-Ільевич. – ДР 0117U002965. УДК 621.039.58. 189 с.

Наведено результати контролю неорганізованих викидів радіоактивних аерозолів з об'єкта "Укриття", забрудненості повітря у локальній зоні, а також результати контролю концентрації радіонуклідів і урану в основних скупченнях і потоках рідких радіоактивних відходів 4-го блоку. Робота передається за кордон за договірною ціною.

87.11.18.0794/0218U001024

Оцінка зміни динаміки випаровування-конденсації вологи в ОУ під НБК, поведінки ПВМ в умовах, що змінилися і оцінка зміни пилоутворення: Заклучний звіт /Інститут проблем безпеки атомних електростанцій НАН України; Керівник Краснов Віктор Олександрович. – ДР 0117U002963. УДК 504.056. 183 с.

В результаті виконаних робіт отримані нові дані, що характеризують стан комплексу "НБК-ОУ". Робота передається за кордон за договірною ціною.

89 КОСМІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

89.53 Геофізичні дослідження космічними засобами

89.11.18.0795/0218U001129

Розробка концепції та відпрацювання модулів прототипу компактного приладу з реєстрації високоенергетичних заряджених частинок у космосі для наносупутників у формі CubeSat. Етап 1. Розробка концепції супутникового приладу та його складових частин, електричних схем і ескізної констру-

кторської документації: Заключний звіт /Радіоастрономічний інститут НАН України; Керівник Дудник Олексій Володимирович. – ДР 0117U002807. УДК 520.66 + 53.082.

41 с.

Розроблена концепція компактного супутникового приладу МіРА_ер, відмінними рисами якого є застосування швидкодіючого сцинтиляційного детектора з монокристал паратерфенілу вітчизняної розробки, нечутливого до вторинного гальмівного випромінювання; реєстрація частинок з двох протилежних напрямів, що дозволить вивчати ступінь анізотропії мікросплексів та природу їхньої появи. Розроблені загальна блок-схема приладу, принципова електрична схема плати аналогової обробки сигналів, ескізи робочі креслення для виготовлення окремих механічних деталей та вузлів. Визначені основні електричні та технічні параметри приладу, такі, як: кут зору телескопічної системи, геометричний фактор, сорти та діапазони енергій заряджених частинок, кількість енергетичних каналів кожного сорту частинок, мінімальна часова роздільна здатність потоків частинок, зовнішні цифрові інтерфейси зв'язку з космічним апаратом, швидкість обміну цифровими даними, інформативність приладу, об'єм цифрового масиву з науковими даними, період формування інформаційних масивів для надсилання до системи збору інформації супутника. Розроблена електрична принципова схема модулю аналогової обробки сигналів, здійснене трасування доріжок і розташування радіокомпонентів для виготовлення друкованої плати. Визначені електричні характеристики спектрометричних каналів, такі, як чутливість зарядо-чутливих попередніх підсилювачів, підсилення формувачів, динамічні діапазони каналів, тривалість аналогових імпульсів на рівнях 0.1 та 0,5 Утах, час вибірки пристрою зберігання. Робота передається за кордон за договірною ціною.

89.11.18.0796/0218U001140

Скоординовані синхронні дослідження об'єктів сонячної системи методами наземно-космічної низькочастотної радіоастрономії. Комплексні дослідження геоелектричних проявів сонячної активності "Етап 3 "Реалізація багатоантенних спостережень на радіотелескопах УТР-2, УРАН, ГУРТ, скоординованих з космічною місією Juno, а також Cassini, SOHO, STEREO, WIND":

Заключний звіт /Радіоастрономічний інститут Національної академії наук України; Керівник Калініченко Микола Миколайович. – ДР 0117U002395. УДК 621.326.67; 523.9; 524.3; 524.4.

20 с.

В процесі моніторингу Сонця створено базу сплесків спорадичного сонячного радіовипромінювання за 2017 рік. Досліджено відмінності статистичних характеристик міжпланетних та іоносферних мерехтінь. Створено базу даних з позначенням інтенсивності, тривалості і дисперсійної затримки для кожного спалаху в середині блискавок. Створено міжнародне сховище даних спостережень радіоштормов Юпітера, які отримані українськими радіотелескопами в період наземної підтримки космічної місії JUNO. Виявлено сильну ступінь кругової поляризації радіовипромінювання штормів Юпітера.

89.11.18.0797/0218U001141

Розроблення науково-технічних пропозицій щодо складу корисного навантаження місячних космічних станцій (орбітальних та на поверхні супутника Землі): Заключний звіт /Радіоастрономічний інститут Національної академії наук

України; Керівник Шкуратов Юрій Григорійович. – ДР 0117U002396. УДК 621.396.67; 523.3; 523.9; 524.

7 с.

Науково-технічний потенціал України у співпраці з іншими зацікавленими країнами дозволяє виконати будівництво космічного корабля с корисним навантаженням для дослідження Місяця. У цій роботі ми розглядаємо подробиці такої місії, яка складається з двох корисних частин: (1) орбітальне дослідження з витягнутості орбіти з перичентром над північним полюсом (100 км над поверхнею) і апоцентром над південним полюсом (висота приблизно 3000 км); і (2) дослідження за допомогою посадкового модуля на зворотному боці Місяця поблизу південного полюса в околицях кратера Брауде. Посадковий модуль, що має у своєму складі чотири дипольні антени, дозволяє виконати різноманітні радіоастрономічні спостереження від сотень кГц до 40 МГц. Панорамна камера посадкового модуля, яка буде обладнана кольоровими та поляризаційними фільтрами, забезпечить важливі спостереження горизонту з метою досліджень саява, викликаного ефектом електростатичної левітації місячного пилу. Для картування структурних та мінералогічних характеристик молодих поверхневих утворень пропонується камера HiRes, що працює в двох спектральних смугах. 3-міліметровий радар у режимі бокового огляду дає змогу картувати не тільки радіо яскравість поверхні, що характеризує його шорсткість, але й полішити місячну топографічну модель.

90 МЕТРОЛОГІЯ

90.27 Вимірювання окремих величин і характеристик

90.11.18.0798/0218U001240

Створення державного первинного еталона одиниці коефіцієнта масштабного перетворення напруги змінного струму до 750/ 3 кВ:

Заключний звіт /ДП "Всеукраїнський державний науково-виробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів"; Керівник Анохін Юрій Леонідович. – ДР 0117U001321. УДК 621.3.

107 с.

Заключний звіт про виконання НДДКР на 107 стор., 6 р., 29 табл., 10 рисунків, 2 дод., 4 джерела. За результатами проведених робіт та досліджень, аналізу отриманих результатів встановлено придатність конденсатора MCF 600, джерела напруги змінного струму ДЗС-520-1, моста змінного струму для включення у склад створюваного державного первинного еталону одиниці коефіцієнту масштабного перетворення напруги змінного струму до 750/3 кВ Робота розповсюджується за договірною ціною.

90.11.18.0799/0218U001241

Створення державного первинного еталона одиниці коефіцієнта масштабного перетворення сили змінного струму промислової частоти:

Заключний звіт /ДП "Всеукраїнський державний науково-виробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів"; Керівник Кікало Валерій Миколайович. – ДР 0117U002953. УДК 621.3.

99 с.

Наведені аналіз можливих технічних рішень щодо методів відтворення та передавання розміру одиниці коефіцієнта масштабного перетворення сили змінного струму (далі - КМПСЗС) та обґрунтування прийнятого варіанту побудови еталона одиниці КМПСЗС. Розроблена структурна схема еталона одиниці КМПСЗС, визначені склад та технічні вимоги до основних його елементів. Складені функціональні електричні схеми еталонних мір КМПСЗС. Розробле-

ні електричні принципові схеми еталонних мір КМПСЗС з номінальними первинними струмами до 1200 А та до 5000 А. Виготовлений діючий макет еталонної міри КМПСЗС з номінальними первинними струмами до 1200 А. Розроблені методики досліджень еталонних мір КМПСЗС з метою визначення їх метрологічних та експлуатаційних характеристик. Проведені порівняльні дослідження зразків двоступеневих трансформаторів струму з метою визначення оптимальних конструкції та технології виконання еталонних мір КМПСЗС. Робота розповсюджується за договірною ціною.

90.11.18.0800/0218U001242

Створення державного первинного еталона одиниці сили змінного струму: Заклучний

звіт /ДП "Всеукраїнський державний науково-виробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів"; Керівник Ісаєв Валентин Володимирович. – ДР 0117U002954. УДК 621.3.

88 с.

Заклучний звіт про виконання НДДКР містить 7 розділів на 50 стор., 6 таблиць, 52 рисунки, 1 додаток на 38 стор. Викладені результати: розробка структурної схеми еталона; розробка принципових схем і основних конструкторських рішень; розробка програми дослідження метрологічних характеристик комплекту еталонних шунтів та джерела сили змінного струму; наведені результати дослідження метрологічних характеристик комплекту еталонних шунтів та джерела сили змінного струму. Робота розповсюджується за договірною ціною.

АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК

%

Абраменко Володимир Валерійович	0602	Вараниця Анна Орестівна	0018
Абрамов Дмитрій Володимирович	0485	Васильєва Анастасія Миколаївна	0266
Азізов Отабег Рахматуллаєвич	0065	Васильчук Наталія Григорівна	0396
Аль-Аззаві Есса Мохаммед	0441	Верзілов Олексій Павлович	0460
Андрійчук Ольга Іванівна	0194	Верхотурова Мар'яна Андріївна	0021
Андрушак Роман Іванович	0002	Вигівська Людмила Анатоліївна	0598
Асоян Ірина Миколаївна	0656	Візір Марина Олександрівна	0664
Бабенко Олена Миколаївна	0569	Вікарчук Марк Володимирович	0624
Бабич Тетяна Олегівна	0046	Власенко Тетяна Володимирівна	0062
Бабічев Сергій Анатолійович	0399	Вовк Володимир Романович	0040
Бабовал Надія Ростиславівна	0097	Возняк Орест Тарасович	0524
Багрій Василь Андрійович	0157	Войтенко Сергій Михайлович	0717
Бадер Омар Ахмад Далайін	0039	Войтов Антон Вікторович	0491
Бакуменко Ольга Миколаївна	0536	Войтович Оксана Петрівна	0206
Балаєва Яна Сергіївна	0458	Воловик Ірина Анатоліївна	0652
Барабаш Михайло Володимирович	0454	Володько Анна Миколаївна	0216
Барабаш Олена Сергіївна	0515	Волошин Володимир Миколайович	0541
Барабаш Світлана Миколаївна	0270	Волошин Юрій Юрійович	0071
Бежуашвілі Іраклій Гурамович	0647	Волченко Ігор Володимирович	0648
Безкоровайний Андрій Григорович	0511	Вонс Людмила Зіновіївна	0629
Безсмертнюк Тарас Петрович	0413	Воронецький Вадим Борисович	0225
Бензар Ірина Миколаївна	0596	Гаврилюк Марія Романівна	0731
Берладин Ольга Богданівна	0185	Гаврилюк Ольга Семенівна	0397
Бесараб Світлана Олексіївна	0107	Гавриш Іван Мирославович	0461
Белюсов Володимир Дмитрович	0141	Гавриш Іванна Вікторівна	0015
Бисага Наталія Юріївна	0666	Гавриш Ірина Іванівна	0058
Биць Юрій Юрійович	0638	Гармата Ольга Володимирівна	0140
Бишевець Наталія Григорівна	0228	Гарькавченко Катерина Геннадіївна	0006
Білан Сергій Васильович	0116	Гириєнко Наталія Іванівна	0586
Білаш Валентина Павлівна	0391	Гиса Оксана Андріївна	0176
Білоус Юлія Володимирівна	0261	Гладун Дмитро Володимирович	0359
Білявцева Вікторія Вікторівна	0548	Гладчук Василь Ігорович	0608
Бірченко Наталія Олександрівна	0063	Гнідан Руслан Миколайович	0147
Блудова Юлія Олександрівна	0199	Головащук Анна Петрівна	0139
Богатирчук Катерина Олександрівна	0017	Головчук Юлія Олександрівна	0112
Богданов Олексій Володимирович	0589	Гоні Сімеха-Аліна Тахірівна	0649
Бойдуник Роксолана Миколаївна	0564	Гоні Сімеха-Катерина Тахірівна	0650
Бойко Оксана Іванівна	0592	Горбань Сергій Іванович	0224
Бондар Наталія Ігорівна	0661	Горбенко Олена Володимирівна	0222
Бондаренко Андрій Ігорович	0082	Горбова Юлія Сергіївна	0032
Бондаренко Ольга Олегівна	0145	Горда Ігор Іванович	0676
Бондаренко Світлана Анатоліївна	0094	Горідько Наталія Михайлівна	0179
Бондарчук Валентина Іванівна	0395	Грабіна Ганна Вікторівна	0172
Борис Дмитро Петрович	0257	Гребенюк Валерій Станіславович	0013
Борисенко Юрій Васильович	0761	Гриценко Степан Йосипович	0645
Бородай Артем Олександрович	0595	Грищук Ксенія Олександрівна	0673
Бортош Марія Юліївна	0283	Гріньова Ольга Михайлівна	0243
Бохонко Роман Любомирович	0655	Грушина Аліна Ігорівна	0084
Бригінець Андріана Василівна	0138	Гудима Юлія Петрівна	0215
Брюховецька Ірина Олександрівна	0083	Гутнік Ігор Олександрович	0386
Бурак Андрій Євгенович	0670	Давидович Софія Ігорівна	0594
Буринська Оксана Ігорівна	0073	Давтян Давід Альбертович	0014
Бусел Світлана Валентинівна	0604	Даниленко Віталій Іванович	0327
Бухтіярова Ірина Геннадіївна	0133	Данилюк Михайло Богданович	0641
Бушинська Вікторія Вікторівна	0060	Дацюк Інна валеріївна	0551
		Дебренюк Андрій Петрович	0249
		Денисюк Олександр Васильович	0759

Денісова Людмила Леонтіївна	0155	Кидонь Володимир Іванович	0729
Джафарова Марина Вячеславівна	0129	Кирманов Олександр Сергійович	0621
Дзюмбак Володимир Богданович	0615	Кирнац Владислав Іанович	0577
Дзюбенко Олег Миколайович	0042	Кислюк Андрій Павлович	0081
Дикий Олег Юрійович	0196	Кисляк Михайло Іванович	0482
Діденко Ігор Анатолійович	0542	Кіндратів Ельвіра Олександрівна	0584
Дідух Наталя Олександрівна	0356	Кіраль Агнета Йосипівна	0250
Добровольський Віктор Брониславович	0718	Клименко Валерій Іванович	0484
Довбня Юлія Миколаївна	0392	Клюєва Антоніна Ігорівна	0416
Довгаль Максим Вікторович	0160	Князева Наталя Веніамінівна	0152
Долинко Неля Петрівна	0394	Коваль Дмитро Васильович	0623
Долинська Лариса Леонідівна	0273	Ковальова Оксана Анатоліївна	0245
Дорошенко Катерина Вікторівна	0481	Ковтун Наталя Ярославівна	0390
Доскоц Інна Олександрівна	0667	Кожушко Аліна Миколаївна	0005
Друбецький Антон Юхимович	0576	Козакова Ірина Віталіївна	0164
Ду Чжоу	0274	Козявкіна Наталя Володимирівна	0587
Дьомін Ростислав Юрійович	0575	Козявкіна Ольга Володимирівна	0588
Дядечко Ігор Євгенович	0723	Колпаченко Надія Миколаївна	0064
Дядін Андрій Сергійович	0067	Кондратинський Олександр Сергійович	0762
Єгорченкова Наталя Юріївна	0743	Коновалова Катерина Ігорівна	0219
Єдинак Ярослав Богданович	0763	Корнева Зоя Михайлівна	0205
Єрмакова Ольга Анатоліївна	0055	Коробова Юлія Володимирівна	0217
Жарікова Марина Віталіївна	0290	Корчагін Микола Валерійович	0724
Житинська Марія Олександрівна	0236	Коршенко Вадим Анатолійович	0167
Жовтенко Олеся Вікторівна	0607	Косовська Віра Василівна	0106
Жученко Євген Володимирович	0211	Костін Дмитро Юрійович	0101
Забейворота Тетяна Валентинівна	0752	Котковський Володимир Романович	0747
Забуга Артем Геннадійович	0342	Кохан Роман Степанович	0646
Залізна Юлія Іванівна	0659	Коцюбська Ірина Юріївна	0613
Замятін Денис Петрович	0674	Кочурська Інна Вікторівна	0214
Запроводиук Анастасія Володимирівна	0045	Кошкіна Ольга Віталіївна	0409
Заскалкіна Оксана Михайлівна	0751	Крамаренко Марина Олександрівна	0523
Захаркевич Оксана Василівна	0506	Крапивний Ярослав Миколайович	0186
Захарчук Уляна Михайлівна	0643	Криштапович Володимир Іванович	0510
Земсков Сергій Володимирович	0601	Крупник Анна-Софія Андріївна	0680
Зінукова Наталя Вікторівна	0204	Крутогорський Ярослав Володимирович	0069
Зінченко Тетяна Іванівна	0705	Кудря Андрій Віталійович	0708
Зоріна Юлія Валеріївна	0258	Кульбіда Діана Петрівна	0260
Зуєва Лариса Євгеніївна	0207	Курило Тетяна Сергіївна	0132
Іванина Василь Васильович	0616	Куріненко Ольга Василівна	0041
Іванов Вячеслав Олександрович	0003	Кусій Сергій Миколайович	0284
Івашина Людмила Петрівна	0754	Кускова Світлана Вікторівна	0066
Іващук Сергій Іванович	0583	Кутуза Наталя Валеріївна	0252
Івженко Людмила Ігорівна	0663	Кухлев Антон Сергійович	0027
Ізай Ірина Миколаївна	0161	Кучерявий Юрій Миколайович	0700
Ізмайлов Ярослав Олексійович	0037	Левченко Володимир Геннадійович	0669
Ільченко Діана Анатоліївна	0068	Левчук Ірина Сергіївна	0007
Ісаєва Карина Олександрівна	0298	Леміш Наталя Юріївна	0626
Каверин Костянтин Олександрович	0516	Лесняк Юрій Іванович	0368
Казан Емілія Мар'янівна	0020	Лесь Михайло Михайлович	0558
Казека Віталій Григорович	0627	Литвин Наталя Василівна	0625
Кайдаш Оксана Миколаївна	0730	Личук Людмила Іванівна	0075
Карпенко Дмитро Олександрович	0166	Ліховіцький Ярослав Олександрович	0165
Карпуть Степан Геннадійович	0434	Лішгаба Людмила Вікторівна	0098
Каряка Олександр Віталійович	0028	Лопіна Наталя Андріївна	0644
Катаранчук Ганна Гергіївна	0035	Лотарев Андрій Григорович	0756
Качапуть Олександр Іванович	0702	Лотиш Ігор Ігорович	0537

Лукиша Роман Тарасович	0749	Пашенко Дмитро Андрійович	0135
Любасюк Назарій Васильович	0550	Перестюк Інга Миколаївна	0750
Люлько Анастасія Олексіївна	0665	Петрів Галина Василівна	0227
Ляхович Галина Іванівна	0036	Петрук Дмитро Володимирович	0631
Мазура Марина Юріївна	0398	Печенюк Алла Петрівна	0074
Майор Віра Валеріївна	0389	Пилипів Ігор Зеновійович	0512
Майснер Андрій Васильович	0168	Писарева Ірина Володимирівна	0059
Малишева Христина Володимирівна	0361	Письменна Олександра Олександрівна	0096
Мамосюк Олена Сергіївна	0259	Пірус Володимир Олегович	0105
Мамчур Дмитро Віталійович	0610	Піх Ірина Всеволодівна	0292
Мандзій Тарас Петрович	0701	Пласкальний Володимир Віталійович	0414
Мар'єнко Наталія Іванівна	0393	Плотка Віталій Віталійович	0540
Мартинюк Віталій Васильович	0080	Побережнюк Роман Володимирович	0299
Махновський Сергій Сергійович	0223	Повхліб Вікторія Сергіївна	0442
Мелах Людмила Михайлівна	0326	Полулях Дмитро Михайлович	0606
Мельник Наталія Анатоліївна	0642	Полюлях Руслан Анатолійович	0744
Менсо Ірина Володимирівна	0144	Понич Наталія Вікторівна	0681
Мерилова Ірина Олександрівна	0522	Пономарьова Марина Сергіївна	0163
Меркулов Андрій Олексійович	0675	Попова Марія Федорівна	0169
Мислицька Наталія Анатоліївна	0208	Попович Олексій Анатолійович	0019
	0209	Прилуцький Олег Владиславович	0371
Миськів Андрій Васильович	0609	Приходнюк Віталій Валерійович	0277
Митник Алєся Анатоліївна	0755	Прищепа Оксана Володимирівна	0415
Михайловський Владислав Аркадійович	0307	Проценко Вікторія Володимирівна	0016
Мінчак Нінель Джемалівна	0072	Процько Василь Васильович	0677
Мінченко Дар'я Анатоліївна	0149	Прошута Ірина Дмитрівна	0137
Мірошниченко Ольга Миколаївна	0195	Пруднікова Наталія Дмитрівна	0507
Мірошниченко Роман Вячеславович	0748	Прус Леонід Іванович	0538
Міський Андрій Любомирович	0622	Пую Василь Лазарович	0535
Міхаліна Тетяна Вікторівна	0114	Раєд Яхя Абдулґафур	0440
Мозуль Ірина Вікторівна	0230	Радзійон Віра Меконненівна	0262
Мокієнко Михайло Михайлович	0280	Раков Михайло Володимирович	0308
Мокросноп Вікторія Михайлівна	0384	Ракул Інна Олександрівна	0543
Мосьпан Наталія Вікторівна	0579	Ратинський Вадим Віталійович	0103
Мочульська Оксана Миколаївна	0628	Рахметов Анар Джамалович	0358
Мощенко Олександр Миколайович	0174	Регрут Павло Васильович	0268
Назаренко Сергій Юрійович	0739	Родіна Юлія Дмитрівна	0712
Нам'ясенко Віктор Миколайович	0111	Розтока Андрій Вячеславович	0198
Наньєва Марія Іванівна	0154	Романюкіна Ірина Юріївна	0352
Насурлаєва Катерина Енверівна	0148	Рубан Владислав Юрійович	0719
Некрут Дар'я Олександрівна	0585	Рубіш Іван Іванович	0053
Нікітіна Яніна Віталіїна	0091	Руденко Євген Олегович	0597
Нікула Наталя Вікторівна	0213	Рудюк Андрій Валентинович	0025
Ногачевська Інна Олександрівна	0244	Савельєв Дмитро Володимирович	0453
Нурдінов Хайрулло Нізомідінович	0618	Савчук Самвел Олексійович	0360
Оврах Тамара Геннадіївна	0640	Самокиш Іван Іванович	0210
Овчарук Віктор Вікторович	0614	Самчук Ганна Олександрівна	0578
Озерна Ірина Вікторівна	0134	Сандурський Олег Петрович	0658
Олійник Юрій Васильович	0605	Санніков Сергій Вікторович	0279
Оснач Олексій Михайлович	0171	Свіжак Вероніка Костянтинівна	0635
Остапов Костянтин Михайлович	0740	Свірська Леся Миколаївна	0467
Очковська Анна Павлівна	0263	Семенчук Сергій Олександрович	0009
Панцирева Ганна Віталіївна	0539	Семенюк Ірина Юріївна	0109
Панченко Сергій Михайлович	0380	Сивак Володимир Миколайович	0151
Панькова Катерина Вікторівна	0110	Сидорук Марта Валеріївна	0061
Пастернак Олександр Олександрович	0502	Сирова Юлія Володимирівна	0184
Пастушок Ольга Іванівна	0187	Слабий Олег Богданович	0388

Слободян Станіслав Олегович	0008	Фусс Юлія Олегівна	0671
Слободяник Наталія Миколаївна	0590	Хадрі Вассім	0639
Смалюх Ольга Василівна	0679	Хартанович Максим Володимирович	0653
Смирновський Сергій Борисович	0716	Хвіщук Олександр Віталійович	0253
Смуток Ігор Іванович	0024	Хлопик Ольга Петрівна	0345
Соловійова Наталія Володимирівна	0038	Хмара Вікторія Володимирівна	0254
Сологуб Олександр Валентинович	0200	Хмирова Анастасія Олегівна	0753
Солонович Олександр Сергійович	0603	Хоменко Марина Олександрівна	0497
Солоха Ніна Валеріївна	0704	Цісюань Вей	0220
Сороківський Іван Степанович	0654	Чайка Олена Вікторівна	0221
Сорокіна Ольга Сергіївна	0026	Чамата Вікторія Валеріївна	0662
Співак Сергій Михайлович	0095	Чапля Микола Миколайович	0634
Степаненко Сергій Віталійович	0104	Чекаліна Наталія Ігорівна	0600
Степанюк Ігор Віталійович	0177	Чередниченко Інна Анатоліївна	0725
Стефанишин Оксана Борисівна	0049	Черкунов Олександр Віталійович	0158
Сухова Світлана Миколаївна	0637	Шакіна Наталія Анатоліївна	0100
Суховерська Ірина Іванівна	0029	Шако В'ячеслав Сергійович	0758
Сюсюка Володимир Григорович	0599	Шаповал Юрій Володимирович	0474
Таран Ярослав Анатолійович	0170	Шарлай Катерина Юріївна	0651
Тараненко Юлія Петрівна	0212	Шаталова Олена Михайлівна	0760
Тинська Інна Іванівна	0102	Шахназарян Каріне Ернестівна	0143
Тиха Аліна Павлівна	0156	Швець Марина Василівна	0557
Тищенко Микита Валерійович	0001	Шевченко Катерина Валеріївна	0226
Тищук Інна Володимирівна	0070	Шевченко Максим Юрійович	0632
Ткаченко Олександр Юрійович	0136	Шевченко Юлія Сергіївна	0387
Товстокора Юлія Віталіївна	0248	Шевчук Богдан Леонідович	0010
Тонкошкур Максим Васильович	0056	Широкова Вікторія Володимирівна	0267
Тур Ольга Тарасівна	0146	Шифрін Євген Ісайович	0464
Турчинов Кирило Олександрович	0115	Шишлюк Вікторія Русланівна	0153
Турчинова Юлія Сергіївна	0108	Шиянова Світлана Володимирівна	0668
Турянський Юрій Іванович	0079	Шкатула Олександр Павлович	0218
Уралова Юлія Павлівна	0142	Шоптенко Світлана Сергіївна	0131
Урись Тетяна Юріївна	0269	Шостак Тетяна Андріївна	0703
Устич Олена Василівна	0678	Шпита Олександр Олександрович	0707
Фалович Володимир Андрійович	0093	Шроль Тетяна Степанівна	0229
Фаустова Марія Олексіївна	0591	Шубний Олександр Іванович	0333
Феденко Олена Олексіївна	0011	Шульга Людмила Миколаївна	0192
Федецький Артем Андрійович	0201	Щепанський Едуард Валерійович	0746
Федорків Мар'яна Богданівна	0617	Щьокіна Євгенія Юріївна	0057
Філатов Ігор Вікторович	0619	Юнгер Михайл Беллович	0012
Філатова Олена Леонідівна	0660	Яковчук Надія Данилівна	0272
Філімонова Інна Володимирівна	0611	Янина-Ледовська Євгенія Вікторівна	0178
Філоненко Олександр Семенович	0281	Ярмолинський Леонід Михайлович	0711
Філь Ірина Миколаївна	0162	Ярова Олена Борисівна	0238
Флуд Любомир Олегович	0509	Яценко Тетяна Андріївна	0362
Фогел Христина Євгенівна	0173	Яцула Ольга Вікторівна	0636
Фролов Сергій Миколайович	0004		
Фурка Ольга Богданівна	0363		

ЗМІСТ

00/26 СУСПІЛЬНІ НАУКИ	3
02 ФІЛОСОФІЯ	3
02.21 Логіка	3
03 ІСТОРІЯ. ІСТОРИЧНІ НАУКИ	3
03.09 Загальна історія	3
03.19 Історія окремих країн	5
03.81 Допоміжні історичні дисципліни	7
04 СОЦІОЛОГІЯ	8
04.21 Суспільство як система. Соціальні відносини і процеси	8
04.41 Соціальні класи, спільності і групи	9
04.51 Соціологія сфер соціального життя, соціальних явищ і інститутів	9
06 ЕКОНОМІКА. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ	9
06.03 Економічні теорії	9
06.35 Наука управління економікою. Обліково-економічні науки	10
06.51 Світова економіка. Міжнародні економічні відносини	12
06.52 Тенденції і проблеми економічного розвитку і зростання. Планування економіки. Економічні цикли і кризи	12
06.54 Продуктивні сили і науково-технічний прогрес	13
06.56 Суспільно-економічна структура	13
06.58 Відтворювальна структура економіки. Нагромадження і споживання. Добробут	14
06.61 Територіальна структура економіки. Просторова (регіональна) економіка	14
06.71 Галузева структура економіки. Галузеві і спеціальні економічні науки	16
06.73 Фінансова наука. Грошові та податкові теорії. Кредитно-фінансові інститути	20
06.75 Економічні проблеми організації і управління економікою країни	24
06.77 Економіка праці. Трудові ресурси	24
06.81 Економіка й організація підприємства. Управління підприємством	25
10 ДЕРЖАВА І ПРАВО. ЮРИДИЧНІ НАУКИ	31
10.07 Загальна теорія держави і права	31
10.15 Державне (конституційне) право і управління	31
10.17 Адміністративне право	32
10.21 Фінансове право	34
10.23 Господарське право	34
10.27 Цивільне право	35
10.31 Цивільно-процесуальне право (цивільний процес)	36
10.63 Трудове право	36
10.67 Право соціального забезпечення	38
10.77 Кримінальне право	38
10.79 Кримінально-процесуальне право (кримінальний процес)	38
10.81 Кримінологія	38
10.85 Криміналістика	39
10.87 Міжнародне право	39
11 ПОЛІТИКА. ПОЛІТИЧНІ НАУКИ	39
11.15 Теорія політичних систем. Внутрішня політика	39
11.25 Теорія міжнародних відносин. Зовнішня політика і дипломатія	40
13 КУЛЬТУРА	40
13.09 Історія культури. Історія вивчення культури	40
14 НАРОДНА ОСВІТА. ПЕДАГОГІКА	41
14.01 Загальні питання народної освіти і педагогіки	41
14.09 Історія народної освіти і педагогіки. Персоналія	43
14.23 Дошкільне виховання. Дошкільна педагогіка	45
14.25 Загальноосвітня школа. Педагогіка загальноосвітньої школи	45
14.27 Позашкільна освіта і виховання. Позашкільна педагогіка	47
14.29 Спеціальні школи. Дефектологія	47
14.35 Вища освіта. Педагогіка вищої школи	47
14.43 Спеціалізовані галузі педагогіки	55

14.85	Технічні засоби навчання і навчальне обладнання	55
14.91	Народна освіта і педагогіка в окремих країнах	55
15	ПСИХОЛОГІЯ	56
15.01	Загальні питання психології	56
15.21	Загальна психологія	56
15.31	Психологія розвитку. Вікова психологія	57
15.41	Соціальна психологія	58
15.81	Прикладна психологія	58
16	МОВОЗНАВСТВО	59
16.21	Загальне мовознавство	59
16.31	Прикладне мовознавство	60
16.41	Мови світу	61
17	ЛІТЕРАТУРА. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО. НАРОДНА ПОЕТИЧНА ТВОРЧІСТЬ	62
17.01	Загальні питання літературознавства	62
17.07	Теорія літератури	63
18	МИСТЕЦТВО. МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО	64
18.41	Музика. Музикознавство	64
19	МАСОВА КОМУНІКАЦІЯ. ЖУРНАЛІСТИКА. ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	64
19.01	Загальні питання вивчення масової комунікації	64
19.41	Журналістика	65
20	ІНФОРМАТИКА	65
20.01	Загальні питання інформатики	65
20.53	Технічні засоби забезпечення інформаційних процесів	66
21	РЕЛІГІЯ. АТЕЇЗМ	66
21.31	Філософія і релігія	66
27/43	ПРИРОДНИЧІ І ТОЧНІ НАУКИ	67
27	МАТЕМАТИКА	67
27.03	Основи математики і математична логіка	67
27.17	Алгебра	67
27.29	Звичайні диференціальні рівняння	68
27.39	Функціональний аналіз	68
27.41	Обчислювальна математика	68
27.43	Теорія ймовірності й математичної статистики	69
28	КІБЕРНЕТИКА	69
28.17	Теорія моделювання	69
28.21	Теорія інформації	69
28.29	Системний аналіз	69
29	ФІЗИКА	70
29.01	Загальні питання фізики	70
29.05	Фізика елементарних часток	71
29.15	Ядерна фізика	71
29.17	Фізика газів і рідин. Термодинаміка і статистична фізика	72
29.19	Фізика твердих тіл	73
29.27	Фізика плазми	78
29.29	Фізика атома і молекули	79
29.31	Оптика	80
29.35	Радіофізика. Фізичні основи електроніки	81
29.37	Акустика	82
30	МЕХАНІКА	83
30.15	Загальна механіка	83
30.19	Механіка деформованого твердого тіла	83
31	ХІМІЯ	85
31.01	Загальні питання хімії	85
31.05	Загальнолабораторне хімічне устаткування. Апаратура	85
31.15	Фізична хімія	85
31.21	Органічна хімія	86
31.27	Біологічна хімія	86
34	БІОЛОГІЯ	88
34.15	Молекулярна біологія	88
34.17	Біофізика	89
34.19	Цитологія	89
34.23	Генетика	89
34.25	Вірусологія	90
34.27	Мікробіологія	90
34.29	Ботаніка	91
34.31	Фізіологія рослин	92
34.35	Екологія	92
34.39	Фізіологія людини і тварин	93

34.41	Морфологія людини і тварин	93
34.53	Біоніка	95
34.55	Біокібернетика	95
36	ГЕОДЕЗІЯ. КАРТОГРАФІЯ	96
36.16	Вища геодезія	96
36.23	Прикладна геодезія. Прикладні застосування аерозйомки і фотограмметрії	96
37	ГЕОФІЗИКА	96
37.01	Загальні питання геофізики	96
37.15	Геомagnetизм і високі шари атмосфери	96
37.21	Метеорологія	97
37.23	Кліматологія	97
37.27	Гідрологія суші	97
38	ГЕОЛОГІЯ	98
38.61	Гідрогеологія	98
39	ГЕОГРАФІЯ	98
39.03	Теоретична географія	98
39.19	Фізична географія	98
41	АСТРОНОМІЯ	99
41.03	Теоретична астрономія. Небесна механіка	99
41.27	Зоряні системи	99
41.51	Обсерваторії. Інструменти, прилади і методи астрономічних спостережень	99
44/81	ТЕХНІЧНІ І ПРИКЛАДНІ НАУКИ. ГАЛУЗІ ЕКОНОМІКИ	100
44	ЕНЕРГЕТИКА	100
44.01	Загальні питання енергетики	100
44.09	Енергоресурси. Енергетичний баланс	100
44.29	Електроенергетика	100
44.31	Теплоенергетика. Теплотехніка	101
44.33	Атомна енергетика	101
44.37	Геліоенергетика	101
44.41	Пряме перетворення енергії	102
45	ЕЛЕКТРОТЕХНІКА	102
45.01	Загальні питання електротехніки	102
45.45	Електрозварювальне устаткування	103
47	ЕЛЕКТРОНІКА. РАДІОТЕХНІКА	103
47.03	Теоретичні основи електронної техніки	103
47.13	Технологія й устаткування для електронного і радіотехнічного виробництва	103
47.31	Прискорювачі заряджених частинок і плазми	104
47.45	Анени. Хвилеводи. Елементи НВЧ-техніки	104
47.49	Радіолокація. Радіонавігація. Радіокерування	104
47.55	Електроакустика, ультразвук і інфразвук	105
49	ЗВ'ЯЗОК	105
49.03	Теорія зв'язку	105
49.43	Радіозв'язок і радіомовлення	105
50	АВТОМАТИКА І ТЕЛЕМЕХАНІКА. ОБЧИСЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА	106
50.01	Загальні питання автоматичної й обчислювальної техніки	106
50.05	Теоретичні основи програмування	106
50.07	Теоретичні основи обчислювальної техніки	107
50.39	Обчислювальні мережі (ОМ)	107
50.41	Програмне забезпечення обчислювальних машин, комплексів і мереж	107
52	ГІРНИЧА СПРАВА	108
52.01	Загальні питання гірничої справи	108
52.13	Техніка і технологія розробки родовищ твердих корисних копалин	108
52.31	Розробка родовищ руд і розсіпів кольорових і рідкісних металів і алмазів	109
52.47	Розробка нафтових і газових родовищ	109
53	МЕТАЛУРГІЯ	109
53.03	Теорія металургійних процесів	109
53.07	Металургійна теплотехніка	109
53.31	Виробництво чорних металів і сплавів	110
53.37	Виробництво кольорових металів і сплавів	110
53.39	Порошкова металургія	110
53.47	Виробництво труб	111
55	ТЕХНОЛОГІЯ. МАШИНОБУДУВАННЯ	111
55.01	Загальні питання машинобудування	111
55.03	Машинознавство і деталі машин	111
55.09	Машинобудівні матеріали	112
55.19	Різання матеріалів	113
55.22	Обробка поверхонь і нанесення покриттів	113
55.29	Верстатобудування	113

55.31	Інструментальне виробництво	114
55.36	Котлобудування	114
55.37	Турбобудування	114
55.39	Хімічне і нафтове машинобудування	115
55.42	Двигунобудування	115
55.43	Автомобілебудування	115
55.47	Авіабудування	116
55.55	Комунальне машинобудування	117
55.57	Тракторне і сільськогосподарське машинобудування	117
58	ЯДЕРНА ТЕХНІКА	118
58.01	Загальні питання ядерної техніки	118
59	ПРИЛАДОБУДУВАННЯ	118
59.37	Прилади для теплотехнічних і теплофізичних вимірювань	118
61	ХІМІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ. ХІМІЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ	118
61.01	Загальні питання хімічної технології і хімічної промисловості	118
61.13	Процеси й апарати хімічної технології	118
61.31	Технологія неорганічних речовин і продуктів	119
61.51	Технологія переробки нафти і газу	119
61.53	Технологія переробки твердих паливних копалин	120
61.57	Технологія природних високомолекулярних сполук	120
61.71	Технологія виробництва продуктів побутової хімії	120
62	БІОТЕХНОЛОГІЯ	121
62.35	Технологічна біоенергетика	121
62.37	Прикладна генетична інженерія	121
64	ЛЕГКА ПРОМИСЛОВІСТЬ	121
64.33	Швейна промисловість	121
64.41	Взуттєва промисловість	122
65	ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ	122
65.33	Хлібопекарська і макаронна промисловість	122
66	ЛІСОВА І ДЕРЕВООБРОБНА ПРОМИСЛОВІСТЬ	122
66.29	Технологія й устаткування для обробки деревини	122
66.33	Виробництво столярно-будівельних виробів	123
66.37	Виробництво меблів	124
67	БУДІВНИЦТВО. АРХІТЕКТУРА	124
67.01	Загальні питання будівництва	124
67.07	Архітектура	124
67.09	Будівельні матеріали і вироби	124
67.15	Технологія виробництва будівельних матеріалів і виробів	126
67.25	Районне планування. Містобудування	126
67.29	Об'єкти будівництва	126
67.53	Інженерне забезпечення об'єктів будівництва	127
68	СІЛЬСЬКЕ І ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО	127
68.05	Грунтознавство	127
68.29	Землеробство	128
68.31	Сільськогосподарська меліорація	128
68.33	Агрохімія	129
68.35	Рослинництво	129
68.37	Захист сільськогосподарських рослин	132
68.39	Тваринництво	132
68.41	Ветеринарія	133
68.47	Лісове господарство	134
68.85	Механізація й електрифікація сільського господарства	134
70	ВОДНЕ ГОСПОДАРСТВО	135
70.25	Стічні води, їх очищення і використання	135
70.27	Якість води	135
70.81	Випробування, вимірювання, контролювання у водному господарстві	135
71	ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ. ТУРИСТСЬКО-ЕКСКУРСІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ	135
71.01	Загальні питання внутрішньої торгівлі	135
71.33	Громадське харчування	137
72	ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ	137
72.15	Зовнішньоторговельна політика	137
73	ТРАНСПОРТ	139
73.29	Залізничний транспорт	139
73.34	Водний транспорт	140
73.43	Міський транспорт	140
73.47	Взаємодія різних видів транспорту. Змішані перевезення	141
75	ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО. ДОМОВЕДЕННЯ. ПОБУТОВЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ	141
75.31	Комунальне господарство	141

76	МЕДИЦИНА І ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	141
76.03	Медико-біологічні дисципліни	141
76.09	Медичні матеріали, засоби і вироби	144
76.29	Клінічна медицина	145
76.31	Клінічна фармакологія. Фармація	173
76.33	Гігієна й епідеміологія	174
76.35	Інші галузі медицини й охорони здоров'я	174
76.75	Соціальна гігієна. Організація й управління охороною здоров'я	175
77	ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ	175
77.01	Загальні питання фізичної культури і спорту	175
77.03	Теорія фізичної культури і спорту	177
77.05	Медико-біологічні основи фізичної культури і спорту	178
77.29	Методичні основи видів спорту	179
78	ВІЙСЬКОВА СПРАВА	180
78.01	Загальні питання військової справи	180
78.09	Воєнна історія	180
81	ЗАГАЛЬНІ Й КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНИХ І ПРИКЛАДНИХ НАУК ТА ГАЛУЗЕЙ ЕКОНО-	
	МІКИ	181
81.09	Матеріалознавство	181
81.33	Корозія і захист від корозії	181
81.79	Кадри	181
81.81	Контроль і управління якістю	182
81.92	Пожежна безпека	183
82/90	ЗАГАЛЬНОГАЛУЗЕВІ І КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ (МІЖГАЛУЗЕВІ ПРОБЛЕМИ)	183
82	ОРГАНІЗАЦІЯ Й УПРАВЛІННЯ	183
82.01	Загальні питання організації й управління	183
82.05	Загальна теорія організації й управління	184
82.13	Організація й управління державою. Адміністративне управління	185
82.17	Соціальне управління	190
83	СТАТИСТИКА	190
83.77	Методи і засоби збору, опрацювання й аналізу статистичної інформації	190
84	СТАНДАРТИЗАЦІЯ	190
84.01	Загальні питання стандартизації	190
84.08	Сертифікація систем якості	191
84.15	Науково-методологічне забезпечення систем і служб стандартизації	191
87	ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА. ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ	192
87.01	Загальні питання охорони навколишнього середовища й екології людини	192
87.03	Теорія і методи вивчення охорони навколишнього середовища, використання природних ресурсів і екології людини	193
87.19	Забруднення й охорона вод суші, морів і океанів	193
87.24	Екологічні основи життєдіяльності населення	193
87.33	Стихійні лиха і катастрофи антропогенного походження. Екологічна безпека	194
89	КОСМІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ	194
89.53	Геофізичні дослідження космічними засобами	194
90	МЕТРОЛОГІЯ	195
90.27	Вимірювання окремих величин і характеристик	195
	АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК	196